

Мулло Муҳаммад Усмон Тошқандий

شرح

تَفْصِيلُ أَكْمَلِي

Тафсилу акмалий шарҳи

(Араб тили сарф фанидан дарслик)

Нашрга тайёрловчи:

Рустамжон Раҳматуллоҳ

Мусахҳих:

Анвар Аҳмад

Тошкент

2018 йил

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Муаллиф ҳақида

Муҳаммад Усмон Тошқандий ҳамду санодан сўнг дедилар: сарф илми толибларига зоҳир ва хувайдо бўлсинки, осон ва саҳл бўлмоғи учун, хусусан Охунд Кўкалдош Тошқандий ва (Аллоҳ раҳматига олган) Мулло Яъқуб Охунд, талабаларга оғзаки айтиб талим берардилар ва натижада кўпгина жамоат шу йўл билан камолга етишган эдилар.

Энди мен камина, шуларнинг йўлини табаррукан тутиб, бақадри тоқат барча тафсилоти ва тасрифоти ва эълол қоидалар билан тадвин китоб қилишга кўшиш қилдим, токи мубтадий (бошловчи) ва толиблар ушбу нусхадан осонлик билан манфаат топиб, шуғулланиб баҳраманд бўлсинлар ва ўтган устозларни дуойи хайр билан ёдлаб, заифларнинг заифи бўлган бу бандани ҳам дуоларида дариг тутмасинлар деб умиддаман. Ва яна ушбу китобда хато ва камчиликлари бўлса уни тўлдиришга ва тасҳих қилишга кўшиш қилсинлар, зеро инсон лафзи нисёндан олинган.

Мулло Муҳаммад Усмон Тошқандий, хижрий 1329 йил.

Муқаддима

Аллоҳнинг бандаларига берган барча неъматлари учун шукроналар айтаман ва барча анбиёлар хотими бўлмиш Муҳаммад соллаллоҳу алайҳи вассалламга дуруду саломлар бўлсин.

Аmmo баъд!

Ушбу рисола шундай жумлалардан иборатки, у забт қилинган, яъни мукаммал ўрганилган, унинг мисоли худди кенг ва муфассал китобларга сузиб кирувчи кема кабидир.

Ушбу рисола тўрт бобни ўз ичига олади.

Биринчи боб, феъллар биносининг тафсили бўлиб, у тўрт фаслдан иборат.

БИРИНЧИ ФАСЛ

Сарф илми

Калима (сўз)ларнинг сийғалари, яъни ҳарфлари ва ҳаракатларини қандай равишда ўзгариши ва шу ўзгаришлар туфайли калималардаги маъноларни ўзгаришини тушунтирадиган илмга «**сарф илми**» дейилади. Бошқача қилиб айтганда, сарф илми турли хил маънолар англаниши учун калималарни ҳар хил айтилишини ўргатади.

Калима – маъноли сўздир. Масалан: **مَسْجِدٌ، مَكْتَبٌ، إِمَامٌ** каби.

Араб тилида ишлатиладиган калималар уч қисмдан иборатдир:

1. Исм; 2. Феъл; 3. Ҳарф.

Исм – уч замоннинг бирига тегишли бўлмай, ўзидан маъно англатган калимадир. Масалан: **قَلَمٌ** ва **كِتَابٌ** каби.

Феъл – уч замоннинг бирига далолат қилиб, ўзидан маъно англатган калимадир. Масалан:

ضَرَبَ – урди у бир эркак, ўтган замонда

Ҳарф – ўзидан маъно англатишда бошқа бир калимага мухтож бўлади.

Масалан: **سَافَرْتُ مِنَ الْمَدِينَةِ إِلَى الْقَاهِرَةِ** – «Мадинадан Қоҳирага сафар қилдим», жумласи (гап)даги **مِنْ** ва **إِلَى** ҳарфлари кабики, (-дан) ва (-га) маъносида бўлиб, ёлғиз ҳолда келса маъно англатмайди.

Калиманинг жузълари (қисмлари) деганда, **مَسْجِدٌ** деган калимадаги **د. ج. س. م** ҳарфлари ва бу ҳарфларнинг ост ва устидаги ҳаракатлар, яъни замма, фатҳа, ва касраларнинг борлиги тушунилади.

Исм ҳарфларининг эътибори билан уч қисмга бўлинади.

1. Сулосий (уч ҳарфли). Масалан: **زَيْدٌ** каби.
2. Рубоъий (тўрт ҳарфли). Масалан: **جَعْفَرٌ** каби.
3. Хумосий (беш ҳарфли). Масалан: **جَحْمَرِشٌ** (қари кампир) каби.

Феъл ҳарфларининг эътибори билан икки қисмга бўлинади.

1. Сулосий. Масалан: **ضَرَبَ** (урди) каби.
2. Рубоъий. Масалан: **دَخَرَجَ** (юмалатди) каби.

Феъл замонлари уч хил бўлади.

1. Мозий – ўтган замон;
2. Музореъ – келаси ва ҳозирги замон;
3. Амр – буйруқ.

Мезон – тарозу

Араб калималарининг мезони **ل، ع، ف**дир. Ушбу ҳарфларнинг ўрнида бўлган ҳарфларга «аслий ҳарфлар», дейилади.

Масалан: ضَرَبَ каби فَعَلَ вазнидадир. Ушбу уч ҳарфнинг ўрнида бўлмаган ҳарфга «зоида ҳарф», дейилади.

Масалан: أَكْرَمَ каби أَفْعَلَ вазнидадир. أَكْرَمَ калимасида ك، ر، م ҳарфлари аслий ҳарфлардир, أَ ҳарфи эса, зоида ҳарфдир. أَ ҳарфининг зоидалигини أَكْرَمَ ни أَفْعَلَ га солиштириб, билиш мумкин.

Ўзида зоида ҳарф бўлмаган калимага «мужаррад» (ёлғиз) дейилади. Масалан: ضَرَبَ каби فَعَلَ вазнида.

Ўзида зоида ҳарф бўлган калимага «мазид» (орттирилган) дейилади. Масалан: أَكْرَمَ каби أَفْعَلَ вазнидадир.

Аслий ҳарфлар сулосийда, яъни уч ҳарфли калимада учта бўлади. ل، ع، ف.

Масалан: ضَرَبَ ва زَيْدٌ каби فَعَلَ ва فَعُلٌ вазнида.

Аслий ҳарфлар рубоъийда тўртта бўлади. ل، ع، ف.

Масалан: دَخَرَ ва جَعَفَرٌ каби فَعَلَلٌ ва فَعَلَّلٌ вазнида.

Аслий ҳарфлар хумосийда бешта бўлади. ل، ع، ف.

Масалан: جَحْمَرِشٌ каби فَعَلَّلِلٌ вазнида.

Уч ҳарфли калима икки қисмга бўлинади.

1. Сулосий мужаррад.

2. Сулосий мазид.

Сулосий мужаррад бўлган калимада учта аслий ҳарфнинг ўзи бўлади. Масалан: ضَرَبَ каби فَعَلَ вазнида.

Сулосий мазид бўлган калимада учта аслий ҳарфдан ташқари бошқа зоида ҳарфлар бўлади.

Масалан: **أَكْرَمَ** каби **أَفْعَلَ** вазнида, **اِسْتَخْرَجَ** (чиқарди) каби **اِسْتَفْعَلَ** вазнида.

Тўрт ҳарфли калима ҳам икки қисмга бўлинади.

1. Рубоъий мужаррад.

2. Рубоъий мазид.

Рубоъий мужаррад бўлган калимада тўртта аслий ҳарфнинг ўзи бўлади.

Масалан: **دَخَرَ** каби **فَعَّلَ** вазнида. Рубоъий мазид бўлган калимада тўртта аслий ҳарфдан ташқари бошқа зоида ҳарфлар бўлади.

Масалан: **تَدَخَّرَ** (думалади) каби **تَفَعَّلَ** вазнида, **اِخْرَجْنَا** (туялар тўпланмоқ) каби **اِفْعَلَّلَ** вазнида.

Беш ҳарфли калима ҳам икки қисмга бўлинади.

1. Хумосий мужаррад;

2. Хумосий мазид.

Хумосий мужаррад бўлган калимада бешта аслий ҳарфнинг ўзи бўлади. Масалан: **جَحْمَرِشٌ** каби **فَعَلَّلَ** вазнида.

Хумосий мазид бўлган калимада бешта аслий ҳарфдан ташқари бошқа зоида ҳарфлар бўлади. Масалан: **حَنْدَرِيسٌ** (эски ароқ) каби **فَعَلَّلِيلٌ** вазнида.

Исм билан феъл яна саккиз қисмга бўлинади:

1. Саҳих, 2. музоъаф, 3. мисол, 4. ажваф, 5. ноқис, 6. лафиф, 7. мултавий, 8. маҳмуз.

1. **Саҳиҳ** – си, ع ни ва ل и ўрнида ҳарфи иллат (касал ҳарф) ва бир турдаги икки ҳарф яъни музоъаф бўлмаган калимадир.

Масалан: ضَرَبْتُ ва ضَرَبَ каби فَعَّلٌ ва فَعَلَ вазнида.

Ҳарфи иллат, яъни касал ҳарфлар ҳаммаси бўлиб учтадир: و، ا، ي

2. **Музоъаф** икки қисмга бўлинади:

أ) Музоъафи сулосий.

ب) Музоъафи рубоъий.

Музоъафи сулосий – ع ва ل ҳарфлари ўрнида бир хил жинсдаги икки ҳарф бўлган калимадир.

Масалан: فَرَزٌ (қочмоқ) ва فَرَزَ (қочди) каби فَعَّلٌ ва فَعَلَ вазнида.

Музоъафи рубоъий – си билан аввалги ل и, ع ни билан иккинчи ل и ўрнида бир турдаги икки ҳарф бўлган калимадир.

Масалан: زَلَزَلٌ (қимирлатмоқ) ва زَلَزَلَ (қимирлатди) каби فَعَّلَلٌ ва فَعَّلَلَ вазнида.

3. **Мисол** – си ўрнида ҳарфи иллат бўлган калимадир.

Масалан: وَعَدْتُ (ваъда бермоқ) ва وَعَدَ (ваъда берди) каби.

4. **Ажваф** – и ўрнида ҳарфи иллат бўлган калимадир.

Масалан: قَوْلٌ (айтмоқ) ва قَوْلَ (айтди) каби.

5. **Ноқис** – ل и ўрнида ҳарфи иллат бўлган калимадир.

Масалан: رَمَيْتُ (отмоқ) ва رَمَى (отди) каби.

6. **Лафиф** – ع и ва لي ўрнида ҳарфи иллат бўлган калимадир.

Масалан: قَوِيٌّ (қувватли бўлмоқ) ва قَوَى (қувватли бўлди) каби.

7. **Мултавий** – си ва لي ўрнида ҳарфи иллат бўлган калимадир.

Масалан: وَشِيٌّ (тикмоқ) ва وَشَى (тикди) каби.

8. **Маҳмуз** – си ёки ع и ёки لي ўрнида ҳамза бўлган калимадир.

Масалан: أَحَدٌ (олди); سَأَلَ (сўради); قَرَأَ (ўқиди).

المَفْرُوقُ اللَّفِيفُ ↓ (المُلْتَوِي)	اللَّفِيفُ الْمَفْرُوقُ ↓ (اللَّفِيفُ)	المُعْتَلُ اللَّامُ ↓ (التَّاقِصُ)	المُعْتَلُ الْعَيْنُ ↓ (الأَجُوفُ)	المُعْتَلُ الْفَاءُ ↓ (المِثَالُ)	المُضَعَّفُ (المُضَاعَفُ)	السَّامِلُ ↓ (الصَّحِيحُ)	БОБ
ثَلَاثِي مَجْرَدٌ							
وَحَى	رَوَى	رَمَى	بَاعَ	وَتَبَ	فَرَّ	1 ضَرَبَ - يَضْرِبُ	(I)
—	—	دَعَى	دَامَ	وَدَّ	رَدَّ	2 نَصَرَ - يَنْصُرُ	
—	—	رَعَى	—	وَضَعَ	—	3 مَنَعَ - يَمْنَعُ	
وَجَى	قَوَى	خَشِيَ	خَافَ	وَضِرَ	عَضَّ	4 حَمَدَ - يَحْمَدُ	
وَلَى	—	—	—	وَرِثَ	—	5 نَعِمَ - يَنْعَمُ	
—	—	رَخُوَ	طَالَ	وَفَّخَ	حَبَّ	6 شَرَفَ - يَشْرَفُ	
ثَلَاثِي مَزِيدٌ							
أَوْصَى	أَرَوَى	أَهْدَى	أَقَامَ	أَوْجَبَ	أَحَبَّ	1 أَكْرَمَ - يُكْرِمُ	(IV)
وَقَّى	سَوَّى	رَبَّى	صَوَّبَ	وَحَدَّ	جَدَّدَ	2 صَرَّخَ - يُصْرَخُ	(II)
وَالَى	دَاوَى	حَابَى	جَاوَبَ	وَاطَبَ	حَابَّ	3 سَافَرَ - يُسَافِرُ	(III)
إِتَّقَى	إِخْتَوَى	إِخْتَفَى	إِفْتَاتَ	إِتَّضَحَ	إِخْتَجَّ	4 إِخْتَسَبَ - يَخْتَسِبُ	(VIII)

—	اِنْزَوَى	اِنْجَلَى	اِنْقَادَ	—	اِنْقَضَ	5 اِنْسَحَبَ - يَنْسَحِبُ	(VII)
—	—	اِرْعَوَى	اِسْوَدَّ	—	—	6 اِحْمَرَ - يَحْمُرُ	(IX)
—	—	—	اِسْوَادًا	—	—	7 اِحْمَارًا - يَحْمَارُ	
تَوَقَّى	تَرَوَّى	تَقَضَّى	تَصَوَّرَ	تَوَرَّدَ	تَجَدَّدَ	8 تَفَصَّحَ - يَتَفَصَّحُ	(V)
تَوَارَى	تَدَاوَى	تَصَابَى	تَزَابَدَ	تَوَارَثَ	تَصَامَ	9 تَدَارَكَ - يَتَدَارَكَ	(VI)
اِسْتَوَى	اِسْتَهْوَى	اِسْتَهْدَى	اِسْتَبَاعَ	اِسْتَوْجَبَ	اِسْتَحَبَّ	10 اِسْتَنْسَخَ - يَسْتَنْسِخُ	(X)
—	—	اِعْرَوَى	—	—	—	11 اِخْدَوَدَبَ - يَخْدُوْدُبُ	
—	—	—	—	—	—	12 اِجْلُوَزَ - يَجْلُوْزُ	
زباعي مُجَرَّد							
—	صَوَّضَى	فَلَسَى	جَوْرَبَ	وَسَّوَسَ	صَرَمَرَ	1 دَخِرَجَ - يَدْخِرِجُ	(I)
زباعي مُزِيد							
—	—	تَقَلَّسَى	تَجَوْرَبَ	—	تَصَلَّصَلَ	1 تَدَخِرِجَ - يَتَدَخِرِجُ	(I)
—	—	—	—	—	—	2 اِبْرَنْشِقَ - يَبْرَنْشِقُ	(II)
—	—	—	—	—	—	3 اِقْشَعَرَ - يَقْشَعُرُ	(III)

ИККИНЧИ ФАСЛ

Иштиқоқ

Иштиқоқ луғатда, сўзни ташкил топмоқ, маъносидадир.

Маънолари ва ҳарфларида бир-бирларига нисбат берилган икки сўзни, бирини иккинчисидан чиқариб олишга «иштиқоқ», дейилади.

Исм икки қисмга бўлинади:

1. Исми жомид (бир ҳолда турадиган исмлар)
2. Исми масдар.

Исми жомиддан ҳеч нарса иштиқоқ қилинмайди.

Масалан: رَجُلٌ – киши ва فَرَسٌ – от каби.

Исми масдардан эса бир неча нарса иштиқоқ қилинади.

Масдарнинг ўзбек тилидаги маъносининг охирига (– моқ, – иш) қўшимчаси қўшилади.

Масалан: ضَرَبْتُ – урмоқ ва فَتَّلْتُ – ўлдирмоқ каби.

Масдардан қуйидаги 12 нарса иштиқоқ қилинади:

1. **Феъли мозий** – ўтган замон феъли.
2. **Феъли музореъ** – ҳозирги ва келаси замон феъли.
3. **Исми фоъил** – иш бажарувчи зот.
4. **Исми мафъул** – қилинган иш номи ёки иш қилинмиш зот, яъни иш ўша кишининг устида олиб борилган зот.
5. **Феъли жаҳд** – ўтган замон инкор феъли.
6. **Феъли нафий** – фақат келаси замон инкор феъли.
7. **Феъли амр ҳозир** – буйруқ феъли.
8. **Феъли амр ғоиб** – ломлик буйруқ феъли.
9. **Феъли наҳий** – буйруқ феълининг инкори.
10. **Исми замон ва макон** – иш бажариладиган вақт ва жой.
11. **Исми олат** – иш бажарувчи қурол.
12. **Исми тафзил** – ортиқроқ иш бажарувчи.

ضَرَبْتُ – масдаридан қуйидаги 12 нарса иштиқоқ қилинади:

1. ضَرَبْتُ – урди у бир эркак киши, ўтган замонда.
2. يَضْرِبُ – уради у бир эркак киши, келаси замонда.

3. ضَارِبٌ – урувчи бир эркак киши.
4. مَضْرُوبٌ – урилган бир эркак киши.
5. لَمْ يَضْرِبْ – урмади у бир эркак киши, ўтган замонда.
6. لَا يَضْرِبُ – урмайди у бир эркак киши, келаси замонда.
7. اضْرِبْ – (амр ҳозир) ур сен бир эркак киши.
8. لِيَضْرِبْ – (амр ғоиб) урсин у бир эркак киши.
9. لَا تَضْرِبْ – урма сен бир эркак киши.
10. مَضْرِبٌ – уриладиган вақт ва макон.
11. مَضْرَابٌ – урувчи қурол.
12. أَضْرَبُ – урувчироқ бир киши.

Феъл ва фоъил

Феъл – иш ва ҳаракатни англатиб замонга далолат қилган нарсадир.

Феъл икки қисмга бўлинади:

1. Мутаъаддий (ўтимли)
2. Лозим (ўтимсиз).

Айрим феъллар кимни? нимани? сўроқларига жавоб бўладиган калимага муҳтож бўлади. Буларга «мутаъаддий феъллар», дейилади.

Масалан: ضَرَبَ زَيْدٌ بَكْرًا – Зайд Бакрни урди, дейилса, Зайд кимни урди? деган савол туғилади. Демак ضَرَبَ – мутаъаддий феъл экан.

Яна баъзи бир феъллар борки, улар кимни? нимани? сўроқларига жавоб бўладиган калимадан хожатсиз бўлади. Буларга «**лозим феъллар**», дейилади.

Масалан: جَلَسَ زَيْدٌ – Зайд ўтирди дейилса, Зайд кимни ўтирди? ёки Зайд нимани ўтирди? деган саволларга эҳтиёж туғилмайди. Демак جَلَسَ – лозим феъли экан.

Ҳар бир феълнинг фоъили, яъни бажарувчиси бўлади. Фоъилсиз феъл бўлмайди.

Агар феълнинг фоъили ёлғиз бир киши бўлса, арабчада «**воҳид**» ёки «**муфрад**», дейилади.

Агар икки киши бўлса, «**тасния**», дейилади.

Агар икки кишидан кўп бўлса, «**жамъ**», дейилади.

Бу фоъилларнинг ҳар бири ё мутакаллим бўлади, ё мухотаб ёки ғоиб бўлади.

Мутакаллим – сўз сўзловчидир. (1– шахс):

Мухотаб – сўз унга нисбатан сўзланувчидир. (2 – шахс):

Ғоиб – сўз ундан яъни гапирилаётган маконда йўқ киши хусусида сўзланувчидир. (3– шахс).

Буларнинг ҳар бири музаккар (эркак) ёки муаннас (аёл) жинси учун ишлатилади.

Шуни яхшилаб билиб олингки, сарф олимлари эътибор билан таҳқиқ қилган феълларнинг биноси йигирма икки бобдир.

Ана шу боблар тўрт рутбага бўлинади.

Биринчи рутбаси, сулосий мужарраддир. Ушбу рутбадаги феъллар олти бобга бўлинади.

Ана шу олти бобнинг биринчиси **يَضْرِبُ** - **ضَرَبَ** бўлиб, **يَفْعَلُ** - **فَعَلَ** вазнида келади. Бу ушбу бобнинг صحيحидир.

Муштақот - مُشْتَقَاتٌ

Икки лафз орасида маънан ёки лафзан муносабат топилса, уни "Иштиқоқлар", деб айтилади.

ضَرَبَ - يَضْرِبُ

ضَارِبٌ мозий, يَضْرِبُ музореъ, ضَرْبًا масдар, урмоқ маъносида, ضَارِبٌ фобилнинг исми, مَضْرُوبٌ мафъулнинг исми, لَمْ يَضْرِبْ жаҳд феъли, لَا يَضْرِبُ нафий феъли, اِضْرِبْ ломсиз амр, لِيَضْرِبْ ломли амр, تَضْرِبْ ҳозирги замон наҳийси, مَضْرِبٌ замон ва макон исми, مِضْرَابٌ олатнинг исми, أَضْرَبُ тафзил исми.

Маълум мозий феълининг сарфи

ضَرَبَ	ضَرَبْنَا	ضَرَبْتِ	ضَرَبْتُمْ	ضَرَبْنَا	ضَرَبَ
ضَرَبْتِ	ضَرَبْتُمَا	ضَرَبْتِ	ضَرَبْتُمْ	ضَرَبْتُمَا	ضَرَبْتِ
				ضَرَبْنَا	ضَرَبْتُمْ

Мажхул мозий феълининг сарфи

ضْرِبَ	ضْرِبَا	ضْرِبُوا	ضْرِبْتِ	ضْرِبْتَا	ضْرِبْتِ
ضْرِبْتِ	ضْرِبْتُمَا	ضْرِبْتُمْ	ضْرِبْتِ	ضْرِبْتُمَا	ضْرِبْتُمْ
ضْرِبْتِ	ضْرِبْنَا				

Маълум музореъ феълининг сарфи

يَضْرِبُ	يَضْرِبَانِ	يَضْرِبُ	يَضْرِبُونَ	يَضْرِبَانِ	يَضْرِبُ
تَضْرِبُ	تَضْرِبَانِ	تَضْرِبِينَ	تَضْرِبُونَ	تَضْرِبَانِ	تَضْرِبُ
				نَضْرِبُ	أَضْرِبُ

Мажхул музореъ феълининг сарфи

يُضْرِبُ	يُضْرِبَانِ	يُضْرِبُ	يُضْرِبُونَ	يُضْرِبَانِ	يُضْرِبُ
تُضْرِبُ	تُضْرِبَانِ	تُضْرِبِينَ	تُضْرِبُونَ	تُضْرِبَانِ	تُضْرِبُ
				نُضْرِبُ	أُضْرِبُ

Исми фоилнинг сарфи

ضَارِبَاتٌ	ضَارِبَاتَانِ	ضَارِبَةٌ	ضَارِبُونَ	ضَارِبَانِ	ضَارِبٌ
------------	---------------	-----------	------------	------------	---------

مَفْعُولِ исмининг сарфи

مَضْرُوبَاتٌ	مَضْرُوبَاتَانِ	مَضْرُوبَةٌ	مَضْرُوبُونَ	مَضْرُوبَانِ	مَضْرُوبٌ
--------------	-----------------	-------------	--------------	--------------	-----------

ضْرِبَ феълининг мажхули ضْرِبَ бўлиб келади. Шу тариқаки ма қобли, яъни охиридан олдинги ҳаракатни касра қилдик, ضْرِبَ

бўлди ва ма қобли, яъни охирдан олдинги ҳар бир ҳаракатли ҳарфни замма қилдик ضَرْبٌ бўлди.

يَضْرِبُ феълини мажҳули يُضْرَبُ бўлиб келади. Агар музореъ феълини мажҳул қиладиган бўлсак, ма қобли, яъни охиридан олдинги ҳар бир ҳаракатли ҳарфни замма қилдик ضَرْبٌ бўлди.

يَضْرِبُ феълини мажҳули يُضْرَبُ бўлиб келади. Агар музореъ феълини мажҳул қиладиган бўлсак, ма қобли, яъни охиридан олдинги ҳаракатни фатҳа қиламиз يَضْرِبُ бўлди. Музораъат ҳарфини замма қиламиз يُضْرَبُ бўлади.

Исми фоилни فَاعِلٌ вазнидан оламиз. Масалан: ضَارِبٌ (ض) феълни (ف) сига тўғри келади, (ا) фоилнинг аломати ва (ر) феълнинг (ع) нига тўғри келади ва (ب) феълнинг (لام) га тўғри келади, تَنْوِينٌ эса рафъ аломати.

ضَارِبَانِ (ض) феълнинг (ف)си, (ا) фоилнинг аломати, (ر) феълнинг (عين) га тўғри келади, (ب) феълнинг (لام)дир, (ا) тасния ва рафъ аломати, (نون) танвиндан иваздир.

ضَارِبُونَ (واو) жаъм ва фоилнинг аломати, (نون) танвиндан иваздир.

ضَارِبَةٌ (تن) муаннаснинг воҳидаси ва рафъ аломатидир.

ضَارِبَاتِنِ (ت) муаннаснинг аломати ва (ألف) тасния рафъ аломати (نون) эса танвиндан иваздир.

ضَارِبَاتٌ (ات) муаннаснинг жамъи ва танвин рафъ аломатидир.

Мафъул исмини مَفْعُولٌ дан олинади.

музораъат ҳарфи, (ض) феълнинг (ف)си, (ر) феълнинг мафъулнинг аломати ва танвин рафъ аломатидир. (مِيم) مَضْرُوبٌ (عين)и, (واو) (نون)и, (ب) феълнинг (لام)и, (ا) тасния ва фоъилнинг аломати ва (نون) танвиндан иваздир.

музораат ҳарфи, (ض) феълнинг (ف)си, (ر) феълнинг мафъулнинг аломати, (ب) феълнинг (لام)и, (ا) тасния ва фоъилнинг аломати ва (نون) танвиндан иваздир. (مِيم) مَضْرُوبَانِ (عين)и, (واو) (نون)и, (ب) феълнинг (لام)и, (ا) тасния ва фоъилнинг аломати ва (نون) танвиндан иваздир.

муаннаси воҳидаси ва мафъулнинг аломати, (ت) муаннаси воҳидаси ва мафъулнинг аломати, (واو) (نون)и, (ب) феълнинг (لام)и, (ا) тасния ва фоъилнинг аломати ва (نون) танвиндан иваздир. (مِيم) مَضْرُوبَةٌ (عين)и, (واو) (نون)и, (ب) феълнинг (لام)и, (ا) тасния ва фоъилнинг аломати ва (نون) танвиндан иваздир.

муаннасининг аломати, (ت) муаннасининг жаъм аломати ва танвин рафъ аломатидир. (مِيم) مَضْرُوبَاتٌ (عين)и, (واو) (نون)и, (ب) феълнинг (لام)и, (ا) тасния ва фоъилнинг аломати ва (نون) танвиндан иваздир.

муаннасининг жаъм аломати ва танвин рафъ аломатидир. (مِيم) مَضْرُوبَاتٌ (عين)и, (واو) (نون)и, (ب) феълнинг (لام)и, (ا) тасния ва фоъилнинг аломати ва (نون) танвиндан иваздир.

муаннасининг жаъм аломати ва танвин рафъ аломатидир. (مِيم) مَضْرُوبَاتٌ (عين)и, (واو) (نون)и, (ب) феълнинг (لام)и, (ا) тасния ва фоъилнинг аломати ва (نون) танвиндан иваздир.

Жаҳд маълум феълининг сарфи

لَمْ يَضْرِبْ	لَمْ يَضْرِبَا	لَمْ يَضْرِبُوْا	لَمْ يَضْرِبِي	لَمْ يَضْرِبِي	لَمْ يَضْرِبِي
لَمْ يَضْرِبْ	لَمْ يَضْرِبَا	لَمْ يَضْرِبُوْا	لَمْ يَضْرِبِي	لَمْ يَضْرِبِي	لَمْ يَضْرِبِي
لَمْ يَضْرِبْ	لَمْ يَضْرِبَا	لَمْ يَضْرِبُوْا	لَمْ يَضْرِبِي	لَمْ يَضْرِبِي	لَمْ يَضْرِبِي

Жаҳд мажхул феълининг сарфи

لَمْ يُضْرَبْ	لَمْ يُضْرَبَا	لَمْ يُضْرَبُوْا	لَمْ يُضْرَبِي	لَمْ يُضْرَبِي	لَمْ يُضْرَبِي
لَمْ يُضْرَبْ	لَمْ يُضْرَبَا	لَمْ يُضْرَبُوْا	لَمْ يُضْرَبِي	لَمْ يُضْرَبِي	لَمْ يُضْرَبِي
لَمْ يُضْرَبْ	لَمْ يُضْرَبَا	لَمْ يُضْرَبُوْا	لَمْ يُضْرَبِي	لَمْ يُضْرَبِي	لَمْ يُضْرَبِي

Нафий маълум феълининг сарфи

لَا يُضْرِبَنَّ	لَا تُضْرَبَانِ	لَا تُضْرَبُ	لَا يُضْرَبُونَ	لَا يُضْرَبَانِ	لَا يُضْرَبُ
لَا تُضْرَبَنَّ	لَا تُضْرَبَانِ	لَا تُضْرَبِينَ	لَا تُضْرَبُونَ	لَا تُضْرَبَانِ	لَا تُضْرَبُ
				لَا تُضْرَبُ	لَا أُضْرَبُ

Нафий мажхул феълининг сарфи

لَا يُضْرَبَنَّ	لَا تُضْرَبَانِ	لَا تُضْرَبُ	لَا يُضْرَبُونَ	لَا يُضْرَبَانِ	لَا يُضْرَبُ
لَا تُضْرَبَنَّ	لَا تُضْرَبَانِ	لَا تُضْرَبِينَ	لَا تُضْرَبُونَ	لَا تُضْرَبَانِ	لَا تُضْرَبُ
				لَا تُضْرَبُ	لَا أُضْرَبُ

Ломсиз амрнинг сарфи

إِضْرِبَنَّ	إِضْرَبَانِ	إِضْرِبِي	إِضْرِبُوا	إِضْرَبَا	إِضْرِبُ
-------------	-------------	-----------	------------	-----------	----------

إِضْرِبُ ни икки амал билан تَضْرِبُ феълидан олдик.

Биринчи калиманинг охирига назар соламиз, агар саҳиҳ бўлса сокин қиламиз تَضْرِبُ бўлди.

Иккинчи амал билан калимани аввалига назар солдик. Унинг музораъат ҳарфини ҳазф қилдик. Сўнг музораъат ҳарфини ёнидаги ҳарфга назар солдик, сокин экан. Сокинли ҳарф билан ибтидо қилмоқ узрлиги сабаб, (عين) бобига назар соламиз, (عين) боби замма эмас экан. Шунинг учун аввалига максура (ا) ҳамзани келтирдик إِضْرِبُ бўлди.

تَضْرَبَانِ ни إِضْرَبَانِ дан, تَضْرِبُونَ ни إِضْرِبُوا дан, تَضْرِبِينَ ни إِضْرِبِي дан, إِضْرَبَانِ ни إِضْرِبَانِ дан ва إِضْرِبَنَّ ни إِضْرِبَنَّ дан икки амал билан олдик.

Ломли амрнинг маълуми

لِيَضْرِبَنَّ	لَتَضْرِبَا	لَتَضْرِبَ	لِيَضْرِبُوا	لِيَضْرِبَا	لِيَضْرِبَ
				لِنَضْرِبَ	لَأَضْرِبَ

Ломли амрнинг мажҳули

لَتُضْرَبَنَّ	لَتُضْرَبَا	لَتُضْرَبِي	لَتُضْرَبُوا	لَتُضْرَبَا	لَتُضْرَبَ
لِيُضْرَبَنَّ	لِيُضْرَبَا	لِيُضْرَبَ	لِيُضْرَبُوا	لِيُضْرَبَا	لِيُضْرَبَ
				لِنُضْرِبَ	لَأُضْرِبَ

Наҳий маълум феълининг сарфи

لَا تَضْرِبَنَّ	لَا تَضْرِبَا	لَا تَضْرِبِي	لَا تَضْرِبُوا	لَا تَضْرِبَا	لَا تَضْرِبَ
لَا يَضْرَبَنَّ	لَا يَضْرَبَا	لَا يَضْرَبَ	لَا يَضْرَبُوا	لَا يَضْرَبَا	لَا يَضْرَبَ
				لَا نَضْرِبَ	لَأُضْرِبَ

Наҳий мажҳул феълининг сарфи

لَا تُضْرَبَنَّ	لَا تُضْرَبَا	لَا تُضْرَبِي	لَا تُضْرَبُوا	لَا تُضْرَبَا	لَا تُضْرَبَ
لَا يُضْرَبَنَّ	لَا يُضْرَبَا	لَا يُضْرَبَ	لَا يُضْرَبُوا	لَا يُضْرَبَا	لَا يُضْرَبَ
				لَا نُضْرِبَ	لَأُضْرِبَ

Исми замон ва макон

مَضْرِبٌ	مَضْرِبَانِ	مَضْرِبَاتٌ
----------	-------------	-------------

Исми олат

مَضْرِبَةٌ	مَضْرِبَاتٌ	مَضْرِبَاتٌ
------------	-------------	-------------

Исми тафзил

ضَرْبَاتٌ	ضَرْبِيَانِ	ضَرْبِي	أَضْرَبُون	أَضْرَبَانِ	أَضْرَبْتُ
-----------	-------------	---------	------------	-------------	------------

فَرَّ - يَفِرُّ

Ушбу бобнинг музоъафи **يَفِرُّ** - **فَرَّ** бўлиб, аслида **يُفِرُّ** - **فَرَر** эди. Унинг муштақотларини кўриб чиқамиз.

فَارَّ мозий, **يَفِرُّ** музореъ, **فَرًّا** қочмоқ маъносидаги масдар, **فَارَّ** фозилнинг исми, **مَفْرُورٌ** мафъулнинг исми, **لَمْ يَفِرَّ** жаҳд феъли, **لَا يَفِرُّ** нафий феъли, **فِرٌّ** ломсиз амр, **لِيَفِرَّ** ломли амр, **لَا تَفِرَّ** наҳий ҳозир, **مُفِرٌّ** исми замон, исми макон, **مِفْرَارٌ** олатнинг исми ва **أَفْرٌ** тафзил исмидир.

Мозий маълумининг сарфи

فَرَرْنَا	فَرَرْتُمْ	فَرَرْتُمْ	فَرَرُوا	فَرَرْنَا	فَرَرْنَا
فَرَرْنَا	فَرَرْتُمْ	فَرَرْتُمْ	فَرَرْتُمْ	فَرَرْتُمْ	فَرَرْتُمْ
				فَرَرْنَا	فَرَرْتُمْ

Мозий мажҳулининг сарфи

فُرِرْنَا	فُرِرْتُمْ	فُرِرْتُمْ	فُرِرُوا	فُرِرْنَا	فُرِرْنَا
فُرِرْنَا	فُرِرْتُمْ	فُرِرْتُمْ	فُرِرْتُمْ	فُرِرْتُمْ	فُرِرْتُمْ
				فُرِرْنَا	فُرِرْتُمْ

Музореъ маълумининг сарфи

يُفْرِنَ	تَفْرِنَ	تَفْرُ	يُفْرُونَ	يُفْرَانِ	يُفْرُ
تُفْرِنَ	تُفْرَانِ	تُفْرِينَ	تُفْرُونَ	تُفْرَانِ	تُفْرُ
				نُفْرُ	أَفْرُ

Музорё мажхулининг сарфи

يُفْرِنَ	تُفْرَانِ	تُفْرُ	يُفْرُونَ	يُفْرَانِ	يُفْرُ
تُفْرِنَ	تُفْرَانِ	تُفْرِينَ	تُفْرُونَ	تُفْرَانِ	تُفْرُ
				نُفْرُ	أَفْرُ

Фобил исмининг сарфи

فَارَاتٌ	فَارَاتَانِ	فَارَةٌ	فَارُونَ	فَارَانِ	فَارُ
----------	-------------	---------	----------	----------	-------

Мафъул исмининг сарфи

مَفْرُورَاتٌ	مَفْرُورَاتَانِ	مَفْرُورَةٌ	مَفْرُورُونَ	مَفْرُورَانِ	مَفْرُورُ
--------------	-----------------	-------------	--------------	--------------	-----------

Жаҳд маълум феълининг сарфи

أَمْ يُفْرِنَ	أَمْ تَفْرِنَا	أَمْ تَفْرِي	أَمْ يُفْرُونَ	أَمْ يُفْرَانَا	أَمْ يُفْرِي
أَمْ تُفْرِنَ	أَمْ تُفْرِنَا	أَمْ تُفْرِي	أَمْ تُفْرُونَ	أَمْ تُفْرِنَا	أَمْ تُفْرِي
				أَمْ نُفْرِي	أَمْ أَفْرِي

Жаҳд мажхул феълининг сарфи

أَمْ يُفْرِنَ	أَمْ تُفْرِنَا	أَمْ تُفْرِي	أَمْ يُفْرُونَ	أَمْ يُفْرَانَا	أَمْ يُفْرِي
أَمْ تُفْرِنَ	أَمْ تُفْرِنَا	أَمْ تُفْرِي	أَمْ تُفْرُونَ	أَمْ تُفْرِنَا	أَمْ تُفْرِي

				لَمْ يُفَرِّ	لَمْ أَفَرِّ
--	--	--	--	--------------	--------------

Нафий маълум феълининг сарфи

لَا يُفَرِّزَنَّ	لَا تُفَرِّزَنَّ	لَا تُفَرِّزَنَّ	لَا يُفَرِّزُونَ	لَا يُفَرِّزَانِ	لَا يُفَرِّزُ
لَا تُفَرِّزَنَّ	لَا تُفَرِّزَنَّ	لَا تُفَرِّزَنَّ	لَا تُفَرِّزُونَ	لَا تُفَرِّزَانِ	لَا تُفَرِّزُ
				لَا يُفَرِّزُ	لَا أَفَرِّزُ

Нафий мажхул феълининг сарфи

لَا يُفَرِّزَنَّ	لَا تُفَرِّزَنَّ	لَا تُفَرِّزَنَّ	لَا يُفَرِّزُونَ	لَا يُفَرِّزَانِ	لَا يُفَرِّزُ
لَا تُفَرِّزَنَّ	لَا تُفَرِّزَنَّ	لَا تُفَرِّزَنَّ	لَا تُفَرِّزُونَ	لَا تُفَرِّزَانِ	لَا تُفَرِّزُ
				لَا يُفَرِّزُ	لَا أَفَرِّزُ

Ломсиз маълум амрнинг сарфи

إِفْرِزَنَّ	فِرَا	فِرِي	فُرُوا	فِرَا	فِرَا
-------------	-------	-------	--------	-------	-------

Ломли маълум амрнинг сарфи

لِيُفَرِّزَنَّ	لِتَفَرِّزَا	لِتَفَرِّزَا	لِيُفَرِّزُوا	لِيُفَرِّزَا	لِيُفَرِّزَا
				لِنَفَرِّزَا	لَأَفَرِّزَا

Ломли амрнинг мажхули сарфи

لِتُفَرِّزَنَّ	لِتُفَرِّزَا	لِتُفَرِّزَا	لِتُفَرِّزُوا	لِتُفَرِّزَا	لِتُفَرِّزَا
لِيُفَرِّزَنَّ	لِيُفَرِّزَا	لِيُفَرِّزَا	لِيُفَرِّزُوا	لِيُفَرِّزَا	لِيُفَرِّزَا
				لِنُفَرِّزَا	لَأُفَرِّزَا

Ҳозирги замон маълум наҳий феълининг сарфи

لَا تَفْرُونَ	لَا تَفْرَا	لَا تَفْرِي	لَا تَفْرُوا	لَا تَفْرَا	لَا تَفْرَ
لَا يُفْرُونَ	لَا تُفْرَا	لَا تُفْرِي	لَا يُفْرُوا	لَا يُفْرَا	لَا يُفْرَ
				لَا نَفْرَ	لَا أَفْرَ

Наҳий ҳозир мажҳулининг сарфи

لَا تُفْرُونَ	لَا تُفْرَا	لَا تُفْرِي	لَا تُفْرُوا	لَا تُفْرَا	لَا تُفْرَ
لَا يُفْرُونَ	لَا تُفْرَا	لَا تُفْرِي	لَا يُفْرُوا	لَا يُفْرَا	لَا يُفْرَ
				لَا نُفْرَ	لَا أَفْرَ

Замон ва макон исмларининг сарфи

مَفَارِئُ	مَفْرَانِ	مَفْرَئُ
-----------	-----------	----------

Олат исмининг сарфи

مَفَارِئُ	مِفْرَانِ	مِفْرَئُ
-----------	-----------	----------

Тафзил исмининг сарфи

فُرَيَاتُ	فُرَايَانِ	فُرَيُ	أَفْرُونَ	أَفْرَانِ	أَفْرُ
-----------	------------	--------	-----------	-----------	--------

وَتَبَ - يَتَبُ

Ушбу бобнинг (واو) ли мисоли **يَتَّبِعُ** - **وَتَّبِعْ** аслида **يُؤْتِبُ** - **وَتَّبِ** эди.
 (واو) музораъат ҳарф ва ҳақиқий касранинг орасига тушиб қолди.
 (واو) ни ҳазф қилдик **يَتَّبِعُ** бўлди.

وَتَّبِعْ мозий, **يَتَّبِعُ** музореъ, **وَتَّبِ** талаб қилмоқ маъносидаги масдар,
وَاتَّبِعْ фозилнинг исми, **مَوْتُوْبٌ** мафъулнинг исми, **لَمْ يَتَّبِعْ** жаҳд феъли, **لَا**
يَتَّبِعُ нафий феъли, **تَبِّ** ломсиз амр, **لِيَتَّبِعْ** ломли амр, **لَا تَتَّبِعْ** наҳий
 ҳозир, **مَوْتُوْبٌ** замон ва макон исми, **مِثَابٌ** олатнинг исми ва **أَوْتِبُ**
 тафзил исми.

Мозий маълум феълининг сарфи

وَتَّبِعْ	وَتَّبِ	وَتَّبِ	وَتَّبِ	وَتَّبِ	وَتَّبِ
وَتَّبِعْتِ	وَتَّبِعْتُمَا	وَتَّبِعْتِ	وَتَّبِعْتُمْ	وَتَّبِعْتُمَا	وَتَّبِعْتُمْ
	وَتَّبِعْنَا				

Мозий мажхулини сарфи

وَتَّبِعْ	وَتَّبِ	وَتَّبِ	وَتَّبِ	وَتَّبِ	وَتَّبِ
وَتَّبِعْتِ	وَتَّبِعْتُمَا	وَتَّبِعْتِ	وَتَّبِعْتُمْ	وَتَّبِعْتُمَا	وَتَّبِعْتُمْ
	وَتَّبِعْنَا				

Музореъ маълумининг сарфи

يَتَّبِعُ	يَتَّبِعَانِ	يَتَّبِعُ	يَتَّبِعُونَ	يَتَّبِعَانِ	يَتَّبِعُونَ
يَتَّبِعْتِ	يَتَّبِعَانِ	يَتَّبِعْتِ	يَتَّبِعُونَ	يَتَّبِعَانِ	يَتَّبِعُونَ
				يَتَّبِعُ	

Музоръ мажхулининг сарфи

يُؤْتِبُ	يُؤْتِبَانِ	يُؤْتِبُونَ	يُؤْتِبَانِ	يُؤْتِبَانِ	يُؤْتِبَانِ
تُؤْتِبُ	تُؤْتِبَانِ	تُؤْتِبُونَ	تُؤْتِبَانِ	تُؤْتِبَانِ	تُؤْتِبَانِ
أُؤْتِبُ				أُؤْتِبُ	أُؤْتِبُ

يُؤْتِبُ ни (واو)и ҳазф қилинмайди, зеро (ب) нинг ҳаракати (واو) га мос келади.

Фойил исмининг сарфи

وَائِبٌ	وَائِبَانِ	وَائِبُونَ	وَائِبَانِ	وَائِبَانِ	وَائِبَانِ
---------	------------	------------	------------	------------	------------

Мафъул исмининг сарфи

مَوْئِبَاتٌ	مَوْئِبَانِ	مَوْئِبُونَ	مَوْئِبَانِ	مَوْئِبَانِ	مَوْئِبَانِ
-------------	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------

Маълум жаҳд феълининг сарфи

لَمْ يَتَّبِعْ	لَمْ يَتَّبِعَا	لَمْ يَتَّبِعُوا	لَمْ يَتَّبِعُوا	لَمْ يَتَّبِعَا	لَمْ يَتَّبِعُوا
لَمْ يَتَّبِعَنَّ	لَمْ يَتَّبِعَانِ	لَمْ يَتَّبِعُونِ	لَمْ يَتَّبِعُوا	لَمْ يَتَّبِعَا	لَمْ يَتَّبِعُوا
				لَمْ يَتَّبِعَا	لَمْ يَتَّبِعُوا

Мажхул жаҳд феълининг сарфи

لَمْ يُؤْتِبْ	لَمْ يُؤْتِبَا	لَمْ يُؤْتِبُوا	لَمْ يُؤْتِبُوا	لَمْ يُؤْتِبَا	لَمْ يُؤْتِبُوا
لَمْ يُؤْتِبَنَّ	لَمْ يُؤْتِبَانِ	لَمْ يُؤْتِبُونِ	لَمْ يُؤْتِبُوا	لَمْ يُؤْتِبَا	لَمْ يُؤْتِبُوا
				لَمْ يُؤْتِبَا	لَمْ يُؤْتِبُوا

Нафий феълининг маълумини сарфи

لَا يَتَّبِعُ	لَا تَتَّبِعَانِ	لَا تَتَّبِعُوا	لَا يَتَّبِعُونَ	لَا تَتَّبِعْنَ	لَا يَتَّبِعْنَ
لَا تَتَّبِعُ	لَا تَتَّبِعَانِ	لَا تَتَّبِعِينَ	لَا تَتَّبِعُونَ	لَا تَتَّبِعْنَ	لَا تَتَّبِعْنَ
				لَا تَتَّبِعُ	لَا أَتَّبِعُ

Нафий мажхул феълининг сарфи

لَا يُؤْتِبُ	لَا تُؤْتِبَانِ	لَا تُؤْتِبُوا	لَا يُؤْتِبُونَ	لَا تُؤْتِبْنَ	لَا يُؤْتِبْنَ
لَا تُؤْتِبُ	لَا تُؤْتِبَانِ	لَا تُؤْتِبِينَ	لَا تُؤْتِبُونَ	لَا تُؤْتِبْنَ	لَا تُؤْتِبْنَ
				لَا تُؤْتِبُ	لَا أُؤْتِبُ

Ломсиз амрнинг сарфи

ثَبَّ	ثَبَّيْنَا	ثَبَّيْتُمْ	ثَبَّيْتُمْ	ثَبَّيْنَا	ثَبَّيْنَا
-------	------------	-------------	-------------	------------	------------

Ломли амрнинг сарфи

لَيْتَبُ	لَيْتَبَا	لَيْتَبُوا	لَيْتَبُوا	لَيْتَبَا	لَيْتَبَا
				لَيْتَبُ	لَا تَبُ

Ломли амрнинг мажхули сарфи

لِئُوتِبُ	لِئُوتِبَا	لِئُوتِبِي	لِئُوتِبُوا	لِئُوتِبَا	لِئُوتِبَا
لِئُوتِبُ	لِئُوتِبَا	لِئُوتِبُ	لِئُوتِبُوا	لِئُوتِبَا	لِئُوتِبُ
				لِئُوتِبُ	لَا أُوتِبُ

Наҳий ҳозир маълумининг сарфи

لَا تَتَّبِعُوا	لَا تَتَّبِعُوا	لَا تَتَّبِعُوا	لَا تَتَّبِعُوا	لَا تَتَّبِعُوا	لَا تَتَّبِعُوا
لَا تَتَّبِعُوا	لَا تَتَّبِعُوا	لَا تَتَّبِعُوا	لَا تَتَّبِعُوا	لَا تَتَّبِعُوا	لَا تَتَّبِعُوا
				لَا تَتَّبِعُوا	لَا تَتَّبِعُوا

Наҳий ҳозир мажҳулининг сарфи

لَا تُؤْتِبُوا	لَا تُؤْتِبُوا	لَا تُؤْتِبُوا	لَا تُؤْتِبُوا	لَا تُؤْتِبُوا	لَا تُؤْتِبُوا
لَا يُؤْتِبُوا	لَا يُؤْتِبُوا	لَا يُؤْتِبُوا	لَا يُؤْتِبُوا	لَا يُؤْتِبُوا	لَا يُؤْتِبُوا
				لَا تُؤْتِبُوا	لَا تُؤْتِبُوا

Замон ва макон исмининг сарфи

مُؤْتِبَانِ	مُؤْتِبَانِ	مُؤْتِبَانِ
-------------	-------------	-------------

Олат исмининг сарфи

مِثَابَانِ	مِثَابَانِ	مِثَابَانِ
------------	------------	------------

Тафзил исмининг сарфи

أَوْثِبَانِ	أَوْثِبَانِ	أَوْثِبَانِ	أَوْثِبَانِ	أَوْثِبَانِ	أَوْثِبَانِ
-------------	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------

يَسْرَ - يَيْسِرُ

Ушбу бобнинг (يا) лик мисоли يَيْسِرُ - يَسْرَ бўлиб, бу феълнинг сарфи ҳам يَيْسِرُ - يَسْرَ кабидир.

Унинг муштақотлари қуйидагилар.

ياسِر موزий, يَيْسِرُ музореъ, يُسْرًا (қимор ўйнамоқ) масдар, يَاسِرٌ
 фобилнинг исми, لا يَيْسِرُ мафъулнинг исми, لَمْ يَيْسِرْ жаҳд феъли, لا يَيْسِرُ
 нафий феъли, ايسِرُ ломсиз амр, لَيْسِرُ ломли амр, لا تَيْسِرُ нахий ҳозир,
 مَيْسِرٌ замон ва макон исми, مَيَّاسِرٌ олатнинг исми ва اَيْسِرُ тафзил исми.

Маълум мозий феълининг сарфи

يَسِرَ	يَسِرًا	يَسِرْتُ	يَسِرُوا	يَسِرَا	يَسِرَ
يَسِرْتِ	يَسِرْتُمَا	يَسِرْتِ	يَسِرْتُمْ	يَسِرْتُمَا	يَسِرْتِ
				يَسِرْنَا	يَسِرْتُ

Мозий мажҳулининг сарфи

يُسِرَ	يُسِرًا	يُسِرْتُ	يُسِرُوا	يُسِرَا	يُسِرَ
يُسِرْتِ	يُسِرْتُمَا	يُسِرْتِ	يُسِرْتُمْ	يُسِرْتُمَا	يُسِرْتِ
				يُسِرْنَا	يُسِرْتُ

Маълум музореъ феълининг сарфи

يَيْسِرَ	يَيْسِرَانِ	يَيْسِرُ	يَيْسِرُونَ	يَيْسِرَانِ	يَيْسِرُ
يَيْسِرَنْ	يَيْسِرَانِ	يَيْسِرِينَ	يَيْسِرُونَ	يَيْسِرَانِ	يَيْسِرُ
				يَيْسِرُ	أَيْسِرُ

ياسِرٌ аслида يَيْسِرُ эди. (يا) заммадан сўнг воқеъ бўлди. (يا) ни (واو)
 га қалб қилдик يُوَسِّرُ бўлди.

Мажхул музореъ феълининг сарфи

يُوسِرَنَّ	تُوسِرَانِ	تُوسِرُ	يُوسِرُونَ	يُوسِرَانِ	يُوسِرُ
تُوسِرَنَّ	تُوسِرَانِ	تُوسِرِينَ	تُوسِرُونَ	تُوسِرَانِ	تُوسِرُ
				تُوسِرُ	أُوسِرُ

Фобил исмининг сарфи

يَاسِرَاتُ	يَاسِرَاتَانِ	يَاسِرَةٌ	يَاسِرُونَ	يَاسِرَانِ	يَاسِرُ
------------	---------------	-----------	------------	------------	---------

Мафъул исмининг сарфи

مَيْسُورَاتُ	مَيْسُورَاتَانِ	مَيْسُورَةٌ	مَيْسُورُونَ	مَيْسُورَانِ	مَيْسُورُ
--------------	-----------------	-------------	--------------	--------------	-----------

Маълум жадд феълининг сарфи

أَمْ يَيْسِرَنَّ	أَمْ تَيْسِرَا	أَمْ تَيْسِرُ	أَمْ يَيْسِرُوا	أَمْ يَيْسِرَا	أَمْ يَيْسِرُ
أَمْ تَيْسِرَنَّ	أَمْ تَيْسِرَا	أَمْ تَيْسِرِي	أَمْ تَيْسِرُوا	أَمْ تَيْسِرَا	أَمْ تَيْسِرُ
				أَمْ تَيْسِرُ	أَمْ أَيسِرُ

Мажхул жадд феълининг сарфи

أَمْ يُوسِرَنَّ	أَمْ تُوسِرَا	أَمْ تُوسِرُ	أَمْ يُوسِرُوا	أَمْ يُوسِرَا	أَمْ يُوسِرُ
أَمْ تُوسِرَنَّ	أَمْ تُوسِرَا	أَمْ تُوسِرِي	أَمْ تُوسِرُوا	أَمْ تُوسِرَا	أَمْ تُوسِرُ
				أَمْ تُوسِرُ	أَمْ أُوسِرُ

Нафий маълум феълининг сарфи

لَا يَيْسِرَنَّ	لَا تَيْسِرَانِ	لَا تَيْسِرُ	لَا يَيْسِرُونَ	لَا يَيْسِرَانِ	لَا يَيْسِرُ
لَا تَيْسِرَنَّ	لَا تَيْسِرَانِ	لَا تَيْسِرِينَ	لَا تَيْسِرُونَ	لَا تَيْسِرَانِ	لَا تَيْسِرُ

				لَا نَيْسِرُ	لَا أَيَسِرُ
--	--	--	--	--------------	--------------

Нафий мажхул феълининг сарфи

لَا يُوسِرَنَّ	لَا تُوسِرَانِ	لَا تُوسِرُ	لَا يُوسِرُونَ	لَا يُوسِرَانِ	لَا يُوسِرُ
لَا تُوسِرَنَّ	لَا تُوسِرَانِ	لَا تُوسِرِينَ	لَا تُوسِرُونَ	لَا تُوسِرَانِ	لَا تُوسِرُ
				لَا نُوسِرُ	لَا أُوسِرُ

Ломсиз амрнинг сарфи

إِيَسِرَنَّ	إِيَسِرَانِ	إِيَسِرِي	إِيَسِرُوا	إِيَسِرَا	إِيَسِرُ
-------------	-------------	-----------	------------	-----------	----------

Ломли амрнинг сарфи

لِيَسِرَنَّ	لِيَسِرَانِ	لِيَسِرِي	لِيَسِرُوا	لِيَسِرَا	لِيَسِرُ
				لِنَسِرُ	لَأَسِرُ

Ломли амрнинг мажхули сарфи

لِتُوسِرَنَّ	لِتُوسِرَانِ	لِتُوسِرِي	لِتُوسِرُوا	لِتُوسِرَا	لِتُوسِرُ
لِيُوسِرَنَّ	لِيُوسِرَانِ	لِيُوسِرِي	لِيُوسِرُوا	لِيُوسِرَا	لِيُوسِرُ
				لِنُوسِرُ	لَأُوسِرُ

Наҳий ҳозир маълумининг сарфи

لَا نَيْسِرَنَّ	لَا نَيْسِرَانِ	لَا نَيْسِرِي	لَا نَيْسِرُوا	لَا نَيْسِرَا	لَا نَيْسِرُ
لَا يَيْسِرَنَّ	لَا يَيْسِرَانِ	لَا يَيْسِرِي	لَا يَيْسِرُوا	لَا يَيْسِرَا	لَا يَيْسِرُ
				لَا نُنَيْسِرُ	لَا أُنَيْسِرُ

Наҳий ҳозир мажҳулининг сарфи

لَا تُوسِرَنَّ	لَا تُوسِرَا	لَا تُوسِرِي	لَا تُوسِرُوا	لَا تُوسِرَا	لَا تُوسِرَنَّ
لَا يُوسِرَنَّ	لَا تُوسِرَا	لَا تُوسِرَنَّ	لَا يُوسِرُوا	لَا يُوسِرَا	لَا يُوسِرَنَّ
				لَا تُوسِرَنَّ	لَا أُوسِرَنَّ

Замон ва макон исмларининг сарфи

مَيْسِرُونَ	مَيْسِرَانِ	مَيْسِرٌ
-------------	-------------	----------

Олат исмининг сарфи

مَيَّاسِيرٌ	مَيْسَارَانِ	مَيْسَارٌ
-------------	--------------	-----------

Тафзил исмининг сарфи

يُسْرِيَاتٌ	يُسْرِيَانِ	يُسْرِي	أَيْسِرُونَ	أَيْسِرَانِ	أَيْسِرٌ
-------------	-------------	---------	-------------	-------------	----------

بَاعَ - يَبِيعُ

Ушбу бобнинг (ي) ли ажвафининг мисоли **بَاعَ - يَبِيعُ** феълидир.

بَاعَ аслида **بِيعَ** эди. (ي) мутаҳаррик, мо қабли фатҳа, (ي) ни (ا) га қалб қилдик **بَاعَ** бўлди.

يَبِيعُ аслида **يَبِيعُ** эди. Касра (ي) га оғир. Шунинг учун (ي) ни касрасини мо қаблига бердик **يَبِيعُ** бўлди.

Муштакқотлари

بَاعٌ мозий, مَبِيعٌ музореъ, بَيْعًا олди сотди маъносидаги масдар, بَائِعٌ фобилнинг исми, بَائِعٌ аслида БАЙُعٌ эди, (ي) харфи (ا) зоидадан сўнг келгани сабаб (أ) ҳамзага қалб қилдик بَائِعٌ бўлди.

مَبِيعٌ мафъулнинг исми бўлиб аслида مَبِئُوعٌ эди. Замма (ي) га оғир, заммани мо қаблига бердик مَبِئُوعٌ ижтимоъи сокинайн бўлди, (ي) ни ҳазф қилдик مَبُوعٌ бўлди, (ي) ни саломатлигини сақлаш учун (ب) га касра бердик مَبُوعٌ бўлди, (واو) сокин мо қабли касра бўлди, (واو) ни (ي) га қалб қилдик, مَبِيعٌ бўлди, لَمْ يَبِعْ жаҳд феъли, لَمْ يَبِعْ нафий феъли, بَعْ ломсиз амр, بَعْ аслида تَبِيعٌ эди. Бу ерда икки амални қўллаймиз. Биринчиси калимани охирини сукун қиламиз, تَبِيعٌ ижтимоъи сокинайн бўлди (ي) ни ҳазф қиламиз تَبِعٌ бўлди. Иккинчи амал, музораъат ҳарфини ташлаймиз بَعْ бўлади.

لَبِيعٌ ломли амр, لَمْ يَبِعْ наҳий ҳозир, مَبِيعٌ замон ва макон исми, аслида مَبِيعٌ эди, касра (ي) га оғир, шу сабаб касрани мо қаблига бердик مَبِيعٌ бўлди.

مَبِيعٌ олатнинг исми, أَبَاعٌ тафзилнинг исми.

Мозий маълумининг сарфи

بَاعَ	بَاعُوا	بَاعَتْ	بَاعُوا	بَاعَا	بَاعَ
بَعَتْ	بَعْتُمَا	بَعْتِ	بَعْتُمْ	بَعْتُمَا	بَعْتِ

				بِعْنَا	بِعْتُ
--	--	--	--	---------	--------

(ي) биринчи қоида, у ҳам бўлса (ي) баع-بيع, بيعا-بيعا, باعوا-بيعوا, باعت-بيعت биринчи қоида, у ҳам бўлса (ي) ҳаракатли мо қабли мафтух (ا) га қалб қилинади.

Эса (ي) мутаҳаррик мо қабли мафтух (ا) га қалб қилдик (ي) ни ҳазф қилдик (ي) ни аломати учун (ب) га касра бердик (ي) бўлди.

Мозий мажҳулининг сарфи

بِعْنَا	بِعْتُمْ	بِعْتُ	بِعْتُمْ	بِعْنَا	بِعْتُ
بِعْنَا	بِعْتُمْ	بِعْتُمْ	بِعْتُمْ	بِعْنَا	بِعْتُ
				بِعْنَا	بِعْتُ

(ي) аслида (ي) эди, касра (ي) га оғир бўлгани учун (ي) касрасини мо қаблига бердик (ي) бўлди.

Музореъ маълумининг сарфи

بِعْنَا	بِعْتُمْ	بِعْتُ	بِعْتُمْ	بِعْنَا	بِعْتُ
بِعْنَا	بِعْتُمْ	بِعْتُمْ	بِعْتُمْ	بِعْنَا	بِعْتُ
				بِعْنَا	بِعْتُ

(ي) аслида (ي) эди. Касра (ي) га оғир бўлгани учун, (ي) ни касрасини мо қаблига бердик (ي) бўлди.

Музорей мажхулининг сарфи

يُبَاعُ	يُبَاعَانِ	يُبَاعُ	يُبَاعُونَ	يُبَاعَانِ	يُبَاعُ
يُبَاعُ	يُبَاعَانِ	يُبَاعِينَ	يُبَاعُونَ	يُبَاعَانِ	يُبَاعُ
				يُبَاعُ	أُبَاعُ

يُبَاعُ аслида يَبِيعُ эди, мажхул қоидасига биноан, музорей феълини мо қабли охирини фатҳа қилдик يَبِيعُ бўлди, (ي) нинг фатҳасини мо қаблига бердик يَبِيعُ бўлди, аслида (ي) мутаҳаррик мо қабли фатҳали деб (ا) га қалб қилдик يَبَاعُ бўлди. Мажхул бўлгани учун аввалига замма қўйдик يُبَاعُ бўлди.

يُبَاعُ аслида, أُبِيعُ – يَبِيعُ эди, (ي)ни фатҳасини мо қаблига бердик ва (ي) ни (ا) га қалб қилдик ва ҳарфни музораъат (ا) га замма бердик, أُبَاعُ, يُبَاعُ бўлди.

Фоъил исмининг сарфи

بَاعَتْ	بَاعَتَانِ	بَاعَةٌ	بَاعُونَ	بَاعَانِ	بَاعُ
---------	------------	---------	----------	----------	-------

Мафъул исмининг сарфи

مَبِيعَاتُ	مَبِيعَاتَانِ	مَبِيعَةٌ	مَبِيعُونَ	مَبِيعَانِ	مَبِيعُ
------------	---------------	-----------	------------	------------	---------

Маълум жаҳд феълининг сарфи

لَمْ يَبِيعَنَّ	لَمْ يَبِيعَا	لَمْ يَبِيعْ	لَمْ يَبِيعُوا	لَمْ يَبِيعَا	لَمْ يَبِيعْ
لَمْ يَبِيعَنَّ	لَمْ يَبِيعَا	لَمْ يَبِيعِي	لَمْ يَبِيعُوا	لَمْ يَبِيعَا	لَمْ يَبِيعْ

				لَمْ يُبَعِّعْ	لَمْ أُبَعِّعْ
--	--	--	--	----------------	----------------

Мажхул жаҳд феълининг сарфи

لَمْ يُبَعِّعَنَّ	لَمْ تُبَاعَا	لَمْ تُبَعِّعْ	لَمْ يُبَاعُوا	لَمْ يُبَاعَا	لَمْ يُبَعِّعْ
لَمْ تُبَعِّعَنَّ	لَمْ تُبَاعَا	لَمْ تُبَاعِي	لَمْ تُبَاعُوا	لَمْ تُبَاعَا	لَمْ تُبَعِّعْ
				لَمْ يُبَعِّعْ	لَمْ أُبَعِّعْ

Маълум нафий феълининг сарфи

لَا يُبَعِّعَنَّ	لَا تُبَعِّعَانِ	لَا تُبَعِّعْ	لَا يُبَعِّعُونَ	لَا يُبَعِّعَانِ	لَا يُبَعِّعْ
لَا تُبَعِّعَنَّ	لَا تُبَعِّعَانِ	لَا تُبَعِّعِينَ	لَا تُبَعِّعُونَ	لَا تُبَعِّعَانِ	لَا تُبَعِّعْ
				لَا يُبَعِّعْ	لَا أُبَعِّعْ

Мажхул нафий феълининг сарфи

لَا يُبَعِّعَنَّ	لَا تُبَاعَانِ	لَا تُبَاعُ	لَا يُبَاعُونَ	لَا يُبَاعَانِ	لَا يُبَاعُ
لَا تُبَعِّعَنَّ	لَا تُبَاعَانِ	لَا تُبَاعِينَ	لَا تُبَاعُونَ	لَا تُبَاعَانِ	لَا تُبَاعُ
				لَا يُبَاعُ	لَا أُبَاعُ

Ломсиз амрнинг сарфи

بِعَنَّ	بِعَا	بِعِي	بِعُوا	بِعَا	بِعْ
---------	-------	-------	--------	-------	------

Ломли амрнинг сарфи

لِيُبَعِّعَنَّ	لِيُبَعِّعَا	لِيُبَعِّعْ	لِيُبَعِّعُوا	لِيُبَعِّعَا	لِيُبَعِّعْ
				لِيُبَعِّعْ	لِيُبَعِّعْ

Ломли амр мажхулининг сарфи

لُتَّبِعَنَّ	لُتَّبَاعَا	لُتَّبَاعِي	لُتَّبَاعُوا	لُتَّبَاعَا	لُتَّبِعْ
لُيَّبِعَنَّ	لُيَّبَاعَا	لُيَّبِعْ	لُيَّبَاعُوا	لُيَّبَاعَا	لُيَّبِعْ
				لُنَّبِعْ	لَأُتَّبِعْ

Маълум нахий ҳозир феълининг сарфи

لَا تَتَّبِعَنَّ	لَا تَتَّبِعَا	لَا تَتَّبِعِي	لَا تَتَّبِعُوا	لَا تَتَّبِعَا	لَا تَتَّبِعْ
لَا يَتَّبِعَنَّ	لَا يَتَّبِعَا	لَا يَتَّبِعْ	لَا يَتَّبِعُوا	لَا يَتَّبِعَا	لَا يَتَّبِعْ
				لَا نَتَّبِعْ	لَا أُتَّبِعْ

Мажхул нахий ҳозир феълининг сарфи

لَا تُتَّبِعَنَّ	لَا تُتَّبِعَا	لَا تُتَّبِعِي	لَا تُتَّبِعُوا	لَا تُتَّبِعَا	لَا تُتَّبِعْ
لَا يُتَّبِعَنَّ	لَا يُتَّبِعَا	لَا يُتَّبِعْ	لَا يُتَّبِعُوا	لَا يُتَّبِعَا	لَا يُتَّبِعْ
				لَا نَتَّبِعْ	لَا أُتَّبِعْ

Исми замон ва макон сарфи

مَبَائِعُ	مَبَائِعِ	مَبَائِعٍ	مَبَائِعِ
-----------	-----------	-----------	-----------

Исми олат

مَبَائِعُ	مَبَائِعِ	مَبَائِعٍ	مَبَائِعِ
-----------	-----------	-----------	-----------

Тафзил исмининг сарфи

أَبَاعَاتُ	أَبَاعَاتِ	أَبَاعَاتٍ	أَبَاعَاتِ	أَبَاعَاتِ	أَبَاعَاتِ
------------	------------	------------	------------	------------	------------

رَمَى - يَرْمِي

يَرْمِي - رَمَى ушбу бобнинг ноқисидир.

رَمَى аслида يَرْمِي Эди. ي мутаҳаррик мо қабли матух (ي)га қалб қилдик رَمَى бўлди.

يَرْمِي аслида يَرْمِي Эди, замма ي га оғир бўлгани боис уни ҳазф қилдик ва يَرْمِي бўлди.

Муштакқотлари

رَمَى мозий, يَرْمِي музореъ, رَمِيًا отмоқ маъносидаги масдар.

رَامَ фоилнинг исми, مَرْمِيٌّ мафъулнинг исми.

رَامَ аслида رَامِيٌّ Эди, замма ي га оғир бўлгани учун уни ҳазф қилдик رَامِنٌ бўлди. Ижтимои сокинайн ҳосил бўлгани учун ي ни ҳазф қилдик رَامَ бўлди.

مَرْمِيٌّ аслида مَرْمُويٌّ Эди. واو ва ي бир калимада жамъ бўлди. واو ҳарфини يга қалб қилдик, шарти идғом ҳосил бўлди. Натижада مَرْمِيٌّ бўлди.

لَمْ يَرْمِ жаҳд феъли, لَا يَرْمِي нафий феъли, اَرَمَ ломсиз амр, لِيَرْمِ ломли амр.

امر феълени تَزْمِي музореъ мухотабидан икки амал билан олдик. Аввал калимани охирига қарадик, иллат ҳарфи экан уни ҳазф қилдик ва تَزْمٌ бўлди.

Иккинчи амал, калимани аввалидаги музораъат ҳарфини ҳазф қилдик, аммо сукун ҳарфи билан ибтидо қилмоқ узрли бўлгани боис, феълни (عين) бобига назар солдик, (عين) касрали экан, шунинг учун аввалига касрали (ا) ни келтирдик امر бўлди.

ناҳий ҳозир, مَرْمَى замон ва макон исми, مَرْمَى олатнинг исми, اَرْمَى тафзилнинг исми.

Мозий маълумини сарфи

رَمِي	رَمِيَا	رَمَوْا	رَمَتْ	رَمَتَا	رَمِيْنَ
رَمِيَتْ	رَمِيْتُمَا	رَمِيْتُمْ	رَمِيْتِ	رَمِيْتُمَا	رَمِيْتُنَّ
رَمِيْتُ	رَمِيْنَا				

رَمَوْا аслида رَمِيُوْا эди, ي мутаҳаррик мо қабли фатҳа (ا) га қалб қилдик, ижтимоъи сокинайн бўлгани учун (ي) ни ҳазф қилдик.

رَمَتْ аслида رَمِيْتُ эди, (ي) мутаҳаррик мо қабли мутаҳаррик (ا) га қалб қилдик, ижтимои сокинайн бўлди, (ا) ни ҳазф қилдик, رَمَتْ бўлди.

Мозий мажҳулининг сарфи

رُمِي	رُمِيَا	رُمَوْا	رُمِيْتُ	رُمِيْتَا	رُمِيْنَ
رُمِيَتْ	رُمِيْتُمَا	رُمِيْتُمْ	رُمِيْتِ	رُمِيْتُمَا	رُمِيْتُنَّ

				رُؤِينَا	رُؤَيْتُ
--	--	--	--	----------	----------

رُؤُوا аслида эди, замма (ي) га оғир, уни ҳаракатини мо қаблига бердик رُؤُوا бўлди, илтиқои сокинайн бўлиб қолгани учун (ي) ташладик رُؤُوا бўлди.

Музореъ маълумининг сарфи

يَرْمِي	يَرْمِيَانِ	يَرْمُونَ	تَرْمِي	تَرْمِيَانِ	تَرْمِينِ
تَرْمِي	تَرْمِيَانِ	تَرْمُونَ	تَرْمِي	تَرْمِيَانِ	تَرْمِينِ
أَرْمِي	أَرْمِيَانِ	أَرْمُونَ			

Музореъ мажҳулининг сарфи

يُرْمِي	يُرْمِيَانِ	يُرْمُونَ	تُرْمِي	تُرْمِيَانِ	تُرْمِينِ
تُرْمِي	تُرْمِيَانِ	تُرْمُونَ	تُرْمِي	تُرْمِيَانِ	تُرْمِينِ
أُرْمِي	أُرْمِيَانِ	أُرْمُونَ			

يُرْمُونَ аслида эди, замма (ي) га оғир бўлгани учун (ي) нинг заммасини мо қаблига бердик يُرْمُونَ ҳолатида ижтимоъи сокинайн бўлди, (ي) ни ҳазф қилдик يُرْمُونَ бўлди.

يُرْمِي аслида эди (ي) мутаҳаррик мо қабли мафтуҳ (ا) га қалб қилдик, يُرْمِي бўлди.

Фозил исмининг сарфи

رَامِيَاتُ	رَامِيَانِ	رَامِيَةٌ	رَامُونَ	رَامِيَانِ	رَامٍ
------------	------------	-----------	----------	------------	-------

Мафъул исмининг сарфи

مَرْمِيَاتٌ	مَرْمِيَّانٍ	مَرْمِيَّةٌ	مَرْمِيُونٌ	مَرْمِيَّانٍ	مَرْمِيٌّ
-------------	--------------	-------------	-------------	--------------	-----------

Аслида қуйидагича эди

مَرْمُويَاتٌ	مَرْمُويَتَانِ	مَرْمُويَةٌ	مَرْمُويُونَ	مَرْمُويَانِ	مَرْمُويٌّ
--------------	----------------	-------------	--------------	--------------	------------

Бунинг эълоли юқорида ўтди.

Маълум жаҳд феълининг сарфи

لَمْ يَرْمِيَنَّ	لَمْ تَرْمِيَا	لَمْ تَرْمِ	لَمْ يَرْمُوا	لَمْ يَرْمِيَا	لَمْ يَرْمِ
لَمْ تَرْمِيَنَّ	لَمْ تَرْمِيَا	لَمْ تَرْمِ	لَمْ تَرْمُوا	لَمْ تَرْمِيَا	لَمْ تَرْمِ
				لَمْ نَرْمِ	لَمْ أَرْمِ

Мажхул жаҳд феълининг сарфи

لَمْ يَرْمِيَنَّ	لَمْ تُرْمِيَا	لَمْ تُرْمِ	لَمْ يُرْمُوا	لَمْ يُرْمِيَا	لَمْ يُرْمِ
لَمْ تُرْمِيَنَّ	لَمْ تُرْمِيَا	لَمْ تُرْمِ	لَمْ تُرْمُوا	لَمْ تُرْمِيَا	لَمْ تُرْمِ
				لَمْ نُرْمِ	لَمْ أَرْمِ

Маълум нафий феълининг сарфи

لَا يَرْمِيَنَّ	لَا تَرْمِيَانِ	لَا تَرْمِي	لَا يَرْمُونَ	لَا يَرْمِيَانِ	لَا يَرْمِي
لَا تَرْمِيَنَّ	لَا تَرْمِيَانِ	لَا تَرْمِيَنَّ	لَا تَرْمُونَ	لَا تَرْمِيَانِ	لَا تَرْمِي
				لَا نَرْمِي	لَا أَرْمِي

Мажхул нафий феълининг сарфи

لَا يُرْمَى	لَا يُرْمِيَانِ	لَا يُرْمُونَ	لَا تُرْمَى	لَا تُرْمِيَانِ	لَا يُرْمِيَانِ
لَا تُرْمَى	لَا تُرْمِيَانِ	لَا تُرْمُونَ	لَا تُرْمِيَانِ	لَا تُرْمِيَانِ	لَا تُرْمِيَانِ
لَا أُرْمَ	لَا أُرْمَمَ				لَا تُرْمَمَ

Ломсиз амрнинг сарфи

أُرْمَ	أُرْمِيَا	أُرْمُوا	أُرْمِيَانِ	أُرْمِيَانِ	أُرْمِيَانِ
--------	-----------	----------	-------------	-------------	-------------

Ломли амрнинг сарфи

لِيُرْمَ	لِيُرْمِيَا	لِيُرْمُوا	لِيُرْمِيَانِ	لِيُرْمِيَانِ	لِيُرْمِيَانِ
لَا يُرْمَ	لَا يُرْمِيَا	لَا يُرْمُوا	لَا يُرْمِيَانِ	لَا يُرْمِيَانِ	لَا يُرْمِيَانِ

Ломли амр мажхулининг сарфи

لِيُرْمَ	لِيُرْمِيَا	لِيُرْمُوا	لِيُرْمِيَانِ	لِيُرْمِيَانِ	لِيُرْمِيَانِ
لَا يُرْمَ	لَا يُرْمِيَا	لَا يُرْمُوا	لَا يُرْمِيَانِ	لَا يُرْمِيَانِ	لَا يُرْمِيَانِ
لَا أُرْمَ	لَا أُرْمَمَ				لَا تُرْمَمَ

Маълум наҳий ҳозирнинг сарфи

لَا تُرْمَ	لَا تُرْمِيَا	لَا تُرْمُوا	لَا تُرْمِيَانِ	لَا تُرْمِيَانِ	لَا تُرْمِيَانِ
لَا يُرْمَ	لَا يُرْمِيَا	لَا يُرْمُوا	لَا يُرْمِيَانِ	لَا يُرْمِيَانِ	لَا يُرْمِيَانِ
لَا أُرْمَ	لَا أُرْمَمَ				لَا تُرْمَمَ

Мажхул наҳий ҳозирнинг сарфи

لَا تُرْمَ	لَا تُرْمِيَا	لَا تُرْمُوا	لَا تُرْمِيَانِ	لَا تُرْمِيَانِ	لَا تُرْمِيَانِ
------------	---------------	--------------	-----------------	-----------------	-----------------

لَا يُرْمَى	لَا تُرْمَى	لَا تُرْمَ	لَا يُرْمَوُا	لَا يُرْمِيَا	لَا يُرْمِ
				لَا تُرْمَ	لَا أُرْمَ

Замон ва маконнинг исми

مَرْمِي	مَرْمِيَانِ	مَرَامٍ
---------	-------------	---------

مَرْمِي аслида مَرْمِي ЭДИ. (ي) мутахаррик мо қабли мафтуҳ бўлгани учун (ي) ни (ا) га қалб қилдик, مَرْمِي яъни مَرْمَا ёки مَرْمِي бўлди.

مَرَامِي аслида مَرَامِي ЭДИ, замма (ي) га оғир бўлгани учун (ي) ни заммасини ташладик مَرَامِي бўлди.

Олат исмининг сарфи

مَرْمَاءُ	مَرْمَائِنِ	مَرَامِي
-----------	-------------	----------

مَرْمَاءُ аслида مَرْمَائِي ЭДИ, (ي) (ا) зоидадан сўнг воқеъ бўлди, (ي) ни (ا) ҳамзага қалб қилдик مَرْمَاءُ бўлди.

Тафзил исмининг сарфи

رُمِي	رُمِيَانِ	رُمِي	رُمُونِ	رُمِيَانِ	رُمِي
-------	-----------	-------	---------	-----------	-------

يُرْوِي – رَوَى ушбу бобнинг лафидир

رَوَى аслида رَوِي ЭДИ. (ي) мутахаррик мо қабли мафтуҳ алифга қалб қилдик رَوَى бўлди.

يَزْوِي аслида يَزْوِي Эди, замма (ي) га оғир бўлгани учун заммани ташладик يَزْوِي бўлди.

رَوِي мозий, يَزْوِي музореъ, رَوِيَا бировдан ҳадис ривоят қилмоқ маъносидаги масдар.

رَوِي фобилнинг исми, аслида رَوِي Эди, замма (ي) га оғир бўлгани учун (ي) нинг заммасини ташладик, яъни аслида رَوِيُن Эди, заммани ташлагандан сўнг رَوِيُن ижтимоъи сокинайн бўлди (ي) ни ҳазф қилдик رَوِي бўлди.

مَرُوِي мафъулнинг исми, аслида مَرُوِي Эди, (واو) ва (ي) бир калимада жаъм бўлди, аввалгиси сокин (واو) ни (ي) га қалб қилдик مَرُوِي бўлди, (ي) ни (ي) га идғом қилдик مَرُوِي ва (ي) ни мо қаблига касра бердик مَرُوِي бўлди.

لَمْ يَزْوِي жаҳд феъли

لَا يَزْوِي нафий феъли

لَمْ يَزْوِي ломсиз амр

لَمْ يَزْوِي ломли амр

لَمْ يَزْوِي наҳий ҳозир

مَرُوِي замон ва макон исми, аслида مَرُوِي Эди, (ي) мутаҳаррик мо қабли мафтуҳ (ا) га қалб қилдик ижтимоъи сокинайн бўлди, яъни مَرُوَان (ا) ни ҳазф қилдик مَرُوَان яъни مَرُوَا бўлди.

مِرْوَاءُ олатнинг исми, аслида مِرْوَائِيْ яъни مِرْوَائِيْن Эди, замма (ي) га оғир заммани ташладик مِرْوَائِيْن ижтимоъи сокинайн бўлди, (ي) ни ҳамзага алмаштирдик مِرْوَاءُ бўлди.

أَرْوَى тафзил исми, аслида أَرْوِيْ Эди, замма (ي) га оғир уни ташладик أَرْوَى бўлди.

Муштаккотлари

Маълум мозий феълининг сарфи

رَوَيْتَ	رَوَيْتُمَا	رَوَيْتُمْ	رَوَيْتُنَا	رَوَيْتُمْ	رَوَيْتُنَّ
رَوَيْتُ	رَوَيْتُمْ	رَوَيْتُمْ	رَوَيْتُمْ	رَوَيْتُمْ	رَوَيْتُمْ
رَوَيْتُ	رَوَيْتُمْ	رَوَيْتُمْ	رَوَيْتُمْ	رَوَيْتُمْ	رَوَيْتُمْ

رَوَى аслида رَوُوْا Эди, (واو) мутаҳаррик мо қабли мафтух (ا) га қалб қилдик رَوَاوُ бўлди, (ا) ни ҳазф қилдик رَوَى бўлди.

Мажҳул мозий феълининг сарфи

رَوَيْتَ	رَوَيْتُمَا	رَوَيْتُمْ	رَوَيْتُنَا	رَوَيْتُمْ	رَوَيْتُنَّ
رَوَيْتُ	رَوَيْتُمْ	رَوَيْتُمْ	رَوَيْتُمْ	رَوَيْتُمْ	رَوَيْتُمْ
رَوَيْتُ	رَوَيْتُمْ	رَوَيْتُمْ	رَوَيْتُمْ	رَوَيْتُمْ	رَوَيْتُمْ

Маълум музореъ феълининг сарфи

يَرَوَيْتَ	يَرَوَيْتُمَا	يَرَوَيْتُمْ	يَرَوَيْتُنَا	يَرَوَيْتُمْ	يَرَوَيْتُنَّ
يَرَوَيْتُ	يَرَوَيْتُمْ	يَرَوَيْتُمْ	يَرَوَيْتُمْ	يَرَوَيْتُمْ	يَرَوَيْتُمْ
يَرَوَيْتُ	يَرَوَيْتُمْ	يَرَوَيْتُمْ	يَرَوَيْتُمْ	يَرَوَيْتُمْ	يَرَوَيْتُمْ

تَرْوِي	تَرْوِيَانِ	تَرْوِيَانِ	تَرْوِيَانِ	تَرْوِيَانِ	تَرْوِيَانِ
أَرْوِي				تَرْوِي	

Мажхул музореъ феълининг сарфи

يُرْوِي	يُرْوِيَانِ	يُرْوِيَانِ	يُرْوِيَانِ	يُرْوِيَانِ	يُرْوِيَانِ
تُرْوِي	تُرْوِيَانِ	تُرْوِيَانِ	تُرْوِيَانِ	تُرْوِيَانِ	تُرْوِيَانِ
أُرْوِي				تُرْوِي	

Фоъил исмининг сарфи

رَاوِيَانِ	رَاوِيَانِ	رَاوِيَانِ	رَاوِيَانِ	رَاوِيَانِ	رَاوِيَانِ
------------	------------	------------	------------	------------	------------

Мафъул исмининг сарфи

مُرْوِيَانِ	مُرْوِيَانِ	مُرْوِيَانِ	مُرْوِيَانِ	مُرْوِيَانِ	مُرْوِيَانِ
-------------	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------

Маълум жаҳд феълининг сарфи

لَمْ يَرْوِي	لَمْ يَرْوِيَا	لَمْ يَرْوِيَا	لَمْ يَرْوِيَا	لَمْ يَرْوِيَا	لَمْ يَرْوِيَا
لَمْ تَرْوِي	لَمْ تَرْوِيَا	لَمْ تَرْوِيَا	لَمْ تَرْوِيَا	لَمْ تَرْوِيَا	لَمْ تَرْوِيَا
لَمْ أَرْوِي				لَمْ نَرْوِي	

Мажхул жаҳд феълининг сарфи

لَمْ يَرْوِي	لَمْ يَرْوِيَا	لَمْ يَرْوِيَا	لَمْ يَرْوِيَا	لَمْ يَرْوِيَا	لَمْ يَرْوِيَا
لَمْ تَرْوِي	لَمْ تَرْوِيَا	لَمْ تَرْوِيَا	لَمْ تَرْوِيَا	لَمْ تَرْوِيَا	لَمْ تَرْوِيَا
لَمْ أَرْوِي				لَمْ نَرْوِي	

Маълум нафий феълининг сарфи

لَا يَرْوِي	لَا يَرْوِيَانِ	لَا يَرْوُونَ	لَا يَرْوُونَ	لَا يَرْوِيَانِ	لَا يَرْوِي
لَا تَرْوِي	لَا تَرْوِيَانِ	لَا تَرْوِينَ	لَا تَرْوُونَ	لَا تَرْوِيَانِ	لَا تَرْوِي
لَا أَرْوِي				لَا تَرْوِي	

Мажхул нафий феълининг сарфи

لَا يُرْوِي	لَا يُرْوِيَانِ	لَا يُرْوُونَ	لَا يُرْوُونَ	لَا يُرْوِيَانِ	لَا يُرْوِي
لَا تُرْوِي	لَا تُرْوِيَانِ	لَا تُرْوِينَ	لَا تُرْوُونَ	لَا تُرْوِيَانِ	لَا تُرْوِي
لَا أُرْوِي				لَا تُرْوِي	

Ломсиз амрнинг сарфи

ارْوِي	ارْوِيَا	ارْوِي	ارْوُوا	ارْوِيَا	ارْوِي
--------	----------	--------	---------	----------	--------

Ломли амрнинг сарфи

لِيَرْوِي	لِيَرْوِيَا	لِيَرْوِي	لِيَرْوُوا	لِيَرْوِيَا	لِيَرْوِي
لَا رُوِي				لِيَرْوِي	

Ломли мажхул амрнинг сарфи

لِيَرْوِي	لِيَرْوِيَا	لِيَرْوِي	لِيَرْوُوا	لِيَرْوِيَا	لِيَرْوِي
لِيَرْوِي	لِيَرْوِيَا	لِيَرْوِي	لِيَرْوُوا	لِيَرْوِيَا	لِيَرْوِي
لَا رُوِي				لِيَرْوِي	

Маълум наҳий ҳозирнинг сарфи

لَا تَرَوِيْنَ	لَا تَرَوِيَا	لَا تَرَوِي	لَا تَرَوُوْا	لَا تَرَوِيَا	لَا تَرَوِ
لَا يُرَوِيْنَ	لَا يُرَوِيَا	لَا يُرَوِي	لَا يُرَوُوْا	لَا يُرَوِيَا	لَا يُرَوِ
				لَا نَرَوِ	لَا أَرَوِ

Мажхул наҳий ҳозирнинг сарфи

لَا تُرَوِيْنَ	لَا تُرَوِيَا	لَا تُرَوِي	لَا تُرَوُوْا	لَا تُرَوِيَا	لَا تُرَوِ
لَا يُرَوِيْنَ	لَا يُرَوِيَا	لَا يُرَوِي	لَا يُرَوُوْا	لَا يُرَوِيَا	لَا يُرَوِ
				لَا نُرَوِ	لَا أُرَوِ

Замон ва макон исмининг сарфи

مَرَاوِ	مَرَوِيَانِ	مَرَوَا
---------	-------------	---------

مَرَوَا аслида مَرَوِيَّ яъни مَرَوِيْنُ эди, (ي) мутаҳаррик мо қабли мафтух (ا) га қалб қилдик مَرَوَانِ бўлди (ا) ни ҳазф қилдик مَرَوُنُ яъни مَرَوَا бўлди.

Олат исмининг сарфи

مَرَاوِي	مَرَوِيَانِ	مَرَوِي
----------	-------------	---------

Тафзил исмининг сарфи

رُؤْيَاثُ	رُؤْيِيَانِ	رُؤْيَا	أَرُووُنَ	أَرُوِيَانِ	أَرُوِي
-----------	-------------	---------	-----------	-------------	---------

يَحْيَى – ушбу бобнинг мултавийсидир

وَحَى аслида وَحَى Эди, (ي) мутахаррик мо қабли фатҳа (ا) га қалб қилдик وَحَى бўлди.

يَحْيَ аслида يَحْيَى Эди, замма (ي) га оғир (ي) ни заммасини ташладик يُوحِي бўлди, (واو) музораъат ҳарфи билан ҳақийқий касра ўртасига тушди, (واو) ни ҳазф қилдик يَحْيَ бўлди.

Муштаққот

وَحَى мозий, يَحْيَ музореъ, وَحْيًا пинҳон сўз айтмоқ маъносидаги масдар, وَاح фобилнинг исми, مَوْحِي мафъулнинг исми, لَمْ يَحِ жаҳд феъли, لَا يَحِي нафий феъли, ح ломсиз амр, لِيَح ломли амр, لَا تَح наҳий ҳозир, مَوْحًا замон ва макон исми, مَحْيَاءُ олатнинг исми, أَوْحَى тафзил исми.

ح ни تَحْيَى дан икки амал билан олдик, аввалги амал билан калимани охирига назар солдик, иллат ҳарфи экан уни ҳазф қилдик, تَح бўлди, иккинчи амал (ت) музораъат ҳарфи бўлганлиги боис уни ҳазф қилдик ح бўлди.

مَوْحًا исми замон ва макон, аслида مَوْحِي Эди, замма (ي) га оғир бўлгани учун (ي) мутахаррик мо қабли мафтуҳ (ا) га қалб қилдик مَوْحًا бўлди.

Маълум мозийнинг сарфи

وَحَى	وَحِيَا	وَحُوا	وَحْت	وَحْنَا	وَحِين
وَحِيَت	وَحِيْتَمَا	وَحِيْتُمْ	وَحِيْت	وَحِيْتَمَا	وَحِيْتَان
وَحِيْتُ	وَحِينَا				

Мажхул мозийнинг сарфи

وَحِي	وَحِيَا	وَحُوا	وَحِيَت	وَحِينَا	وَحِين
وَحِيَت	وَحِيْتَمَا	وَحِيْتُمْ	وَحِيْت	وَحِيْتَمَا	وَحِيْتَان
وَحِيْتُ	وَحِينَا				

Музореъ феълининг маълумини сарфи

يَحِي	يَحِيَان	يَحُونَ	يَحِي	يَحِيَان	يَحِين
يَحِيَت	يَحِيَان	يَحُونَ	يَحِيَت	يَحِيَان	يَحِيَتَان
أَحِي	يَحِي				

يَحِين аслида يُوَحِين эди. (واو) музораъат ҳарфи ва касра орасига тушди, уни ҳазф қилдик يَحِين бўлди.

Музореъ мажхул феълининг сарфи

يُوَحِي	يُوَحِيَان	يُوَحُونَ	يُوَحِي	يُوَحِينَا	يُوَحِين
يُوَحِيَت	يُوَحِيَان	يُوَحُونَ	يُوَحِيَت	يُوَحِيَتَمَا	يُوَحِيَتَان
أُوَحِي	يُوَحِي				

يُوَحِين аслида يُوَحِي эди (ي) мутаҳаррик мо қабли мафтух (ي) ни (ا) га қалб қилдик يُوَحِي бўлди.

يُوحُونَ аслида يُوحِيُونَ эди, (ي) мутаҳаррик мо қабли мафтух бўлгани учун (ا) га қалб қилдик يُوحَاوُنْ бўлиб ижтимоъи сокинайн бўлди, (واو) муносабати билан мо қаблини замма қилдик يُوحَوُنْ бўлди. تُوحُونَ аслида تُوحِيُونَ эди. Бунинг эълоли يُوحَوُنْ-ни эълоли кабидир.

Фoъил исмининг сарфи

وَاحٍ	وَاحِيَانٍ	وَاحِيَةً	وَاحُونَ	وَاحِيَانٍ	وَاحِيَاتٌ
-------	------------	-----------	----------	------------	------------

Мафъул исмининг сарфи

مَوْحِيٌّ	مَوْحِيَانٍ	مَوْحِيَةً	مَوْحِيُونَ	مَوْحِيَانٍ	مَوْحِيَاتٌ
-----------	-------------	------------	-------------	-------------	-------------

Жаҳд маълум феълининг сарфи

لَمْ يَحِيَنَّ	لَمْ تَحِيَا	لَمْ تَحِي	لَمْ يَحِيُوا	لَمْ يَحِيَا	لَمْ يَحِي
لَمْ تَحِيَنَّ	لَمْ تَحِيَا	لَمْ تَحِي	لَمْ تَحِيُوا	لَمْ تَحِيَا	لَمْ تَحِي
				لَمْ نَحِي	لَمْ نَحِي

لَمْ يَحِيَنَّ аслида لَمْ يَوْحِي (واو) музораъат ҳарфи ва касра ўртасига тушди, ўша (واو) ни ҳазф қилдик لَمْ يَحِي бўлди.

لَمْ يَحِيُوا аслида لَمْ يَوْحِيُوا эди, замма (ي) га оғир бўлгани учун (ا) га қалб қилдик ва заммани мо қаблига бердик لَمْ يَوْحُوا бўлди. (واو) музораъат ҳарфи ва касра орасига тушди уни ҳазф қилдик لَمْ يَحُوا бўлди. Қолган аховатлари ҳам шунга қиёсдир.

Жаҳд феъли мажҳулининг сарфи

لَمْ يُؤْحِيَنَّ	لَمْ تُؤْحِيَا	لَمْ تُؤْحِ	لَمْ يُؤْحُوا	لَمْ يُؤْحِيَا	لَمْ يُؤْحِ
لَمْ تُؤْحِيَنَّ	لَمْ تُؤْحِيَا	لَمْ تُؤْحِي	لَمْ تُؤْحُوا	لَمْ تُؤْحِيَا	لَمْ تُؤْحِ
				لَمْ تُؤْحِ	لَمْ أُؤْحِ

Нафий маълум феълининг сарфи

لَا يَحِيَنَّ	لَا تَحِيَانِ	لَا تَحِي	لَا يَحُونَنَّ	لَا يَحِيَانِ	لَا يَحِي
لَا تَحِيَنَّ	لَا تَحِيَانِ	لَا تَحِيَنَّ	لَا تَحُونَنَّ	لَا تَحِيَانِ	لَا تَحِي
				لَا تَحِي	لَا أَحِي

Нафий мажҳул феълининг сарфи

لَا يُؤْحِيَنَّ	لَا تُؤْحِيَانِ	لَا تُؤْحِي	لَا يُؤْحُونَنَّ	لَا يُؤْحِيَانِ	لَا يُؤْحِي
لَا تُؤْحِيَنَّ	لَا تُؤْحِيَانِ	لَا تُؤْحِيَنَّ	لَا تُؤْحُونَنَّ	لَا تُؤْحِيَانِ	لَا تُؤْحِي
				لَا تُؤْحِي	لَا أُؤْحِي

Ломсиз амрнинг сарфи

ح	حِيَا	حُوا	حِي	حِيَا	حِيَنَّ
---	-------	------	-----	-------	---------

Ломли амрнинг сарфи

لِيَحِ	لِيَحِيَا	لِيَحِ	لِيَحُوا	لِيَحِيَا	لِيَحِيَنَّ
				لِيَحِ	لِيَحِ

Ломли амрнинг мажхули сарфи

لِتُوحِيَنَّ	لِتُوحِيَا	لِتُوحِي	لِتُوحُوا	لِتُوحِيَا	لِتُوحَ
لِيُوحِيَنَّ	لِيُوحِيَا	لِيُوحِ	لِيُوحُوا	لِيُوحِيَا	لِيُوحَ
				لِنُوحَ	لَأُوحَ

Наҳий ҳозир маълумининг сарфи

لَا تُحِيَنَّ	لَا تُحِيَا	لَا تُحِي	لَا تُحُوا	لَا تُحِيَا	لَا تُحَ
لَا يُحِيَنَّ	لَا يُحِيَا	لَا يُحِ	لَا يُحُوا	لَا يُحِيَا	لَا يُحَ
				لَا نُحَ	لَا أُحَ

Наҳий ҳозир мажхулининг сарфи

لَا تُوحِيَنَّ	لَا تُوحِيَا	لَا تُوحِي	لَا تُوحُوا	لَا تُوحِيَا	لَا تُوحَ
لَا يُوحِيَنَّ	لَا يُوحِيَا	لَا يُوحِ	لَا يُوحُوا	لَا يُوحِيَا	لَا يُوحَ
				لَا نُوحَ	لَا أُوحَ

Замон ва макон исмининг сарфи

مَوَاحٍ	مَوْحِيَانٍ	مَوْحَاً
---------	-------------	----------

Олат исмининг сарфи

مَوَاجِيٌّ	مِيحَاءَانٍ	مِيحَاءً
------------	-------------	----------

Тафзил исмининг сарфи

حُويَاتٍ	حُويِيَانٍ	حُويَا	أَوْحُونَ	أَوْحِيَانٍ	أَوْحَى
----------	------------	--------	-----------	-------------	---------

Сулосий мужаррад саҳиҳ иккинчи **يَفْعَلُ** – **فَعَلَ** вазнидаги – **نَصَرَ** боби.

Муштакқотлари

نَصَرَ мозий, **يَنْصُرُ** музореъ, **نَصْرًا** ёрдам бермоқ маъносидаги масдар, **نَاصِرٌ** фобилнинг исми, **مَنْصُورٌ** мафъулнинг исми, **لَمْ يَنْصُرْ** жаҳд феъли, **لَا يَنْصُرُ** нафий феъли, **أَنْصُرُ** ломсиз амр, **لِيَنْصُرَ** ломли амр, **لَا تَنْصُرُ** наҳий ҳозир, **مَنْصَرٌ** замон ва макон исми, **مِنْصَارٌ** олатнинг исми, **أَنْصَرَ** тафзил исми.

Маълум мозий феълининг сарфи

نَصَرَ	نَصَرْنَا	نَصَرْتُمْ	نَصَرُوا	نَصَرَ	نَصَرَ
نَصَرْتُمْ	نَصَرْتُمَا	نَصَرْتِ	نَصَرْتُمْ	نَصَرْتُمَا	نَصَرْتُمْ
				نَصَرْنَا	نَصَرْتُمْ

Мажхул мозий феълининг сарфи

نُصِرَ	نُصِرْنَا	نُصِرْتُمْ	نُصِرُوا	نُصِرَ	نُصِرَ
نُصِرْتُمْ	نُصِرْتُمَا	نُصِرْتِ	نُصِرْتُمْ	نُصِرْتُمَا	نُصِرْتُمْ
				نُصِرْنَا	نُصِرْتُمْ

Маълум музореъ феълининг сарфи

يَنْصُرُونَ	يَنْصُرَانِ	يَنْصُرُ	يَنْصُرُونَ	يَنْصُرَانِ	يَنْصُرُ
-------------	-------------	----------	-------------	-------------	----------

تَنْصُرُونَ	تَنْصُرَانِ	تَنْصُرَيْنِ	تَنْصُرُونَ	تَنْصُرَانِ	تَنْصُرُ
				تَنْصُرُ	أَنْصُرُ

Мажхул музореъ феълининг сарфи

يُنْصِرُونَ	يُنْصِرَانِ	يُنْصِرَيْنِ	يُنْصِرُونَ	يُنْصِرَانِ	يُنْصِرُ
يُنْصِرُونَ	يُنْصِرَانِ	يُنْصِرَيْنِ	يُنْصِرُونَ	يُنْصِرَانِ	يُنْصِرُ
				يُنْصِرُ	أَنْصِرُ

Фоъил исмининг сарфи

نَاصِرَاتٌ	نَاصِرَتَانِ	نَاصِرَةٌ	نَاصِرُونَ	نَاصِرَانِ	نَاصِرٌ
------------	--------------	-----------	------------	------------	---------

Мафъул исмининг сарфи

مَنْصُورَاتٌ	مَنْصُورَتَانِ	مَنْصُورَةٌ	مَنْصُورُونَ	مَنْصُورَانِ	مَنْصُورٌ
--------------	----------------	-------------	--------------	--------------	-----------

Маълум жаҳд феълининг сарфи

لَمْ يَنْصُرُوا	لَمْ يَنْصُرَا	لَمْ يَنْصُرِي	لَمْ يَنْصُرُوا	لَمْ يَنْصُرَا	لَمْ يَنْصُرُ
لَمْ يَنْصُرُوا	لَمْ يَنْصُرَا	لَمْ يَنْصُرِي	لَمْ يَنْصُرُوا	لَمْ يَنْصُرَا	لَمْ يَنْصُرُ
				لَمْ يَنْصُرُ	لَمْ أَنْصُرُ

Мажхул жаҳд феълининг сарфи

لَمْ يَنْصُرُوا	لَمْ يَنْصُرَا	لَمْ يَنْصُرِي	لَمْ يَنْصُرُوا	لَمْ يَنْصُرَا	لَمْ يَنْصُرُ
لَمْ يَنْصُرُوا	لَمْ يَنْصُرَا	لَمْ يَنْصُرِي	لَمْ يَنْصُرُوا	لَمْ يَنْصُرَا	لَمْ يَنْصُرُ
				لَمْ يَنْصُرُ	لَمْ أَنْصُرُ

Маълум нафий феълининг сарфи

لَا يُنْصِرُونَ	لَا تُنْصِرَانِ	لَا تُنْصِرُ	لَا يُنْصِرُونَ	لَا يُنْصِرَانِ	لَا يُنْصِرُ
لَا تُنْصِرُونَ	لَا تُنْصِرَانِ	لَا تُنْصِرِينَ	لَا تُنْصِرُونَ	لَا تُنْصِرَانِ	لَا تُنْصِرُ
				لَا تُنْصِرُ	لَا أَنْصِرُ

Мажхул нафий феълининг сарфи

لَا يُنْصِرُونَ	لَا تُنْصِرَانِ	لَا تُنْصِرُ	لَا يُنْصِرُونَ	لَا يُنْصِرَانِ	لَا يُنْصِرُ
لَا تُنْصِرُونَ	لَا تُنْصِرَانِ	لَا تُنْصِرِينَ	لَا تُنْصِرُونَ	لَا تُنْصِرَانِ	لَا تُنْصِرُ
				لَا تُنْصِرُ	لَا أَنْصِرُ

Ломсиз амрнинг сарфи

أَنْصِرُونَ	أَنْصِرَا	أَنْصِرِي	أَنْصِرُوا	أَنْصِرَا	أَنْصِرُ
-------------	-----------	-----------	------------	-----------	----------

Ломли амрнинг маълумини сарфи

لِيُنْصِرُونَ	لِيُنْصِرَا	لِيُنْصِرُ	لِيُنْصِرُوا	لِيُنْصِرَا	لِيُنْصِرُ
				لِيُنْصِرُ	لَا تُنْصِرُ

Ломли амр мажхулининг сарфи

لِيُنْصِرُونَ	لِيُنْصِرَا	لِيُنْصِرِي	لِيُنْصِرُوا	لِيُنْصِرَا	لِيُنْصِرُ
لِيُنْصِرُونَ	لِيُنْصِرَا	لِيُنْصِرُ	لِيُنْصِرُوا	لِيُنْصِرَا	لِيُنْصِرُ
				لِيُنْصِرُ	لَا تُنْصِرُ

Маълум наҳий феълининг сарфи

لَا تَنْصُرُونَ	لَا تَنْصُرَا	لَا تَنْصُرِي	لَا تَنْصُرُوا	لَا تَنْصُرَا	لَا تَنْصُرُونَ
لَا يَنْصُرُونَ	لَا يَنْصُرَا	لَا يَنْصُرُ	لَا يَنْصُرُوا	لَا يَنْصُرَا	لَا يَنْصُرُونَ
				لَا نَنْصُرُ	لَا أَنْصُرُ

Мажхул нахий феълининг сарфи

لَا تُنْصِرُونَ	لَا تُنْصِرَا	لَا تُنْصِرِي	لَا تُنْصِرُوا	لَا تُنْصِرَا	لَا تُنْصِرُونَ
لَا يُنْصِرُونَ	لَا يُنْصِرَا	لَا يُنْصِرُ	لَا يُنْصِرُوا	لَا يُنْصِرَا	لَا يُنْصِرُونَ
				لَا نُنْصِرُ	لَا أَنْصُرُ

Замон ва макон исмининг сарфи

مَنْصُرٌ	مَنْصِرَانِ	مَنْاصِرُ
----------	-------------	-----------

Олат исмининг сарфи

مَنْصَارٌ	مَنْصِرَانِ	مَنْاصِيرُ
-----------	-------------	------------

Тафзил исмининг сарфи

أَنْصُرُ	أَنْصِرَانِ	أَنْصُرُونَ	نُصْرِي	نُصْرِيَانِ	نُصْرِيَاتٌ
----------	-------------	-------------	---------	-------------	-------------

Ушбу бобнинг сулосий мужаррадининг музоъафи **رَدٌّ - يَرُدُّ** дир.

رَدٌّ аслида **رَدَدَ** эди, икки ҳарф бир калимада, яъни (عين) ва (لام) баробарида келди, унинг аввалгисини ҳаракатини ташладик идғомнинг шarti пайдо бўлди, шу боис биринчи (دال) ни иккинчи (دال) га киритдик **رَدٌّ** бўлди.

يُرْدُ аслида يَرْدُدُ эди, бу ҳам икки ҳарф бир жинсдан келди, биринчи (دال) нинг ҳаракатини мо қаблига бердик يَرْدُدُ бўлди, идғомни шарти ҳосил бўлди, биринчи (دال) ни иккинчи (دال) га киритдик يَرْدُ бўлди.

Муштакқотлари

رَدَّ мозий, يَرْدُ музореъ, رَدًّا рад қилди маъносидаги масдардир, رَادُّ фобил исми аслида رَادِدٌ эди, икки ҳарф бир жинсдан келди, биринчи (دال) нинг ҳаракатини ташладик, идғом шарти ҳосил бўлди, биринчи (دال) ни иккинчи (دال) га киритдик رَادُّ бўлди.

رَدُّ мафъулнинг исми, لَمْ يَرْدُ жаҳд феъли, لَا يَرْدُ нафий феъли, رَدُّ ломсиз амр, аслида ломсиз амрни икки амал билан تَرْدُ дан олдик.

Биринчи амал, калиманинг охирига назар солдик, калимани охири мудғом экан, уни ўз ҳолига келтирдик.

Иккинчи амал билан калиманинг аввалига назар солдик, музораъат ҳарфи экан уни ҳазф қилдик رُدُّ бўлди.

لِيَرْدُ ломли амр, لَا تَرْدُ наҳий ҳозир, مَرْدٌ замон ва макон исми, бу аслида مَرْدُدٌ эди, икки ҳарф бир жинсдан келди, аввалги (دال) ни иккинчи (دال) га киритдик مَرْدُ бўлди.

مَرْدَادٌ олатнинг исми, أَرْدُ тафзил исми, аслида أَرْدُدُ эди, аввалги (دال) ҳаракатини мо қаблига бердик, идғом шарти ҳосил бўлди, яъни أَرْدُدُ биринчи (دال) ни иккинчи (دال) га киритдик أَرْدُ бўлди.

Маълум мозийнинг сарфи

رَدَدْنَ	رَدَّتَا	رَدَّتْ	رَدُّوا	رَدَّا	رَدَّ
رَدَدْتُنَّ	رَدَدْتُمَا	رَدَدْتِ	رَدَدْتُمْ	رَدَدْتُمَا	رَدَدْتِ
				رَدَدْنَا	رَدَدْتُ

رَدَدْنَ-дан бошлаб охиригача идғом шарти зойил бўлгани боис барча идғомлар очилади, зеро бунга марфуъ замир муттасил бўлди, чунки бу замир мо қаблини сукун қилди.

Мозий мажхулининг сарфи

رَدَدْنَ	رَدَّتَا	رَدَّتْ	رَدُّوا	رَدَّا	رَدَّ
رَدَدْتُنَّ	رَدَدْتُمَا	رَدَدْتِ	رَدَدْتُمْ	رَدَدْتُمَا	رَدَدْتِ
				رَدَدْنَا	رَدَدْتُ

Музореъ маълумининг сарфи

يُرَدُّونَ	يُرَدَّانِ	يُرَدُّ	يُرَدُّونَ	يُرَدَّانِ	يُرَدُّ
يُرَدُّونَ	يُرَدَّانِ	يُرَدِّينَ	يُرَدُّونَ	يُرَدَّانِ	يُرَدُّ
				يُرَدُّ	أُرَدُّ

Музореъ мажхулининг сарфи

يُرَدُّونَ	يُرَدَّانِ	يُرَدُّ	يُرَدُّونَ	يُرَدَّانِ	يُرَدُّ
يُرَدُّونَ	يُرَدَّانِ	يُرَدِّينَ	يُرَدُّونَ	يُرَدَّانِ	يُرَدُّ
				يُرَدُّ	أُرَدُّ

Фойил исмининг сарфи

رَادَاتُ	رَادَاتَانِ	رَادَةٌ	رَادُونَ	رَادَانِ	رَادٌ
----------	-------------	---------	----------	----------	-------

Мафъул исмининг сарфи

مَرْدُودَاتُ	مَرْدُودَاتَانِ	مَرْدُودَةٌ	مَرْدُودُونَ	مَرْدُودَانِ	مَرْدُودٌ
--------------	-----------------	-------------	--------------	--------------	-----------

Жаҳд феъли маълумининг сарфи

أَمْ يَرُدُّونَ	أَمْ تَرُدُّونَ	أَمْ تَرُدُّونَ	أَمْ يَرُدُّونَ	أَمْ يَرُدُّونَ	أَمْ يَرُدُّونَ
أَمْ تَرُدُّونَ	أَمْ تَرُدُّونَ	أَمْ تَرُدُّونَ	أَمْ تَرُدُّونَ	أَمْ تَرُدُّونَ	أَمْ تَرُدُّونَ
				أَمْ نَرُدُّونَ	أَمْ نَرُدُّونَ

Жаҳд феълининг мажхулини сарфи

أَمْ يَرُدُّونَ	أَمْ تَرُدُّونَ	أَمْ تَرُدُّونَ	أَمْ يَرُدُّونَ	أَمْ يَرُدُّونَ	أَمْ يَرُدُّونَ
أَمْ تَرُدُّونَ	أَمْ تَرُدُّونَ	أَمْ تَرُدُّونَ	أَمْ تَرُدُّونَ	أَمْ تَرُدُّونَ	أَمْ تَرُدُّونَ
				أَمْ نَرُدُّونَ	أَمْ نَرُدُّونَ

Нафий феъли маълумининг сарфи

لَا يَرُدُّونَ	لَا تَرُدُّونَ	لَا تَرُدُّونَ	لَا يَرُدُّونَ	لَا يَرُدُّونَ	لَا يَرُدُّونَ
لَا تَرُدُّونَ	لَا تَرُدُّونَ	لَا تَرُدُّونَ	لَا تَرُدُّونَ	لَا تَرُدُّونَ	لَا تَرُدُّونَ
				لَا نَرُدُّونَ	لَا نَرُدُّونَ

Нафий феъли мажхулининг сарфи

لَا يَرُدُّونَ	لَا تَرُدُّونَ	لَا تَرُدُّونَ	لَا يَرُدُّونَ	لَا يَرُدُّونَ	لَا يَرُدُّونَ
لَا تَرُدُّونَ	لَا تَرُدُّونَ	لَا تَرُدُّونَ	لَا تَرُدُّونَ	لَا تَرُدُّونَ	لَا تَرُدُّونَ

				لَا تُرَدُّ	لَا أُرَدُّ
--	--	--	--	-------------	-------------

Ломсиз амрнинг сарфи

أُرَدُّدَنَّ	رُدَّا	رُدِّي	رُدُّوا	رُدَّا	رُدَّ
--------------	--------	--------	---------	--------	-------

Ломли амрнинг сарфи

لَيْرَدُّدَنَّ	لَيْرَدَّا	لَيْرَدِّي	لَيْرَدُّوا	لَيْرَدَّا	لَيْرَدَّ
				لَيْرَدَّ	لَأُرَدَّ

Ломли амр мажхулининг сарфи

لَيْرَدُّدَنَّ	لَيْرَدَّا	لَيْرَدِّي	لَيْرَدُّوا	لَيْرَدَّا	لَيْرَدَّ
لَيْرَدُّدَنَّ	لَيْرَدَّا	لَيْرَدِّي	لَيْرَدُّوا	لَيْرَدَّا	لَيْرَدَّ
				لَيْرَدَّ	لَأُرَدَّ

Наҳий ҳозир маълумининг сарфи

لَا تُرَدُّدَنَّ	لَا تُرَدَّا	لَا تُرَدِّي	لَا تُرَدُّوا	لَا تُرَدَّا	لَا تُرَدَّ
لَا يُرَدُّدَنَّ	لَا تُرَدَّا	لَا تُرَدِّي	لَا يُرَدُّوا	لَا يُرَدَّا	لَا يُرَدَّ
				لَا نُرَدَّ	لَا أُرَدَّ

Наҳий ҳозир мажхулининг сарфи

لَا تُرَدُّدَنَّ	لَا تُرَدَّا	لَا تُرَدِّي	لَا تُرَدُّوا	لَا تُرَدَّا	لَا تُرَدَّ
لَا يُرَدُّدَنَّ	لَا تُرَدَّا	لَا تُرَدِّي	لَا يُرَدُّوا	لَا يُرَدَّا	لَا يُرَدَّ
				لَا نُرَدَّ	لَا أُرَدَّ

Исми замон ва макон сарфи

مَرَدٌ	مَرَدَانِ	مَرَدٌ
--------	-----------	--------

Олат исмининг сарфи

مَرَادِيْدٌ	مَرَدَادَانِ	مَرَدَادٌ
-------------	--------------	-----------

Тафзил исмининг сарфи

رُدِّيَاتٌ	رُدِّيَانِ	رُدِّيٌ	أَرْدُونِ	أَرْدَانِ	أَرْدٌ
------------	------------	---------	-----------	-----------	--------

وَدٌّ - يَوْدٌ

Ушбу бобнинг мисоли ва музоъафининг мисоли **وَدٌّ - يَوْدٌ**

وَدٌّ аслида **وَدَدَ** эди, икки ҳарф бир жинсдан келди, биринчи (дал) ҳаракатини ташладик **وَدَدَ** бўлди. Идғомнинг шарти аввалги ҳарф суқун, кейингиси ҳаракат эди, ана шу ҳосил бўлди, биринчи (дал)ни иккинчи (дал) га киритдик **وَدٌّ** бўлди.

يَوْدٌ аслида **يَوْدُدُ** эди, биринчи (дал) ҳаракатини мо қаблига бердик **يَوْدُدُ** бўлиб идғомнинг шарти ҳосил бўлди, биринчи (дал) ни иккинчи (дал) га идғом қилдик **يَوْدٌ** бўлди.

Ушбу феълнинг иштиқоклари

وَدَّ мозий, يَوَدُّ музореъ, وَدًّا дўст тутмоқ маъносидаги масдар,

وَادُّ фоъилнинг исми, аслида وَاِدُّ эди, биринчи (دال) ни иккинчи (دال) га идғом қилдик وَاَدُّ бўлди.

مَوْدُوْدٌ мафъулнинг исми

لَمْ يَوَدَّ жаҳд феъли, لَا يَوَدُّ нафий феъли, وَدَّ ломсиз амр, لِيَوَدَّ ломли амр, لَا تَوَدَّ наҳий ҳозир, مَوْدُوْدٌ замон ва макон исми, مِيْدَادٌ олатнинг исми, аслида бу مَوْدَادٌ эди (واو) сокин, мо қаблиси касра, (واو) ни (يا) га қалб қилдик مِيْدَادٌ бўлди. أَوْدٌ тафзил исми, аслида أَوْدُدٌ эди, аввалги (دال) ни ҳаракатини мо қаблига бердик أَوْدُدٌ идғом шарти ҳосил бўлди, биринчи (دال) ни иккинчи (دال) га идғом қилдик أَوْدُدٌ бўлди.

Мозий маълумининг сарфи

وَدَّ	وَدًّا	وَدُّوا	وَدَّتْ	وَدَّتَا	وَدَدْنَ
وَدِدْتِ	وَدِدْتُمَا	وَدِدْتُمْ	وَدِدْتِ	وَدِدْتُمَا	وَدِدْتُنَّ
وَدِدْتُ	وَدِدْنَا				

Мозий мажҳулининг сарфи

وُدَّ	وُدًّا	وُدُّوا	وُدَّتْ	وُدَّتَا	وُدَدْنَ
وُدِدْتِ	وُدِدْتُمَا	وُدِدْتُمْ	وُدِدْتِ	وُدِدْتُمَا	وُدِدْتُنَّ
وُدِدْتُ	وُدِدْنَا				

Музореъ маълумининг сарфи

يُودِدَنَّ	تُودَانِ	تُودُ	يُودُونُ	يُودَانِ	يُودُ
تُودِدَنَّ	تُودَانِ	تُودِيْنَ	تُودُونُ	تُودَانِ	تُودُ
				نُودُ	أُودُ

Музореъ мажхулнинг сарфи

يُودِدَنَّ	تُودَانِ	تُودُ	يُودُونُ	يُودَانِ	يُودُ
تُودِدَنَّ	تُودَانِ	تُودِيْنَ	تُودُونُ	تُودَانِ	تُودُ
				نُودُ	أُودُ

Фобил исмининг сарфи

وَادَاتُ	وَادَاتَانِ	وَادَةٌ	وَادُونَ	وَادَانِ	وَادٌ
----------	-------------	---------	----------	----------	-------

Мафъул исмининг сарфи

مُودِدَاتُ	مُودِدَاتَانِ	مُودِدَةٌ	مُودِدُونَ	مُودِدَانِ	مُودِدٌ
------------	---------------	-----------	------------	------------	---------

Жаҳд феъли маълумининг сарфи

مَمْ يُوَدِدَنَّ	مَمْ تُوَدَا	مَمْ تُوَدَّ	مَمْ يُوَدُّوَا	مَمْ يُوَدَّا	مَمْ يُوَدَّ
مَمْ تُوَدِدَنَّ	مَمْ تُوَدَا	مَمْ تُوَدِّي	مَمْ تُوَدُّوَا	مَمْ تُوَدَّا	مَمْ تُوَدَّ
				مَمْ نُودَّ	مَمْ أُودَّ

Жаҳд феълининг мажхулини сарфи

مَمْ يُوَدِدَنَّ	مَمْ تُوَدَا	مَمْ تُوَدَّ	مَمْ يُوَدُّوَا	مَمْ يُوَدَّا	مَمْ يُوَدَّ
مَمْ تُوَدِدَنَّ	مَمْ تُوَدَا	مَمْ تُوَدِّي	مَمْ تُوَدُّوَا	مَمْ تُوَدَّا	مَمْ تُوَدَّ

				لَمْ نُؤدِّ	لَمْ أُؤدِّ
--	--	--	--	-------------	-------------

Нафий феъли маълумининг сарфи

لَا يُؤدِّدَنَّ	لَا تُؤدِّدَانِ	لَا تُؤدِّدُ	لَا يُؤدِّدُونَ	لَا يُؤدِّدَانِ	لَا يُؤدِّدُ
لَا تُؤدِّدَنَّ	لَا تُؤدِّدَانِ	لَا تُؤدِّدِينَ	لَا تُؤدِّدُونَ	لَا تُؤدِّدَانِ	لَا تُؤدِّدُ
				لَا نُؤدِّدُ	لَا أُؤدِّدُ

Нафий феъли мажхулининг сарфи

لَا يُؤدِّدَنَّ	لَا تُؤدِّدَانِ	لَا تُؤدِّدُ	لَا يُؤدِّدُونَ	لَا يُؤدِّدَانِ	لَا يُؤدِّدُ
لَا تُؤدِّدَنَّ	لَا تُؤدِّدَانِ	لَا تُؤدِّدِينَ	لَا تُؤدِّدُونَ	لَا تُؤدِّدَانِ	لَا تُؤدِّدُ
				لَا نُؤدِّدُ	لَا أُؤدِّدُ

Ломсиз амрнинг сарфи

أُودِدَنَّ	أُودِدَانِ	أُودِدُ	أُودِدُونَ	أُودِدَانِ	أُودِدُ
------------	------------	---------	------------	------------	---------

Ломли амрнинг сарфи

لِيُؤدِّدَنَّ	لِيُؤدِّدَانِ	لِيُؤدِّدُ	لِيُؤدِّدُوا	لِيُؤدِّدَا	لِيُؤدِّدُ
				لِيُؤدِّدَا	لِيُؤدِّدُ

Ломли амр мажхулининг сарфи

لِيُؤدِّدَنَّ	لِيُؤدِّدَانِ	لِيُؤدِّدُ	لِيُؤدِّدُوا	لِيُؤدِّدَا	لِيُؤدِّدُ
لِيُؤدِّدَنَّ	لِيُؤدِّدَانِ	لِيُؤدِّدُ	لِيُؤدِّدُوا	لِيُؤدِّدَا	لِيُؤدِّدُ
				لِيُؤدِّدَا	لِيُؤدِّدُ

Наҳий ҳозир маълумининг сарфи

لَا تُؤَدُّنَ	لَا تُؤَدَّا	لَا تُؤَدِّي	لَا تُؤَدُّوا	لَا تُؤَدَّا	لَا تُؤَدُّ
لَا يُؤَدِّدَنَّ	لَا تُؤَدَّا	لَا تُؤَدِّ	لَا يُؤَدُّوا	لَا يُؤَدِّا	لَا يُؤَدِّ
				لَا نُؤَدِّ	لَا أُؤَدِّ

Наҳий ҳозир мажҳулининг сарфи

لَا تُؤَدِّدَنَّ	لَا تُؤَدَّا	لَا تُؤَدِّي	لَا تُؤَدُّوا	لَا تُؤَدِّا	لَا تُؤَدِّ
لَا يُؤَدِّدَنَّ	لَا تُؤَدَّا	لَا تُؤَدِّ	لَا يُؤَدُّوا	لَا يُؤَدِّا	لَا يُؤَدِّ
				لَا نُؤَدِّ	لَا أُؤَدِّ

Замон ва макон исмларининг сарфи

مَوَادُّ	مَوَدَّانِ	مَوَدُّ
----------	------------	---------

Олатнинг исми

مَوَادِّبُ	مِيدَادَانِ	مِيدَادُ
------------	-------------	----------

Тафзил исми

وَدِّيَاتُ	وَدِّيَانِ	وَدِّي	أَوْدُونِ	أَوْدَانِ	أَوْدُ
------------	------------	--------	-----------	-----------	--------

دَامَ - يَدُومُ

Ушбу бобнинг ажвафи $يَدُوْمٌ$ - $دَاْمٌ$ бўлиб $دَوَمٌ$ Эди. $دَوَمٌ$ (واو) мутаҳаррик мо қабли мафтух $دَاْمٌ$ (واو) ни (ا) га қалб қилдик бўлди. $يَدُوْمٌ$ аслида $يَدُوْمٌ$ Эди, замма $دَاْمٌ$ (واو) га оғир, $دَاْمٌ$ (واو) ни заммасини мо қаблига бердик $يَدُوْمٌ$ бўлди.

Ушбу бобни муштакот (иштиқок)лари:

$دَائِمٌ$ мозий, $يَدُوْمٌ$ музореъ $دَوَمًا$ масдар, давомли бўлмоқ. $دَائِمٌ$ фобилнинг исми, $مَدُوْمٌ$ мафъулнинг исми, бу аслида $مَدُوْمٌ$ Эди, замма $دَاْمٌ$ (واو) га оғир, заммани мо қаблига бердик ижтимоъи сокинайн ҳосил бўлди. $مَدُوْمٌ$ (مَدُوْمٌ) аввалги $دَاْمٌ$ (واو) ни ҳазф қилдик $مَدُوْمٌ$ бўлди.

$لَمِ يَدُوْمٌ$ жаҳд феъли, $لَا يَدُوْمٌ$ нафий феъли, $دُمْ$ ломсиз амр, $لِيَدُوْمٌ$ ломли амр, $لَا تَدُوْمٌ$ наҳий ҳозир, $مَدَامٌ$ замон ва макон исми, $مَدَامٌ$ олатнинг исми, бу аслида $مَدُوْمٌ$ Эди, $دَاْمٌ$ (واو) нинг фатҳасини мо қаблига бердик $مَدُوْمٌ$ бўлди, аслига эътибор қилиб $دَاْمٌ$ (واو) мутаҳаррик мо қабли мафтух деб $دَاْمٌ$ (واو) ни (ألف) га қалб қилдик $مَدَامٌ$ бўлди.

$أَدَامٌ$ тафзил исми аслида $أَدُوْمٌ$ Эди, $دَاْمٌ$ (واو) нинг фатҳасини мо қаблига бердик $أَدُوْمٌ$ бўлди, $دَاْمٌ$ (واو) ни (ألف) га қалб қилдик $أَدَامٌ$ бўлди.

$دُمْ$ амрни $تَدُوْمٌ$ дан икки амал билан олдик, биринчи амал калимани охирига назар соламиз, калиманинг охири саҳиҳ ҳарфдир. Уни сокин қиламиз $تَدُوْمٌ$ бўлди, ижтимоъи сокинайн ҳосил бўлди, $دَاْمٌ$ (واو) ни ҳазф қилдик $تَدُمْ$ бўлди.

Иккинчи амал билан калимани аввалига назар соламиз, (ت) музораъат ҳарфи бўлганлиги боис уни ҳазф қилдик $دُمْ$ бўлди.

Мозий маълумининг сарфи

دَامَ	دَامَا	دَامُوا	دَامَتْ	دَامَتَا	دُمْنَ
دُمْتُ	دُمْتُمَا	دُمْتُمْ	دُمْتِ	دُمْتُمَا	دُمْتُنَّ
دُمْتُ	دُمْنَا				

دَامَ дан бошлаб бир хил қоида (واو) мутаҳаррик мо қабли мафтух (ألف) га қалб қилмоқлик билан бажарилади.

دُمْتُ аслида دَوْمَنْ эди, (واو) мутаҳаррик мо қабли мафтух (ألف) га қалб қилдик دَامَنْ бўлди.

(ألف) ни ҳазф қилдик دُمْنَ бўлди. (دال) ҳарфидан сўнг (واو) ни ҳазф қилиниши муносабати билан унга далил сифатида (دال) ҳарфига замма бердик دُمَنْ бўлди. Шундан бошлаб دُمْنَا – دُمْنَ ушбу қоида жорий бўлади.

Мозий мажҳулининг сарфи

دِيمَ	دِيمَا	دِيمُوا	دِيمَتْ	دِيمَتَا	دِيمْنَ
دِيمْتُ	دِيمْتُمَا	دِيمْتُمْ	دِيمْتِ	دِيمْتُمَا	دِيمْتُنَّ
دِيمْتُ	دِيمْنَا				

دِيمَ аслида دِيَوْمَ эди, касра (واو) га оғир бўлгани учун (واو) ни касрасини мо қаблига нақл қилдик دِيَوْمَ бўлди, мо қаблининг ҳаракатини сулбидан сўнг сокин (واو) ни (ي) га қалб қилдик دِيَمَ бўлди. Мана шу қоидани دِيَمْنَا гача қўллаймиз.

Музорейнинг маълумини сарфи

يُدْمَنُ	تُدْوَمَانِ	تُدْوَمُ	يُدْوَمُونَ	يُدْوَمَانِ	يُدْوَمُ
تُدْمَنَ	تُدْوَمَانِ	تُدْوَمِيْنَ	تُدْوَمُونَ	تُدْوَمَانِ	تُدْوَمُ
				نُدْوَمُ	أُدْوَمُ

يُدْمَنُ аслида يُدْوَمَنُ эди, (واو) нинг заммасини мо қаблига бердик ижтимоъи сокинайн ҳосил бўлди, яъни يُدْوَمَنُ (واو) ни ҳазф қилдик يُدْمَنُ бўлди.

Музорей мажхулининг сарфи

يُدْمَنُ	تُدَامَانِ	تُدَامُ	يُدَامُونَ	يُدَامَانِ	يُدَامُ
تُدْمَنَ	تُدَامَانِ	تُدَامِيْنَ	تُدَامُونَ	تُدَامَانِ	تُدَامُ
				نُدَامُ	أُدَامُ

Фоъил исмининг сарфи

دَائِمَاتٌ	دَائِمَتَانِ	دَائِمَةٌ	دَائِمُونَ	دَائِمَانِ	دَائِمُ
------------	--------------	-----------	------------	------------	---------

دَائِمٌ аслида دَاوِمٌ эди, (واو) алифи зоидадан сўнг келди, (ألف) зоида фоъил исмининг аломати эди, уни максура (◌ِ) ҳамза билан бадал қилдилар دَائِمٌ бўлди, яъни دَائِمٌ бўлди.

Мафъул исмининг сарфи

مَدْوَمَاتٌ	مَدْوَمَتَانِ	مَدْوَمَةٌ	مَدْوَمُونَ	مَدْوَمَانِ	مَدْوَمُ
-------------	---------------	------------	-------------	-------------	----------

Жаҳд маълум феълининг сарфи

لَمْ يَدْمَنْ	لَمْ تَدُومَا	لَمْ تَدْمَ	لَمْ يَدُومُوا	لَمْ يَدُومَا	لَمْ يَدْمَ
لَمْ تَدْمَنْ	لَمْ تَدُومَا	لَمْ تَدُومِي	لَمْ تَدُومُوا	لَمْ تَدُومَا	لَمْ تَدْمَ
				لَمْ نَدْمَ	لَمْ أَدْمَ

Жаҳд феъли мажхулининг сарфи

لَمْ يَدْمَنْ	لَمْ تُدَامَا	لَمْ تُدْمَ	لَمْ يُدَامُوا	لَمْ يُدَامَا	لَمْ يَدْمَ
لَمْ تَدْمَنْ	لَمْ تُدَامَا	لَمْ تُدَامِي	لَمْ تُدَامُوا	لَمْ تُدَامَا	لَمْ تُدْمَ
				لَمْ نُدْمَ	لَمْ أُدْمَ

Нафий маълум феълининг сарфи

لَا يَدْمَنْ	لَا تَدُومَانِ	لَا تَدُومُ	لَا يَدُومُونَ	لَا يَدُومَانِ	لَا يَدُومُ
لَا تَدْمَنْ	لَا تَدُومَانِ	لَا تَدُومِي	لَا تَدُومُونَ	لَا تَدُومَانِ	لَا تَدُومُ
				لَا نُدْمُ	لَا أُدْمُ

Нафий мажхул феълининг сарфи

لَا يَدْمَنْ	لَا تُدَامَانِ	لَا تُدَامُ	لَا يُدَامُونَ	لَا يُدَامَانِ	لَا يَدَامُ
لَا تَدْمَنْ	لَا تُدَامَانِ	لَا تُدَامِي	لَا تُدَامُونَ	لَا تُدَامَانِ	لَا تُدَامُ
				لَا نُدَامُ	لَا أُدَامُ

Ломсиз амрнинг сарфи

دُمْنَ	دُومَا	دُومِي	دُومُوا	دُومَا	دُمَ
--------	--------	--------	---------	--------	------

Ломли амрнинг сарфи

لِيُدْمَنَ	لِتُدْوَمَا	لِتُدْمَ	لِيُدْوُمُوا	لِيُدْوَمَا	لِيُدْمَ
				لِنُدْمَ	لَأُدْمَ

Ломли амрнинг мажхули сарфи

لِيُدْمَنَ	لِتُدَاَمَا	لِتُدَامِي	لِتُدَاُمُوا	لِتُدَاَمَا	لِتُدْمَ
لِيُدْمَنَ	لِتُدَاَمَا	لِتُدْمَ	لِيُدَاُمُوا	لِيُدَاَمَا	لِيُدْمَ
				لِنُدْمَ	لَأُدْمَ

Наҳий ҳозирнинг маълуми сарфи

لَا تَدْمَنَ	لَا تَدْوَمَا	لَا تَدْوَمِي	لَا تَدْوُمُوا	لَا تَدْوَمَا	لَا تَدْمَ
لَا يَدْمَنَ	لَا تَدْوَمَا	لَا تَدْمَ	لَا يَدْوُمُوا	لَا يَدْوَمَا	لَا يَدْمَ
				لَا نَدْمَ	لَا أَدْمَ

Наҳий ҳозирнинг мажхули сарфи

لَا تُدْمَنَ	لَا تُدَاَمَا	لَا تُدَامِي	لَا تُدَاُمُوا	لَا تُدَاَمَا	لَا تُدْمَ
لَا يُدْمَنَ	لَا تُدَاَمَا	لَا تُدْمَ	لَا يُدَاُمُوا	لَا يُدَاَمَا	لَا يُدْمَ
				لَا نَدْمَ	لَا أَدْمَ

Замон ва макон исмининг сарфи

مَدَائِمُ	مَدَامَانِ	مَدَامُ
-----------	------------	---------

Олат исмининг сарфи

مَدَائِمُ	مَدَامَانِ	مَدَامُ
-----------	------------	---------

Тафзил исмининг сарфи

دُومِيَاثُ	دُومِيَانِ	دُومَا	أَدَامُونَ	أَدَامَانِ	أَدَامُ
------------	------------	--------	------------	------------	---------

دَعَا - يَدْعُو

(واو) دَعَوَ аслида аслида (واو) دَعَا ушбу бобнинг ноқиси бўлиб, мутаҳаррик мо қабли мафтух бўлгани учун (واو) ни (ألف) га қалб қилдик دَعَا бўлди, (واو) يَدْعُو аслида (واو) يَدْعُو эди, замма (واو) га оғир бўлгани учун (واو) ни заммасини ташладик (واو) يَدْعُو бўлди.

Иштиқоқлари

دَعَا мозий, يَدْعُو музореъ, دَعَوًا масдар, маъноси чақирмоқ (даъват қилмоқ), دَاعٍ фобилнинг исми, аслида دَاعِيُو эди, замма (واو) га оғир бўлгани учун заммани ташладик, (واو) билан (تنوين) ўртасида ижтимоъи сокинайн ҳосил бўлиб دَاعِيُونَ бўлди. (واو) ни ҳазф қилдик دَاعٍ бўлди.

دَعُوُّ мафъулнинг исми, аслида دَعُوُّ эди. Иккита бир хил ҳарф бир калимада пайдо бўлиб идғом шарти ҳосил бўлди. Биринчи (واو) ни иккинчи (واو) га идғом қилдик دَعُوُّ бўлди.

يَدْعُ жад феъли, لَا يَدْعُو нафий феъли, اُدْعُ ломсиз амр, ушбу сийғани икки амал билан تَدْعُو дан олдик, биринчи амал калимани аввалига назар соламиз (ت) музораъат ҳарфини

ташладик, сукунли ҳарф билан ибтидо қилмоқлик узрли бўлгани боис (عين) бобига қараймиз, (عين) боби заммали экан, шу сабабдан калимани аввалига заммали (ألف) келтирамиз اُدْعُ бўлади.

لِيَدْعُ ломли амр, لَا تَدْعُ наҳий ҳозир, مَدْعًا замон ва макон исми аслида مَدْعُوٌ эди, (واو) мутаҳаррик мо қабли мафтух бўлгани учун (واو) ни алифга қалб қилдик مَدْعًا бўлди.

مَدْعَا олатнинг исми

أَدْعَى тафзилнинг исми, аслида اُدْعُوٌ эди, (واو) мутаҳаррик мо қабли мафтух (واو) ни (ألف) га қалб қилдик اَدْعَى бўлди.

Маълум мозийнинг сарфи

دَعَا	دَعَا	دَعَا	دَعَا	دَعَا	دَعَا
دَعَوْتُ	دَعَوْتُمَا	دَعَوْتِ	دَعَوْتُمْ	دَعَوْتُمْ	دَعَوْتُمْ
				دَعَوْنَا	دَعَوْتُمْ

Мозий мажхулининг сарфи

دُعِيَ	دُعِيَ	دُعِيَتْ	دُعُوا	دُعِيَا	دُعِيَا
دُعِيْتُمْ	دُعِيْتُمَا	دُعِيْتِ	دُعِيْتُمْ	دُعِيْتُمْ	دُعِيْتُمْ
				دُعِينَا	دُعِيْتُمْ

دَعْوَا аслида دَعُوُوا эди, (واو) мутаҳаррик мо қабли мафтуҳ бўлгани учун (واو) ни (ألف) га қалб қилдик (دَعْوَا) илтиқои сокинайн бўлди, (ألف) ни ҳазф қилдик دَعْوَا бўлди.

دَعْوَا эса аслида دَعُوُوا эди, замма (واو) га оғир, шу билан бирга (واو) ни сокин қилиб заммани мо қаблига бердик دَعْوَا бўлди.

Музореъ маълум феълининг сарфи

يَدْعُو	يَدْعُوَانِ	يَدْعُونَ	يَدْعُوْنَ	يَدْعُوْنَ	يَدْعُوْنَ
تَدْعُو	تَدْعُوَانِ	تَدْعُونَ	تَدْعُوْنَ	تَدْعُوْنَ	تَدْعُوْنَ
أَدْعُو				نَدْعُو	أَدْعُو

Музореъ мажхул феълининг сарфи

يُدْعَى	يُدْعَىٰنِ	يُدْعَوْنَ	يُدْعَوْنَ	يُدْعَوْنَ	يُدْعَى
تُدْعَى	تُدْعَىٰنِ	تُدْعَوْنَ	تُدْعَوْنَ	تُدْعَوْنَ	تُدْعَى
أُدْعَى				نُدْعَى	أُدْعَى

Фоъилнинг исми

دَاعٍ	دَاعِيَانِ	دَاعِيُونَ	دَاعِيُونَ	دَاعِيَانِ	دَاعِيَاتٌ
-------	------------	------------	------------	------------	------------

Мафъулнинг исми

مَدْعُوَاتٌ	مَدْعُوَاتِنِ	مَدْعُوَاتٌ	مَدْعُوَاتٌ	مَدْعُوَاتِنِ	مَدْعُوَاتٌ
-------------	---------------	-------------	-------------	---------------	-------------

مَدْعُوْنَ аслида, مَدْعُوٌّ эди, икки ҳарф бир жинсда келиб, аввалгиси сокин кейингиси ҳаракатли бўлгани учун идғом шарти ҳосил бўлди, биринчи (واو)ни иккинчи (واو)га идғом қилдик مَدْعُوٌّ бўлди.

Жаҳд маълум феълининг сарфи

لَمْ يَدْعُونَ	لَمْ تَدْعُوا	لَمْ تَدْعُ	لَمْ يَدْعُوا	لَمْ يَدْعُوا	لَمْ يَدْعُ
لَمْ تَدْعُونَ	لَمْ تَدْعُوا	لَمْ تَدْعِي	لَمْ تَدْعُوا	لَمْ تَدْعُوا	لَمْ تَدْعُ
				لَمْ نَدْعُ	لَمْ أَدْعُ

Жаҳд феълининг мажхулини сарфи

لَمْ يُدْعَيْنِ	لَمْ تُدْعِيَا	لَمْ تُدْعِ	لَمْ يُدْعُوا	لَمْ يُدْعِيَا	لَمْ يُدْعُ
لَمْ تُدْعَيْنِ	لَمْ تُدْعُوا	لَمْ تُدْعِي	لَمْ تُدْعُوا	لَمْ تُدْعِيَا	لَمْ تُدْعُ
				لَمْ نُدْعِ	لَمْ أَدْعُ

Нафий маълум феълининг сарфи

لَا يَدْعُونَ	لَا تَدْعُونَ	لَا تَدْعُو	لَا يَدْعُونَ	لَا يَدْعُونَ	لَا يَدْعُو
لَا تَدْعُونَ	لَا تَدْعُونَ	لَا تَدْعِينَ	لَا تَدْعُونَ	لَا تَدْعُونَ	لَا تَدْعُو
				لَا نَدْعُو	لَا أَدْعُو

Нафий мажхул феълининг сарфи

لَا يُدْعَيْنِ	لَا تُدْعِيَانِ	لَا تُدْعِي	لَا يُدْعُونَ	لَا يُدْعِيَانِ	لَا يُدْعِي
لَا تُدْعَيْنِ	لَا تُدْعِيَانِ	لَا تُدْعِينَ	لَا تُدْعُونَ	لَا تُدْعِيَانِ	لَا تُدْعِي
				لَا نُدْعِي	لَا أَدْعِي

Ломсиз амрнинг сарфи

أُدْعُ	أُدْعُوا	أُدْعِي	أُدْعُوا	أُدْعُوا	أُدْعُونَ
--------	----------	---------	----------	----------	-----------

Ломли амрнинг маълуми

لِيُدْعَ	لِيُدْعُوا	لِتُدْعَ	لِيُدْعُوا	لِيُدْعُوا	لِيُدْعُونَ
لَأُدْعَ				لِنُدْعَ	

Ломли амрнинг мажҳуи

لِيُدْعَيْنَ	لِتُدْعِيَا	لِتُدْعِي	لِيُدْعُوا	لِيُدْعِيَا	لِيُدْعَ
لِيُدْعَيْنَ	لِتُدْعِيَا	لِتُدْعَ	لِيُدْعُوا	لِيُدْعِيَا	لِيُدْعَ
				لِنُدْعَ	لَأُدْعَ

Наҳий ҳозир феълнинг маълумини сарфи

لَا تَدْعُونَ	لَا تَدْعُوا	لَا تَدْعِي	لَا تَدْعُوا	لَا تَدْعُوا	لَا تَدْعُ
لَا يَدْعُونَ	لَا تَدْعُوا	لَا تَدْعُ	لَا يَدْعُوا	لَا يَدْعُوا	لَا يَدْعُ
				لَا نَدْعُ	لَا أَدْعُ

Наҳий ҳозир мажҳулининг сарфи

لَا تُدْعَيْنَ	لَا تُدْعِيَا	لَا تُدْعِي	لَا تُدْعُوا	لَا تُدْعِيَا	لَا تُدْعَ
لَا يُدْعَيْنَ	لَا تُدْعِيَا	لَا تُدْعَ	لَا يُدْعُوا	لَا يُدْعِيَا	لَا يُدْعَ
				لَا نُدْعَ	لَا أَدْعَ

Замон ва макон исми

مَدَعَا	مَدْعِيَانِ	مَدَاعِي
---------	-------------	----------

مَدَعَا аслида مَدْعُوْ اэди. (واو) мутаҳаррик мо қабли мафтуҳ (واو) ни (ألف) га қалб қилдик مَدْعَا бўлди.

مَدَاعِي аслида مَدَاعُوْ اэди. (واو) ни (ي) га қалб қилдик مَدَاعِي бўлди, замма (ي) га оғир, (ي) ни заммасини ташладик مَدَاعِي бўлди.

Олатнинг исми

مَدْعَاءُ	مَدْعَاءَانِ	مَدَاعِي
-----------	--------------	----------

مَدْعَاءُ-аслида مَدْعَاوْ аэди. (واو) (ألف) зоидадан сўнг пайдо бўлди, шу боисдан (واو) ни ҳамзага қалб қилдик مَدْعَاءُ бўлди.

Тафзилнинг исми

أُدْعَى	أُدْعِيَانِ	أُدْعَوْنَ	دُعِيَا	دُعِيَانِ	دُعِيَاتُ
---------	-------------	------------	---------	-----------	-----------

أُدْعَى аслида أُدْعِيْ аэди, (ي) мутаҳаррик мо қабли мафтуҳ (ي) ни (ألف) га қалб қилдик (أُدْعَى) бўлди.

يَمْنَعُ - مَنَعُ

Сулосий мужарраднинг учинчи боби **يُفَعَّلُ - فَعَّلَ** бўлиб, унга мисол **مَنَعَ - يَمْنَعُ** бўлиб, саҳиҳ ақсомидандир. Унинг муштаққотлари.

مَنْعَ МОЗИЙ, يَمْنَعُ МУЗОРЕЪ, مَنْعًا МАНЪ ҚИЛМОҚ МАЪНОСИДАГИ МАСДАР, مَانِعٌ ФОЪИЛНИНГ ИСМИ, مَمْنُوعٌ МАФЪУЛНИНГ ИСМИ, لَمْ يَمْنَعْ жадд феъли, لَا نَاهِيЙ НАФИЙ ФЕЪЛИ, لَمْ يَمْنَعْ ЛОМСИЗ АМР, لِيَمْنَعُ ЛОМЛИ АМР, لَا تَمْنَعُ НАХИЙ ҲОЗИР, مَمْنَعٌ ЗАМОН ВА МАКОН ИСМИ, مَمْنَعٌ ОЛАТНИНГ ИСМИ, اِمْنَعٌ ТАФЗИЛНИНГ ИСМИ.

Мозий маълумининг сарфи

مَنْعَ	مَنْعًا	مَنْعَتُ	مَنْعُوا	مَنْعَا	مَنْعَ
مَنْعَتَ	مَنْعَتِمَا	مَنْعَتِ	مَنْعْتُمْ	مَنْعَتُمَا	مَنْعَتُ
				مَنْعَنَا	مَنْعَتُ

Мозий мажҳулининг сарфи

مُنْعَ	مُنْعًا	مُنْعَتُ	مُنْعُوا	مُنْعَا	مُنْعَ
مُنْعَتَ	مُنْعَتِمَا	مُنْعَتِ	مُنْعْتُمْ	مُنْعَتُمَا	مُنْعَتُ
				مُنْعَنَا	مُنْعَتُ

Музореъ маълумининг сарфи

يَمْنَعُ	يَمْنَعَانِ	يَمْنَعُ	يَمْنَعُونَ	يَمْنَعَانِ	يَمْنَعُ
يَمْنَعُ	يَمْنَعَانِ	يَمْنَعِينَ	يَمْنَعُونَ	يَمْنَعَانِ	يَمْنَعُ
				يَمْنَعُ	أَمْنَعُ

Музорё мажхулининг сарфи

يُمْنَعُ	يُمْنَعَانِ	يُمْنَعُونَ	يُمْنَعُونَ	يُمْنَعَانِ	يُمْنَعُونَ
يُمْنَعُ	يُمْنَعَانِ	يُمْنَعُونَ	يُمْنَعُونَ	يُمْنَعَانِ	يُمْنَعُونَ
أُمْنَعُ				يُمْنَعُ	أُمْنَعُ

Фобилнинг исми

مَانِعَاتُ	مَانِعَاتَانِ	مَانِعَاتُهُ	مَانِعُونَ	مَانِعَانِ	مَانِعٌ
------------	---------------	--------------	------------	------------	---------

Мафъулнинг исми

مَمْنُوعَاتُ	مَمْنُوعَاتَانِ	مَمْنُوعَاتُهُ	مَمْنُوعُونَ	مَمْنُوعَانِ	مَمْنُوعٌ
--------------	-----------------	----------------	--------------	--------------	-----------

Жаҳд феълининг маълумини сарфи

لَمْ يُمْنَعَنَّ	لَمْ يُمْنَعَا	لَمْ يُمْنَعُ	لَمْ يُمْنَعُوا	لَمْ يُمْنَعَا	لَمْ يُمْنَعُ
لَمْ يُمْنَعَنَّ	لَمْ يُمْنَعَا	لَمْ يُمْنَعِي	لَمْ يُمْنَعُوا	لَمْ يُمْنَعَا	لَمْ يُمْنَعُ
				لَمْ يُمْنَعُ	لَمْ أُمْنَعُ

Жаҳд мажхул феълининг сарфи

لَمْ يُمْنَعَنَّ	لَمْ يُمْنَعَا	لَمْ يُمْنَعُ	لَمْ يُمْنَعُوا	لَمْ يُمْنَعَا	لَمْ يُمْنَعُ
لَمْ يُمْنَعَنَّ	لَمْ يُمْنَعَا	لَمْ يُمْنَعِي	لَمْ يُمْنَعُوا	لَمْ يُمْنَعَا	لَمْ يُمْنَعُ
				لَمْ يُمْنَعُ	لَمْ أُمْنَعُ

Нафий маълум феълининг сарфи

لَا يُمْنَعَنَّ	لَا يُمْنَعَانِ	لَا يُمْنَعُ	لَا يُمْنَعُونَ	لَا يُمْنَعَانِ	لَا يُمْنَعُونَ
-----------------	-----------------	--------------	-----------------	-----------------	-----------------

لَا تُنْعِنَ	لَا تُنْعَانِ	لَا تُنْعِينَ	لَا تُنْعُونَ	لَا تُنْعَانِ	لَا تُنْعُ
				لَا تُنْعُ	لَا أُنْعُ

Нафий мажхул феълининг сарфи

لَا يُنْعِنَ	لَا تُنْعَانِ	لَا تُنْعُ	لَا يُنْعُونَ	لَا يُنْعَانِ	لَا يُنْعُ
لَا يُنْعِنَ	لَا تُنْعَانِ	لَا تُنْعِينَ	لَا تُنْعُونَ	لَا تُنْعَانِ	لَا تُنْعُ
				لَا تُنْعُ	لَا أُنْعُ

Ломсиз амрнинг сарфи

إِمْنَعَنَّ	إِمْنَعَا	إِمْنَعِي	إِمْنَعُوا	إِمْنَعَا	إِمْنَعُ
-------------	-----------	-----------	------------	-----------	----------

Ломли амрнинг сарфи

لِيُمنَعَنَّ	لِتُمنَعَا	لِتُمنَعِ	لِيُمنَعُوا	لِيُمنَعَا	لِيُمنَعُ
				لِنُمنَعُ	لَأُمنَعُ

Ломли амрнинг мажхулини сарфи

لِيُمنَعَنَّ	لِتُمنَعَا	لِتُمنَعِي	لِيُمنَعُوا	لِيُمنَعَا	لِيُمنَعُ
لِيُمنَعَنَّ	لِتُمنَعَا	لِتُمنَعِ	لِيُمنَعُوا	لِيُمنَعَا	لِيُمنَعُ
				لِنُمنَعُ	لَأُمنَعُ

Наҳий ҳозир маълумининг сарфи

لَا تُنْعِنَ	لَا تُنْعَانِ	لَا تُنْعِينَ	لَا تُنْعُونَ	لَا تُنْعَانِ	لَا تُنْعُ
لَا يُنْعِنَ	لَا تُنْعَانِ	لَا تُنْعِينَ	لَا تُنْعُونَ	لَا تُنْعَانِ	لَا تُنْعُ

				لَا تُنْعَ	لَا أَمْنَعُ
--	--	--	--	------------	--------------

Наҳий ҳозир мажҳулининг сарфи

لَا تُنْعَنَ	لَا تُنْعَا	لَا تُنْعِي	لَا تُنْعُوا	لَا تُنْعَا	لَا تُنْعَ
لَا يُنْعَنَ	لَا يُنْعَا	لَا تُنْعَ	لَا يُنْعُوا	لَا يُنْعَا	لَا يُنْعَ
				لَا تُنْعَ	لَا أَمْنَعُ

Замон ва макон исми

مَمَانِعُ	مَمْنَعَانِ	مَمْنَعُ
-----------	-------------	----------

Олат исмининг сарфи

مَمَانِعُ	مَمْنَعَانِ	مَمْنَعُ
-----------	-------------	----------

Тафзил исми

مَمْنَعِيَاتُ	مَمْنَعِيَانِ	مَمْنَعِي	مَمْنَعُونَ	مَمْنَعَانِ	مَمْنَعُ
---------------	---------------	-----------	-------------	-------------	----------

يَضَعُ - وَضَعَ

Ушбу бобнинг (واو) лик мисоли وَضَعَ - يَضَعُ бўлиб, аслида يَوْضَعُ эди, (واو) музораъат ҳарфи ва тақдирий касра орасига тушгани учун (واو) ни ҳазф қилдик يَضَعُ бўлди.

وَاضِعٌ мозий, يَضَعُ музореъ, وَضَعًا қўймоқ маъносидаги масдар, وَاضِعٌ фоъилнинг исми, مَوْضُوعٌ мафъулнинг исми, لَمْ يَضَعْ жамъ феъли, لَا يَضَعُ нафий феъли, ضَعٌ ломсиз амр.

Ушбу амр сийғасини икки амал билан تَضَعُ дан оламиз.

Биринчи амал, калиманинг охирига қараймиз, калиманинг охири саҳиҳ бўлгани боис уни сокин қилдик تَضَعُ бўлди.

Иккинчи амал, калиманинг аввалига қараймиз (ت) музораат ҳарфи бўлгани сабаб сабаб уни ташлаймиз ضَعٌ бўлади.

لِيَضَعَ ломли амр, لَا تَضَعُ наҳий ҳозир, مَوْضِعٌ замон ва макон исми, مِيضَاعٌ олат исми, أَوْضَعُ тафзил исми.

Мозий маълумининг сарфи

وَضَعْنَ	وَضَعْتَا	وَضَعْتِ	وَضَعُوا	وَضَعَا	وَضَعُ
وَضَعُنَّ	وَضَعْتُمَا	وَضَعْتِ	وَضَعْتُمْ	وَضَعْتُمَا	وَضَعْتِ
				وَضَعْنَا	وَضَعْتُ

Мозий мажҳулининг сарфи

وَضِعْنَ	وَضِعْتَا	وَضِعْتِ	وَضِعُوا	وَضِعَا	وَضِعُ
وَضِعُنَّ	وَضِعْتُمَا	وَضِعْتِ	وَضِعْتُمْ	وَضِعْتُمَا	وَضِعْتِ
				وَضِعْنَا	وَضِعْتُ

Музореъ маълумининг сарфи

يَضَعْنَ	تَضَعَانِ	تَضَعُ	يَضَعُونَ	يَضَعَانِ	يَضَعُ
----------	-----------	--------	-----------	-----------	--------

تَضَعْنَ	تَضَعَانِ	تَضَعِينَ	تَضَعُونَ	تَضَعَانِ	تَضَعُ
				تَضَعُ	أَضَعُ

Музореъ мажхулининг сарфи

يُوضَعْنَ	تُوضَعَانِ	تُوضَعِينَ	يُوضَعُونَ	يُوضَعَانِ	يُوضَعُ
تُوضَعْنَ	تُوضَعَانِ	تُوضَعِينَ	تُوضَعُونَ	تُوضَعَانِ	تُوضَعُ
				تُوضَعُ	أُوضَعُ

Фoъил исмининг сарфи

وَضِعَاتٌ	وَضِعَاتَانِ	وَضِعَاتٌ	وَضِعُونَ	وَضِعَانِ	وَضِعُ
-----------	--------------	-----------	-----------	-----------	--------

Мафъул исмининг сарфи

مَوْضُوعَاتٌ	مَوْضُوعَاتَانِ	مَوْضُوعَةٌ	مَوْضُوعُونَ	مَوْضُوعَانِ	مَوْضُوعٌ
--------------	-----------------	-------------	--------------	--------------	-----------

Жаҳд маълум феълининг сарфи

لَمْ يَضَعْنَ	لَمْ تَضَعَا	لَمْ تَضَعِي	لَمْ يَضَعُوا	لَمْ يَضَعَا	لَمْ يَضَعُ
لَمْ تَضَعْنَ	لَمْ تَضَعَا	لَمْ تَضَعِي	لَمْ تَضَعُوا	لَمْ تَضَعَا	لَمْ تَضَعُ
				لَمْ تَضَعُ	لَمْ أَضَعُ

Жаҳд мажхул феълининг сарфи

لَمْ يُوضَعْنَ	لَمْ تُوضَعَا	لَمْ تُوضَعِي	لَمْ يُوضَعُوا	لَمْ يُوضَعَا	لَمْ يُوضَعُ
لَمْ تُوضَعْنَ	لَمْ تُوضَعَا	لَمْ تُوضَعِي	لَمْ تُوضَعُوا	لَمْ تُوضَعَا	لَمْ تُوضَعُ
				لَمْ تُوضَعُ	لَمْ أُوضَعُ

Нафий маълум феълининг сарфи

لَا يَضَعَنَّ	لَا تَضَعَانِ	لَا تَضَعُ	لَا يَضَعُونَ	لَا يَضَعَانِ	لَا يَضَعُ
لَا تَضَعَنَّ	لَا تَضَعَانِ	لَا تَضَعِينَ	لَا تَضَعُونَ	لَا تَضَعَانِ	لَا تَضَعُ
				لَا نَضَعُ	لَا أَضَعُ

Нафий мажхул феълининг сарфи

لَا يُوضَعَنَّ	لَا تُوضَعَانِ	لَا تُوضَعُ	لَا يُوضَعُونَ	لَا يُوضَعَانِ	لَا يُوضَعُ
لَا تُوضَعَنَّ	لَا تُوضَعَانِ	لَا تُوضَعِينَ	لَا تُوضَعُونَ	لَا تُوضَعَانِ	لَا تُوضَعُ
				لَا نُوضَعُ	لَا أُوَضَعُ

Ломсиз амрнинг сарфи

ضَعَنَّ	ضَعَا	ضَعِي	ضَعُوا	ضَعَا	ضَعُ
---------	-------	-------	--------	-------	------

Ломли амрнинг сарфи

لِيَضَعَنَّ	لِيَضَعَا	لِيَضَعُ	لِيَضَعُوا	لِيَضَعَا	لِيَضَعُ
				لِنَضَعُ	لَأَضَعُ

Ломли амрнинг мажхули сарфи

لِيُوضَعَنَّ	لِيُوضَعَا	لِيُوضَعِي	لِيُوضَعُوا	لِيُوضَعَا	لِيُوضَعُ
لِيُوضَعَنَّ	لِيُوضَعَا	لِيُوضَعُ	لِيُوضَعُوا	لِيُوضَعَا	لِيُوضَعُ
				لِنُوضَعُ	لَأُوضَعُ

Нафий маълум феълининг сарфи

لَا تَضَعَنَّ	لَا تَضَعَا	لَا تَضَعِي	لَا تَضَعُوا	لَا تَضَعَا	لَا تَضَعُ
لَا يَضَعَنَّ	لَا تَضَعَا	لَا تَضَعُ	لَا يَضَعُوا	لَا يَضَعَا	لَا يَضَعُ
				لَا نَضَعُ	لَا أَضَعُ

Нафий мажхул феълининг сарфи

لَا تُوضَعَنَّ	لَا تُوضَعَا	لَا تُوضَعِي	لَا تُوضَعُوا	لَا تُوضَعَا	لَا تُوضَعُ
لَا يُوضَعَنَّ	لَا تُوضَعَا	لَا تُوضَعُ	لَا يُوضَعُوا	لَا يُوضَعَا	لَا يُوضَعُ
				لَا نُوضَعُ	لَا أَوْضَعُ

Замон ва макон исмининг сарфи

مَوَاضِعُ	مَوَاضِعَانِ	مَوْضِعٌ
-----------	--------------	----------

Олат исмининг сарфи

مَوَاضِيعُ	مِضَاعَانِ	مِضَاعٌ
------------	------------	---------

Тафзил исмининг сарфи

وَضَعِيَّاتٌ	وَضَعِيَّانِ	وَضَعِيٌّ	أَوْضَعُونَ	أَوْضَعَانِ	أَوْضَعٌ
--------------	--------------	-----------	-------------	-------------	----------

رَعَى - يَرَعَى

Ушбу бобнинг ноқиси رَعَى - يَرَعَى бўлиб, رَعَى аслида رَعَى эди, (ي) ҳаракатли мо қабли мафтух (ي) ни (ألف) га қалб қилдик رَعَى бўлди.

يَزْعَى аслида يَزْعَى Эди, бу ҳам (ي) мутаҳаррик мо қабли мафтух (الف) га қалб қилдик يَزْعَى бўлди.

Иштиқоқлари

رَاعِ мозий, يَزْعَى музореъ, رُعْيَا боқмоқ маъносидаги масдар, رَاعِ фобилнинг исми, يَزْعَى мафъулнинг исми, لَمْ يَزْعَ жаҳд феъли, يَزْعَى нафий феъли, اِرْعَ ломсиз амр, ушбу амрни икки амал билан تَزْعَى дан олдик.

Биринчи амал билан калимани охирига қарадик, калимани охири иллатли ҳарф, уни ҳазф қилидик تَزْعَ бўлди.

Иккинчи амал билан калимани аввалига қараймиз (ت) музораъат ҳарфи бўлгани учун ташладик رُعَ бўлди, сокин ҳарфи билан бошламоқ узрли бўлгани боис, (عين) боби мафтух экан, шунинг учун аввалига касрали (ا) ҳамзани келтирамиз اِرْعَ бўлди.

لِيرْعَ ломли амр, لَمْ يَزْعَ наҳий ҳозир, مَرْعًا замон ва макон исми, مِرْعَاءٌ олатнинг исми, اُرْعَى тафзилнинг исми.

Мозий маълумининг исми

رَعِيْنَا	رَعَيْتَا	رَعَيْتَ	رَعَوْا	رَعِيَا	رَعَى
رَعِيْنُنَا	رَعَيْتُمَا	رَعَيْتِ	رَعَيْتُمْ	رَعَيْتُمَا	رَعَيْتَ
				رَعَيْنَا	رَعَيْتُ

Мозий мажҳулининг сарфи

رُعِيْنَا	رُعِيْتَا	رُعِيْتُ	رُعُوا	رُعِيَا	رُعِيَّ
رُعِيْنَا	رُعِيْتُمَا	رُعِيْتِ	رُعِيْتُمْ	رُعِيْتُمَا	رُعِيْتِ
				رُعِيْنَا	رُعِيْتُ

Маълум музореънинг сарфи

يُرْعِيْنَا	تُرْعِيَانِ	تُرْعِيَّ	يُرْعَوْنَ	يُرْعِيَانِ	يُرْعِيَّ
تُرْعِيْنَا	تُرْعِيَانِ	تُرْعِيْنَ	تُرْعَوْنَ	تُرْعِيَانِ	تُرْعِيَّ
				نُرْعِيَّ	أُرْعِيَّ

Мажҳул музореънинг сарфи

يُرْعِيْنَا	تُرْعِيَانِ	تُرْعِيَّ	يُرْعَوْنَ	يُرْعِيَانِ	يُرْعِيَّ
تُرْعِيْنَا	تُرْعِيَانِ	تُرْعِيْنَ	تُرْعَوْنَ	تُرْعِيَانِ	تُرْعِيَّ
				نُرْعِيَّ	أُرْعِيَّ

Фобил исмининг сарфи

رَاعِيَاتُ	رَاعِيَاتَانِ	رَاعِيَةٌ	رَاعُونَ	رَاعِيَانِ	رَاعٍ
------------	---------------	-----------	----------	------------	-------

Мафъул исмининг сарфи

مُرْعِيَاتُ	مُرْعِيَاتَانِ	مُرْعِيَةٌ	مُرْعِيُونَ	مُرْعِيَانِ	مُرْعِيٌّ
-------------	----------------	------------	-------------	-------------	-----------

Жаҳд феълининг маълумини сарфи

لَمْ يُرْعِيْنَا	لَمْ تُرْعِيَا	لَمْ تُرْعِ	لَمْ يُرْعُوا	لَمْ يُرْعِيَا	لَمْ يُرْعِ
------------------	----------------	-------------	---------------	----------------	-------------

لَمْ تَرْعَى	لَمْ تَرْعِيَا	لَمْ تَرْعِي	لَمْ تَرْعَوْا	لَمْ تَرْعِيَا	لَمْ تَرْعَى
				لَمْ تَرْعَى	لَمْ أَرْعَ

Жаҳд мажхул феълининг сарфи

لَمْ يُرْعِيَنَّ	لَمْ تُرْعِيَا	لَمْ تُرْعَى	لَمْ يُرْعَوْا	لَمْ يُرْعِيَا	لَمْ يُرْعَى
لَمْ تُرْعِيَنَّ	لَمْ تُرْعِيَا	لَمْ تُرْعِي	لَمْ تُرْعَوْا	لَمْ تُرْعِيَا	لَمْ تُرْعَى
				لَمْ تُرْعَى	لَمْ أُرْعَ

Нафий маълум феълининг сарфи

لَا يُرْعِيَنَّ	لَا تُرْعِيَانِ	لَا تُرْعَى	لَا يُرْعَوْنَ	لَا يُرْعِيَانِ	لَا يُرْعَى
لَا تُرْعِيَنَّ	لَا تُرْعِيَانِ	لَا تُرْعِيَنَّ	لَا تُرْعَوْنَ	لَا تُرْعِيَانِ	لَا تُرْعَى
				لَا تُرْعَى	لَا أُرْعَى

Нафий феълининг мажхулини сарфи

لَا يُرْعِيَنَّ	لَا تُرْعِيَانِ	لَا تُرْعَى	لَا يُرْعَوْنَ	لَا يُرْعِيَانِ	لَا يُرْعَى
لَا تُرْعِيَنَّ	لَا تُرْعِيَانِ	لَا تُرْعِيَنَّ	لَا تُرْعَوْنَ	لَا تُرْعِيَانِ	لَا تُرْعَى
				لَا تُرْعَى	لَا أُرْعَى

Ломсиз амрнинг сарфи

ارْعِيَنَّ	ارْعِيَا	ارْعِي	ارْعَوْا	ارْعِيَا	ارْعَى
------------	----------	--------	----------	----------	--------

Ломсиз амрнинг маълуми сарфи

لِيُرْعِيَنَّ	لِيُرْعِيَا	لِيُرْعَى	لِيُرْعَوْا	لِيُرْعِيَا	لِيُرْعَى
---------------	-------------	-----------	-------------	-------------	-----------

				لُنْرَعْ	لَأُنْرَعْ
--	--	--	--	----------	------------

Ломли амрнинг мажхули сарфи

لُنْرَعْ	لُنْرَعِيَا	لُنْرَعِيَا	لُنْرَعِيَا	لُنْرَعِيَا	لُنْرَعِيَا
لُنْرَعْ	لُنْرَعِيَا	لُنْرَعِيَا	لُنْرَعِيَا	لُنْرَعِيَا	لُنْرَعِيَا
				لُنْرَعْ	لَأُنْرَعْ

Наҳий феълининг маълуми сарфи

لَأُنْرَعْ	لَأُنْرَعِيَا	لَأُنْرَعِيَا	لَأُنْرَعِيَا	لَأُنْرَعِيَا	لَأُنْرَعِيَا
لَأُنْرَعْ	لَأُنْرَعِيَا	لَأُنْرَعِيَا	لَأُنْرَعِيَا	لَأُنْرَعِيَا	لَأُنْرَعِيَا
				لَأُنْرَعْ	لَأُنْرَعْ

Наҳий феълининг мажхули сарфи

لَأُنْرَعْ	لَأُنْرَعِيَا	لَأُنْرَعِيَا	لَأُنْرَعِيَا	لَأُنْرَعِيَا	لَأُنْرَعِيَا
لَأُنْرَعْ	لَأُنْرَعِيَا	لَأُنْرَعِيَا	لَأُنْرَعِيَا	لَأُنْرَعِيَا	لَأُنْرَعِيَا
				لَأُنْرَعْ	لَأُنْرَعْ

Замон ва макон исмининг сарфи

مُرَاعِي	مُرَاعِيَانِ	مُرَاعِي
----------	--------------	----------

Олат исмининг сарфи

مُرَاعِي	مُرَاعِيَانِ	مُرَاعِي
----------	--------------	----------

Тафзил исмининг сарфи

رُعِيَّاتٌ	رُعِيَّانٍ	رُعِيًّا	أَرْعُونَ	أَرْعِيَانِ	أَرْعَى
------------	------------	----------	-----------	-------------	---------

Эслатма! Ушбу боб феълининг мисолининг (عين) ҳарфининг фатҳасини касрадан нақл қилдилар. Бунинг сабаби, ҳалқ ҳарфлари бўлмиш (أ) ҳамза, (ها), (عين), (حا), (عين), (خا) ҳарфлар (عين) ё (لام) баробарида келганда агар يَفْعَلُ касрали (عين) билан истеъмол қилсалар, масалан يَسْحَبُ ва يَنْصَحُ каби, касра билан ҳалқ ҳарфлари мужовир (ёнма-ён) келади. Касра хоҳ (عين) дан олдин келсин, хоҳ кейин келсин сарф олимлари макруҳ кўрганлар. Шу боисдан енгиллик учун феълни (عين) ҳарфига фатҳани ихтиёр қилганлар.

يَحْمَدُ - حَمَدٌ

Сулосий мужарраднинг тўртинчи боби فَعَلَ يَفْعَلُ бўлиб, унинг мисоли حَمَدٌ - يَحْمَدُ ушбу бобнинг саҳиҳидир.

Иштиқолари

حَمَدٌ мозий, يَحْمَدُ музореъ, حَمَدًا масдар, حَامِدٌ фоъилнинг исми, حَمْدٌ мафъулнинг исми, لَمْ يَحْمَدْ жаҳд феъли, لَا يَحْمَدُ нафий феъли, لَحْمَدٌ ломсиз амр, لِيَحْمَدْ ломли амр, لَا تَحْمَدُ наҳий ҳозир, حَمْدٌ замон ва макон исми, حَمْدًا олатнинг исми, أَحْمَدٌ тафзилнинг исми.

Мозий маълумининг сарфи

حَمْدَنْ	حَمْدَتَا	حَمْدَتِ	حَمْدُوا	حَمْدَا	حَمْدَ
----------	-----------	----------	----------	---------	--------

حَمْدُتْ	حَمْدُتُمْ	حَمْدَتِ	حَمْدُتُمْ	حَمْدُتُمَا	حَمْدُتُنَّ
حَمْدُتْ	حَمْدُنَا				

Мозий мажхулининг сарфи

حَمْدَنْ	حَمْدَانَا	حَمْدَتِ	حَمْدُوا	حَمْدَا	حَمْدُ
حَمْدُتُنَّ	حَمْدُتُمَا	حَمْدَتِ	حَمْدُتُمْ	حَمْدُتُمَا	حَمْدُتْ
				حَمْدُنَا	حَمْدُتْ

Музореъ маълумининг сарфи

يَحْمَدَنَّ	يَحْمَدَانِ	يَحْمَدُ	يَحْمَدُونَ	يَحْمَدَانِ	يَحْمَدُ
يَحْمَدَنَّ	يَحْمَدَانِ	يَحْمَدِينَ	يَحْمَدُونَ	يَحْمَدَانِ	يَحْمَدُ
				يَحْمَدُ	أَحْمَدُ

Музореъ мажхулининг сарфи

يُحْمَدَنَّ	يُحْمَدَانِ	يُحْمَدُ	يُحْمَدُونَ	يُحْمَدَانِ	يُحْمَدُ
يُحْمَدَنَّ	يُحْمَدَانِ	يُحْمَدِينَ	يُحْمَدُونَ	يُحْمَدَانِ	يُحْمَدُ
				يُحْمَدُ	أَحْمَدُ

Фoъилнинг исми

حَامِدَاتُ	حَامِدَاتَانِ	حَامِدَةٌ	حَامِدُونَ	حَامِدَانِ	حَامِدٌ
------------	---------------	-----------	------------	------------	---------

Мафъулнинг исми

مَحْمُودَاتُ	مَحْمُودَاتَانِ	مَحْمُودَةٌ	مَحْمُودُونَ	مَحْمُودَانِ	مَحْمُودٌ
--------------	-----------------	-------------	--------------	--------------	-----------

Жаҳд маълум феълининг сарфи

لَمْ يَحْمَدَنَّ	لَمْ تَحْمَدَا	لَمْ تَحْمَدُ	لَمْ يَحْمَدُوا	لَمْ يَحْمَدَا	لَمْ يَحْمَدُ
لَمْ تَحْمَدَنَّ	لَمْ تَحْمَدَا	لَمْ تَحْمَدِي	لَمْ تَحْمَدُوا	لَمْ تَحْمَدَا	لَمْ تَحْمَدُ
				لَمْ نَحْمَدُ	لَمْ أَحْمَدُ

Жаҳд феълининг мажхули сарфи

لَمْ يُحْمَدَنَّ	لَمْ تُحْمَدَا	لَمْ تُحْمَدُ	لَمْ يُحْمَدُوا	لَمْ يُحْمَدَا	لَمْ يُحْمَدُ
لَمْ تُحْمَدَنَّ	لَمْ تُحْمَدَا	لَمْ تُحْمَدِي	لَمْ تُحْمَدُوا	لَمْ تُحْمَدَا	لَمْ تُحْمَدُ
				لَمْ نُحْمَدُ	لَمْ أَحْمَدُ

Нафий феълининг маълуми сарфи

لَا يَحْمَدَنَّ	لَا تَحْمَدَانِ	لَا تَحْمَدُ	لَا يَحْمَدُونَ	لَا يَحْمَدَانِ	لَا يَحْمَدُ
لَا تَحْمَدَنَّ	لَا تَحْمَدَانِ	لَا تَحْمَدِينَ	لَا تَحْمَدُونَ	لَا تَحْمَدَانِ	لَا تَحْمَدُ
				لَا نَحْمَدُ	لَا أَحْمَدُ

Нафий феълининг мажхули сарфи

لَا يُحْمَدَنَّ	لَا تُحْمَدَانِ	لَا تُحْمَدُ	لَا يُحْمَدُونَ	لَا يُحْمَدَانِ	لَا يُحْمَدُ
لَا تُحْمَدَنَّ	لَا تُحْمَدَانِ	لَا تُحْمَدِينَ	لَا تُحْمَدُونَ	لَا تُحْمَدَانِ	لَا تُحْمَدُ
				لَا نُحْمَدُ	لَا أَحْمَدُ

Ломсиз амрнинг сарфи

إِحْمَدَنَّ	إِحْمَدَا	إِحْمَدِي	إِحْمَدُوا	إِحْمَدَا	إِحْمَدُ
-------------	-----------	-----------	------------	-----------	----------

Ломли амрнинг сарфи

لِيُحْمَدَنَّ	لِتُحْمَدَا	لِتُحْمَدَ	لِيُحْمَدُوا	لِيُحْمَدَا	لِيُحْمَدَ
				لِنُحْمَدُ	لَأُحْمَدَ

Ломли амрнинг мажхули сарфи

لِتُحْمَدَنَّ	لِتُحْمَدَا	لِتُحْمَدِي	لِتُحْمَدُوا	لِتُحْمَدَا	لِتُحْمَدَ
لِيُحْمَدَنَّ	لِيُحْمَدَا	لِيُحْمَدَ	لِيُحْمَدُوا	لِيُحْمَدَا	لِيُحْمَدَ
				لِنُحْمَدُ	لَأُحْمَدَ

Нахий феълининг маълуми сарфи

لَا تُحْمَدَنَّ	لَا تُحْمَدَا	لَا تُحْمَدِي	لَا تُحْمَدُوا	لَا تُحْمَدَا	لَا تُحْمَدَ
لَا يُحْمَدَنَّ	لَا يُحْمَدَا	لَا يُحْمَدَ	لَا يُحْمَدُوا	لَا يُحْمَدَا	لَا يُحْمَدَ
				لَا نُحْمَدُ	لَا أُحْمَدَ

Нахий феълининг мажхули сарфи

لَا تُحْمَدَنَّ	لَا تُحْمَدَا	لَا تُحْمَدِي	لَا تُحْمَدُوا	لَا تُحْمَدَا	لَا تُحْمَدَ
لَا يُحْمَدَنَّ	لَا يُحْمَدَا	لَا يُحْمَدَ	لَا يُحْمَدُوا	لَا يُحْمَدَا	لَا يُحْمَدَ
				لَا نُحْمَدُ	لَا أُحْمَدَ

Замон ва макон исми

تُحْمَدُ	تُحْمَدَانِ	تُحْمَدُ
----------	-------------	----------

Олат исмининг сарфи

مَحَامِيدُ	مُحَمَّدَانِ	مُحَمَّدًا
------------	--------------	------------

Тафзил исмининг сарфи

مُحَمَّدِيَّاتٍ	مُحَمَّدِيَّانِ	مُحَمَّدِي	أَحْمَدُونَ	أَحْمَدَانِ	أَحْمَدٌ
-----------------	-----------------	------------	-------------	-------------	----------

عَضٌّ - يَعِضُّ

Ушбу бобнинг музоъафи **عَضٌّ - يَعِضُّ** бўлиб, **عَضٌّ** аслида **عَضَضَ** эди, икки бир жинсли ҳарф бир калимада келди, биринчи (ض) ҳаракатини ташладик **عَضَضَ** идғом шарти ҳосил бўлди. Биринчи (ض) ни иккинчи (ض) га идғом қилдик **عَضٌّ** бўлди.

عَضٌّ аслида **يَعِضُّ** эди, биринчи (ض) нинг ҳаракатини мо қаблига бердик **يَعِضُّ** идғом шарти ҳосил бўлди, биринчи **ض** ни иккинчи **ض** га идғом қилдик **يَعِضُّ** бўлди.

Иштиқоқлари

عَضٌّ мозий, **يَعِضُّ** музореъ, **عَضًّا** тишламоқ маъносидаги масдар, **عَاضٌّ** фойилнинг исми, бу аслида **عَاضَضَ** эди, биринчи **ض** нинг касрасини ташладик **عَاضَضَ** идғом шарти пайдо бўлди, оқибатда **عَاضٌّ** бўлди.

мафъулнинг исми, مَا يَعْضُ жад феъли, لَا يَعْضُ нафий феъли, لَمْ يَعْضْ ломсиз амр, لِيَعْضَ ломли амр, لَا تَعْضُ нахий ҳозир, مَعْضٌ замон ва макон исми, مِعْضَاً олатнинг исми, أَعْضُ тафзилнинг исми.

Мозий маълумининг сарфи

عَضٌّ	عَضًّا	عَضُوا	عَضْتُمْ	عَضْتِ	عَضْتِ	عَضْتُمْ
عَضُّوا	عَضُّوا	عَضُّوا	عَضُّوا	عَضُّوا	عَضُّوا	عَضُّوا
عَضُّوا	عَضُّوا	عَضُّوا	عَضُّوا	عَضُّوا	عَضُّوا	عَضُّوا

Мозий мажхулининг сарфи

عَضٌّ	عَضًّا	عَضُوا	عَضْتُمْ	عَضْتِ	عَضْتِ	عَضْتُمْ
عَضُّوا	عَضُّوا	عَضُّوا	عَضُّوا	عَضُّوا	عَضُّوا	عَضُّوا
عَضُّوا	عَضُّوا	عَضُّوا	عَضُّوا	عَضُّوا	عَضُّوا	عَضُّوا

Маълум музореъ феълининг сарфи

يَعْضُ	يَعْضَانِ	يَعْضُونَ	يَعْضُونَ	يَعْضُونَ	يَعْضُونَ	يَعْضُونَ
يَعْضُ	يَعْضَانِ	يَعْضُونَ	يَعْضُونَ	يَعْضُونَ	يَعْضُونَ	يَعْضُونَ
يَعْضُ	يَعْضَانِ	يَعْضُونَ	يَعْضُونَ	يَعْضُونَ	يَعْضُونَ	يَعْضُونَ

Мажхул музореъ феълининг сарфи

يَعْضُ	يَعْضَانِ	يَعْضُونَ	يَعْضُونَ	يَعْضُونَ	يَعْضُونَ	يَعْضُونَ
يَعْضُ	يَعْضَانِ	يَعْضُونَ	يَعْضُونَ	يَعْضُونَ	يَعْضُونَ	يَعْضُونَ
يَعْضُ	يَعْضَانِ	يَعْضُونَ	يَعْضُونَ	يَعْضُونَ	يَعْضُونَ	يَعْضُونَ

Фозил исмининг сарфи

عَاضَاتٌ	عَاضَاتَانِ	عَاضَاتَةٌ	عَاضُونَ	عَاضَانِ	عَاضٌ
----------	-------------	------------	----------	----------	-------

Мафъул исмининг сарфи

مَعْضُوضَاتٌ	مَعْضُوضَاتَانِ	مَعْضُوضَةٌ	مَعْضُوضُونَ	مَعْضُوضَانِ	مَعْضُوضٌ
--------------	-----------------	-------------	--------------	--------------	-----------

Жаҳд маълум феълининг сарфи

لَمْ يَعْضَنَّ	لَمْ تَعْضَا	لَمْ تَعْضْ	لَمْ يَعْضُوا	لَمْ يَعْضَا	لَمْ يَعْضْ
لَمْ تَعْضَنَّ	لَمْ تَعْضَا	لَمْ تَعْصِي	لَمْ تَعْضُوا	لَمْ تَعْضَا	لَمْ تَعْضْ
				لَمْ نَعْضْ	لَمْ أَعْضْ

Жаҳд мажхул феълининг сарфи

لَمْ يَعْضَنَّ	لَمْ تَعْضَا	لَمْ تُعْضْ	لَمْ يُعْضُوا	لَمْ يُعْضَا	لَمْ يُعْضْ
لَمْ تُعْضَنَّ	لَمْ تُعْضَا	لَمْ تُعْصِي	لَمْ تُعْضُوا	لَمْ تُعْضَا	لَمْ تُعْضْ
				لَمْ نُعْضْ	لَمْ أُعْضْ

Нафий маълум феълининг сарфи

لَا يَعْضَنَّ	لَا تَعْضَانِ	لَا تَعْضُ	لَا يَعْضُونَ	لَا يَعْضَانِ	لَا يَعْضُ
لَا تَعْضَنَّ	لَا تَعْضَانِ	لَا تَعْصِينَ	لَا تَعْضُونَ	لَا تَعْضَانِ	لَا تَعْضُ
				لَا نَعْضُ	لَا أَعْضُ

Нафий мажхул феълининг сарфи

لَا يُعْضُ	لَا يُعْضَانِ	لَا يُعْضُونَ	لَا يُعْضُونَ	لَا يُعْضَانِ	لَا يُعْضُونَ
لَا تُعْضُ	لَا تُعْضَانِ	لَا تُعْضُونَ	لَا تُعْضُونَ	لَا تُعْضَانِ	لَا تُعْضُونَ
				لَا نُعْضُ	لَا نُعْضُ

Ломли амрнинг сарфи

عَضَّ	عَضَّا	عَضَّي	عَضُّوا	عَضَّا	عَضَّضْنَ
-------	--------	--------	---------	--------	-----------

Ломли амрнинг маълуми сарфи

لِيُعْضَ	لِيُعْضَا	لِيُعْضَيَّ	لِيُعْضُوا	لِيُعْضَا	لِيُعْضَضْنَ
لَأَعْضَ				لِنُعْضَ	

Ломли амрнинг мажхули сарфи

لِتُعْضَ	لِتُعْضَا	لِتُعْضَيَّ	لِتُعْضُوا	لِتُعْضَا	لِتُعْضَضْنَ
لِيُعْضَ	لِيُعْضَا	لِيُعْضَيَّ	لِيُعْضُوا	لِيُعْضَا	لِيُعْضَضْنَ
لَأَعْضَ				لِنُعْضَ	

Наҳий ҳозирнинг маълуми сарфи

لَا تَعْضُ	لَا تَعْضَانِ	لَا تَعْضُونَ	لَا تَعْضُونَ	لَا تَعْضَانِ	لَا تَعْضُونَ
لَا يُعْضُ	لَا يُعْضَانِ	لَا يُعْضُونَ	لَا يُعْضُونَ	لَا يُعْضَانِ	لَا يُعْضُونَ
لَا أَعْضُ				لَا نَعْضُ	

Наҳий ҳозирнинг мажхули сарфи

لَا تُعْضُ	لَا تُعْضَانِ	لَا تُعْضُونَ	لَا تُعْضُونَ	لَا تُعْضَانِ	لَا تُعْضُونَ
------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------

لَا يُعْضَضْنَ	لَا تُعْضَا	لَا تُعْضَّ	لَا يُعْضُوا	لَا يُعْضَا	لَا يُعْضَّ
				لَا تُعْضَّ	لَا أُعْضَّ

Замон ва макон исмининг сарфи

مَعَائِضُ	مَعْضَانِ	مَعْضٌ
-----------	-----------	--------

Олат исмининг сарфи

مَعَايِضُ	مِعْضَانِ	مِعْضٌ
-----------	-----------	--------

Тафзил исмининг сарфи

عُضَيَاتُ	عُضَيَانِ	عُضَا	أَعْضُونَ	أَعْضَانِ	أَعْضٌ
-----------	-----------	-------	-----------	-----------	--------

وَضِرَ - يَوْضِرُ

يَوْضِرُ - وَضِرَ ушбу бобнинг (оу) ли мисоли.

Иштиқоқлари

وَضِرَ мозий, يَوْضِرُ музореъ, وَضِرًا кирланмоқ маъносидаги масдар, وَضِرٌ фоъилнинг исми, مَوْضِرٌ мафъулнинг исми, لَمْ يَوْضِرْ жаҳд феъли, لَمْ يَوْضِرْ нафий феъли, اِضْرَ ломсиз амр, ушбу амр сиғасини икки амал билан تَوْضِرُ дан олдик.

Биринчи амал, калимани охирига назар соламиз, калиманинг охири саҳиҳ, уни сукун қиламиз **تَوْضَرَ** бўлди.

Иккинчи амал, калиманинг аввалига қараймиз, (ت) музораъат ҳарфи, уни ташлаймиз **وَضَرَ** бўлди, сўзни сукун билан ибтидо қилмоқ узрли бўлгани учун феълни (عين) бобига қараймиз, (عين) боби замма эмас, шунинг учун калимани аввалига касрали (ا) ни келтирамиз **اَوْضَرَ** бўлди. Касрали ҳамза ўзидан сўнг (ي) ҳарфини талаб қилади шу сабаб (واو) ни (يا) га қалб қилдик **اِيضَرَ** бўлди.

لِيُوضَرَ ломли амр, **لَا تَوْضَرَ** наҳий ҳозир, **مَوْضِرٌ** замон ва макон исми, **مِيضَارٌ** олатнинг исми, **أَوْضَرُ** тафзилнинг исми.

Маълум мозий феълнинг сарфи

وَضِرْنَا	وَضِرْتُمْ	وَضِرْتُمْ	وَضِرُوا	وَضِرَا	وَضِرَ
وَضِرْتُمْ	وَضِرْتُمْ	وَضِرْتُمْ	وَضِرْتُمْ	وَضِرْتُمْ	وَضِرْتُمْ
				وَضِرْنَا	وَضِرْتُمْ

Мажхул мозий феълнинг сарфи

وُضِرْنَا	وُضِرْتُمْ	وُضِرْتُمْ	وُضِرُوا	وُضِرَا	وُضِرَ
وُضِرْتُمْ	وُضِرْتُمْ	وُضِرْتُمْ	وُضِرْتُمْ	وُضِرْتُمْ	وُضِرْتُمْ
				وُضِرْنَا	وُضِرْتُمْ

Маълум музореъ феълнинг сарфи

يُؤْضِرُونَ	يُؤْضِرَانِ	يُؤْضِرُ	يُؤْضِرُونَ	يُؤْضِرَانِ	يُؤْضِرُ
تُؤْضِرُونَ	تُؤْضِرَانِ	تُؤْضِرِينَ	تُؤْضِرُونَ	تُؤْضِرَانِ	تُؤْضِرُ
				نُؤْضِرُ	أُؤْضِرُ

Мажхул музореъ феълининг сарфи

يُؤْضِرُونَ	يُؤْضِرَانِ	يُؤْضِرُ	يُؤْضِرُونَ	يُؤْضِرَانِ	يُؤْضِرُ
تُؤْضِرُونَ	تُؤْضِرَانِ	تُؤْضِرِينَ	تُؤْضِرُونَ	تُؤْضِرَانِ	تُؤْضِرُ
				نُؤْضِرُ	أُؤْضِرُ

Фобил исмининг сарфи

وَاضِرَاتٌ	وَاضِرَاتِنِ	وَاضِرَةٌ	وَاضِرُونَ	وَاضِرَانِ	وَاضِرٌ
------------	--------------	-----------	------------	------------	---------

Мафъул исмининг сарфи

مَوْضِرَاتٌ	مَوْضِرَاتِنِ	مَوْضِرَةٌ	مَوْضِرُونَ	مَوْضِرَانِ	مَوْضِرٌ
-------------	---------------	------------	-------------	-------------	----------

Жаҳд феълининг маълуми сарфи

أَمْ يَؤْضِرُونَ	أَمْ يَؤْضِرَانِ	أَمْ يَؤْضِرُ	أَمْ يَؤْضِرُونَ	أَمْ يَؤْضِرَانِ	أَمْ يَؤْضِرُ
أَمْ تَؤْضِرُونَ	أَمْ تَؤْضِرَانِ	أَمْ تَؤْضِرِينَ	أَمْ تَؤْضِرُونَ	أَمْ تَؤْضِرَانِ	أَمْ تَؤْضِرُ
				أَمْ نُؤْضِرُ	أَمْ أُؤْضِرُ

Жаҳд феълининг мажхули сарфи

لَمْ يُؤْضِرْ	لَمْ يُؤْضِرَا	لَمْ تُؤْضِرْ	لَمْ يُؤْضِرُوا	لَمْ يُؤْضِرَا	لَمْ يُؤْضِرْنَ
لَمْ تُؤْضِرْ	لَمْ تُؤْضِرَا	لَمْ تُؤْضِرِي	لَمْ تُؤْضِرُوا	لَمْ تُؤْضِرَا	لَمْ تُؤْضِرْنَ
				لَمْ نُؤْضِرْ	لَمْ أُؤْضِرْ

Нафий феълининг маълуми сарфи

لَا يُؤْضِرُ	لَا تُؤْضِرَانِ	لَا تُؤْضِرُ	لَا يُؤْضِرُونَ	لَا يُؤْضِرَانِ	لَا يُؤْضِرْنَ
لَا تُؤْضِرُ	لَا تُؤْضِرَانِ	لَا تُؤْضِرِينَ	لَا تُؤْضِرُونَ	لَا تُؤْضِرَانِ	لَا تُؤْضِرْنَ
				لَا نُؤْضِرُ	لَا أُؤْضِرُ

Нафий феълининг мажхули сарфи

لَا يُؤْضِرُ	لَا تُؤْضِرَانِ	لَا تُؤْضِرُ	لَا يُؤْضِرُونَ	لَا يُؤْضِرَانِ	لَا يُؤْضِرْنَ
لَا تُؤْضِرُ	لَا تُؤْضِرَانِ	لَا تُؤْضِرِينَ	لَا تُؤْضِرُونَ	لَا تُؤْضِرَانِ	لَا تُؤْضِرْنَ
				لَا نُؤْضِرُ	لَا أُؤْضِرُ

Ломсиз амрнинг сарфи

إِضْرَ	إِضْرَا	إِضْرِي	إِضْرُوا	إِضْرَا	إِضْرْنَ
--------	---------	---------	----------	---------	----------

Ломли амрнинг маълуми сарфи

لِيُؤْضِرَ	لِتُؤْضِرَا	لِتُؤْضِرْ	لِيُؤْضِرُوا	لِيُؤْضِرَا	لِيُؤْضِرْنَ
				لِتُؤْضِرْ	لَأُؤْضِرْ

Ломли амрнинг мажхули сарфи

لِتُؤْضِرَ	لِتُؤْضِرَا	لِتُؤْضِرِي	لِتُؤْضِرُوا	لِتُؤْضِرَا	لِتُؤْضِرْنَ
------------	-------------	-------------	--------------	-------------	--------------

لِيُؤْضِرَ	لِتُؤْضِرَا	لِتُؤْضِرَ	لِيُؤْضِرُوا	لِيُؤْضِرَا	لِيُؤْضِرَ
				لِيُؤْضِرَ	لَأُؤْضِرَ

Нахий маълум феълининг сарфи

لَا تُؤْضِرَنَّ	لَا تُؤْضِرَا	لَا تُؤْضِرِي	لَا تُؤْضِرُوا	لَا تُؤْضِرَا	لَا تُؤْضِرَ
لَا يُؤْضِرَنَّ	لَا تُؤْضِرَا	لَا تُؤْضِرَ	لَا يُؤْضِرُوا	لَا يُؤْضِرَا	لَا يُؤْضِرَ
				لَا تُؤْضِرَ	لَا أُؤْضِرَ

Нахий мажхул феълининг сарфи

لَا تُؤْضِرَنَّ	لَا تُؤْضِرَا	لَا تُؤْضِرِي	لَا تُؤْضِرُوا	لَا تُؤْضِرَا	لَا تُؤْضِرَ
لَا يُؤْضِرَنَّ	لَا تُؤْضِرَا	لَا تُؤْضِرَ	لَا يُؤْضِرُوا	لَا يُؤْضِرَا	لَا يُؤْضِرَ
				لَا تُؤْضِرَ	لَا أُؤْضِرَ

Исми замон ва маконнинг сарфи

مَوَاضِرُ	مَوْضِرَانِ	مَوْضِرٌ
-----------	-------------	----------

Олатнинг исми

مَوَاضِيرُ	مِيضَارَانِ	مِيضَارٌ
------------	-------------	----------

Тафзилнинг исми

وُضْرِيَاتٌ	وُضْرِيَانِ	وُضْرَا	أَوْضِرُونَ	أَوْضِرَانِ	أَوْضِرٌ
-------------	-------------	---------	-------------	-------------	----------

يَسَعُ - وَسَعُ

يُوسَعُ	يُوسِعَانِ	يُوسِعُونَ	يُوسِعُونَ	يُوسِعَانِ	يُوسِعُونَ
تُوسِعُ	تُوسِعَانِ	تُوسِعِينَ	تُوسِعُونَ	تُوسِعَانِ	تُوسِعُونَ
				تُوسِعُ	أُوسِعُ

Фобилнинг исми

وَاسِعَاتُ	وَاسِعَاتَانِ	وَاسِعَةٌ	وَاسِعُونَ	وَاسِعَانِ	وَاسِعٌ
------------	---------------	-----------	------------	------------	---------

Мафъулнинг исми

مَوْسُوعَاتُ	مَوْسُوعَاتَانِ	مَوْسُوعَةٌ	مَوْسُوعُونَ	مَوْسُوعَانِ	مَوْسُوعٌ
--------------	-----------------	-------------	--------------	--------------	-----------

Жаҳд маълум феълининг сарфи

لَمْ يَسْعَنْ	لَمْ تَسْعَا	لَمْ تَسْعَ	لَمْ يَسْعُوا	لَمْ يَسْعَا	لَمْ يَسْعَ
لَمْ تَسْعَنْ	لَمْ تَسْعَا	لَمْ تَسْعِي	لَمْ تَسْعُوا	لَمْ تَسْعَا	لَمْ تَسْعَ
				لَمْ نَسْعَ	لَمْ أَسْعَ

Жаҳд мажхул феълининг сарфи

لَمْ يُوسَعَنْ	لَمْ تُوسِعَا	لَمْ تُوسِعَ	لَمْ يُوسِعُوا	لَمْ يُوسِعَا	لَمْ يُوسِعَ
لَمْ تُوسَعَنْ	لَمْ تُوسِعَا	لَمْ تُوسِعِي	لَمْ تُوسِعُوا	لَمْ تُوسِعَا	لَمْ تُوسِعَ
				لَمْ نُوسِعَ	لَمْ أُوسِعَ

Нафий маълум феълининг сарфи

لَا يَسْعَنْ	لَا تَسْعَانِ	لَا تَسْعُ	لَا يَسْعُونَ	لَا يَسْعَانِ	لَا يَسْعُ
لَا تَسْعَنْ	لَا تَسْعَانِ	لَا تَسْعِينَ	لَا تَسْعُونَ	لَا تَسْعَانِ	لَا تَسْعُ

				لَا نَسْعُ	لَا أَسْعُ
--	--	--	--	------------	------------

Нафий мажхул феълининг сарфи

لَا يُوسَعْنَ	لَا تُوسَعَانِ	لَا تُوسَعُ	لَا يُوسَعُونَ	لَا يُوسَعَانِ	لَا يُوسَعُ
لَا تُوسَعْنَ	لَا تُوسَعَانِ	لَا تُوسَعِينَ	لَا تُوسَعُونَ	لَا تُوسَعَانِ	لَا تُوسَعُ
				لَا نُوسَعُ	لَا أُوسَعُ

Ломсиз амрнинг сарфи

سَعْنَ	سَعَا	سَعِي	سَعُوا	سَعَا	سَعُ
--------	-------	-------	--------	-------	------

Ломли амрнинг сарфи

لَيْسَعْنَ	لَيْسَعَا	لَيْسَعُ	لَيْسَعُوا	لَيْسَعَا	لَيْسَعُ
				لَيْسَعُ	لَا سَعُ

Ломли амрнинг мажхули сарфи

لِئُوسَعْنَ	لِئُوسَعَا	لِئُوسَعِي	لِئُوسَعُوا	لِئُوسَعَا	لِئُوسَعُ
لِئُوسَعْنَ	لِئُوسَعَا	لِئُوسَعُ	لِئُوسَعُوا	لِئُوسَعَا	لِئُوسَعُ
				لِئُوسَعُ	لَا أُوسَعُ

Наҳий маълум феълининг сарфи

لَا تَسَعْنَ	لَا تَسَعَا	لَا تَسَعِي	لَا تَسَعُوا	لَا تَسَعَا	لَا تَسَعُ
لَا يَسَعْنَ	لَا تَسَعَا	لَا تَسَعُ	لَا يَسَعُوا	لَا يَسَعَا	لَا يَسَعُ
				لَا نَسَعُ	لَا أُسَعُ

Маълум мозийнинг сарфи

يَسْنَ	يَسْتَا	يَسْتُ	يَسُوا	يَسَا	يَسَ
يَسْنَ	يَسْتُمَا	يَسْتِ	يَسْتُمْ	يَسْتُمَا	يَسْتِ
				يَسْنَا	يَسْتُ

Мажхул мозийнинг сарфи

يَسْنَا	يَسْتَا	يَسْتُ	يَسُوا	يَسَا	يَسَ
يَسْنَ	يَسْتُمَا	يَسْتِ	يَسْتُمْ	يَسْتُمَا	يَسْتِ
				يَسْنَا	يَسْتُ

Маълум музореъ феълининг сарфи

يَسْنَ	يَسَانِ	يَسُ	يَسُونَ	يَسَانِ	يَسَ
يَسْنَ	يَسَانِ	يَسِينَ	يَسُونَ	يَسَانِ	يَسَ
				يَسُ	يَسُ

Мажхул музореъ феълининг сарфи

يَسْنَ	يَسَانِ	يَسُ	يَسُونَ	يَسَانِ	يَسَ
يَسْنَ	يَسَانِ	يَسِينَ	يَسُونَ	يَسَانِ	يَسَ
				يَسُ	يَسُ

га (واو) ни (ي) сокин мо қабли замма (ي) эди, (ي) аслида **يَسْنَ** аслида **يَسْنَ** қалб қилдик бўлди.

Фобил исмининг сарфи

يَأْسَاتُ	يَأْسَتَانِ	يَأْسَةٌ	يَأْسُونَ	يَأْسَانِ	يَأْسٌ
-----------	-------------	----------	-----------	-----------	--------

Мафъул исмининг сарфи

مَيُّوسَاتُ	مَيُّوسَتَانِ	مَيُّوسَةٌ	مَيُّوسُونَ	مَيُّوسَانِ	مَيُّوسٌ
-------------	---------------	------------	-------------	-------------	----------

Маълум жаҳд феълининг сарфи

لَمْ يَيْسَنَّ	لَمْ يَيْسَا	لَمْ يَيْسْ	لَمْ يَيْسُوا	لَمْ يَيْسَا	لَمْ يَيْسْ
لَمْ تَيْسَنَّ	لَمْ تَيْسَا	لَمْ تَيْسِي	لَمْ تَيْسُوا	لَمْ تَيْسَا	لَمْ تَيْسْ
				لَمْ نَيْسَنَّ	لَمْ أَيْسَنَّ

Мажхул жаҳд феълининг сарфи

لَمْ يُوسَنَّ	لَمْ تُوسَا	لَمْ تُوسْ	لَمْ يُوسُوا	لَمْ يُوسَا	لَمْ يُوسْ
لَمْ تُوسَنَّ	لَمْ تُوسَا	لَمْ تُوسِي	لَمْ تُوسُوا	لَمْ تُوسَا	لَمْ تُوسْ
				لَمْ نُوسَنَّ	لَمْ أُوسَنَّ

Маълум нафий феълининг сарфи

لَا يَيْسَنَّ	لَا يَيْسَانِ	لَا يَيْسُ	لَا يَيْسُونَ	لَا يَيْسَانِ	لَا يَيْسُ
لَا تَيْسَنَّ	لَا تَيْسَانِ	لَا تَيْسِينَ	لَا تَيْسُونَ	لَا تَيْسَانِ	لَا تَيْسُ
				لَا نَيْسَنَّ	لَا أَيْسَنَّ

Мажхул жаҳд феълининг сарфи

لَا يُؤْتَسَنَ	لَا تُؤْتَسَانِ	لَا تُؤْتَسُ	لَا يُؤْتَسُونَ	لَا يُؤْتَسَانِ	لَا يُؤْتَسُ
لَا تُؤْتَسَنَ	لَا تُؤْتَسَانِ	لَا تُؤْتَسِينَ	لَا تُؤْتَسُونَ	لَا تُؤْتَسَانِ	لَا تُؤْتَسُ
				لَا تُؤْتَسُ	لَا أُؤْتَسُ

Ломсиз амрнинг сарфи

إِيْتَسَنَ	إِيْتَسَا	إِيْتَسِي	إِيْتَسُوا	إِيْتَسَا	إِيْتَسُ
------------	-----------	-----------	------------	-----------	----------

Ломли амрнинг сарфи

لِيِيْتَسَنَ	لِيِيْتَسَا	لِيِيْتَسُ	لِيِيْتَسُوا	لِيِيْتَسَا	لِيِيْتَسُ
				لِيِيْتَسُ	لَا يُيْتَسُ

Мажхул амрнинг сарфи

لِئِيْتَسَنَ	لِئِيْتَسَا	لِئِيْتَسِي	لِئِيْتَسُوا	لِئِيْتَسَا	لِئِيْتَسُ
لِئِيْتَسَنَ	لِئِيْتَسَا	لِئِيْتَسُ	لِئِيْتَسُوا	لِئِيْتَسَا	لِئِيْتَسُ
				لِئِيْتَسُ	لَا يُؤْتَسُ

Нафий феълининг маълуми сарфи

لَا تِيْتَسَنَ	لَا تِيْتَسَا	لَا تِيْتَسِي	لَا تِيْتَسُوا	لَا تِيْتَسَا	لَا تِيْتَسُ
لَا يِيْتَسَنَ	لَا يِيْتَسَا	لَا يِيْتَسُ	لَا يِيْتَسُوا	لَا يِيْتَسَا	لَا يِيْتَسُ
				لَا يِيْتَسُ	لَا أُيْتَسُ

Нафий феълининг мажхули сарфи

لَا تُؤْتَسَنَ	لَا تُؤْتَسَا	لَا تُؤْتَسِي	لَا تُؤْتَسُوا	لَا تُؤْتَسَا	لَا تُؤْتَسُ
----------------	---------------	---------------	----------------	---------------	--------------

исми, бу аслида **مَخْزُوفٌ** эди, (замма) (واو) га оғир, заммани мо қаблига бергандик илтиқои сокинайн (икки сукун ёнма-ён) бўлди, аввалги (واو) ни ҳазф қилдик, **مَخُوفٌ** бўлди.

لَمْ يَخَفْ жаҳд феъли, **لَا يَخَافُ** нафий феъли, **خَفَ** ломсиз амр, буни икки амал билан **تَخَّافُ** феълидан олдик.

Биринчи амал: калиманинг охирига назар соламиз, калиманинг охири саҳиҳ харф бўлгани сабаб, уни сокин қилдик **تَخَّافُ** бўлди, илтиқои сокинайн юзага келгани учун (ألف)ни ҳазф қилдик **تَخَفَ** бўлди.

Иккинчи амал: калиманинг аввалига назар солдик (ت) музораъат ҳарфи бўлгани боис ҳазф қилдик **خَفَ** бўлди.

لِيَخَفَ ломли амр, **لَا تَخَفُ** наҳий ҳозир, **مَخَافٌ** замон ва макон исми, **مِخَافٌ** олатнинг исми, **أَخَافُ** тафзилнинг исми.

Маълум мозийнинг сарфи

خَفَ	خَافَا	خَافُوا	خَافَتْ	خَافَتَا	خَفْنَ
خَفْتُمْ	خَفْتُمَا	خَفْتُمْ	خَفْتِ	خَفْتُمَا	خَفْتُنَّ
خَفْتُ	خَفْنَا				

خَفْنَ аслида **خُوفٌ** эди, касра (واو) га оғир бўлгани учун касрани мо қаблига бердик, **خُوفٌ** бўлиб ижтимоъи сокинайн ҳосил бўлди. (واو) ни ҳазф қилдик **خَفْنَ** бўлди.

Мажхул мозийнинг сарфи

حَيْفَ	حَيْفًا	حَيْفًا	حَيْفًا	حَيْفًا	حَيْفًا
حَيْفَتِ	حَيْفَتَا	حَيْفَتِ	حَيْفَتُمْ	حَيْفَتُمَا	حَيْفَتُمْ
حَيْفُ				حَيْفَانَا	حَيْفُ

حَيْفَ аслида حَوْفَ эди, уни мажхул қилмоқ учун аввалги ҳарфни замма қилдик حَوْفَ бўлди. Касра (واو) га оғир бўлгани учун, касрани мо қаблига бердик حَوْفَ бўлди. (واو) сокин мо қабли касра, (واو) ни (ي) га қалб қилдик حَيْفَ бўлди.

حَيْفَ ҳам аслида حَوْفَ эди. Касра (واو) га оғир бўлгани учун (واو) нинг касрасини мо қаблига бердик حَوْفَ бўлди, (واو) сокин мо қабли касра (واو) ни (ي) га қалб қилдик حَيْفَ бўлди. Ижтимоъи сокинайн бўлиб қолгани учун, (ي) ни ҳазф қилдик حَيْفَ бўлди.

Маълум музореънинг сарфи

يَحْفَ	يَحْفَانِ	يَحْفُ	يَحْفُونَ	يَحْفَانِ	يَحْفُ
يَحْفَتِ	يَحْفَتَانِ	يَحْفَتِ	يَحْفَتُمْ	يَحْفَتُمَا	يَحْفَتُمْ
				يَحْفَانَا	يَحْفُ

Мажхул музореънинг сарфи

يُحْفَ	يُحْفَانِ	يُحْفُ	يُحْفُونَ	يُحْفَانِ	يُحْفُ
يُحْفَتِ	يُحْفَتَانِ	يُحْفَتِ	يُحْفَتُمْ	يُحْفَتُمَا	يُحْفَتُمْ
				يُحْفَانَا	يُحْفُ

Фобил исмининг сарфи

خَائِفٌ	خَائِفَانِ	خَائِفَةٌ	خَائِفُونَ	خَائِفَانِ	خَائِفَاتٌ
---------	------------	-----------	------------	------------	------------

Мафъул исмининг сарфи

مُخَوِّفٌ	مُخَوِّفَانِ	مُخَوِّفَةٌ	مُخَوِّفُونَ	مُخَوِّفَانِ	مُخَوِّفَاتٌ
-----------	--------------	-------------	--------------	--------------	--------------

Маълум жаҳд феълининг сарфи

مِمَّ يَخْفَى	مِمَّ تُخَافَا	مِمَّ تُخَفِ	مِمَّ يَخَافُوا	مِمَّ يَخَافَا	مِمَّ يَخْفَى
مِمَّ تُخَفَى	مِمَّ تُخَافَا	مِمَّ تُخَافِي	مِمَّ تُخَافُوا	مِمَّ تُخَافَا	مِمَّ تُخَفَى
				مِمَّ تُخَفِ	مِمَّ أُخَفِ

Мажхул жаҳд феълининг сарфи

مِمَّ يُخْفَى	مِمَّ تُخَافَا	مِمَّ تُخَفِ	مِمَّ يُخَافُوا	مِمَّ يُخَافَا	مِمَّ يُخْفَى
مِمَّ تُخَفَى	مِمَّ تُخَافَا	مِمَّ تُخَافِي	مِمَّ تُخَافُوا	مِمَّ تُخَافَا	مِمَّ تُخَفَى
				مِمَّ تُخَفِ	مِمَّ أُخَفِ

Маълум нафий феълининг сарфи

لَا يَخْفَى	لَا تُخَافَانِ	لَا تُخَافُ	لَا يَخَافُونَ	لَا يَخَافَانِ	لَا يَخْفَى
لَا تُخَفَى	لَا تُخَافَانِ	لَا تُخَافِينَ	لَا تُخَافُونَ	لَا تُخَافَانِ	لَا تُخَفَى
				لَا تُخَافُ	لَا أُخَفِ

Мажхул нафий феълининг сарфи

لَا يُخْفَى	لَا تُخَافَانِ	لَا تُخَافُ	لَا يُخَافُونَ	لَا يُخَافَانِ	لَا يُخْفَى
-------------	----------------	-------------	----------------	----------------	-------------

لَا تُخَفُّنَ	لَا تُخَافَانِ	لَا تُخَافِينَ	لَا تُخَافُونَ	لَا تُخَافَانِ	لَا تُخَافُ
				لَا تُخَافُ	لَا أُخَافُ

Ломсиз амрнинг сарфи

خَفَّنَ	خَافَا	خَافِي	خَافُوا	خَافَا	خَفَّ
---------	--------	--------	---------	--------	-------

Ломли амрнинг сарфи

لِيَخْفَنَّ	لِيَخْفَا	لِيَخْفِي	لِيَخْفُوا	لِيَخْفَا	لِيَخْفَ
				لِيَخْفَ	لَا خَفَّ

Мажхул ломли амрнинг сарфи

لِيُخَفَّنَ	لِيُخَفَا	لِيُخَفِي	لِيُخَفُوا	لِيُخَفَا	لِيُخَفَ
لِيُخَفَّنَ	لِيُخَفَا	لِيُخَفَ	لِيُخَفُوا	لِيُخَفَا	لِيُخَفَ
				لِيُخَفَ	لَا خَفَّ

Нахий феълининг маълуми сарфи

لَا تُخَفَّنَ	لَا تُخَفَا	لَا تُخَفِي	لَا تُخَفُوا	لَا تُخَفَا	لَا تُخَفَ
لَا يُخَفَّنَ	لَا تُخَفَا	لَا تُخَفَ	لَا يُخَفُوا	لَا يُخَفَا	لَا يُخَفَ
				لَا تُخَفَ	لَا أُخَفَ

Нахий феълининг мажхули сарфи

لَا تُخَفَّنَ	لَا تُخَفَا	لَا تُخَفِي	لَا تُخَفُوا	لَا تُخَفَا	لَا تُخَفَ
لَا يُخَفَّنَ	لَا تُخَفَا	لَا تُخَفَ	لَا يُخَفُوا	لَا يُخَفَا	لَا يُخَفَ

				لَا تُخَفُّ	لَا أُخَفُّ
--	--	--	--	-------------	-------------

Замон ва макон исмининг сарфи

مَخَافٍ	مَخَافَانِ	مَخَافٌ
---------	------------	---------

مَخَافٌ аслида مَخَوَافٌ эди, (واو) нинг фатҳасини мо қаблига бердик مَخَوَفٌ бўлди. Аслида (واو) фатҳали эканлигини эътиборга олиб, (واو) мутаҳаррик мо қабли мафтух деб (واو)ни (ألف)га қалб қилдик مَخَافٌ бўлди.

Олат исмининг сарфи

مَخَائِفُ	مَخَافَانِ	مَخَافٌ
-----------	------------	---------

مَخَافٌ аслида مَخَوَافٌ эди. (واو)нинг фатҳасини мо қаблига бердик مَخَوَافٌ бўлди. Ижтимоъи сокинайн бўлгани учун (واو) ни (ألف)га қалб қилиб (واو) ни ҳазф қилдик مَخَافٌ бўлди.

Тафзил исмининг сарфи

خُوفِيَاتٌ	خُوفِيَانِ	خُوفَا	أَخَافُونَ	أَخَافَانِ	أَخَافٌ
------------	------------	--------	------------	------------	---------

يَهَابٌ - هَابٌ

يَهَابٌ - هَابٌ ушбу бобнинг (ي) лик ажвафининг мисолидир.

هَاب аслида هَيْبٌ Эди. (ي) мутаҳаррик мо қабли мафтӯҳ (ي) ни (ألف) га қалб қилдик هَابٌ бўлди.

يَهَابٌ аслида يَهَيْبُ Эди, (ي) нинг фатҳасини мо қаблига бердик يَهَيْبُ бўлди, аслининг эътибори билан (ي) мутаҳаррик мо қабли мафтӯҳ (ي) ни (ألف) га қалб қилдик يَهَابٌ бўлди.

Иштиқоқлари

هَابٌ мозий, يَهَابٌ музореъ, هَيْبَةٌ қўрқув ва ҳайбатли бўлмоқ маъносидаги масдар.

هَائِبٌ фоъилнинг исми, бу аслида هَائِبٌ Эди. (ألف) ҳарфи (ي) зоидадан сўнг воқеъ бўлгач уни ҳамзага қалб қилдик هَائِبٌ бўлди.

مَهَيْبٌ мафъулнинг исми, لَمْ يَهَبْ жаҳд феъли, لَا يَهَبُ нафий феъли, لَمْ يَهَبْ ломсиз амр, لَمْ يَهَبْ ломли амр, لَا تَهَبُ наҳий ҳозир, مَهَابٌ замон ва маконнинг исми, مَهَابٌ олатнинг исми, أَهَابٌ тафзилнинг исми.

Маълум мозий феълининг сарфи

هَبْنَ	هَابَتَا	هَابَتِ	هَابُوا	هَابَا	هَابَ
هَبْنِ	هَبْتُمَا	هَبْتِ	هَبْتُمْ	هَبْتُمَا	هَبْتِ
				هَبْنَا	هَبْتُ

Мажхул мозий феълининг сарфи

هَيْبْنَ	هَيْبَتَا	هَيْبَتِ	هَيْبُوا	هَيْبَا	هَيْبَ
----------	-----------	----------	----------	---------	--------

هَبْتُ	هَبْتُمَا	هَبْتِ	هَبْتُمْ	هَبْتُمَا	هَبْتُ
هَبْتُ				هَبْنَا	

Маълум музореъ феълининг сарфи

يَهَابُ	يَهَابَانِ	يَهَابُ	يَهَابُونَ	يَهَابَانِ	يَهَابُ
تَهَابُ	تَهَابَانِ	تَهَابِ	تَهَابُونَ	تَهَابَانِ	تَهَابُ
أَهَابُ				نَهَابُ	

Мажхул музореъ феълининг сарфи

يُهَابُ	يُهَابَانِ	يُهَابُ	يُهَابُونَ	يُهَابَانِ	يُهَابُ
تُهَابُ	تُهَابَانِ	تُهَابِ	تُهَابُونَ	تُهَابَانِ	تُهَابُ
أُهَابُ				نُهَابُ	

Фоъилнинг исми

هَائِبٌ	هَائِبَانِ	هَائِبَةٌ	هَائِبُونَ	هَائِبَانِ	هَائِبٌ
---------	------------	-----------	------------	------------	---------

Мафъулнинг исми

مَهْيَبٌ	مَهْيَبَانِ	مَهْيَبَةٌ	مَهْيَبُونَ	مَهْيَبَانِ	مَهْيَبٌ
----------	-------------	------------	-------------	-------------	----------

Жаҳд маълум феълининг сарфи

لَمْ يَهَبْ	لَمْ يَهَبَا	لَمْ تَهَبْ	لَمْ يَهَابُوا	لَمْ يَهَبَا	لَمْ يَهَبْ
لَمْ تَهَبْ	لَمْ تَهَابَا	لَمْ تَهَابِي	لَمْ تَهَابُوا	لَمْ تَهَابَا	لَمْ تَهَبْ
لَمْ أَهَبْ				لَمْ نَهَبْ	

Жаҳд мажхул феълининг сарфи

لَمْ يُهَيَّبَنَّ	لَمْ تُهَيَّبَا	لَمْ تُهَيَّبْ	لَمْ يُهَيَّبُوا	لَمْ يُهَيَّبَا	لَمْ يُهَيَّبْ
لَمْ تُهَيَّبَنَّ	لَمْ تُهَيَّبَا	لَمْ تُهَيَّبِي	لَمْ تُهَيَّبُوا	لَمْ تُهَيَّبَا	لَمْ تُهَيَّبْ
				لَمْ تُهَيَّبْ	لَمْ أَهَبْ

Нафий маълум феълининг сарфи

لَا يَهَيَّبَنَّ	لَا تُهَيَّبَانِ	لَا تُهَيَّبُ	لَا يَهَيَّبُونَ	لَا يَهَيَّبَانِ	لَا يَهَيَّبُ
لَا تُهَيَّبَنَّ	لَا تُهَيَّبَانِ	لَا تُهَيَّبِينَ	لَا تُهَيَّبُونَ	لَا تُهَيَّبَانِ	لَا تُهَيَّبُ
				لَا نَهَيَّبُ	لَا أَهَبُ

Нафий мажхул феълининг сарфи

لَا يُهَيَّبَنَّ	لَا تُهَيَّبَانِ	لَا تُهَيَّبُ	لَا يُهَيَّبُونَ	لَا يُهَيَّبَانِ	لَا يُهَيَّبُ
لَا تُهَيَّبَنَّ	لَا تُهَيَّبَانِ	لَا تُهَيَّبِينَ	لَا تُهَيَّبُونَ	لَا تُهَيَّبَانِ	لَا تُهَيَّبُ
				لَا نَهَيَّبُ	لَا أَهَبُ

Ломсиз амрнинг сарфи

هَبَنَّ	هَبَا	هَابِي	هَابُوا	هَابَا	هَبْ
---------	-------	--------	---------	--------	------

هَبَّ амрини икки амал билан تَهَيَّبُ феълидан олдик.

Биринчи амал, калиманинг охирига назар соламиз. Калиманинг охири саҳиҳ ҳарф бўлгани учун уни сокин қиламиз

تَهَابٌ бўлди, илтиқои сокинайн бўлгани сабаб (ألف) ни ҳазф қилдик تَهَبٌ бўлди.

Иккинчи амал, калиманинг аввалига қараймиз, (ت) музораъат ҳарфи бўлгани уни ҳазф қиламиз هَبٌ бўлди.

هَبٌ амрини تَهَبٌ дан икки амал билан олдик.

Биринчи амал, калиманинг (لام) баробаридаги ҳар саҳиҳ ҳарфни сокин қиламиз.

Иккинчи амал амал билан калиманинг аввалига назар соламиз (ت) музораъат ҳарфини ташлаймиз هَبٌ бўлди.

Маълум ломли амрнинг сарфи

لِيَهَبَنَّ	لِيَهَابَا	لِيَهَابِ	لِيَهَابُوا	لِيَهَابَا	لِيَهَبْ
				لِنَهَبْ	لَأَهَبْ

Мажхул ломли амрнинг сарфи

لِيُتَهَبَنَّ	لِيُتَهَابَا	لِيُتَهَابِي	لِيُتَهَابُوا	لِيُتَهَابَا	لِيُتَهَبْ
لِيُتَهَبَنَّ	لِيُتَهَابَا	لِيُتَهَبْ	لِيُتَهَابُوا	لِيُتَهَابَا	لِيُتَهَبْ
				لِنُتَهَبْ	لَأُتَهَبْ

Нахий маълум феълининг сарфи

لَا تَهَبَنَّ	لَا تَهَابَا	لَا تَهَابِي	لَا تَهَابُوا	لَا تَهَابَا	لَا تَهَبْ
لَا يَهَبَنَّ	لَا تَهَابَا	لَا تَهَبْ	لَا يَهَابُوا	لَا يَهَابَا	لَا يَهَبْ
				لَا نَهَبْ	لَأَهَبْ

Наҳий мажҳул феълининг сарфи

لَا تُهَبُّ	لَا تُهَابَا	لَا تُهَابِي	لَا تُهَابُوا	لَا تُهَابَا	لَا تُهَبُّ
لَا يُهَبُّ	لَا تُهَابَا	لَا تُهَبُّ	لَا يُهَابُوا	لَا يُهَابَا	لَا يُهَبُّ
				لَا تُهَبُّ	لَا أُهَبُّ

Замон ва макон исмининг сарфи

مَهَابٌ	مَهَابَانِ	مَهَائِبُ
---------	------------	-----------

مَهَابٌ аслида مَهَائِبُ эди, (ي) нинг касрасини мо қаблига бердик
 مَهَائِبُ бўлди. (ي) ни (ألف) га қалб қилдик مَهَابٌ бўлди.

Олатнинг исми

مَهَابٌ	مِهَابَانِ	مَهَائِبُ
---------	------------	-----------

Тафзилнинг исми

أَهَابٌ	أَهَابَانِ	أَهَابُونَ	هُوَبَا	هُوَبِيَانِ	هُوَبِيَاتُ
---------	------------	------------	---------	-------------	-------------

خَشِي - يَخْشَى

Ушбу бобнинг ноқиси يَخْشَى - خَشِي бўлиб, يَخْشَى аслида يَخْشَى эди.
 (ي) мутаҳаррик мо қабли мафтух (ي)ни (ألف) га қалб қилдик يَخْشَى
 бўлди.

Иштиқоқлари

مُحَشِيَّ موزий, يُحْشَى музореъ, حَشِيًّا масдар, حَاشٍ фобилнинг исми, бу аслида حَاشِيَّ Эди. Замма (ي) га оғир бўлгани учун (ي) ни заммасини ташладик حَاشِيْنُ бўлди. Илтиқоис сокинайн сабабли (ي) ни ҳазф қилдик حَاشٍ бўлди.

مُحْشِيٌّ мафъулнинг исми, бу аслида مُحْشُوِيٌّ Эди, (واو) ва (ي) бир калимада жам бўлиб келди, аввалгиси сокин (واو) ни (ي) га қалб қилдик مُحْشِيٌّ бўлди. (ي) ўзидан олдин касрани талаб қилади, шу сабабдан ўзидан олдинги ҳарфга касра бердик مُحْشِيٌّ бўлди.

لِيُحْشَ ломсиз амр, لَمْ يُحْشَ жад феъли, لَا يُحْشَى нафий феъли, أَحْشَ ломсиз амр, لِيُحْشَ ломли амр, لَا تُحْشَ наҳий ҳозир, مُحْشِيٌّ замон ва макон исми, مُحْشَاءٌ олатнинг исми, أَحْشَى тафзилнинг исми.

Мозий маълум феълининг сарфи

حَشِيْنُ	حَشِيْنَا	حَشِيْتِ	حُشُوا	حَشِيَا	حُشِيْ
حَشِيْنُكُم	حَشِيْنُكُمْ	حَشِيْتِكُمْ	حُشِيْتُمْ	حَشِيْنُكُمْ	حُشِيْتُمْ
				حَشِيْنَا	حُشِيْنَا

Мозий мажҳул феълининг сарфи

حُشِيْنُ	حُشِيْنَا	حُشِيْتِ	حُشُوا	حُشِيَا	حُشِيْ
حُشِيْنُكُم	حُشِيْنُكُمْ	حُشِيْتِكُمْ	حُشِيْتُمْ	حُشِيْنُكُمْ	حُشِيْتُمْ

				حُشِينَا	حُشِيْتُ
--	--	--	--	----------	----------

حُشُوا аслида حَشِيُوا Эди, (ي) нинг заммасини мо қаблига бердик
حَشِيُوا ижтимоъи сокинайн бўлди. (ي) ни ҳазф қилдик حُشُوا бўлди.

Музореъ маълум феълининг сарфи

يُحْشِيَنَّ	تُحْشِيَانِ	تُحْشِيَنَّ	يُحْشَوْنَ	يُحْشِيَانِ	يُحْشِيَنَّ
تُحْشِيَنَّ	تُحْشِيَانِ	تُحْشِيَنَّ	تُحْشَوْنَ	تُحْشِيَانِ	تُحْشِيَنَّ
				تُحْشِيَنَّ	أُحْشِيَنَّ

Музореъ мажхул феълининг сарфи

يُحْشِيَنَّ	تُحْشِيَانِ	تُحْشِيَنَّ	يُحْشَوْنَ	يُحْشِيَانِ	يُحْشِيَنَّ
تُحْشِيَنَّ	تُحْشِيَانِ	تُحْشِيَنَّ	تُحْشَوْنَ	تُحْشِيَانِ	تُحْشِيَنَّ
				تُحْشِيَنَّ	أُحْشِيَنَّ

Фоъилнинг исми

حَاشِيَاتٌ	حَاشِيَاتَانِ	حَاشِيَةٌ	حَاشُونَ	حَاشِيَانِ	حَاشٍ
------------	---------------	-----------	----------	------------	-------

Мафъулнинг исми

حَاشِيَاتٌ	حَاشِيَاتَانِ	حَاشِيَةٌ	حَاشِيُونَ	حَاشِيَانِ	حَاشِيٌ
------------	---------------	-----------	------------	------------	---------

يَحْشُونَ аслида يَحْشِيُونَ эди. (ي) мутаҳаррик мо қабли мафтух бўлгани учун (ي) ни (ألف)га қалб қилдик يَحْشَاوْنَ ижтимоъи сокинайн бўлди ва (ألف) ни ҳазф қилдик يَحْشُونَ бўлди.

حَاشُونَ аслида حَاشِيُونَ эди, замма (ي) га оғир бўлгани учун заммани мо қаблига бердик حَاشِيُونَ илтиқойи сокинайн бўлди. Шунинг учун (ي) ни ҳазф қилдик حَاشُونَ бўлди.

Жаҳд маълум феълининг сарфи

لَمْ يَحْشَيْنَ	لَمْ تَحْشِيَا	لَمْ تَحْشَ	لَمْ يَحْشُوا	لَمْ يَحْشِيَا	لَمْ يَحْشَ
لَمْ تَحْشِينَ	لَمْ تَحْشِيَا	لَمْ تَحْشِي	لَمْ تَحْشُوا	لَمْ تَحْشِيَا	لَمْ تَحْشَ
				لَمْ تَحْشَ	لَمْ أَحْشَ

Жаҳд мажхул феълининг сарфи

لَمْ يُحْشَيْنَ	لَمْ تُحْشِيَا	لَمْ تُحْشَ	لَمْ يُحْشُوا	لَمْ يُحْشِيَا	لَمْ يُحْشَ
لَمْ تُحْشِينَ	لَمْ تُحْشِيَا	لَمْ تُحْشِي	لَمْ تُحْشُوا	لَمْ تُحْشِيَا	لَمْ تُحْشَ
				لَمْ تُحْشَ	لَمْ أَحْشَ

Нафий маълум феълининг сарфи

لَا يَحْشَيْنَ	لَا تَحْشِيَانِ	لَا تَحْشَى	لَا يَحْشُونَ	لَا يَحْشِيَانِ	لَا يَحْشَى
لَا تَحْشِينَ	لَا تَحْشِيَانِ	لَا تَحْشِينَ	لَا تَحْشُونَ	لَا تَحْشِيَانِ	لَا تَحْشَى
				لَا تَحْشَى	لَا أَحْشَى

Нафий мажхул феълининг сарфи

لَا يُحْشِيَنَّ	لَا تُحْشِيَانِ	لَا تُحْشَى	لَا يُحْشَوْنَ	لَا يُحْشِيَانِ	لَا يُحْشَى
لَا تُحْشِيَنَّ	لَا تُحْشِيَانِ	لَا تُحْشِيَنَّ	لَا تُحْشَوْنَ	لَا تُحْشِيَانِ	لَا تُحْشَى
				لَا تُحْشَى	لَا أُحْشَى

Ломсиз амрнинг сарфи

إِحْشَيْنِ	إِحْشِيَا	إِحْشَى	إِحْشَوْا	إِحْشِيَا	إِحْشَ
------------	-----------	---------	-----------	-----------	--------

إِحْشَ ни икки амал билан تُحْشَى феълидан дан олдик.

Биринчи амал, калиманинг охири муътал (иллатли) бўлгани учун уни ташлаймиз تُحْشَ бўлди.

Иккинчи амал, калимани аввалига қараймиз (ت) музораъат ҳарфини ташлаймиз حَشَ бўлди. Сукун билан сўз бошламоқ узрли бўлгани сабаб (عين) боби заммалик эмас экан шу боисдан калиманинг аввалига максура ҳамза (ا) ни келтирамиз إِحْشَ бўлди.

Ломли амрнинг сарфи

لِتُحْشِيَنَّ	لِتُحْشِيَا	لِتُحْشَى	لِيُحْشَوْا	لِيُحْشِيَا	لِيُحْشَ
				لِنُحْشَ	لَأُحْشَ

Ломли амрнинг мажхули сарфи

لِتُحْشِيَنَّ	لِتُحْشِيَا	لِتُحْشَى	لِتُحْشَوْا	لِتُحْشِيَا	لِتُحْشَ
لِيُحْشِيَنَّ	لِيُحْشِيَا	لِيُحْشَى	لِيُحْشَوْا	لِيُحْشِيَا	لِيُحْشَ
				لِنُحْشَ	لَأُحْشَ

Наҳий феълининг маълуми сарфи

لَا تُحْشِينَ	لَا تُحْشِيَا	لَا تُحْشِي	لَا تُحْشُوا	لَا تُحْشِيَا	لَا تُحْشَ
لَا يُحْشِينَ	لَا يُحْشِيَا	لَا تُحْشَ	لَا يُحْشُوا	لَا يُحْشِيَا	لَا يُحْشَ
				لَا تُحْشَ	لَا أُحْشَ

Наҳий феълининг мажҳули сарфи

لَا تُحْشِينَ	لَا تُحْشِيَا	لَا تُحْشِي	لَا تُحْشُوا	لَا تُحْشِيَا	لَا تُحْشَ
لَا يُحْشِينَ	لَا تُحْشِيَا	لَا تُحْشَ	لَا يُحْشُوا	لَا يُحْشِيَا	لَا يُحْشَ
				لَا تُحْشَ	لَا أُحْشَ

Замон ва макон исмининг сарфи

مَحْشَا	مَحْشِيَانِ	مَحْشِي
---------	-------------	---------

Олат исмининг сарфи

مَحْشَاءُ	مَحْشَاءَانِ	مَحْشِي
-----------	--------------	---------

Тафзил исмининг сарфи

أَحْشَى	أَحْشِيَانِ	أَحْشُونَ	أَحْشَى	أَحْشِيَانِ	أَحْشُونَ
---------	-------------	-----------	---------	-------------	-----------

قَوِي - يَقْوَى

يَعْوَى - قَوِيَّ ушбу бобнинг мултавийси бўлиб, قَوِيَّ аслида قَوُوَّ эди.

Иккинчи (واو) ҳарфи (لام) баробарида касрадан сўнг воқеъ бўлди.

(واو) ни (ي) га қалб қилдик قَوِيَّ бўлди.

يَعْوَى аслида يَعْوُوُ эди. (واو) калиманинг тўртинчи ҳарфи бўлиб келгани ва мо қаблиси замма эмаслиги учун (واو) ни (ي) га қалб қилдик يَعْوِيَّ бўлди. (ي) дан ҳаракатини олганимиздан сўнг يَعْوَى бўлди.

Иштиқоқлари

قَوِيَّ мозий, يَعْوَى музореъ, قَوِيَّ - قُوَّة масдар, قَاو фозилнинг исми, اِقْوِ мафъулнинг исми, لَمْ يَعْوَ жад феъли, لَا يَعْوَى нафий феъли, اِقْوِ ломсиз амр, لِيَعْوَ ломли амр, لَا تَعْوَ наҳий ҳозир, مَعْوَا замон ва макон исми, مِعْوَاءُ олатнинг исми, اَقْوَى тафзилнинг исми.

Мозий маълум феълининг сарфи

قَوِيَّ	قَوِيَّا	قَوُووا	قَوِيَّت	قَوِيَّتَا	قَوِيِّن
قَوِيَّت	قَوِيَّتَمَا	قَوِيَّتُمْ	قَوِيَّتِ	قَوِيَّتَمَا	قَوِيَّتُنَّ
قَوِيَّت	قَوِيْنَا				

Мозий мажҳул феълининг сарфи

قَوِيَّ	قَوِيَّا	قَوُووا	قَوِيَّت	قَوِيَّتَا	قَوِيِّن
قَوِيَّت	قَوِيَّتَمَا	قَوِيَّتُمْ	قَوِيَّتِ	قَوِيَّتَمَا	قَوِيَّتُنَّ

				قُوَيْنَا	قُوَيْتُ
--	--	--	--	-----------	----------

Музореъ маълум феълининг сарфи

يُقَوِّينَ	تُقَوِّيانِ	تُقَوِّى	يُقَوِّوْنَ	يُقَوِّيانِ	يُقَوِّى
تُقَوِّينَ	تُقَوِّيانِ	تُقَوِّينَ	تُقَوِّوْنَ	تُقَوِّيانِ	تُقَوِّى
				نُقَوِّى	أَقَوِّى

Музореъ мажхул феълининг сарфи

يُقَوِّينَ	تُقَوِّيانِ	تُقَوِّى	يُقَوِّوْنَ	يُقَوِّيانِ	يُقَوِّى
تُقَوِّينَ	تُقَوِّيانِ	تُقَوِّينَ	تُقَوِّوْنَ	تُقَوِّيانِ	تُقَوِّى
				نُقَوِّى	أَقَوِّى

ни мутаҳаррик мо қабли мафтұх يا ни алифга қалб қилдик қуوا илтиқои сокинайн ҳосил бўлди. Алифни ҳазф қилдик қува бўлди.

Фобилнинг исми

قَاوِيَاتٌ	قَاوِيَتَانِ	قَاوِيَةٌ	قَاوُونَ	قَاوِيَانِ	قَاوٍ
------------	--------------	-----------	----------	------------	-------

Мафъулнинг исми

مَقْوِيَاتٌ	مَقْوِيَتَانِ	مَقْوِيَةٌ	مَقْوِيُونَ	مَقْوِيَانِ	مَقْوِيٌّ
-------------	---------------	------------	-------------	-------------	-----------

Жаҳд маълум феълининг сарфи

لَمْ يَفْعُوا	لَمْ يَفْعُوا	لَمْ يَفْعُوا	لَمْ يَفْعُوا	لَمْ يَفْعُوا	لَمْ يَفْعُوا
لَمْ تَفْعُوا	لَمْ تَفْعُوا	لَمْ تَفْعُوا	لَمْ تَفْعُوا	لَمْ تَفْعُوا	لَمْ تَفْعُوا
				لَمْ نَفْعُوا	لَمْ نَفْعُوا

Жаҳд мажхул феълининг сарфи

لَمْ يُفْعُوا	لَمْ يُفْعُوا	لَمْ يُفْعُوا	لَمْ يُفْعُوا	لَمْ يُفْعُوا	لَمْ يُفْعُوا
لَمْ تُفْعُوا	لَمْ تُفْعُوا	لَمْ تُفْعُوا	لَمْ تُفْعُوا	لَمْ تُفْعُوا	لَمْ تُفْعُوا
				لَمْ نُفْعُوا	لَمْ نُفْعُوا

Нафий маълум феълининг сарфи

لَا يَفْعُونَ	لَا يَفْعُونَ	لَا يَفْعُونَ	لَا يَفْعُونَ	لَا يَفْعُونَ	لَا يَفْعُونَ
لَا تَفْعُونَ	لَا تَفْعُونَ	لَا تَفْعُونَ	لَا تَفْعُونَ	لَا تَفْعُونَ	لَا تَفْعُونَ
				لَا نَفْعُونَ	لَا نَفْعُونَ

Нафий мажхул феълининг сарфи

لَا يُفْعُونَ	لَا يُفْعُونَ	لَا يُفْعُونَ	لَا يُفْعُونَ	لَا يُفْعُونَ	لَا يُفْعُونَ
لَا تُفْعُونَ	لَا تُفْعُونَ	لَا تُفْعُونَ	لَا تُفْعُونَ	لَا تُفْعُونَ	لَا تُفْعُونَ
				لَا نُفْعُونَ	لَا نُفْعُونَ

Ломсиз амрнинг сарфи

اِفْعُوا	اِفْعُوا	اِفْعُوا	اِفْعُوا	اِفْعُوا	اِفْعُوا
----------	----------	----------	----------	----------	----------

اِفْعُوا ни икки амал билан تَفْعُوا феълидан олдиқ.

Биринчи амал, калиманинг охирига назар соламиз, калиманинг охири иллатли ҳарф бўлгани учун уни ташлаймиз **تَقُو** бўлди.

Иккинчи амал, калиманинг аввалига назар соламиз, (ت) музораъат харфини ташлаймиз **قُو** бўлиб, сукун билан ибтидо қилмоқ узрли бўлгани боис, феълни (عين) бобига қараймиз, (عين) боби заммали эмас, шу сабабдан калимани олдига ҳамзали касра (ا) ни келтирамиз **اِقُو** бўлди.

Ломли амрнинг сарфи

لِتَقُوْنَ	لِتَقُوْا	لِتَقُو	لِيَقُوْا	لِيَقُوْا	لِيَقُو
				لِنَقُو	لَأَقُو

Ломли амрнинг мажхули сарфи

لِتَقُوْنَ	لِتَقُوْا	لِتَقُوِي	لِتَقُوْا	لِتَقُوْا	لِتَقُو
لِيَقُوْنَ	لِيَقُوْا	لِيَقُو	لِيَقُوْا	لِيَقُوْا	لِيَقُو
				لِنَقُو	لَأَقُو

Наҳий феълнинг маълуми сарфи

لَا تَقُوْنَ	لَا تَقُوْا	لَا تَقُوِي	لَا تَقُوْا	لَا تَقُوْا	لَا تَقُو
لَا يَقُوْنَ	لَا يَقُوْا	لَا يَقُو	لَا يَقُوْا	لَا يَقُوْا	لَا يَقُو
				لَا نَقُو	لَأَقُو

Наҳий феълнинг мажхули сарфи

لَا تُفَوِّينَ	لَا تُفَوِّيا	لَا تُفَوِّي	لَا تُفَوِّوا	لَا تُفَوِّيا	لَا تُفَوِّ
لَا يُفَوِّينَ	لَا تُفَوِّيا	لَا تُفَوِّ	لَا يُفَوِّوا	لَا يُفَوِّيا	لَا يُفَوِّ
				لَا تُفَوِّ	لَا أُفَوِّ

Замон ва макон исмининг сарфи

مَقَاوِ	مَقَوَّيَانِ	مَقَوَّاءُ
---------	--------------	------------

Олат исмининг сарфи

مَقَاوِي	مَقَوَّاءَانَ	مَقَوَّاءُ
----------	---------------	------------

مَقَوَّاءُ аслида مَقَوَّائِنَ=مَقَوَّايَ эди, замма (ي) га оғир бўлгани учун уни заммали ҳамзага қалб қилдик مَقَوَّاءُ бўлди.

Тафзил исмининг сарфи

قَوَّيَاتُ	قَوَّيَانِ	قَوَّيا	قَوَّوْنَ	قَوَّيَانِ	قَوَّيَ
------------	------------	---------	-----------	------------	---------

يَحْيَى - حَيِّي

Худди шунингдек ушбу бобнинг (ي) лик мисоли يَحْيَى - حَيِّي бўлиб, аслида يَحْيَى эди. Замма (ي) га оғир бўлиб, (ي) мутахаррик мо қабли фатҳа бўлгани учун (ي) ни (الف) га қалб қилдик يَحْيَى бўлди.

Иштиқоқлари

حَاءٌ мозий, يَحْيَى музореъ, حَيًّا тирилмоқ маъносидаги масдар, حَاءٌ фобилнинг исми, бу аслида حَائِيُنْ эди. Замма (ي) га оғир бўлгани учун заммани ташладик (ي) ва сокин нун ўртасида ижтимоъи сокинайн ҳосил бўлди. Иккинчи (ي) ни ҳазф қилдик حَائِيُنْ бўлди, касра (ي) га оғир бўлгани учун уни ҳамза (ا) га қалб қилдик حَاءٌ бўлди.

حَيُّ аслида حَيُّوِيٌ эди, (واو) ва (ي) бир калимада жам бўлди, аввалгиси сокин (واو) ни (ي) га қалб қилдик ижтимоъи сокинайн ҳосил бўлди حَيُّوِيُنْ идғом шарти ҳосил бўлгани учун (ي) ни (ي) га идғом қилдик حَيُّوِيٌ бўлди.

لِيَحْيَ жадд феъли, لَا يَحْيَ нафий феъли, اِحْيَ ломсиз амр, لِيَحْيَ ломли амр, حَيًّا замон ва макон исми, حَيَاءٌ олатнинг исми, اَحْيَ тафзилнинг исми.

Мозий маълум феълининг сарфи

حَيِّنَ	حَيِّنَا	حَيِّتَ	حَيُّوا	حَيَّا	حَيَّيْ
حَيِّئَنَّ	حَيِّئِنَا	حَيِّتِ	حَيِّئُوم	حَيِّئُومَا	حَيِّتِ
				حَيِّئَنَا	حَيِّتُ

حَيُّوا аслида حَيُّوَا эди, замма (ي) га оғир бўлгани учун заммани мо қаблига бердик ижтимоъи сокинайн бўлгани учун (ي) ни ҳазф қилдик حَيُّوا бўлди.

Мозий мажхул феълининг сарфи

حَيْثُ	حَيْثَا	حَيْثُ	حَيْوَا	حَيْيَا	حَيْيَا
حَيْثُ	حَيْثِمَا	حَيْثُ	حَيْثِمُ	حَيْثِمَا	حَيْثُ
				حَيْثَا	حَيْثُ

Музореъ маълум феълининг сарфи

يَحْيَا	يَحْيَانِ	يَحْيَى	يَحْيُونَ	يَحْيِيَانِ	يَحْيَى
يَحْيَى	يَحْيَانِ	يَحْيَى	يَحْيُونَ	يَحْيِيَانِ	يَحْيَى
				يَحْيَى	أَحْيَى

Музореъ мажхул феълининг сарфи

يُحْيِي	يُحْيِيَانِ	يُحْيَى	يُحْيُونَ	يُحْيِيَانِ	يُحْيَى
يُحْيَى	يُحْيِيَانِ	يُحْيَى	يُحْيُونَ	يُحْيِيَانِ	يُحْيَى
				يُحْيَى	أُحْيَى

Фоил исмининг сарфи

حَائِيَاتُ	حَائِيَاتَانِ	حَائِيَةٌ	حَائُونَ	حَائِيَانِ	حَائٍ
------------	---------------	-----------	----------	------------	-------

Мафъул исмининг сарфи

حَائِيَاتُ	حَائِيَاتَانِ	حَائِيَةٌ	حَائُونَ	حَائِيَانِ	حَائٍ
------------	---------------	-----------	----------	------------	-------

Жаҳд феълининг маълуми сарфи

لَمْ يُحْيِيَنَّ	لَمْ تُحْيِيَا	لَمْ تُحْيِي	لَمْ يُحْيُوا	لَمْ يُحْيِيَا	لَمْ يُحْيِي
لَمْ تُحْيِيَنَّ	لَمْ تُحْيِيَا	لَمْ تُحْيِي	لَمْ تُحْيُوا	لَمْ تُحْيِيَا	لَمْ تُحْيِي
				لَمْ تُحْيِي	لَمْ أُحْيِي

Жаҳд феълининг мажҳули сарфи

لَمْ يُحْيِيَنَّ	لَمْ تُحْيِيَا	لَمْ تُحْيِيَا	لَمْ يُحْيُوا	لَمْ يُحْيِيَا	لَمْ يُحْيِي
لَمْ تُحْيِيَنَّ	لَمْ تُحْيِيَا	لَمْ تُحْيِي	لَمْ تُحْيُوا	لَمْ تُحْيِيَا	لَمْ تُحْيِي
				لَمْ تُحْيِي	لَمْ أُحْيِي

Нафий маълум феълининг сарфи

لَا يُحْيِيَنَّ	لَا تُحْيِيَانِ	لَا تُحْيِي	لَا يُحْيُونَ	لَا يُحْيِيَانِ	لَا يُحْيِي
لَا تُحْيِيَنَّ	لَا تُحْيِيَانِ	لَا تُحْيِيَنَّ	لَا تُحْيُونَ	لَا تُحْيِيَانِ	لَا تُحْيِي
				لَا تُحْيِي	لَا أُحْيِي

Нафий феълнинг мажҳули сарфи

لَا يُحْيِيَنَّ	لَا تُحْيِيَانِ	لَا تُحْيِي	لَا يُحْيُونَ	لَا يُحْيِيَانِ	لَا يُحْيِي
لَا تُحْيِيَنَّ	لَا تُحْيِيَانِ	لَا تُحْيِيَنَّ	لَا تُحْيُونَ	لَا تُحْيِيَانِ	لَا تُحْيِي
				لَا تُحْيِي	لَا أُحْيِي

Ломсиз амрнинг сарфи

إِحْيِيَنَّ	إِحْيِيَا	إِحْيِي	إِحْيُوا	إِحْيِيَا	إِحْيِي
-------------	-----------	---------	----------	-----------	---------

Ломли амрнинг сарфи

لِيَحْيِي	لِيَحْيَا	لِتَحْيِي	لِيَحْيِينَ	لِيَحْيَا	لِيَحْيِي
				لِنَحْيِي	لَأُحْيِي

Ломли амрнинг мажхули сарфи

لِنَحْيِي	لِنَحْيَا	لِنَحْيِي	لِنَحْيُوا	لِنَحْيَا	لِنَحْيِي
لِيَحْيِي	لِيَحْيَا	لِيَحْيِي	لِيَحْيُوا	لِيَحْيَا	لِيَحْيِي
				لِنَحْيِي	لَأُحْيِي

Нахий феълининг маълуми сарфи

لَا تُحْيِيَنَّ	لَا تُحْيَا	لَا تُحْيِي	لَا تُحْيُوا	لَا تُحْيَا	لَا تُحْيِي
لَا يُحْيِيَنَّ	لَا تُحْيَا	لَا تُحْيِي	لَا يُحْيُوا	لَا يُحْيَا	لَا يُحْيِي
				لَا تُحْيِي	لَا أُحْيِي

Нахий феълининг мажхули сарфи

لَا تُحْيِيَنَّ	لَا تُحْيَا	لَا تُحْيِي	لَا تُحْيُوا	لَا تُحْيَا	لَا تُحْيِي
لَا يُحْيِيَنَّ	لَا تُحْيَا	لَا تُحْيِي	لَا يُحْيُوا	لَا يُحْيَا	لَا يُحْيِي
				لَا تُحْيِي	لَا أُحْيِي

Замон ва макон исмининг сарфи

مَحَائِي	مَحْيَان	مَحْيَا
----------	----------	---------

Олат исмининг сарфи

مَحَائِي	مَحْيَاءَ	مَحْيَاءَ
----------	-----------	-----------

Тафзил исмининг сарфи

أَحْيَى	أَحْيَانٍ	أَحْيَوْنَ	حُويَا	حُويَانٍ	حُويَاتٍ
---------	-----------	------------	--------	----------	----------

يُوجِي - وَجِي

Ушбу бобнинг мултавийси **يُوجِي** аслида **يُوجِي** бўлиб, **يُوجِي** - **وَجِي** мутаҳаррик мо қабли мафтуҳ (ي) ни (الف) га қалб қилдик эди, (ي) мутаҳаррик мо қабли мафтуҳ (ي) ни (الف) га қалб қилдик **يُوجِي** бўлди.

Иштиқоклари

وَاجٍ мозий, **يُوجِي** музореъ, **وَجِيًا** юрмоқ маъносидаги масдар, **وَاجٍ** фобилнинг исми, **مُوجِي** мафъулнинг исми, бу аслида **مُوجِي** эди. (واو) ва (ي) бир калимада жам бўлди, аввалгиси сокин (واو) ни (ي) га қалб қилдик **مُوجِي** бўлди, биринчи (ي) ни иккинчи (ي) га идғом қилдик **مُوجِي** бўлди.

وَاجٍ аслида **وَاجِي** эди, замма (ي) га оғир бўлгани учун (ي) нинг заммасини ташладик **وَاجِي** ижтимоъи сокинайн бўлди, (ي) ни ҳазф қилдик **وَاجٍ** бўлди.

يُوجِي жад феъли, **يُوجِي** нафий феъли, **يُوجِي** замон ва макон исми, **يُوجِي** ломсиз амр, бу аслида **يُوجِي** эди, (واو) сокин мо қабли касра

шу сабадан (واو) ни (ي) га қалб қилдик, اِيَج بُلди. مِيَجَاءُ олатнинг исми, اُوَجِي тафзилнинг исми.

Мозий маълум феълининг сарфи

وَجِي	وَجِيَا	وَجُوا	وَجِيَتْ	وَجِيْتَا	وَجِيْنَ
وَجِيَتْ	وَجِيْتَا	وَجِيْتُمْ	وَجِيْتِ	وَجِيْتُمَا	وَجِيْتُنَّ
وَجِيْتُ	وَجِيْنَا				

Мозий мажхул феълининг сарфи

وُجِي	وُجِيَا	وُجُوا	وُجِيَتْ	وُجِيْتَا	وُجِيْنَ
وُجِيَتْ	وُجِيْتَا	وُجِيْتُمْ	وُجِيْتِ	وُجِيْتُمَا	وُجِيْتُنَّ
وُجِيْتُ	وُجِيْنَا				

Музореъ маълум феълининг сарфи

يُوَجِي	يُوَجِيَانِ	يُوَجُونَ	يُوَجِيَتْ	يُوَجِيْتَانِ	يُوَجِيْنَ
يُوَجِيَتْ	يُوَجِيَانِ	يُوَجُونَ	يُوَجِيْتِ	يُوَجِيْتَانِ	يُوَجِيْتُنَّ
يُوَجِيْتُ	يُوَجِيْنَا				

Музореъ мажхул феълининг сарфи

يُوجِي	يُوجِيَانِ	يُوجُونَ	يُوجِيَتْ	يُوجِيْتَانِ	يُوجِيْنَ
يُوجِيَتْ	يُوجِيَانِ	يُوجُونَ	يُوجِيْتِ	يُوجِيْتَانِ	يُوجِيْتُنَّ
يُوجِيْتُ	يُوجِيْنَا				

Фоил исмининг сарфи

وَاجٍ	وَاجِيَانِ	وَاجِيَةً	وَاجُونَ	وَاجِيَانِ	وَاجِيَاتٌ
-------	------------	-----------	----------	------------	------------

Мафъул исмининг сарфи

مَوْجِيٌّ	مَوْجِيَانِ	مَوْجِيَّةٌ	مَوْجِيُونَ	مَوْجِيَانِ	مَوْجِيَاتٌ
-----------	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------

Жаҳд феълининг маълуми сарфи

لَمْ يُوجِ	لَمْ يُوجِيَا	لَمْ تُوجِ	لَمْ يُوجُوا	لَمْ يُوجِيَا	لَمْ يُوجِيَنَّ
لَمْ تَوْجِ	لَمْ تَوْجِيَا	لَمْ تَوْجِي	لَمْ تَوْجُوا	لَمْ تَوْجِيَا	لَمْ تَوْجِيَنَّ
				لَمْ نُوجِ	لَمْ أُوجِ

Жаҳд мажхул феълининг сарфи

لَمْ يُوجِ	لَمْ يُوجِيَا	لَمْ تُوجِ	لَمْ يُوجُوا	لَمْ يُوجِيَا	لَمْ يُوجِيَنَّ
لَمْ تَوْجِ	لَمْ تَوْجِيَا	لَمْ تَوْجِي	لَمْ تَوْجُوا	لَمْ تَوْجِيَا	لَمْ تَوْجِيَنَّ
				لَمْ نُوجِ	لَمْ أُوجِ

Нафий феълининг маълуми сарфи

لَا يُوجِ	لَا يُوجِيَانِ	لَا تُوجِي	لَا يُوجُونَ	لَا يُوجِيَانِ	لَا يُوجِيَاتٌ
لَا تَوْجِ	لَا تَوْجِيَانِ	لَا تَوْجِي	لَا تَوْجُونَ	لَا تَوْجِيَانِ	لَا تَوْجِيَاتٌ
				لَا نُوجِ	لَا أُوجِ

Нафий феълининг мажхули сарфи

لَا يُوجِ	لَا يُوجِيَانِ	لَا تُوجِي	لَا يُوجُونَ	لَا يُوجِيَانِ	لَا يُوجِيَاتٌ
لَا تَوْجِ	لَا تَوْجِيَانِ	لَا تَوْجِي	لَا تَوْجُونَ	لَا تَوْجِيَانِ	لَا تَوْجِيَاتٌ

				لَا تُوجِي	لَا أُوجِي
--	--	--	--	------------	------------

Ломсиз амрнинг сарфи

إِيْحِي	إِيْحِيَا	إِيْحِي	إِيْحُوا	إِيْحِيَا	إِيْحِي
---------	-----------	---------	----------	-----------	---------

Ломли амрнинг маълуми сарфи

لِيُوجِيْنَ	لَتُوجِيَا	لَتُوجِي	لِيُوجُوا	لِيُوجِيَا	لِيُوجِي
				لِنُوجِي	لَأُوجِي

Ломли амрнинг мажхули сарфи

لَتُوجِيْنَ	لَتُوجِيَا	لَتُوجِي	لَتُوجُوا	لَتُوجِيَا	لَتُوجِي
لِيُوجِيْنَ	لَتُوجِيَا	لَتُوجِي	لِيُوجُوا	لِيُوجِيَا	لِيُوجِي
				لِنُوجِي	لَأُوجِي

Нахий феълининг маълуми сарфи

لَا تُوجِيْنَ	لَا تُوجِيَا	لَا تُوجِي	لَا تُوجُوا	لَا تُوجِيَا	لَا تُوجِي
لَا يُوجِيْنَ	لَا تُوجِيَا	لَا تُوجِي	لَا يُوجُوا	لَا يُوجِيَا	لَا يُوجِي
				لَا نُنُوجِي	لَا أُوجِي

Нахий феълининг мажхули сарфи

لَا تُوجِيْنَ	لَا تُوجِيَا	لَا تُوجِي	لَا تُوجُوا	لَا تُوجِيَا	لَا تُوجِي
لَا يُوجِيْنَ	لَا تُوجِيَا	لَا تُوجِي	لَا يُوجُوا	لَا يُوجِيَا	لَا يُوجِي
				لَا نُنُوجِي	لَا أُوجِي

Замон ва макон исмининг сарфи

مَوْجِي	مَوْجِيَانِ	مَوْجِي
---------	-------------	---------

Олат исмининг сарфи

مِيحَاءُ	مِيحَاءِآنِ	مَوْجِي
----------	-------------	---------

Тафзил исмининг сарфи

أَوْجِي	أَوْجِيَانِ	أَوْجِيَا	أَوْجُونَ	أَوْجِيَانِ	أَوْجِيَاتُ
---------	-------------	-----------	-----------	-------------	-------------

Эслатма! Ҳар қачон ушбу бобнинг музореъ феълининг мисол бобидан (واو) соқит бўлса, масалан: وَسِعَ - وَسِعَ аслида - وَسِعَ ва يَطِيءُ - يَطِيءُ аслида - يَطِيءُ ва يَوْسَعُ - يَوْسَعُ аслида - يَوْسَعُ ва يَوْسَعُونَ - يَوْسَعُونَ аслида - يَوْسَعُونَ ва يَوْسَعُونَ аслида (عين) бобидан фатҳаси, касрадан нақл қилинган эди.

Зеро ушбу бобнинг (عين) ёки (لام) боби халқ ҳарфларининг борлиги эди.

Ҳар қачон (واو) собит қолса, масалан: وَجَلَّ - وَجَلَّ ва وَيُؤَيُّ - وَيُؤَيُّ бунинг сабаби, (عين) бобининг фатҳаси, аслий фатҳа эканлигидадир.

نَعِمَ - يَنْعَمُ

Сулосий мужаррад бешинчи боби **فَعِلَ - يُفْعَلُ** бўлиб, биринчи мисоли **يَنْعَمُ - نَعِمَ** дир. Бу феъл ушбу бобнинг саҳиҳидир.

Иштиқоклари

نَاعِمٌ мозий, **يَنْعَمُ** музореъ, **نَعْمًا** неъмат маъносидаги масдар, **نَاعِمٌ** фобилнинг исми, **مَنْعُومٌ** мафъулнинг исми, **لَمْ يَنْعَمْ** жаҳд феъли, **لَا يَنْعَمُ** нафий феъли, **إِنْعَمَ** ломсиз амр, **لِيَنْعَمَ** ломли амр, **لَا تَنْعَمْ** нахий ҳозир, **مَنْعِمٌ** замон ва макон исми, **مِنْعَامٌ** олатнинг исми, **أَنْعَمُ** тафзилнинг исми.

Мозий маълум феълининг сарфи

نَعِمَ	نَعِمْنَا	نَعِمْتِ	نَعِمُوا	نَعِمَا	نَعِمُ
نَعِمْتِ	نَعِمْتُمَا	نَعِمْتِ	نَعِمْتُمْ	نَعِمْتُمَا	نَعِمْتُ
				نَعِمْنَا	نَعِمْتُ

Мозий мажҳул феълининг сарфи

نُعِمَ	نُعِمْنَا	نُعِمْتِ	نُعِمُوا	نُعِمَا	نُعِمُ
نُعِمْتِ	نُعِمْتُمَا	نُعِمْتِ	نُعِمْتُمْ	نُعِمْتُمَا	نُعِمْتُ
				نُعِمْنَا	نُعِمْتُ

Музореъ маълум феълининг сарфи

يَنْعَمُ	تَنْعَمَانِ	تَنْعِمُ	يَنْعَمُونَ	يَنْعَمَانِ	يَنْعِمُ
----------	-------------	----------	-------------	-------------	----------

تَنْعَمَنَّ	تَنْعَمَانِ	تَنْعَمِيْنَ	تَنْعَمُوْنَ	تَنْعَمَانِ	تَنْعَمُ
				تَنْعَمُ	أَنْعَمُ

Музореъ мажхул феълининг сарфи

يُنْعَمَنَّ	يُنْعَمَانِ	يُنْعَمِيْنَ	يُنْعَمُوْنَ	يُنْعَمَانِ	يُنْعَمُ
يُنْعَمَنَّ	يُنْعَمَانِ	يُنْعَمِيْنَ	يُنْعَمُوْنَ	يُنْعَمَانِ	يُنْعَمُ
				يُنْعَمُ	أَنْعَمُ

Фоъил исмининг сарфи

نَاعِمَاتُ	نَاعِمَاتَانِ	نَاعِمَةٌ	نَاعِمُونَ	نَاعِمَانِ	نَاعِمٌ
------------	---------------	-----------	------------	------------	---------

Мафъул исмининг сарфи

مَنْعُومَاتُ	مَنْعُومَاتَانِ	مَنْعُومَةٌ	مَنْعُومُونَ	مَنْعُومَانِ	مَنْعُومٌ
--------------	-----------------	-------------	--------------	--------------	-----------

Жаҳд маълум феълининг сарфи

لَمْ يُنْعَمَنَّ	لَمْ تُنْعَمَا	لَمْ تُنْعَمِي	لَمْ يُنْعَمُوا	لَمْ يُنْعَمَا	لَمْ يُنْعَمُ
لَمْ تُنْعَمَنَّ	لَمْ تُنْعَمَا	لَمْ تُنْعَمِي	لَمْ تُنْعَمُوا	لَمْ تُنْعَمَا	لَمْ تُنْعَمُ
				لَمْ تُنْعَمُ	لَمْ أَنْعَمُ

Жаҳд мажхул феълининг сарфи

لَمْ يُنْعَمَنَّ	لَمْ تُنْعَمَا	لَمْ تُنْعَمِي	لَمْ يُنْعَمُوا	لَمْ يُنْعَمَا	لَمْ يُنْعَمُ
لَمْ تُنْعَمَنَّ	لَمْ تُنْعَمَا	لَمْ تُنْعَمِي	لَمْ تُنْعَمُوا	لَمْ تُنْعَمَا	لَمْ تُنْعَمُ
				لَمْ تُنْعَمُ	لَمْ أَنْعَمُ

Нафий маълум феълининг сарфи

لَا يُنْعَمَنَّ	لَا تُنْعَمَانِ	لَا تُنْعَمُ	لَا يُنْعَمُونَ	لَا يُنْعَمَانِ	لَا يُنْعَمُ
لَا تُنْعَمَنَّ	لَا تُنْعَمَانِ	لَا تُنْعَمِينَ	لَا تُنْعَمُونَ	لَا تُنْعَمَانِ	لَا تُنْعَمُ
				لَا تُنْعَمُ	لَا أَنْعَمُ

Нафий мажхул феълининг сарфи

لَا يُنْعَمَنَّ	لَا تُنْعَمَانِ	لَا تُنْعَمُ	لَا يُنْعَمُونَ	لَا يُنْعَمَانِ	لَا يُنْعَمُ
لَا تُنْعَمَنَّ	لَا تُنْعَمَانِ	لَا تُنْعَمِينَ	لَا تُنْعَمُونَ	لَا تُنْعَمَانِ	لَا تُنْعَمُ
				لَا تُنْعَمُ	لَا أَنْعَمُ

Ломсиз амрнинг сарфи

إِنْعَمَنَّ	إِنْعَمَانِ	إِنْعَمِي	إِنْعَمُوا	إِنْعَمَا	إِنْعَمُ
-------------	-------------	-----------	------------	-----------	----------

Ломли амрнинг сарфи

لِيُنْعَمَنَّ	لِيُنْعَمَانِ	لِيُنْعَمُ	لِيُنْعَمُوا	لِيُنْعَمَا	لِيُنْعَمُ
				لِيُنْعَمُ	لَا تُنْعَمُ

Ломли амрнинг мажхули сарфи

لِيُنْعَمَنَّ	لِيُنْعَمَانِ	لِيُنْعَمِي	لِيُنْعَمُوا	لِيُنْعَمَا	لِيُنْعَمُ
لِيُنْعَمَنَّ	لِيُنْعَمَانِ	لِيُنْعَمُ	لِيُنْعَمُوا	لِيُنْعَمَا	لِيُنْعَمُ

				لِنُنْعِمَ	لَأُنْعِمَ
--	--	--	--	------------	------------

Наҳий феълнинг маълуми сарфи

لَا تُنْعِمَنَّ	لَا تُنْعِمَا	لَا تُنْعِمِي	لَا تُنْعِمُوا	لَا تُنْعِمَا	لَا تُنْعِمَنَّ
لَا يُنْعِمَنَّ	لَا يُنْعِمَا	لَا يُنْعِمِ	لَا يُنْعِمُوا	لَا يُنْعِمَا	لَا يُنْعِمَنَّ
				لَا نُنْعِمُ	لَا أُنْعِمُ

Наҳий феълнинг мажҳули сарфи

لَا تُنْعَمَنَّ	لَا تُنْعَمَا	لَا تُنْعَمِي	لَا تُنْعَمُوا	لَا تُنْعَمَا	لَا تُنْعَمَنَّ
لَا يُنْعَمَنَّ	لَا يُنْعَمَا	لَا يُنْعَمِ	لَا يُنْعَمُوا	لَا يُنْعَمَا	لَا يُنْعَمَنَّ
				لَا نُنْعَمُ	لَا أُنْعَمُ

Замон ва макон исмининг сарфи

مَنَاعِمُ	مَنَعِمَانِ	مَنَعِمٌ
-----------	-------------	----------

Олат исмининг сарфи

مِنَاعِيمُ	مِنَعَامَانِ	مِنَعَامٌ
------------	--------------	-----------

Тафзил исмининг сарфи

نُعْمِيَّاتٌ	نُعْمِيَّانِ	نُعْمَا	أَنْعَمُونَ	أَنْعَمَانِ	أَنْعَمٌ
--------------	--------------	---------	-------------	-------------	----------

				وَرَيْنَا	وَرَيْنَا
--	--	--	--	-----------	-----------

Музореъ маълум феълининг сарфи

يَرِينَنَّ	تَرِينَنَّ	تَرِينَنَّ	يَرِينَنَّ	يَرِينَنَّ	يَرِينَنَّ
تَرِينَنَّ	تَرِينَنَّ	تَرِينَنَّ	تَرِينَنَّ	تَرِينَنَّ	تَرِينَنَّ
				نَرِينَنَّ	أَرِينَنَّ

Музореъ мажхул феълининг сарфи

يُورِينَنَّ	تُورِينَنَّ	تُورِينَنَّ	يُورِينَنَّ	يُورِينَنَّ	يُورِينَنَّ
تُورِينَنَّ	تُورِينَنَّ	تُورِينَنَّ	تُورِينَنَّ	تُورِينَنَّ	تُورِينَنَّ
				نُورِينَنَّ	أُورِينَنَّ

Фоъил исмнинг сарфи

وَارِينَنَّ	وَارِينَنَّ	وَارِينَنَّ	وَارِينَنَّ	وَارِينَنَّ	وَارِينَنَّ
-------------	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------

Мафъул исмнинг сарфи

مَوْرِينَنَّ	مَوْرِينَنَّ	مَوْرِينَنَّ	مَوْرِينَنَّ	مَوْرِينَنَّ	مَوْرِينَنَّ
--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------

Жаҳд феълининг маълуми сарфи

لَمْ يَرِينَنَّ	لَمْ تَرِينَنَّ	لَمْ تَرِينَنَّ	لَمْ يَرِينَنَّ	لَمْ يَرِينَنَّ	لَمْ يَرِينَنَّ
-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------

لَمْ تَرِنَا	لَمْ تَرِنَا	لَمْ تَرِنَا	لَمْ تَرِنُوا	لَمْ تَرِنَا	لَمْ تَرِنْتُ
				لَمْ نَرْتُ	لَمْ أَرْتُ

Жаҳд феълининг мажҳули сарфи

لَمْ يُورِنَا	لَمْ تُورِنَا	لَمْ تُورِنْتُ	لَمْ يُورِنُوا	لَمْ يُورِنَا	لَمْ يُورِنْتُ
لَمْ تُورِنَا	لَمْ تُورِنَا	لَمْ تُورِنَا	لَمْ تُورِنُوا	لَمْ تُورِنَا	لَمْ تُورِنْتُ
				لَمْ نُورِنْتُ	لَمْ أُورِنْتُ

Нафий феълининг маълуми сарфи

لَا يَرِنَا	لَا تَرِنَانِ	لَا تَرِنْتُ	لَا يَرِنُونَ	لَا يَرِنَانِ	لَا يَرِنْتُ
لَا تَرِنَا	لَا تَرِنَانِ	لَا تَرِنَانِ	لَا تَرِنُونَ	لَا تَرِنَانِ	لَا تَرِنْتُ
				لَا نَرِنْتُ	لَا أَرِنْتُ

Нафий феълининг мажҳули сарфи

لَا يُورِنَا	لَا تُورِنَانِ	لَا تُورِنْتُ	لَا يُورِنُونَ	لَا يُورِنَانِ	لَا يُورِنْتُ
لَا تُورِنَا	لَا تُورِنَانِ	لَا تُورِنَانِ	لَا تُورِنُونَ	لَا تُورِنَانِ	لَا تُورِنْتُ
				لَا نُورِنْتُ	لَا أُورِنْتُ

Ломсиз амрнинг сарфи

رِنَا	رِنَا	رِنِي	رِنُوا	رِنَا	رِنْتُ
-------	-------	-------	--------	-------	--------

Ломли амрнинг сарфи

لَيَرِثْ	لَيَرِثُنَا	لَيَرِثُوا	لَيَرِثْ	لَيَرِثْنَا	لَيَرِثُوا	لَيَرِثْ	لَيَرِثُنَا
----------	-------------	------------	----------	-------------	------------	----------	-------------

Ломли амрнинг мажхули сарфи

لَيُورِثْ	لَيُورِثُنَا	لَيُورِثُوا	لَيُورِثْ	لَيُورِثْنَا	لَيُورِثُوا	لَيُورِثْ	لَيُورِثُنَا
لَيُورِثْ	لَيُورِثُنَا	لَيُورِثُوا	لَيُورِثْ	لَيُورِثْنَا	لَيُورِثُوا	لَيُورِثْ	لَيُورِثُنَا
				لَيُورِثْ	لَيُورِثْنَا	لَيُورِثْ	لَيُورِثُنَا

Нахий феълининг маълуми сарфи

لَا تَرِثْ	لَا تَرِثُنَا	لَا تَرِثُوا	لَا تَرِثْ	لَا تَرِثْنَا	لَا تَرِثُوا	لَا تَرِثْ	لَا تَرِثُنَا
لَا يَرِثْ	لَا يَرِثُنَا	لَا يَرِثُوا	لَا يَرِثْ	لَا يَرِثْنَا	لَا يَرِثُوا	لَا يَرِثْ	لَا يَرِثُنَا
				لَا يَرِثْ	لَا يَرِثْنَا	لَا يَرِثْ	لَا يَرِثُنَا

Нахий феълининг мажхули сарфи

لَا تُورِثْ	لَا تُورِثُنَا	لَا تُورِثُوا	لَا تُورِثْ	لَا تُورِثْنَا	لَا تُورِثُوا	لَا تُورِثْ	لَا تُورِثُنَا
لَا يُورِثْ	لَا يُورِثُنَا	لَا يُورِثُوا	لَا يُورِثْ	لَا يُورِثْنَا	لَا يُورِثُوا	لَا يُورِثْ	لَا يُورِثُنَا
				لَا يُورِثْ	لَا يُورِثْنَا	لَا يُورِثْ	لَا يُورِثُنَا

Замон ва макон исмининг сарфи

مَوَارِثُ	مَوْرَثَانِ	مَوْرَثٌ
-----------	-------------	----------

Олат исмининг сарфи

مَوَارِثُ	مَيْرَاتَانِ	مَيْرَاتٌ
-----------	--------------	-----------

مَيْرَاتٌ аслида مَوْرَثٌ эди. (وَ) сокин, касрадан сўнг пайдо бўлди, шунинг учун (وَ) ни (ي) га қалб қилдик مَيْرَاتٌ бўлди.

Тафзил исмининг сарфи

وَرَثِيَاتٌ	وَرَثِيَانِ	وَرَثَانَا	أَوْرَثُونَ	أَوْرَثَانِ	أَوْرَثٌ
-------------	-------------	------------	-------------	-------------	----------

وَلِيّ - يَلِيّ

Ушбу бобнинг муллавийси يَلِيّ - وَلِيّ бўлиб, يَلِيّ аслида يَوْلِيّ эди. Замма (ي) га оғир бўлгани учун, замmani ташладик يَوْلِيّ бўлди. (وَ) музораъат ҳарфи ва ҳақиқий касра ўртасига тушгани учун (وَ) ни ҳазф қилдик يَلِيّ бўлди.

Иштиқоқлари

مَوْلِيّ мазий, يَلِيّ музореъ, وَلِيّ масдар, وَالِ фобилининг исми, مَوْلِيّ мафъулнинг исми, бу аслида مَوْلِيّوِي эди. (وَ) ва (ي) бир калима

келгани учун аввалгиси бўлмиш сокинли (واو) ни ҳазф қилдик
 مَوْئِي идғом шарти ҳосил бўлди. (ي) ни (ي) га идғом қилдик
 бўлди. (ي) ҳарфи мо қаблини касра бўлишни талаб қилади (لام) га
 касра бердик مَوْئِي бўлди.

لَمَّ жаҳд феъли, لَا يَلِي нафий феъли, لَ ломсиз амр, لَيْلَ ломли
 амр, لَا تَلِ наҳий хозир, مَوْئِي замон ва макон исми, مِيْلَاءَ олатнинг
 исми, أَوْلَى тафзилнинг исми.

لَ амрни икки амал билан تَلِي феълидан олдик.

Биринчи амал, калиманинг охирига назар соламиз,
 калиманинг охири иллатли ҳарф бўлгани учун уни ташлаймиз تَلِ
 бўлди.

Иккинчи амал, калиманинг аввалига назар соламиз (ت)
 музораъат ҳарфини ташлаймиз لَ бўлди. Худди шунингдек لَيْلَ ни
 تَلِيَانِ дан لُؤَا ни تَلُونِ дан لِي ни تَلِيْنَ дан لِيَا ни تَلِيَانِ дан
 ва لِيْنَ ни تَلِيْنَ дан олдик.

Мозий маълум феълининг сарфи

وَلِيْنَ	وَلِيْنَا	وَلِيْتِ	وَلُوا	وَلِيَا	وَلِيْ
وَلِيْنُ	وَلِيْنَمَا	وَلِيْتِ	وَلِيْتُمْ	وَلِيْتَمَا	وَلِيْتِ
				وَلِيْنَا	وَلِيْتُ

Мозий мажҳул феълининг сарфи

وَلِيْنَ	وَلِيْنَا	وَلِيْتِ	وَلُوْا	وَلِيَا	وَلِيَّ
وَلِيْنُ	وَلِيْنَا	وَلِيْتِ	وَلِيْتُمْ	وَلِيْتُمَا	وَلِيْتِ
				وَلِيْنَا	وَلِيْتِ

وَلُوْا аслида эди, замма (ي) га оғир бўлгани учун уни моқаблига бердик, وَلِيْنَا ижтимоъи сокинайн бўлди (ي) ни ҳазф қилдик وَلُوْа бўлди.

Музореъ маълум феълининг сарфи

يَلِيْنَ	تَلِيَانِ	تَلِي	يَلُوْنَ	يَلِيَانِ	يَلِي
تَلِيْنَ	تَلِيَانِ	تَلِيْنَ	تَلُوْنَ	تَلِيَانِ	تَلِي
				تَلِي	أَلِي

يَلُوْنَ аслида эди, замма (ي) га оғир бўлгани учун заммани моқаблига бердик يَلُوْنَ бўлади, (ي) ни ҳазф қилдик يَلُوْنَ бўлди. Сокин вов музораъат ҳарфи ва ҳақиқий касра орасига тушгани учун уни ҳазф қилдик يَلُوْنَ, تَلُوْنَ бўлди.

Музореъ мажхул феълининг сарфи

يُوَلِيْنَ	يُوَلِيَانِ	يُوَلِي	يُوَلُوْنَ	يُوَلِيَانِ	يُوَلِي
يُوَلِيْنَ	يُوَلِيَانِ	يُوَلِيْنَ	يُوَلُوْنَ	يُوَلِيَانِ	يُوَلِي

				نُوْلِي	أُوْلِي
--	--	--	--	---------	---------

يُوْلِي аслида يُوْلِي Эди (ي) мутаҳаррик мо қабли мафтуҳ бўлгани учун (ي) ни (ألف) га қалб қилдик يُوْلِي бўлди.

Фoъил исмнинг сарфи

وَلِيَّاتٌ	وَالْيَتَانِ	وَلِيَّةٌ	وَالْوَنَ	وَالْيَانِ	وَالِ
------------	--------------	-----------	-----------	------------	-------

Мафъул исмнинг сарфи

مَوْلِيَّاتٌ	مَوْلِيَّتَانِ	مَوْلِيَّةٌ	مَوْلِيُونَنَ	مَوْلِيَّانِ	مَوْلِيٌّ
--------------	----------------	-------------	---------------	--------------	-----------

Жаҳд маълум феълининг сарфи

لَمْ يَلِيَنَّ	لَمْ تَلِيَا	لَمْ تَلِ	لَمْ يَلُوْا	لَمْ يَلِيَا	لَمْ يَلِ
لَمْ تَلِيَنَّ	لَمْ تَلِيَا	لَمْ تَلِي	لَمْ تَلُوْا	لَمْ تَلِيَا	لَمْ تَلِ
				لَمْ نَلِ	لَمْ أَلِ

لَمْ أَلِ аслида لَمْ أَوْلِ Эди. (واو) музораъат ҳарфи ва ҳақиқий касра ўртасига тушди. (واو) ни ҳазф қилдик لَمْ أَلِ бўлди. لَمْ تَلِ ҳам худди шу кабидир.

Жаҳд мажхул феълининг сарфи

مَ يُؤَلِّمِينَ	مَ تُؤَلِّمِينَ	مَ تُؤَلِّمُونَ	مَ يُؤَلِّمُوا	مَ يُؤَلِّمِيَا	مَ يُؤَلِّمُ
مَ تُؤَلِّمِينَ	مَ تُؤَلِّمِينَ	مَ تُؤَلِّمِينَ	مَ تُؤَلِّمُوا	مَ تُؤَلِّمِيَا	مَ تُؤَلِّمُ
				مَ تُؤَلِّمُونَ	مَ تُؤَلِّمُونَ

Нафий маълум феълининг сарфи

لَا يَلِيَنَّ	لَا تَلِيَانِ	لَا تَلِي	لَا يَلُونَنَّ	لَا يَلِيَانِ	لَا يَلِي
لَا تَلِيَنَّ	لَا تَلِيَانِ	لَا تَلِيَنَّ	لَا تَلُونَنَّ	لَا تَلِيَانِ	لَا تَلِي
				لَا تَلِيَانِ	لَا تَلِيَانِ

Нафий мажхул феълининг сарфи

لَا يُؤَلِّمِينَ	لَا تُؤَلِّمِينَ	لَا تُؤَلِّمُونَ	لَا يُؤَلِّمُوا	لَا يُؤَلِّمِيَا	لَا يُؤَلِّمُ
لَا تُؤَلِّمِينَ	لَا تُؤَلِّمِينَ	لَا تُؤَلِّمِينَ	لَا تُؤَلِّمُوا	لَا تُؤَلِّمِيَا	لَا تُؤَلِّمُ
				لَا تُؤَلِّمُونَ	لَا تُؤَلِّمُونَ

Ломсиз амрнинг сарфи

لِيَنَّ	لِيَا	لِي	لُوا	لِيَا	لِ
---------	-------	-----	------	-------	----

Ломли амрнинг сарфи

لِيَلِيَنَّ	لِيَلِيَانِ	لِيَلِي	لِيَلُونَنَّ	لِيَلِيَانِ	لِيَلِي
-------------	-------------	---------	--------------	-------------	---------

				لَتَلِ	لَأَلِ
--	--	--	--	--------	--------

Ломли амрнинг мажхули сарфи

لِتُؤَلِّمَنَّ	لِتُؤَلِّمَانِي	لِتُؤَلِّمَنِي	لِتُؤَلِّمُوا	لِتُؤَلِّمَانِي	لِتُؤَلِّمَنَّ
لِيُؤَلِّمَنَّ	لِيُؤَلِّمَانِي	لِيُؤَلِّمَنِي	لِيُؤَلِّمُوا	لِيُؤَلِّمَانِي	لِيُؤَلِّمَنَّ
				لِنُؤَلِّمَنَّ	لَأُؤَلِّمَنَّ

Маълум наҳий феълининг сарфи

لَا تَلِيَنَّ	لَا تَلِيَانِي	لَا تَلِيَنِي	لَا تَلُوا	لَا تَلِيَانِي	لَا تَلِ
لَا يَلِيَنَّ	لَا يَلِيَانِي	لَا يَلِيَنِي	لَا يَلُوا	لَا يَلِيَانِي	لَا يَلِ
				لَا نَلِ	لَا أَلِ

Мажхул наҳий феълининг сарфи

لَا تُؤَلِّمَنَّ	لَا تُؤَلِّمَانِي	لَا تُؤَلِّمَنِي	لَا تُؤَلِّمُوا	لَا تُؤَلِّمَانِي	لَا تُؤَلِّمَنَّ
لَا يُؤَلِّمَنَّ	لَا يُؤَلِّمَانِي	لَا يُؤَلِّمَنِي	لَا يُؤَلِّمُوا	لَا يُؤَلِّمَانِي	لَا يُؤَلِّمَنَّ
				لَا نُؤَلِّمَنَّ	لَا أُؤَلِّمَنَّ

Замон ва макон исми

مَوَالِي	مَوَالِيَانِ	مَوَالِي
----------	--------------	----------

Олатнинг исми

مَوَالِيُّ	مِيْلَاءَانِ	مِيْلَاءٌ
------------	--------------	-----------

Тафзил исми

أُولَى	أُولِيَانِ	أُولُونَ	أُولِيَا	أُولِيَانِ	أُولِيَاتٌ
--------	------------	----------	----------	------------	------------

أُولُونَ аслида Аُولِيُونٌ эди. (ي) мутахаррик мо қаблиси мафтух бўлгани учун, (ي) ни (أَلِف) га қалб қилдик Аُولُونَ бўлди.

Мо қаблиси мафтух, (ي) ни (أَلِف) га қалб қилдик Аُولَاوُونَ ижтимоъи сокинайн бўлди (أَلِف) ни ҳазф қилдик Аُولُونَ бўлди.

شَرَفٌ - يَشْرَفُ

Мужаррад олти феълнинг олтинчиси يَفْعُلُ - فَعُلَ дир. Бу бобнинг саҳиҳ мисоли يَشْرَفُ - شَرَفٌ бўлади.

Иштиқоқлари

شَرَفٌ мозий, يَشْرَفُ музореъ, شَرَفًا масдар, شَارِفٌ фоилнинг исми, مَشْرُوفٌ мафъулнинг исми, لَمْ يَشْرَفْ жаҳд феъли, لَا يَشْرَفُ нафий феъли, لَمْ يَشْرَفْ ломсиз амр, لَيْشْرَفْ ломли амр, لَا تَشْرَفْ наҳий ҳозир, مَشْرَفٌ замон ва макон исми, مِشْرَافٌ олатнинг исми, أَشْرَفٌ тафзилнинг исми.

Маълум мозий феълининг сарфи

شَرْفٌ	شَرْفَاتَا	شَرْفَاتُ	شَرْفُوا	شَرْفَا	شَرْفَ
شُرْفَانٌ	شُرْفَاتِمَا	شُرْفَاتِ	شُرْفَاتُمْ	شُرْفَاتِمَا	شُرْفَاتَ
				شُرْفَانَا	شُرْفَاتُ

Мажхул мозий феълининг сарфи

شُرْفٌ	شُرْفَاتَا	شُرْفَاتُ	شُرْفُوا	شُرْفَا	شُرْفَ
شُرْفَانٌ	شُرْفَاتِمَا	شُرْفَاتِ	شُرْفَاتُمْ	شُرْفَاتِمَا	شُرْفَاتَ
				شُرْفَانَا	شُرْفَاتُ

Маълум музореъ феълининг сарфи

يَشْرَفُونَ	تَشْرَفَانِ	تَشْرَفُ	يَشْرَفُونَ	يَشْرَفَانِ	يَشْرَفُ
تَشْرَفَانِ	تَشْرَفَانِ	تَشْرَفِينَ	تَشْرَفُونَ	تَشْرَفَانِ	تَشْرَفُ
				نَشْرَفُ	أَشْرَفُ

Мажхул музореъ феълининг сарфи

يُشْرَفُونَ	تُشْرَفَانِ	تُشْرَفُ	يُشْرَفُونَ	يُشْرَفَانِ	يُشْرَفُ
تُشْرَفَانِ	تُشْرَفَانِ	تُشْرَفِينَ	تُشْرَفُونَ	تُشْرَفَانِ	تُشْرَفُ
				نُشْرَفُ	أُشْرَفُ

Фoъил исмининг сарфи

شَارِفَاتُ	شَارِفَاتَانِ	شَارِفَةٌ	شَارِفُونَ	شَارِفَانِ	شَارِفٌ
------------	---------------	-----------	------------	------------	---------

Мафъул исмининг сарфи

مَشْرُوفَاتُ	مَشْرُوفَاتَانِ	مَشْرُوفَةٌ	مَشْرُوفُونَ	مَشْرُوفَانِ	مَشْرُوفٌ
--------------	-----------------	-------------	--------------	--------------	-----------

Жаҳд феълининг маълуми сарфи

لَمْ يَشْرُفَنَّ	لَمْ تَشْرُفَا	لَمْ تَشْرُفْ	لَمْ يَشْرُفُوا	لَمْ يَشْرُفَا	لَمْ يَشْرُفْ
لَمْ تَشْرُفَنَّ	لَمْ تَشْرُفَا	لَمْ تَشْرُفِي	لَمْ تَشْرُفُوا	لَمْ تَشْرُفَا	لَمْ تَشْرُفْ
				لَمْ نَشْرُفْ	لَمْ أَشْرُفْ

Жаҳд феълининг мажхули сарфи

لَمْ يُشْرَفَنَّ	لَمْ تُشْرَفَا	لَمْ تُشْرَفْ	لَمْ يُشْرَفُوا	لَمْ يُشْرَفَا	لَمْ يُشْرَفْ
لَمْ تُشْرَفَنَّ	لَمْ تُشْرَفَا	لَمْ تُشْرَفِي	لَمْ تُشْرَفُوا	لَمْ تُشْرَفَا	لَمْ تُشْرَفْ
				لَمْ نُشْرَفْ	لَمْ أُشْرَفْ

Нафий феълининг маълуми сарфи

لَا يَشْرُفَنَّ	لَا تَشْرُفَانِ	لَا تَشْرُفُ	لَا يَشْرُفُونَ	لَا يَشْرُفَانِ	لَا يَشْرُفُ
لَا تَشْرُفَنَّ	لَا تَشْرُفَانِ	لَا تَشْرُفِينَ	لَا تَشْرُفُونَ	لَا تَشْرُفَانِ	لَا تَشْرُفُ

				لَا تُشْرَفُ	لَا أُشْرَفُ
--	--	--	--	--------------	--------------

Нафий феълининг мажхули сарфи

لَا يُشْرَفَنَّ	لَا تُشْرَفَانِ	لَا تُشْرَفُ	لَا يُشْرَفُونَ	لَا يُشْرَفَانِ	لَا يُشْرَفُ
لَا تُشْرَفَنَّ	لَا تُشْرَفَانِ	لَا تُشْرَفِينَ	لَا تُشْرَفُونَ	لَا تُشْرَفَانِ	لَا تُشْرَفُ
				لَا تُشْرَفُ	لَا أُشْرَفُ

Ломсиз амрнинг сарфи

أُشْرَفَنَّ	أُشْرَفَا	أُشْرَفِي	أُشْرَفُوا	أُشْرَفَا	أُشْرَفُ
-------------	-----------	-----------	------------	-----------	----------

Ломли амрнинг маълуми сарфи

لَيْشْرَفَنَّ	لَيْشْرَفَا	لَيْشْرَفِي	لَيْشْرَفُوا	لَيْشْرَفَا	لَيْشْرَفُ
				لَيْشْرَفُ	لَا تُشْرَفُ

Ломли амрнинг мажхули сарфи

لَيْشْرَفَنَّ	لَيْشْرَفَا	لَيْشْرَفِي	لَيْشْرَفُوا	لَيْشْرَفَا	لَيْشْرَفُ
لَيْشْرَفَنَّ	لَيْشْرَفَا	لَيْشْرَفِي	لَيْشْرَفُوا	لَيْشْرَفَا	لَيْشْرَفُ
				لَيْشْرَفُ	لَا تُشْرَفُ

Наҳий маълум феълининг сарфи

لَا تُشْرَفَنَّ	لَا تُشْرَفَا	لَا تُشْرَفِي	لَا تُشْرَفُوا	لَا تُشْرَفَا	لَا تُشْرَفُ
لَا يُشْرَفَنَّ	لَا تُشْرَفَا	لَا تُشْرَفُ	لَا يُشْرَفُوا	لَا يُشْرَفَا	لَا يُشْرَفُ
				لَا نُشْرَفُ	لَا أُشْرَفُ

Наҳий феълининг мажҳули сарфи

لَا تُشْرَفَنَّ	لَا تُشْرَفَا	لَا تُشْرَفِي	لَا تُشْرَفُوا	لَا تُشْرَفَا	لَا تُشْرَفُ
لَا يُشْرَفَنَّ	لَا تُشْرَفَا	لَا تُشْرَفُ	لَا يُشْرَفُوا	لَا يُشْرَفَا	لَا يُشْرَفُ
				لَا نُشْرَفُ	لَا أُشْرَفُ

Замон ва макон исмининг сарфи

مَشَارِفُ	مَشْرَفَانِ	مَشْرَفُ
-----------	-------------	----------

Олат исмининг сарфи

مَشَارِيفُ	مِشْرَفَانِ	مِشْرَفُ
------------	-------------	----------

Тафзил исмининг сарфи

شُرَفِيَّاتُ	شُرَفَايَانِ	شُرَفَا	أَشْرَفُونَ	أَشْرَفَانِ	أَشْرَفُ
--------------	--------------	---------	-------------	-------------	----------

يُحِبُّ - حَبَّ

Ушбу бобнинг музоъафи **حَبَّ** - **يَحْبُ** бўлиб, аслида **حُبُّ** - **يَحْبُ** эди. Иккита бир жинсдан бўлган бир ҳарф бир калимада ёнма-ён келиб, иккаласи ҳам ҳаракатли бўлса, аввалгисини ҳаракатини ташладик, **حَبَّ** бўлиб идғом шарти ҳосил бўлди. (ب) ни иккинчи (ب) га идғом қилдик **حَبَّ** бўлди.

يَحْبُ эса икки ҳарф бир жинсдан бир калимада келди. иккаласи ҳам ҳаракатли аввалгисининг ҳаракатини мо қаблига бердик **يَحْبُ** бўлиб идғом шарти ҳосил бўлди, биринчи (ب)ни иккинчи (ب) га идғом қилдик **يَحْبُ** бўлди.

Иштиқоқлари

حَبَّ мозий, **يَحْبُ** музореъ, **حُبًّا** масдар, **حَابُّ** фоъилнинг исми, бу аслида **حَابِبٌ** эди, икки бир жинсли ҳарф бир калимада келди, биринчисини ҳаракатини ташладик, идғом шарти ҳосил бўлди, биринчи (ب) ни иккинчи (ب) га идғом қилдик **حَابُّ** бўлди.

مَحْبُوبٌ мафъулнинг исми, **لَمْ يَحْبُ** жаҳд феъли, **لَا يَحْبُ** нафий феъли, **حَبَّ** ломсиз амр, **لِيَحْبُ** ломли амр, **لَا تَحْبُ** наҳий ҳозир, **مَحَبٌّ** замон ва макон исми, **مُحِبَّابٌ** олатнинг исми, **أَحَبُّ** тафзилнинг исми.

Мозий феълининг маълуми сарфи

حَبَبَنَّ	حَبَبْنَا	حَبَبْتِ	حَبَبُوا	حَبَبَا	حَبَبَ
حَبَبْنَنَّ	حَبَبْنَمَا	حَبَبْتِ	حَبَبْتُمْ	حَبَبْتُمَا	حَبَبْتِ

				حَبِينَا	حَبِيْتُ
--	--	--	--	----------	----------

Мозий мажхул феълининг сарфи

حُبِّ	حُبًّا	حَبَّتْ	حُبُّوا	حُبًّا	حُبِّ
حَبِيْتُ	حَبِيْتًا	حَبِيْتِ	حَبِيْتُمْ	حَبِيْتُمَا	حَبِيْتِ
				حَبِينَا	حَبِيْتُ

Музореъ маълум феълининг сарфи

يَحْبِبُنَّ	تَحْبَبَانِ	تَحَبُّ	يَحْبُبُونَ	يَحْبَبَانِ	يَحْبُبُ
تَحْبِبُنَّ	تَحْبَبَانِ	تَحْبِبِينَ	تَحْبُبُونَ	تَحْبَبَانِ	تَحَبُّ
				تَحَبُّ	أَحَبُّ

Музореъ мажхул феълининг сарфи

يُحْبِبُنَّ	تُحْبَبَانِ	تُحَبُّ	يُحْبُبُونَ	يُحْبَبَانِ	يُحْبِبُ
تُحْبِبُنَّ	تُحْبَبَانِ	تُحْبِبِينَ	تُحْبُبُونَ	تُحْبَبَانِ	تُحَبُّ
				تُحَبُّ	أُحَبُّ

Фоъил исмининг сарфи

حَابَاتٌ	حَابَاتَانِ	حَابَةٌ	حَابُونَ	حَابَانِ	حَابٌ
----------	-------------	---------	----------	----------	-------

Мафъул исмининг сарфи

مَحْبُوبَاتٌ	مَحْبُوبَتَانِ	مَحْبُوبَةٌ	مَحْبُوبُونَ	مَحْبُوبَانِ	مَحْبُوبٌ
--------------	----------------	-------------	--------------	--------------	-----------

Жаҳд маълум феълининг сарфи

لَمْ يَحِبَّنَا	لَمْ تُحِبَّا	لَمْ تُحِبَّ	لَمْ يُحِبُّوا	لَمْ يَحِبَّا	لَمْ يُحِبَّ
لَمْ تَحِبَّنَا	لَمْ تُحِبَّا	لَمْ تُحِبِّي	لَمْ تَحِبُّوا	لَمْ تَحِبَّا	لَمْ تُحِبَّ
				لَمْ نَحِبَّ	لَمْ أَحِبَّ

Жаҳд маълум феълининг сарфи

لَمْ يُحِبَّنَا	لَمْ تُحِبَّا	لَمْ تُحِبَّ	لَمْ يُحِبُّوا	لَمْ يُحِبَّا	لَمْ يُحِبَّ
لَمْ تُحِبَّنَا	لَمْ تُحِبَّا	لَمْ تُحِبِّي	لَمْ تُحِبُّوا	لَمْ تُحِبَّا	لَمْ تُحِبَّ
				لَمْ نَحِبَّ	لَمْ أَحِبَّ

Нафий феълининг маълуми сарфи

لَا يُحِبُّنَا	لَا تُحِبَّنَا	لَا تُحِبُّ	لَا يُحِبُّونَ	لَا يُحِبَّنَا	لَا يُحِبُّ
لَا تَحِبَّنَا	لَا تُحِبَّنَا	لَا تُحِبِّي	لَا تَحِبُّونَ	لَا تُحِبَّنَا	لَا تُحِبُّ
				لَا نَحِبُّ	لَا أَحِبُّ

Нафий феълининг мажхули сарфи

لَا يُحِبُّ	لَا يُحِبُّونَ	لَا يُحِبُّونَ	لَا يُحِبُّونَ	لَا يُحِبُّونَ	لَا يُحِبُّونَ
لَا تُحِبُّ	لَا تُحِبُّونَ	لَا تُحِبُّونَ	لَا تُحِبُّونَ	لَا تُحِبُّونَ	لَا تُحِبُّونَ
				لَا تُحِبُّ	لَا أُحِبُّ

Ломсиз амрнинг сарфи

أُحِبُّ	حُبًّا	حُبِّي	حُبُّوا	حُبًّا	حُبًّا
---------	--------	--------	---------	--------	--------

Ломли амрнинг маълуми сарфи

لِيُحِبُّونَ	لِتُحِبَّ	لِتُحِبَّ	لِيُحِبُّوا	لِيُحِبَّ	لِيُحِبَّ
				لِتُحِبَّ	لَأُحِبَّ

Ломли амрнинг мажхули сарфи

لِتُحِبُّونَ	لِتُحِبَّ	لِتُحِبِّي	لِتُحِبُّوا	لِتُحِبَّ	لِتُحِبَّ
لِيُحِبُّونَ	لِتُحِبَّ	لِتُحِبَّ	لِيُحِبُّوا	لِيُحِبَّ	لِيُحِبَّ
				لِتُحِبَّ	لَأُحِبَّ

Наҳий маълум феълнинг сарфи

لَا تَحِبُّونَ	لَا تَحِبَّ	لَا تَحِبِّي	لَا تَحِبُّوا	لَا تَحِبَّ	لَا تَحِبَّ
لَا يَحِبُّونَ	لَا تَحِبَّ	لَا تَحِبَّ	لَا يَحِبُّوا	لَا يَحِبَّ	لَا يَحِبَّ
				لَا تَحِبَّ	لَا أُحِبَّ

ломсиз амр, لِيُوقِحَ ломли амр, لَا تَوْقِحْ наҳий ҳозир, مَوْقِحُ замон ва макон исми, مِيقَاحُ олатнинг исми, أَوْقِحْ тафзилнинг исми.

Мозий маълум феълининг сарфи

وَقِحَ	وَقِحْنَا	وَقِحْتِ	وَقِحُوا	وَقِحَا	وَقِحْتُمْ
وَقِحْتِ	وَقِحْتُمَا	وَقِحْتُمْ	وَقِحْتُمْ	وَقِحْتُمَا	وَقِحْتُمْ
				وَقِحْنَا	وَقِحْتُمْ

Мозий мажхул феълининг сарфи

وَقِحَ	وَقِحْنَا	وَقِحْتِ	وَقِحُوا	وَقِحَا	وَقِحْتُمْ
وَقِحْتِ	وَقِحْتُمَا	وَقِحْتُمْ	وَقِحْتُمْ	وَقِحْتُمَا	وَقِحْتُمْ
				وَقِحْنَا	وَقِحْتُمْ

Музореъ маълум феълининг сарфи

يُوقِحُ	تُوقِحَانِ	تُوقِحُ	يُوقِحُونَ	يُوقِحَانِ	يُوقِحْتُمْ
تُوقِحُ	تُوقِحَانِ	تُوقِحِينَ	تُوقِحُونَ	تُوقِحَانِ	تُوقِحْتُمْ
				نُوقِحُ	أُوقِحُ

Музореъ мажхул феълининг сарфи

يُوقِحُ	تُوقِحَانِ	تُوقِحُ	يُوقِحُونَ	يُوقِحَانِ	يُوقِحْتُمْ
---------	------------	---------	------------	------------	-------------

تُوقِحَنَّ	تُوقِحَانِ	تُوقِحِينَ	تُوقِحُونَ	تُوقِحَانِ	تُوقِحُ
				تُوقِحُ	أُوقِحُ

Фобил исмининг сарфи

وَاقِحَاتُ	وَاقِحَاتَانِ	وَاقِحَةٌ	وَاقِحُونَ	وَاقِحَانِ	وَاقِحٌ
------------	---------------	-----------	------------	------------	---------

Мафъул исмининг сарфи

مَوْقُوحَاتُ	مَوْقُوحَاتَانِ	مَوْقُوحَةٌ	مَوْقُوحُونَ	مَوْقُوحَانِ	مَوْقُوحٌ
--------------	-----------------	-------------	--------------	--------------	-----------

Жаҳд феълининг маълуми сарфи

لَمْ يُوقِحَنَّ	لَمْ تُوقِحَا	لَمْ تُوقِحِي	لَمْ يُوقِحُوا	لَمْ يُوقِحَا	لَمْ يُوقِحُ
لَمْ تُوقِحَنَّ	لَمْ تُوقِحَا	لَمْ تُوقِحِي	لَمْ تُوقِحُوا	لَمْ تُوقِحَا	لَمْ تُوقِحُ
				لَمْ نُوقِحْ	لَمْ أُوقِحْ

Жаҳд феълининг мажхули сарфи

لَمْ يُوقِحَنَّ	لَمْ تُوقِحَا	لَمْ تُوقِحِي	لَمْ يُوقِحُوا	لَمْ يُوقِحَا	لَمْ يُوقِحُ
لَمْ تُوقِحَنَّ	لَمْ تُوقِحَا	لَمْ تُوقِحِي	لَمْ تُوقِحُوا	لَمْ تُوقِحَا	لَمْ تُوقِحُ
				لَمْ نُوقِحْ	لَمْ أُوقِحْ

Нафий феълининг маълуми сарфи

لَا يُؤْفَحْنَ	لَا تُؤْفَحَانِ	لَا تُؤْفَعُ	لَا يُؤْفَعُونَ	لَا يُؤْفَعَانِ	لَا يُؤْفَعُ
لَا تُؤْفَعْنَ	لَا تُؤْفَعَانِ	لَا تُؤْفَعِينَ	لَا تُؤْفَعُونَ	لَا تُؤْفَعَانِ	لَا تُؤْفَعُ
				لَا نُؤْفَعُ	لَا أُؤْفَعُ

Нафий феълининг мажхули сарфи

لَا يُؤْفَحْنَ	لَا تُؤْفَحَانِ	لَا تُؤْفَعُ	لَا يُؤْفَعُونَ	لَا يُؤْفَعَانِ	لَا يُؤْفَعُ
لَا تُؤْفَعْنَ	لَا تُؤْفَعَانِ	لَا تُؤْفَعِينَ	لَا تُؤْفَعُونَ	لَا تُؤْفَعَانِ	لَا تُؤْفَعُ
				لَا نُؤْفَعُ	لَا أُؤْفَعُ

Ломсиз амрнинг сарфи

أُؤْفَعْنَ	أُؤْفَعَا	أُؤْفَعِي	أُؤْفَعُوا	أُؤْفَعَا	أُؤْفَعُ
------------	-----------	-----------	------------	-----------	----------

Ломли амрнинг сарфи

لِيُؤْفَعْنَ	لِتُؤْفَعَا	لِتُؤْفَعِ	لِيُؤْفَعُوا	لِيُؤْفَعَا	لِيُؤْفَعُ
				لِنُؤْفَعُ	لَأُؤْفَعُ

Ломли амрнинг мажхули сарфи

لِيُؤْفَعْنَ	لِتُؤْفَعَا	لِتُؤْفَعِي	لِيُؤْفَعُوا	لِيُؤْفَعَا	لِيُؤْفَعُ
لِيُؤْفَعْنَ	لِتُؤْفَعَا	لِتُؤْفَعِ	لِيُؤْفَعُوا	لِيُؤْفَعَا	لِيُؤْفَعُ
				لِنُؤْفَعُ	لَأُؤْفَعُ

Наҳий феълининг маълуми сарфи

لَا تُؤْفَحْنَ	لَا تُؤْفَحَا	لَا تُؤْفِحِي	لَا تُؤْفِحُوا	لَا تُؤْفِحَا	لَا تُؤْفِحْ
لَا يُؤْفَحْنَ	لَا تُؤْفَحَا	لَا تُؤْفِحْ	لَا يُؤْفِحُوا	لَا يُؤْفِحَا	لَا يُؤْفِحْ
				لَا تُؤْفِحْ	لَا أُؤْفِحْ

Наҳий феълининг мажҳули сарфи

لَا تُؤْفَحْنَ	لَا تُؤْفَحَا	لَا تُؤْفِحِي	لَا تُؤْفِحُوا	لَا تُؤْفِحَا	لَا تُؤْفِحْ
لَا يُؤْفَحْنَ	لَا تُؤْفَحَا	لَا تُؤْفِحْ	لَا يُؤْفِحُوا	لَا يُؤْفِحَا	لَا يُؤْفِحْ
				لَا تُؤْفِحْ	لَا أُؤْفِحْ

Замон ва макон исмининг сарфи

مَوَاقِحُ	مَوَاقِحَانِ	مَوَاقِحُ
-----------	--------------	-----------

Олат исмининг сарфи

مَوَاقِيحُ	مَيِّقِحَانِ	مَيِّقِحُ
------------	--------------	-----------

Тафзил исмининг сарфи

وُفْحِيَّاتُ	وُفْحِيَّانِ	وُفْحَا	أَوْفِحُونَ	أَوْفِحَانِ	أَوْفِحْ
--------------	--------------	---------	-------------	-------------	----------

Худди шунингдек ушбу бобнинг (ي) лик мисоли **يَسْرٌ - يَيْسُرٌ** дир.

Иштиқоқлари

يَسْرٌ мозий, **يَيْسُرٌ** музореъ, **يُسْرًا** енгил ва осон бўлмоқ маъносидаги масдар, **يَاسِرٌ** фоъилининг исми, **مَيْسُورٌ** мафъулининг исми, **يَسْرٌ** жамъ феъли, **يَيْسُرٌ** **لَا** нафий феъли, **أَوْسُرٌ** ломсиз амр, аслида бу амрни **تَيْسُرٌ** дан олдик. Биринчи (**لَا**) ни касра қилдик **تَيْسُرٌ** бўлди. Иккинчи (**تَا**) ни ташладик. **يُسْرٌ** бўлди. Учинчи аввалига заммалик (**أُ**) келтирдик **أَيْسُرٌ** бўлди. (**يَا**) сокин моқабли замма бўлгани учун, (**يَا**) ни (**وَإِو**) га қалб қилдик **أَوْسُرٌ** бўлди. **لَيْسُرٌ** ломли амр, **لَا تَيْسُرٌ** наҳий ҳозир, **مَيْسُرٌ** замон ва макон исми, **مَيْسَارٌ** олатнинг исми, **أَيْسُرٌ** тафзилнинг исми.

Мозий маълум феълининг сарфи

يَسْرٌ	يَسْرَتًا	يَسْرَتٌ	يَسْرُوا	يَسْرًا	يَسْرَ
يَسْرَتٌ	يَسْرَتَمًا	يَسْرَتٍ	يَسْرَتُمْ	يَسْرَتَمًا	يَسْرَتَ
				يَسْرَنَا	يَسْرَتُ

Мозий мажҳул феълининг сарфи

يُسْرٌ	يُسْرَتًا	يُسْرَتٌ	يُسْرُوا	يُسْرًا	يُسْرَ
يُسْرَتٌ	يُسْرَتَمًا	يُسْرَتٍ	يُسْرَتُمْ	يُسْرَتَمًا	يُسْرَتَ

				يُسْرَانَا	يُسْرَتُ
--	--	--	--	------------	----------

Музореъ маълум феълининг сарфи

يَيْسِرَانَا	تَيْسِرَانَا	تَيْسِرُ	يَيْسِرُونَ	يَيْسِرَانِ	يَيْسِرُ
تَيْسِرَانَا	تَيْسِرَانِ	تَيْسِرِينَ	تَيْسِرُونَ	تَيْسِرَانِ	تَيْسِرُ
				نَيْسِرُ	أَيْسِرُ

يَيْسِرُ аслида يَوْسُرُ эди. Буни мажхул қилмоқ учун мо қабли охирини фатҳа қилдик يَوْسُرُ бўлди, музораъат ҳарфини замма қилдик يُوْسُرُ бўлди. (وَ) сокин мо қабли замма бўлгани учун (يَا) ни (وَ) га қалб қилдик يُيْسِرُ бўлди.

Музореъ мажхул феълининг сарфи

يُوسِرَانَا	تُوسِرَانَا	تُوسِرُ	يُوسِرُونَ	يُوسِرَانِ	يُوسِرُ
تُوسِرَانَا	تُوسِرَانِ	تُوسِرِينَ	تُوسِرُونَ	تُوسِرَانِ	تُوسِرُ
				نُوسِرُ	أُوسِرُ

Фобил исмининг сарфи

يَاسِرَاتُ	يَاسِرَاتَانِ	يَاسِرَةٌ	يَاسِرُونَ	يَاسِرَانِ	يَاسِرُ
------------	---------------	-----------	------------	------------	---------

Мафъул исмининг сарфи

مَيْسُورَاتٌ	مَيْسُورَاتَانِ	مَيْسُورَةٌ	مَيْسُورُونَ	مَيْسُورَانِ	مَيْسُورٌ
--------------	-----------------	-------------	--------------	--------------	-----------

Жаҳд маълум феълининг сарфи

لَمْ يَيْسُرَنَّ	لَمْ تَيْسُرَا	لَمْ تَيْسُرْ	لَمْ يَيْسُرُوا	لَمْ يَيْسُرَا	لَمْ يَيْسُرْ
لَمْ يَيْسُرَنَّ	لَمْ تَيْسُرَا	لَمْ تَيْسُرِي	لَمْ تَيْسُرُوا	لَمْ تَيْسُرْ	لَمْ تَيْسُرْ
				لَمْ نَيْسُرْ	لَمْ أَيْسُرْ

Жаҳд мажхул феълининг сарфи

لَمْ يُوسِرَنَّ	لَمْ تُوسِرَا	لَمْ تُوسِرْ	لَمْ يُوسِرُوا	لَمْ يُوسِرَا	لَمْ يُوسِرْ
لَمْ تُوسِرَنَّ	لَمْ تُوسِرَا	لَمْ تُوسِرِي	لَمْ تُوسِرُوا	لَمْ تُوسِرْ	لَمْ تُوسِرْ
				لَمْ نُوسِرْ	لَمْ أُوسِرْ

Нафий маълум феълининг сарфи

لَا يَيْسُرَنَّ	لَا تَيْسُرَانِ	لَا تَيْسُرْ	لَا يَيْسُرُونَ	لَا يَيْسُرَانِ	لَا يَيْسُرْ
لَا تَيْسُرَنَّ	لَا تَيْسُرَانِ	لَا تَيْسُرِينَ	لَا تَيْسُرُونَ	لَا تَيْسُرَانِ	لَا تَيْسُرْ
				لَا نَيْسُرْ	لَا أَيْسُرْ

Нафий мажхул феълининг сарфи

لَا يُوسِرَنَّ	لَا تُوسِرَانِ	لَا تُوسِرْ	لَا يُوسِرُونَ	لَا يُوسِرَانِ	لَا يُوسِرْ
لَا تُوسِرَنَّ	لَا تُوسِرَانِ	لَا تُوسِرِينَ	لَا تُوسِرُونَ	لَا تُوسِرَانِ	لَا تُوسِرْ

				لَا نُوسِرُ	لَا أُوسِرُ
--	--	--	--	-------------	-------------

Ломсиз амрнинг сарфи

أُوسِرَنَّ	أُوسِرَا	أُوسِرِي	أُوسِرُوا	أُوسِرَا	أُوسِرُ
------------	----------	----------	-----------	----------	---------

Ломли амрнинг сарфи

لَيُوسِرَنَّ	لَيُوسِرَا	لَيُوسِرِي	لَيُوسِرُوا	لَيُوسِرَا	لَيُوسِرُ
				لَنُوسِرُ	لَأُوسِرُ

Ломли амрнинг мажхули сарфи

لُتُوسِرَنَّ	لُتُوسِرَا	لُتُوسِرِي	لُتُوسِرُوا	لُتُوسِرَا	لُتُوسِرُ
لِيُوسِرَنَّ	لِيُوسِرَا	لِيُوسِرِي	لِيُوسِرُوا	لِيُوسِرَا	لِيُوسِرُ
				لِنُوسِرُ	لَأُوسِرُ

Наҳий феълининг маълуми сарфи

لَا تَيُوسِرَنَّ	لَا تَيُوسِرَا	لَا تَيُوسِرِي	لَا تَيُوسِرُوا	لَا تَيُوسِرَا	لَا تَيُوسِرُ
لَا يَيُوسِرَنَّ	لَا يَيُوسِرَا	لَا يَيُوسِرِي	لَا يَيُوسِرُوا	لَا يَيُوسِرَا	لَا يَيُوسِرُ
				لَا نَيُوسِرُ	لَا أَيُوسِرُ

Наҳий мажхул феълининг сарфи

لَا تُؤَسِّرَنَّ	لَا تُؤَسِّرَا	لَا تُؤَسِّرِي	لَا تُؤَسِّرُوا	لَا تُؤَسِّرَا	لَا تُؤَسِّرَنَّ
لَا يُؤَسِّرَنَّ	لَا تُؤَسِّرَا	لَا تُؤَسِّرَنَّ	لَا يُؤَسِّرُوا	لَا يُؤَسِّرَا	لَا يُؤَسِّرَنَّ
				لَا تُؤَسِّرَنَّ	لَا أُؤَسِّرَنَّ

Замон ва макон исмининг сарфи

مَيَّاسِرٌ	مَيِّسَرَانِ	مَيِّسَرٌ
------------	--------------	-----------

Олат исмининг сарфи

مَيَّاسِيرٌ	مَيِّسَارَانِ	مَيِّسَارٌ
-------------	---------------	------------

Тафзил исмининг сарфи

يُسْرِيَاتٌ	يُسْرِيَانِ	يُسْرِي	أَيْسَرُونَ	أَيْسَرَانِ	أَيْسَرٌ
-------------	-------------	---------	-------------	-------------	----------

يَطُولُ - طَالَ

Ушбу бобнинг ажвафи طَالَ - يَطُولُ бўлиб, аслида бу طَوَّلَ - يَطُولُ эди. (واو) мутаҳаррик мо қабли мифтух (واو) ни (أَلْف) га қалб қилдик бўлди. يَطُولُ да эса замма (واو) га оғир бўлгани учун (واو) ни сокин қилиб ҳаракатини мо қаблига берамиз يَطُولُ бўлади.

Иштиқоклари

طَال мазий, يَطْوُل музореъ, طَوَّل масдар, طَائِل фозилнинг исми, бу аслида طَاوُل эди, (وَ) оризий (кейин пайдо бўлган) (أَلِف) билан касра ўртасига тушди, (وَ) ни касрали ҳамзага қалб қиламиз طَائِل бўлди. مَطْوُول мафъулнинг исми, бу аслида مَطْوُور эди, замма (وَ) га оғир, (وَ) ни сокин қилиб ҳаракатини мо қаблига бердик مَطْوُول бўлди. يَطُن жадд феъли, لَا يَطْوُل нафий феъли, طُن ломсиз амр, يَطُن ломли амр, لَا تَطُن наҳий ҳозир, مَطَال замон ва макон исми, مُطَال олатнинг исми, أَطَال тафзил исми.

مَطَال аслида مَطْوُول эди. (وَ) нинг фатҳасини мо қаблига бериб (وَ) ни (أَلِف) га қалб қилдик مَطَال бўлди.

أَطَال аслида أَطْوُول эди, (وَ) ни фатҳасини мо қаблига бердик ва (وَ) ни (أَلِف) га қалб қилдик أَطَال бўлди.

Маълум мазий феълининг сарфи

طَلَنَ	طَلْنَا	طَلْتَ	طَلُّوا	طَلَا	طَالَ
طَلْنَسَ	طَلْنَا	طَلْتِ	طَلْتُمْ	طَلْتُمَا	طَلْتِ
				طَلْنَا	طَلْتُ

Мазий мажҳул феълининг сарфи

طَلَنَ	طَلْنَا	طَلْتِ	طَلُّوا	طَلَا	طَالَ
طَلْنَسَ	طَلْنَا	طَلْتِ	طَلْتُمْ	طَلْتُمَا	طَلْتِ

				طُنَّا	طُنْتُ
--	--	--	--	--------	--------

Музореъ маълум феълининг сарфи

يَطْلُنَ	تَطُولَانِ	تَطُولُ	يَطُولُونَ	يَطُولَانِ	يَطُولُ
تَطْلُنَ	تَطُولَانِ	تَطُولِيْنَ	تَطُولُونَ	تَطُولَانِ	تَطُولُ
				نَطُولُ	أَطُولُ

Музореъ мажхул феълининг сарфи

يُطَلِّنَ	تُطَالَانِ	تُطَالُ	يُطَالُونَ	يُطَالَانِ	يُطَالُ
تُطَلِّنَ	تُطَالَانِ	تُطَالِيْنَ	تُطَالُونَ	تُطَالَانِ	تُطَالُ
				نُطَالُ	أُطَالُ

يُطَالُ ни يَطُولُ феълини мажхул қилиш билан олдик. Аввал мо қабли охирни фатҳа қилдик يَطُولُ бўлди, музораъат ҳарфини замма қилдик يَطُولُ бўлди, (وَ) ни аввалги ҳолатини эътиборга олиб (وَ) ни (أَلِف) га қалб қилдик يُطَالُ бўлди.

Фоъил исмининг сарфи

طَائِلَاتٌ	طَائِلَتَانِ	طَائِلَةٌ	طَائِلُونَ	طَائِلَانِ	طَائِلٌ
------------	--------------	-----------	------------	------------	---------

Мафъул исмининг сарфи

مَطُولَاتٌ	مَطُولَتَانِ	مَطُولَةٌ	مَطُولُونَ	مَطُولَانِ	مَطُولٌ
------------	--------------	-----------	------------	------------	---------

Жаҳд феълининг маълуми сарфи

مَمْ يَطْلَنَ	مَمْ تَطُولَا	مَمْ تَطُنَ	مَمْ يَطُولُوا	مَمْ يَطُولَا	مَمْ يَطُنَ
مَمْ تَطْلَنَ	مَمْ تَطُولَا	مَمْ تَطُولِي	مَمْ تَطُولُوا	مَمْ تَطُولَا	مَمْ تَطُنَ
				مَمْ نَطُنَ	مَمْ أَطُنَ

Жаҳд феълининг мажхули сарфи

مَمْ يَطْلَنَ	مَمْ تُطَالَا	مَمْ تُطَنَ	مَمْ يُطَالُوا	مَمْ يُطَالَا	مَمْ يُطُنَ
مَمْ تُطْلَنَ	مَمْ تُطَالَا	مَمْ تُطَالِي	مَمْ تُطَالُوا	مَمْ تُطَالَا	مَمْ تُطُنَ
				مَمْ نُطُنَ	مَمْ أُطُنَ

Нафий феълининг маълуми сарфи

لَا يَطْلَنَ	لَا تَطُولَانِ	لَا تَطُولُ	لَا يَطُولُونَ	لَا يَطُولَانِ	لَا يَطُولُ
لَا تَطْلَنَ	لَا تَطُولَانِ	لَا تَطُولِينَ	لَا تَطُولُونَ	لَا تَطُولَانِ	لَا تَطُولُ
				لَا نَطُولُ	لَا أَطُولُ

Нафий феълининг мажхули сарфи

لَا يَطْلَنَ	لَا تُطَالَانِ	لَا تُطَالُ	لَا يُطَالُونَ	لَا يُطَالَانِ	لَا يُطَالُ
--------------	----------------	-------------	----------------	----------------	-------------

لَا تُطَلَّنَ	لَا تُطَالَانِ	لَا تُطَالَيْنِ	لَا تُطَالُونِ	لَا تُطَالَانِ	لَا تُطَالُ
				لَا تُطَالُ	لَا أُطَالُ

Ломсиз амрнинг сарфи

طَلَّنَ	طُوَلَا	طُوِي	طُوَلُوا	طُوَلَا	طَلَّنَ
---------	---------	-------	----------	---------	---------

Ломли амрнинг сарфи

لَيُطَلَّنَ	لَيُطُوَلَا	لَيُطَلَّنَ	لَيُطُوَلُوا	لَيُطُوَلَا	لَيُطَلَّنَ
				لَيُطَلَّنَ	لَا أُطَلَّنَ

Ломли амрнинг мажхули сарфи

لَيُطَلَّنَ	لَيُطَالَا	لَيُطَالِي	لَيُطَالُوا	لَيُطَالَا	لَيُطَلَّنَ
لَيُطَلَّنَ	لَيُطَالَا	لَيُطَلَّنَ	لَيُطَالُوا	لَيُطَالَا	لَيُطَلَّنَ
				لَيُطَلَّنَ	لَا أُطَلَّنَ

Наҳий феълининг маълуми сарфи

لَا تَطَلَّنَ	لَا تَطُوَلَا	لَا تَطُوِي	لَا تَطُوَلُوا	لَا تَطُوَلَا	لَا تَطَلَّنَ
لَا يَطَلَّنَ	لَا تَطُوَلَا	لَا تَطَلَّنَ	لَا يَطُوَلُوا	لَا يَطُوَلَا	لَا يَطَلَّنَ
				لَا نَطَلَّنَ	لَا أُطَلَّنَ

Нахий феълининг мажҳули сарфи

لَا تُطَلَّنَ	لَا تُطَالَا	لَا تُطَايِي	لَا تُطَاوُوا	لَا تُطَالَا	لَا تُطَلَّنَ
لَا يُطَلَّنَ	لَا تُطَالَا	لَا تُطَلَّنَ	لَا يُطَاوُوا	لَا يُطَالَا	لَا يُطَلَّنَ
				لَا تُطَلَّنَ	لَا أُطَلَّنَ

Замон ва макон исмининг сарфи

مَطَائِلُ	مَطَالَانِ	مَطَالٌ
-----------	------------	---------

Олат исмининг сарфи

مُطَائِلُ	مُطَالَانِ	مُطَالٌ
-----------	------------	---------

Тафзил исмининг сарфи

طُولِيَاتٌ	طُولِيَانِ	طُولِيٌ	أَطَالُونَ	أَطَالَانِ	أَطَالٌ
------------	------------	---------	------------	------------	---------

رَخْوٌ - يَرُخْوُ

Сарф қилинаётган бобимизнинг ноқиси رَخْوٌ - يَرُخْوُ аслида

رَخْوٌ - يَرُخْوُ эди. Замма (واو) га оғир мо қаблига бердик. رَخْوٌ - يَرُخْوُ бўлди.

Иштиқоқлари

مَرْحُوٌّ мозий, يَرْحُوُّ музореъ, رَحْوًا масдар, رَاحٍ фоилнинг исми, مَرْحُوٌّ мафъулнинг исми, أَمْ يَرْحُ جاهد феъли, لَا يَرْحُوُّ нафий феъли, أَرْحُ ломсиз амр, لِيَرْحُ ломли амр, لَا تَرْحُ нахий ҳозир, مَرْحًا замон ва макон исми, مَرْحَاءً олатнинг исми, أَرْحَى тафзил исми.

راح аслида رَاحُوْ Эди (رَاحُوْن). Замма (وَ) га оғир бўлгани учун заммани ташладик رَاحُوْن бўлиб, (وَ) вов билан нуни танвин ўртасида, муъталли сокин, яъни бошқа сокин билан мутовир бўлди. Шу сабабдан (وَ) ни ҳазф қиламиз رَاح бўлди.

مَرْحُوٌّ аслида مَرْحُوُوْن Эди, замма (وَ) га оғир бўлгани учун заммани ташладик ва шарти идғом ҳосил бўлди (وَ) ни (وَ) га идғом қилдик مَرْحُوْ бўлди.

أَرْحُ ни икки амал билан تَرْحُوْ дан олдик.

Биринчи амал, калиманинг охирига назар солдик, калиманинг охири муътал ҳарфи бўлгани учун уни ташладик تَرْحُ бўлди.

Иккинчи амал, калиманинг аввалига қарадик (تَا) музораъат ҳарфи экан уни ташладик رَاحُ бўлди. Сокин билан ибтидо қилмоқ маъзур бўлгани сабаб, феълни (عَيْن) бобига қараймиз, (عَيْن) боби замма экан, шу сабаб калиманинг аввалига мазмуна ҳамза (أ) ни келтирамиз أَرْحُ бўлди.

مَرْحًا аслида مَرْحُوْ Эди, (وَ) мутаҳаррик мо қаблига мафтуҳ (وَ) ни (أَلْف) га қалб қилдик, مَرْحًا бўлди.

Мозий маълум феълининг сарфи

رَحُونَ	رَحُونًا	رَحْوَتٌ	رَحْوًا	رَحْوًا	رَحْوٌ
رَحُونٌ	رَحُونًا	رَحْوَتٍ	رَحْوُومٌ	رَحْوُومًا	رَحْوَتٍ
				رَحْوَانًا	رَحْوَتٌ

Мозий мажҳул феълининг сарфи

رُحِيَانٌ	رُحِيَانًا	رُحِيَاتٌ	رُحْوًا	رُحِيَا	رُحِيٌ
رُحِيَانٌ	رُحِيَانًا	رُحِيَاتٍ	رُحِيُومٌ	رُحِيُومًا	رُحِيَاتٍ
				رُحِيَانًا	رُحِيَاتٌ

رَحْوًا аслида رَحْوُومًا эди. Замма (واو) га оғир бўлгани учун (واو) нинг заммасини мо қаблига бердик, биринчи (واو) ва иккинчи (واو) ўртасида ижтимоъи сокинайн ҳосил бўлгач биринчи (واو) ни ҳазф қилдик رَحْوًا бўлди.

رُحِيٌ аслида رُحْوٌ эди, мозий феълини мажҳул қилиш учун мо қабли охирини касра ва мо қабли охиридан олдинги ҳарфни замма қиламиз رُحْوًا бўлди. Ҳар қачон (لام) ҳарфи (واو) баробарида келиб мо қабли касра бўлса (ي) га қалб қилинади. Шунга биноан رُحِيٌ бўлди.

رُحْوًا аслида رُحِيُومًا эди, замма (ي) га оғир бўлгани учун заммани ташладик رُحِيُومًا ижтимоъи сокинайн бўлди (ي) ни ҳазф қилдик رُحْوًا бўлди.

Музореъ маълум феълининг сарфи

يَرْخُونَ	تَرْخُونَ	تَرْخُوا	يَرْخُونَ	يَرْخُونَ	يَرْخُوا
تَرْخُونَ	تَرْخُونَ	تَرْخِينَ	تَرْخُونَ	تَرْخُونَ	تَرْخُو
				نَرْخُ	أَرْخُ

يَرْخُونَ аслида يَرْخُونَ эди. Замма (واو) га оғир бўлгани учун заммани ташладик, ижтимоъи сокинайн бўлди, энди биринчи (واو) ни ҳам ташладик يَرْخُونَ бўлди.

Музореъ мажхул феълининг сарфи

يُرخُونَ	تُرخَيَانِ	تُرخَى	يُرخُونَ	يُرخَيَانِ	يُرخَى
تُرخِينَ	تُرخَيَانِ	تُرخِينَ	تُرخُونَ	تُرخَيَانِ	تُرخَى
				تُرخَى	أُرخَى

Фобил исмининг сарфи

رَاحِيَاتٌ	رَاحِيَتَانِ	رَاحِيَةٌ	رَاحُونَ	رَاحِيَانِ	رَاحٍ
------------	--------------	-----------	----------	------------	-------

Мафъул исмининг сарфи

مَرَحُوتَاتٌ	مَرَحُوتَانِ	مَرَحُوتَةٌ	مَرَحُوتُونَ	مَرَحُوتَانِ	مَرَحُوتٌ
--------------	--------------	-------------	--------------	--------------	-----------

Жаҳд маълум феълининг сарфи

لَمْ يَرْحُوا	لَمْ تَرْحُوا	لَمْ تَرْحُ	لَمْ يَرْحُوا	لَمْ يَرْحُوا	لَمْ يَرْحُ
لَمْ تَرْحُونَ	لَمْ تَرْحُوا	لَمْ تَرْحِي	لَمْ تَرْحُوا	لَمْ تَرْحُوا	لَمْ تَرْحُ
				لَمْ نَرْحُ	لَمْ أَرْحُ

Жаҳд феълининг мажхули сарфи

لَمْ يُرْحِيَنَّ	لَمْ تُرْحِيَا	لَمْ تُرْحِ	لَمْ يُرْحُوا	لَمْ يُرْحِيَا	لَمْ يُرْحِ
لَمْ تُرْحِيَنَّ	لَمْ تُرْحِيَا	لَمْ تُرْحِي	لَمْ تُرْحُوا	لَمْ تُرْحِيَا	لَمْ تُرْحِ
				لَمْ نُرْحِ	لَمْ أَرْحِ

Нафий маълум феълининг сарфи

لَا يَرْحُونَ	لَا تَرْحُونَ	لَا تَرْحُو	لَا يَرْحُونَ	لَا يَرْحُونَ	لَا يَرْحُوا
لَا تَرْحِيَنَّ	لَا تَرْحُونَ	لَا تَرْحِيَنَّ	لَا تَرْحُونَ	لَا تَرْحُونَ	لَا تَرْحُوا
				لَا نَرْحُو	لَا أَرْحُو

Нафий мажхул феълининг сарфи

لَا يُرْحِيَنَّ	لَا تُرْحِيَانِ	لَا تُرْحِي	لَا يُرْحُونَ	لَا يُرْحِيَانِ	لَا يُرْحِي
لَا تُرْحِيَنَّ	لَا تُرْحِيَانِ	لَا تُرْحِيَنَّ	لَا تُرْحُونَ	لَا تُرْحِيَانِ	لَا تُرْحِي
				لَا نُرْحِي	لَا أَرْحِي

Ломсиз амрнинг сарфи

أَرْحُونَ	أَرْحُوا	أَرْحِي	أَرْحُوا	أَرْحُوا	أَرْحُ
-----------	----------	---------	----------	----------	--------

Ломли амрнинг сарфи

لْيَرْحُونَ	لْيَرْحُوا	لْيَرْحُ	لْيَرْحُوا	لْيَرْحُوا	لْيَرْحُ
				لْيَرْحُ	لْيَرْحُ

Ломли амрнинг мажхули сарфи

لْيَرْحَيْنَ	لْيَرْحِيَا	لْيَرْحِي	لْيَرْحُوا	لْيَرْحِيَا	لْيَرْحُ
لْيَرْحَيْنَ	لْيَرْحِيَا	لْيَرْحُ	لْيَرْحُوا	لْيَرْحِيَا	لْيَرْحُ
				لْيَرْحُ	لْيَرْحُ

Наҳий феълининг маълуми сарфи

لَا تَرْحُونَ	لَا تَرْحُوا	لَا تَرْحِي	لَا تَرْحُوا	لَا تَرْحُوا	لَا تَرْحُ
لَا يَرْحُونَ	لَا تَرْحُوا	لَا تَرْحُ	لَا يَرْحُوا	لَا يَرْحُوا	لَا يَرْحُ
				لَا تَرْحُ	لَا أَرْحُ

Наҳий феълининг мажхули сарфи

لَا تَرْحَيْنَ	لَا تَرْحِيَا	لَا تَرْحِي	لَا تَرْحُوا	لَا تَرْحِيَا	لَا تَرْحُ
لَا يَرْحَيْنَ	لَا تَرْحِيَا	لَا تَرْحُ	لَا يَرْحُوا	لَا يَرْحِيَا	لَا يَرْحُ

				لَا تُرَخِّ	لَا أُرَخِّ
--	--	--	--	-------------	-------------

Замон ва макон исмининг сарфи

مَرَاخِي	مَرَحِيَا	مَرَحَا
----------	-----------	---------

Олат исмининг сарфи

مَرَاخِي	مَرَحَاءِ	مَرَحَاءِ
----------	-----------	-----------

Тафзил исмининг сарфи

رُحِيَّاتٌ	رُحِيَّانِ	رُحِيَا	أَرُحُونَ	أَرُحِيَانِ	أَرُحِي
------------	------------	---------	-----------	-------------	---------

Замон ва макон исми مَرَحُوٌ эди, (وَ) мутаҳаррик мо қабли мафтуҳ (وَ) ни (ألف) га қалб қилдик бўлди. Шу сийғанинг жами مَرَاخِي аслида مَرَاخُوٌ эди, (وَ) феълнинг (لَام) баробарида мо қабли касра (يَا) га қалб қилди مَرَاخِي бўлди, замма (يَا) га оғир бўлгани учун уни ташладик مَرَاخِي бўлди.

Тафзил исми أَرُحِي аслида أَرُحُوٌ эди, (وَ) калиманинг тўртинчи ҳарфи ва шу билан бирга мо қаблиси замма эмас, (وَ) ни (يَا) га қалб қилдик أَرُحِي бўлди, замма (يَا) га оғир, (يَا) ни (ألف) га қалб қилдик أَرُحِي бўлди.

Бунинг жамъ **أَرْخُونُ** аслида **أَرْخُونُ** эди. (وَ) ни (يَا) га қалб қилдик **أَرْخُونُ** бўлди. (يَا) мутаҳаррик мо қабли мафтух (يَا) ни алифга қалб қилдик **أَرْخُونُ** илтиқойи сокинайн ҳосил бўлди. (أَلْفُ) ни ҳазф қилдик **أَرْخُونُ** бўлди.

Иккинчи хил эълал, **أَرْخُونُ** аслида **أَرْخُونُ** эди, (وَ) мутаҳаррик мо қабли мафтух (وَ) ни алифга қалб қилдик **أَرْخَاوُنُ** илтиқойи сокинайн бўлди, (أَلْفُ) ни ҳазф қилдик **أَرْخُونُ** бўлди.

ثُلَاثِي مَزِيد

Иккинчи мартаба сулосий мазид бўлиб, у ўн икки бобдан иборатдир. Шулардан биринчиси **أَكْرَمُ - يُكْرِمُ** - дир.

Иштиқоқлари

أَكْرَمُ мозий, **يُكْرِمُ** музореъ, **إِكْرَامًا** масдар бўлиб, унинг маъноси: улуғламоқ, улуғ қилмоқ, ҳурмат қилмоқдир.

فَوْبِلْنِیْغِ اِسْمِی، مَافْؤُلْنِیْغِ اِسْمِی، لَمْ یُکْرِمَ جَاھِدِ
فَعْلِی، لَا یُکْرِمُ نَافِیْیَ فَعْلِی، لَمْ یُکْرِمَ لَوْمِسِیْزِ اَمْرٍ، لَمْ یُکْرِمَ لَوْمِیْ اَمْرٍ، لَا تُکْرِمُ
نَاھِیْیَ ھٰزِیْرٍ، مَکْرَمٌ زَاْمُوْنٌ وَ مَکْرَمٌ اِسْمِی، مِیْمَلِیْکِ مَاسْداْر.

Эслатма: Мафъул исми билан, замон ва макон исмлари муштарак مَکْرَمٌ - дир.

مَکْرَمٌ аслида يُکْرِمُ эди. Мутакаллим ҳолида اُکْرِمُ ва نَکْرِمُ иккисида ҳамза бир жойда қолди. Енгиллик учун иккинчи ҳамзани ташладилар ва бошқа сийғаларда ҳам шу тариқа иш тутдилар.

Мозий маълумнинг сарфи:

اُکْرِمَنْ	اُکْرِمْنَا	اُکْرِمْتِ	اُکْرِمُوْا	اُکْرِمَا	اُکْرِمَ
اُکْرِمْتِ	اُکْرِمْتِمَا	اُکْرِمْتِ	اُکْرِمْتُمْ	اُکْرِمْتِمَا	اُکْرِمْتِ
				اُکْرِمْنَا	اُکْرِمْتِ

Мозий мажҳулнинг сарфи:

اُکْرِمَنْ	اُکْرِمْنَا	اُکْرِمْتِ	اُکْرِمُوْا	اُکْرِمَا	اُکْرِمَ
اُکْرِمْتِ	اُکْرِمْتِمَا	اُکْرِمْتِ	اُکْرِمْتُمْ	اُکْرِمْتِمَا	اُکْرِمْتِ
				اُکْرِمْنَا	اُکْرِمْتِ

مَکْرَمٌ аслида маълуми اُکْرِمَ эди, мо қабли охирина касра қилдик نُکْرِمَ бўлди, аввалги харфни замма қилдик نُکْرِمَ бўлди.

Маълум музореънинг сарфи:

يُكْرِمَنْ	تُكْرِمَانِ	تُكْرِمُ	يُكْرِمُونَ	يُكْرِمَانِ	يُكْرِمُ
تُكْرِمَنْ	تُكْرِمَانِ	تُكْرِمِينَ	تُكْرِمُونَ	تُكْرِمَانِ	تُكْرِمُ

				نُكْرِمُ	أُنْكِرُ
--	--	--	--	----------	----------

Мажхул музореънинг сарфи:

يُكْرِمَنَّ	تُكْرِمَانِ	تُكْرِمُ	يُكْرِمُونَ	يُكْرِمَانِ	يُكْرِمُ
تُكْرِمَنَّ	تُكْرِمَانِ	تُكْرِمِينَ	تُكْرِمُونَ	تُكْرِمَانِ	تُكْرِمُ
				نُكْرِمُ	أُنْكِرُ

Фойил исмнинг сарфи:

مُكْرِمَاتٌ	مُكْرِمَاتَانِ	مُكْرِمَةٌ	مُكْرِمُونَ	مُكْرِمَانِ	مُكْرِمٌ
-------------	----------------	------------	-------------	-------------	----------

Мафъул исмининг сарфи:

مُكْرِمَاتٌ	مُكْرِمَاتَانِ	مُكْرِمَةٌ	مُكْرِمُونَ	مُكْرِمَانِ	مُكْرِمٌ
-------------	----------------	------------	-------------	-------------	----------

Маълум жад феълининг сарфи:

لَمْ يُكْرِمَنَّ	لَمْ تُكْرِمَا	لَمْ تُكْرِمِ	لَمْ يُكْرِمُوا	لَمْ يُكْرِمَا	لَمْ يُكْرِمِ
لَمْ تُكْرِمَنَّ	لَمْ تُكْرِمَا	لَمْ تُكْرِمِي	لَمْ تُكْرِمُوا	لَمْ تُكْرِمَا	لَمْ تُكْرِمِ
				لَمْ نُكْرِمِ	لَمْ أُنْكِرْ

Мажхул жад феълининг сарфи:

لَمْ يُكْرِمَنَّ	لَمْ تُكْرِمَا	لَمْ تُكْرِمِ	لَمْ يُكْرِمُوا	لَمْ يُكْرِمَا	لَمْ يُكْرِمِ
لَمْ تُكْرِمَنَّ	لَمْ تُكْرِمَا	لَمْ تُكْرِمِي	لَمْ تُكْرِمُوا	لَمْ تُكْرِمَا	لَمْ تُكْرِمِ
				لَمْ نُكْرِمِ	لَمْ أُنْكِرْ

Маълум нафий феълининг сарфи:

لا يُكْرِمَنَّ	لا تُكْرِمَانِ	لا تُكْرِمُ	لا يُكْرِمُونَ	لا يُكْرِمَانِ	لا يُكْرِمُ
لا تُكْرِمَنَّ	لا تُكْرِمَانِ	لا تُكْرِمِينَ	لا تُكْرِمُونَ	لا تُكْرِمَانِ	لا تُكْرِمُ
				لا نُكْرِمُ	لا أُكْرِمُ

Мажхул нафий феълининг сарфи:

لا يُكْرِمَنَّ	لا تُكْرِمَانِ	لا تُكْرِمُ	لا يُكْرِمُونَ	لا يُكْرِمَانِ	لا يُكْرِمُ
لا تُكْرِمَنَّ	لا تُكْرِمَانِ	لا تُكْرِمِينَ	لا تُكْرِمُونَ	لا تُكْرِمَانِ	لا تُكْرِمُ
				لا نُكْرِمُ	لا أُكْرِمُ

Ломсиз амрнинг сарфи:

أَكْرِمَنَّ	أَكْرِمَانِ	أَكْرِمِي	أَكْرِمُوا	أَكْرِمَا	أَكْرِمُ
-------------	-------------	-----------	------------	-----------	----------

Ломли амрнинг сарфи:

لِيُكْرِمَنَّ	لِتُكْرِمَانِ	لِتُكْرِمِي	لِيُكْرِمُوا	لِيُكْرِمَا	لِيُكْرِمُ
				لِنُكْرِمُ	لَأُكْرِمُ

Ломли амрнинг мажхули сарфи:

لِتُكْرِمَنَّ	لِتُكْرِمَانِ	لِتُكْرِمِي	لِتُكْرِمُوا	لِتُكْرِمَا	لِتُكْرِمُ
لِيُكْرِمَنَّ	لِيُكْرِمَانِ	لِيُكْرِمِي	لِيُكْرِمُوا	لِيُكْرِمَا	لِيُكْرِمُ
				لِنُكْرِمُ	لَأُكْرِمُ

Наҳий ҳозирнинг маълуми сарфи:

لا تُكْرِمَنَّ	لا تُكْرِمَانِ	لا تُكْرِمِي	لا تُكْرِمُوا	لا تُكْرِمَا	لا تُكْرِمُ
لا يُكْرِمَنَّ	لا يُكْرِمَانِ	لا يُكْرِمِي	لا يُكْرِمُوا	لا يُكْرِمَا	لا يُكْرِمُ

				لا تُكْرِمُ	لا أُكْرِمُ
--	--	--	--	-------------	-------------

Наҳий ҳозир мажҳулининг сарфи:

لا تُكْرِمَنَّ	لا تُكْرِمَا	لا تُكْرِمِي	لا تُكْرِمُوا	لا تُكْرِمَا	لا تُكْرِمُ
لا يُكْرِمَنَّ	لا تُكْرِمَا	لا تُكْرِمُ	لا يُكْرِمُوا	لا يُكْرِمَا	لا يُكْرِمُ
				لا نُكْرِمُ	لا أُكْرِمُ

Замон ва макон исмининг сарфи:

مُكْرِمُونَ	مُكْرِمَانِ	مُكْرِمٌ
-------------	-------------	----------

أَحَبَّ - يُحِبُّ

يُحِبُّ-أَحَبَّ бўлиб, бу аслида أَحَبَّ-يُحِبُّ ушбу бобнинг музоъафи бўлиб, бу аслида أَحَبَّ-يُحِبُّ эди. Икки ҳарф бир жинсдан бир калимада жамъ қолди, ўқилиши оғирлигини ҳисобга олиб биринчи (ба) ни ҳаракатини мо қаблига бердик أَحَبَّ идғом шарти ҳосил бўлди. Биринчи (ба) ни иккинчи (ба) га идғом қилдик أَحَبَّ бўлди.

أَحَبَّ гача идғом бор, أَحَبَّ дан бошлаб أَحَبَّنا яъни, охиригача идғом йўқ.

يُحِبُّ ҳам аслида يُحِبُّ эди, икки бир жинсли ҳар бир калимада келди, биринчи (ба) нинг ҳаракатини мо қаблига бордик يُحِبُّ идғом шарти ҳосил бўлди, биринчи (ба) ни иккинчи (ба) га идғом қилдик يُحِبُّ бўлди.

Иштиқоқлари

أَحَبَّ мозий, يُحِبُّ музореъ, إِحْبَابًا дўст тутмоқ маъносидаги масдар, مُحِبُّ фоъилнинг исми, бу сийғани музореъ маълум يُحِبُّ дан олдик, биринчи моқаблини касра қилдик ва иккинчи музораъат ҳарфи заммалик мим келтирдик مُحِبُّ бўлди.

مُحِبُّ мафъулнинг исми, бу сийғани мажхул музореъдан يُحِبُّ дан олдик, аввал мо қабли охирини фатҳа, сўнг музораат ҳарфи ўрнига заммалик мимни келтирдик مُحِبُّ бўлди.

لَمْ жаҳд феъли, музореъ феъли يُحِبُّ га жозима لَمْ киргандан сўнг لَمْ يُحِبُّ бўлди. (ب) ни ҳаракатини мо қаблига бердик, لَمْ يُحِبُّ бўлди, охири (ب) га энг енгил ҳаракат фатҳани бердик لَمْ يُحِبُّ идғом шарти ҳосил бўлди, идғом қилдик لَمْ يُحِبُّ бўлди.

لَا нафий феъли, أَحَبَّ ломсиз амр. Бу сийғани икки амал бўлган تُحِبُّ=مُحِبُّ дан олдик.

Биринчи амал, калимани охирига назар соламиз, калимани охири саҳиҳ, уни сокин қиламиз تُحِبُّ бўлди.

Иккинчи амал, калимани аввалига назар соламиз (ت) музораъат ҳарфини ташлаймиз حِبُّ бўлди, сукун билан ибтидо қилмоқ маъзурлиги боис аввалига фатҳали ҳамзани келтирамиз أَحِبُّ бўлди, бир жинслик икки ҳарф бир калимада жамъ бўлди, биринчи (ب) ни ҳаракатини мо қаблига бердик أَحِبُّ бўлди. Иккинчи (ب) га энг енгил ҳаракатни бердик أَحِبُّ идғом шарти ҳосил бўлди, идғом қилдик أَحِبُّ бўлди.

لَمْلَمِي اَمْرٌ، لَا تُحِبُّ ناхий ҳозир، مُحِبُّ замон ва макон исми ва мимлик масдар ушбу сийғага мафъул сийғаси билан муштарак келади.

Маълум мозийнинг сарфи:

أَحَبُّ	أَحَبَّا	أَحَبَّتْ	أَحَبُّوا	أَحَبَّا	أَحَبَّ
أَحَبَّتِ	أَحَبَّتِمَا	أَحَبَّتِ	أَحَبَّتُمْ	أَحَبَّتِمَا	أَحَبَّتِ
				أَحَبَّنَا	أَحَبَّتْ

Мажхул мозийнинг сарфи:

أَحَبُّ	أَحَبَّا	أَحَبَّتْ	أَحَبُّوا	أَحَبَّا	أَحَبَّ
أَحَبَّتِ	أَحَبَّتِمَا	أَحَبَّتِ	أَحَبَّتُمْ	أَحَبَّتِمَا	أَحَبَّتِ
				أَحَبَّنَا	أَحَبَّتْ

Маълум музореъ феълнинг сарфи:

يُحِبُّ	يُحِبَّانِ	يُحِبُّ	يُحِبُّونَ	يُحِبَّانِ	يُحِبُّ
يُحِبَّتِ	يُحِبَّتَانِ	يُحِبَّتِ	يُحِبَّتُونَ	يُحِبَّتَانِ	يُحِبَّتِ
				يُحِبُّنَا	يُحِبَّتْ

Мажхул музореънинг сарфи:

يُحِبُّ	يُحِبَّانِ	يُحِبُّ	يُحِبُّونَ	يُحِبَّانِ	يُحِبُّ
يُحِبَّتِ	يُحِبَّتَانِ	يُحِبَّتِ	يُحِبَّتُونَ	يُحِبَّتَانِ	يُحِبَّتِ
				يُحِبُّنَا	يُحِبَّتْ

Фоъил исмининг сарфи:

مُحِبِّتٌ	مُحِبَّتَانِ	مُحِبَّةٌ	مُحِبُّونَ	مُحِبَّانِ	مُحِبٌّ
-----------	--------------	-----------	------------	------------	---------

Мафъул исмининг сарфи:

مُحِبَّتَانِ	مُحِبَّتَانِ	مُحِبَّةٌ	مُحِبُّونَ	مُحِبَّانِ	مُحِبٌّ
--------------	--------------	-----------	------------	------------	---------

Маълум жаҳд феълининг сарфи:

أَمْ يُحِبُّونَ	أَمْ تُحِبُّونَ	أَمْ تُحِبُّ	أَمْ يُحِبُّوْا	أَمْ يُحِبُّا	أَمْ يُحِبُّ
أَمْ تُحِبُّونَ	أَمْ تُحِبُّونَ	أَمْ تُحِبِّي	أَمْ تُحِبُّوْا	أَمْ تُحِبُّا	أَمْ تُحِبُّ
				أَمْ تُحِبُّ	أَمْ أَحَبُّ

Мажхул жаҳд феълининг сарфи:

أَمْ يُحِبُّونَ	أَمْ تُحِبُّونَ	أَمْ تُحِبُّ	أَمْ يُحِبُّوْا	أَمْ يُحِبُّا	أَمْ يُحِبُّ
أَمْ تُحِبُّونَ	أَمْ تُحِبُّونَ	أَمْ تُحِبِّي	أَمْ تُحِبُّوْا	أَمْ تُحِبُّا	أَمْ تُحِبُّ
				أَمْ تُحِبُّ	أَمْ أَحَبُّ

Маълум нафий феълининг сарфи:

لَا يُحِبُّونَ	لَا تُحِبُّونَ	لَا تُحِبُّ	لَا يُحِبُّوْا	لَا يُحِبُّا	لَا يُحِبُّ
لَا تُحِبُّونَ	لَا تُحِبُّونَ	لَا تُحِبِّي	لَا تُحِبُّوْا	لَا تُحِبُّا	لَا تُحِبُّ
				لَا تُحِبُّ	لَا أَحَبُّ

Мажхул нафий феълининг сарфи:

لَا يُحِبُّونَ	لَا تُحِبُّونَ	لَا تُحِبُّ	لَا يُحِبُّوْا	لَا يُحِبُّا	لَا يُحِبُّ
لَا تُحِبُّونَ	لَا تُحِبُّونَ	لَا تُحِبِّي	لَا تُحِبُّوْا	لَا تُحِبُّا	لَا تُحِبُّ
				لَا تُحِبُّ	لَا أَحَبُّ

Ломсиз амрнинг сарфи:

أَحِبَّ	أَحِبَّا	أَحِبِّي	أَحِبُّوا	أَحِبَّا	أَحِبِينَ
---------	----------	----------	-----------	----------	-----------

Ломли амрнинг сарфи:

لِيُحِبَّ	لِيُحِبَّا	لِيُحِبِّي	لِيُحِبُّوا	لِيُحِبَّا	لِيُحِبِينَ
				لِيُحِبَّ	لَا أُحِبَّ

Ломли амрнинг мажхули сарфи:

لَا تُحِبَّ	لَا تُحِبَّا	لَا تُحِبِّي	لَا تُحِبُّوا	لَا تُحِبَّا	لَا تُحِبِينَ
لَا يُحِبَّ	لَا يُحِبَّا	لَا تُحِبَّ	لَا يُحِبُّوا	لَا يُحِبَّا	لَا يُحِبِينَ
				لَا تُحِبَّ	لَا أُحِبَّ

Ломли амрнинг **لِيُحِبَّ** сийғаси аслида **لَا أُحِبَّ** (лам) амр охирги (ба) ни жамъ қилгани боис ижтимои сокинайн бўлди. Иккинчи (ба) га энг енгил ҳаракат фатҳани бердик **لِيُحِبَّ** бўлди.

لِيُحِبَّ гача шу тариқа.

Маълум наҳий феълнинг сарфи:

لَا تُحِبَّ	لَا تُحِبَّا	لَا تُحِبِّي	لَا تُحِبُّوا	لَا تُحِبَّا	لَا تُحِبِينَ
لَا يُحِبَّ	لَا يُحِبَّا	لَا تُحِبَّ	لَا يُحِبُّوا	لَا يُحِبَّا	لَا يُحِبِينَ
				لَا تُحِبَّ	لَا أُحِبَّ

Мажхул наҳий феълнинг сарфи:

لَا تُحِبَّ	لَا تُحِبَّا	لَا تُحِبِّي	لَا تُحِبُّوا	لَا تُحِبَّا	لَا تُحِبِينَ
-------------	--------------	--------------	---------------	--------------	---------------

لَا يُحِبُّنَ	لَا تُحِبُّنَا	لَا تُحِبُّنَّ	لَا يُحِبُّوْا	لَا يُحِبُّوْا	لَا يُحِبُّنَّ
				لَا تُحِبُّنَّ	لَا أُحِبُّنَّ

Замон ва макон исмининг сарфи:

مَحَابِّ	مَحَبَّانِ	مَحَبَّةٌ
----------	------------	-----------

مَحَبَّةٌ аслида مَحَبِّ эди. Икки ҳарф бир жинсдан бир калимада келди, иккаласи ҳам ҳаракатли, биринчисини ҳаракатини мо қаблига бердик مَحَبِّ шарти идғом пайдо бўлди, биринчи (با) ни иккинчи (با) га идғом қилдик مَحَبُّ бўлди.

أَوْجَبَ - يُوجِبُ

Ушбу اَوْجَبَ - يُوجِبُ бобининг мисолидан (واو) лик бўлмиш اَوْجَبَ - يُوجِبُ феълларидир.

Иштиқоқлари

أَوْجَبَ мозий, يُوجِبُ музореъ, اِيْجَابًا вожиб қилмоқ ва сақламоқ маъносидаги масдар.

مُوجِبٌ фобилнинг исмини يُوجِبُ феълидан олинди. Мо қабли охирни касра ва музораъат ҳарфи ўрнига заммалик (م) келтирамиз مُوجِبٌ бўлди.

مُؤَجَّبٌ Мафъулнинг исми, ушбу сийғани ҳам мажхул музореъ феълидан олинди, мо қабли охирни фатҳа ва музораъат ҳарфи ўрнига заммалик (م) келтирдик, مُؤَجَّبٌ бўлди.

لم يُؤَجَّبْ жаҳд феъли, لا يُؤَجَّبُ нафий феъли, أَوْجِبْ ломсиз амр.

لِيُؤَجَّبَ ломли амр, لا تُؤَجَّبُ наҳий ҳозир, مُؤَجَّبٌ замон ва макон исми ва мимлик масдардир.

Маълум мозийнинг сарфи:

أَوْجِبَ	أَوْجِبْنَا	أَوْجِبْتِ	أَوْجِبُوا	أَوْجِبَا	أَوْجِبْ
أَوْجِبْتِ	أَوْجِبْتُمَا	أَوْجِبْتِ	أَوْجِبْتُمْ	أَوْجِبْتُمَا	أَوْجِبْتِ
				أَوْجِبْنَا	أَوْجِبْتُ

Мажхул мозийнинг сарфи:

أَوْجِبَ	أَوْجِبْنَا	أَوْجِبْتِ	أَوْجِبُوا	أَوْجِبَا	أَوْجِبْ
أَوْجِبْتِ	أَوْجِبْتُمَا	أَوْجِبْتِ	أَوْجِبْتُمْ	أَوْجِبْتُمَا	أَوْجِبْتِ
				أَوْجِبْنَا	أَوْجِبْتُ

Масдар إِجَابٌ аслида إِوْحَابٌ эди. (واو) сокин ўзидан олдинги ҳарф касрали бўлган (واو)ни (يا) га қалб қилдик إِجَابٌ бўлди.

أَوْجِبُ феълини мажхул қилиш учун мо қабли охирни касра ва аввалгисини замма қилдик أَوْجِبُ бўлди.

Маълум музореънинг сарфи:

يُؤَجَّبُ	تُؤَجَّبَانِ	تُؤَجَّبُ	يُؤَجَّبُونَ	يُؤَجَّبَانِ	يُؤَجَّبُ
-----------	--------------	-----------	--------------	--------------	-----------

تُوجِبُ	تُوجِبَانِ	تُوجِبِينَ	تُوجِبُونَ	تُوجِبَانِ	تُوجِبُ
				تُوجِبُ	أُوجِبُ

Мажхул музореънинг сарфи:

يُوجِبُ	يُوجِبَانِ	يُوجِبُ	يُوجِبُونَ	يُوجِبَانِ	يُوجِبُ
تُوجِبُ	تُوجِبَانِ	تُوجِبِينَ	تُوجِبُونَ	تُوجِبَانِ	تُوجِبُ
				تُوجِبُ	أُوجِبُ

يُوجِبُ мажхул сийғани, музореъ маълум يُوجِبُ ни мо қабли охирни фатҳа ва аввалги музореъатни замма қилиш билан ҳосил қилдик.

Фоъил исмининг сарфи:

مُوجِبَاتٌ	مُوجِبَاتَانِ	مُوجِبَةٌ	مُوجِبُونَ	مُوجِبَانِ	مُوجِبٌ
------------	---------------	-----------	------------	------------	---------

Мафъул исмининг сарфи:

مُوجِبَاتٌ	مُوجِبَاتَانِ	مُوجِبَةٌ	مُوجِبُونَ	مُوجِبَانِ	مُوجِبٌ
------------	---------------	-----------	------------	------------	---------

Маълум жаҳд феълининг сарфи:

لَمْ يُوجِبْ	لَمْ تُوجِبَا	لَمْ تُوجِبِي	لَمْ يُوجِبُوا	لَمْ يُوجِبَا	لَمْ يُوجِبْ
لَمْ تُوجِبْ	لَمْ تُوجِبَا	لَمْ تُوجِبِي	لَمْ تُوجِبُوا	لَمْ تُوجِبَا	لَمْ تُوجِبْ
				لَمْ تُوجِبْ	لَمْ أُوجِبْ

Мажхул жаҳд феълининг сарфи:

لَمْ يُوجِبْ	لَمْ تُوجِبَا	لَمْ تُوجِبِي	لَمْ يُوجِبُوا	لَمْ يُوجِبَا	لَمْ يُوجِبْ
--------------	---------------	---------------	----------------	---------------	--------------

لَمْ تُوجِبْ	لَمْ تُوجِبَا	لَمْ تُوجِبِي	لَمْ تُوجِبُوا	لَمْ تُوجِبَا	لَمْ تُوجِبْ
				لَمْ تُوجِبْ	لَمْ أُوجِبْ

Маълум нафий феълнинг сарфи:

لَا يُوجِبُ	لَا تُوجِبَانِ	لَا تُوجِبُ	لَا يُوجِبُونَ	لَا يُوجِبَانِ	لَا يُوجِبُ
لَا تُوجِبُ	تُوجِبَانِ	لَا تُوجِبِينَ	لَا تُوجِبُونَ	لَا تُوجِبَانِ	لَا تُوجِبُ
				لَا تُوجِبُ	لَا أُوجِبُ

Мажхул нафий феълнинг сарфи:

لَا يُوجِبُ	لَا تُوجِبَانِ	لَا تُوجِبُ	لَا يُوجِبُونَ	لَا يُوجِبَانِ	لَا يُوجِبُ
لَا تُوجِبُ	لَا تُوجِبَانِ	لَا تُوجِبِينَ	لَا تُوجِبُونَ	لَا تُوجِبَانِ	لَا تُوجِبُ
				لَا تُوجِبُ	لَا أُوجِبُ

Ломсиз амрнинг сарфи:

أُوجِبُ	أُوجِبَا	أُوجِبِي	أُوجِبُوا	أُوجِبَا	أُوجِبُ
---------	----------	----------	-----------	----------	---------

Ломли амрнинг сарфи:

لِيُوجِبَ	لِتُوجِبَا	لِتُوجِبِ	لِيُوجِبُوا	لِيُوجِبَا	لِيُوجِبَ
				لِنُوجِبَ	لَأُوجِبَ

Ломли амрнинг мажхули сарфи:

لِيُوجِبَ	لِتُوجِبَا	لِيُوجِبِي	لِيُوجِبُوا	لِيُوجِبَا	لِيُوجِبَ
لِيُوجِبَ	لِتُوجِبَا	لِتُوجِبِ	لِيُوجِبُوا	لِيُوجِبَا	لِيُوجِبَ

				لَتُوجِبْ	لَأُوجِبْ
--	--	--	--	-----------	-----------

Маълум наҳийнинг сарфи:

لَأُوجِبْ	لَأُوجِبَا	لَأُوجِبِي	لَأُوجِبُوا	لَأُوجِبَا	لَأُوجِبْ
لَا يُوجِبَنَّ	لَا يُوجِبَا	لَا تُوجِبْ	لَا يُوجِبُوا	لَا يُوجِبَا	لَا يُوجِبْ
				لَا تُوجِبْ	لَا أُوجِبْ

Мажхул наҳийнинг сарфи:

لَأُوجِبْ	لَأُوجِبَا	لَأُوجِبِي	لَأُوجِبُوا	لَأُوجِبَا	لَأُوجِبْ
لَا يُوجِبَنَّ	لَا تُوجِبَا	لَا تُوجِبْ	لَا يُوجِبُوا	لَا يُوجِبَا	لَا يُوجِبْ
				لَا تُوجِبْ	لَا أُوجِبْ

Замон ва макон исмининг сарфи:

مُوجِبُونَ	مُوجِبَانِ	مُوجِبٌ
------------	------------	---------

أَيْسَرَ - يُوسِرُ

Шу бобнинг (يا) лик мисолининг феъли يُوسِرُ - أَيْسَرَдир.

Иштиқоқлари

مُوسِرٌ музорей, موزيٌّ мозий, أَيْسَارٌ қудратли бўлмоқ ва гап томонга мойил бўлмоқ маъносидаги масдар, مُوسِرٌ фобилнинг исми, مُوسِرٌ

мафъулнинг исми, لَمْ يُوسِرْ жаҳд феъли, لَا يُوسِرُ нафий феъли, أَيْسَرَ ломсиз амр, لِيُوسِرَ ломли амр, لَا تُوسِرُ наҳий ҳозир, مُوسِرٌ замон ва макон исмлари ва мимлик масдардир.

Маълум мозийнинг сарфи:

أَيْسَرَ	أَيْسَرًا	أَيْسَرْتِ	أَيْسَرُوا	أَيْسَرَا	أَيْسَرَتْ
أَيْسَرْتِ	أَيْسَرْتِ	أَيْسَرْتِ	أَيْسَرْتُمْ	أَيْسَرْتُمْ	أَيْسَرْتُمْ
				أَيْسَرْنَا	أَيْسَرْتُمْ

Мажхул мозийнинг сарфи:

أُوسِرَ	أُوسِرًا	أُوسِرْتِ	أُوسِرُوا	أُوسِرَا	أُوسِرَتْ
أُوسِرْتِ	أُوسِرْتِ	أُوسِرْتِ	أُوسِرْتُمْ	أُوسِرْتُمْ	أُوسِرْتُمْ
				أُوسِرْنَا	أُوسِرْتُمْ

Маълум музореънинг сарфи:

يُوسِرَ	يُوسِرَانِ	يُوسِرُ	يُوسِرُونَ	يُوسِرَانِ	يُوسِرُ
يُوسِرَ	يُوسِرَانِ	يُوسِرِينَ	يُوسِرُونَ	يُوسِرَانِ	يُوسِرُ
				يُوسِرُ	أُوسِرُ

Мажхул музореънинг сарфи:

يُوسِرَ	يُوسِرَانِ	يُوسِرُ	يُوسِرُونَ	يُوسِرَانِ	يُوسِرُ
يُوسِرَ	يُوسِرَانِ	يُوسِرِينَ	يُوسِرُونَ	يُوسِرَانِ	يُوسِرُ
				يُوسِرُ	أُوسِرُ

Фобил исмининг сарфи:

مُوسِرَاتُ	مُوسِرَاتَانِ	مُوسِرَةٌ	مُوسِرُونَ	مُوسِرَانِ	مُوسِرٌ
------------	---------------	-----------	------------	------------	---------

Мафъул исмининг сарфи:

مُوسِرَاتُ	مُوسِرَاتَانِ	مُوسِرَةٌ	مُوسِرُونَ	مُوسِرَانِ	مُوسِرٌ
------------	---------------	-----------	------------	------------	---------

Маълум жад феълининг сарфи:

مَ يُوسِرْنَ	مَ تُوسِرَا	مَ تُوسِرُ	مَ يُوسِرُوا	مَ يُوسِرَا	مَ يُوسِرُ
مَ تُوسِرْنَ	مَ تُوسِرَا	مَ تُوسِرِي	مَ تُوسِرُوا	مَ تُوسِرَا	مَ تُوسِرُ
				مَ تُوسِرُ	مَ أُوسِرُ

Мажхул жад феълининг сарфи:

مَ يُوسِرْنَ	مَ تُوسِرَا	مَ تُوسِرُ	مَ يُوسِرُوا	مَ يُوسِرَا	مَ يُوسِرُ
مَ تُوسِرْنَ	مَ تُوسِرَا	مَ تُوسِرِي	مَ تُوسِرُوا	مَ تُوسِرَا	مَ تُوسِرُ
				مَ تُوسِرُ	مَ أُوسِرُ

Маълум нафий феълининг сарфи:

لَا يُوسِرْنَ	لَا تُوسِرَانِ	لَا تُوسِرُ	لَا يُوسِرُونَ	لَا يُوسِرَانِ	لَا يُوسِرُ
لَا تُوسِرْنَ	لَا تُوسِرَانِ	لَا تُوسِرِينَ	لَا تُوسِرُونَ	لَا تُوسِرَانِ	لَا تُوسِرُ
				لَا تُوسِرُ	لَا أُوسِرُ

Мажхул нафий феълининг сарфи:

لَا يُوسِرْنَ	لَا تُوسِرَانِ	لَا تُوسِرُ	لَا يُوسِرُونَ	لَا يُوسِرَانِ	لَا يُوسِرُ
لَا تُوسِرْنَ	لَا تُوسِرَانِ	لَا تُوسِرِينَ	لَا تُوسِرُونَ	لَا تُوسِرَانِ	لَا تُوسِرُ

				لَا تُوسِرُ	لَا أُوسِرُ
--	--	--	--	-------------	-------------

Ломсиз амрнинг сарфи:

أَيْسِرَ	أَيْسِرَا	أَيْسِرِي	أَيْسِرُوا	أَيْسِرَا	أَيْسِرَ
----------	-----------	-----------	------------	-----------	----------

Ломли амрнинг сарфи:

لِيُوسِرَ	لِيُوسِرَا	لِيُوسِرِي	لِيُوسِرُوا	لِيُوسِرَا	لِيُوسِرَ
				لِنُوسِرَ	لَأُوسِرَ

Ломли амрнинг мажҳули сарфи:

لِتُوسِرَ	لِتُوسِرَا	لِتُوسِرِي	لِتُوسِرُوا	لِتُوسِرَا	لِتُوسِرَ
لِيُوسِرَ	لِيُوسِرَا	لِيُوسِرَ	لِيُوسِرُوا	لِيُوسِرَا	لِيُوسِرَ
				لِنُوسِرَ	لَأُوسِرَ

Маълум наҳий феълининг сарфи:

لَا تُوسِرَ	لَا تُوسِرَا	لَا تُوسِرِي	لَا تُوسِرُوا	لَا تُوسِرَا	لَا تُوسِرَ
لَا يُوسِرَ	لَا تُوسِرَا	لَا تُوسِرَ	لَا يُوسِرُوا	لَا يُوسِرَا	لَا يُوسِرَ
				لَا نُوسِرَ	لَا أُوسِرَ

Мажҳул наҳий феълининг сарфи:

لَا تُوسِرَ	لَا تُوسِرَا	لَا تُوسِرِي	لَا تُوسِرُوا	لَا تُوسِرَا	لَا تُوسِرَ
لَا يُوسِرَ	لَا تُوسِرَا	لَا تُوسِرَ	لَا يُوسِرُوا	لَا يُوسِرَا	لَا يُوسِرَ
				لَا نُوسِرَ	لَا أُوسِرَ

Замон ва макон исмларининг сарфи:

مُسْرُونَ	مُسْرَانِ	مُسْرٌ
-----------	-----------	--------

أَقَامَ - يُقِيمُ

Ушбу бобнинг ажвафи أَقَامَ - يُقِيمُ бўлиб, аслида أَقْوَمٌ - يُقْوِمُ дир. (واو) –нинг фатҳасини мо қаблига бердик, أَقْوَمٌ бўлди. (واو)ни олдинги ҳолатини эътиборга олиб, (واو) мутаҳаррик мо қабли мафтух (واو)ни (ألف) га қалб қилдик أَقَامَ бўлди.

يُقِيمُ эса (واو) дан олдинги ҳарф сукунли бўлгани сабаб (واو) ни ҳаракати унга кўчирилади шунда يُقِيمُ бўлди. (واو) сокин ўзидан олдинги ҳарф касра (واو)ни (يا) га қалб қилдик يُقِيمُ бўлди.

Иштиқоқлари

مَقَامٌ мозий, يُقِيمُ музореъ, إِقَامَةٌ масдар, مُقِيمٌ фоъилнинг исми, مَقَامٌ мафъулнинг исми, لَمْ يُقِمْ жаҳд феъли, لَا يُقِيمُ нафий феъли, اقْمِ ломсиз амр, لِيُقِمِ ломли амр, لَا تُقِمِ наҳий ҳозир, مَقَامٌ замон ва макон исмлари ва мимлик масдардир.

Маълум мозийнинг сарфи:

أَقْمَنَ	أَقَامَتَا	أَقَامَتِ	أَقَامُوا	أَقَامَا	أَقَامَ
----------	------------	-----------	-----------	----------	---------

أَقَمْتِ	أَقَمْتُمَا	أَقَمْتِ	أَقَمْتُمْ	أَقَمْتُمَا	أَقَمْتِ
				أَقَمْنَا	أَقَمْتُ

أَقَمْتِ аслида أَقَوْمَنْ эди, (واو)нинг фатҳасини мо қаблига бердик қилдик. Энди (واو)ни (ألف) га қалб қилдик أَقَامَنْ ижтимоъи сокинайн ҳосил бўлди, (ألف)ни ҳазф қилдик أَقَمَنْ бўлди.

Мажхул мозийнинг сарфи:

أَقَمْنَا	أَقِمْتَا	أَقِمْتِ	أَقِمُوا	أَقِيمَا	أَقِيمِ
أَقِمْتَيْنِ	أَقِمْتُمَا	أَقِمْتِ	أَقِمْتُمْ	أَقِمْتُمَا	أَقِمْتِ
				أَقِمْنَا	أَقِمْتُ

أَقِيمِ ни أَقَامَ дан олдик, уни асли أَقَوْمَ эди. Мо қабли охирни касра қилдик أَقَوْمَ бўлди, аввалини замма қилдик أَقَوْمَ бўлди, касра (واو) га оғир бўлгани учун касрани мо қаблига бердик أَقَوْمَ бўлди, (واو) сокин мо қабли касра (واو)ни (يا) га қалб қилдик أَقِيمَ бўлди.

أَقِيمِ ни أَقَمَنْ дан олдик, у أَقَوْمَنْ эди, (واو) ни касрасини мо қаблига бердик أَقَوْمَنْ бўлди, (واو) ни ҳазф қилдик أَقَمَنْ бўлди, аввалги ҳарфни замма қилдик أَقِيمَ бўлди.

Маълум музореънинг сарфи:

يُقِيمَنَّ	يُقِيمَانِ	يُقِيمِ	يُقِيمُونَ	يُقِيمَانِ	يُقِيمِ
يُقِيمَنَّ	يُقِيمَانِ	يُقِيمِينَ	يُقِيمُونَ	يُقِيمَانِ	يُقِيمِ
				يُقِيمِ	يُقِيمِ

Мажхул музореънинг сарфи:

يُقَمَّنَ	تُقَامَانِ	تُقَامُ	يُقَامُونَ	يُقَامَانِ	يُقَامُ
تُقَمَّنُ	تُقَامَانِ	تُقَامِينَ	تُقَامُونَ	تُقَامَانِ	تُقَامُ
				نُقَامُ	أُقَامُ

Мажхул **يُقَامُ** ни **يُقِيمُ** дан олдик, аслида **يُقِيمُ** эди, мо қабли охирни фатҳа қилдик **يُقِيمُ** бўлди, (واو) иллат ҳарфи ҳаракатли, ундан олдинги ҳарф саҳиҳ ва сукунли бўлгани учун (واو) ни ҳаракатини мо қаблига бердик **يُقِيمُ** бўлди, (واو) ни аслий ҳолатини эътиборга олиб (واو) мутаҳаррик мо қабли мафтух (واو) ни (ألف) га қалб қилдик **يُقَامُ** бўлди.

يُقَمَّنَ ни, **يُقَمِّنُ** ни мажхул қилиш билан олдик, аслида бу **يُقِيمُونَ** эди. Мо қабли охирни фатҳа қилдик **يُقِيمُونَ** бўлди, (واو) иллатли мутаҳаррик, олдинги ҳарф саҳиҳ сукунли бўлгани учун (واو) ни ҳаракатини мо қаблига бердик **يُقِيمُونَ** ижтимоъи сокинай бўлди (واو) ни ҳазф қилдик **يُقَمَّنَ** бўлди.

Фобил исмларнинг сарфи:

مُقِيمَاتٌ	مُقِيمَاتَانِ	مُقِيمَةٌ	مُقِيمُونَ	مُقِيمَانِ	مُقِيمٌ
------------	---------------	-----------	------------	------------	---------

Мафъул исмининг сарфи:

مُقَامَاتٌ	مُقَامَاتَانِ	مُقَامَةٌ	مُقَامُونَ	مُقَامَانِ	مُقَامٌ
------------	---------------	-----------	------------	------------	---------

مُمَامُنِي, музореъ мажхулдан мо қабли охирни фатҳа, музораъат ҳарфини ўрнига заммалик (م) ни келтириш билан ҳосил бўлади.

Маълум жаҳд феълининг сарфи:

مَ يُقِمَنَّ	مَ تُقِيمَا	مَ تُقِمَنَّ	مَ يُقِيمُوا	مَ يُقِيمَا	مَ يُقِمَنَّ
مَ تُقِمَنَّ	مَ تُقِيمَا	مَ تُقِيمِي	مَ تُقِيمُوا	مَ تُقِيمَا	مَ تُقِمَنَّ
				مَ نُقِمَنَّ	مَ أَقِمَنَّ

مَ يُقِمَنَّ да жозима (م) ҳарфини жазм қилди مَ يُقِيمَنَّ бўлди, (واو) иллатли ва ҳаракатли ҳарф, ўзидан олдинги ҳарф, сокин ва солимдир. (واو) ни ҳаракатини олдинги ҳарфга бердик, مَ يُقِيمَنَّ ижтимоъи сокинайн бўлди. (واو) ни ҳазф қилдик مَ يُقِمَنَّ бўлди.

مَ يُقِيمَنَّ (م) кирмасдан олдин يُقِيمَانِ эди. Бу ҳам аслида يُقِيمَانِ эди. (م) киргандан مَ يُقِيمَانِ бўлди. (واو) иллат ҳарфи ва ҳаракатли олдингиси саҳиҳ ва сукунли (واو) ни ҳаракатини олдинги ҳарфга бердик مَ يُقِيمَانِ бўлди, (واو) сокин, ўзидан олдинги ҳарф касра (واو) ни (يا) га қалб қиламиз مَ يُقِيمَانِ бўлди.

Мажхул жаҳд феълини сарфи:

مَ يُقِمَنَّ	مَ تُقَامَا	مَ تُقَمَنَّ	مَ يُقَامُوا	مَ يُقَامَا	مَ يُقِمَنَّ
مَ تُقَمَنَّ	مَ تُقَامَا	مَ تُقَامِي	مَ تُقَامُوا	مَ تُقَامَا	مَ تُقِمَنَّ
				مَ نُقَمَنَّ	مَ أَقَمَنَّ

Маълум нафийнинг сарфи:

لَا يُقِيمَنَّ	لَا تُقِيمَانِ	لَا تُقِيمُ	لَا يُقِيمُونَ	لَا يُقِيمَانِ	لَا يُقِيمُ
لَا تُقِمَنَّ	لَا تُقِيمَانِ	لَا تُقِيمِينَ	لَا تُقِيمُونَ	لَا تُقِيمَانِ	لَا تُقِيمُ
				لَا نُقِيمُ	لَا أُقِيمُ

Мажхул наҳий феълининг сарфи:

لَا يُقِمَنَّ	لَا تُقَامَانِ	لَا تُقَامُ	لَا يُقَامُونَ	لَا يُقَامَانِ	لَا يُقَامُ
لَا تُقِمَنَّ	لَا تُقَامَانِ	لَا تُقَامِينَ	لَا تُقَامُونَ	لَا تُقَامَانِ	لَا تُقَامُ
				لَا نُقَامُ	لَا أُقَامُ

Ломсиз амрнинг сарфи:

أَقِمَنَّ	أَقِيمَا	أَقِيمِي	أَقِيمُوا	أَقِيمَا	أَقِمُ
-----------	----------	----------	-----------	----------	--------

Ломли амрнинг сарфи:

لِيُقِمَنَّ	لِيُقِيمَا	لِيُقِيمِي	لِيُقِيمُوا	لِيُقِيمَا	لِيُقِيمُ
				لِنُقِمُ	لَأُقِمُ

Ломли амрнинг мажхули сарфи:

لِتُقِمَنَّ	لِتُقَامَا	لِتُقَامِي	لِتُقَامُوا	لِتُقَامَا	لِتُقِمُ
لِيُقِمَنَّ	لِيُقَامَا	لِيُقِمِي	لِيُقَامُوا	لِيُقَامَا	لِيُقِمُ
				لِنُقِمُ	لَأُقِمُ

Маълум наҳийнинг сарфи:

لَا تُقَمِّنَ	لَا تُقِيمَا	لَا تُقِيمِي	لَا يُقِيمُوا	لَا تُقِيمَا	لَا تُقِمُّ
لَا يُقَمِّنَ	لَا تُقِيمَا	لَا تُقِمُّ	لَا يُقِيمُوا	لَا يُقِيمَا	لَا يُقِمُّ
				لَا نُقِمُّ	لَا أُقِمُّ

Мажхул наҳийнинг сарфи:

لَا تُقَمِّنَ	لَا تُقَامَا	لَا تُقَامِي	لَا يُقَامُوا	لَا يُقَامَا	لَا تُقَمُّ
لَا يُقَمِّنَ	لَا تُقَامَا	لَا تُقَمُّ	لَا يُقَامُوا	لَا يُقَامَا	لَا يُقَمُّ
				لَا نُقَمُّ	لَا أُقَمُّ

Замон ва макон исмларини сарфи:

مُقَامُونَ	مُقَامَانِ	مُقَامٌ
------------	------------	---------

أَرَابٌ - يُرِيبُ

Худди шунингдек ушбу бобнинг (يا) лик ажвафи أَرَابٌ - يُرِيبُ бўлиб аслида, أَرِيبٌ - يُرِيبُ эди. (يا) ни фатҳасини мо қаблига бердик бўлди, аслини эътиборга олиб (يا) мутаҳаррик, мо қабли мафтух (يا)ни (الف) га қалб қилдик أَرَابٌ бўлди. Музореъда ҳам (يا) ни касрасини мо қаблига бердик يُرِيبُ бўлди.

“Иштиқоклари”

أَرَابَ мозий, مُرَيْبٌ музореъ, إِرَابَةٌ бировни гумондор қилмоқ ва шакка дучор қилмоқ маъносидаги масдар, مُرَيْبٌ фоъилнинг исми, مُرَابٌ мафъулнинг исми, لَمْ يُرِبْ жаҳд феъли, لَا يُرَيْبُ нафий феъли, أَرِبَ ломсиз амр, لِيُرِبَ ломли амр, لَا تُرِبُ наҳий ҳозир, مُرَابٌ замон ва макон исмлари ва мимлик масдар.

أَرَيْبٌ аслида أَرَيْبٌ эди. (يا) ни фатҳасини мо қаблига бердик бўлди, аслини эътиборга олиб (يا) мутаҳаррик мо қабли мафтух (يا) ни (ألف) га қалб қилдик أَرَابَ бўлди.

يُرَيْبٌ аслида يُرَيْبٌ эди, (يا) ни касрасини мо қаблига бердик бўлди. أَرِبَ амр сийғасини تُرَيْبٌ дан икки амал билан олдик.

Биринчи амал, калимани охирига қараймиз, калиманинг охири саҳиҳ бўлгани учун уни сокин қиламиз تُرَيْبٌ ижтимоъи сокинайн бўлди. (يا) ни ҳазф қилдик تُرِبٌ бўлди.

Иккинчи амал, музораат ҳарфи (تا) ни ташладик رَبٌ бўлди, аввалгисига соқита (ташланган) фатҳали (أ) ҳамзани келтирдик أَرِبٌ бўлди.

مُرَيْبٌ аслида مُرَيْبٌ эди, (يا) ни касрасини мо қаблига бердик бўлди. مُرَابٌ аслида مُرَيْبٌ эди, (يا) ни фатҳасини мо қаблига бердик бўлди. Сийғасини аслини эътиборга олиб (يا) мутаҳаррик мо қабли мафтух (يا) ни (ألف) га қалб қилдик مُرَابٌ бўлди. Мафъулнинг исми ва замон ва макон исмлари ва мимлик масдарнинг сийғалари муштаракдир.

Маълум мозийнинг сарфи:

أَرَبٌ	أَرَبْنَا	أَرَبْتِ	أَرَبُوا	أَرَبَا	أَرَبَ
أَرَبْتُمْ	أَرَبْتُمَا	أَرَبْتِ	أَرَبْتُمْ	أَرَبْتُمَا	أَرَبْتِ
				أَرَبْنَا	أَرَبْتُ

أَرَبٌ аслида أَرَبٌ эди, (يا) иллат ҳарфи ҳам ҳаракатли, ўзидан олдинги ҳарф саҳиҳ ҳам сокин бўлгани учун (يا) ни ҳаракатини мо қаблига бердик Аَرَبٌ ижтимоъи сокинайн бўлди, (يا) ни ҳазф қилдик أَرَبٌ бўлди. Қолган сийғаларнинг эълоли шу тариқа бўлади.

Мажҳул мозийнинг сарфи:

أَرَبٌ	أَرَبْنَا	أَرَبْتِ	أَرَبُوا	أَرَبَا	أَرَبَ
أَرَبْتُمْ	أَرَبْتُمَا	أَرَبْتِ	أَرَبْتُمْ	أَرَبْتُمَا	أَرَبْتِ
				أَرَبْنَا	أَرَبْتُ

أَرَبٌ маълум мозийни أَرَبٌ ни мажҳул қилмоқ билан олдиқ, мо қабли охирни касра қилдик أَرَبٌ бўлди, (يا)ни касрасини мо қаблига бердик أَرَبٌ бўлди ва аввалги ҳарфга замма берамиз أَرَبٌ бўлди.

أَرَبٌ ни أَرَبٌ = أَرَبٌ дан олдиқ. Биринчи мо қабли охирни касра қилдик أَرَبٌ бўлди, (يا)ни ҳаракатини мо қаблига бердик أَرَبٌ ижтимоъи сокинайн бўлди. (يا) ни ҳазф қилдик أَرَبٌ бўлди, аввалги ҳарфни замма қиламиз أَرَبٌ бўлди.

Маълум музореъ феълнинг сарфи:

يُرِينُ	تُرَيْبَانِ	تُرَيْبُ	يُرَيْبُونَ	يُرَيْبَانِ	يُرَيْبُ
تُرِينُ	تُرَيْبَانِ	تُرَيْبِينَ	تُرَيْبُونَ	تُرَيْبَانِ	تُرَيْبُ
				تُرَيْبُ	أُرَيْبُ

يُرَيْبُ аслида يُرَيْبُ эди. (يا) ни касрасини мо қаблига бердик يُرَيْبُ ижтимоъи сокинайн бўлди. (يا) ни ҳазф қилдик تُرَيْبُ бўлди.

Қолган сийғалар шу каби эълол қилинади.

Мажхул музореънинг сарфи:

يُرَابُ	تُرَابَانِ	تُرَابُ	يُرَابُونَ	يُرَابَانِ	يُرَابُ
تُرَابُ	تُرَابَانِ	تُرَابِينَ	تُرَابُونَ	تُرَابَانِ	تُرَابُ
				تُرَابُ	أُرَابُ

يُرَابُ ни маълум музореъ يُرَيْبُ ни мажхул қилиш билан олинади. Биринчи мо қабли охирни фатҳа қиламиз يُرَيْبُ бўлди. (يا) ни фатҳасини мо қаблига бердик يُرَيْبُ бўлди, феълни аслини эътиборга олиб (يا) мутахаррик мо қаблиси фатҳа (يا) ни (ألف) га қалб қилдик يُرَابُ бўлди.

يُرَابُ ни маълуми يُرِينُ эди, яъни يُرَيْبُ (يا) ни касрасини мо қаблига бердик يُرَيْبُ ижтимоъи сокинайн бўлди. (يا) ни ҳазф қилдик يُرِينُ бўлди.

Фоъил исмининг сарфи:

مُرَيْبَاتُ	مُرَيْبَاتَانِ	مُرَيْبَةٌ	مُرَيْبُونَ	مُرَيْبَانِ	مُرَيْبُ
-------------	----------------	------------	-------------	-------------	----------

Мафъул исмининг сарфи:

مُرَابَاتٌ	مُرَابَّتَانِ	مُرَابَّةٌ	مُرَابُّونَ	مُرَابَانِ	مُرَابٌ
------------	---------------	------------	-------------	------------	---------

Буларнинг эълоллари юқорида ўтди.

Маълум жаҳд феълининг сарфи:

لَمْ يُرِبْنَ	لَمْ تُرِبَا	لَمْ تُرِبْ	لَمْ يُرِبُوا	لَمْ يُرِبَا	لَمْ يُرِبْ
لَمْ تُرِبْنَ	لَمْ تُرِبَا	لَمْ تُرِبِي	لَمْ تُرِبُوا	لَمْ تُرِبَا	لَمْ تُرِبْ
				لَمْ تُرِبْ	لَمْ أُرِبْ

Мажхул жаҳд феълининг сарфи:

لَمْ يُرِبْنَ	لَمْ تُرَابَا	لَمْ تُرِبْ	لَمْ يُرَابُوا	لَمْ يُرَابَا	لَمْ يُرِبْ
لَمْ تُرِبْنَ	لَمْ تُرَابَا	لَمْ تُرَابِي	لَمْ تُرَابُوا	لَمْ تُرَابَا	لَمْ تُرِبْ
				لَمْ تُرِبْ	لَمْ أُرِبْ

Маълум нафий феълининг сарфи:

لَا يُرِبْنَ	لَا تُرِبَانِ	لَا تُرِبْ	لَا يُرِبُونَ	لَا يُرِبَانِ	لَا يُرِبْ
لَا تُرِبْنَ	لَا تُرِبَانِ	لَا تُرِبِينَ	لَا تُرِبُونَ	لَا تُرِبَانِ	لَا تُرِبْ
				لَا تُرِبْ	لَا أُرِبْ

لَمْ يُرِبْ сийғасини маълум музореъни мажхул қилиш билан ҳосил қилдик. Яъни لَمْ يُرِبْ жозима киргандан сўнг, охирга ҳарф (با) саҳиҳ эди, уни сокин қилдик لَمْ يُرِبْ бўлди, (يا)ни ҳаракатини мо қаблига бердик لَمْ يُرِبْ бўлди. Ушбу сийғани мажхул қиламиз لَمْ يُرِبْ бўлади.

Ломсиз амрнинг сарфи:

أَرَبْنَ	أَرَبْنَا	أَرَبِي	أَرَبُوا	أَرَبْنَا	أَرَبْ
----------	-----------	---------	----------	-----------	--------

Ломли амрнинг сарфи:

لِيرَبْنَ	لِيرَبْنَا	لِيرَبِي	لِيرَبُوا	لِيرَبْنَا	لِيرَبْ
				لِيرَبْ	لَأَرَبْ

Ломли амрнинг мажхулини сарфи:

لِثَرَبْنَ	لِثَرَبْنَا	لِثَرَبِي	لِثَرَبُوا	لِثَرَبْنَا	لِثَرَبْ
لِيرَبْنَ	لِيرَبْنَا	لِثَرَبْ	لِيرَبُوا	لِيرَبْنَا	لِيرَبْ
				لِثَرَبْ	لَأَرَبْ

Маълум наҳий феълининг сарфи:

لَا تُرَبْنَ	لَا تُرَبْنَا	لَا تُرَبِي	لَا تُرَبُوا	لَا تُرَبْنَا	لَا تُرَبْ
لَا يُرَبْنَ	لَا يُرَبْنَا	لَا تُرَبْ	لَا يُرَبُوا	لَا يُرَبْنَا	لَا يُرَبْ
				لَا تُرَبْ	لَا أَرَبْ

Мажхул наҳий феълининг сарфи:

لَا تُرَبْنَ	لَا تُرَبْنَا	لَا تُرَبِي	لَا تُرَبُوا	لَا تُرَبْنَا	لَا تُرَبْ
لَا يُرَبْنَ	لَا تُرَبْنَا	لَا تُرَبْ	لَا يُرَبُوا	لَا يُرَبْنَا	لَا يُرَبْ
				لَا تُرَبْ	لَا أَرَبْ

Замон ва макон исмларининг сарфи:

مُرَابُونَ	مُرَابَانِ	مُرَابٌ
------------	------------	---------

أَهْدَى - يُهْدِي

Ушбу бобнинг ноқиси **يُهْدِي - أَهْدَى** бўлиб, аслида **يُهْدِي** эди. **أَهْدَى** (يا) мутаҳаррик мо қабли мафтух (يا)ни (الف)га қалб қилдик бўлди. **يُهْدِي** аслида **يُهْدِي** эди, замма (يا)га оғир бўлгани учун заммани ташладик **يُهْدِي** бўлди.

“Иштиқоклари”

أَهْدَى мозий, **يُهْدِي** музореъ, **إِهْدَاءٌ** ҳадя юбормоқ ва Маккага қурбонлик юбормоқ маъносидаги масдар.

إِهْدَاءٌ аслида **إِهْدَائِي** эди, бу эса **إِهْدَائِي** кўринишида эди, замма (يا) га оғир бўлгани учун заммани мо қаблига бердик ва (يا)ни ҳазф қилдик **إِهْدَانٌ** бу дегани **إِهْدَاءٌ** дир.

يُهْدِي фоъилнинг исми аслида **يُهْدِي** бу ҳам **يُهْدِي** эди, замма (يا) га оғир бўлгани учун уни ташладик **يُهْدِي** бўлди. Бу эса **يُهْدِي** деганидир. **يُهْدِي** мафъулнинг исми, аслида **يُهْدِي** эди, бу ҳам **يُهْدِي** эди. Замма (يا) га оғир, заммани ташладик ижтимоъи сокинайн бўлди. (يا) ни ташладик **يُهْدِي** бўлди, бу эса **يُهْدِي** деганидир.

يُهْدِي жад феъли, **يُهْدِي** ла нафий феъли, **يُهْدِي** ломсиз амр, **يُهْدِي** ломли амр, **يُهْدِي** ла нахий ҳозир, **يُهْدِي** замон ва макон исмлари ва мимлик масдар.

Маълум мозийнинг сарфи

أَهْدَيْنَ	أَهْدَاتَا	أَهْدَتِ	أَهْدُوا	أَهْدِيَا	أَهْدِي
أَهْدِيْتُنَّ	أَهْدِيْتُمَا	أَهْدِيْتِ	أَهْدِيْتُمْ	أَهْدِيْتُمَا	أَهْدِيْتِ
				أَهْدِيْنَا	أَهْدِيْتُ

Мажхул мозийнинг сарфи:

أُهْدِيْنَ	أُهْدِيْنَا	أُهْدِيْتِ	أُهْدُوا	أُهْدِيَا	أُهْدِيْ
أُهْدِيْتُنَّ	أُهْدِيْتُمَا	أُهْدِيْتِ	أُهْدِيْتُمْ	أُهْدِيْتُمَا	أُهْدِيْتِ
				أُهْدِيْنَا	أُهْدِيْتُ

أُهْدِيْ сийғани маълум мозий أَهْدِيْни мажхул қилиш билан олдик. Биринчи мо қабли охирни касра ва аввалги ҳарфни замма қилдик أَهْدِيْ бўлди.

أُهْدُوا аслида أَهْدِيُوْا эди. Замма (يا) га оғир бўлгани учун (يا) ни заммасини мо қаблига бердик أَهْدِيُوْا ижтимоъи соқинайн бўлди, (يا) ни ҳазф қилдик, أَهْدُوا бўлди. Сийға охиригача шу қоида билан ЭЪЛОЛ қилинади.

Маълум музореънинг сарфи:

يُهْدِيْنَ	يُهْدِيَانِ	يُهْدِيْ	يُهْدُوْنَ	يُهْدِيَانِ	يُهْدِيْ
يُهْدِيْنِ	يُهْدِيَانِ	يُهْدِيْنَ	يُهْدُوْنَ	يُهْدِيَانِ	يُهْدِيْ
				يُهْدِيْ	أُهْدِيْ

يُهْدُونَ аслида يُهْدِيُونَ эди, замма (يا) га оғир бўлгани учун (يا) нинг заммасини мо қаблига бердик يُهْدِيُونَ ижтимоъи сокинайн бўлди, (يا) ни ҳазф қилдик يُهْدُونَ бўлди. Музаккар мухотаб تُهْدُونَ ни эълоли шу кабидир. أَهْدَى, تُهْدَى ларнинг асли أَهْدَى - تُهْدَى эди, замма (يا) га оғир бўлгани учун (يا) ни заммасини ҳазф қилдик أَهْدَى - تُهْدَى бўлди.

Мажхул музореънинг сарфи:

يُهْدِيْنَ	تُهْدِيَانِ	تُهْدَى	يُهْدَوْنَ	يُهْدِيَانِ	يُهْدَى
تُهْدِيْنَ	تُهْدِيَانِ	تُهْدِيْنَ	تُهْدَوْنَ	تُهْدِيَانِ	تُهْدَى
				تُهْدَى	أَهْدَى

Музореъ маълум сийғаси يُهْدَى ни мажхул қилмоқ учун мо қабли охирини фатҳа қиламиз يُهْدَى бўлди, (يا) мутаҳаррик мо қабли мафтух (يا) ни алифга қалб қилдик يُهْدَى бўлди. يُهْدُونَ аслида يُهْدِيُونَ эди, (يا) мутаҳаррик мо қабли мафтух (يا) ни (ألف) га қалб қилдик يُهْدَوْنَ бўлди, ижтимоъи сокинайн ҳосил бўлди (ألف) ни ҳазф қилдик يُهْدَوْنَ бўлди. تُهْدِيَانِ ва تُهْدِيَانِ да ҳам эълол шу кабидир. أَهْدَى ва تُهْدَى аслида أَهْدَى - تُهْدَى эди, (يا) мутаҳаррик мо қабли мафтух (يا) ни (ألف) га қалб қилдик أَهْدَى - تُهْدَى бўлди.

Фоъил исмининг сарфи:

مُهْدِيَاتٍ	مُهْدِيَاتِنِ	مُهْدِيَةٌ	مُهْدَوْنَ	مُهْدِيَانِ	مُهْدَى
-------------	---------------	------------	------------	-------------	---------

مُهْدٍ аслида مُهْدِيّ Эди, замма (يا) га оғир, заммани ташладик مُهْدِيْنِ ижтимоъи сокинайн бўлди ва (يا) ни ташладик مُهْدٍ бўлди. مُهْدِيُونِ аслида مُهْدِيُونِ Эди, (يا) ни заммасини мо қаблига бердик مُهْدِيُونِ ижтимоъи сокинайн бўлди (يا) ни ҳазф қилдик مُهْدُوْنَ бўлди.

Мафъул исмининг сарфи:

مُهْدَاتٌ	مُهْدَاتَانِ	مُهْدَاتٌ	مُهْدُوْنَ	مُهْدِيَانِ	مُهْدًا
-----------	--------------	-----------	------------	-------------	---------

مُهْدًا аслида مَهْدِيّ Эди, бу ҳам مَهْدِيْنِ Эди. Замма (يا) га оғир бўлгани учун заммани ташладик مَهْدِيْنِ ижтимоъи сокинайн бўлди. (يا) ни сокин қилдик مَهْدًا бўлди.

مُهْدُوْنَ аслида مَهْدِيُونِ Эди. Замма (يا) га оғир бўлгани учун заммани мо қаблига бердик مَهْدِيُونِ ижтимоъи сокинайн бўлди. (يا) ни ҳазф қилдик مَهْدُوْنَ бўлди.

مُهْدَاتٌ аслида مَهْدِيَاتٌ Эди. (يا) мутаҳаррик мо қабли мафтуҳ, (يا) ни (ألف) га қалб қилдик مَهْدَاتٌ бўлди. Биринчи (ألف) ни ҳазф қилдик مَهْدَاتٌ бўлди.

مُهْدَاتَانِ аслида مَهْدِيَتَانِ Эди. (يا) мутаҳаррик мо қабли мафтуҳ (يا) ни (ألف) га қалб қилдик مَهْدَاتَانِ бўлди. مَهْدِيَاتٌ сийғасини мажҳул музореъ феълидан олдик يُهْدِيّ Эди. Мо қабли охирни фатҳа ва музораъат ҳарфи ўрнига мазмума (م) келтирдик مَهْدِيَاتٌ бўлди, (يا) мутаҳаррик мо қабли мафтуҳ (يا) ни (ألف) га қалб қилдик مَهْدَاتٌ

ижтимоъи сокинайн бўлди, биринчи (ألف) ни ҳазф қилдик مُهَدَاتٌ бўлди.

Маълум жаҳд феълининг сарфи:

لَمْ يُهْدِيَنَّ	لَمْ تُهْدِيَا	لَمْ تُهْدِ	لَمْ يُهْدُوا	لَمْ يُهْدِيَا	لَمْ يُهْدِ
لَمْ تُهْدِيَنَّ	لَمْ تُهْدِيَا	لَمْ تُهْدِي	لَمْ تُهْدُوا	لَمْ تُهْدِيَا	لَمْ تُهْدِ
				لَمْ تُهْدِ	لَمْ أَهْدِ

لَمْ يُهْدِ сийғасини, музореъ маълум يُهْدِي сийғасидан олдик. لَمْ жозима киргандан сўнг охири ҳарфи мўътал эди, уни сокин қилиб ҳазф қилдик لَمْ يُهْدِ бўлди.

لَمْ يُهْدُوا ни линди, унга жозима ҳарф бўлмиш لَمْ киргандан сўнг рафъ аломати бўлган (ن) тушиб қолди لَمْ يُهْدُوا бўлди.

Мажхул жаҳд феълининг сарфи:

لَمْ يُهْدِيَنَّ	لَمْ تُهْدِيَا	لَمْ تُهْدِ	لَمْ يُهْدُوا	لَمْ يُهْدِيَا	لَمْ يُهْدِ
لَمْ تُهْدِيَنَّ	لَمْ تُهْدِيَا	لَمْ تُهْدِي	لَمْ تُهْدُوا	لَمْ تُهْدِيَا	لَمْ تُهْدِ
				لَمْ تُهْدِ	لَمْ أَهْدِ

Маълум нафий феълининг сарфи:

لَا يَهْدِيَنَّ	لَا تَهْدِيَانِ	لَا تَهْدِي	لَا يَهْدُونَ	لَا يَهْدِيَانِ	لَا يَهْدِي
لَا تَهْدِيَنَّ	لَا تَهْدِيَانِ	لَا تَهْدِيَنَّ	لَا تَهْدُونَ	لَا تَهْدِيَانِ	لَا تَهْدِي
				لَا تَهْدِي	لَا أَهْدِي

Мажхул нафий феълнинг сарфи:

لَا يُهْدَيْنَ	لَا تُهْدِيَانِ	لَا تُهْدَى	لَا يُهْدَوْنَ	لَا يُهْدِيَانِ	لَا يُهْدَى
لَا تُهْدَيْنَ	لَا تُهْدِيَانِ	لَا تُهْدَيْنِ	لَا تُهْدَوْنَ	لَا تُهْدِيَانِ	لَا تُهْدَى
				لَا تُهْدَى	لَا أُهْدَى

Ломсиз амрнинг сарфи:

أَهْدِيْنَ	أَهْدِيَا	أَهْدِي	أَهْدُوا	أَهْدِيَا	أَهْدِ
------------	-----------	---------	----------	-----------	--------

Ушбу сийғаларни муфрадини эълоли ўтди.

تَهْدُوا сийғасини تَهْدُوا дан икки амал билан олдиқ.

Аввало феълнинг аслига қараймиз, асли تَهْدِيُونَ эди. Замма (يا) га оғир бўлгани учун (يا) ни заммасини мо қаблига бердиқ تَهْدِيُونَ бўлиб ижтимоъи сокинайн ҳосил бўлди. (يا) ни ҳазф қиламиз, تَهْدُونَ бўлди.

Биринчи амал, калиманинг охирига қараймиз (نون) рафъ аломат бўлгани учун уни ҳазф қиламиз تَهْدُوا бўлди.

Иккинчи амал, калиманинг аввалига қараймиз, (تا) музораат ҳарфини ташлаймиз تَهْدُوا бўлди, сокин билан ибтидо узрли бўлгани сабаб аввалига мафтуха ва соқита фатҳали ҳамза (أ) ни келтирамиз أَهْدُوا бўлди.

Ломли амр:

لِيُهْدِيْنَ	لِيُهْدِيَا	لِيُهْدِ	لِيُهْدُوا	لِيُهْدِيَا	لِيُهْدِ
--------------	-------------	----------	------------	-------------	----------

				لُتْهَدِ	لَأْهَدِ
--	--	--	--	----------	----------

Ломли амрнинг мажхули сарфи:

لُتْهَدِيْنَ	لُتْهَدِيَا	لُتْهَدِي	لُتْهَدُوَا	لُتْهَدِيَا	لُتْهَدَ
لِيُتْهَدِيْنَ	لِيُتْهَدِيَا	لِيُتْهَدَ	لِيُتْهَدُوَا	لِيُتْهَدِيَا	لِيُتْهَدَ
				لُتْهَدِ	لَأْهَدَ

Маълум нахий феълининг сарфи:

لَا تُتْهَدِيْنَ	لَا تُتْهَدِيَا	لَا تُتْهَدِي	لَا تُتْهَدُوَا	لَا تُتْهَدِيَا	لَا تُتْهَدِ
لَا يُتْهَدِيْنَ	لَا يُتْهَدِيَا	لَا يُتْهَدِ	لَا يُتْهَدُوَا	لَا يُتْهَدِيَا	لَا يُتْهَدِ
				لَا تُتْهَدِ	لَا أُهَدِ

Мажхул нахий феълининг сарфи:

لَا تُتْهَدِيْنَ	لَا تُتْهَدِيَا	لَا تُتْهَدِي	لَا تُتْهَدُوَا	لَا تُتْهَدِيَا	لَا تُتْهَدَ
لَا يُتْهَدِيْنَ	لَا يُتْهَدِيَا	لَا يُتْهَدِ	لَا يُتْهَدُوَا	لَا يُتْهَدِيَا	لَا يُتْهَدَ
				لَا تُتْهَدِ	لَا أُهَدَ

Замон ва макон исмларининг сарфи:

مُتْهَدُوْنَ	مُتْهَدِيَانِ	مُتْهَدَا
--------------	---------------	-----------

أَرْوَى - يُرْوِي

Ушбу бобнинг лафифи أَرْوَى - يُرْوِي бўлиб, аслида أَرْوَى - يُرْوِي Эди.

(يا) мутаҳаррик мо қабли фатҳа (يا)ни (ألف)га қалб қилдик أَرْوَى

бўлди. يُرْوِي аслида يُرْوِي Эди. Замма (يا)га оғир бўлгани учун заммани ташладик يَرْوِي бўлди.

“Иштиқоқлари”

أَرْوِي мозий, يُرْوِي музореъ, إِرْوَاءٌ сероб қилмоқ, қондирмоқ маъносидаги масдар, مُرْوَاءٌ фоъилнинг исми, مُرْوَاٌ мафъулнинг исми, لَمْ يُرْوِ жаҳд феъли, لَا يُرْوِي нафий феъли, لَا تُرْوِ ломсиз амр, لِيُرْوِ ломли амр, لَا تُرْوِ наҳий ҳозир, مُرْوَاٌ замон ва макон исмлари ва мимлик масдар.

مُرْوِي аслида مُرْوِي Эди, бу ҳам مُرْوِينٌ деганидир. Замма (يا)га оғир, заммани ташладик مُرْوِينٌ ижтимоъи сокинайн бўлди (يا) ни ҳазф қилдик مُرْوِ бўлди.

مَرْوِي аслида مَرْوِي Эди. (يا) мутаҳаррик мо қабли мафтуҳ (يا) ни алифга қалб қилдик مَرْوَاٌ бўлди.

رُو ни икки амал билан تَرْوِي дан олдик.

Биринчи амал, калиманинг охирига қараймиз, мўътал экан уни сокин қилиб ҳазф этдик تَرْوِ бўлди.

Иккинчи амал, калиманинг аввалига қараймиз, (تا) музораъат ҳарфини ташлаймиз, رُو бўлди, аввалига соқита мафтуҳа ҳамза (أ) келтирамиз أَرْوِ бўлди.

Замон ва макон исмлари, мафъул исми билан муштаракдир.

Маълум мозийнинг сарфи:

أَرْوِيَا	أَرْوِيَا	أَرْوِيَا	أَرْوِيَا	أَرْوِيَا	أَرْوِيَا
أَرْوِيَتَا	أَرْوِيَتَا	أَرْوِيَتَا	أَرْوِيَتَا	أَرْوِيَتَا	أَرْوِيَتَا
				أَرْوِيْنَا	أَرْوِيْنَا

أَرْوِيَا аслида أَرْوِيُوَا эди, (يا) мутаҳаррик мо қабли мафтұх (يا) ни алифга қалб қилдик, أَرْوِيَا ижтимоъи сокинайн бўлди (ألف) ни ҳазф қилдик أَرْوِيَا бўлди.

Мажхул мозийнинг сарфи:

أَرْوِيَا	أَرْوِيَا	أَرْوِيَا	أَرْوِيَا	أَرْوِيَا	أَرْوِيَا
أَرْوِيَتَا	أَرْوِيَتَا	أَرْوِيَتَا	أَرْوِيَتَا	أَرْوِيَتَا	أَرْوِيَتَا
				أَرْوِيْنَا	أَرْوِيْنَا

أَرْوِيَا сийғасини أَرْوِيَا сийғасини мажхул қилиш билан ҳосил қилдик. Аввал мо қаблини касра қилдик, сўнг аввалги ҳарфга замма бердик أَرْوِيَا бўлди.

Музореъ маълумининг сарфи:

أَرْوِيَا	أَرْوِيَا	أَرْوِيَا	أَرْوِيَا	أَرْوِيَا	أَرْوِيَا
أَرْوِيَتَا	أَرْوِيَتَا	أَرْوِيَتَا	أَرْوِيَتَا	أَرْوِيَتَا	أَرْوِيَتَا
				أَرْوِيْنَا	أَرْوِيْنَا

Музореъ мажхулнинг сарфи:

أَرْوِيَا	أَرْوِيَا	أَرْوِيَا	أَرْوِيَا	أَرْوِيَا	أَرْوِيَا
أَرْوِيَتَا	أَرْوِيَتَا	أَرْوِيَتَا	أَرْوِيَتَا	أَرْوِيَتَا	أَرْوِيَتَا
				أَرْوِيْنَا	أَرْوِيْنَا

				نُرْوَى	أُرْوَى
--	--	--	--	---------	---------

نُرْوَى сийғасини музореъ маълум نُرْوَى ни мажҳул қилиш билан ҳосил қилдик, نُرْوَى ни мо қабли охирини фатҳа қилдик بُرْوَى бўлди. بُرْوَى аслида بُرْوَيْتَانِ эди. (يا) мутаҳаррик мо қабли мафтүх (يا) ни (الف) га қалб қилдик بُرْوَاوَنَ ижтимоъи сокинайн бўлди. (الف) ни ҳазф қиламиз بُرْوَوَنَ бўлди.

Фoъилнинг исмининг сарфи:

مُرَوِّياتٌ	مُرَوِّيتَانِ	مُرَوِّيةٌ	مُرَوِّوَنَ	مُرَوِّيانِ	مُرَوِّوًا
-------------	---------------	------------	-------------	-------------	------------

Мафъул исмининг сарфи:

مُرَوَّاتٌ	مُرَوَّاتَانِ	مُرَوَّاتٌ	مُرَوَّوَنَ	مُرَوَّيانِ	مُرَوَّوًا
------------	---------------	------------	-------------	-------------	------------

مُرَوَّوَنَ аслида مُرَوِّوَتَانِ эди, замма (يا) га оғир бўлгани учун заммани мо қаблига бердик مُرَوِّوَتَانِ ижтимоъи сокинайн бўлди. (يا) ни ҳазф қилдик مُرَوَّوَنَ бўлди.

مُرَوَّوَنَ эса مُرَوِّوَتَانِ эди, (يا) мутаҳаррик мо қабли мафтүхни (يا) ни (الف) га қалб қилдик, ижтимоъи сокинайн пайдо бўлди, (الف) ни ҳазф қилдик مُرَوَّوَنَ бўлди.

مُرَوَّاتٌ аслида مُرَوِّياتٌ эди, (يا) мутаҳаррик мо қабли мафтүх (يا) ни (الف) га қалб қилдик مُرَوَّاتٌ ижтимоъи сокинайн бўлди. (الف) ни ҳазф қилдик مُرَوَّاتٌ бўлди. مُرَوَّاتٌ аслида مُرَوِّياتٌ эди, (يا) мутаҳаррик мо

қабли мафтуҳ (يا)ни (الف)га қалб қилдик مُرَوَاتٌ ижтимоъи сокинайн пайдо бўлди, биринчи (الف)ни ҳазф қилдик مُرَوَاتٌ бўлди.

Маълум жаҳд феълининг сарфи:

مَ يُرَوِيْنَ	مَ تُرَوِيَا	مَ تُرَوِي	مَ يُرَوُوا	مَ يُرَوِيَا	مَ يُرَوِي
مَ تُرَوِيْنَ	مَ تُرَوِيَا	مَ تُرَوِي	مَ تُرَوُوا	مَ تُرَوِيَا	مَ تُرَوِي
				مَ تُرَوِي	مَ أُرَوِي

Мажхул жаҳд феълининг сарфи:

مَ يُرَوِيْنَ	مَ تُرَوِيَا	مَ تُرَوِي	مَ يُرَوُوا	مَ يُرَوِيَا	مَ يُرَوِي
مَ تُرَوِيْنَ	مَ تُرَوِيَا	مَ تُرَوِي	مَ تُرَوُوا	مَ تُرَوِيَا	مَ تُرَوِي
				مَ تُرَوِي	مَ أُرَوِي

Нафий феълининг маълуми сарфи:

لَا يُرَوِيْنَ	لَا تُرَوِيَانِ	لَا تُرَوِي	لَا يُرَوُوْنَ	لَا يُرَوِيَانِ	لَا يُرَوِي
لَا تُرَوِيْنَ	لَا تُرَوِيَانِ	لَا تُرَوِيْنَ	لَا تُرَوُوْنَ	لَا تُرَوِيَانِ	لَا تُرَوِي
				لَا تُرَوِي	لَا أُرَوِي

Нафий феълининг мажхули сарфи:

لَا يُرَوِيْنَ	لَا تُرَوِيَانِ	لَا تُرَوِي	لَا يُرَوُوْنَ	لَا يُرَوِيَانِ	لَا يُرَوِي
لَا تُرَوِيْنَ	لَا تُرَوِيَانِ	لَا تُرَوِيْنَ	لَا تُرَوُوْنَ	لَا تُرَوِيَانِ	لَا تُرَوِي
				لَا تُرَوِي	لَا أُرَوِي

Ломсиз амрнинг сарфи:

أُرَوِيْنَ	أُرَوِيَا	أُرَوِي	أُرَوُوا	أُرَوِيَا	أُرَوِي
------------	-----------	---------	----------	-----------	---------

Ломли амрнинг сарфи:

لِيُرْوِيَنَّ	لِيُرْوِيَا	لِيُرْوِي	لِيُرْوُوا	لِيُرْوِيَا	لِيُرْوِ
				لِيُرْوِي	لَأُرْوِي

Ломли амрнинг мажхули сарфи:

لِيُرْوِيَنَّ	لِيُرْوِيَا	لِيُرْوِي	لِيُرْوُوا	لِيُرْوِيَا	لِيُرْوِ
لِيُرْوِيَنَّ	لِيُرْوِيَا	لِيُرْوِ	لِيُرْوُوا	لِيُرْوِيَا	لِيُرْوِ
				لِيُرْوِ	لَأُرْوِ

Маълум наҳийнинг сарфи:

لَا تُرْوِيَنَّ	لَا تُرْوِيَا	لَا تُرْوِي	لَا تُرْوُوا	لَا تُرْوِيَا	لَا تُرْوِ
لَا يُرْوِيَنَّ	لَا يُرْوِيَا	لَا تُرْوِ	لَا يُرْوُوا	لَا يُرْوِيَا	لَا يُرْوِ
				لَا تُرْوِ	لَا أُرْوِ

Мажхул наҳийнинг сарфи:

لَا تُرْوِيَنَّ	لَا تُرْوِيَا	لَا تُرْوِي	لَا تُرْوُوا	لَا تُرْوِيَا	لَا تُرْوِ
لَا يُرْوِيَنَّ	لَا يُرْوِيَا	لَا تُرْوِ	لَا يُرْوُوا	لَا يُرْوِيَا	لَا يُرْوِ
				لَا تُرْوِ	لَا أُرْوِ

Замон ва макон исмларининг сарфи:

مُرْوُونَ	مُرْوِيَانِ	مُرْوَا
-----------	-------------	---------

أَحْيَا - يُحْيِي

Худди шунингдек ушбу бобнинг (يا) лик лафиф أُحْيَا - يُحْيِي бўлиб, аслида أُحْيِي - يُحْيِي дир. أُحْيِي да (يا) мутаҳаррик мо қабли мафтұх (يا) ни (الف) га қалб қилдик أُحْيَا бўлди.

يُحْيِي замма (يا) га оғир бўлгани учун заммани ташладик يُحْيِي бўлди. إِحْيَاءُ тирилтирмоқ ва неъматнинг фаровонликда ва ёмғирнинг сероблигида бўлмоқ маъносидаги масдар.

يُحْيِي фобилнинг исми, يُحْيِي мафъулнинг исми.

يُحْيِي аслида يُحْيِي эди, замма (يا) га оғир бўлгани учун (يا) ни заммасини ташладик يُحْيِي ижтимоъи сокинайн бўлди, (يا) ни ҳазф қилдик يُحْيِي бўлди.

يُحْيِي эса يُحْيِي эди, бу эса يُحْيِي дегани эди. (يا) мутаҳаррик мо қабли фатҳа (يا) ни ҳазф қилдик يُحْيِي бўлди, لَمْ يُحْيِي жаҳд феъли, لَا يُحْيِي нафий феъли, أُحْيِي ломсиз амр, لِيُحْيِي ломли амр, لَا تُحْيِي нахий ҳозир, يُحْيِي замон ва маконларнинг исми ва мимлик масдардир.

يُحْيِي амр сиғасини мухотаб يُحْيِي дан икки амал билан олдик.

Биринчи амал, калиманинг охирига қараймиз, иллатли ҳарфни сокин қилиб ташлаймиз يُحْيِي бўлди.

Иккинчи амал, калиманинг аввалгига қараймиз, (تا) музораат ҳарфини ташлаймиз يُحْيِي бўлиб, сокин билан ибтидо узрли бўлгани сабаб аввалига соқита фатҳали (أ) ҳамзани келтирамиз يُحْيِي бўлди.

Маълум мозийнинг сарфи:

أَحْيَا	أَحْيَا	أَحْيَا	أَحْيَا	أَحْيَا	أَحْيَا
أَحْيَا	أَحْيَا	أَحْيَا	أَحْيَا	أَحْيَا	أَحْيَا
				أَحْيَا	أَحْيَا

أَحْيَا аслида أَحْيَاوُ эди, (يا) мутахаррик мо қабли мафтух (يا) ни (ألف) га қалб қилдик أَحْيَاوُ ижтимоъи сокинайн ҳосил бўлди. (ألف) ни ҳазф қилдик أَحْيَا бўлди. أَحْيَا аслида أَحْيَا эди, (يا) мутахаррик мо қабли мафтух (يا) ни алифга қалб қилдик أَحْيَا ижтимоъи сокинайн ҳосил бўлди, (ألف) ни ҳазф қилдик أَحْيَا бўлди.

Мажхул мозийнинг сарфи:

أَحْيَا	أَحْيَا	أَحْيَا	أَحْيَا	أَحْيَا	أَحْيَا
أَحْيَا	أَحْيَا	أَحْيَا	أَحْيَا	أَحْيَا	أَحْيَا
				أَحْيَا	أَحْيَا

أَحْيَا сийғасини أَحْيَا ни мажхул қилиш билан ҳосил қилдик. Мо қабли касра ва биринчи ҳарфга замма бердик أَحْيَا бўлди.

Маълум музореънинг сарфи:

أَحْيَا	أَحْيَانِ	أَحْيَا	أَحْيُونَ	أَحْيَانِ	أَحْيَا
أَحْيَا	أَحْيَانِ	أَحْيَا	أَحْيُونَ	أَحْيَانِ	أَحْيَا
				أَحْيَا	أَحْيَا

Мажхул музореънинг сарфи:

أَحْيَا	أَحْيَانِ	أَحْيَا	أَحْيُونَ	أَحْيَانِ	أَحْيَا
أَحْيَا	أَحْيَانِ	أَحْيَا	أَحْيُونَ	أَحْيَانِ	أَحْيَا

				نَحْيٍ	أَحْيٍ
--	--	--	--	--------	--------

Фoъил исмининг сарфи:

مُحَيَاتٌ	مُحَيَاتَانِ	مُحَيَاتَةٌ	مُحَيُونَ	مُحَيِيَانِ	مُحَيٍّ
-----------	--------------	-------------	-----------	-------------	---------

Бу аслида مُحَيَاتٌ эди. Биринчи (يا) ни касрасини мо қаблига бердик مُحَيَاتٌ бўлди. Идғом шарти пайдо бўлди (يا) ни (يا) га идғом қилдик مُحَيَاتٌ бўлди.

Мафъул исмининг сарфи:

مُحَيَاتٌ	مُحَيَاتَانِ	مُحَيَاتٌ	مُحَيُونَ	مُحَيِيَانِ	مُحَيٍّ
-----------	--------------	-----------	-----------	-------------	---------

مُحَيَاتٌ аслида مُحَيَاتٌ эди. (يا) мутаҳаррик мо қабли мафтух (يا) ни алифга қалб қилдик مُحَيَاتٌ бўлди, икки алиф ёнма-ён келди биринчисини ҳазф қилдик مُحَيَاتٌ бўлди.

Маълум жаҳд феълининг сарфи:

لَمْ يُحَيِّنْ	لَمْ تُحَيِّبَا	لَمْ تُحَيِّ	لَمْ يُحَيِّوْا	لَمْ يُحَيِّبَا	لَمْ يُحَيِّ
لَمْ تُحَيِّنْ	لَمْ تُحَيِّبَا	لَمْ تُحَيِّ	لَمْ تُحَيِّوْا	لَمْ تُحَيِّبَا	لَمْ تُحَيِّ
				لَمْ تُحَيِّ	لَمْ أَحَيِّ

Мажхул жаҳд феълининг сарфи:

لَمْ يُحَيِّنْ	لَمْ تُحَيِّبَا	لَمْ تُحَيِّ	لَمْ يُحَيِّوْا	لَمْ يُحَيِّبَا	لَمْ يُحَيِّ
لَمْ تُحَيِّنْ	لَمْ تُحَيِّبَا	لَمْ تُحَيِّ	لَمْ تُحَيِّوْا	لَمْ تُحَيِّبَا	لَمْ تُحَيِّ
				لَمْ تُحَيِّ	لَمْ أَحَيِّ

Маълум нафий феълининг сарфи:

لَا يُحْيِيَنَّ	لَا تُحْيِيَانِ	لَا تُحْيِيَنَّ	لَا يُحْيُونَ	لَا يُحْيِيَانِ	لَا يُحْيِيَنَّ
لَا تُحْيِيَنَّ	لَا تُحْيِيَانِ	لَا تُحْيِيَنَّ	لَا تُحْيُونَ	لَا تُحْيِيَانِ	لَا تُحْيِيَنَّ
				لَا تُحْيِيَنَّ	لَا تُحْيِيَنَّ

Мажхул нафий феълининг сарфи:

لَا يُحْيِيَنَّ	لَا تُحْيِيَانِ	لَا تُحْيِيَنَّ	لَا يُحْيُونَ	لَا يُحْيِيَانِ	لَا يُحْيِيَنَّ
لَا تُحْيِيَنَّ	لَا تُحْيِيَانِ	لَا تُحْيِيَنَّ	لَا تُحْيُونَ	لَا تُحْيِيَانِ	لَا تُحْيِيَنَّ
				لَا تُحْيِيَنَّ	لَا تُحْيِيَنَّ

Ломсиз амрнинг сарфи:

أَحْيِيَنَّ	أَحْيِيَانِ	أَحْيِيَنَّ	أَحْيُوا	أَحْيِيَانِ	أَحْيِيَنَّ
-------------	-------------	-------------	----------	-------------	-------------

Ломли амрнинг сарфи:

لِيُحْيِيَنَّ	لِيُحْيِيَانِ	لِيُحْيِيَنَّ	لِيُحْيُوا	لِيُحْيِيَانِ	لِيُحْيِيَنَّ
				لِيُحْيِيَنَّ	لِيُحْيِيَنَّ

Ломли амрнинг мажхули сарфи:

لِيُحْيِيَنَّ	لِيُحْيِيَانِ	لِيُحْيِيَنَّ	لِيُحْيُوا	لِيُحْيِيَانِ	لِيُحْيِيَنَّ
لِيُحْيِيَنَّ	لِيُحْيِيَانِ	لِيُحْيِيَنَّ	لِيُحْيُوا	لِيُحْيِيَانِ	لِيُحْيِيَنَّ
				لِيُحْيِيَنَّ	لِيُحْيِيَنَّ

Маълум наҳийнинг сарфи:

لَا تُحْيِيَنَّ	لَا تُحْيِيَانِ	لَا تُحْيِيَنَّ	لَا تُحْيُونَ	لَا تُحْيِيَانِ	لَا تُحْيِيَنَّ
-----------------	-----------------	-----------------	---------------	-----------------	-----------------

لَا يُحْيِيَنَّ	لَا تُحْيِيَا	لَا تُحْيِي	لَا يُحْيُوا	لَا يُحْيِيَا	لَا يُحْيِي
				لَا تُحْيِي	لَا أُحْيِي

Мажхул нахий феълининг сарфи:

لَا يُحْيِيَنَّ	لَا تُحْيِيَا	لَا تُحْيِي	لَا يُحْيُوا	لَا يُحْيِيَا	لَا يُحْيِي
لَا يُحْيِيَنَّ	لَا تُحْيِيَا	لَا تُحْيِي	لَا يُحْيُوا	لَا يُحْيِيَا	لَا يُحْيِي
				لَا تُحْيِي	لَا أُحْيِي

Замон ва макон исмлари:

مُحْيُونَ	مُحْيِيَانِ	مُحْيِي
-----------	-------------	---------

أَوْصَى - يُوصِي

Ушбу бобнинг мултавийси **أَوْصَى - يُوصِي** бўлиб, аслида **يُوصِي** - **أَوْصَى** ЭДИ. **أَوْصَى** (يا) мутаҳаррик мо қабли мафтух (يا) ни (الف) га қалб қилдик **أَوْصَى** бўлди. **يُوصِي** замма (يا) га оғир бўлгани учун заммани ташладик **يُوصِي** бўлди.

“Иштиқоқлари”

أَوْصَى мозий, **يُوصِي** музореъ, **إِصْأَاءٌ** буюрмоқ, андаза олмоқ ва васият қилмоқ маъносидаги масдар. **مُوصِي** фоъилнинг исми, **مُوصِي** мафъулнинг исми, **أَوْصَى** жадд феъли, **يُوصِي** нафий феъли, **أَوْصَى**

ломсиз амр, لِئُوَصِّ لомли амр, لَا تُوصِّ наҳий ҳозир, مُوصَى замон ва макон исмлари ва (ميم) лик масдар.

Маълум мозийнинг сарфи:

أَوْصَيْنَ	أَوْصَتْنَا	أَوْصَتَ	أَوْصُوا	أَوْصِيَا	أَوْصِي
أَوْصَيْنَنَّ	أَوْصَيْنُمَا	أَوْصَيْتَ	أَوْصَيْتُمْ	أَوْصَيْتُمَا	أَوْصَيْتَ
				أَوْصَيْنَا	أَوْصَيْتُ

أَوْصُوا аслида ЭДИ. (يا) мутаҳаррик мо қабли мафтух (يا) ни (ألف) га қалб қилдик أَوْصَاوُ ижтимоъи сокинайн бўлди, (ألف) ни ҳазф қилдик أَوْصُوا бўлди. أَوْصَتَ аслида ЭДИ, (يا) мутаҳаррик мо қабли мафтух (يا)ни (ألف)га қалб қилдик أَوْصَاتُ ижтимоъи сокинайн бўлди, (ألف) ни ҳазф қилдик أَوْصَتَ бўлди. أَوْصَتْنَا ҳам шу тариқа эълал қилинади.

Мажхул мозийнинг сарфи:

أُوصِينِ	أُوصِينَا	أُوصَيْتَ	أُوصُوا	أُوصِيَا	أُوصِي
أُوصِينَنَّ	أُوصِينُمَا	أُوصَيْتَ	أُوصَيْتُمْ	أُوصَيْتُمَا	أُوصَيْتَ
				أُوصَيْنَا	أُوصَيْتُ

أُوصِي сийғасини маълум мозий أَوْصَى ни мажхул қилиш билан ҳосил қилдик, мо қабли охирини касра ва биринчи ҳарфга замма бердик أُوصِي бўлди.

Мажхул жаҳд феълининг сарфи:

لَمْ يُوصِيَنَّ	لَمْ تُوصِيَا	لَمْ تُوصِي	لَمْ يُوصَوْا	لَمْ يُوصِيَا	لَمْ يُوصَ
لَمْ تُوصِيَنَّ	لَمْ تُوصِيَا	لَمْ تُوصِي	لَمْ تُوصَوْا	لَمْ تُوصِيَا	لَمْ تُوصَ
				لَمْ تُوصَ	لَمْ أُوصَ

Маълум нафий феълининг сарфи:

لَا يُوصِيَنَّ	لَا تُوصِيَانِ	لَا تُوصِي	لَا يُوصُونَ	لَا يُوصِيَانِ	لَا يُوصِي
لَا تُوصِيَنَّ	لَا تُوصِيَانِ	لَا تُوصِيَنَّ	لَا تُوصُونَ	لَا تُوصِيَانِ	لَا تُوصِي
				لَا تُوصِي	لَا أُوصِي

Мажхул нафий феълининг сарфи:

لَا يُوصِيَنَّ	لَا تُوصِيَانِ	لَا تُوصِي	لَا يُوصُونَ	لَا يُوصِيَانِ	لَا يُوصِي
لَا تُوصِيَنَّ	لَا تُوصِيَانِ	لَا تُوصِيَنَّ	لَا تُوصُونَ	لَا تُوصِيَانِ	لَا تُوصِي
				لَا تُوصِي	لَا أُوصِي

Ломсиз амрнинг сарфи:

أَوْصِيَنَّ	أَوْصِيَا	أَوْصِي	أَوْصُوا	أَوْصِيَا	أَوْصَ
-------------	-----------	---------	----------	-----------	--------

تُوصِي سийғасини маълум музореъдан икки амал билан олдиқ.

Биринчи амал, калиманинг охирига назар соламиз, калимани охири мўътал бўлгани учун уни сокин қиламиз تُوصِي бўлди.

Иккинчи амал, калиманинг аввалига қараймиз (ت) музораъат ҳарфини ташлаймиз ва ўрнига соқита мафтуҳа (ا) ни келтирамиз
 لِيُوصِيَ أُوصِيَ بُولدِي.

لِيُوصِيَ أُوصِيَ بُولدِي сийғасини шу тариқа يُوصُونَ дан олдик.

Биринчи (ن) эъробни ташладик, иккинчи (ت)ни ташлаймиз ва ўрнига фатҳали ҳамзани келтирамиз لِيُوصِيَ أُوصِيَ بُولدِي.

Ломли амрнинг сарфи:

لِيُوصِيَنَّ	لِتُوصِيَا	لِتُوصِ	لِيُوصَوْا	لِيُوصِيَا	لِيُوصِ
				لِتُوصِ	لَأُوصِ

Ломли амрнинг мажҳули сарфи:

لِيُوصِيَنَّ	لِتُوصِيَا	لِتُوصِ	لِيُوصَوْا	لِتُوصِيَا	لِتُوصِ
لِيُوصِيَنَّ	لِتُوصِيَا	لِتُوصِ	لِيُوصَوْا	لِيُوصِيَا	لِيُوصِ
				لِتُوصِ	لَأُوصِ

Маълум наҳий феълининг сарфи:

لَا تُوصِيَنَّ	لَا تُوصِيَا	لَا تُوصِي	لَا تُوصَوْا	لَا تُوصِيَا	لَا تُوصِي
لَا يُوصِيَنَّ	لَا يُوصِيَا	لَا يُوصِي	لَا يُوصَوْا	لَا يُوصِيَا	لَا يُوصِي
				لَا تُوصِي	لَا أُوصِي

Мажхул наҳий феълининг сарфи:

لَا تُوصِيَنَّ	لَا تُوصِيَا	لَا تُوصِي	لَا تُوصَوْا	لَا تُوصِيَا	لَا تُوصِي
----------------	--------------	------------	--------------	--------------	------------

لَا يُوصِيَنَّ	لَا تُوصِيَا	لَا تُوصَى	لَا يُوصَوَا	لَا يُوصِيَا	لَا يُوصَى
				لَا تُوصَى	لَا أُوصَى

Замон ва макон исмларининг сарфи:

مُوصُونَ	مُوصِيَانِ	مُوصَى
----------	------------	--------

لَا يُوصَوَا аслида أُوصِيُوَا эди, (يا) мутаҳаррик мо қабли мафтух (يا) ни (الف) га қалб қилдик бўлди, ижтимоъи сокинайн бўлгани учун (الف) ни ҳазф қилдик бўлди.

أُوصَتْ ни эълоли ўтди, охиригача шу ҳол бўлади. أَوْصَ ни мажҳул қилиш учун уни аслига қараймиз أَوْصِيَّ эди. Мо қабли охирини касра қилдик أَوْصِيَّ бўлди, аввалини замма қилдик أَوْصِيَّ бўлди.

يُوصِيَّ аслида يُوصِيَّ эди. Замма (يا) га оғир бўлгани учун (يا) ни заммасини ташладик يُوصِيَّ бўлди. يُوصُونَ аслида يُوصِيُونَ эди. Замма (يا) га оғир бўлгани учун (يا)нинг заммасини мо қаблига бердик يُوصِيُونَ ижтимоъи сокинайн бўлди, (يا) ни ҳазф қилдик يُوصُونَ бўлди.

تُوصُونَ ҳам шу кабидир. يُوصِئَ ни мажҳул қилиш учун мо қаблини фатҳа қилдик يُوصِيَّ бўлди, (يا) мутаҳаррик мо қабли фатҳа (يا) ни алифга қалб қилдик يُوصَى бўлди.

يُوصِيُونَ аслида يُوصِيُونَ эди. (يا) ни алифга қалб қилдик, икки сокин жамъ келди, (يا) ни ҳазф қилдик يُوصُونَ бўлди. تُوصُونَ ҳам шу каби. مُوصِيَّ аслида مُوصِيَّ эди (مُوصِيَّ). Замма (يا) га оғир бўлгани учун

заммани ташладик, икки сокин жамъ келди مُوصِيَنَّ بۆлди. (يا) ни ташлаймиз مُوصٍ بۆлди.

مُوصُونَ аслида مُوصِيُونَ эди. (يا) нинг заммасини ташладик икки сокин жамъ келди, (يا) ни ҳазф қилдик مُوصُونَ бۆлди.

مُوصِيَّ аслида مُوصِيَّ эди. (يا) мутаҳаррик мо қабли мафтух (يا) ни (ألف) га қалб қилдик مُوصٍ бۆлди. бу эса مُوصِيَنَّ = مُوصَانَّ. Икки сокин жамъ бۆлди, (ألف) ни ташладик مُوصٍ бۆлди.

لِيُوصِ аслида لِيُوصِي эди. Жазм қилувчи амр (لام) и (يا) ни соқит қилдик لِيُوصٍ бۆлди. Охиригача шу кабидир.

لَا تُوصِ хам шу кабидир.

أَيْدَى - يُودِي

Ушбу бобнинг (يا) лик мултавийси أَيْدَى - يُودِي бўлиб, аслида أَيْدِي - يُودِي эди. (يا) мутаҳаррик мо қабли мафтух (يا) ни (ألف) га қалб қилдик أَيْدَى бۆлди. يُودِي замма (يا) га оғир бўлгани учун заммани ташладик يُودِي бۆлди, (يا) сокин мо қабли замма (يا) ни (واو)га алмаштирдик يُودِي бۆлди.

“Иштиқоқлари”

أَيْدَى мозий, مُؤَدِي музореъ, إِيْدَاءٌ ёрдам бермоқ маъносидаги масдар. فَوْبِلْنِيْنِغْ исми, مُؤَدَا мафъулнинг исми, لَمْ يُؤَدِ жаҳд феъли, لَا يُؤَدِي нафий феъли, لَوْدُ ломсиз амр, لِيُؤَدِ ломли амр, لَا تُؤَدِ наҳий ҳозир, مُؤَدَا замон ва макон исмлари ва (ميم) лик масдар.

مُؤَدِيْنُ аслида مُؤَدِيْنُ эди. Заммани мо қаблига бердик مُؤَدِيْنُ икки сокин жамъ келди (يا) ни ҳазф қилдик مُؤَدِنُ = مُؤَدِ бўлди.

Мафъул исми مُؤَدَا аслида مُؤَدِيْنُ эди. (يا) мутаҳаррик мо қабли мафтуҳ (يا) ни (ألف) га қалб қилдик مُؤَدَانُ икки сокин ёнма-ён келди (ألف) ни қалб қилдик مُؤَدَانُ = مُؤَدَا бўлди.

Маълум мозийнинг сарфи:

أَيْدِيْنِ	أَيْدَانَا	أَيْدَاتِ	أَيْدَاوَا	أَيْدِيَا	أَيْدَا
أَيْدِيْشِ	أَيْدِيْمَا	أَيْدِيْتِ	أَيْدِيْمُ	أَيْدِيْمَا	أَيْدِيْتِ
				أَيْدِيْنِ	أَيْدِيْتِ

أَيْدَاوَا аслида أَيْدِيُوَا эди. (يا) мутаҳаррик мо қабли мафтуҳ (يا) ни (ألف) га қалб қилдик أَيْدَاوَا икки сокин бир жойда бўлди, (ألف) ни ҳазф қилдик أَيْدَاوَا бўлди. أَيْدَاتِ аслида أَيْدِيْتِ эди, (يا) мутаҳаррик мо қабли мафтуҳ (يا) ни (ألف) га қалб қилдик икки сокин ёнма-ён келди (ألف) ни ҳазф қиламиз أَيْدَاتِ бўлди. أَيْدِيْنِ дан бошлаб охиригача бир-бир қоидага биноан эълол қилинади.

Мажхул мозийнинг сарфи:

أُوْدِيْنَ	أُوْدِيْنَا	أُوْدِيْتِ	أُوْدُوْا	أُوْدِيَا	أُوْدِيْ
أُوْدِيْتِ	أُوْدِيْتِمَا	أُوْدِيْتِ	أُوْدِيْتُمْ	أُوْدِيْتِمَا	أُوْدِيْتِ
				أُوْدِيْنَا	أُوْدِيْتِ

أُوْدِيْ سийғасини маълум мозий АЙДИ феълени мажҳул қилиш билан ҳосил қилдик.

Аввал, мо қабли охирини касра қилдик АЙДИ бўлди.

Иккинчи, аввалги ҳарфни замма қилдик АУДИ бўлди.

أُوْدُوْا аслида أُوْدِيُوْا эди, замма (يا) га оғир бўлгани учун заммани мо қаблига бердик أُوْدِيُوْا бўлди. Икки сокин ёнма-ён келди (يا) ни ҳазф қилдик أُوْدُوْا бўлди. أُوْدِيْنَ дан бошлаб охиригача бир хил қоида билан эълोल қилинади.

Маълум музореънинг сарфи:

يُوْدِيْنَ	يُوْدِيَانِ	يُوْدِيْ	يُوْدُوْنَ	يُوْدِيَانِ	يُوْدِيْ
يُوْدِيْنَ	يُوْدِيَانِ	يُوْدِيْنَ	يُوْدُوْنَ	يُوْدِيَانِ	يُوْدِيْ
				يُوْدِيْ	أُوْدِيْ

يُوْدُوْنَ аслида يُوْدِيُوْنَ эди. Замма (يا) га оғир, заммани мо қаблига бердик يُوْدِيُوْنَ бўлди, икки сокин ёнма-ён келди (يا) ни ҳазф қилдик يُوْدُوْنَ бўлди. يُوْدُوْنَ ҳам шу кабидир. Муфрад мухотаба يُوْدِيْنَ аслида يُوْدِيْنَ эди. Касра (يا) га енгиллиги учун (يا) ни касрасини ташладик يُوْدِيْنَ икки сокин ёнма-ён келди, биринчи (يا) ни ҳазф қилдик يُوْدِيْنَ

бўлди. Жамъ мухотабанинг асли ҳам эълолсиз шу сийғада келади.

اُودِي ва نُودِي ҳам аслида اُودِي ва نُودِي эди. Икковида ҳам осонлаштириш учун (يا) ларни сокин қилдик اُودِي ва نُودِي бўлди.

Мажхул музореънинг сарфи:

يُودِي	تُودِيانِ	تُودِي	يُودُونَ	يُودِيانِ	يُودِي
تُودِيانِ	تُودِيانِ	تُودِيانِ	تُودُونَ	تُودِيانِ	تُودِي
				تُودِي	اُودِي

يُودِي ни, маълум музореъ يُودِي феълини мажхул қилиш билан ҳосил қилдик. Мо қабли охирини фатҳа қилдик يُودِي бўлди.

يُودُونَ аслида يُودِيونَ эди, (يا) мутаҳаррик мо қабли фатҳа (يا) ни (الف) га қалб қилдик يُودِيونَ икки сокин ёнма-ён келди, (الف) ни ҳазф қиламиз يُودُوا бўлди. تُودُونَ ҳам худди шу кабидир.

Фоъил исмининг сарфи:

مُودِيَاتٌ	مُودِيَتَانِ	مُودِيَةٌ	مُودُونَ	مُودِيَا	مُودٍ
------------	--------------	-----------	----------	----------	-------

مُودُونَ аслида مُودِيونَ эди, замма (يا) га оғир бўлгани учун заммани мо қаблига бердик مُودِيونَ икки сокин бир жойда келди, (يا) ни ҳазф қиламиз مُودُونَ бўлди. مُودِيَةٌ охиригача сийғанинг асли ўзгармаган.

Мафъул исмининг сарфи:

مُؤَدَاتٌ	مُؤَدَاتَانِ	مُؤَدَاتٍ	مُؤَدُونَ	مُؤَدِيَانِ	مُؤَدًا
-----------	--------------	-----------	-----------	-------------	---------

مُؤَدَاتٌ аслида مُؤَدِيَةٌ эди, (يا) мутаҳаррик мо қабли мафтух (يا) ни (ألف) га қалб қилдик مُؤَدَاتٌ бўлди.

Маълум жаҳд феълининг сарфи:

مَ يُؤَدِينِ	مَ تُؤَدِيَا	مَ تُؤَدِ	مَ يُؤَدُوا	مَ يُؤَدِيَا	مَ يُؤَدِ
مَ تُؤَدِينِ	مَ تُؤَدِيَا	مَ تُؤَدِي	مَ تُؤَدُوا	مَ تُؤَدِيَا	مَ تُؤَدِ
				مَ نُؤَدِ	مَ أُؤَدِ

Ушбу 14 сийғани еттитасида эъроб (نون) лар مَ жозима билан тушади, тасния ғойиб ва жамъ ғойиб, тасния ғойиба ва тасния мухотаб ва жамъи мухотабдан. Ва яна муфрада мухотаба ва тасния мухотаботдан ҳам тушади. مَ билан калиманинг охиридаги (يا) тушади. Муфрад ғойиб, муфрада ғойиба ва мухотаб муфрад ва яна мутакаллим маъал-ғайрдан ҳам (يا) жозима مَ билан тушади. Булар бешта фақат иккита жамъи ғойиба ва жамъи мухотабатда сийға ўзгармайди.

Мажхул жаҳднинг сарфи:

مَ يُؤَدِينِ	مَ تُؤَدِيَا	مَ تُؤَدِ	مَ يُؤَدُوا	مَ يُؤَدِيَا	مَ يُؤَدِ
مَ تُؤَدِينِ	مَ تُؤَدِيَا	مَ تُؤَدِي	مَ تُؤَدُوا	مَ تُؤَدِيَا	مَ تُؤَدِ
				مَ نُؤَدِ	مَ أُؤَدِ

Мажҳул жаҳд феълининг барча сийғалари маълум жаҳд феълининг сийғаларини мажҳул қилиш билан олинади. Маълумида мо қабли охирни касра ва мажҳулида мо қабли охирни фатҳа қилиш қоидаси ва иккаласида омил م жозимани амали ижро қилинади.

Маълум нафий феълининг сарфи:

لَا يُؤَدِّيْنَ	لَا تُؤَدِّيَانِ	لَا تُؤَدِي	لَا يُؤَدُّوْنَ	لَا يُؤَدِّيَانِ	لَا يُؤَدِي
لَا تُؤَدِّيْنَ	لَا تُؤَدِّيَانِ	لَا تُؤَدِّيْنَ	لَا تُؤَدُّوْنَ	لَا تُؤَدِّيَانِ	لَا تُؤَدِي
				لَا تُؤَدِي	لَا أُؤَدِي

Мажҳул нафий феълининг сарфи:

لَا يُؤَدِّيْنَ	لَا تُؤَدِّيَانِ	لَا تُؤَدِي	لَا يُؤَدُّوْنَ	لَا يُؤَدِّيَانِ	لَا يُؤَدِي
لَا تُؤَدِّيْنَ	لَا تُؤَدِّيَانِ	لَا تُؤَدِّيْنَ	لَا تُؤَدُّوْنَ	لَا تُؤَدِّيَانِ	لَا تُؤَدِي
				لَا تُؤَدِي	لَا أُؤَدِي

Ломсиз амрнинг сарфи:

أَيِّدِيْنَ	أَيِّدِيَا	أَيِّدِي	أَيِّدُوا	أَيِّدِيَا	أَيِّدِي
-------------	------------	----------	-----------	------------	----------

Ломли амрнинг сарфи:

لِيُؤَدِّيْنَ	لِيُؤَدِّيَا	لِيُؤَدِي	لِيُؤَدُّوْا	لِيُؤَدِّيَا	لِيُؤَدِي
				لِيُؤَدِي	لَا أُؤَدِي

Ломли амрнинг мажҳули сарфи:

لِيُؤَدِّيْنَ	لِيُؤَدِّيَا	لِيُؤَدِي	لِيُؤَدُّوْا	لِيُؤَدِّيَا	لِيُؤَدِي
---------------	--------------	-----------	--------------	--------------	-----------

لِيُؤَدِّينَ	لَتُؤَدِّبَا	لَتُؤَدَّ	لِيُؤَدُّوَا	لَيُؤَدِّبَا	لِيُؤَدَّ
				لَتُؤَدَّ	لَأُؤَدَّ

Маълум наҳий феълининг сарфи:

لَا تُؤَدِّينَ	لَا تُؤَدِّبَا	لَا تُؤَدِّي	لَا تُؤَدُّوَا	لَا تُؤَدِّبَا	لَا تُؤَدَّ
لَا يُؤَدِّينَ	لَا يُؤَدِّبَا	لَا يُؤَدِّ	لَا يُؤَدُّوَا	لَا يُؤَدِّبَا	لَا يُؤَدَّ
				لَا تُؤَدَّ	لَا أُؤَدَّ

Наҳий феълининг мажҳули сарфи:

لَا تُؤَدِّينَ	لَا تُؤَدِّبَا	لَا تُؤَدِّي	لَا تُؤَدُّوَا	لَا تُؤَدِّبَا	لَا تُؤَدَّ
لَا يُؤَدِّينَ	لَا يُؤَدِّبَا	لَا يُؤَدِّ	لَا يُؤَدُّوَا	لَا يُؤَدِّبَا	لَا يُؤَدَّ
				لَا تُؤَدَّ	لَا أُؤَدَّ

Замон ва макон исмларининг сарфи:

مُؤَدُّونَ	مُؤَدِّبَانِ	مُؤَدًّا
------------	--------------	----------

Нафий феълининг маълуми ҳам мажҳули ҳам, музореъ феълининг маълуми ва мажҳули кабидир. Наҳий феълининг маълум ва мажҳули, жаҳд феълининг маълум ва мажҳулининг эълоллари кабидир. Ломли амрнинг мажҳули ҳам жаҳд феълининг мажҳули кабидир.

Ломсиз амрнинг муфради, тасниясини, жамъ ва муаннаслари музореъ феълининг олтига мухотабидан олинади.

Масалан, **أَيُّدٍ** сийғаси, **تُؤَدِّي** мухотаб муфраддан икки амал билан олинади.

Биринчи амал, калиманинг охирига қаралади, охири мўътал экан уни сокин қиламиз.

Иккинчи амал, калиманинг аввалига қаралади (تا) музораъат ҳарфи ташланади ва ўрнига соқита ва мафтуҳа ҳамза (أ) келтирилади. Шунда амр **أيد** бўлади.

Таснияси **تُؤدِيَانِ** дан, биринчи амал мўъраб (نون) ташланади **تُؤدِيَا** бўлади. Иккинчи амал (تا) музораъат ҳарфи ташланади ва ўрнига фатҳали ҳамза келтирилади. Жамъида **تُؤدُونَ** да ҳам эъроб (نون) ни ташланади ва (تا) музораъат ҳарфи ҳам ташланса шунда таснияси **أَيْدِيَا** ва жамъи **أَيْدُوا** бўлади.

Муаннас: **أَيْدِيَا - أَيْدِيَانِ - أَيْدِيَانِ** ушбу сийғалар ҳам икки амал билан олинади.

Эслатма!

يُفْعَلُ феъли аслида **يُفْعَلُ** эди. Зеро **أَفْعَل** нинг ҳамзаси қатъий ҳамзалардан ҳисоблаади, шу далил биланки, араблар **أَكْرَمَنِي الرَّجُلُ** “Таниш киши мени ҳурмат қилди” дейишади. Ушбу ҳамзани ҳаққи музораъат ҳарфидан сўнг соқит бўлмаслиги лозим. Аммо улар икки ҳикоят нафсда **أَفْعَلُ** ва **نُفْعَلُ** деб айтмоқни қариҳ кўрдилар. Шу жиҳатдан икки ҳикояти нафс ва бошқа шерик сийғаларидан соқит қилдилар.

صَرَخَ - يُصَرِّخُ

Сулосий мазиднинг иккинчи боби **فَعَلَ - يُفَعِّلُ** бунинг мисоли
صَرَخَ - يُصْرِخُ бўлиб, ушбу бобнинг саҳиҳидир.

“Иштиқоклари”

Маълум мозийнинг сарфи:

صَرَخَ	صَرَخْنَا	صَرَخْتِ	صَرَخُوا	صَرَخَا	صَرَخَ
صَرَخْتِ	صَرَخْتُمَا	صَرَخْتِ	صَرَخْتُمْ	صَرَخْتُمَا	صَرَخْتِ
				صَرَخْنَا	صَرَخْتِ

صَرَخَ мозий, يُصْرِخُ музореъ, تَصْرِخًا ошкор бўлмоқ, ошкора айтмоқ,
 пок ва равшан бўлмоқ ва покка айлантирмоқ маъносидаги
 масдар. مُصْرِخٌ фобилнинг исми, مُصْرِخٌ мафъулнинг исми, لَمْ يُصْرِخْ
 жаҳд феъли, لَا يُصْرِخْ нафий феъли, صَرَخْ ломсиз амр, لِيُصْرِخْ ломли амр,
 لَا تُصْرِخْ наҳий ҳозир, مُصْرِخٌ замон ва макон исмлари ва (ميم) лик масдар.

Мажхул мозийнинг сарфи:

صُصِرَ	صُصِرْنَا	صُصِرْتِ	صُصِرُوا	صُصِرَا	صُصِرَ
صُصِرْتِ	صُصِرْتُمَا	صُصِرْتِ	صُصِرْتُمْ	صُصِرْتُمَا	صُصِرْتِ
				صُصِرْنَا	صُصِرْتِ

Маълум музореънинг сарфи:

يُصْرِخُ	تُصْرِخَانِ	تُصْرِخُ	يُصْرِخُونَ	يُصْرِخَانِ	يُصْرِخُ
----------	-------------	----------	-------------	-------------	----------

نُصِرِّحَنَّ	تُصِرِّحَانِ	تُصِرِّحِينَ	تُصِرِّحُونَ	تُصِرِّحَانِ	نُصِرِّحُ
				نُصِرِّحُ	أُصِرِّحُ

Мажхул музореънинг сарфи:

يُصِرِّحَنَّ	تُصِرِّحَانِ	تُصِرِّحُ	يُصِرِّحُونَ	يُصِرِّحَانِ	يُصِرِّحُ
نُصِرِّحَنَّ	تُصِرِّحَانِ	تُصِرِّحِينَ	تُصِرِّحُونَ	تُصِرِّحَانِ	نُصِرِّحُ
				نُصِرِّحُ	أُصِرِّحُ

Фобил исмининг сарфи:

مُصِرِّحَاتُ	مُصِرِّحَاتَانِ	مُصِرِّحَاتُهُ	مُصِرِّحُونَ	مُصِرِّحَانِ	مُصِرِّحُ
--------------	-----------------	----------------	--------------	--------------	-----------

Мафъул исмининг сарфи:

مُصِرِّحَاتُ	مُصِرِّحَاتَانِ	مُصِرِّحَاتُهُ	مُصِرِّحُونَ	مُصِرِّحَاتَانِ	مُصِرِّحُ
--------------	-----------------	----------------	--------------	-----------------	-----------

Маълум жаҳд феълининг сарфи:

أَمْ يُصِرِّحَنَّ	أَمْ تُصِرِّحَا	أَمْ تُصِرِّحُ	أَمْ يُصِرِّحُوا	أَمْ يُصِرِّحَا	أَمْ يُصِرِّحُ
أَمْ تُصِرِّحَنَّ	أَمْ تُصِرِّحَا	أَمْ تُصِرِّحِي	أَمْ تُصِرِّحُوا	أَمْ تُصِرِّحَا	أَمْ تُصِرِّحُ
				أَمْ تُصِرِّحُ	أَمْ أُصِرِّحُ

Мажхул жаҳд феълининг сарфи:

أَمْ يُصِرِّحَنَّ	أَمْ تُصِرِّحَا	أَمْ تُصِرِّحُ	أَمْ يُصِرِّحُوا	أَمْ يُصِرِّحَا	أَمْ يُصِرِّحُ
أَمْ تُصِرِّحَنَّ	أَمْ تُصِرِّحَا	أَمْ تُصِرِّحِي	أَمْ تُصِرِّحُوا	أَمْ تُصِرِّحَا	أَمْ تُصِرِّحُ
				أَمْ تُصِرِّحُ	أَمْ أُصِرِّحُ

Маълум нафийнинг сарфи:

لَا يُصْرِحُ	لَا يُصْرِحَانِ	لَا تُصْرِحُ	لَا يُصْرِحُونَ	لَا يُصْرِحَانِ	لَا يُصْرِحُ
لَا تُصْرِحُ	لَا تُصْرِحَانِ	لَا تُصْرِحِينَ	لَا تُصْرِحُونَ	لَا تُصْرِحَانِ	لَا تُصْرِحُ
				لَا تُصْرِحُ	لَا أُصْرِحُ

Мажхул нафийнинг сарфи:

لَا يُصْرِحُ	لَا تُصْرِحَانِ	لَا تُصْرِحُ	لَا يُصْرِحُونَ	لَا يُصْرِحَانِ	لَا يُصْرِحُ
لَا تُصْرِحُ	لَا تُصْرِحَانِ	لَا تُصْرِحِينَ	لَا تُصْرِحُونَ	لَا تُصْرِحَانِ	لَا تُصْرِحُ
				لَا تُصْرِحُ	لَا أُصْرِحُ

Ломсиз амрнинг сарфи:

صَرَّحَ	صَرَّحَا	صَرَّحِي	صَرَّحُوا	صَرَّحَا	صَرَّحَ
---------	----------	----------	-----------	----------	---------

Ломли амрнинг сарфи:

لِيُصْرِحَ	لِيُصْرِحَا	لِيُصْرِحَ	لِيُصْرِحُوا	لِيُصْرِحَا	لِيُصْرِحَ
				لِيُصْرِحَ	لَا أُصْرِحُ

Ломли амрнинг мажхули сарфи:

لِيُصْرِحَ	لِيُصْرِحَا	لِيُصْرِحِي	لِيُصْرِحُوا	لِيُصْرِحَا	لِيُصْرِحَ
لِيُصْرِحَ	لِيُصْرِحَا	لِيُصْرِحَ	لِيُصْرِحُوا	لِيُصْرِحَا	لِيُصْرِحَ
				لِيُصْرِحَ	لَا أُصْرِحُ

Нахий маълумнинг сарфи:

لَا تُصْرِحُ	لَا تُصْرِحَانِ	لَا تُصْرِحِينَ	لَا تُصْرِحُونَ	لَا تُصْرِحَانِ	لَا تُصْرِحُ
--------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	--------------

لَا يُصْرِّحْنَ	لَا تُصْرِّحَا	لَا تُصْرِّحْ	لَا يُصْرِّحُوا	لَا يُصْرِّحَا	لَا يُصْرِّحْ
				لَا تُصْرِّحْ	لَا أُصْرِّحْ

Наҳий мажҳулнинг сарфи:

لَا تُصْرِّحْنَ	لَا تُصْرِّحَا	لَا تُصْرِّحِي	لَا تُصْرِّحُوا	لَا تُصْرِّحَا	لَا تُصْرِّحْ
لَا يُصْرِّحْنَ	لَا تُصْرِّحَا	لَا تُصْرِّحْ	لَا يُصْرِّحُوا	لَا يُصْرِّحَا	لَا يُصْرِّحْ
				لَا تُصْرِّحْ	لَا أُصْرِّحْ

Замон ва макон исмларининг сарфи:

مُصْرِّحُونَ	مُصْرِّحَانِ	مُصْرِّحٌ
--------------	--------------	-----------

Фобилнинг исми музореъ маълум феълини мо қабли охирина касрали қилиб, музораъат ҳарфи ўрнига мазмуна (ميم) келтириш билан ҳосил қилинади.

Масалан: يُصْرِّحُ дан مُصْرِّحٌ ва музореъ мажҳулдан мафъул олинади. Масалан: يُصْرِّحُ дан مُصْرِّحٌ олинади. Ва яна замон ва макон исмлари, мафъул исми билан муштарак эканлигини яни бир бор эслатмоқдамиз.

جَدَّدَ - يُجَدِّدُ

Ушбу бобнинг музоъафи جَدَّدَ - يُجَدِّدُ.

Аслида جَدَّدَ - يُجَدِّدُ эди. Иккала сийғада ҳам идғом шарти ҳосил бўлган, яъни иккаласида ҳам биринчи (دال) сокин, иккинчи (دال) ҳаракатли, шу боисдан биринчи (دال) ни иккинчига идғом қилдик.

“Иштиқоқлари”

جَدَّدَ мозий, يُجَدِّدُ музореъ, تَجَدِّدًا янгидан қурмоқ маъносидаги масдар. جَدَّدَ фоъилнинг исми, جَدَّدَ мафъулнинг исми, لَمْ يُجَدِّدْ жаҳд феъли, لَا يُجَدِّدُ нафий феъли, جَدَّدَ ломсиз амр, لِيُجَدِّدَ ломли амр, لَا تُجَدِّدُ наҳий ҳозир, جَدَّدَ замон ва макон исмлари.

Фоъилнинг исмини маълум музореъ феълидан, мо қабли охирни касра ва биринчи ҳарф музораъат ўрнига заммали (ميم) келтириш билан ҳосил қилинади: يُجَدِّدُ - جَدَّدَ бўлади.

Мафъул исмини мажҳул музореъдан мо қабли охирни фатҳа ва музораъат ҳарфи ўрнига заммали (ميم) келтириш билан олинади. Масалан, جَدَّدَ - يُجَدِّدُ бўлади.

Амр جَدَّدَ ни, музореъ маълумнинг олтига мухотаб ва мухотабадан икки амал билан олинади.

Биринчи амал, калиманинг охирига қараймиз, калиманинг охири саҳиҳ бўлгани учун уни сокин қиламиз جَدَّدَ бўлади.

Иккинчи амал, калиманинг аввалига қараймиз, (تا) музораъат ҳарфини ташлаймиз جَدَّدَ бўлди. Амр тамом, зеро музораъат ҳарфидан сўнг ҳаракатли келган.

Замон ва макон исмлари, мафъул исми билан муштарак келади.

Маълум мозийнинг сарфи:

جَدَدَنْ	جَدَدَاتَا	جَدَدَاتِ	جَدَدُوا	جَدَدَا	جَدَدَ
جَدَدُنَّ	جَدَدَاتُهَا	جَدَدَاتِهَا	جَدَدْتُمْ	جَدَدْتُمَا	جَدَدْتِ
				جَدَدْنَا	جَدَدْتُ

Бешта сийғада идғом шарти келади. Олтинчи сийғадан бошлаб охиригача идғом ечилади, яъни (факки идғом) дейилади.

Мо қабли охирини касра ва биринчи ҳарфини замма қилиб, маълум сийғани мажхулга айлантирилади.

Мажхул мозийнинг сарфи:

جُدَدَنْ	جُدَدَاتَا	جُدَدَاتِ	جُدَدُوا	جُدَدَا	جُدَدَ
جُدَدُنَّ	جُدَدَاتُهَا	جُدَدَاتِهَا	جُدَدْتُمْ	جُدَدْتُمَا	جُدَدْتِ
				جُدَدْنَا	جُدَدْتُ

Ушбу мажхул 14 сийғада ҳам бештасида идғом сақланади, қолган тўққизида идғом ечилади.

Маълум музореънинг сарфи:

يُجَدَدَنْ	يُجَدَدَانِ	يُجَدَدُ	يُجَدَدُونَ	يُجَدَدَانِ	يُجَدَدُ
يُجَدَدَنَّ	يُجَدَدَانِ	يُجَدَدِينَ	يُجَدَدُونَ	يُجَدَدَانِ	يُجَدَدُ

				بُجِدِّدُ	أُجِدِّدُ
--	--	--	--	-----------	-----------

Ушбу 14 сийғани барчасида идғом шарти сақланади.

Мажхул музореънинг сарфи:

يُجِدِّدَنَّ	بُجِدِّدَانِ	بُجِدِّدُ	يُجِدِّدُونَ	يُجِدِّدَانِ	يُجِدِّدُ
بُجِدِّدَنَّ	بُجِدِّدَانِ	بُجِدِّدِينَ	بُجِدِّدُونَ	بُجِدِّدَانِ	بُجِدِّدُ
				بُجِدِّدُ	أُجِدِّدُ

Ушбу 14 сийға, музореъ маълум сийғаларини мо қабли охирини фатҳа қилиб олинади.

Фоъил исмининг сарфи:

بُجِدِّدَاتُ	بُجِدِّدَاتِنِ	بُجِدِّدَةٌ	بُجِدِّدُونَ	بُجِدِّدَانِ	بُجِدِّدُ
--------------	----------------	-------------	--------------	--------------	-----------

Мафъул исмининг сарфи:

بُجِدِّدَاتُ	بُجِدِّدَاتِنِ	بُجِدِّدَةٌ	بُجِدِّدُونَ	بُجِدِّدَانِ	بُجِدِّدُ
--------------	----------------	-------------	--------------	--------------	-----------

Ушбу икки сийға, яъни фоъилнинг ва мафъулнинг исми музореъ феълининг мо қаблини касра ва фатҳа, музораъат ҳарфи ўрнига мазмуна (ميم) келтириш билан ҳосил қилинади.

Маълум жаҳднинг сарфи:

مَمْ يُجِدِّدَنَّ	مَمْ بُجِدِّدَا	مَمْ بُجِدِّدُ	مَمْ يُجِدِّدُوا	مَمْ يُجِدِّدَا	مَمْ يُجِدِّدُ
-------------------	-----------------	----------------	------------------	-----------------	----------------

لَمْ يُجَدِّدَنَّ	لَمْ يُجَدِّدَا	لَمْ يُجَدِّدِي	لَمْ يُجَدِّدُوا	لَمْ يُجَدِّدَا	لَمْ يُجَدِّدْ
				لَمْ يُجَدِّدْ	لَمْ أُجَدِّدْ

Мажхул жаҳднинг сарфи:

لَمْ يُجَدِّدَنَّ	لَمْ يُجَدِّدَا	لَمْ يُجَدِّدْ	لَمْ يُجَدِّدُوا	لَمْ يُجَدِّدَا	لَمْ يُجَدِّدْ
لَمْ يُجَدِّدَنَّ	لَمْ يُجَدِّدَا	لَمْ يُجَدِّدِي	لَمْ يُجَدِّدُوا	لَمْ يُجَدِّدَا	لَمْ يُجَدِّدْ
				لَمْ يُجَدِّدْ	لَمْ أُجَدِّدْ

Маълум нафий феълининг сарфи:

لَا يُجَدِّدَنَّ	لَا يُجَدِّدَانِ	لَا يُجَدِّدْ	لَا يُجَدِّدُونَ	لَا يُجَدِّدَانِ	لَا يُجَدِّدْ
لَا يُجَدِّدَنَّ	لَا يُجَدِّدَانِ	لَا يُجَدِّدِينَ	لَا يُجَدِّدُونَ	لَا يُجَدِّدَانِ	لَا يُجَدِّدْ
				لَا يُجَدِّدْ	لَا أُجَدِّدْ

Мажхул нафий феълининг сарфи:

لَا يُجَدِّدَنَّ	لَا يُجَدِّدَانِ	لَا يُجَدِّدْ	لَا يُجَدِّدُونَ	لَا يُجَدِّدَانِ	لَا يُجَدِّدْ
لَا يُجَدِّدَنَّ	لَا يُجَدِّدَانِ	لَا يُجَدِّدِينَ	لَا يُجَدِّدُونَ	لَا يُجَدِّدَانِ	لَا يُجَدِّدْ
				لَا يُجَدِّدْ	لَا أُجَدِّدْ

Ломсиз амрнинг сарфи:

جَدِّدَنَّ	جَدِّدَا	جَدِّدِي	جَدِّدُوا	جَدِّدَا	جَدِّدْ
------------	----------	----------	-----------	----------	---------

Ломли амрнинг сарфи:

لِيُجَدِّدَنَّ	لِيُجَدِّدَا	لِيُجَدِّدْ	لِيُجَدِّدُوا	لِيُجَدِّدَا	لِيُجَدِّدْ
				لِيُجَدِّدْ	لَا أُجَدِّدْ

Ломли амрнинг мажҳули сарфи:

لُتَجَدَّدَنَّ	لُتَجَدَّدَا	لُتَجَدَّدِي	لُتَجَدَّدُوا	لُتَجَدَّدَا	لُتَجَدَّدُ
لِيُجَدَّدَنَّ	لِيُجَدَّدَا	لِيُجَدَّدَ	لِيُجَدَّدُوا	لِيُجَدَّدَا	لِيُجَدَّدَ
				لُتَجَدَّدُ	لَأُجَدَّدَ

Наҳий феълининг маълуми сарфи:

لَا تُجَدَّدَنَّ	لَا تُجَدَّدَا	لَا تُجَدَّدِي	لَا تُجَدَّدُوا	لَا تُجَدَّدَا	لَا تُجَدَّدُ
لَا يُجَدَّدَنَّ	لَا يُجَدَّدَا	لَا يُجَدَّدَ	لَا يُجَدَّدُوا	لَا يُجَدَّدَا	لَا يُجَدَّدَ
				لَا تُجَدَّدُ	لَا أُجَدَّدُ

Мажҳул наҳий феълининг сарфи:

لَا تُجَدَّدَنَّ	لَا تُجَدَّدَا	لَا تُجَدَّدِي	لَا تُجَدَّدُوا	لَا تُجَدَّدَا	لَا تُجَدَّدُ
لَا يُجَدَّدَنَّ	لَا يُجَدَّدَا	لَا يُجَدَّدَ	لَا يُجَدَّدُوا	لَا يُجَدَّدَا	لَا يُجَدَّدَ
				لَا تُجَدَّدُ	لَا أُجَدَّدُ

Замон ва макон исмларининг сарфи:

بُجَدَّدُونَ	بُجَدَّدَانِ	بُجَدَّدٌ
--------------	--------------	-----------

وَحَدَّ - يُوَحِّدُ

Ушбу бобнинг вавлик мисоли **وَحَدَّ** - бўлиб, аслида **يُوحِدُ** - **يُوحِدُ** эди. Идғом шарти борлиги учун идғом қилинган.

“Иштиқоклари”

وَحَدَّ мозий, **يُوحِدُ** музореъ, **تَوَحَّدَ** масдар, **مُوَحَّدٌ** фоъилнинг исми, **مُوَحَّدٌ** мафъулнинг исми, **لَمْ يُوَحِّدْ** жаҳд феъли, **لَا يُوَحِّدُ** нафий феъли, **وَحَدَّ** ломсиз амр, **لِيُوَحِّدْ** ломли амр, **لَا تُوحِّدْ** нахий ҳозир, **مُوَحَّدٌ** замон ва макон исмлари ва (ميم) лик масдар.

Маълум мозийнинг сарфи:

وَحَدَّنَ	وَحَدَّتْنَا	وَحَدَّتْ	وَحَدُّوا	وَحَدَّا	وَحَدَّ
وَحَدَّتْنِ	وَحَدَّتْمَا	وَحَدَّتِ	وَحَدَّتُمْ	وَحَدَّتُمَا	وَحَدَّتَ
				وَحَدَّتْنَا	وَحَدَّتْ

Маълум мозийнинг мажхул қилиш қоидаси мо қабли охирини касра ва биринчи ҳарфни замма қилмоқдир.

Мажхул мозийнинг сарфи:

وُحِدَنَّ	وُحِدَّتْنَا	وُحِدَّتْ	وُحِدُّوا	وُحِدَّا	وُحِدَّ
وُحِدَّتْنِ	وُحِدَّتْمَا	وُحِدَّتِ	وُحِدَّتُمْ	وُحِدَّتُمَا	وُحِدَّتَ
				وُحِدَّتْنَا	وُحِدَّتْ

Маълум музореънинг сарфи:

يُوَحِّدَنَّ	تُوَحِّدَانِ	تُوَحِّدُ	يُوَحِّدُونَ	يُوَحِّدَانِ	يُوَحِّدُ
تُوَحِّدَنَّ	تُوَحِّدَانِ	تُوَحِّدِينَ	تُوَحِّدُونَ	تُوَحِّدَانِ	تُوَحِّدُ
				تُوَحِّدُ	أُوَحِّدُ

Музореъ маълум феълини мажхул қилиш учун мо қабли охирини фатҳа қилиш билан ҳосил қилинади.

Мажхул музореънинг сарфи:

يُوَحِّدَنَّ	تُوَحِّدَانِ	تُوَحِّدُ	يُوَحِّدُونَ	يُوَحِّدَانِ	يُوَحِّدُ
تُوَحِّدَنَّ	تُوَحِّدَانِ	تُوَحِّدِينَ	تُوَحِّدُونَ	تُوَحِّدَانِ	تُوَحِّدُ
				تُوَحِّدُ	أُوَحِّدُ

Фоъил исмининг сарфи:

مُوَحِّدَاتٌ	مُوَحِّدَاتَانِ	مُوَحِّدَةٌ	مُوَحِّدُونَ	مُوَحِّدَانِ	مُوَحِّدُ
--------------	-----------------	-------------	--------------	--------------	-----------

Фоъил исмини сийғаси, маълум музореъ сийғасини мо қабли охирини касра ва музораъат ҳарфи ўрнига заммали (ميم) келтириш билан ҳосил қилинади.

Мафъул исмининг сарфи:

مُوَحِّدَاتٌ	مُوَحِّدَاتَانِ	مُوَحِّدَةٌ	مُوَحِّدُونَ	مُوَحِّدَانِ	مُوَحِّدُ
--------------	-----------------	-------------	--------------	--------------	-----------

Мафъул исмининг сийғаси мажхул музореъ феълини мо қаблини фатҳа ва музораъат ҳарфи ўрнига заммали (ميم) келтириш билан ҳосил қилинади.

Маълум жад феълининг сарфи:

مَ يُؤَحِّدَنَّ	مَ تُؤَحِّدَا	مَ تُؤَحِّدُ	مَ يُؤَحِّدُوا	مَ يُؤَحِّدَا	مَ يُؤَحِّدُ
مَ تُؤَحِّدَنَّ	مَ تُؤَحِّدَا	مَ تُؤَحِّدِي	مَ تُؤَحِّدُوا	مَ تُؤَحِّدَا	مَ تُؤَحِّدُ
				مَ نُؤَحِّدُ	مَ أُؤَحِّدُ

Жад феълининг маълуми, музореъ феълини эъроб (نون)ларини ташлаш ва охирги ҳарфини сокин қилиш билан олинади. Мажхулни эса маълум музореъ феълини эъроб (نون)ларини ташлаш ва охирга ҳарфини сокин қилиш билан ҳосил қилинади.

Мажхул жад феълининг сарфи:

مَ يُؤَحِّدَنَّ	مَ تُؤَحِّدَا	مَ تُؤَحِّدُ	مَ يُؤَحِّدُوا	مَ يُؤَحِّدَا	مَ يُؤَحِّدُ
مَ تُؤَحِّدَنَّ	مَ تُؤَحِّدَا	مَ تُؤَحِّدِي	مَ تُؤَحِّدُوا	مَ تُؤَحِّدَا	مَ تُؤَحِّدُ
				مَ نُؤَحِّدُ	مَ أُؤَحِّدُ

Маълум нафий феълининг сарфи:

لَا يُؤَحِّدَنَّ	لَا تُؤَحِّدَانِ	لَا تُؤَحِّدُ	لَا يُؤَحِّدُونَ	لَا يُؤَحِّدَانِ	لَا يُؤَحِّدُ
لَا تُؤَحِّدَنَّ	لَا تُؤَحِّدَانِ	لَا تُؤَحِّدِينَ	لَا تُؤَحِّدُونَ	لَا تُؤَحِّدَانِ	لَا تُؤَحِّدُ
				لَا نُؤَحِّدُ	لَا أُؤَحِّدُ

Маълум ва мажхул нафий феъллари музореъ феълини маълум ва мажхулини олдига لا қўйиш билан ҳосил қилинади.

Мажхул нафий феълининг сарфи:

لَا يُؤَحِّدَنَّ	لَا تُؤَحِّدَانِ	لَا تُؤَحِّدُ	لَا يُؤَحِّدُونَ	لَا يُؤَحِّدَانِ	لَا يُؤَحِّدُ
لَا تُؤَحِّدَنَّ	لَا تُؤَحِّدَانِ	لَا تُؤَحِّدِينَ	لَا تُؤَحِّدُونَ	لَا تُؤَحِّدَانِ	لَا تُؤَحِّدُ
				لَا تُؤَحِّدُ	لَا أُؤَحِّدُ

Ломсиз амрнинг сарфи:

وَحِّدَنَّ	وَحِّدَا	وَحِّدِي	وَحِّدُوا	وَحِّدَا	وَحِّدُ
------------	----------	----------	-----------	----------	---------

Ломли амрнинг сарфи:

لِيُؤَحِّدَنَّ	لِتُؤَحِّدَا	لِتُؤَحِّدِي	لِيُؤَحِّدُوا	لِيُؤَحِّدَا	لِيُؤَحِّدُ
				لِيُؤَحِّدُ	لَا أُؤَحِّدُ

Ломсиз амр, маълум музореъ сийфасидан икки амал билан олиниш юқорида бир неча бор такрорланди.

Ломли амрнинг мажхули сарфи:

لِيُؤَحِّدَنَّ	لِتُؤَحِّدَا	لِتُؤَحِّدِي	لِيُؤَحِّدُوا	لِيُؤَحِّدَا	لِيُؤَحِّدُ
لِيُؤَحِّدَنَّ	لِتُؤَحِّدَا	لِتُؤَحِّدِي	لِيُؤَحِّدُوا	لِيُؤَحِّدَا	لِيُؤَحِّدُ
				لِيُؤَحِّدُ	لَا أُؤَحِّدُ

Ломсиз амрнинг мажхули худди жаҳд феълини мажхули кабидир. Аммо, ломсиз амрда аввал мухотаб ва ғойиб ва ғойибалар, охирида эса мутакаллим маъал-ғайр сийғалари келади.

Маълум наҳийнинг сарфи:

لَا تُؤَحِّدَنَّ	لَا تُؤَحِّدَا	لَا تُؤَحِّدِي	لَا تُؤَحِّدُوا	لَا تُؤَحِّدَا	لَا تُؤَحِّدَنَّ
لَا يُؤَحِّدَنَّ	لَا يُؤَحِّدَا	لَا يُؤَحِّدَنَّ	لَا يُؤَحِّدُوا	لَا يُؤَحِّدَا	لَا يُؤَحِّدَنَّ
				لَا نُؤَحِّدَنَّ	لَا أُؤَحِّدَنَّ

Наҳий феълнинг маълуми ва мажҳули жаҳд феълнинг маълум ва мажҳули кабидир. Аммо наҳийда аввал мухотаб ва мухотабалар сўнг ғойиб ва ғойибалар охирида эса мутакаллим маълал-ғайр келтирилади.

Мажҳул наҳийнинг сарфи:

لَا تُؤَحِّدَنَّ	لَا تُؤَحِّدَا	لَا تُؤَحِّدِي	لَا تُؤَحِّدُوا	لَا تُؤَحِّدَا	لَا تُؤَحِّدَنَّ
لَا يُؤَحِّدَنَّ	لَا يُؤَحِّدَا	لَا يُؤَحِّدَنَّ	لَا يُؤَحِّدُوا	لَا يُؤَحِّدَا	لَا يُؤَحِّدَنَّ
				لَا نُؤَحِّدَنَّ	لَا أُؤَحِّدَنَّ

Замон ва макон исмларининг сарфи:

مُؤَحِّدُونَ	مُؤَحِّدَانِ	مُؤَحِّدٌ
--------------	--------------	-----------

Демак ҳозиргача ушбу **تَفْعِيلٌ** бобида ҳазф ва қалб ишлатилмади. Лекин таскин ва идғом ишлатилган.

Ушбу бобнинг (با) лик мисоли **يَسَّرَ** - бўлиб, аслида **يُسِّرُ** - эди. Идғом шарти пайдо бўлгани учун биринчи (سين) ни иккинчи(سين) га идғом қилинди.

“Иштиқоқлари”

يَسَّرَ мозий, **يُسِّرُ** музореъ, **تَسِيرًا** осонлаштирмақ маъносидаги масдар, **مُسِرًا** фобилнинг исми, **مُسِرًا** мафбулнинг исми, **لَمْ يُسِرْ** жаҳд феъли, **لَا يُسِرُ** нафий феъли, **يَسَّرَ** ломсиз амр, **لِيُسِّرَ** ломли амр, **لَا تُسِرُ** наҳий ҳозир, **مُسِرًا** замон ва макон исмлари ва (ميم) лик масдар.

Маълум мозийнинг сарфи:

يَسَّرَ	يَسَّرَتَا	يَسَّرَتِ	يَسَّرُوا	يَسَّرَا	يَسَّرَ
يَسَّرْتَنَ	يَسَّرْتُمَا	يَسَّرْتِ	يَسَّرْتُمْ	يَسَّرْتُمَا	يَسَّرَتِ
				يَسَّرْنَا	يَسَّرْتُ

Мажхул мозийнинг сарфи:

يُسِّرُ	يُسِّرَتَا	يُسِّرَتِ	يُسِّرُوا	يُسِّرَا	يُسِّرُ
يُسِّرْتَنَ	يُسِّرْتُمَا	يُسِّرْتِ	يُسِّرْتُمْ	يُسِّرْتُمَا	يُسِّرَتِ
				يُسِّرْنَا	يُسِّرْتُ

Ушбу 14 маълум ва 14 мажхул мозий сийғаларида маълумни мажхул қилишдан бошқа ҳеч қандай қоида ишлатилмади. Шу билан бирга ҳеч қандай сийғада (фақки идғом) қилинмади, яъни идғом ечилмади.

Маълум музореънинг сарфи:

يُسْرَانِ	يُسْرَانِ	يُسْرَانِ	يُسْرَانِ	يُسْرَانِ	يُسْرَانِ
يُسْرَانِ	يُسْرَانِ	يُسْرَانِ	يُسْرَانِ	يُسْرَانِ	يُسْرَانِ
				يُسْرَانِ	يُسْرَانِ

Мажхул музореънинг сарфи:

يُسْرَانِ	يُسْرَانِ	يُسْرَانِ	يُسْرَانِ	يُسْرَانِ	يُسْرَانِ
يُسْرَانِ	يُسْرَانِ	يُسْرَانِ	يُسْرَانِ	يُسْرَانِ	يُسْرَانِ
				يُسْرَانِ	يُسْرَانِ

Маълум ва мажхул музореъ сийғаларида ҳам, мажхул қоидасидан бошқа ҳеч қандай қоида ишлатилмади.

Фобил исмининг сарфи:

مَيْسِرَاتٍ	مَيْسِرَاتٍ	مَيْسِرَاتٍ	مَيْسِرَاتٍ	مَيْسِرَاتٍ	مَيْسِرَاتٍ
-------------	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------

Мафъул исмининг сарфи:

مَيْسِرَاتٍ	مَيْسِرَاتٍ	مَيْسِرَاتٍ	مَيْسِرَاتٍ	مَيْسِرَاتٍ	مَيْسِرَاتٍ
-------------	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------

Фобилнинг исми, музореъ маълумни мо қаблини касра ва музораъат ҳарфи ўрнига заммали (ميم) ва мафъул исмини мажхул музореъни мо қаблини фатҳа ва музораъат ҳарфи ўрнига заммали (ميم) келтириш билан олинади.

Маълум жаҳднинг сарфи:

أَمْ يُبَيِّنُونَ	أَمْ يُبَيِّنُوا	أَمْ يُبَيِّنِي	أَمْ يُبَيِّنُوا	أَمْ يُبَيِّنُوا	أَمْ يُبَيِّنُونَ
أَمْ يُبَيِّنُونَ	أَمْ يُبَيِّنُوا	أَمْ يُبَيِّنِي	أَمْ يُبَيِّنُوا	أَمْ يُبَيِّنُوا	أَمْ يُبَيِّنُونَ
				أَمْ يُبَيِّنُونَ	أَمْ يُبَيِّنُونَ

Мажхул жаҳднинг сарфи:

أَمْ يُبَيِّنُونَ	أَمْ يُبَيِّنُوا	أَمْ يُبَيِّنِي	أَمْ يُبَيِّنُوا	أَمْ يُبَيِّنُوا	أَمْ يُبَيِّنُونَ
أَمْ يُبَيِّنُونَ	أَمْ يُبَيِّنُوا	أَمْ يُبَيِّنِي	أَمْ يُبَيِّنُوا	أَمْ يُبَيِّنُوا	أَمْ يُبَيِّنُونَ
				أَمْ يُبَيِّنُونَ	أَمْ يُبَيِّنُونَ

Маълум нафийнинг сарфи:

لَا يُبَيِّنُونَ	لَا يُبَيِّنَانِ	لَا يُبَيِّنُ	لَا يُبَيِّنُونَ	لَا يُبَيِّنَانِ	لَا يُبَيِّنُونَ
لَا يُبَيِّنُونَ	لَا يُبَيِّنَانِ	لَا يُبَيِّنِينَ	لَا يُبَيِّنُونَ	لَا يُبَيِّنَانِ	لَا يُبَيِّنُونَ
				لَا يُبَيِّنُونَ	لَا يُبَيِّنُونَ

Мажхул нафийнинг сарфи:

لَا يُبَيِّنُونَ	لَا يُبَيِّنَانِ	لَا يُبَيِّنُ	لَا يُبَيِّنُونَ	لَا يُبَيِّنَانِ	لَا يُبَيِّنُونَ
لَا يُبَيِّنُونَ	لَا يُبَيِّنَانِ	لَا يُبَيِّنِينَ	لَا يُبَيِّنُونَ	لَا يُبَيِّنَانِ	لَا يُبَيِّنُونَ
				لَا يُبَيِّنُونَ	لَا يُبَيِّنُونَ

Нафийнинг барча сийғалари худди музореънинг сийғалари кабидир. Фақат ҳар бир сийға олдиға ў қўйилади ҳолос.

Ломсиз амрнинг сарфи:

يَسْرُونَ	يَسْرًا	يَسْرِي	يَسْرُوا	يَسْرًا	يَسْرَ
-----------	---------	---------	----------	---------	--------

Ломли амрнинг сарфи:

لِيَسْرُونَ	لِيَسْرًا	لِيَسْرَ	لِيَسْرُوا	لِيَسْرًا	لِيَسْرَ
				لِيَسْرَ	لَا يُسْرَ

Ломли амрнинг мажҳули сарфи:

لِيَسْرُونَ	لِيَسْرًا	لِيَسْرِي	لِيَسْرُوا	لِيَسْرًا	لِيَسْرَ
لِيَسْرُونَ	لِيَسْرًا	لِيَسْرَ	لِيَسْرُوا	لِيَسْرًا	لِيَسْرَ
				لِيَسْرَ	لَا يُسْرَ

Маълум наҳийнинг сарфи:

لَا يُسْرُونَ	لَا يُسْرًا	لَا يُسْرِي	لَا يُسْرُوا	لَا يُسْرًا	لَا يُسْرَ
لَا يُسْرُونَ	لَا يُسْرًا	لَا يُسْرَ	لَا يُسْرُوا	لَا يُسْرًا	لَا يُسْرَ
				لَا يُسْرَ	لَا أُيْسْرَ

Мажҳул наҳийнинг сарфи:

لَا يُسْرُونَ	لَا يُسْرًا	لَا يُسْرِي	لَا يُسْرُوا	لَا يُسْرًا	لَا يُسْرَ
لَا يُسْرُونَ	لَا يُسْرًا	لَا يُسْرَ	لَا يُسْرُوا	لَا يُسْرًا	لَا يُسْرَ
				لَا يُسْرَ	لَا أُيْسْرَ

Замон ва макон исмларининг сарфи:

مَيْسَرُونَ	مَيْسَرَانِ	مَيْسَرٌ
-------------	-------------	----------

صَوَّبَ - يُصَوِّبُ

Ушбу бобнинг (واو) лик ажвафи صَوَّبَ - يُصَوِّبُ бўлиб, аслида صَوَّوْبَ - يُصَوِّوْبُ эди. Идғом шарти ҳосил бўлгандан сўнг идғом қилинган...

“Иштиқоқлари”

صَوَّبَ мозий, يُصَوِّبُ музореъ, تَصَوِّبًا тўғри топмоқ, ҳақиқатига етишмоқ маъносидаги масдар. مُصَوِّبٌ фобилнинг исми, مُصَوِّبٌ мафъулнинг исми, لَمْ يُصَوِّبْ жаҳд феъли, لَا يُصَوِّبُ нафий феъли, صَوَّبَ ломсиз амр, لِيُصَوِّبَ ломли амр, لَا تُصَوِّبُ наҳий ҳозир, مُصَوِّبٌ замон ва макон исмлари ва мимлик масдар.

Маълум мозийнинг сарфи:

صَوَّبَ	صَوَّبَا	صَوَّبْتُمْ	صَوَّبُوا	صَوَّبْنَا	صَوَّبْتُ
صَوَّبْتُمْ	صَوَّبْتُمَا	صَوَّبْتِ	صَوَّبْتُمْ	صَوَّبْتُمَا	صَوَّبْتُ
				صَوَّبْنَا	صَوَّبْتُ

Мажхул мозийнинг сарфи:

صَوَّبَ	صَوَّبَا	صَوَّبْتُمْ	صَوَّبُوا	صَوَّبْنَا	صَوَّبْتُ
صَوَّبْتُمْ	صَوَّبْتُمَا	صَوَّبْتِ	صَوَّبْتُمْ	صَوَّبْتُمَا	صَوَّبْتُ
				صَوَّبْنَا	صَوَّبْتُ

Маълум музореънинг сарфи:

يُصَوِّبَنَّ	تُصَوِّبَانِ	تُصَوِّبُ	يُصَوِّبُونَ	يُصَوِّبَانِ	يُصَوِّبُ
تُصَوِّبَنَّ	تُصَوِّبَانِ	تُصَوِّبِينَ	تُصَوِّبُونَ	تُصَوِّبَانِ	تُصَوِّبُ
				نُصَوِّبُ	أُصَوِّبُ

Мажхул музореънинг сарфи:

يُصَوِّبَنَّ	تُصَوِّبَانِ	تُصَوِّبُ	يُصَوِّبُونَ	يُصَوِّبَانِ	يُصَوِّبُ
تُصَوِّبَنَّ	تُصَوِّبَانِ	تُصَوِّبِينَ	تُصَوِّبُونَ	تُصَوِّبَانِ	تُصَوِّبُ
				نُصَوِّبُ	أُصَوِّبُ

Фоъил исмининг сарфи:

مُصَوِّبَاتٌ	مُصَوِّبَاتَانِ	مُصَوِّبَةٌ	مُصَوِّبُونَ	مُصَوِّبَانِ	مُصَوِّبٌ
--------------	-----------------	-------------	--------------	--------------	-----------

Мафъул исмининг сарфи:

مُصَوِّبَاتٌ	مُصَوِّبَاتَانِ	مُصَوِّبَةٌ	مُصَوِّبُونَ	مُصَوِّبَانِ	مُصَوِّبٌ
--------------	-----------------	-------------	--------------	--------------	-----------

Маълум жаҳднинг сарфи:

لَمْ يُصَوِّبَنَّ	لَمْ تُصَوِّبَا	لَمْ تُصَوِّبْ	لَمْ يُصَوِّبُوا	لَمْ يُصَوِّبَا	لَمْ يُصَوِّبْ
لَمْ تُصَوِّبَنَّ	لَمْ تُصَوِّبَا	لَمْ تُصَوِّبِي	لَمْ تُصَوِّبُوا	لَمْ تُصَوِّبَا	لَمْ تُصَوِّبْ
				لَمْ نُصَوِّبْ	لَمْ أُصَوِّبْ

Мажхул жаҳднинг сарфи:

لَمْ يُصَوِّبَنَّ	لَمْ تُصَوِّبَا	لَمْ تُصَوِّبْ	لَمْ يُصَوِّبُوا	لَمْ يُصَوِّبَا	لَمْ يُصَوِّبْ
لَمْ تُصَوِّبَنَّ	لَمْ تُصَوِّبَا	لَمْ تُصَوِّبِي	لَمْ تُصَوِّبُوا	لَمْ تُصَوِّبَا	لَمْ تُصَوِّبْ

				مَمْ نُصَوِّبُ	لَمْ أَصَوِّبُ
--	--	--	--	----------------	----------------

Маълум нафийнинг сарфи:

لَا يُصَوِّبَنَّ	لَا تُصَوِّبَانِ	لَا تُصَوِّبُ	لَا يُصَوِّبُونَ	لَا يُصَوِّبَانِ	لَا يُصَوِّبُ
لَا تُصَوِّبَنَّ	لَا تُصَوِّبَانِ	لَا تُصَوِّبِينَ	لَا تُصَوِّبُونَ	لَا تُصَوِّبَانِ	لَا تُصَوِّبُ
				لَا نُصَوِّبُ	لَا أَصَوِّبُ

Мажхул нафийнинг сарфи:

لَا يُصَوِّبَنَّ	لَا تُصَوِّبَانِ	لَا تُصَوِّبُ	لَا يُصَوِّبُونَ	لَا يُصَوِّبَانِ	لَا يُصَوِّبُ
لَا تُصَوِّبَنَّ	لَا تُصَوِّبَانِ	لَا تُصَوِّبِينَ	لَا تُصَوِّبُونَ	لَا تُصَوِّبَانِ	لَا تُصَوِّبُ
				لَا نُصَوِّبُ	لَا أَصَوِّبُ

Ломсиз амрнинг сарфи:

صَوِّبَنَّ	صَوِّبَا	صَوِّبِي	صَوِّبُوا	صَوِّبَا	صَوِّبُ
------------	----------	----------	-----------	----------	---------

Ломли амрнинг сарфи:

لِيُصَوِّبَنَّ	لِتُصَوِّبَا	لِتُصَوِّبِي	لِيُصَوِّبُوا	لِيُصَوِّبَا	لِيُصَوِّبُ
				لِنُصَوِّبُ	لَأُصَوِّبُ

Ломли амрнинг мажхули сарфи:

لِيُصَوِّبَنَّ	لِتُصَوِّبَا	لِتُصَوِّبِي	لِيُصَوِّبُوا	لِيُصَوِّبَا	لِيُصَوِّبُ
لِيُصَوِّبَنَّ	لِتُصَوِّبَا	لِتُصَوِّبُ	لِيُصَوِّبُوا	لِيُصَوِّبَا	لِيُصَوِّبُ
				لِنُصَوِّبُ	لَأُصَوِّبُ

Маълум наҳийнинг сарфи:

لَا تُصَوِّبْنَ	لَا تُصَوِّبَا	لَا تُصَوِّبِي	لَا تُصَوِّبُوا	لَا تُصَوِّبَا	لَا تُصَوِّبْ
لَا يُصَوِّبَنَّ	لَا تُصَوِّبَا	لَا تُصَوِّبْ	لَا يُصَوِّبُوا	لَا يُصَوِّبَا	لَا يُصَوِّبْ
				لَا تُصَوِّبْ	لَا أُصَوِّبْ

Мажхул наҳийнинг сарфи:

لَا تُصَوِّبْنَ	لَا تُصَوِّبَا	لَا تُصَوِّبِي	لَا تُصَوِّبُوا	لَا تُصَوِّبَا	لَا تُصَوِّبْ
لَا يُصَوِّبَنَّ	لَا تُصَوِّبَا	لَا تُصَوِّبْ	لَا يُصَوِّبُوا	لَا يُصَوِّبَا	لَا يُصَوِّبْ
				لَا تُصَوِّبْ	لَا أُصَوِّبْ

Замон ва макон исмларининг сарфи:

مُصَوِّبُونَ	مُصَوِّبَانِ	مُصَوِّبٌ
--------------	--------------	-----------

طَيِّبٌ - يُطَيِّبُ

Худди шунингдек бу бобнинг (يا) лик атвафи طَيِّبٌ - يُطَيِّبُ аслида طَيِّبٌ - يُطَيِّبُ эди. Идғом шарти пайдо бўлгач идғом қилинган.

“Иштиқоклари”

طَيِّبٌ мозий, يُطَيِّبُ музореъ, تَطَيَّبًا хушбўй қилмоқ маъносидаги масдар. مُطَيَّبٌ фобилнинг исми, مُطَيَّبٌ мафъулнинг исми, لَمْ يُطَيِّبْ жад феъли, لَا يُطَيِّبُ нафий феъли, طَيَّبٌ ломсиз амр, لِيُطَيِّبْ ломли

амр, لا تُطَيِّبُ, ناҳий ҳозир, مُطَيِّبٌ, замон ва макон исмлари ва мимлик масдар.

Маълум мозийнинг сарфи:

طَيِّبٌ	طَيِّبًا	طَيِّبٍ	طَيِّبُوا	طَيِّبًا	طَيِّبٌ
طَيِّبِينَ	طَيِّبِيمَا	طَيِّبِي	طَيِّبِيكُمْ	طَيِّبِيكُمْ	طَيِّبِي
				طَيِّبِينَا	طَيِّبِي

Мажхул мозийнинг сарфи:

طَيِّبٌ	طَيِّبًا	طَيِّبٍ	طَيِّبُوا	طَيِّبًا	طَيِّبٌ
طَيِّبِينَ	طَيِّبِيمَا	طَيِّبِي	طَيِّبِيكُمْ	طَيِّبِيكُمْ	طَيِّبِي
				طَيِّبِينَا	طَيِّبِي

Маълум музореънинг сарфи:

يُطَيِّبُ	يُطَيِّبَانِ	يُطَيِّبُ	يُطَيِّبُونَ	يُطَيِّبَانِ	يُطَيِّبُ
يُطَيِّبِينَ	يُطَيِّبَانِ	يُطَيِّبِينَ	يُطَيِّبُونَ	يُطَيِّبَانِ	يُطَيِّبُ
				يُطَيِّبُ	أُطَيِّبُ

Мажхул музореънинг сарфи:

يُطَيِّبُ	يُطَيِّبَانِ	يُطَيِّبُ	يُطَيِّبُونَ	يُطَيِّبَانِ	يُطَيِّبُ
يُطَيِّبِينَ	يُطَيِّبَانِ	يُطَيِّبِينَ	يُطَيِّبُونَ	يُطَيِّبَانِ	يُطَيِّبُ
				يُطَيِّبُ	أُطَيِّبُ

Фоъил исмининг сарфи:

مُطَيَّبَاتٌ	مُطَيَّبَاتَانِ	مُطَيَّبَةٌ	مُطَيَّبُونَ	مُطَيَّبَانِ	مُطَيَّبٌ
--------------	-----------------	-------------	--------------	--------------	-----------

Мафъул исмининг сарфи:

مُطَيَّبَاتٌ	مُطَيَّبَاتَانِ	مُطَيَّبَةٌ	مُطَيَّبُونَ	مُطَيَّبَانِ	مُطَيَّبٌ
--------------	-----------------	-------------	--------------	--------------	-----------

Маълум жад феълининг сарфи:

أَمْ يُطَيَّبِينَ	أَمْ تُطَيَّبَا	أَمْ تُطَيَّبِ	أَمْ يُطَيَّبُوا	أَمْ يُطَيَّبَا	أَمْ يُطَيَّبُ
أَمْ تُطَيَّبِينَ	أَمْ تُطَيَّبَا	أَمْ تُطَيَّبِي	أَمْ تُطَيَّبُوا	أَمْ تُطَيَّبَا	أَمْ تُطَيَّبُ
				أَمْ نُطَيَّبُ	أَمْ أُطَيَّبُ

Мажхул жад феълининг сарфи:

أَمْ يُطَيَّبِينَ	أَمْ تُطَيَّبَا	أَمْ تُطَيَّبِ	أَمْ يُطَيَّبُوا	أَمْ يُطَيَّبَا	أَمْ يُطَيَّبُ
أَمْ تُطَيَّبِينَ	أَمْ تُطَيَّبَا	أَمْ تُطَيَّبِي	أَمْ تُطَيَّبُوا	أَمْ تُطَيَّبَا	أَمْ تُطَيَّبُ
				أَمْ نُطَيَّبُ	أَمْ أُطَيَّبُ

Маълум нафий феълининг сарфи:

لَا يُطَيَّبِينَ	لَا تُطَيَّبَانِ	لَا تُطَيَّبِ	لَا يُطَيَّبُونَ	لَا يُطَيَّبَانِ	لَا يُطَيَّبُ
لَا تُطَيَّبِينَ	لَا تُطَيَّبَانِ	لَا تُطَيَّبِينَ	لَا تُطَيَّبُونَ	لَا تُطَيَّبَانِ	لَا تُطَيَّبُ
				لَا نُطَيَّبُ	لَا أُطَيَّبُ

Мажхул нафий феълининг сарфи:

لَا يُطَيَّبِينَ	لَا تُطَيَّبَانِ	لَا تُطَيَّبِ	لَا يُطَيَّبُونَ	لَا يُطَيَّبَانِ	لَا يُطَيَّبُ
لَا تُطَيَّبِينَ	لَا تُطَيَّبَانِ	لَا تُطَيَّبِينَ	لَا تُطَيَّبُونَ	لَا تُطَيَّبَانِ	لَا تُطَيَّبُ
				لَا نُطَيَّبُ	لَا أُطَيَّبُ

Ломсиз амрнинг сарфи:

طَيَّبَ	طَيَّبَا	طَيَّبِي	طَيَّبُوا	طَيَّبَا	طَيَّبَ
---------	----------	----------	-----------	----------	---------

Ломли амрнинг сарфи:

لُطِّبَ	لُطِّبَا	لُطِّبِي	لُطِّبُوا	لُطِّبَا	لُطِّبَ
				لُطِّبَ	لُطِّبَ

Ломли амрнинг мажҳули сарфи:

لُطِّبَ	لُطِّبَا	لُطِّبِي	لُطِّبُوا	لُطِّبَا	لُطِّبَ
لُطِّبَ	لُطِّبَا	لُطِّبَ	لُطِّبُوا	لُطِّبَا	لُطِّبَ
				لُطِّبَ	لُطِّبَ

Маълум наҳийнинг сарфи:

لَا تُطِّبَ	لَا تُطِّبَا	لَا تُطِّبِي	لَا تُطِّبُوا	لَا تُطِّبَا	لَا تُطِّبَ
لَا يُطِّبَ	لَا يُطِّبَا	لَا تُطِّبَ	لَا يُطِّبُوا	لَا يُطِّبَا	لَا يُطِّبَ
				لَا تُطِّبَ	لَا أُطِّبَ

Мажҳул наҳийнинг сарфи:

لَا تُطِّبَ	لَا تُطِّبَا	لَا تُطِّبِي	لَا تُطِّبُوا	لَا تُطِّبَا	لَا تُطِّبَ
لَا يُطِّبَ	لَا يُطِّبَا	لَا تُطِّبَ	لَا يُطِّبُوا	لَا يُطِّبَا	لَا يُطِّبَ
				لَا تُطِّبَ	لَا أُطِّبَ

Замон ва макон исмларининг сарфи:

مُطِّبُونَ	مُطِّبَانِ	مُطِّبٌ
------------	------------	---------

رَبِّي - يُرِّي

Ушбу бобнинг ноқис феълининг мисол رَبِّي - бўлиб, аслида رَبِّي - يُرِّي эди. Идғом шарт ҳосил бўлгани учун идғом қилинади.

“Иштиқоқлари”

رَبِّي мозий, يُرِّي музореъ, تَرْبِيَّةٌ парвариш қилмоқ маъносидаги масдар, مَرْبٍ фоъилнинг исми, مَرْبًا мафъулнинг исми, لَمْ يُرَّبْ жаҳд феъли, لَا يُرَّبِي нафий феъли, رَبِّ لомсиз амр, لِيُرَّبْ ломли амр, لَا تُرَّبْ наҳий ҳозир, مَرْبًا замон ва макон исмлари ва (ميم) лик масдар.

Маълум мозийнинг сарфи:

رَبِّي	رَبِّيَا	رَبِّيَا	رَبِّيَا	رَبِّيَا	رَبِّيَا
رَبِّيَّت	رَبِّيَّتِمَا	رَبِّيَّت	رَبِّيَّتِم	رَبِّيَّتِمَا	رَبِّيَّت
				رَبِّيْنَا	رَبِّيْنَا

رَبِّيَا аслида رَبِّيَا эди, (يا) мутаҳаррик мо қабли мафтуҳ (يا) ни (الف)га қалб қилдик, икки сокин жамъ келиб бўлди. (الف)ни ҳазф қилдик رَبِّيَا бўлди.

رَبِّيْنَا аслида رَبِّيْنَا эди. Сийғани охиригача шу кўринишда қолади.

Мажхул мозийнинг сарфи:

رَبِّينَ	رَبِّينَا	رَبِّتَ	رَبُّوَا	رَبِّيَا	رَبِّي
رَبِّينَ	رَبِّيمَا	رَبِّتِ	رَبِّيمُ	رَبِّيمَا	رَبِّتَ
				رَبِّينَا	رَبِّتُ

رَبِّي сийғасини яшаш учун маълум музореъ رَبِّي ни мо қабли охирини касра ва биринчи ҳарфни замма қилдик رَبِّي бўлди. رَبُّوَا сийғани ҳам маълум музореъ رَبُّوَا дан мо қабли охирни касра ва биринчи ҳарфни замма қилдик, رَبُّوَا бўлди.

Маълум музореънинг сарфи:

يُرَبِّينَ	يُرَبِّينَا	يُرَبِّتِ	يُرَبِّوَنَ	يُرَبِّينَا	يُرَبِّي
يُرَبِّينَ	يُرَبِّينَا	يُرَبِّتِ	يُرَبِّوَنَ	يُرَبِّينَا	يُرَبِّتِ
				يُرَبِّينَا	أُرَبِّي

Мажхул музореънинг сарфи:

يُرَبِّينَ	يُرَبِّينَا	يُرَبِّتِ	يُرَبِّوَنَ	يُرَبِّينَا	يُرَبِّي
يُرَبِّينَ	يُرَبِّينَا	يُرَبِّتِ	يُرَبِّوَنَ	يُرَبِّينَا	يُرَبِّتِ
				يُرَبِّينَا	أُرَبِّي

يُرَبِّوَنَ аслида يُرَبِّوَنَ эди. (يا) мутаҳаррик мо қабли мафтух (يا) ни (ألف) га қалб қилдик икки сокин жамъ бўлди, (ألف) ни ҳазф қилдик يُرَبِّوَنَ бўлди.

مُرَبُّونَ аслида مُرَبِّونَ эди. Замма (يا) га оғир, заммани мо қаблига бердик مُرَبُّونَ бўлди.

Фoбил исмининг сарфи:

مُرَبِّاتٌ	مُرَبِّتَانِ	مُرَبِّةٌ	مُرَبُّونَ	مُرَبِّيَانِ	مُرَبٍِّ
------------	--------------	-----------	------------	--------------	----------

Мафъул исмининг сарфи:

مُرَبِّاتٌ	مُرَبِّتَانِ	مُرَبِّةٌ	مُرَبُّونَ	مُرَبِّيَانِ	مُرَبًِّا
------------	--------------	-----------	------------	--------------	-----------

Маълум жаҳднинг сарфи:

أَمْ يُرَبِّينَ	أَمْ تُرَبِّيَا	أَمْ تُرَبِّ	أَمْ يُرَبُّوْا	أَمْ يُرَبِّيَا	أَمْ يُرَبِّ
أَمْ تُرَبِّينَ	أَمْ تُرَبِّيَا	أَمْ تُرَبِِّي	أَمْ تُرَبُّوْا	أَمْ تُرَبِّيَا	أَمْ تُرَبِّ
				أَمْ تُرَبِّ	أَمْ أُرَبِّ

Мажхул жаҳднинг сарфи:

أَمْ يُرَبِّينَ	أَمْ تُرَبِّيَا	أَمْ تُرَبِّ	أَمْ يُرَبُّوْا	أَمْ يُرَبِّيَا	أَمْ يُرَبِّ
أَمْ تُرَبِّينَ	أَمْ تُرَبِّيَا	أَمْ تُرَبِّ	أَمْ تُرَبُّوْا	أَمْ تُرَبِّيَا	أَمْ تُرَبِّ
				أَمْ تُرَبِّ	أَمْ أُرَبِّ

Маълум нафийнинг сарфи:

لَا يُرَبِّينَ	لَا تُرَبِّيَانِ	لَا تُرَبِِّي	لَا يُرَبُّونَ	لَا يُرَبِّيَانِ	لَا يُرَبِِّي
لَا تُرَبِّينَ	لَا تُرَبِّيَانِ	لَا تُرَبِّينَ	لَا تُرَبُّونَ	لَا تُرَبِّيَانِ	لَا تُرَبِِّي
				لَا تُرَبِّ	لَا أُرَبِّ

Мажхул нафийнинг сарфи:

لَا يُرِيئَنَّ	لَا تُرِيئَانِ	لَا تُرِيئِي	لَا يُرِيئُونَ	لَا يُرِيئَانِ	لَا يُرِيئِي
لَا تُرِيئَنَّ	لَا تُرِيئَانِ	لَا تُرِيئِينَ	لَا تُرِيئُونَ	لَا تُرِيئَانِ	لَا تُرِيئِي
				لَا تُرِيئِي	لَا أُرِيئِي

Ломсиз амрнинг сарфи:

رَبِّينَ	رَبِّيَا	رَبِّي	رَبُّوَا	رَبِّيَا	رَبِّ
----------	----------	--------	----------	----------	-------

Ломли амрнинг сарфи:

لِيُرِيئَنَّ	لِيُرِيئَا	لِيُرِيئِ	لِيُرِيئُوا	لِيُرِيئَا	لِيُرِيئِ
				لِيُرِيئِ	لَا أُرَبِّ

Ломли амрнинг мажхулини сарфи:

لِيُرِيئَنَّ	لِيُرِيئَا	لِيُرِيئِي	لِيُرِيئُوا	لِيُرِيئَا	لِيُرَبِّ
لِيُرِيئَنَّ	لِيُرِيئَا	لِيُرَبِّ	لِيُرَبِّوَا	لِيُرَبِّوَا	لِيُرَبِّ
				لِيُرَبِّ	لَا أُرَبِّ

Маълум наҳийнинг сарфи:

لَا تُرَبِّينَ	لَا تُرَبِّيَا	لَا تُرَبِّي	لَا تُرَبِّوَا	لَا تُرَبِّيَا	لَا تُرَبِّ
لَا يُرَبِّينَ	لَا تُرَبِّيَا	لَا تُرَبِّ	لَا يُرَبِّوَا	لَا يُرَبِّيَا	لَا يُرَبِّ
				لَا تُرَبِّ	لَا أُرَبِّ

Мажхул наҳийнинг сарфи:

لَا تُرَبِّينَ	لَا تُرَبِّيَا	لَا تُرَبِّي	لَا تُرَبِّوَا	لَا تُرَبِّيَا	لَا تُرَبِّ
----------------	----------------	--------------	----------------	----------------	-------------

لَا يُرَبِّينَ	لَا تُرَبِّيَا	لَا تُرَبِّ	لَا يُرَبِّوْا	لَا يُرَبِّيَا	لَا يُرَبِّ
				لَا تُرَبِّ	لَا أُرَبِّ

Замон ва макон исмларининг сарфи:

مُرَبُّونَ	مُرَبِّيَانِ	مُرَبِّا
------------	--------------	----------

سَوَى - يُسَوِّي

Шу бобнинг лафифининг мисоли سَوَى - يُسَوِّي бўлиб, аслида سَوَوِي - يُسَوَوِي эди. Иккисида ҳам идғом шарти ҳосил бўлгач идғом қилинади.

“Иштиқоклари”

سَوَى мозий, يُسَوِّي музореъ, تَسْوِيَةٌ ростламоқ, тикламоқ маъносидаги масдар. مُسَوٍّ фобилнинг исми, مُسَوًّا мафъулнинг исми, لَمْ يُسَوِّ жаҳд феъли, لَا يُسَوِّي нафий феъли, سَوِّ ломсиз амр, لِيُسَوِّ ломли амр, لَا تُسَوِّ наҳий ҳозир, مُسَوًّا замон ва макон исмлари ва (ميم) лик масдар.

مُسَوِّ ни маълум музореъ сийғани مُفَعَّلٌ вазнига солиб олинади. Шу вазнга солинганида مُسَوِّينَ бўлади. Замма (يا)га оғир бўлгани учун заммани ташлаймиз مُسَوِّنَ бўлади. Бу дегани مُسَوِّ деганидир. Мафъул исми эса مُفَعَّلًا вазнидан олинади. Шунда مُسَوِّينَ бўлади. (يا)

мутаҳаррик мо қабли мафтуҳ (يا)ни (ألف) га қалб қилдик مُسَوَّانٌ бўлди. Икки сокин ёнма-ён келди. Алифни ҳазф қилдик مُسَوًّا бўлди. Ломсиз амр سَوِّ ни муфрад мухотабдан икки амал билан олинди.

Биринчи амал, калиманинг охирига қараймиз, калиманинг охири сокин мўътал, уни ташлаймиз سَوِّ бўлди.

Иккинчи амал, калиманинг аввалига қараб, музораъат ҳарф (تا) ни ташлаймиз سَوِّ бўлди. Замон ва макон исмлари мафъул исми билан муштарак бўлади.

Маълум мозийнинг сарфи:

سَوِّينَ	سَوَّتَا	سَوَّتْ	سَوَّوَا	سَوَّيَا	سَوَّى
سَوِّئِينَ	سَوِّئَتَا	سَوِّئَتْ	سَوِّئُوا	سَوِّئِيَا	سَوِّئَى
				سَوِّينَا	سَوِّئْتُ

سَوَّوَا аслида سَوِّئُوا эди, (يا) мутаҳаррик мо қабли мафтуҳ (يا) ни (ألف) га қалб қилдик سَوَّوَا икки сокин ёнма-ён келди (ألف) ни ҳазф қилдик سَوَّوَا бўлди. سَوَّتْ аслида سَوِّئَتْ эди. (يا) мутаҳаррик мо қабли мафтуҳ (يا) ни (ألف) га қалб қилдик ижтимоъи сокинайн бўлди. (ألف) ни ҳазф қилдик سَوَّتْ бўлди. سَوَّتَا ҳам шу қоида билан эълол қилинади. سَوِّينَ дан бошлаб охиригача (يا) сокинлигича қолади.

Мажхул мозийнинг сарфи:

سَوِّينَ	سَوِّئَاتَا	سَوِّئَاتْ	سَوَّوَا	سَوَّيَا	سَوَّى
----------	-------------	------------	----------	----------	--------

سُوَيْتَ	سُوَيْتَا	سُوَيْتِ	سُوَيْتُمْ	سُوَيْتَمَا	سُوَيْتُ
				سُوَيْنَا	سُوَيْتُ

Ушбу 14 сийға мозийни мажхул қилиш қондаси бўлмиш мо қабли охирни касра ва биринчи ҳарфни замма қилиш орқали олинади.

سُوَا эса аслида سُوِيَا эди, замма (يا)га оғир бўлгани учун заммани мо қаблига бердик, سُوِيَا ижтимоъи сокинайн бўлди (يا) ни ҳазф қилдик سُوَا бўлди.

Маълум музореънинг сарфи:

يُسْوِيَنَّ	تُسْوِيَانِ	تُسْوِيِ	يُسْوُونَ	يُسْوِيَانِ	يُسْوِيِ
تُسْوِيَنَّ	تُسْوِيَانِ	تُسْوِيَنَّ	تُسْوُونَ	تُسْوِيَانِ	تُسْوِيِ
				تُسْوِيِ	أُسْوِيِ

Мажхул музореънинг сарфи:

يُسْوِيَنَّ	تُسْوِيَانِ	تُسْوِيِ	يُسْوُونَ	يُسْوِيَانِ	يُسْوِيِ
تُسْوِيَنَّ	تُسْوِيَانِ	تُسْوِيَنَّ	تُسْوُونَ	تُسْوِيَانِ	تُسْوِيِ
				تُسْوِيِ	أُسْوِيِ

Сарф мутахассисларига эслатма!

Мозий ва музореънинг маълум ва мажхул сийғаларини эълолига мохир бўлгандагина қолган барча сийғаларнинг эълоли осонлашади. Зеро қолганлари бир неча қоидага бўйсунди холос.

Фобил исмининг сарфи:

مُسَوِّاتٌ	مُسَوِّتَانِ	مُسَوِّتَةٌ	مُسَوِّوْنَ	مُسَوِّيَانِ	مُسَوِّ
------------	--------------	-------------	-------------	--------------	---------

Мафбул исмининг сарфи:

مُسَوِّاتٌ	مُسَوِّتَانِ	مُسَوِّتَةٌ	مُسَوِّوْنَ	مُسَوِّيَانِ	مُسَوِّا
------------	--------------	-------------	-------------	--------------	----------

Маълум жаҳднинг сарфи:

أَمْ يُسَوِّينَ	أَمْ تُسَوِّيَا	أَمْ تُسَوِّ	أَمْ يُسَوِّوَا	أَمْ يُسَوِّيَا	أَمْ يُسَوِّ
أَمْ تُسَوِّينَ	أَمْ تُسَوِّيَا	أَمْ تُسَوِِّي	أَمْ تُسَوِّوَا	أَمْ تُسَوِّيَا	أَمْ تُسَوِّ
				أَمْ تُسَوِّ	أَمْ أُسَوِّ

Мажхул жаҳднинг сарфи:

أَمْ يُسَوِّينَ	أَمْ تُسَوِّيَا	أَمْ تُسَوِّ	أَمْ يُسَوِّوَا	أَمْ يُسَوِّيَا	أَمْ يُسَوِّ
أَمْ تُسَوِّينَ	أَمْ تُسَوِّيَا	أَمْ تُسَوِِّي	أَمْ تُسَوِّوَا	أَمْ تُسَوِّيَا	أَمْ تُسَوِّ
				أَمْ تُسَوِّ	أَمْ أُسَوِّ

Маълум нафийнинг сарфи:

لَا يُسَوِّينَ	لَا تُسَوِّيَانِ	لَا تُسَوِِّي	لَا يُسَوِّوْنَ	لَا يُسَوِّيَانِ	لَا يُسَوِِّي
لَا تُسَوِّينَ	لَا تُسَوِّيَانِ	لَا تُسَوِِّينِ	لَا تُسَوِّوْنَ	لَا تُسَوِِّيَانِ	لَا تُسَوِِّي
				لَا تُسَوِِّي	لَا أُسَوِِّي

Мажхул нафийнинг сарфи:

لَا يُسَوِّينَ	لَا تُسَوِِّيَانِ	لَا تُسَوِِّي	لَا يُسَوِّوْنَ	لَا يُسَوِِّيَانِ	لَا يُسَوِِّي
----------------	-------------------	---------------	-----------------	-------------------	---------------

لَا تُسَوِّينَ	لَا تُسَوِّيانِ	لَا تُسَوِّينَ	لَا تُسَوِّوْنَ	لَا تُسَوِّيانِ	لَا تُسَوِّى
				لَا تُسَوِّى	لَا أُسَوِّى

Ломсиз амрнинг сарфи:

سَوِّينَ	سَوِّيانِ	سَوِّى	سَوِّوْا	سَوِّيانِ	سَوِّى
----------	-----------	--------	----------	-----------	--------

Ломли амрнинг сарфи:

لِيسَوِّينَ	لِيسَوِّيانِ	لِيسَوِّى	لِيسَوِّوْا	لِيسَوِّيانِ	لِيسَوِّى
				لِيسَوِّى	لِأَسَوِّى

Ломли амрнинг мажҳулини сарфи:

لِيسَوِّينَ	لِيسَوِّيانِ	لِيسَوِّى	لِيسَوِّوْا	لِيسَوِّيانِ	لِيسَوِّى
لِيسَوِّينَ	لِيسَوِّيانِ	لِيسَوِّى	لِيسَوِّوْا	لِيسَوِّيانِ	لِيسَوِّى
				لِيسَوِّى	لِأَسَوِّى

Маълум наҳийнинг сарфи:

لَا تُسَوِّينَ	لَا تُسَوِّيانِ	لَا تُسَوِّى	لَا تُسَوِّوْا	لَا تُسَوِّيانِ	لَا تُسَوِّى
لَا يُسَوِّينَ	لَا تُسَوِّيانِ	لَا تُسَوِّى	لَا يُسَوِّوْا	لَا يُسَوِّيانِ	لَا يُسَوِّى
				لَا تُسَوِّى	لَا أُسَوِّى

Мажҳул наҳийнинг сарфи:

لَا تُسَوِّينَ	لَا تُسَوِّيانِ	لَا تُسَوِّى	لَا تُسَوِّوْا	لَا تُسَوِّيانِ	لَا تُسَوِّى
لَا يُسَوِّينَ	لَا تُسَوِّيانِ	لَا تُسَوِّى	لَا يُسَوِّوْا	لَا يُسَوِّيانِ	لَا يُسَوِّى
				لَا تُسَوِّى	لَا أُسَوِّى

Замон ва макон исмларининг сарфи:

مُسَوِّونَ	مُسَوِّيانِ	مُسَوِّوا
------------	-------------	-----------

حَيٍّ - يُحْيِي

Худди шунингдек шу бобнинг (يا)лик лафифининг мисоли
 حَيٍّ - يُحْيِي бўлиб, аслида حَيِّ - يُحْيِي дир.

“Иштиқоклари”

حَيٍّ мозий, يُحْيِي музореъ, حَيِّ мақтамоқ маъносидаги масдар. حَيٍّ
 фобилнинг исми, حَيٍّ мафъулнинг исми, لَمْ يُحْيِي жаҳд феъли, لَا يُحْيِي
 нафий феъли, حَيٍّ ломсиз амр, لِيُحْيِي ломли амр, لَا تُحْيِي нахий ҳозир,
 حَيٍّ замон ва макон исмлари ва (ميم) лик масдар.

Фобилнинг исми مُفَعِّلٌ вазнидан олинади. Шунда مُحْيِيُنٌ бўлади,
 замма (يا) га оғир бўлгани учун заммани ташлаймиз, مُحْيِيُنٌ бу ҳам
 бўлса حَيٍّ дир.

Мафъулнинг исми مُفَعِّلٌ вазнига солинади مُحْيِيُنٌ бўлади. (يا)
 мутаҳаррик мо қабли мафтуҳ (يا)ни (ألف) га қалб қилинади, مُحْيِيَانٌ
 ижтимоъи сокинайн бўлади, (ألف) ни ҳазф қиламиз حَيٍّ бўлади.
 Амр сийғаси маълум музореъдан икки амал билан олинади.
 Биринчи амал калиманинг охирига қараймиз, калиманинг
 охири мўътал уни ташлаймиз حَيٍّ бўлади, охирга (يا) си тушади ва

иккинчи амал калимани аввалига қараймиз (та) музораъат ҳарфини ташлаймиз амр тамом **حَيِّ** бўлади.

Замон ва маконнинг исмлари **مُفَعَّلٌ** дан олинади. Шунда **مُحْيِينَ** бўлади (يا) мутаҳаррик мо қабли мафтуҳ (يا) ни (ألف) га қалб қиламиз **مُحْيَانٌ** ижтимоъи сокинайн бўлади, (ألف) ни ҳазф қиламиз **مُحْيَا** бўлади.

Маълум мозийнинг сарфи:

حَيِّينَ	حَيَّتَا	حَيَّتْ	حَيُّوا	حَيَّا	حَيَّ
حَيِّينَّ	حَيَّتَمَا	حَيَّتِ	حَيُّنُمْ	حَيَّتُمَا	حَيَّتَ
				حَيِّنَا	حَيِّتُ

Мажхул мозийнинг сарфи:

حَيِّينَ	حَيَّتَا	حَيَّتْ	حَيُّوا	حَيَّا	حَيَّ
حَيِّينَّ	حَيَّتَمَا	حَيَّتِ	حَيُّنُمْ	حَيَّتُمَا	حَيَّتَ
				حَيِّنَا	حَيِّتُ

Маълум музореънинг сарфи:

يُحْيِينَ	يُحْيِيَانِ	يُحْيِي	يُحْيُونَ	يُحْيِيَانِ	يُحْيِي
يُحْيِينَ	يُحْيِيَانِ	يُحْيِينَ	يُحْيُونَ	يُحْيِيَانِ	يُحْيِي
				يُحْيِي	أُحْيِي

Мажхул музореънинг сарфи:

يُحْيِينَ	يُحْيِيَانِ	يُحْيِي	يُحْيُونَ	يُحْيِيَانِ	يُحْيِي
-----------	-------------	---------	-----------	-------------	---------

تُحْيِيَنَّ	تُحْيِيَانِ	تُحْيِيَنَّ	تُحْيُونَ	تُحْيِيَانِ	تُحْيِيَّ
				تُحْيِيَّ	أُحْيِيَّ

Эслатма!

Мозий маълум сийғалари **فَعَّلَ** вазнида ва мажхул **فُعِّلَ** вазнига солинади. Масалан: Мозий музаккар ғойибнинг жамъини сийғаси **فُعِّلُوا** вазнига солинганда **حَيُّوا** бўлади. (يا) мутахаррик (харакатли) мо қабли мафтух (يا)ни (ألف)га қалб қилинади **حَيُّوا** ижтимоъи сокинайн ҳосил бўлади, (ألف) ни ҳазф қилинади **حَيَّوْ** бўлади. Қайси бир сийғани эълол қилмоқчи бўлса ўша феълни (فأ) (عَيْن) (لَام) уни аниқлаб, иллатли ҳарфларини билиб, мужаррад ва мазидларини жойига қўйиб **أَفْعَلَ** ёки **فَعَّلَ** вазнига солиб, 14 сийғани ҳар бирини вазнини зеҳндан қочирмай эълол қилинса ҳаммаси жойида бўлади.

Фоъилнинг исмини сарфи:

تُحْيِيَاتُ	تُحْيِيَانِ	تُحْيِيَةٌ	تُحْيُونَ	تُحْيِيَانِ	تُحْيِيَّ
-------------	-------------	------------	-----------	-------------	-----------

Мафъул исмининг сарфи:

تُحْيِيَاتُ	تُحْيِيَانِ	تُحْيِيَةٌ	تُحْيُونَ	تُحْيِيَانِ	تُحْيِيَّ
-------------	-------------	------------	-----------	-------------	-----------

Маълум жаҳднинг сарфи:

أَمْ يُحْيِيَنَّ	أَمْ يُحْيِيَانِ	أَمْ يُحْيِيَنَّ	أَمْ يُحْيُونَ	أَمْ يُحْيِيَانِ	أَمْ يُحْيِيَّ
أَمْ يُحْيِيَنَّ	أَمْ يُحْيِيَانِ	أَمْ يُحْيِيَنَّ	أَمْ يُحْيُونَ	أَمْ يُحْيِيَانِ	أَمْ يُحْيِيَّ
				أَمْ يُحْيِيَّ	أَمْ أُحْيِيَّ

Мажхул жаҳднинг сарфи:

أَمْ يُحْيِيْنَ	أَمْ تُحْيِيَا	أَمْ تُحْيِيَّ	أَمْ يُحْيُوا	أَمْ يُحْيِيَا	أَمْ يُحْيِيَّ
أَمْ تُحْيِيْنَ	أَمْ تُحْيِيَا	أَمْ تُحْيِيَّ	أَمْ تُحْيُوا	أَمْ تُحْيِيَا	أَمْ تُحْيِيَّ
				أَمْ تُحْيِيَّ	أَمْ أُحْيِيَّ

Маълум нафийнинг сарфи:

لَا يُحْيِيْنَ	لَا تُحْيِيَانِ	لَا تُحْيِيَّ	لَا يُحْيُوْنَ	لَا يُحْيِيَانِ	لَا يُحْيِيَّ
لَا تُحْيِيْنَ	لَا تُحْيِيَانِ	لَا تُحْيِيْنَ	لَا تُحْيُوْنَ	لَا تُحْيِيَانِ	لَا تُحْيِيَّ
				لَا تُحْيِيَّ	لَا أُحْيِيَّ

Мажхул нафийнинг сарфи:

لَا يُحْيِيْنَ	لَا تُحْيِيَانِ	لَا تُحْيِيَّ	لَا يُحْيُوْنَ	لَا يُحْيِيَانِ	لَا يُحْيِيَّ
لَا تُحْيِيْنَ	لَا تُحْيِيَانِ	لَا تُحْيِيْنَ	لَا تُحْيُوْنَ	لَا تُحْيِيَانِ	لَا تُحْيِيَّ
				لَا تُحْيِيَّ	لَا أُحْيِيَّ

Ломсиз амрнинг сарфи:

حَيِّينَ	حَيِّيَا	حَيِّيَّ	حَيُّوْا	حَيِّيَا	حَيِّيَّ
----------	----------	----------	----------	----------	----------

Ломли амрнинг сарфи:

لِيُحْيِيْنَ	لِتُحْيِيَا	لِتُحْيِيَّ	لِيُحْيُوْا	لِيُحْيِيَا	لِيُحْيِيَّ
				لِتُحْيِيَّ	لَا تُحْيِيَّ

Ломли амрнинг мажхулини сарфи:

لُحَيِّ	لُحَيَّا	لُحَيَّ	لُحَيُّوْا	لُحَيِّيَا	لُحَيِّيْنَ
لِيْحَيِّ	لِيْحَيَّا	لِيْحَيَّ	لِيْحَيُّوْا	لِيْحَيِّيَا	لِيْحَيِّيْنَ
				لُنْحَيَّ	لَأْحَيَّ

Маълум наҳийнинг сарфи:

لَا تُحَيِّ	لَا تُحَيِّيَا	لَا تُحَيَّ	لَا تُحَيُّوْا	لَا تُحَيِّيَا	لَا تُحَيِّيْنَ
لَا يُحَيِّ	لَا يُحَيِّيَا	لَا يُحَيَّ	لَا يُحَيُّوْا	لَا يُحَيِّيَا	لَا يُحَيِّيْنَ
				لَا تُحَيَّ	لَا أُحَيَّ

Мажхул наҳийнинг сарфи:

لَا تُحَيِّ	لَا تُحَيِّيَا	لَا تُحَيَّ	لَا تُحَيُّوْا	لَا تُحَيِّيَا	لَا تُحَيِّيْنَ
لَا يُحَيِّ	لَا يُحَيِّيَا	لَا يُحَيَّ	لَا يُحَيُّوْا	لَا يُحَيِّيَا	لَا يُحَيِّيْنَ
				لَا تُحَيَّ	لَا أُحَيَّ

Замон ва макон исмларининг сарфи:

مُحَيُّوْنَ	مُحَيِّيَانِ	مُحَيَّ
-------------	--------------	---------

وَفِيَّ - يُوفِّي

Ушбу бобнинг мултавийсининг мисоли - وَفِيَّ - бўлиб, аслида وَفِيَّ - يُوفِّي эди. Идғом шарти пайдо бўлгач идғом қилинади.

“Иштиқоклари”

وَفَىٰ мозий, يُوفِّي музореъ, تَوْفِيَةً кишининг ҳаққини тўла тўкис адо қилмоқ маъносидаги масдар. مُوفٍ фоъилнинг исми, مُوفًا мафъулнинг исми, لَمْ يُوَفِّ жажд феъли, لَا يُوفِّ нафий феъли, وَفٍّ ломсиз амр, لِيُوفِّ ломли амр, لَا تُوفِّ наҳий ҳозир, مُوفًا замон ва макон исмлари ва (ميم) лик масдар.

Фоъилнинг исми аслида مُوفٍ эди. Замма (يا) га оғир бўлгани учун заммани ташладик مُوفِّينَ ижтимоъи сокинайн бўлди (يا)ни ҳазф қилдик مُوفِّ бўлди. Мафъулнинг исми مُوفًا аслида مُوفِّينَ эди, (يا) мутаҳаррик мо қабли мафтуҳ (يا)ни алифга қалб қилдик مُوفِّانَ ижтимоъи сокинайн бўлди, (ألف)ни ҳазф қилдик مُوفًّا бўлди.

Амр сийғаси وَفٍّ ни маълум музореъ феълининг олтига мухотаб ва мухотабадан икки амал билан олинади.

Биринчи амал, калиманинг охирига назар соламиз, калиманинг охири мўътал ҳарф, уни ташлаймиз وَفٍّ бўлади.

Иккинчи амал, калиманинг аввалига қараймиз (تا) музораъат ҳарфини ташлаймиз وَفٍّ бўлади, амр тамом.

مُوفًّا замон ва макон исмлари мафъул исми билан муштарак бўлади.

Маълум мозийнинг сарфи:

وَفَّيْنِ	وَفَّيْنَا	وَفَّيْتُمْ	وَفَّوْا	وَفَّيْنَا	وَفَّيْنَا
وَفَّيْتُمْ	وَفَّيْتُمْ	وَفَّيْتُمْ	وَفَّيْتُمْ	وَفَّيْتُمْ	وَفَّيْتُمْ

				وَفَيْنَا	وَفَيْتُ
--	--	--	--	-----------	----------

(ألف) ни (يا) мафтаҳуҳ мо қабли мафтаҳуҳ (يا) мутаҳаррик мо қабли мафтаҳуҳ (يا) эди, وَفَيْنَا аслида га қалб қиламиз ижтимоъи сокинайн бўлади, (ألف) ни ҳазф қиламиз وَفَيْنَا бўлади.

(يا) ни (يا) мафтаҳуҳ мо қабли мафтаҳуҳ (يا) мутаҳаррик мо қабли мафтаҳуҳ (يا) эди, وَفَيْتُ аслида га қалб қиламиз ижтимоъи сокинайн бўлади, (ألف) ни ҳазф қиламиз وَفَيْتُ бўлади.

доим (لام) баробаридаги ҳарф (يا) дан бошлаб охиригача сокин бўлади. Зеро феълга қўшиладиган замир ҳаракатли бўлиб, мо қаблини сокин бўлишини талаб қилади.

Мажҳул мозийнинг сарфи:

وَفَيْنَا	وَفَيْنَا	وَفَيْتُ	وَفَيْنَا	وَفَيْنَا	وَفَيْتُ
وَفَيْنَا	وَفَيْنَا	وَفَيْتُ	وَفَيْنَا	وَفَيْنَا	وَفَيْتُ
				وَفَيْنَا	وَفَيْتُ

Мозий маълумни мо қабли охирни касра, биринчи ҳарфини замма қилиш билан ҳосил қилинади. (يا) ҳарфи баробаридаги (يا) ҳарфи барча сийғаларда ҳаракатли бўлиб сақланади. Фақат музаккар ғойибнинг жамъида وَفَيْنَا ни мажҳул қилганда, аслида (ألف)га қалб қилиб, икки сокин ёнма-ён келгани сабаб (ألف) ҳазф қилинади.

Маълум музореънинг сарфи:

يُوقِينَ	تُوقِيَانِ	تُوقِي	يُوقُونَ	يُوقِيَانِ	يُوقِي
تُوقِينَ	تُوقِيَانِ	تُوقِينَ	تُوقُونَ	تُوقِيَانِ	تُوقِي
				نُوقِي	أُوقِي

Мажхул музореънинг сарфи:

يُوقِينَ	تُوقِيَانِ	تُوقِي	يُوقُونَ	يُوقِيَانِ	يُوقِي
تُوقِينَ	تُوقِيَانِ	تُوقِينَ	تُوقُونَ	تُوقِيَانِ	تُوقِي
				نُوقِي	أُوقِي

Ушбу музореънинг маълумида ҳам мажхулида ҳам ғойибнинг жамъи ва мухотабнинг музаккар жамъидагина (لَام) баробаридаги (يَا) ҳазф қилинди. Ва яна ғойиб муфрадда ва мухотаб муфрадда ҳамда мутакаллим маъал-ғайрда (يَا)ни (الْف)га қалб қилинди.

Фобил исмининг сарфи:

مُوقِيَاتُ	مُوقِيَاتِنِ	مُوقِيَةٌ	مُوقُونَ	مُوقِيَانِ	مُوقِي
------------	--------------	-----------	----------	------------	--------

Мафъул исмининг сарфи:

مُوقَاتُ	مُوقَاتَانِ	مُوقَاهُ	مُوقُونَ	مُوقِيَانِ	مُوقَا
----------	-------------	----------	----------	------------	--------

Маълум жаҳднинг сарфи:

لَمْ يُوقِينَ	لَمْ تُوقِيَا	لَمْ تُوقِي	لَمْ يُوقُوا	لَمْ يُوقِيَا	لَمْ يُوقِي
---------------	---------------	-------------	--------------	---------------	-------------

مَ تُوفِّيَنَّ	مَ تُوفِّيَا	مَ تُوفِّيَ	مَ تُوفُّوا	مَ تُوفِّيَا	مَ تُوفِّ
				مَ تُوفِّ	مَ أُوفِّ

Мажхул жаҳднинг сарфи:

مَ يُوفِّيَنَّ	مَ تُوفِّيَا	مَ تُوفِّ	مَ يُوفُّوا	مَ يُوفِّيَا	مَ يُوفِّ
مَ تُوفِّيَنَّ	مَ تُوفِّيَا	مَ تُوفِّيَ	مَ تُوفُّوا	مَ تُوفِّيَا	مَ تُوفِّ
				مَ تُوفِّ	مَ أُوفِّ

Маълум нафийнинг сарфи:

لَا يُوفِّيَنَّ	لَا تُوفِّيَانِ	لَا تُوفِّيَ	لَا يُوفُّونَ	لَا يُوفِّيَانِ	لَا يُوفِّيَ
لَا تُوفِّيَنَّ	لَا تُوفِّيَانِ	لَا تُوفِّيَنَّ	لَا تُوفُّونَ	لَا تُوفِّيَانِ	لَا تُوفِّيَ
				لَا تُوفِّيَ	لَا أُوفِّيَ

Мажхул нафийнинг сарфи:

لَا يُوفِّيَنَّ	لَا تُوفِّيَانِ	لَا تُوفِّيَ	لَا يُوفُّونَ	لَا يُوفِّيَانِ	لَا يُوفِّيَ
لَا تُوفِّيَنَّ	لَا تُوفِّيَانِ	لَا تُوفِّيَنَّ	لَا تُوفُّونَ	لَا تُوفِّيَانِ	لَا تُوفِّيَ
				لَا تُوفِّيَ	لَا أُوفِّيَ

Ломсиз амрнинг сарфи:

وَفِّ	وَفِّيَا	وَفِّيَ	وَفُّوا	وَفِّيَا	وَفِّ
-------	----------	---------	---------	----------	-------

Ломли амрнинг сарфи:

لِيُوفِّيَنَّ	لِيُوفِّيَا	لِيُوفِّ	لِيُوفُّوا	لِيُوفِّيَا	لِيُوفِّ
				لِيُوفِّ	لِيُوفِّ

Ломли амрнинг мажхули сарфи:

لِتُوفِّيَنَّ	لِتُوفِّيَا	لِتُوفِّيَ	لِتُوفُّوا	لِتُوفِّيَا	لِتُوفَّ
لِيُوفِّيَنَّ	لِيُوفِّيَا	لِيُوفِّ	لِيُوفُّوا	لِيُوفِّيَا	لِيُوفَّ
				لِنُوفَّ	لَأُوفَّ

Маълум наҳийнинг сарфи:

لَا تُوفِّيَنَّ	لَا تُوفِّيَا	لَا تُوفِّيَ	لَا تُوفُّوا	لَا تُوفِّيَا	لَا تُوفَّ
لَا يُوفِّيَنَّ	لَا يُوفِّيَا	لَا يُوفِّ	لَا يُوفُّوا	لَا يُوفِّيَا	لَا يُوفَّ
				لَا نُوفَّ	لَا أُوفَّ

Мажхул наҳийнинг сарфи:

لَا تُوفِّيَنَّ	لَا تُوفِّيَا	لَا تُوفِّيَ	لَا تُوفُّوا	لَا تُوفِّيَا	لَا تُوفَّ
لَا يُوفِّيَنَّ	لَا يُوفِّيَا	لَا يُوفِّ	لَا يُوفُّوا	لَا يُوفِّيَا	لَا يُوفَّ
				لَا نُوفَّ	لَا أُوفَّ

Замон ва макон исмининг сарфи:

مُوفُّونَ	مُوفِّيَانِ	مُوفِّ
-----------	-------------	--------

Эслатма ушбу **فَعَّلَ** бобининг зоида ҳарфи баъзилар наздида биринчи (عين), баъзи сарф олимлари наздида иккинчи (عين) дир.

يُسَافِرُ - سَافَرَ

Сулосий мазиднинг учинчи боби يُفَاعِلُ - فَاعِلٌ бўлиб, унинг саҳиҳ мисоли يُسَافِرُ - سَافِرٌ дир.

“Иштиқоқлари”

سَافِرٌ мозий, يُسَافِرُ музореъ, مُسَافِرَةٌ сафар қилмоқ маъносидаги масдар. فَاغْلُ لَا يُسَافِرُ нафий феъли, لَا يُسَافِرُ жамъ феъли, لَا يُسَافِرُ нафий ҳозир, مُسَافِرٌ замон ва макон исмлари ва (ميم) лик масдар.

Маълум мозийнинг сарфи:

سَافِرٌ	سَافِرَتَا	سَافِرَتُ	سَافِرُوْا	سَافِرَا	سَافِرَ
سَافِرَتُنَّ	سَافِرَتُمَا	سَافِرَتِ	سَافِرْتُمْ	سَافِرْتُمَا	سَافِرْتُ
				سَافِرْنَا	سَافِرْتُ

Мажхул мозийнинг сарфи:

سُوفِرُنَّ	سُوفِرَتَا	سُوفِرَتُ	سُوفِرُوْا	سُوفِرَا	سُوفِرَ
سُوفِرَتُنَّ	سُوفِرَتُمَا	سُوفِرَتِ	سُوفِرْتُمْ	سُوفِرْتُمَا	سُوفِرْتُ
				سُوفِرْنَا	سُوفِرْتُ

سُوفِرَ сийғасини маълум мозий сийғасини мажхул қилиш билан ҳосил қилдик. Аввал мо қабли охирни касра қилдик سَافِرَ бўлди. Сўнг биринчи ҳарфга замма бердик, سَافِرَ бўлди, (ألف) дан олдинги ҳарф заммалик бўлгани боис, (ألف)ни (واو) га қалб

қилдик. سُؤْفِرًا бўлди. Ушбу қоида қолган сийғалар учун ҳам сақланиб қолди.

Маълум музореънинг сарфи:

يُسَافِرُونَ	يُسَافِرَانِ	يُسَافِرُ	يُسَافِرُونَ	يُسَافِرَانِ	يُسَافِرُ
يُسَافِرُونَ	يُسَافِرَانِ	يُسَافِرِينَ	يُسَافِرُونَ	يُسَافِرَانِ	يُسَافِرُ
				يُسَافِرُ	أَسَافِرُ

Мажхул музореининг сарфи:

يُسَافِرُونَ	يُسَافِرَانِ	يُسَافِرُ	يُسَافِرُونَ	يُسَافِرَانِ	يُسَافِرُ
يُسَافِرُونَ	يُسَافِرَانِ	يُسَافِرِينَ	يُسَافِرُونَ	يُسَافِرَانِ	يُسَافِرُ
				يُسَافِرُ	أَسَافِرُ

Мажхул сийғаларда мо қабли охир ҳарфи (فَا) фатҳали бўлди, холос. Бошқа маълуми билан фарқ йўқ.

Фоъил исмнинг сарфи:

يُسَافِرُونَ	يُسَافِرَانِ	يُسَافِرُ	يُسَافِرُونَ	يُسَافِرَانِ	يُسَافِرُ
--------------	--------------	-----------	--------------	--------------	-----------

Мафъул исмнинг сарфи:

يُسَافِرَاتُ	يُسَافِرَاتَانِ	يُسَافِرَةٌ	يُسَافِرُونَ	يُسَافِرَانِ	يُسَافِرُ
--------------	-----------------	-------------	--------------	--------------	-----------

Маълум жаҳднинг сарфи:

لَمْ يُسَافِرْ	لَمْ يُسَافِرَا	لَمْ تُسَافِرْ	لَمْ يُسَافِرُوا	لَمْ يُسَافِرَا	لَمْ يُسَافِرْ
لَمْ تُسَافِرْ	لَمْ تُسَافِرَا	لَمْ تُسَافِرِي	لَمْ تُسَافِرُوا	لَمْ تُسَافِرَا	لَمْ تُسَافِرْ
				لَمْ نُسَافِرْ	لَمْ أُسَافِرْ

Мажхул жахднинг сарфи:

لَمْ يُسَافِرْ	لَمْ تُسَافِرَا	لَمْ تُسَافِرْ	لَمْ يُسَافِرُوا	لَمْ يُسَافِرَا	لَمْ يُسَافِرْ
لَمْ تُسَافِرْ	لَمْ تُسَافِرَا	لَمْ تُسَافِرِي	لَمْ تُسَافِرُوا	لَمْ تُسَافِرَا	لَمْ تُسَافِرْ
				لَمْ نُسَافِرْ	لَمْ أُسَافِرْ

Маълум нафийнинг сарфи:

لَا يُسَافِرْ	لَا تُسَافِرَانِ	لَا تُسَافِرْ	لَا يُسَافِرُونَ	لَا يُسَافِرَانِ	لَا يُسَافِرْ
لَا تُسَافِرْ	لَا تُسَافِرَانِ	لَا تُسَافِرِينَ	لَا تُسَافِرُونَ	لَا تُسَافِرَانِ	لَا تُسَافِرْ
				لَا نُسَافِرْ	لَا أُسَافِرْ

Мажхул нафийнинг сарфи:

لَا يُسَافِرْ	لَا تُسَافِرَانِ	لَا تُسَافِرْ	لَا يُسَافِرُونَ	لَا يُسَافِرَانِ	لَا يُسَافِرْ
لَا تُسَافِرْ	لَا تُسَافِرَانِ	لَا تُسَافِرِينَ	لَا تُسَافِرُونَ	لَا تُسَافِرَانِ	لَا تُسَافِرْ
				لَا نُسَافِرْ	لَا أُسَافِرْ

Ломсиз амрнинг сарфи:

سَافِرْ	سَافِرَا	سَافِرِي	سَافِرُوا	سَافِرَا	سَافِرْ
---------	----------	----------	-----------	----------	---------

Ломли амрнинг сарфи:

لِيُسَافِرْ	لِيُسَافِرَا	لِيُسَافِرْ	لِيُسَافِرُوا	لِيُسَافِرَا	لِيُسَافِرْ
-------------	--------------	-------------	---------------	--------------	-------------

				لُنَسَافِرُ	لَأَسَافِرُ
--	--	--	--	-------------	-------------

Ломли амрнинг мажхули сарфи:

لُنَسَافِرَنَّ	لُنَسَافِرَا	لُنَسَافِرِي	لُنَسَافِرُوا	لُنَسَافِرَا	لُنَسَافِرُ
لِيُنَسَافِرَنَّ	لِيُنَسَافِرَا	لِيُنَسَافِرُ	لِيُنَسَافِرُوا	لِيُنَسَافِرَا	لِيُنَسَافِرُ
				لُنَسَافِرُ	لَأَسَافِرُ

Маълум наҳийнинг сарфи:

لَأَسَافِرَنَّ	لَأَسَافِرَا	لَأَسَافِرِي	لَأَسَافِرُوا	لَأَسَافِرَا	لَأَسَافِرُ
لَا يُنَسَافِرَنَّ	لَا يُنَسَافِرَا	لَا يُنَسَافِرُ	لَا يُنَسَافِرُوا	لَا يُنَسَافِرَا	لَا يُنَسَافِرُ
				لَأَسَافِرُ	لَأَسَافِرُ

Мажхул наҳийнинг сарфи:

لَأَسَافِرَنَّ	لَأَسَافِرَا	لَأَسَافِرِي	لَأَسَافِرُوا	لَأَسَافِرَا	لَأَسَافِرُ
لَا يُنَسَافِرَنَّ	لَا يُنَسَافِرَا	لَا يُنَسَافِرُ	لَا يُنَسَافِرُوا	لَا يُنَسَافِرَا	لَا يُنَسَافِرُ
				لَأَسَافِرُ	لَأَسَافِرُ

Замон ва макон исмларининг сарфи:

مُسَافِرُونَ	مُسَافِرَانِ	مُسَافِرٌ
--------------	--------------	-----------

حَابٌّ - يُحَابُّ

Ушбу бобнинг музоъафи **حَابٌ** - **حَابَةٌ** бўлиб, аслида **حَابَبٌ** - **يُحَابِبُ** эди.

Иштиқоклари

حَابٌ мозий, **يُحَابِبُ** музореъ, **مُحَابِبَةٌ** масдар. Буни китобда (**مُحَابِبَاتًا**) деб берилган. **مُحَابِبٌ** фобил ва мафъулнинг исмлари, **لَمْ يُحَابِبْ** жаҳд феъли, **لَا يُحَابِبُ** нафий феъли, **حَابٌ** ломсиз амр, **لِيُحَابِبْ** ломли амр, **لَا تُحَابِبْ** нахий ҳозир, **مُحَابِبٌ** замон ва макон исмлари ва (**ميم**) лик масдар.

Маълум мозийнинг сарфи:

حَابِبِنَ	حَابِبَتَا	حَابِبْتِ	حَابِبُوا	حَابِبَا	حَابِبٌ
حَابِبِيْنَ	حَابِبِيْمَا	حَابِبِيْتِ	حَابِبِيْمُ	حَابِبِيْمَا	حَابِبِيْتِ
				حَابِبِنَا	حَابِبِيْتُ

Мажҳул мозийнинг сарфи:

حُوبِيْنَ	حُوبِنَا	حُوبِيْتِ	حُوبُوا	حُوبَا	حُوبٌ
حُوبِيْنِ	حُوبِنِيْمَا	حُوبِيْنِيْتِ	حُوبِيْنِيْمُ	حُوبِيْنِيْمَا	حُوبِيْنِيْتِ
				حُوبِنَا	حُوبِيْنِيْتُ

Мажҳул **حُوبٌ** сийғани маълум мозий **حَابٌ** дан олинган, унинг асли **حَابَبٌ** эди. Мо қаблини касра қилдик **حَابِبٌ** бўлди, сўнг биринчи ҳарфга замма бердик, **حُوبٌ** бўлди, (يا) сокин мо қабли замма (ألف) ни (واو) га қалб қилдик **حُوبٌ** бўлди.

Мозий маълум ва мажхулда ҳам жамъи ғойибийндан бошлаб охиригача факки идғом бўлади, яъни идғом ечилади. Зеро, замирларни кўшилиши мо қабли сокин бўлишини тақозо қилади. Шу сабабдан идғом шарти бузилади, яъни бир жинсдан бўлган икки ёнма-ён ҳарфларни биринчиси ҳаракатли, иккинчиси сокин бўлди. Идғом шарти шуни тескариси эди.

Маълум музореънинг сарфи:

يُحَابِبَنَّ	تُحَابِّبَانِ	تُحَابِّبُ	يُحَابِّبُونَ	يُحَابِّبَانِ	يُحَابِّبُ
تُحَابِّبَنَّ	تُحَابِّبَانِ	تُحَابِّبِينَ	تُحَابِّبُونَ	تُحَابِّبَانِ	تُحَابِّبُ
				تُحَابِّبُ	أُحَابِّبُ

Мажхул музореънинг сарфи:

يُحَابِّبَنَّ	تُحَابِّبَانِ	تُحَابِّبُ	يُحَابِّبُونَ	يُحَابِّبَانِ	يُحَابِّبُ
تُحَابِّبَنَّ	تُحَابِّبَانِ	تُحَابِّبِينَ	تُحَابِّبُونَ	تُحَابِّبَانِ	تُحَابِّبُ
				تُحَابِّبُ	أُحَابِّبُ

Музореънинг маълумида ҳам мажхулида ҳам учтадан сийғаларида, жумладан ғойибанинг жамъ ва мухотабанинг жамъи ва мухотабани воҳидасидагина факки идғом бўлади. Қолганларида сийғалар бир хил тусланади.

Фоъил ва мафъул исмнинг сарфи:

Булар ҳам мафъул исм билан муштаракдир:

مُحَابِّبَاتٌ	مُحَابِّبَاتَانِ	مُحَابِّبَةٌ	مُحَابِّبُونَ	مُحَابِّبَانِ	مُحَابِّبٌ
---------------	------------------	--------------	---------------	---------------	------------

Маълум жаҳд феълининг сарфи

لَمْ يُحَابِبَنَّ	لَمْ تُحَابَبَا	لَمْ تُحَابَبْ	لَمْ يُحَابِبُوا	لَمْ يُحَابَبَا	لَمْ يُحَابَبْ
لَمْ تُحَابِبَنَّ	لَمْ تُحَابَبَا	لَمْ تُحَابَبِي	لَمْ تُحَابَبُوا	لَمْ تُحَابَبَا	لَمْ تُحَابَبْ
				لَمْ تُحَابَبْ	لَمْ أُحَابَبْ

Мажхул жаҳд феълининг сарфи

لَمْ يُحَابِبَنَّ	لَمْ تُحَابَبَا	لَمْ تُحَابَبْ	لَمْ يُحَابِبُوا	لَمْ يُحَابَبَا	لَمْ يُحَابَبْ
لَمْ تُحَابِبَنَّ	لَمْ تُحَابَبَا	لَمْ تُحَابَبِي	لَمْ تُحَابَبُوا	لَمْ تُحَابَبَا	لَمْ تُحَابَبْ
				لَمْ تُحَابَبْ	لَمْ أُحَابَبْ

Маълум ва мажхул жаҳд феълининг ҳар бирида учтадан сийғаларида бир биридан фарқлироқдир. Қолган ҳар бирининг ўн бир сийғалар бир хилдир.

Маълум нафийнинг сарфи

لَا يُحَابِبَنَّ	لَا تُحَابَبَانِ	لَا تُحَابَبُ	لَا يُحَابِبُونَ	لَا يُحَابَبَانِ	لَا يُحَابَبُ
لَا تُحَابِبَنَّ	لَا تُحَابَبَانِ	لَا تُحَابِبِينَ	لَا تُحَابِبُونَ	لَا تُحَابَبَانِ	لَا تُحَابَبُ
				لَا تُحَابَبُ	لَا أُحَابَبُ

Мажхул нафийнинг сарфи

لَا يُحَابِبَنَّ	لَا تُحَابَبَانِ	لَا تُحَابَبُ	لَا يُحَابِبُونَ	لَا يُحَابَبَانِ	لَا يُحَابَبُ
لَا تُحَابِبَنَّ	لَا تُحَابَبَانِ	لَا تُحَابِبِينَ	لَا تُحَابِبُونَ	لَا تُحَابَبَانِ	لَا تُحَابَبُ
				لَا تُحَابَبُ	لَا أُحَابَبُ

Нафийнинг маълуми ва мажхулининг орасидаги фарқ, юқорида айтилган учтадан сийғалар орасида (ب) лардаги касра ва фатҳадан иборатдир.

Ломсиз амрнинг сарфи

حَابٍ	حَابًا	حَائِي	حَائُوا	حَابًا	حَابِينَ
-------	--------	--------	---------	--------	----------

Ломли амрнинг сарфи

لِيُحَابَّ	لِيُحَابَّتَا	لِيُحَابَّتِ	لِيُحَابَّتُوا	لِيُحَابَّتَا	لِيُحَابَّتِينَ
لِأُحَابِّ				لِنُحَابِّ	

Ломли амрнинг мажзули сарфи

لِيُحَابَّتِينَ	لِيُحَابَّتَا	لِيُحَابَّتِي	لِيُحَابَّتُوا	لِيُحَابَّتَا	لِيُحَابَّتِ
لِيُحَابَّتِينَ	لِيُحَابَّتَا	لِيُحَابَّتِ	لِيُحَابَّتُوا	لِيُحَابَّتَا	لِيُحَابَّتِ
				لِنُحَابِّ	لِأُحَابِّ

Маълум нахийнинг сарфи

لَا تُحَابِّينَ	لَا تُحَابَّتَا	لَا تُحَابِّي	لَا تُحَابَّتُوا	لَا تُحَابَّتَا	لَا تُحَابَّتِ
لَا يُحَابِّينَ	لَا يُحَابَّتَا	لَا تُحَابَّتِ	لَا يُحَابَّتُوا	لَا يُحَابَّتَا	لَا يُحَابَّتِ
				لَا تُحَابِّ	لَا أُحَابِّ

Нахийнинг мажзули

لَا تُحَابَّتِينَ	لَا تُحَابَّتَا	لَا تُحَابَّتِي	لَا تُحَابَّتُوا	لَا تُحَابَّتَا	لَا تُحَابَّتِ
لَا يُحَابَّتِينَ	لَا يُحَابَّتَا	لَا تُحَابَّتِ	لَا يُحَابَّتُوا	لَا يُحَابَّتَا	لَا يُحَابَّتِ
				لَا تُحَابِّ	لَا أُحَابِّ

Наҳийнинг маълум ва мажҳул сийғаларида ҳам юқорида айтилган ўзгаришлар бўлади холос.

Замон ва макон исмларининг сарфи

مُحَابُّونَ	مُحَابِّانِ	مُحَابٌّ
-------------	-------------	----------

يُؤَاظِبُ - وَآظِبٌ

Ушбу бобнинг (واو) лик мисоли وَآظِبٌ - يُؤَاظِبُ дир.

Иштиқоқлари

وَآظِبٌ мозий, يُؤَاظِبُ музореъ, مُؤَاظِبَةٌ доимий бажармоқ маъносидаги масдар, مُؤَاظِبٌ фоъилнинг исми, مُؤَاظِبٌ мафъулнинг исми, لَمْ يُؤَاظِبْ жаҳд феъли, لَا يُؤَاظِبُ нафий феъли, وَآظِبٌ ломсиз амр, لِيؤَاظِبْ ломли амр, لَا تُؤَاظِبُ наҳий ҳозир, مُؤَاظِبٌ замон ва макон исмлари ва (ميم) лик масдар.

Маълум мозийнинг сарфи:

وَآظِبٌ	وَآظِبَتَا	وَآظِبْتِ	وَآظِبُوا	وَآظِبَا	وَآظِبَ
وَظَبُّنَّ	وَظَبْتُمَا	وَظَبْتِ	وَظَبْتُمْ	وَظَبْتُمَا	وَظَبْتِ
				وَآظِبْنَا	وَآظِبْتُ

Мажхул мозийнинг сарфи:

وُؤِظِبْنَ	وُؤِظِبْنَا	وُؤِظِبْتِ	وُؤِظِبُوا	وُؤِظِبْنَا	وُؤِظِبْ
وُؤِظِبْنَنَّ	وُؤِظِبْنَمَّا	وُؤِظِبْتِ	وُؤِظِبْتُمْ	وُؤِظِبْتُمَا	وُؤِظِبْتِ
				وُؤِظِبْنَا	وُؤِظِبْتُ

وُؤِظِبْ сийғасини маълум мозийнинг وَاظِبْ сийғасини мо қабли охири касра ва биринчи ҳарфни замма қилиш билан олдик. Шунда وَاظِبْ бўлди. (ألف) заммалик ҳарфдан сўнг келгани боис (الف) ни (واو) га қалб қилдик وُؤِظِبْ бўлди.

Маълум музорейнинг сарфи:

يُؤَاظِبْنَ	يُؤَاظِبْنَا	يُؤَاظِبْتِ	يُؤَاظِبُوا	يُؤَاظِبْنَا	يُؤَاظِبْ
يُؤَاظِبْنَنَّ	يُؤَاظِبْنَمَّا	يُؤَاظِبْتِ	يُؤَاظِبْتُمْ	يُؤَاظِبْتُمَا	يُؤَاظِبْتِ
				يُؤَاظِبْنَا	يُؤَاظِبْتُ

Мажхул мозийнинг сарфи:

يُؤَاظِبْنَ	يُؤَاظِبْنَا	يُؤَاظِبْتِ	يُؤَاظِبُوا	يُؤَاظِبْنَا	يُؤَاظِبْ
يُؤَاظِبْنَنَّ	يُؤَاظِبْنَمَّا	يُؤَاظِبْتِ	يُؤَاظِبْتُمْ	يُؤَاظِبْتُمَا	يُؤَاظِبْتِ
				يُؤَاظِبْنَا	يُؤَاظِبْتُ

Фоъил исмнинг сарфи:

مُؤَاظِبَاتٌ	مُؤَاظِبَاتِنَا	مُؤَاظِبَةٌ	مُؤَاظِبُونَ	مُؤَاظِبَانَا	مُؤَاظِبٌ
--------------	-----------------	-------------	--------------	---------------	-----------

Мафъул исмнинг сарфи:

مُؤَاطَبَاتٌ	مُؤَاطَبَاتَانِ	مُؤَاطَبَةٌ	مُؤَاطَبُونَ	مُؤَاطَبَانِ	مُؤَاطَبٌ
--------------	-----------------	-------------	--------------	--------------	-----------

Фoъил ва мафъул исмлари орасидаги фарқ фақат мо қабли охиридаги касра ва фатҳададир.

Маълум жаҳднинг сарфи:

مَمْ يُؤَاطِبَنَّ	مَمْ تُؤَاطِبَانِ	مَمْ تُؤَاطِبُ	مَمْ يُؤَاطِبُونَ	مَمْ يُؤَاطِبَانِ	مَمْ يُؤَاطِبُ
مَمْ تُؤَاطِبَنَّ	مَمْ تُؤَاطِبَانِ	مَمْ تُؤَاطِيبُ	مَمْ تُؤَاطِبُونَ	مَمْ تُؤَاطِبَانِ	مَمْ تُؤَاطِبُ
				مَمْ تُؤَاطِبُ	مَمْ أُؤَاطِبُ

Мажхул жаҳднинг сарфи:

مَمْ يُؤَاطِبَنَّ	مَمْ تُؤَاطِبَانِ	مَمْ تُؤَاطِبُ	مَمْ يُؤَاطِبُونَ	مَمْ يُؤَاطِبَانِ	مَمْ يُؤَاطِبُ
مَمْ تُؤَاطِبَنَّ	مَمْ تُؤَاطِبَانِ	مَمْ تُؤَاطِيبُ	مَمْ تُؤَاطِبُونَ	مَمْ تُؤَاطِبَانِ	مَمْ تُؤَاطِبُ
				مَمْ تُؤَاطِبُ	مَمْ أُؤَاطِبُ

Ломсиз амрнинг сарфи:

وَاطِبَنَّ	وَاطِبَانِ	وَاطِيبُ	وَاطِبُونَ	وَاطِبَانِ	وَاطِبُ
------------	------------	----------	------------	------------	---------

Ломли амрнинг сарфи

لِيُؤَاطِبَنَّ	لِيُؤَاطِبَانِ	لِيُؤَاطِبُ	لِيُؤَاطِبُونَ	لِيُؤَاطِبَانِ	لِيُؤَاطِبُ
				لِيُؤَاطِبُ	لِيُؤَاطِبُ

Ломли амрнинг мажхули сарфи

لِيُؤَاطِبَنَّ	لِيُؤَاطِبَانِ	لِيُؤَاطِيبُ	لِيُؤَاطِبُونَ	لِيُؤَاطِبَانِ	لِيُؤَاطِبُ
----------------	----------------	--------------	----------------	----------------	-------------

لِيُؤَاطِبْنَ	لِتُؤَاطِبْنَا	لِتُؤَاطِبْ	لِيُؤَاطِبُوا	لِيُؤَاطِبَا	لِيُؤَاطِبْ
				لِنُؤَاطِبْ	لَأُؤَاطِبْ

Маълум наҳийнинг сарфи

لَا تُؤَاطِبْنَ	لَا تُؤَاطِبْنَا	لَا تُؤَاطِبِي	لَا تُؤَاطِبُوا	لَا تُؤَاطِبَا	لَا تُؤَاطِبْ
لَا يُؤَاطِبْنَ	لَا يُؤَاطِبْنَا	لَا تُؤَاطِبْ	لَا يُؤَاطِبُوا	لَا يُؤَاطِبَا	لَا يُؤَاطِبْ
				لَا نُؤَاطِبْ	لَا أُؤَاطِبْ

Мажхул наҳийнинг сарфи

لَا تُؤَاطِبْنَ	لَا تُؤَاطِبْنَا	لَا تُؤَاطِبِي	لَا تُؤَاطِبُوا	لَا تُؤَاطِبَا	لَا تُؤَاطِبْ
لَا يُؤَاطِبْنَ	لَا يُؤَاطِبْنَا	لَا تُؤَاطِبْ	لَا يُؤَاطِبُوا	لَا يُؤَاطِبَا	لَا يُؤَاطِبْ
				لَا نُؤَاطِبْ	لَا أُؤَاطِبْ

Наҳийнинг маълуми ҳам мажхули ҳам бир хил тусланади. Улар орасидаги фарқ мо қабли охирларидаги касра ва фатҳадир.

Замон ва макон исмининг сарфи

مُؤَاطِبُونَ	مُؤَاطِبَانِ	مُؤَاطِبٌ
--------------	--------------	-----------

يُيَاسِرُ — يَاسِرَ

يُيَاسِرُ — يَاسِرَ бу бобнинг (يا) лик мисолидир.

Иштиқоқлари

ياسَرَ мозий, يُيَاسِرُ музореъ, مُيَاسِرَةٌ бировга осонлик келтирмак, камондан отиш ўйини билан ўйнамак маъносидаги масдар.

فَؤَيْلِنِغ исми мафъулнинг исми, لَمْ يُيَاسِرْ жаҳд феъли, لَا يُيَاسِرُ нафий феъли, يَاسِرُ ломсиз амр, لِيُيَاسِرَ ломли амр, لَا تُيَاسِرُ наҳий ҳозир, مُيَاسِرٌ замон ва макон исмлари ва (ميم) лик масдар.

Маълум мозийнинг сарфи

يَاسِرًا	يَاسِرَاتًا	يَاسِرَاتٍ	يَاسِرُونَ	يَاسِرًا	يَاسِرًا
يَاسِرَاتٍ	يَاسِرَاتِمَا	يَاسِرَاتٍ	يَاسِرْتُمْ	يَاسِرْتُمَا	يَاسِرَاتٍ
				يَاسِرْنَا	يَاسِرْتُمْ

Мажхул мозийнинг сарфи

يُؤَسِرِنَ	يُؤَسِرَاتًا	يُؤَسِرَاتٍ	يُؤَسِرُونَ	يُؤَسِرًا	يُؤَسِرًا
يُؤَسِرَاتٍ	يُؤَسِرَاتِمَا	يُؤَسِرَاتٍ	يُؤَسِرْتُمْ	يُؤَسِرْتُمَا	يُؤَسِرَاتٍ
				يُؤَسِرْنَا	يُؤَسِرْتُمْ

Маълум музореънинг сарфи

يُيَاسِرِنَ	يُيَاسِرَاتًا	يُيَاسِرَاتٍ	يُيَاسِرُونَ	يُيَاسِرَاتًا	يُيَاسِرًا
يُيَاسِرَاتٍ	يُيَاسِرَاتِمَا	يُيَاسِرَاتٍ	يُيَاسِرْتُمْ	يُيَاسِرْتُمَا	يُيَاسِرَاتٍ
				يُيَاسِرْنَا	يُيَاسِرْتُمْ

Мажхул музореънинг сарфи:

يُيَاسِرُونَ	يُيَاسِرَانِ	يُيَاسِرُ	يُيَاسِرُونَ	يُيَاسِرَانِ	يُيَاسِرُ
يُيَاسِرُونَ	يُيَاسِرَانِ	يُيَاسِرِينَ	يُيَاسِرُونَ	يُيَاسِرَانِ	يُيَاسِرُ
				يُيَاسِرُ	أَيَاسِرُ

Фoъил исмининг сарфи:

مُيَاسِرَاتٌ	مُيَاسِرَاتَانِ	مُيَاسِرَةٌ	مُيَاسِرُونَ	مُيَاسِرَانِ	مُيَاسِرٌ
--------------	-----------------	-------------	--------------	--------------	-----------

Мафъул исмининг сарфи

مُيَاسِرَاتٌ	مُيَاسِرَاتَانِ	مُيَاسِرَةٌ	مُيَاسِرُونَ	مُيَاسِرَانِ	مُيَاسِرٌ
--------------	-----------------	-------------	--------------	--------------	-----------

Мозий ва музореънинг маълум ва мажҳули ҳатто фoъил ва мафъул сийғалари орасидаги фарқ, фақат мо қабли охир ҳарфларининг касра ва фатҳа эканлигидадир.

Маълум жаҳднинг сарфи

لَمْ يُيَاسِرْنَ	لَمْ يُيَاسِرَا	لَمْ يُيَاسِرْ	لَمْ يُيَاسِرُوا	لَمْ يُيَاسِرَا	لَمْ يُيَاسِرْ
لَمْ يُيَاسِرْنَ	لَمْ يُيَاسِرَا	لَمْ يُيَاسِرِي	لَمْ يُيَاسِرُوا	لَمْ يُيَاسِرَا	لَمْ يُيَاسِرْ
				لَمْ يُيَاسِرْ	لَمْ أُيَاسِرْ

Мажҳул жаҳднинг сарфи

لَمْ يُيَاسِرْنَ	لَمْ يُيَاسِرَا	لَمْ يُيَاسِرْ	لَمْ يُيَاسِرُوا	لَمْ يُيَاسِرَا	لَمْ يُيَاسِرْ
لَمْ يُيَاسِرْنَ	لَمْ يُيَاسِرَا	لَمْ يُيَاسِرِي	لَمْ يُيَاسِرُوا	لَمْ يُيَاسِرَا	لَمْ يُيَاسِرْ
				لَمْ يُيَاسِرْ	لَمْ أُيَاسِرْ

Маълум нафийнинг сарфи:

لَا يُيَاسِرُونَ	لَا تُيَاسِرَانِ	لَا تُيَاسِرُ	لَا يُيَاسِرُونَ	لَا يُيَاسِرَانِ	لَا يُيَاسِرُ
لَا تُيَاسِرُونَ	لَا تُيَاسِرَانِ	لَا تُيَاسِرِينَ	لَا تُيَاسِرُونَ	لَا تُيَاسِرَانِ	لَا تُيَاسِرُ
				لَا نُيَاسِرُ	لَا أُيَاسِرُ

Мажхул нафийнинг сарфи:

لَا يُيَاسِرُونَ	لَا تُيَاسِرَانِ	لَا تُيَاسِرُ	لَا يُيَاسِرُونَ	لَا يُيَاسِرَانِ	لَا يُيَاسِرُ
لَا تُيَاسِرُونَ	لَا تُيَاسِرَانِ	لَا تُيَاسِرِينَ	لَا تُيَاسِرُونَ	لَا تُيَاسِرَانِ	لَا تُيَاسِرُ
				لَا نُيَاسِرُ	لَا أُيَاسِرُ

Ломсиз амрнинг сарфи:

يَاسِرُونَ	يَاسِرَا	يَاسِرِي	يَاسِرُوا	يَاسِرَا	يَاسِرُ
------------	----------	----------	-----------	----------	---------

Ломли амрнинг сарфи:

لِيُيَاسِرُونَ	لِيُيَاسِرَا	لِيُيَاسِرِي	لِيُيَاسِرُوا	لِيُيَاسِرَا	لِيُيَاسِرُ
				لِيُيَاسِرُ	لَا يُيَاسِرُ

Ломли амрнинг мажхули сарфи:

لِيُيَاسِرُونَ	لِيُيَاسِرَا	لِيُيَاسِرِي	لِيُيَاسِرُوا	لِيُيَاسِرَا	لِيُيَاسِرُ
لِيُيَاسِرُونَ	لِيُيَاسِرَا	لِيُيَاسِرُ	لِيُيَاسِرُوا	لِيُيَاسِرَا	لِيُيَاسِرُ
				لِيُيَاسِرُ	لَا يُيَاسِرُ

Маълум наҳийнинг сарфи:

لَا تُيَاسِرُونَ	لَا تُيَاسِرَا	لَا تُيَاسِرِي	لَا تُيَاسِرُوا	لَا تُيَاسِرَا	لَا تُيَاسِرُ
لَا يُيَاسِرُونَ	لَا يُيَاسِرَا	لَا يُيَاسِرُ	لَا يُيَاسِرُوا	لَا يُيَاسِرَا	لَا يُيَاسِرُ

				لَا نُيَاسِرَ	لَا أُيَاسِرَ
--	--	--	--	---------------	---------------

Мажхул наҳийнинг сарфи:

لَا نُيَاسِرَ	لَا نُيَاسِرَا	لَا نُيَاسِرِي	لَا نُيَاسِرُوَا	لَا نُيَاسِرَا	لَا نُيَاسِرَ
لَا يُيَاسِرَنَ	لَا يُيَاسِرَا	لَا يُيَاسِرَ	لَا يُيَاسِرُوَا	لَا يُيَاسِرَا	لَا يُيَاسِرَ
				لَا نُيَاسِرَ	لَا أُيَاسِرَ

Замон ва макон исмларининг сарфи:

مَيَاسِرُونَ	مَيَاسِرَانِ	مَيَاسِرٌ
--------------	--------------	-----------

جُأَوْبٌ – جَأَوْبٌ

جَأَوْبٌ – جُأَوْبٌ бу бобнинг ажвафига мисолдир.

Иштиқоклари

جَأَوْبٌ мозий, جُأَوْبٌ музореъ, جُأَوْبَةٌ бир бирига жавоб бермоқ, ўзаро жавоб бермоқ маъносидаги масдар. جُأَوْبٌ фобилнинг исми, جُأَوْبٌ мафъулнинг исми, لَمْ يَجُأَوْبْ жаҳд феъли, لَا يَجُأَوْبُ нафий феъли, جَأَوْبٌ ломсиз амр, لِيَجُأَوْبْ ломли амр, لَا يَجُأَوْبُ наҳий хозир, جُأَوْبٌ замон ва макон исмлар ва (ميم) лик масдар.

Маълум мозийнинг сарфи:

جَاوَبَ	جَاوَبَا	جَاوَبُوا	جَاوَبْنَا	جَاوَبْتُمْ	جَاوَبْتُنَّ
جَاوَبْتُمْ	جَاوَبْتُمْ	جَاوَبْتُمْ	جَاوَبْنَا	جَاوَبْتُمْ	جَاوَبْتُنَّ

Мажхул мозийнинг сарфи:

جَوَّبَ	جَوَّبَا	جَوَّبُوا	جَوَّبْنَا	جَوَّبْتُمْ	جَوَّبْتُنَّ
جَوَّبْتُمْ	جَوَّبْتُمْ	جَوَّبْتُمْ	جَوَّبْنَا	جَوَّبْتُمْ	جَوَّبْتُنَّ

جَوَّبَ сийғаси جَاوَبَ ни мажхул қилиш билан олдик. Аввал мо қабли охирни касра, сўнг биринчи харфга замма бердик جَوَّبَ бўлди. (الف) дан олдинги харф заммали бўлгани боис (الف) ни (واو) га қалб қилдик جَوَّبَ бўлди.

Қолган сийғаларда ҳам шу қоида ишлатилади.

Маълум музореънинг сарфи:

يُجَاوِبُ	يُجَاوِبَانِ	يُجَاوِبُونَ	يُجَاوِبْنَا	يُجَاوِبْتُمْ	يُجَاوِبْتُنَّ
يُجَاوِبْتُمْ	يُجَاوِبْتُمْ	يُجَاوِبْتُمْ	يُجَاوِبْنَا	يُجَاوِبْتُمْ	يُجَاوِبْتُنَّ

Мажхул музореънинг сарфи:

يُجَاوِبُ	يُجَاوِبَانِ	يُجَاوِبُونَ	يُجَاوِبْنَا	يُجَاوِبْتُمْ	يُجَاوِبْتُنَّ
يُجَاوِبْتُمْ	يُجَاوِبْتُمْ	يُجَاوِبْتُمْ	يُجَاوِبْنَا	يُجَاوِبْتُمْ	يُجَاوِبْتُنَّ

Музореънинг маълуми билан мажхуллари орасидаги фарк, фақат мо қабли охирларини касра ва фатҳалардадир.

Фоъил исмининг сарфи:

مُجَابَاتٌ	مُجَابَتَانِ	مُجَابَةٌ	مُجَابُوتُونَ	مُجَابَاتٍ	مُجَابٍ
------------	--------------	-----------	---------------	------------	---------

Мафъул исмининг сарфи:

مُجَابَاتٌ	مُجَابَتَانِ	مُجَابَةٌ	مُجَابُوتُونَ	مُجَابَاتٍ	مُجَابٍ
------------	--------------	-----------	---------------	------------	---------

Маълум жад феълининг сарфи:

لَمْ يُجَابِنِ	لَمْ يُجَابِنَا	لَمْ يُجَابِ	لَمْ يُجَابُوا	لَمْ يُجَابُوا	لَمْ يُجَابِ
لَمْ يُجَابِنِ	لَمْ يُجَابِنَا	لَمْ يُجَابِي	لَمْ يُجَابُوا	لَمْ يُجَابُوا	لَمْ يُجَابِ
				لَمْ يُجَابِ	لَمْ أُجَابِ

Мажхул жад феълининг сарфи:

لَمْ يُجَابِنِ	لَمْ يُجَابِنَا	لَمْ يُجَابِ	لَمْ يُجَابُوا	لَمْ يُجَابُوا	لَمْ يُجَابِ
لَمْ يُجَابِنِ	لَمْ يُجَابِنَا	لَمْ يُجَابِي	لَمْ يُجَابُوا	لَمْ يُجَابُوا	لَمْ يُجَابِ
				لَمْ يُجَابِ	لَمْ أُجَابِ

Маълум нафийнинг сарфи:

لَا يُجَابِنِ	لَا يُجَابِنَانِ	لَا يُجَابِ	لَا يُجَابُونُ	لَا يُجَابِنَانِ	لَا يُجَابِ
لَا يُجَابِنِ	لَا يُجَابِنَانِ	لَا يُجَابِي	لَا يُجَابُونُ	لَا يُجَابِنَانِ	لَا يُجَابِ
				لَا يُجَابِ	لَا أُجَابِ

Мажхул нафийнинг сарфи:

لَا يُجَاوِبَنَّ	لَا يُجَاوِبَانِ	لَا يُجَاوِبُ	لَا يُجَاوِبُونَ	لَا يُجَاوِبَانِ	لَا يُجَاوِبُ
لَا يُجَاوِبَنَّ	لَا يُجَاوِبَانِ	لَا يُجَاوِبِينَ	لَا يُجَاوِبُونَ	لَا يُجَاوِبَانِ	لَا يُجَاوِبُ
				لَا يُجَاوِبُ	لَا أُجَاوِبُ

Ломсиз амрнинг сарфи:

جَاوِبَنَّ	جَاوِبَانِ	جَاوِبِي	جَاوِبُونَا	جَاوِبَانِ	جَاوِبُ
------------	------------	----------	-------------	------------	---------

Ломли амрнинг сарфи:

لِيُجَاوِبَنَّ	لِيُجَاوِبَانِ	لِيُجَاوِبُ	لِيُجَاوِبُونَا	لِيُجَاوِبَانِ	لِيُجَاوِبُ
				لِيُجَاوِبُ	لِأُجَاوِبُ

Ломли амрнинг мажхулини сарфи:

لِيُجَاوِبَنَّ	لِيُجَاوِبَانِ	لِيُجَاوِبِي	لِيُجَاوِبُونَا	لِيُجَاوِبَانِ	لِيُجَاوِبُ
لِيُجَاوِبَنَّ	لِيُجَاوِبَانِ	لِيُجَاوِبُ	لِيُجَاوِبُونَا	لِيُجَاوِبَانِ	لِيُجَاوِبُ
				لِيُجَاوِبُ	لِأُجَاوِبُ

Маълум наҳийнинг сарфи:

لَا يُجَاوِبَنَّ	لَا يُجَاوِبَانِ	لَا يُجَاوِبِي	لَا يُجَاوِبُونَا	لَا يُجَاوِبَانِ	لَا يُجَاوِبُ
لَا يُجَاوِبَنَّ	لَا يُجَاوِبَانِ	لَا يُجَاوِبُ	لَا يُجَاوِبُونَا	لَا يُجَاوِبَانِ	لَا يُجَاوِبُ
				لَا يُجَاوِبُ	لَا أُجَاوِبُ

Мажхул наҳийнинг сарфи:

لَا يُجَاوِبَنَّ	لَا يُجَاوِبَانِ	لَا يُجَاوِبِي	لَا يُجَاوِبُونَا	لَا يُجَاوِبَانِ	لَا يُجَاوِبُ
------------------	------------------	----------------	-------------------	------------------	---------------

لَا يُجَاوِبَنَّ	لَا تُجَاوِبَا	لَا تُجَاوِبُ	لَا يُجَاوِبُوا	لَا يُجَاوِبَا	لَا يُجَاوِبُ
				لَا تُجَاوِبُ	لَا أُجَاوِبُ

Замон ва макон исмларининг сарфи:

مُجَاوِبُونَ	مُجَاوِبَانِ	مُجَاوِبٌ
--------------	--------------	-----------

يُطَايِبُ - طَايِبٌ шу ажваф бобнинг (يا) лик мисолидир.

Иштиқоқлари

طَايِبٌ мозий, يُطَايِبُ музореъ, مُطَايِبَةٌ бировга хуштаблик қилмоқ маъносидаги масдар. مُطَايِبٌ фоъилнинг исми, مُطَايِبٌ мафъулнинг исми, لَمْ يُطَايِبْ жаҳд феъли, لَا يُطَايِبُ нафий феъли, طَايِبٌ ломсиз амр, لَا يُطَايِبُ ломли амр, لَا تُطَايِبُ наҳий ҳозир, مُطَايِبٌ замон ва макон исмларининг исми ва (ميم) лик масдар.

Маълум мозийнинг сарфи:

طَايِبٌ	طَايِبَا	طَايِبُوا	طَايِبَتْ	طَايِبَتَا	طَايِبَتُنَّ
طَايِبَتْ	طَايِبْتُمَا	طَايِبْتُمْ	طَايِبَتِ	طَايِبْتُمَا	طَايِبْتُنَّ
				طَايِبْنَا	طَايِبْتُنَّ

Мажхул мозийнинг сарфи:

طُوِيْبٌ	طُوِيْبَا	طُوِيْبُوا	طُوِيْبَتْ	طُوِيْبَتَا	طُوِيْبَتُنَّ
طُوِيْبَتْ	طُوِيْبْتُمَا	طُوِيْبْتُمْ	طُوِيْبَتِ	طُوِيْبْتُمَا	طُوِيْبْتُنَّ

				طُوَيْبًا	طُوَيْبٌ
--	--	--	--	-----------	----------

طُوَيْبٌ ни طَايِبٌ сийғасини мажхул қилиш билан олдик. Аввал мо қаблини касра қилдик طَايِبٌ бўлди. Сўнг биринчи ҳарфга замма бердик طَائِبٌ бўлди. Алиф (ألف) сокин мо қабли замма (ألف) ни (واو) га қалб қилдик طُوَيْبٌ бўлди. Қолган сийғалар шу қоида билан тусланади.

Маълум музореънинг сарфи:

طَائِبٌ	طَائِبَانِ	طَائِبٍ	طَائِبُونَ	طَائِبَانِ	طَائِبٌ
طَائِبٌ	طَائِبَانِ	طَائِبِينَ	طَائِبُونَ	طَائِبَانِ	طَائِبٌ
				طَائِبٌ	أَطَائِبٌ

Мажхул музореънинг сарфи:

طَائِبٌ	طَائِبَانِ	طَائِبٍ	طَائِبُونَ	طَائِبَانِ	طَائِبٌ
طَائِبٌ	طَائِبَانِ	طَائِبِينَ	طَائِبُونَ	طَائِبَانِ	طَائِبٌ
				طَائِبٌ	أَطَائِبٌ

Бу феълларнинг маълум ва мажхули орасидаги фарқ фақат мо қабли охирларини маълумда касра ва мажхулда фатҳа бўлишидир.

Фоъил исмининг сарфи:

مُطَائِبَاتٌ	مُطَائِبَاتَانِ	مُطَائِبَةٌ	مُطَائِبُونَ	مُطَائِبَانِ	مُطَائِبٌ
--------------	-----------------	-------------	--------------	--------------	-----------

Мафъул исмининг сарфи:

مُطَايَبَاتٌ	مُطَايَبَاتَانِ	مُطَايَبَةٌ	مُطَايِبُونَ	مُطَايِبَانِ	مُطَايِبٌ
--------------	-----------------	-------------	--------------	--------------	-----------

Маълум жаҳднинг сарфи:

لَمْ يُطَايِبَنَّ	لَمْ تُطَايِبَا	لَمْ تُطَايِبْ	لَمْ يُطَايِبُوا	لَمْ يُطَايِبَا	لَمْ يُطَايِبْ
لَمْ تُطَايِبَنَّ	لَمْ تُطَايِبَا	لَمْ تُطَايِبِي	لَمْ تُطَايِبُوا	لَمْ تُطَايِبَا	لَمْ تُطَايِبْ
				لَمْ نُطَايِبْ	لَمْ أُطَايِبْ

Мажхул жаҳднинг сарфи:

لَمْ يُطَايِبَنَّ	لَمْ تُطَايِبَا	لَمْ تُطَايِبْ	لَمْ يُطَايِبُوا	لَمْ يُطَايِبَا	لَمْ يُطَايِبْ
لَمْ تُطَايِبَنَّ	لَمْ تُطَايِبَا	لَمْ تُطَايِبِي	لَمْ تُطَايِبُوا	لَمْ تُطَايِبَا	لَمْ تُطَايِبْ
				لَمْ نُطَايِبْ	لَمْ أُطَايِبْ

Ушбу феълларнинг маълуми ва мажхул сийғалари орасидаги фарқ ҳам юқорида айтиб ўтилган қоидалар кабидир.

Маълум нафийнинг сарфи:

لَا يُطَايِبَنَّ	لَا تُطَايِبَانِ	لَا تُطَايِبْ	لَا يُطَايِبُونَ	لَا يُطَايِبَانِ	لَا يُطَايِبْ
لَا تُطَايِبَنَّ	لَا تُطَايِبَانِ	لَا تُطَايِبِي	لَا تُطَايِبُونَ	لَا تُطَايِبَانِ	لَا تُطَايِبْ
				لَا نُطَايِبْ	لَا أُطَايِبْ

Мажхул нафийнинг сарфи:

لَا يُطَايِبَنَّ	لَا تُطَايِبَانِ	لَا تُطَايِبْ	لَا يُطَايِبُونَ	لَا يُطَايِبَانِ	لَا يُطَايِبْ
لَا تُطَايِبَنَّ	لَا تُطَايِبَانِ	لَا تُطَايِبِي	لَا تُطَايِبُونَ	لَا تُطَايِبَانِ	لَا تُطَايِبْ
				لَا نُطَايِبْ	لَا أُطَايِبْ

Ломсиз амрнинг сарфи:

طَائِبِينَ	طَائِبَا	طَائِبِي	طَائِبِيؤَا	طَائِبَا	طَائِبٍ
------------	----------	----------	-------------	----------	---------

Ломли амрнинг сарфи:

لِيُطَائِبِينَ	لِيُطَائِبَا	لِيُطَائِبِي	لِيُطَائِبِيؤَا	لِيُطَائِبَا	لِيُطَائِبٍ
				لِنُطَائِبٍ	لَأُطَائِبٍ

Ломли амр мажхулининг сарфи:

لِيُطَائِبِينَ	لِيُطَائِبَا	لِيُطَائِبِي	لِيُطَائِبِيؤَا	لِيُطَائِبَا	لِيُطَائِبٍ
لِيُطَائِبِينَ	لِيُطَائِبَا	لِيُطَائِبٍ	لِيُطَائِبِيؤَا	لِيُطَائِبَا	لِيُطَائِبٍ
				لِنُطَائِبٍ	لَأُطَائِبٍ

Маълум наҳийнинг сарфи:

لَا تُطَائِبِينَ	لَا تُطَائِبَا	لَا تُطَائِبِي	لَا تُطَائِبِيؤَا	لَا تُطَائِبَا	لَا تُطَائِبٍ
لَا يُطَائِبِينَ	لَا يُطَائِبَا	لَا تُطَائِبٍ	لَا يُطَائِبِيؤَا	لَا يُطَائِبَا	لَا يُطَائِبٍ
				لَا نُطَائِبٍ	لَا أُطَائِبٍ

Мажхул наҳийнинг сарфи:

لَا تُطَائِبِينَ	لَا تُطَائِبَا	لَا تُطَائِبِي	لَا تُطَائِبِيؤَا	لَا تُطَائِبَا	لَا تُطَائِبٍ
لَا يُطَائِبِينَ	لَا يُطَائِبَا	لَا تُطَائِبٍ	لَا يُطَائِبِيؤَا	لَا يُطَائِبَا	لَا يُطَائِبٍ
				لَا نُطَائِبٍ	لَا أُطَائِبٍ

Замон ва макон исмларининг сарфи:

مُطَائِبُونَ	مُطَائِبَانِ	مُطَائِبٌ
--------------	--------------	-----------

يُحَابِي - حَابِي

Ушбу бобнинг ноқиси **حَابِي - يُحَابِي** дир.

Иштиқоқлари

حَابِي мозий аслида **حَابِي** эди, (يا) мутаҳаррик мо қабли мафтух (يا) ни (الف) га қалб қилдик, **حَابِي** бўлди.

يُحَابِي музореъ аслида **يُحَابِي** эди, замма (يا) га оғир бўлгани учун (يا) ни сокин қилдик **يُحَابِي** бўлди.

مُحَابَاةٌ бировга майл қилмоқ ва фахрланмоқ ва товланмоқ маъносидаги масдар, **مُحَابٌ** фоъилнинг исми, **مُحَابًا** мафъулнинг исми, **لِيُحَابِ** жаҳд феъли, **لَا يُحَابِي** нафий феъли, **حَابِي** ломсиз амр, **لِيُحَابِ** ломли амр, **لَا تُحَابِ** наҳий ҳозир, **مُحَابًا** замон ва макон исмлари ва (ميم) лик масдар.

Маълум мозийнинг сарфи:

حَابِي	حَابِيَا	حَابِيَا	حَابِيَا	حَابِيَا	حَابِيَا
حَابِيَت	حَابِيَتَا	حَابِيَتَا	حَابِيَتَا	حَابِيَتَا	حَابِيَتَا
حَابِيَتُ	حَابِيَتَا	حَابِيَتَا	حَابِيَتَا	حَابِيَتَا	حَابِيَتَا

حَايَا аслида حَايِيَا Эди (يا) мутаҳаррик мо қабли мафтух (يا) ни (ألف) га қабл қилдик حَايِيَا икки сокин ёнма-ён келди, уни биттасини ҳазф қилдик حَايِيَا бўлди.

حَايِيَا аслида حَايِيَا Эди, (يا) мутаҳаррик мо қабли мафтух (يا) ни (ألف) га қалб қилдик حَايِيَا бўлди.

حَايِيَا аслида حَايِيَا Эди, (يا) мутаҳаррик, мо қабли мафтух (يا) ни алифга қалб қилдик حَايِيَا бўлди.

Қолган сийғалар ҳам шу каби тусланади.

Мажхул мозийнинг сарфи:

حُوِيَا	حُوِيِيَا	حُوِيِيَا	حُوِيِيَا	حُوِيَا	حُوِيِيَا
حُوِيِيَا	حُوِيِيِيَا	حُوِيِيِيَا	حُوِيِيِيَا	حُوِيِيِيَا	حُوِيِيِيَا
				حُوِيِيَا	حُوِيِيِيَا

حُوِيَا аслида حُوِيَا Эди, мо қаблини касра қилдик حُوِيَا бўлди, биринчи ҳарфга замма бердик حُوِيَا бўлди, (ألف) сокин мо қабли замма (ألف) ни (واو) га қалб қилдик حُوِيَا бўлди. Қолган сийғалар ҳам шу қоида билан эълол қилинади.

Маълум музорейнинг сарфи:

حُوِيِيَا	حُوِيِيِيَا	حُوِيِيَا	حُوِيِيِيَا	حُوِيِيِيَا	حُوِيِيِيَا
حُوِيِيَا	حُوِيِيِيَا	حُوِيِيِيَا	حُوِيِيِيَا	حُوِيِيِيَا	حُوِيِيِيَا
				حُوِيِيَا	حُوِيِيِيَا

يُحَابُونَ аслида يُحَابُونَ эди, замма (يا) га оғир бўлгани учун заммани мо қаблига бердик يُحَابُونَ илтиқои сокинайн бўлди, (يا) ни ҳазф қилдик يُحَابُونَ бўлди. Қолган сийғалар ҳам шу қоида билан эълол қилинади.

Мажхул музореънинг сарфи:

يُحَابِينَ	يُحَابِيَانِ	يُحَابِي	يُحَابُونَ	يُحَابِيَانِ	يُحَابِي
يُحَابِينَ	يُحَابِيَانِ	يُحَابِينَ	يُحَابُونَ	يُحَابِيَانِ	يُحَابِي
				يُحَابِي	أُحَابِي

Фоъил исмининг сарфи:

يُحَابِيَاتُ	يُحَابِيَاتَانِ	يُحَابِيَةٌ	يُحَابُونَ	يُحَابِيَانِ	يُحَابُ
--------------	-----------------	-------------	------------	--------------	---------

Мафъул исмининг сарфи:

يُحَابَاتُ	يُحَابَاتَانِ	يُحَابَاتُ	يُحَابُونَ	يُحَابِيَانِ	يُحَابًا
------------	---------------	------------	------------	--------------	----------

Фоъил исмини музореъ маълумни мо қабли охирини касра қилинади ва музораъат ҳарфи ўрнига заммали (ميم) ни келтирамиз, шунда يُحَابُ бўлади. Мафъул исмни эса музореъ мажхулини мо қаблини фатҳа ва музораъат ҳарфи ўрнига заммалик (ميم) келтирамиз, шунда يُحَابًا бўлади.

Маълум жаҳднинг сарфи:

لَمْ يُحَابِينَ	لَمْ يُحَابِيَا	لَمْ يُحَابِ	لَمْ يُحَابُوا	لَمْ يُحَابِيَا	لَمْ يُحَابِ
-----------------	-----------------	--------------	----------------	-----------------	--------------

لَمْ تُحَابِرْ	لَمْ تُحَابِرَا	لَمْ تُحَابِرِي	لَمْ تُحَابِرُوا	لَمْ تُحَابِرِيَا	لَمْ تُحَابِرِ
				لَمْ تُحَابِرِ	لَمْ أُحَابِرِ

Мажхул жаҳднинг сарфи:

لَمْ يُحَابِرْ	لَمْ تُحَابِرَا	لَمْ تُحَابِرِي	لَمْ يُحَابِرُوا	لَمْ يُحَابِرِيَا	لَمْ يُحَابِرِ
لَمْ تُحَابِرْ	لَمْ تُحَابِرَا	لَمْ تُحَابِرِي	لَمْ تُحَابِرُوا	لَمْ تُحَابِرِيَا	لَمْ تُحَابِرِ
				لَمْ تُحَابِرِ	لَمْ أُحَابِرِ

Маълум нафийнинг сарфи:

لَا يُحَابِرْ	لَا تُحَابِرَانِ	لَا تُحَابِرِي	لَا يُحَابِرُونَ	لَا يُحَابِرَانِ	لَا يُحَابِرِي
لَا تُحَابِرْ	لَا تُحَابِرَانِ	لَا تُحَابِرِي	لَا تُحَابِرُونَ	لَا تُحَابِرَانِ	لَا تُحَابِرِي
				لَا تُحَابِرِي	لَا أُحَابِرِي

Мажхул нафийнинг сарфи:

لَا يُحَابِرْ	لَا تُحَابِرَانِ	لَا تُحَابِرِي	لَا يُحَابِرُونَ	لَا يُحَابِرَانِ	لَا يُحَابِرِي
لَا تُحَابِرْ	لَا تُحَابِرَانِ	لَا تُحَابِرِي	لَا تُحَابِرُونَ	لَا تُحَابِرَانِ	لَا تُحَابِرِي
				لَا تُحَابِرِ	لَا أُحَابِرِ

Ломсиз амрнинг сарфи:

حَابِرْ	حَابِرَا	حَابِرِي	حَابِرُوا	حَابِرِيَا	حَابِرِ
---------	----------	----------	-----------	------------	---------

Ломли амрнинг сарфи:

لِحَابِرِ	لِحَابِرَا	لِحَابِرِي	لِحَابِرُوا	لِحَابِرِيَا	لِحَابِرِ
				لِحَابِرِ	لِأَحَابِرِ

Ломли амрнинг мажхули сарфи:

لُتْحَابَيْنَ	لُتْحَابِيَا	لُتْحَابِي	لُتْحَابُوا	لُتْحَابِيَا	لُتْحَابَ
لِيُحَابَيْنَ	لِيُحَابِيَا	لِيُحَابَ	لِيُحَابُوا	لِيُحَابِيَا	لِيُحَابَ
				لُنْحَابَ	لَأُحَابَ

Маълум наҳийнинг сарфи:

لَا تُحَابَيْنَ	لَا تُحَابِيَا	لَا تُحَابِي	لَا تُحَابُوا	لَا تُحَابِيَا	لَا تُحَابَ
لَا يُحَابَيْنَ	لَا يُحَابِيَا	لَا يُحَابَ	لَا يُحَابُوا	لَا يُحَابِيَا	لَا يُحَابَ
				لَا تُحَابَ	لَا أُحَابَ

Мажхул наҳийнинг сарфи:

لَا تُحَابَيْنَ	لَا تُحَابِيَا	لَا تُحَابِي	لَا تُحَابُوا	لَا تُحَابِيَا	لَا تُحَابَ
لَا يُحَابَيْنَ	لَا يُحَابِيَا	لَا يُحَابَ	لَا يُحَابُوا	لَا يُحَابِيَا	لَا يُحَابَ
				لَا تُحَابَ	لَا أُحَابَ

Замон ва макон исмларининг сарфи:

مَحَابُونَ	مَحَابِيَانِ	مَحَابًا
------------	--------------	----------

يُدَاوِي - دَاوَى

يُدَاوِي - دَاوَى шу бобнинг лафифи бўлиб, аслида دَاوَى - يُدَاوِي ЭДИ.

Мозийда (ألف) (يا) га қалб қилинди, музореъга (يا) таскин қилинди
ХОЛОС.

Иштиқоклари

داوى موزий, مُدَاوِي موزореъ, مُدَاوَاهُ даво қилмоқ маъносидаги масдар. مُدَاوِ فобилнинг исми, مُدَاوَا мафъулнинг исми, لَمْ يُدَاوِ жаҳд феъли, لَا يُدَاوِي нафий феъли دَاوِ ломсиз амр, لِيُدَاوِ ломли амр, لَا تُدَاوِ наҳий ҳозир, مُدَاوَا замон ва макон исмлари ва (ميم) лик масдар.

Маълум мазийнинг сарфи:

دَاوِيْنَ	دَاوَاتَا	دَاوَاتُ	دَاوُوا	دَاوِيَا	دَاوِي
دَاوِيْتُمْ	دَاوِيْتُمَا	دَاوِيْتِ	دَاوِيْتُمْ	دَاوِيْتُمَا	دَاوِيْتِ
				دَاوِيْنَا	دَاوِيْتُمْ

دَاوُوا аслида دَاوِيُوَا эди, (يا) мутаҳаррик мо қабли мафтуҳ (يا) ни (ألف) га қалб қилдик دَاوَاوُوا илтиқои сокинайн бўлди, (ألف) ни ҳазф қилдик دَاوُوا бўлди. دَاوَاتُ аслида دَاوِيْتُ эди, (يا) мутаҳаррик мо қабли мафтуҳ (يا) ни (ألف) га қалб қилдик دَاوَاتُ илтиқои сокинайн бўлди (ألف) ни ҳазф қилдик دَاوَاتُ бўлди.

Мажҳул мазийнинг сарфи:

دُوِيْنَ	دُوِيْتَا	دُوِيْتُ	دُوُوا	دُوِيَا	دُوِي
دُوِيْتُمْ	دُوِيْتُمَا	دُوِيْتِ	دُوِيْتُمْ	دُوِيْتُمَا	دُوِيْتِ
				دُوِيْنَا	دُوِيْتُمْ

دُوِيْ аслида دَاوِي эди, мо қабли охирни касра қилдик دَاوِي бўлди, биринчи ҳарфни замма қилдик, دُوِي бўлди (ألف) сокин мо

қабли замма (ألف) ни (واو) га қалб қилдик ئۇۋېي идғом шарти ҳосил бўлди, (واو) ни (واو) га идғом қилдик ئۇۋېي бўлди. Сийғани охиригача шу қоида билан эълол қилинди.

Маълум музореънинг сарфи:

يُدَاوِيْنَ	تُدَاوِيَانَ	تُدَاوِي	يُدَاوُونَ	يُدَاوِيَانَ	يُدَاوِي
تُدَاوِيْنَ	تُدَاوِيَانَ	تُدَاوِيْنَ	تُدَاوُونَ	تُدَاوِيَانَ	تُدَاوِي
				نُدَاوِي	أُدَاوِي

Мажхул музореънинг сарфи:

يُدَاوِيْنَ	تُدَاوِيَانَ	تُدَاوِي	يُدَاوُوا	يُدَاوِيَانَ	يُدَاوِي
تُدَاوِيْنَ	تُدَاوِيَانَ	تُدَاوِيْنَ	تُدَاوُوا	تُدَاوِيَانَ	تُدَاوِي
				نُدَاوِي	أُدَاوِي

Музореъ маълум ва мажхул сийғалари орасидаги фарқ юқорида эслатилганидек (عين) баробаридаги (واو) нинг касра ва фатҳа бўлишида эканлиги маълум.

Фобил исмининг сарфи

مُدَاوِيَاتٌ	مُدَاوِيَتَانِ	مُدَاوِيَةٌ	مُدَاوُونَ	مُدَاوِيَانَ	مُدَاوٍ
--------------	----------------	-------------	------------	--------------	---------

Мафъул исмининг сарфи

مُدَاوِيَاتٌ	مُدَاوِيَتَانِ	مُدَاوِيَةٌ	مُدَاوُونَ	مُدَاوِيَانَ	مُدَاوٍ
--------------	----------------	-------------	------------	--------------	---------

Ҳар доимгидек сулосий мозийнинг фоъил ва мафъул исмлари, музореъ феълини маълум ва мажҳулидан олинади. Фоъил исми музореъ маълумини мо қабли охирини касра қилинади, мафъулни исми мажҳулни мо қабли охирини фатҳа ва музораъат ҳарфини ўрнига заммали (ميم) келтирилади.

Маълум жаҳднинг сарфи:

مَمْ يُدَاوِيْنَ	مَمْ تُدَاوِيَا	مَمْ تُدَاوِ	مَمْ يُدَاوُوا	مَمْ يُدَاوِيَا	مَمْ يُدَاوِ
مَمْ تُدَاوِيْنَ	مَمْ تُدَاوِيَا	مَمْ تُدَاوِي	مَمْ تُدَاوُوا	مَمْ تُدَاوِيَا	مَمْ تُدَاوِ
				مَمْ نُدَاوِ	مَمْ أُدَاوِ

Мажҳул жаҳднинг сарфи:

مَمْ يُدَاوِيْنَ	مَمْ تُدَاوِيَا	مَمْ تُدَاوِ	مَمْ يُدَاوُوا	مَمْ يُدَاوِيَا	مَمْ يُدَاوِ
مَمْ تُدَاوِيْنَ	مَمْ تُدَاوِيَا	مَمْ تُدَاوِي	مَمْ تُدَاوُوا	مَمْ تُدَاوِيَا	مَمْ تُدَاوِ
				مَمْ نُدَاوِ	مَمْ أُدَاوِ

Маълум нафийнинг сарфи:

لَا يُدَاوِيْنَ	لَا تُدَاوِيَانِ	لَا تُدَاوِي	لَا يُدَاوُونَ	لَا يُدَاوِيَانِ	لَا يُدَاوِي
لَا تُدَاوِيْنَ	لَا تُدَاوِيَانِ	لَا تُدَاوِيْنَ	لَا تُدَاوُونَ	لَا تُدَاوِيَانِ	لَا تُدَاوِي
				لَا نُدَاوِي	لَا أُدَاوِي

Мажҳул нафийнинг сарфи:

لَا يُدَاوِيْنَ	لَا تُدَاوِيَانِ	لَا تُدَاوِ	لَا يُدَاوُونَ	لَا يُدَاوِيَانِ	لَا يُدَاوِي
لَا تُدَاوِيْنَ	لَا تُدَاوِيَانِ	لَا تُدَاوِيْنَ	لَا تُدَاوُونَ	لَا تُدَاوِيَانِ	لَا تُدَاوِي
				لَا نُدَاوِي	لَا أُدَاوِي

Ломсиз амрнинг сарфи:

دَاوِيْنَ	دَاوِيَا	دَاوِي	دَاوُوَا	دَاوِيَا	دَاوِ
-----------	----------	--------	----------	----------	-------

Ломсиз амрнинг сарфи:

لِتْدَاوِيْنَ	لِتْدَاوِيَا	لِتْدَاوِ	لِيْتْدَاوُوَا	لِيْتْدَاوِيَا	لِيْتْدَاوِ
				لِنْدَاوِ	لَأْدَاوِ

Ломсиз амрнинг мажхули сарфи:

لِتْدَاوِيْنَ	لِتْدَاوِيَا	لِتْدَاوِي	لِيْتْدَاوُوَا	لِيْتْدَاوِيَا	لِيْتْدَاوِ
لِيْتْدَاوِيْنَ	لِيْتْدَاوِيَا	لِيْتْدَاوِ	لِيْتْدَاوُوَا	لِيْتْدَاوِيَا	لِيْتْدَاوِ
				لِنْدَاوِ	لَأْدَاوِ

Маълум наҳийнинг сарфи:

لَا تُدَاوِيْنَ	لَا تُدَاوِيَا	لَا تُدَاوِي	لَا تُدَاوُوَا	لَا تُدَاوِيَا	لَا تُدَاوِ
لَا يُدَاوِيْنَ	لَا يُدَاوِيَا	لَا تُدَاوِ	لَا يُدَاوُوَا	لَا يُدَاوِيَا	لَا يُدَاوِ
				لَا نُدَاوِ	لَا أُدَاوِ

Мажхул наҳийнинг сарфи:

لَا تُدَاوِيْنَ	لَا تُدَاوِيَا	لَا تُدَاوِي	لَا تُدَاوُوَا	لَا تُدَاوِيَا	لَا تُدَاوِ
لَا يُدَاوِيْنَ	لَا يُدَاوِيَا	لَا تُدَاوِ	لَا يُدَاوُوَا	لَا يُدَاوِيَا	لَا يُدَاوِ
				لَا نُدَاوِ	لَا أُدَاوِ

Замон ва макон исмларининг сарфи:

مُدَاوُونَ	مُدَاوِيَانِ	مُدَاوَا
------------	--------------	----------

Замон ва макон исми мафъул исм билан муштаракдир.

وَالِي - يُوَالِي

وَالِي - يُوَالِي ЭДИ. وَالِي - يُوَالِي шу бобнинг мултавийсига мисол бўлиб, وَالِي - يُوَالِي ЭДИ. Бу сийғалар ҳам олдинги феъл каби эълол қилинган. Яъни мозийга (يا) (ألف) га қалб қилинган музореъда (يا) сокин қилинган.

Иштиқоқлари

وَالِي мозий, يُوَالِي музореъ, مُوَالَاةٌ пайдарпай (доимий) бажармоқ, мутобаъат қилмоқ ва биров билан аҳдлашмоқ маъносидаги масдар. مُوَالٍ фоъилнинг исми, مُوَالَاً мафъулнинг исми, لَمْ يُوَالٍ жаҳд феъли, لَمْ يُوَالٍ нафий феъли, لَمْ يُوَالٍ ломсиз амр, لَمْ يُوَالٍ ломли амр, لَمْ يُوَالٍ наҳий ҳозир, مُوَالَاً замон ва макон исмлар ва ميم-лик масдар. Замон ва макон исмлар мафъул исми билан муштаракдир.

Маълум мозийнинг сарфи:

وَالِي	وَالِيَا	وَالِيَا	وَالِيَا	وَالِيَا	وَالِيَا
وَالِيَتِ	وَالِيَتِمَا	وَالِيَتِ	وَالِيَتِمَا	وَالِيَتِ	وَالِيَتِمَا
وَالِيَتِ	وَالِيَتِمَا	وَالِيَتِ	وَالِيَتِمَا	وَالِيَتِ	وَالِيَتِمَا

(ألف) ни (با) қабли мафтүх (يا) мутаҳаррик (يا) әди. وَالْيَا اسليدا وَالْيَا (ألف) га қалб қилдик وَالْيَا илтиқои сокинайн бўлди (ألف) ни ҳазф қилдик وَالْيَا бўлди.

Мажхул мозийнинг сарфи:

وُولِيْنَ	وُولِيْنَا	وُولِيْتِ	وُولُوا	وُولِيَا	وُولِيَّ
وُولِيْنُ	وُولِيْنَا	وُولِيْتِ	وُولِيْتُمْ	وُولِيْتُمَا	وُولِيْتِ
				وُولِيْنَا	وُولِيْتُ

وُولِيَّ ни, мозий маълумдан олинди. وَالِيَّ ни аввал мо қабли оҳирини касра қилдик وَالِيَّ бўлди, биринчи ҳарфга замма бердик وَالِيَّ бўлди, (الف) сокин мо қабли замма (الف) ни (واو) га қалб қилдик وَالِيَّ бўлди.

Маълум мозийнинг сарфи:

يُوَالِيْنَ	يُوَالِيْنَا	يُوَالِيْتِ	يُوَالُونِ	يُوَالِيَانِ	يُوَالِيَّ
يُوَالِيْنُ	يُوَالِيْنَا	يُوَالِيْتِ	يُوَالُونِ	يُوَالِيَانِ	يُوَالِيَّ
				يُوَالِيْنَا	يُوَالِيْتُ

Мажхул мозийнинг сарфи:

يُوَالِيْنَ	يُوَالِيْنَا	يُوَالِيْتِ	يُوَالُونِ	يُوَالِيَانِ	يُوَالِيَّ
يُوَالِيْنُ	يُوَالِيْنَا	يُوَالِيْتِ	يُوَالُونِ	يُوَالِيَانِ	يُوَالِيَّ
				يُوَالِيْنَا	يُوَالِيْتُ

Фoъил исмининг сарфи:

مُوَالِيَاتُ	مُوَالِيَتَانِ	مُوَالِيَةٌ	مُوَالُونَ	مُوَالِيَانِ	مُوَالٍ
--------------	----------------	-------------	------------	--------------	---------

Мафъул исмнинг сарфи:

مُوَالِيَاتُ	مُوَالِيَتَانِ	مُوَالِيَةٌ	مُوَالُونَ	مُوَالِيَانِ	مُوَالًا
--------------	----------------	-------------	------------	--------------	----------

Маълум жаҳднинг сарфи:

مَمَّ يُوَالِيَنَّ	مَمَّ تُوَالِيَا	مَمَّ تُوَالِ	مَمَّ يُوَالُوا	مَمَّ يُوَالِيَا	مَمَّ يُوَالِ
مَمَّ تُوَالِيَنَّ	مَمَّ تُوَالِيَا	مَمَّ تُوَالِي	مَمَّ تُوَالُوا	مَمَّ تُوَالِيَا	مَمَّ تُوَالِ
				مَمَّ نُوَالِ	مَمَّ أُوَالِ

Мажхул жаҳднинг сарфи:

مَمَّ يُوَالِيَنَّ	مَمَّ تُوَالِيَا	مَمَّ تُوَالِ	مَمَّ يُوَالُوا	مَمَّ يُوَالِيَا	مَمَّ يُوَالِ
مَمَّ تُوَالِيَنَّ	مَمَّ تُوَالِيَا	مَمَّ تُوَالِي	مَمَّ تُوَالُوا	مَمَّ تُوَالِيَا	مَمَّ تُوَالِ
				مَمَّ نُوَالِ	مَمَّ أُوَالِ

Маълум билан мажхулининг фарқи мо қабли охир бўлмиш (لام) ҳарфини касра ва фатҳа бўлишидир.

Маълум нафийнинг сарфи:

لَا يُوَالِيَنَّ	لَا تُوَالِيَانِ	لَا تُوَالِي	لَا يُوَالُونَ	لَا يُوَالِيَانِ	لَا يُوَالِ
لَا تُوَالِيَنَّ	لَا تُوَالِيَانِ	لَا تُوَالِيَنَّ	لَا تُوَالُونَ	لَا تُوَالِيَانِ	لَا تُوَالِ
				لَا نُوَالِي	لَا أُوَالِ

Мажхул нафийнинг сарфи:

لَا يُؤَالِيَنَّ	لَا تُؤَالِيَانِ	لَا تُؤَالِي	لَا يُؤَالَوْنَ	لَا يُؤَالِيَانِ	لَا يُؤَالِي
لَا تُؤَالِيَنَّ	لَا تُؤَالِيَانِ	لَا تُؤَالِيَنَّ	لَا تُؤَالَوْنَ	لَا تُؤَالِيَانِ	لَا تُؤَالِي
				لَا نُؤَالِي	لَا أُؤَالِي

Ломсиз амрнинг сарфи:

وَالِيَنَّ	وَالِيَانِ	وَالِي	وَالُوْنَا	وَالِيَانِ	وَالِي
------------	------------	--------	------------	------------	--------

Ломли амрнинг сарфи:

لِيُؤَالِيَنَّ	لِيُؤَالِيَانِ	لِيُؤَالِي	لِيُؤَالُوْنَا	لِيُؤَالِيَانِ	لِيُؤَالِي
				لِيُنُؤَالِي	لِيَأُؤَالِي

Ломли амрнинг мажхули сарфи:

لِيُؤَالِيَنَّ	لِيُؤَالِيَانِ	لِيُؤَالِي	لِيُؤَالُوْنَا	لِيُؤَالِيَانِ	لِيُؤَالِي
لِيُؤَالِيَنَّ	لِيُؤَالِيَانِ	لِيُؤَالِي	لِيُؤَالُوْنَا	لِيُؤَالِيَانِ	لِيُؤَالِي
				لِيُنُؤَالِي	لِيَأُؤَالِي

Маълум наҳийнинг сарфи:

لَا تُؤَالِيَنَّ	لَا تُؤَالِيَانِ	لَا تُؤَالِي	لَا تُؤَالَوْنَا	لَا تُؤَالِيَانِ	لَا تُؤَالِي
لَا يُؤَالِيَنَّ	لَا يُؤَالِيَانِ	لَا يُؤَالِي	لَا يُؤَالَوْنَا	لَا يُؤَالِيَانِ	لَا يُؤَالِي
				لَا نُؤَالِي	لَا أُؤَالِي

Мажхул наҳийнинг сарфи:

لَا تُؤَالِيَنَّ	لَا تُؤَالِيَانِ	لَا تُؤَالِي	لَا تُؤَالَوْنَا	لَا تُؤَالِيَانِ	لَا تُؤَالِي
------------------	------------------	--------------	------------------	------------------	--------------

لَا يُؤَالِيَنَّ	لَا تُؤَالِيَا	لَا تُؤَالَى	لَا يُؤَالُوا	لَا يُؤَالِيَا	لَا يُؤَالَى
				لَا تُؤَالَى	لَا أُؤَالَى

Замон ва макон исмининг сарфи:

مَوَالُونَ	مَوَالِيَانِ	مَوَالًا
------------	--------------	----------

يَحْتَسِبُ - اِحْتَسَبَ

Сулосий мозийнинг тўртинчи боби اِفْتَعَلَ - يَفْتَعِلُ бўлиб, унинг саҳиҳ мисоли اِحْتَسَبَ - يَحْتَسِبُ дир.

Иштиқоқлари

اِحْتَسَبَ мозий, يَحْتَسِبُ музореъ, اِحْتِسَابًا кўз тикмоқ ва ҳисоб китоб маъносидаги масдар, اِحْتَسِبُ фоъилнинг исми, اِحْتَسَبُ мафъулнинг исми, اِحْتَسِبُ жад феъли, اِحْتَسِبُ لَا нафий феъли, اِحْتَسِبُ ломсиз амр, اِحْتَسِبُ ломли амр, اِحْتَسِبُ لَا наҳий ҳозир, اِحْتَسَبُ замон ва макон исмлар ва (ميم) лик масдар.

Маълум мозийнинг сарфи:

اِحْتَسَبَنَّ	اِحْتَسَبْنَا	اِحْتَسَبْتِ	اِحْتَسَبُوا	اِحْتَسَبَا	اِحْتَسَبَ
اِحْتَسَبْتُنَّ	اِحْتَسَبْتُمَا	اِحْتَسَبْتِ	اِحْتَسَبْتُمْ	اِحْتَسَبْتُمَا	اِحْتَسَبْتِ
				اِحْتَسَبْنَا	اِحْتَسَبْتِ

Мажхул мозийнинг сарфи:

أَحْسِبَنَّ	أَحْسِبْنَا	أَحْسِبْتِ	أَحْسِبُوا	أَحْسِبَا	أَحْسِبْ
أَحْسِبَنَّ	أَحْسِبْنِمَا	أَحْسِبْتِ	أَحْسِبْتُمْ	أَحْسِبْنِمَا	أَحْسِبْتِ
				أَحْسِبْنَا	أَحْسِبْتِ

Маълум музореънинг сарфи:

يَحْتَسِبَنَّ	يَحْتَسِبَانِ	يَحْتَسِبُ	يَحْتَسِبُونَ	يَحْتَسِبَانِ	يَحْتَسِبُ
يَحْتَسِبَنَّ	يَحْتَسِبَانِ	يَحْتَسِبِينَ	يَحْتَسِبُونَ	يَحْتَسِبَانِ	يَحْتَسِبُ
				يَحْتَسِبُ	أَحْتَسِبُ

Мажхул музореънинг сарфи:

يُحْتَسِبَنَّ	يُحْتَسِبَانِ	يُحْتَسِبُ	يُحْتَسِبُونَ	يُحْتَسِبَانِ	يُحْتَسِبُ
يُحْتَسِبَنَّ	يُحْتَسِبَانِ	يُحْتَسِبِينَ	يُحْتَسِبُونَ	يُحْتَسِبَانِ	يُحْتَسِبُ
				يُحْتَسِبُ	أُحْتَسِبُ

Фoъил исмининг сарфи:

مُحْتَسِبَاتٌ	مُحْتَسِبَاتَانِ	مُحْتَسِبَةٌ	مُحْتَسِبُونَ	مُحْتَسِبَانِ	مُحْتَسِبٌ
---------------	------------------	--------------	---------------	---------------	------------

Мафъул исмнинг сарфи:

مُحْتَسِبَاتٌ	مُحْتَسِبَاتَانِ	مُحْتَسِبَةٌ	مُحْتَسِبُونَ	مُحْتَسِبَانِ	مُحْتَسِبٌ
---------------	------------------	--------------	---------------	---------------	------------

Маълум жаҳднинг сарфи:

لَمْ يَحْتَسِبَنَّ	لَمْ يَحْتَسِبَا	لَمْ يَحْتَسِبْ	لَمْ يَحْتَسِبُوا	لَمْ يَحْتَسِبَا	لَمْ يَحْتَسِبْ
--------------------	------------------	-----------------	-------------------	------------------	-----------------

لَمْ تُحْتَسِبْ	لَمْ تُحْتَسِبَا	لَمْ تُحْتَسِبِي	لَمْ تُحْتَسِبُوا	لَمْ تُحْتَسِبَا	لَمْ تُحْتَسِبْنَ
لَمْ أُحْتَسِبْ				لَمْ نُحْتَسِبْ	

Мажхул жаҳднинг сарфи:

لَمْ يُحْتَسِبْ	لَمْ تُحْتَسِبَا	لَمْ تُحْتَسِبْ	لَمْ يُحْتَسِبُوا	لَمْ يُحْتَسِبَا	لَمْ يُحْتَسِبْنَ
لَمْ تُحْتَسِبْ	لَمْ تُحْتَسِبَا	لَمْ تُحْتَسِبِي	لَمْ تُحْتَسِبُوا	لَمْ تُحْتَسِبَا	لَمْ تُحْتَسِبْنَ
لَمْ أُحْتَسِبْ				لَمْ نُحْتَسِبْ	

Маълум нафийнинг сарфи:

لَا يُحْتَسِبْ	لَا تُحْتَسِبَانِ	لَا تُحْتَسِبُ	لَا يُحْتَسِبُونَ	لَا يُحْتَسِبَانِ	لَا يُحْتَسِبْنَ
لَا تُحْتَسِبْ	لَا تُحْتَسِبَانِ	لَا تُحْتَسِبِينَ	لَا تُحْتَسِبُونَ	لَا تُحْتَسِبَانِ	لَا تُحْتَسِبْنَ
لَا أُحْتَسِبْ				لَا نُحْتَسِبْ	

Мажхул нафийнинг сарфи:

لَا يُحْتَسِبْ	لَا تُحْتَسِبَانِ	لَا تُحْتَسِبُ	لَا يُحْتَسِبُونَ	لَا يُحْتَسِبَانِ	لَا يُحْتَسِبْنَ
لَا تُحْتَسِبْ	لَا تُحْتَسِبَانِ	لَا تُحْتَسِبِينَ	لَا تُحْتَسِبُونَ	لَا تُحْتَسِبَانِ	لَا تُحْتَسِبْنَ
لَا أُحْتَسِبْ				لَا نُحْتَسِبْ	

Ломсиз амрнинг сарфи:

اِحْتَسِبْ	اِحْتَسِبَا	اِحْتَسِبِي	اِحْتَسِبُوا	اِحْتَسِبَا	اِحْتَسِبْنَ
------------	-------------	-------------	--------------	-------------	--------------

Ломли амрнинг сарфи:

لِيُحْتَسِبْ	لِيُحْتَسِبَا	لِيُحْتَسِبْ	لِيُحْتَسِبُوا	لِيُحْتَسِبَا	لِيُحْتَسِبْنَ
لَا أُحْتَسِبْ				لِنُحْتَسِبْ	

Ломли амрнинг мажҳули сарфи:

لِتُحْتَسِبْ	لِتُحْتَسِبَا	لِتُحْتَسِبِي	لِتُحْتَسِبُوا	لِتُحْتَسِبَا	لِتُحْتَسِبْنَ
لِيُحْتَسِبْ	لِيُحْتَسِبَا	لِيُحْتَسِبْ	لِيُحْتَسِبُوا	لِيُحْتَسِبَا	لِيُحْتَسِبْنَ
				لِيُحْتَسِبْ	لَا أُحْتَسِبْ

Маълум наҳийнинг сарфи:

لَا تُحْتَسِبْ	لَا تُحْتَسِبَا	لَا تُحْتَسِبِي	لَا تُحْتَسِبُوا	لَا تُحْتَسِبَا	لَا تُحْتَسِبْنَ
لَا يُحْتَسِبْ	لَا يُحْتَسِبَا	لَا يُحْتَسِبْ	لَا يُحْتَسِبُوا	لَا يُحْتَسِبَا	لَا يُحْتَسِبْنَ
				لَا تُحْتَسِبْ	لَا أُحْتَسِبْ

Мажҳул наҳийнинг сарфи:

لَا تُحْتَسِبْ	لَا تُحْتَسِبَا	لَا تُحْتَسِبِي	لَا تُحْتَسِبُوا	لَا تُحْتَسِبَا	لَا تُحْتَسِبْنَ
لَا يُحْتَسِبْ	لَا يُحْتَسِبَا	لَا يُحْتَسِبْ	لَا يُحْتَسِبُوا	لَا يُحْتَسِبَا	لَا يُحْتَسِبْنَ
				لَا تُحْتَسِبْ	لَا أُحْتَسِبْ

Замон ва макон исмларининг сарфи:

مُحْتَسِبُونَ	مُحْتَسِبَانِ	مُحْتَسِبٌ
---------------	---------------	------------

يُحْتَجُّ - اِحْتَجَّ

يُحْتَجُّ - اِحْتَجَّ шу бобнинг музоъафи бўлиб, аслида اِحْتَجَّ - اِحْتَجَّ

дир.

Иштиқоқлари

إِحْتَجَّ MOZIЙ, يُحْتَجُّ музореъ, اِحْتِجَاً хужжат келтирмак ва хужжат тайёрламак маъносидаги масдар. مُحْتَجٌّ фобилнинг исми, мафъулнинг исми ҳам مُحْتَجٌّ дир. Фобилнинг исми, мафъулнинг исми ва зарфи ҳам муштаракдир.

لِيُحْتَجَّ жаҳд феъли, لَا يُحْتَجُّ нафий феъли, اِحْتَجَّ ломсиз амр, لِيُحْتَجَّ ломли амр, لَا تُحْتَجَّ наҳий ҳозир, مُحْتَجٌّ замон ва макон исмлари ва (ميم) лик масдар.

Маълум мозийнинг сарфи:

اِحْتَجَّ	اِحْتَجَّ	اِحْتَجَّتْ	اِحْتَجُّوا	اِحْتَجَّا	اِحْتَجَّ
اِحْتَجَّتْ	اِحْتَجَّتَا	اِحْتَجَّتِ	اِحْتَجَّتُمْ	اِحْتَجَّتَمَا	اِحْتَجَّتْ
				اِحْتَجَّجْنَا	اِحْتَجَّجْتُ

Мажхул мозийнинг сарфи:

اِحْتَجَّ	اِحْتَجَّ	اِحْتَجَّتْ	اِحْتَجُّوا	اِحْتَجَّا	اِحْتَجَّ
اِحْتَجَّتْ	اِحْتَجَّتَا	اِحْتَجَّتِ	اِحْتَجَّتُمْ	اِحْتَجَّتَمَا	اِحْتَجَّتْ
				اِحْتَجَّجْنَا	اِحْتَجَّجْتُ

Маълум музореънинг сарфи:

يُحْتَجُّ	تَحْتَجُّ	تَحْتَجُّ	يَحْتَجُّونَ	يَحْتَجُّانِ	يُحْتَجُّ
تَحْتَجُّ	تَحْتَجُّانِ	تَحْتَجُّينَ	تَحْتَجُّونَ	تَحْتَجُّانِ	تَحْتَجُّ
				تَحْتَجُّجُ	أَحْتَجُّجُ

Мажхул музореънинг сарфи:

يُحْتَجِّجَنَّ	تُحْتَجَّانِ	تُحْتَجُّ	يُحْتَجُّونَ	يُحْتَجَّانِ	يُحْتَجُّ
تُحْتَجِّجَنَّ	تُحْتَجَّانِ	تُحْتَجِّينَ	تُحْتَجُّونَ	تُحْتَجَّانِ	تُحْتَجُّ
				تُحْتَجُّ	أُحْتَجُّ

Фобил ва мафъул исмларининг сарфи:

مُحْتَجَّاتٌ	مُحْتَجَّانِ	مُحْتَجَّةٌ	مُحْتَجُّونَ	مُحْتَجَّانِ	مُحْتَجُّ
--------------	--------------	-------------	--------------	--------------	-----------

Маълум жаҳднинг сарфи:

أَمْ يَحْتَجِّجَنَّ	أَمْ تَحْتَجَّانِ	أَمْ تَحْتَجُّ	أَمْ يَحْتَجُّونَ	أَمْ يَحْتَجَّانِ	أَمْ يَحْتَجُّ
أَمْ تَحْتَجِّجَنَّ	أَمْ تَحْتَجَّانِ	أَمْ تَحْتَجِّينِ	أَمْ تَحْتَجُّونَ	أَمْ تَحْتَجَّانِ	أَمْ تَحْتَجُّ
				أَمْ نَحْتَجُّ	أَمْ أَحْتَجُّ

Мажхул жаҳднинг сарфи:

أَمْ يَحْتَجِّجَنَّ	أَمْ تَحْتَجَّانِ	أَمْ تَحْتَجُّ	أَمْ يَحْتَجُّونَ	أَمْ يَحْتَجَّانِ	أَمْ يَحْتَجُّ
أَمْ تَحْتَجِّجَنَّ	أَمْ تَحْتَجَّانِ	أَمْ تَحْتَجِّينِ	أَمْ تَحْتَجُّونَ	أَمْ تَحْتَجَّانِ	أَمْ تَحْتَجُّ
				أَمْ نَحْتَجُّ	أَمْ أَحْتَجُّ

Маълум нафийнинг сарфи:

لَا تَحْتَجِّجَنَّ	لَا تَحْتَجَّانِ	لَا تَحْتَجُّ	لَا يَحْتَجُّونَ	لَا يَحْتَجَّانِ	لَا يَحْتَجُّ
لَا تَحْتَجِّجَنَّ	لَا تَحْتَجَّانِ	لَا تَحْتَجِّينَ	لَا تَحْتَجُّونَ	لَا تَحْتَجَّانِ	لَا تَحْتَجُّ
				لَا نَحْتَجُّ	لَا أَحْتَجُّ

Мажхул нафийнинг сарфи:

لَا يَحْتَجِّجَنَّ	لَا تَحْتَجَّانِ	لَا تَحْتَجُّ	لَا يَحْتَجُّونَ	لَا يَحْتَجَّانِ	لَا يَحْتَجُّ
--------------------	------------------	---------------	------------------	------------------	---------------

لَا تُحْتَجِّجَنَّ	لَا تُحْتَجَّانِ	لَا تُحْتَجِّجِيَنَّ	لَا تُحْتَجُّوَنَّ	لَا تُحْتَجَّانِ	لَا تُحْتَجِّجَنَّ
				لَا تُحْتَجِّجَنَّ	لَا أُحْتَجِّجَنَّ

Ломсиз амрнинг сарфи:

اِحْتَجَّجَنَّ	اِحْتَجَّجَا	اِحْتَجَّجِيَّ	اِحْتَجَّجُوا	اِحْتَجَّجَا	اِحْتَجَّجَنَّ
----------------	--------------	----------------	---------------	--------------	----------------

Ломли амрнинг сарфи:

لِيُحْتَجِّجَنَّ	لِيُحْتَجَّجَا	لِيُحْتَجِّجِيَّ	لِيُحْتَجَّجُوا	لِيُحْتَجَّجَا	لِيُحْتَجِّجَنَّ
				لِيُحْتَجَّجَنَّ	لَا أُحْتَجِّجَنَّ

Ломли амрнинг мажхули сарфи:

لِيُحْتَجَّجَنَّ	لِيُحْتَجَّجَا	لِيُحْتَجَّجِيَّ	لِيُحْتَجَّجُوا	لِيُحْتَجَّجَا	لِيُحْتَجَّجَنَّ
لِيُحْتَجَّجَنَّ	لِيُحْتَجَّجَا	لِيُحْتَجَّجِيَّ	لِيُحْتَجَّجُوا	لِيُحْتَجَّجَا	لِيُحْتَجَّجَنَّ
				لِيُحْتَجَّجَنَّ	لَا أُحْتَجَّجَنَّ

Маълум наҳийнинг сарфи:

لَا تُحْتَجِّجَنَّ	لَا تُحْتَجَّجَا	لَا تُحْتَجَّجِيَّ	لَا تُحْتَجَّجُوا	لَا تُحْتَجَّجَا	لَا تُحْتَجَّجَنَّ
لَا يُحْتَجِّجَنَّ	لَا يُحْتَجَّجَا	لَا يُحْتَجَّجِيَّ	لَا يُحْتَجَّجُوا	لَا يُحْتَجَّجَا	لَا يُحْتَجَّجَنَّ
				لَا يُحْتَجَّجَنَّ	لَا أُحْتَجَّجَنَّ

Мажхул наҳийнинг сарфи:

لَا تُحْتَجِّجَنَّ	لَا تُحْتَجَّجَا	لَا تُحْتَجَّجِيَّ	لَا تُحْتَجَّجُوا	لَا تُحْتَجَّجَا	لَا تُحْتَجَّجَنَّ
لَا يُحْتَجِّجَنَّ	لَا يُحْتَجَّجَا	لَا يُحْتَجَّجِيَّ	لَا يُحْتَجَّجُوا	لَا يُحْتَجَّجَا	لَا يُحْتَجَّجَنَّ
				لَا يُحْتَجَّجَنَّ	لَا أُحْتَجَّجَنَّ

Замон ва макон исмининг сарфи:

مُتَّحِنُونَ	مُتَّحِنَانِ	مُتَّحِنٌ
--------------	--------------	-----------

يَتَّضِحُ - اتَّضَحَ

يُؤْتَضِحُ اؤْتَضَحَ шу бобнинг (واو) лик мисоли бўлиб, аслида اؤْتَضِحُ - اتَّضَحَ эди. (تا) ни (واو) га қалб қилиниб, сокина (تا) ни (تا) га идғом қилинади.

Иштиқоқлари

اتَّضَحَ мозий, يَتَّضِحُ музореъ, اِتِّضَاحًا равшан қилмоқ маъносидаги масдар, اِتِّضَاحٌ фобилнинг исми, اِتِّضَاحٌ мафъулнинг исми, اِتِّضَاحٌ жад феъли, اِتِّضَاحٌ нафий феъли, اِتِّضَاحٌ ломсиз амр, اِتِّضَاحٌ ломли амр, اِتِّضَاحٌ нахий ҳозир, اِتِّضَاحٌ замон ва макон исмларининг исми ва (ميم) лик масдар.

Маълум мозийнинг сарфи:

اِتِّضَحْنَ	اِتِّضَحْنَا	اِتِّضَحْتِ	اِتِّضَحُوا	اِتِّضَحَا	اِتِّضَحَ
اِتِّضَحْنَ	اِتِّضَحْنَا	اِتِّضَحْتِ	اِتِّضَحْتُمْ	اِتِّضَحْتُمَا	اِتِّضَحْتِ
				اِتِّضَحْنَا	اِتِّضَحْتِ

Мажхул мозийнинг сарфи:

اِتِّضَحْنَ	اِتِّضَحْنَا	اِتِّضَحْتِ	اِتِّضَحُوا	اِتِّضَحَا	اِتِّضَحَ
اِتِّضَحْنَ	اِتِّضَحْنَا	اِتِّضَحْتِ	اِتِّضَحْتُمْ	اِتِّضَحْتُمَا	اِتِّضَحْتِ

				أَتَضِحْنَا	أَتَضِحْتُ
--	--	--	--	-------------	------------

Маълум музореънинг сарфи:

يَتَضِحْنَ	تَتَضِحَانِ	تَتَضِحُ	يَتَضِحُونَ	يَتَضِحَانِ	يَتَضِحُ
تَتَضِحْنَ	تَتَضِحَانِ	تَتَضِحِينَ	تَتَضِحُونَ	تَتَضِحَانِ	تَتَضِحُ
				نَتَضِحُ	أَتَضِحُ

Мажхул музореънинг сарфи:

يُتَضَحْنَ	تُتَضَحَانِ	تُتَضَحُ	يُتَضَحُونَ	يُتَضَحَانِ	يُتَضَحُ
تُتَضَحْنَ	تُتَضَحَانِ	تُتَضَحِينَ	تُتَضَحُونَ	تُتَضَحَانِ	تُتَضَحُ
				نُتَضَحُ	أُتَضَحُ

Фоъил исмининг сарфи:

مُتَضِحَاتٌ	مُتَضِحَاتَانِ	مُتَضِحَةٌ	مُتَضِحُونَ	مُتَضِحَانِ	مُتَضِحٌ
-------------	----------------	------------	-------------	-------------	----------

Мафъул исмининг сарфи:

مُتَضَحَاتٌ	مُتَضَحَاتَانِ	مُتَضَحَةٌ	مُتَضَحُونَ	مُتَضَحَانِ	مُتَضَحٌ
-------------	----------------	------------	-------------	-------------	----------

Маълум жаҳднинг сарфи:

لَمْ يَتَضِحْنَ	لَمْ تَتَضِحَا	لَمْ تَتَضِحْ	لَمْ يَتَضِحُوا	لَمْ يَتَضِحَا	لَمْ يَتَضِحْ
لَمْ تَتَضِحْنَ	لَمْ تَتَضِحَا	لَمْ تَتَضِحِي	لَمْ تَتَضِحُوا	لَمْ تَتَضِحَا	لَمْ تَتَضِحْ
				لَمْ نَتَضِحْ	لَمْ أَتَضِحْ

Мажхул жаҳднинг сарфи:

مَمْ يُتَّضَحْنَ	مَمْ تُتَّضَحَا	مَمْ تُتَّضَحْ	مَمْ يُتَّضَحُوا	مَمْ يُتَّضَحَا	مَمْ يُتَّضَحْ
مَمْ تُتَّضَحْنَ	مَمْ تُتَّضَحَا	مَمْ تُتَّضَحِي	مَمْ تُتَّضَحُوا	مَمْ تُتَّضَحَا	مَمْ تُتَّضَحْ
				مَمْ نَتَّضَحْ	مَمْ أَتَّضَحْ

Маълум нафийнинг сарфи:

لَا يُتَّضَحْنَ	لَا تُتَّضَحَانِ	لَا تُتَّضَحْ	لَا يُتَّضَحُونَ	لَا يُتَّضَحَانِ	لَا يُتَّضَحْ
لَا تُتَّضَحْنَ	لَا تُتَّضَحَانِ	لَا تُتَّضَحِينَ	لَا تُتَّضَحُونَ	لَا تُتَّضَحَانِ	لَا تُتَّضَحْ
				لَا نَتَّضَحْ	لَا أَتَّضَحْ

Мажхул нафийнинг сарфи:

لَا يُتَّضَحْنَ	لَا تُتَّضَحَانِ	لَا تُتَّضَحْ	لَا يُتَّضَحُونَ	لَا يُتَّضَحَانِ	لَا يُتَّضَحْ
لَا تُتَّضَحْنَ	لَا تُتَّضَحَانِ	لَا تُتَّضَحِينَ	لَا تُتَّضَحُونَ	لَا تُتَّضَحَانِ	لَا تُتَّضَحْ
				لَا نَتَّضَحْ	لَا أَتَّضَحْ

Ломсиз амрнинг сарфи:

اتَّضَحْنَ	اتَّضَحَا	اتَّضَحِي	اتَّضَحُوا	اتَّضَحَا	اتَّضَحْ
------------	-----------	-----------	------------	-----------	----------

Ломли амрнинг сарфи:

لِيُتَّضَحْنَ	لِيُتَّضَحَا	لِيُتَّضَحْ	لِيُتَّضَحُوا	لِيُتَّضَحَا	لِيُتَّضَحْ
				لِيُتَّضَحْ	لَا تُتَّضَحْ

Ломли амрнинг мажхули сарфи:

لِيُتَّضَحْنَ	لِيُتَّضَحَا	لِيُتَّضَحِي	لِيُتَّضَحُوا	لِيُتَّضَحَا	لِيُتَّضَحْ
لِيُتَّضَحْنَ	لِيُتَّضَحَا	لِيُتَّضَحْ	لِيُتَّضَحُوا	لِيُتَّضَحَا	لِيُتَّضَحْ

				لَتَضَحَّ	لَأُضَحَّ
--	--	--	--	-----------	-----------

Маълум наҳийнинг сарфи:

لَا تَتَضَحَّنَ	لَا تَتَضَحَا	لَا تَتَضَحِي	لَا تَتَضَحُوا	لَا تَتَضَحَا	لَا تَتَضَحُ
لَا تَتَضَحْنَ	لَا تَتَضَحَا	لَا تَتَضَحُ	لَا يَتَضَحُوا	لَا يَتَضَحَا	لَا يَتَضَحُ
				لَا نَتَضَحُ	لَا أَتَضَحُ

Мажхул наҳийнинг сарфи:

لَا تُتَضَحْنَ	لَا تُتَضَحَا	لَا تُتَضَحِي	لَا تُتَضَحُوا	لَا تُتَضَحَا	لَا تُتَضَحُ
لَا يُتَضَحْنَ	لَا يُتَضَحَا	لَا تُتَضَحُ	لَا يُتَضَحُوا	لَا يُتَضَحَا	لَا يُتَضَحُ
				لَا نَتَضَحُ	لَا أَتَضَحُ

Замон ва макон исмларининг сарфи:

مُتَضَحُونَ	مُتَضَحَانِ	مُتَضَحٌ
-------------	-------------	----------

يَتَسِرُّ - اِتَّسَرَ

اِتَّسَرَ - يَتَسِرُّ шу бобнинг (يا) лик мисоли бўлиб, аслида يَتَسِرُّ - اِتَّسَرَ эди. Ушбу сийғаларда ҳам يَتَضَعُ - اِتَّضَعُ даги қоида ишлатилган.

Иштиқоқлари

اِتَّسَرَ мозий, يَتَسِرُّ музореъ, اِتَّسِرًا осон бўлмоқ маъносидаги масдар. لَمْ يَتَسِرْ фоъилнинг исми, مَتَسِرٌ мафъулнинг исми, لَمْ يَتَسِرْ жаҳд

феъли, لَا يَتَسِرُ لَا нафий феъли, اِتَّسِرَ ломсиз амр, لِيَتَسِرَ ломли амр, لَا تَتَسِرُ لَا наҳий ҳозир, مُتَسِرٌ замон ва макон исмлари ва (ميم) лик масдар.

Маълум мозийнинг сарфи:

اِتَّسِرَ	اِتَّسِرْنَا	اِتَّسِرْتِ	اِتَّسِرُوا	اِتَّسِرَا	اِتَّسِرْ
اِتَّسِرْتِ	اِتَّسِرْتُمَا	اِتَّسِرْتِ	اِتَّسِرْتُمْ	اِتَّسِرْتُمَا	اِتَّسِرْتِ
				اِتَّسِرْنَا	اِتَّسِرْتُ

Мажхул мозийнинг сарфи:

اِتَّسِرَ	اِتَّسِرْنَا	اِتَّسِرْتِ	اِتَّسِرُوا	اِتَّسِرَا	اِتَّسِرْ
اِتَّسِرْتِ	اِتَّسِرْتُمَا	اِتَّسِرْتِ	اِتَّسِرْتُمْ	اِتَّسِرْتُمَا	اِتَّسِرْتِ
				اِتَّسِرْنَا	اِتَّسِرْتُ

اِتَّسِرَ сийғаси ҳам юқорида айтилганидек, маълум мозий сийғасини мажхул қилиш қоидаси мо қабли охирни касра ва биринчи ҳарфга замма бериш билан ҳосил қилинган.

Масалан: اِتَّسِرَ аслида اِيْتَسِرَ эди. Мо қабли охирини касра қилдик اِيْتَسِرَ бўлди. (يا) ни (تا) га қалб қилдик اِتَّسِرَ бўлди, (تا) ни (تا) га қалб қилдик اِتَّسِرَ бўлди, бу дегани اِتَّسِرَ эди. Заммали (ألف) туфайли учинчи ҳарф бўлмиш фатҳали (تا) ҳам заммали бўлди, яъни اِتَّسِرَ бу ҳам идғом қилинганда اِتَّسِرَ бўлди. Сийғаларни охирига шу тарзда эълол қилинади.

Маълум музореънинг сарфи

يَتَسَّرُونَ	تَتَسَّرَانِ	تَتَسَّرُ	يَتَسَّرُونَ	يَتَسَّرَانِ	يَتَسَّرُ
تَتَسَّرُونَ	تَتَسَّرَانِ	تَتَسَّرِينَ	تَتَسَّرُونَ	تَتَسَّرَانِ	تَتَسَّرُ
				نَتَسَّرُ	أَتَسَّرُ

Мажхул музореънинг сарфи:

يُتَسَّرُونَ	تُتَسَّرَانِ	تُتَسَّرُ	يُتَسَّرُونَ	يُتَسَّرَانِ	يُتَسَّرُ
تُتَسَّرُونَ	تُتَسَّرَانِ	تُتَسَّرِينَ	تُتَسَّرُونَ	تُتَسَّرَانِ	تُتَسَّرُ
				نُتَسَّرُ	أُتَسَّرُ

Фoъил исмининг сарфи:

مُتَسَّرَاتٌ	مُتَسَّرَاتَانِ	مُتَسَّرَةٌ	مُتَسَّرُونَ	مُتَسَّرَانِ	مُتَسَّرٌ
--------------	-----------------	-------------	--------------	--------------	-----------

Мафъул исмининг сарфи:

مُتَسَّرَاتٌ	مُتَسَّرَاتَانِ	مُتَسَّرَةٌ	مُتَسَّرُونَ	مُتَسَّرَانِ	مُتَسَّرٌ
--------------	-----------------	-------------	--------------	--------------	-----------

Маълум жаҳднинг сарфи:

أَمْ يَتَسَّرُونَ	أَمْ تَتَسَّرَانِ	أَمْ تَتَسَّرُ	أَمْ يَتَسَّرُوا	أَمْ يَتَسَّرَا	أَمْ يَتَسَّرُ
أَمْ تَتَسَّرُونَ	أَمْ تَتَسَّرَانِ	أَمْ تَتَسَّرِينَ	أَمْ تَتَسَّرُوا	أَمْ تَتَسَّرَا	أَمْ تَتَسَّرُ
				أَمْ نَتَسَّرُ	أَمْ أَتَسَّرُ

Мажхул жаҳднинг сарфи:

أَمْ يَتَسَّرُونَ	أَمْ تُتَسَّرَانِ	أَمْ تُتَسَّرُ	أَمْ يَتَسَّرُوا	أَمْ يُتَسَّرَا	أَمْ يُتَسَّرُ
أَمْ يَتَسَّرُونَ	أَمْ تُتَسَّرَانِ	أَمْ تُتَسَّرِينَ	أَمْ يَتَسَّرُوا	أَمْ يُتَسَّرَا	أَمْ يُتَسَّرُ
				أَمْ نُتَسَّرُ	أَمْ أُتَسَّرُ

Маълум нафийнинг сарфи:

لَا يَتَّسِرُونَ	لَا تَتَّسِرَانِ	لَا تَتَّسِرُ	لَا يَتَّسِرُونَ	لَا يَتَّسِرَانِ	لَا يَتَّسِرُ
لَا تَتَّسِرُونَ	لَا تَتَّسِرَانِ	لَا تَتَّسِرِينَ	لَا تَتَّسِرُونَ	لَا تَتَّسِرَانِ	لَا تَتَّسِرُ
				لَا نَتَّسِرُ	لَا أَتَّسِرُ

Мажхул нафийнинг сарфи:

لَا يُتَّسِرُونَ	لَا تُتَّسِرَانِ	لَا تُتَّسِرُ	لَا يُتَّسِرُونَ	لَا يُتَّسِرَانِ	لَا يُتَّسِرُ
لَا تُتَّسِرُونَ	لَا تُتَّسِرَانِ	لَا تُتَّسِرِينَ	لَا تُتَّسِرُونَ	لَا تُتَّسِرَانِ	لَا تُتَّسِرُ
				لَا نَتَّسِرُ	لَا أَتَّسِرُ

Ломсиз амрнинг сарфи:

اتَّسِرُونَ	اتَّسِرَا	اتَّسِرِي	اتَّسِرُوا	اتَّسِرَا	اتَّسِرُ
-------------	-----------	-----------	------------	-----------	----------

Ломли амрнинг сарфи:

لِيَتَّسِرُونَ	لِيَتَّسِرَا	لِيَتَّسِرِي	لِيَتَّسِرُوا	لِيَتَّسِرَا	لِيَتَّسِرُ
				لِيَتَّسِرُ	لَا تُتَّسِرُ

Ломли амрнинг мажхули сарфи:

لِيَتَّسِرُونَ	لِيَتَّسِرَا	لِيَتَّسِرِي	لِيَتَّسِرُوا	لِيَتَّسِرَا	لِيَتَّسِرُ
لِيَتَّسِرُونَ	لِيَتَّسِرَا	لِيَتَّسِرِي	لِيَتَّسِرُوا	لِيَتَّسِرَا	لِيَتَّسِرُ
				لِيَتَّسِرُ	لَا تُتَّسِرُ

Маълум наҳийнинг сарфи:

لَا تَتَّسِرُونَ	لَا تَتَّسِرَا	لَا تَتَّسِرِي	لَا تَتَّسِرُوا	لَا تَتَّسِرَا	لَا تَتَّسِرُ
------------------	----------------	----------------	-----------------	----------------	---------------

لَا يُتَسَّرْنَ	لَا تُتَسَّرَا	لَا تُتَسَّرِي	لَا يُتَسَّرُوا	لَا يُتَسَّرَا	لَا يُتَسَّرِ
				لَا نَتَسَّرَ	لَا أَتَسَّرُ

Мажхул наҳийнинг сарфи:

لَا تُتَسَّرَنَّ	لَا تُتَسَّرَا	لَا تُتَسَّرِي	لَا يُتَسَّرُوا	لَا تُتَسَّرَا	لَا يُتَسَّرِ
لَا يُتَسَّرَنَّ	لَا تُتَسَّرَا	لَا تُتَسَّرِ	لَا يُتَسَّرُوا	لَا يُتَسَّرَا	لَا يُتَسَّرِ
				لَا نَتَسَّرَ	لَا أَتَسَّرُ

Замон ва макон исмларининг сарфи:

مُتَسَّرُونَ	مُتَسَّرَانِ	مُتَسَّرٌ
--------------	--------------	-----------

يَفْتَاتُ - إِفْتَاتُ

إِفْتَاتُ - يَفْتَاتُ шу бобнинг (واو) лик ажвафига мисолдир. إِفْتَاتُ аслида إِفْتَوْتُ Эди. (واو) мутаҳаррик мо қабли мафтух (واو) ни (ألف) га қалб қилдик إِفْتَاتُ бўлди, يَفْتَاتُ аслида يَفْتَوْتُ Эди (واو) мутаҳаррик мо қабли мафтух (واو) ни (ألف) га қалб қилдик يَفْتَاتُ бўлди.

Иштиқоклари

إِفْتَاتُ мозий, يَفْتَاتُ музореъ, إِفْتَابَةٌ қувват олмоқ маъносидаги масдар, фoъил ва мафъулнинг исми مُفْتَاتٌ, مُفْتَتٌ, مُفْتَتٌ жaҳд феъли, لَا يَفْتَاتُ нафий феъли, لَمْ يَفْتَتْ ломсиз амр, لَمْ يَفْتَتْ ломли амр, لَا تَفْتَتُ наҳий ҳозир, مُفْتَاتٌ замон ва макон исмлари ва (ميم) лик масдар.

Маълум мозийнинг сарфи:

اِقْتَاتَ	اِقْتَاتَا	اِقْتَاتَتْ	اِقْتَاتُوا	اِقْتَاتَا	اِقْتَاتَ
اِقْتَاتَتْ	اِقْتَاتَا	اِقْتَاتَتْ	اِقْتَاتُوا	اِقْتَاتَا	اِقْتَاتَتْ
				اِقْتَاتَا	اِقْتَاتَتْ

Мажхул мозийнинг сарфи:

اُقْتِيَتْ	اُقْتِيَتَا	اُقْتِيَتَتْ	اُقْتِيَتُوا	اُقْتِيَتَا	اُقْتِيَتَ
اُقْتِيَتَتْ	اُقْتِيَتَا	اُقْتِيَتَتْ	اُقْتِيَتُوا	اُقْتِيَتَا	اُقْتِيَتَتْ
				اُقْتِيَتَا	اُقْتِيَتَتْ

اُقْتِيَتْ сийғасини маълум мозийдан олинди, биринчи мо қабли охирини касра қилдик اِقْتَاتَ бўлди (واو) мутаҳаррик мо қабли мафтух (واو) ни (ألف) га қалб қилдик اِقْتَاتَ бўлди. Биринчи ҳарфни замма қилдик اِقْتَاتَ биринчи ҳарфининг заммалиги туфайли учинчи фатҳали (تا) ҳам заммалий اِقْتَاتَ бўлди (ألف) сокин мо қабли замма (ألف) ни (واو) га қалб қилдик اُقْتِيَتْ бўлди.

Маълум музореънинг сарфи:

يَقْتَاتُ	يَقْتَاتَانِ	يَقْتَاتُ	يَقْتَاتُونَ	يَقْتَاتَانِ	يَقْتَاتُ
يَقْتَاتُ	يَقْتَاتَانِ	يَقْتَاتَيْنِ	يَقْتَاتُونَ	يَقْتَاتَانِ	يَقْتَاتُ
				يَقْتَاتُ	يَقْتَاتُ

يُفْتَنَنَّ билан تُفْتَنَنَّ сийғаларидаги (نون) муаннас жамъи харакатли бўлгани учун мо қабли сукунли бўлишини тақозо қилади. Шунинг учун (تا) ва (ل) икки сокин жамъ келгани боис (ألف) ҳазф қилинади.

Мажхул музореънинг сарфи:

يُفْتَنَنَّ	تُفْتَنَانِ	تُفْتَنَاتُ	يُفْتَنَانُونَ	يُفْتَنَانِ	يُفْتَنَاتُ
تُفْتَنَنَّ	تُفْتَنَانِ	تُفْتَنَاتِي	تُفْتَنَانُونَ	تُفْتَنَانِ	تُفْتَنَاتُ
				تُفْتَنَاتُ	أَفَاتَاتُ

Фобил ва мафъул исмлари муштаракдир:

مُفْتَنَاتَاتُ	مُفْتَنَاتَانِ	مُفْتَنَاتَةٌ	مُفْتَنَانُونَ	مُفْتَنَانِ	مُفْتَنَاتُ
----------------	----------------	---------------	----------------	-------------	-------------

Маълум жаҳднинг сарфи:

لَمْ يُفْتَنَنَّ	لَمْ تُفْتَنَانَا	لَمْ تُفْتَنَّتْ	لَمْ يُفْتَنَانُوا	لَمْ يُفْتَنَانَا	لَمْ يُفْتَنَّتْ
لَمْ تُفْتَنَنَّ	لَمْ تُفْتَنَانَا	لَمْ تُفْتَنَاتِي	لَمْ تُفْتَنَانُوا	لَمْ تُفْتَنَانَا	لَمْ تُفْتَنَّتْ
				لَمْ نُفْتَنَّتْ	لَمْ أَفْتَنَّتْ

Мажхул жаҳднинг сарфи:

لَمْ يُفْتَنَنَّ	لَمْ تُفْتَنَانَا	لَمْ تُفْتَنَّتْ	لَمْ يُفْتَنَانُوا	لَمْ يُفْتَنَانَا	لَمْ يُفْتَنَّتْ
لَمْ تُفْتَنَنَّ	لَمْ تُفْتَنَانَا	لَمْ تُفْتَنَاتِي	لَمْ تُفْتَنَانُوا	لَمْ تُفْتَنَانَا	لَمْ تُفْتَنَّتْ
				لَمْ نُفْتَنَّتْ	لَمْ أَفْتَنَّتْ

Маълум нафийнинг сарфи:

لَا يُفْتَنَنَّ	لَا تُفْتَتَانِ	لَا تُفْتَاتُ	لَا يُفْتَتُونَنَّ	لَا يُفْتَتَانِ	لَا يُفْتَتَاتُ
لَا تُفْتَنَنَّ	لَا تُفْتَتَانِ	لَا تُفْتَاتِينَ	لَا تُفْتَتُونَنَّ	لَا تُفْتَتَانِ	لَا تُفْتَتَاتُ
				لَا نُفْتَاتُ	لَا أُفْتَاتُ

Мажхул нафийнинг сарфи:

لَا يُفْتَنَنَّ	لَا تُفْتَتَانِ	لَا تُفْتَاتُ	لَا يُفْتَتُونَنَّ	لَا يُفْتَتَانِ	لَا يُفْتَتَاتُ
لَا تُفْتَنَنَّ	لَا تُفْتَتَانِ	لَا تُفْتَاتِينَ	لَا تُفْتَتُونَنَّ	لَا تُفْتَتَانِ	لَا تُفْتَتَاتُ
				لَا نُفْتَاتُ	لَا أُفْتَاتُ

Ломсиз амрнинг сарфи:

اِفْتَنَنَّ	اِفْتَتَانَا	اِفْتَاتِي	اِفْتَتُونَا	اِفْتَتَانَا	اِفْتَتَاتُ
-------------	--------------	------------	--------------	--------------	-------------

Ломли амрнинг сарфи:

لِيُفْتَنَنَّ	لِيُفْتَتَانَا	لِيُفْتَاتِي	لِيُفْتَتُونَا	لِيُفْتَتَانَا	لِيُفْتَتَاتُ
				لِنُفْتَتَاتُ	لِأُفْتَتَاتُ

Ломли амрнинг мажхули сарфи:

لِيُفْتَنَنَّ	لِيُفْتَتَانَا	لِيُفْتَاتِي	لِيُفْتَتُونَا	لِيُفْتَتَانَا	لِيُفْتَتَاتُ
لِيُفْتَنَنَّ	لِيُفْتَتَانَا	لِيُفْتَتَاتُ	لِيُفْتَتُونَا	لِيُفْتَتَانَا	لِيُفْتَتَاتُ
				لِنُفْتَتَاتُ	لِأُفْتَتَاتُ

Маълум наҳийнинг сарфи:

لَا تُفْتَنَنَّ	لَا تُفْتَتَانَا	لَا تُفْتَاتِي	لَا تُفْتَتُونَا	لَا تُفْتَتَانَا	لَا تُفْتَتَاتُ
لَا يُفْتَنَنَّ	لَا تُفْتَتَانَا	لَا تُفْتَتَاتُ	لَا يُفْتَتُونَا	لَا يُفْتَتَانَا	لَا يُفْتَتَاتُ

				لَا نُقَّتَتْ	لَا أُفَّتَتْ
--	--	--	--	---------------	---------------

Мажхул наҳийнинг сарфи:

لَا نُفَّتَنْ	لَا تُفَّتَانَا	لَا تُفَّتَانِي	لَا تُفَّتَانُوا	لَا تُفَّتَانَا	لَا تُفَّتَتْ
لَا يُفَّتَنْ	لَا تُفَّتَانَا	لَا تُفَّتَتْ	لَا يُفَّتَانُوا	لَا يُفَّتَانَا	لَا يُفَّتَتْ
				لَا نُفَّتَتْ	لَا أُفَّتَتْ

Замон ва макон исмларининг сарфи:

مُفَّتَانُونَ	مُفَّتَانِ	مُفَّتَاتٌ
---------------	------------	------------

اِكْتَالٌ – шу бобнинг (يا) лик ажвафининг мисоли. Аслида اِكْتَيْلٌ – اِكْتَيْلٌ эди. اِكْتَيْلٌ да (يا) мутаҳаррик мо қабли мафтуҳ (يا) ни (ألف) га қалб қилдик.

يَكْتَيْلٌ да ҳам (يا) мутаҳаррик мо қабли мафтуҳ (يا) ни (ألف) га қалб қилиб, сўнг ҳазф қилинди бўлди.

Иштиқоклари

اِكْتَالٌ мозий, يَكْتَالُ музореъ, اِكْتَيْلًا ўлчамоқ маъносидаги масдар, مُكْتَالٌ фоъил ва мафъулнинг исми, لَمْ يَكْتَنْ жаҳд феъли, لَا يَكْتَالُ нафий феъли, اِكْتَنْ ломсиз амр, لِيَكْتَنْ ломли амр, لَا تَكْتَنْ наҳий ҳозир, مُكْتَالٌ замон ва макон исмлари ва (ميم) лик масдар.

Маълум мозийнинг сарфи:

اِكْتَلَنَ	اِكْتَالَتَا	اِكْتَالَتِ	اِكْتَالُوا	اِكْتَالَا	اِكْتَالِ
اِكْتَلْنَنَّ	اِكْتَالْتُمَا	اِكْتَلْتِ	اِكْتَلْتُمْ	اِكْتَالْتُمَا	اِكْتَلْتِ
				اِكْتَلْنَا	اِكْتَلْتُ

Мажхул мозийнинг сарфи:

اِكْتَبِنَ	اِكْتَبِيْنَا	اِكْتَبِيْتِ	اِكْتَبِيْلُوا	اِكْتَبِيْلَا	اِكْتَبِيْلِ
اِكْتَبِنَنَّ	اِكْتَبِيْتُمَا	اِكْتَبِيْتِ	اِكْتَبِيْتُمْ	اِكْتَبِيْتُمَا	اِكْتَبِيْتِ
				اِكْتَبِيْنَا	اِكْتَبِيْتُ

اِكْتَبِيْلَ –ни мозий маълум اِكْتَالَ дан олдик. Аввал мо қабли охирни касра қилдик اِكْتَبِيْلَ бўлди. Сўнг биринчи ҳарфни замма қилдик اِكْتَبِيْلَ бўлди. Учинчи ҳарфнинг ҳаракати биринчи ҳарфнинг ҳамроҳлигида заммали аِكْتَبِيْلَ бўлади. (با) ни касрасини мо қаблига бердик اِكْتَبِيْلَ бўлди. Сийғанинг охири шу қоида билан эълор қилинади.

Маълум музорейнинг сарфи:

يَكْتَلَنَ	تَكْتَالَانِ	تَكْتَالُ	يَكْتَالُونَ	يَكْتَالَانِ	يَكْتَالُ
تَكْتَلَنَنَّ	تَكْتَالَانِ	تَكْتَالِيْنَ	تَكْتَالُونَ	تَكْتَالَانِ	تَكْتَالُ
				تَكْتَالُ	اَكْتَالُ

Мажхул мозийнинг сарфи:

يُكْتَلَنَ	تُكْتَالَانِ	تُكْتَالُ	يُكْتَالُونَ	يُكْتَالَانِ	يُكْتَالُ
تُكْتَلَنَنَّ	تُكْتَالَانِ	تُكْتَالِيْنَ	تُكْتَالُونَ	تُكْتَالَانِ	تُكْتَالُ

				كُنْتُ	كُنْتُ
--	--	--	--	--------	--------

Исми фоъил ва исми мафъулнинг сарфи:

كُنْتُ	كُنْتُ	كُنْتُ	كُنْتُ	كُنْتُ	كُنْتُ
--------	--------	--------	--------	--------	--------

Ушбу сийғаларни маълум ва мажхул музореънинг музораъат ҳарфи ўрнига мазмума (ميم) келтириш билан олинади.

Маълум жаҳднинг сарфи:

كُنْتُ	كُنْتُ	كُنْتُ	كُنْتُ	كُنْتُ	كُنْتُ
كُنْتُ	كُنْتُ	كُنْتُ	كُنْتُ	كُنْتُ	كُنْتُ
				كُنْتُ	كُنْتُ

Мажхул жаҳднинг сарфи:

كُنْتُ	كُنْتُ	كُنْتُ	كُنْتُ	كُنْتُ	كُنْتُ
كُنْتُ	كُنْتُ	كُنْتُ	كُنْتُ	كُنْتُ	كُنْتُ
				كُنْتُ	كُنْتُ

Маълум нафийнинг сарфи:

لَا يَكُنْتُ	لَا يَكُنْتُ	لَا يَكُنْتُ	لَا يَكُنْتُ	لَا يَكُنْتُ	لَا يَكُنْتُ
لَا يَكُنْتُ	لَا يَكُنْتُ	لَا يَكُنْتُ	لَا يَكُنْتُ	لَا يَكُنْتُ	لَا يَكُنْتُ
				لَا يَكُنْتُ	لَا يَكُنْتُ

Мажхул нафийнинг сарфи:

لَا يُكْتَلَنَ	لَا تُكْتَالَانِ	لَا تُكْتَالُ	لَا يُكْتَالُونَ	لَا يُكْتَالَانِ	لَا يُكْتَالُ
لَا تُكْتَلَنَ	لَا تُكْتَالَانِ	لَا تُكْتَالِينَ	لَا تُكْتَالُونَ	لَا تُكْتَالَانِ	لَا تُكْتَالُ
				لَا نُكْتَلَنَ	لَا أُكْتَلَنَ

Ломсиз амрнинг сарфи:

اِكْتَلَنَ	اِكْتَالَا	اِكْتَالِي	اِكْتَالُوا	اِكْتَالَا	اِكْتَالُ
------------	------------	------------	-------------	------------	-----------

Ломли амрнинг сарфи:

لِيَكْتَلَنَ	لِيَكْتَالَا	لِيَكْتَالِي	لِيَكْتَالُوا	لِيَكْتَالَا	لِيَكْتَالُ
				لِيَكْتَلَنَ	لِيَكْتَلَنَ

Ломли амрнингмажхули сарфи:

لِيُكْتَلَنَ	لِيُكْتَالَا	لِيُكْتَالِي	لِيُكْتَالُوا	لِيُكْتَالَا	لِيُكْتَالُ
لِيُكْتَلَنَ	لِيُكْتَالَا	لِيُكْتَالُ	لِيُكْتَالُوا	لِيُكْتَالَا	لِيُكْتَالُ
				لِيُكْتَلَنَ	لِيُكْتَلَنَ

Маълум наҳийнинг сарфи:

لَا تَكْتَلَنَ	لَا تَكْتَالَا	لَا تَكْتَالِي	لَا تَكْتَالُوا	لَا تَكْتَالَا	لَا تَكْتَالُ
لَا يَكْتَلَنَ	لَا تَكْتَالَا	لَا تَكْتَلَنَ	لَا يَكْتَالُوا	لَا يَكْتَالَا	لَا يَكْتَالُ
				لَا نَكْتَلَنَ	لَا أُكْتَلَنَ

Мажхул наҳийнинг сарфи:

لَا تُكْتَلَنَ	لَا تُكْتَالَا	لَا تُكْتَالِي	لَا تُكْتَالُوا	لَا تُكْتَالَا	لَا تُكْتَالُ
لَا يُكْتَلَنَ	لَا تُكْتَالَا	لَا تُكْتَلَنَ	لَا يُكْتَالُوا	لَا يُكْتَالَا	لَا يُكْتَالُ

				لَا نُكْتَلْنَ	لَا أُكْتَلْنَ
--	--	--	--	----------------	----------------

Замон ва макон исмларининг сарфи:

مُكْتَالُونَ	مُكْتَالَانِ	مُكْتَالٌ
--------------	--------------	-----------

Замон ва макон исмлари мафъул исми билан муштаракдир.

يُحْتَفِي - اِحْتَفَى шу бобнинг ноқиси бўлиб, аслида يُحْتَفِي - اِحْتَفَى ЭДИ.

يُحْتَفِي сўзида (يا) мутахаррик мо қабли мафтух (يا) ни алифга қалб қилдик اِحْتَفَى бўлди. يُحْتَفِي замма (يا) га оғир (يا) ни сокин қилдик يُحْتَفِي бўлди.

Иштиқоклари

اِحْتَفَى мозий, يُحْتَفِي музореъ, اِحْتِفَاءٌ пинҳон бўлмоқ, кўздан ғойиб бўлмоқ маъносидаги масдар. مُحْتَفٍ фобилнинг исми, مُحْتَفًا мафъулнинг исми, اِحْتَفَى жад феъли, اِحْتَفَى нафий феъли, اِحْتَفَى ломсиз амр, اِحْتَفَى ломли амр, اِحْتَفَى нахий ҳозир, مُحْتَفًا замон ва макон исмлари ва (ميم) лик масдар.

Маълум мозийнинг сарфи:

اِحْتَفَيْنِ	اِحْتَفَتَا	اِحْتَفْتِ	اِحْتَفُوا	اِحْتَفِيَا	اِحْتَفَى
اِحْتَفِيَانِ	اِحْتَفَيْتُمَا	اِحْتَفَيْتِ	اِحْتَفَيْتُمْ	اِحْتَفَيْتُمَا	اِحْتَفَيْتِ
				اِحْتَفَيْنَا	اِحْتَفَيْتُ

Мажхул мозийнинг сарфи:

أُخْتُفِي	أُخْتُفِيَا	أُخْتُفِيَتْ	أُخْتُفُوا	أُخْتُفِيَا	أُخْتُفِي
أُخْتُفِيَتْ	أُخْتُفِيَتَا	أُخْتُفِيَتِ	أُخْتُفِيْتُمْ	أُخْتُفِيْتَمَا	أُخْتُفِيَتْ
				أُخْتُفِينَا	أُخْتُفِيَتْ

أُخْتُفِي سийғасини маълум мозийдан олинди. Аввал мо қабли охирни касра қилдик إِخْتُفِي بўлди, сўнг биринчи ҳарфни замма қилдик أُخْتُفِي بўлди. Ушбу қоида охиригача боқий қолади.

Маълум музореънинг сарфи:

يُخْتُفِي	يُخْتُفِيَانِ	يُخْتُفِي	يُخْتُفُونَ	يُخْتُفِيَانِ	يُخْتُفِي
يُخْتُفِي	يُخْتُفِيَانِ	يُخْتُفِي	يُخْتُفُونَ	يُخْتُفِيَانِ	يُخْتُفِي
				يُخْتُفِي	أُخْتُفِي

Мажхул музореънинг сарфи:

يُخْتُفِي	يُخْتُفِيَانِ	يُخْتُفِي	يُخْتُفُونَ	يُخْتُفِيَانِ	يُخْتُفِي
يُخْتُفِي	يُخْتُفِيَانِ	يُخْتُفِي	يُخْتُفُونَ	يُخْتُفِيَانِ	يُخْتُفِي
				يُخْتُفِي	أُخْتُفِي

Фоъил исмининг сарфи:

يُخْتُفِيَاتُ	يُخْتُفِيَانِ	يُخْتُفِيَةٌ	يُخْتُفُونَ	يُخْتُفِيَانِ	يُخْتُفِي
---------------	---------------	--------------	-------------	---------------	-----------

يُخْتُفِي سийғасини яшаш учун маълум музореъ феълини мо қабли охирини касра қиламиз يَخْتُفِي بўлади, музораъат ҳарфи ўрнига

мазмума (ميم) келтирамиз مُخْتَفِيْنَ=مُخْتَفِيَّ بўлади. Замма (يا) га оғир бўлгани учун заммани ташладик مُخْتَفِيْنَ ижтимоъи сокинайн бўлди (يا) ни ҳазф қилдик مُخْتَفٍ бўлди.

Мафъул исмининг сарфи:

مُخْتَفَاتٌ	مُخْتَفَاتَانِ	مُخْتَفَاةٌ	مُخْتَفُونَ	مُخْتَفِيَانِ	مُخْتَفًا
-------------	----------------	-------------	-------------	---------------	-----------

مُخْتَفَاً сийғасини мажхул музореъ феълини мо қабли охирини фатҳа ва музораъат ҳарфи ўрнига мазмума (ميم) келтириш билан олинади.

Маълум жаҳднинг сарфи:

لَمْ يَخْتَفِيَنَّ	لَمْ تَخْتَفِيَا	لَمْ تَخْتَفِ	لَمْ يَخْتَفُوا	لَمْ يَخْتَفِيَا	لَمْ يَخْتَفِ
لَمْ تَخْتَفِيَنَّ	لَمْ تَخْتَفِيَا	لَمْ تَخْتَفِي	لَمْ تَخْتَفُوا	لَمْ تَخْتَفِيَا	لَمْ تَخْتَفِ
				لَمْ تَخْتَفِ	لَمْ أَخْتَفِ

Мажхул жаҳднинг сарфи:

لَمْ يُخْتَفِيَنَّ	لَمْ تُخْتَفِيَا	لَمْ تُخْتَفِ	لَمْ يُخْتَفُوا	لَمْ يُخْتَفِيَا	لَمْ يُخْتَفِ
لَمْ يُخْتَفِيَنَّ	لَمْ تُخْتَفِيَا	لَمْ تُخْتَفِي	لَمْ يُخْتَفُوا	لَمْ تُخْتَفِيَا	لَمْ يُخْتَفِ
				لَمْ تُخْتَفِ	لَمْ أُخْتَفِ

Маълум нафийнинг сарфи:

لَا يُخْتَفِيَنَّ	لَا تُخْتَفِيَانِ	لَا تُخْتَفِي	لَا يُخْتَفُونَ	لَا يُخْتَفِيَانِ	لَا يُخْتَفِي
لَا تُخْتَفِيَنَّ	لَا تُخْتَفِيَانِ	لَا تُخْتَفِيَنَّ	لَا تُخْتَفُونَ	لَا تُخْتَفِيَانِ	لَا تُخْتَفِي

				لَا تُخْتَفِي	لَا أُخْتَفِي
--	--	--	--	---------------	---------------

Мажхул нафийнинг сарфи:

لَا يُخْتَفَيْنَ	لَا تُخْتَفِيَانِ	لَا تُخْتَفَى	لَا يُخْتَفَوْنَ	لَا يُخْتَفِيَانِ	لَا يُخْتَفَى
لَا تُخْتَفَيْنَ	لَا تُخْتَفِيَانِ	لَا تُخْتَفَيْنَ	لَا تُخْتَفُونَ	لَا تُخْتَفِيَانِ	لَا تُخْتَفَى
				لَا تُخْتَفَى	لَا أُخْتَفَى

Ломли амрнинг сарфи:

اِخْتَفَيْنِ	اِخْتَفِيَا	اِخْتَفِي	اِخْتَفُوا	اِخْتَفِيَا	اِخْتَفِ
--------------	-------------	-----------	------------	-------------	----------

Амр сийғасини маълум музореъ сийғасини олтига мухотабидан икки йўл билан олинади. Охирги ҳарфи мўътал бўлса ташланади. Иккинчи амал, калиманинг аввалига қаралади, музораъат ҳарфидан сўнги ҳарф суқун бўлса, (عين) бобига қаралади. Агар (عين) боби заммали бўлса аввалига ҳамзали (ألف) заммали бўлмаса (ألف) келтирилади.

Ломли амрнинг сарфи:

لِيُخْتَفَيْنَ	لِيُخْتَفِيَا	لِيُخْتَفِ	لِيُخْتَفُوا	لِيُخْتَفِيَا	لِيُخْتَفِ
				لِيُخْتَفِ	لِيُخْتَفِ

Ломли амрнинг мажхули сарфи:

لِيُخْتَفَيْنَ	لِيُخْتَفِيَا	لِيُخْتَفِي	لِيُخْتَفُوا	لِيُخْتَفِيَا	لِيُخْتَفِ
لِيُخْتَفَيْنَ	لِيُخْتَفِيَا	لِيُخْتَفِ	لِيُخْتَفُوا	لِيُخْتَفِيَا	لِيُخْتَفِ

				لُنْحَتَفَ	لَأُحْتَفَ
--	--	--	--	------------	------------

Маълум наҳийнинг сарфи:

لَأُحْتَفِ	لَأُحْتَفِيَا	لَأُحْتَفُوا	لَأُحْتَفِي	لَأُحْتَفِيَا	لَأُحْتَفِيَنَ
لَأُحْتَفِ	لَأُحْتَفِيَا	لَأُحْتَفُوا	لَأُحْتَفِ	لَأُحْتَفِيَا	لَأُحْتَفِيَنَ
				لَأُحْتَفِ	لَأُحْتَفِ

Мажхул наҳийнинг сарфи:

لَأُحْتَفِ	لَأُحْتَفِيَا	لَأُحْتَفِي	لَأُحْتَفُوا	لَأُحْتَفِيَا	لَأُحْتَفِيَنَ
لَأُحْتَفِ	لَأُحْتَفِيَا	لَأُحْتَفِ	لَأُحْتَفُوا	لَأُحْتَفِيَا	لَأُحْتَفِيَنَ
				لَأُحْتَفِ	لَأُحْتَفِ

Замон а макон исмларининг сарфи:

مُحْتَفَمُونَ	مُحْتَفِيَانِ	مُحْتَفًا
---------------	---------------	-----------

يُحْتَوِي - اِحْتَوَى

يُحْتَوِي - اِحْتَوَى шу бобнинг лафифи бўлиб, аслида اِحْتَوَى - يُحْتَوِي ЭДИ. اِحْتَوَى мутаҳаррик мо қабли мафтуҳ (يا) ни (ألف) га қалб қилдик бўлди. يُحْتَوِي заммали (يا)га оғир замmani ташладик бўлди.

احْتَوَى мозий, يُحْتَوِي музореъ, اِحْتَوَاءً гир айлантормоқ ва жаъм қилмоқ маъносидаги масдар. مُحْتَوٍ фобилнинг исми, مُحْتَوًا

мафъулнинг исми, لَمْ يَحْتَوِ жаҳд феъли, لَا يَحْتَوِي ломли амр, لَا نَحْتُو нахий ҳозир, مُحْتَوًا замон ва макон исмлари ва (ميم) лик масдар.

مُحْتَوٍ аслида مُحْتَوِينَ эди. Замма (يا) га оғир бўлгани учун уни ташладик مُحْتَوِينَ ижтимоъи сокинайн бўлди, (يا) ни ҳазф қилдик مُحْتَوٍ бўлди. مُحْتَوًا аслида مُحْتَوِينَ эди (واو) мутаҳаррик мо қабли мафтух (ألف) га қалб қилдик مُحْتَوَانِ илтиқои сокинайн бўлди (ألف) ни ҳазф қилдик مُحْتَوَانِ=مُحْتَوَانِ бўлди. Замон ва макон исмлари ҳам мафтух исми билан муштаракдир.

Маълум мозийнинг сарфи:

إِحْتَوَيْنَ	إِحْتَوَاتَا	إِحْتَوَتْ	إِحْتَوُوا	إِحْتَوِيَا	إِحْتَوِي
إِحْتَوَيْنَنَّ	إِحْتَوَيْتُمَا	إِحْتَوَيْتِ	إِحْتَوَيْتُمْ	إِحْتَوَيْتُمَا	إِحْتَوَيْتَ
				إِحْتَوَيْنَا	إِحْتَوَيْتُ

إِحْتَوُوا аслида إِحْتَوِيُوا эди, (يا) мутаҳаррик мо қабли мафтух (يا) ни (ألف) га қалб қилдик إِحْتَوَاُوا ижтимоъи сокинайн бўлди. (ألف) ни ҳазф қилдик إِحْتَوُوا бўлди. إِحْتَوَتْ аслида إِحْتَوَيْتَ эди. Бу ҳам юқоридаги қоидага мувофиқ эълол қилинади.

Мажхул мозийнинг сарфи:

أَحْتَوَيْنَ	أَحْتَوَيْتَا	أَحْتَوَيْتِ	أَحْتَوُوا	أَحْتَوِيَا	أَحْتَوِي
أَحْتَوَيْنَنَّ	أَحْتَوَيْتُمَا	أَحْتَوَيْتِ	أَحْتَوَيْتُمْ	أَحْتَوَيْتُمَا	أَحْتَوَيْتَ
				أَحْتَوَيْنَا	أَحْتَوَيْتُ

اِحْتَوِيَ اسليدا اِحْتَوِيَ اُدي، مو قابلي اوخيريني كاسرا قىلدىك اِحْتَوِيَ بۇلدى، بىرىنچى ھارفىغا زامما بەرامىز اِحْتَوِيَ بۇلدى. بىرىنچى ھارفى زاممالي ھارفىغا ھامروھلىك قىلىپ، ئىچىنچى فاتھالى (تا) ھام زامماليك قىلىندى وا اِحْتَوِيَ بۇلدى، شۇ قويدا اوخىرىغىچا ساقلانادى.

Маълум музореънинг сарфи:

يَحْتَوِيْنَ	تَحْتَوِيَانِ	تَحْتَوِي	يَحْتَوُوْنَ	يَحْتَوِيَانِ	يَحْتَوِي
تَحْتَوِيْنَ	تَحْتَوِيَانِ	تَحْتَوِيْنَ	تَحْتَوُوْنَ	تَحْتَوِيَانِ	تَحْتَوِي
				تَحْتَوِي	اَحْتَوِي

Мажхул музореънинг сарфи:

يُحْتَوِيْنَ	تُحْتَوِيَانِ	تُحْتَوِي	يُحْتَوُوْنَ	يُحْتَوِيَانِ	يُحْتَوِي
تُحْتَوِيْنَ	تُحْتَوِيَانِ	تُحْتَوِيْنَ	تُحْتَوُوْنَ	تُحْتَوِيَانِ	تُحْتَوِي
				تُحْتَوِي	اُحْتَوِي

Фоъил исмининг сарфи:

مُحْتَوِيَاتٌ	مُحْتَوِيَاتَانِ	مُحْتَوِيَةٌ	مُحْتَوُونَ	مُحْتَوِيَانِ	مُحْتَوٍ
---------------	------------------	--------------	-------------	---------------	----------

Мафъул исмининг сарфи:

مُحْتَوِيَاتٌ	مُحْتَوِيَاتَانِ	مُحْتَوَاهُ	مُحْتَوُونَ	مُحْتَوِيَانِ	مُحْتَوًا
---------------	------------------	-------------	-------------	---------------	-----------

مُحْتَوٍ اسليدا مُحْتَوِيْنَ اُدي، زамма (يا) га оғир, уни ташладик (يا) сокин (نون) сокин икки сокин жаъм бۇлدى (يا) сокинни ھазф қилدىك مُحْتَوٍ

бўлди. مُحتَوَاً аслида مُحتَوَيْنِ эди. (يا) мутахаррик мо қабли сокин (الف) га қалб қилдик مُحتَوَانُ икки сокин жаъм келди, (الف) ни ҳазф қилдик مُحتَوَاً бўлди.

Маълум жаҳднинг сарфи:

مَ يَحْتَوِيْنَ	مَ تَحْتَوِيَا	مَ تَحْتَوِي	مَ يَحْتَوُوْا	مَ يَحْتَوِيَا	مَ يَحْتَوِي
مَ تَحْتَوِيْنَ	مَ تَحْتَوِيَا	مَ تَحْتَوِي	مَ تَحْتَوُوْا	مَ تَحْتَوِيَا	مَ تَحْتَوِي
				مَ تَحْتَوِي	مَ أَحْتَوِي

Мажхул жаҳднинг сарфи:

مَ يُحْتَوِيْنَ	مَ تُحْتَوِيَا	مَ تُحْتَوِي	مَ يُحْتَوُوْا	مَ يُحْتَوِيَا	مَ يُحْتَوِي
مَ تُحْتَوِيْنَ	مَ تُحْتَوِيَا	مَ تُحْتَوِي	مَ تُحْتَوُوْا	مَ تُحْتَوِيَا	مَ تُحْتَوِي
				مَ تُحْتَوِي	مَ أُحْتَوِي

Маълум нафийнинг сарфи:

لَا يَحْتَوِيْنَ	لَا تَحْتَوِيَانِ	لَا تَحْتَوِي	لَا يَحْتَوُوْنَ	لَا يَحْتَوِيَانِ	لَا يَحْتَوِي
لَا تُحْتَوِيْنَ	لَا تُحْتَوِيَانِ	لَا تُحْتَوِيْنَ	لَا تُحْتَوُوْنَ	لَا تُحْتَوِيَانِ	لَا تُحْتَوِي
				لَا تُحْتَوِي	لَا أُحْتَوِي

Мажхул нафийнинг сарфи:

لَا يُحْتَوِيْنَ	لَا تُحْتَوِيَانِ	لَا تُحْتَوِي	لَا يُحْتَوُوْنَ	لَا يُحْتَوِيَانِ	لَا يُحْتَوِي
لَا تُحْتَوِيْنَ	لَا تُحْتَوِيَانِ	لَا تُحْتَوِيْنَ	لَا تُحْتَوُوْنَ	لَا تُحْتَوِيَانِ	لَا تُحْتَوِي
				لَا تُحْتَوِي	لَا أُحْتَوِي

Ломсиз амрнинг сарфи:

اِحْتَوِيْنَ	اِحْتَوِيَا	اِحْتَوِي	اِحْتَوْوَا	اِحْتَوِيَا	اِحْتَوِ
--------------	-------------	-----------	-------------	-------------	----------

Ломли амрнинг сарфи:

لِيَحْتَوِيْنَ	لِيَحْتَوِيَا	لِيَحْتَوِي	لِيَحْتَوْوَا	لِيَحْتَوِيَا	لِيَحْتَوِ
				لِيَحْتَوِ	لَا اِحْتَوِ

Ломли амрнинг мажҳули сарфи:

لِيُحْتَوِيْنَ	لِيُحْتَوِيَا	لِيُحْتَوِي	لِيُحْتَوْوَا	لِيُحْتَوِيَا	لِيُحْتَوِ
لِيُحْتَوِيْنَ	لِيُحْتَوِيَا	لِيُحْتَوِ	لِيُحْتَوْوَا	لِيُحْتَوِيَا	لِيُحْتَوِ
				لِيُحْتَوِ	لَا اِحْتَوِ

Маълум наҳийнинг сарфи:

لَا تَحْتَوِيْنَ	لَا تَحْتَوِيَا	لَا تَحْتَوِي	لَا تَحْتَوْوَا	لَا تَحْتَوِيَا	لَا تَحْتَوِ
لَا يَحْتَوِيْنَ	لَا يَحْتَوِيَا	لَا يَحْتَوِي	لَا يَحْتَوْوَا	لَا يَحْتَوِيَا	لَا يَحْتَوِ
				لَا تَحْتَوِ	لَا اِحْتَوِ

Мажҳул наҳийнинг сарфи:

لَا تُحْتَوِيْنَ	لَا تُحْتَوِيَا	لَا تُحْتَوِي	لَا تُحْتَوْوَا	لَا تُحْتَوِيَا	لَا تُحْتَوِ
لَا يُحْتَوِيْنَ	لَا يُحْتَوِيَا	لَا يُحْتَوِي	لَا يُحْتَوْوَا	لَا يُحْتَوِيَا	لَا يُحْتَوِ
				لَا تُحْتَوِ	لَا اِحْتَوِ

Замон ва макон исмлари сарфи:

مُحْتَوَوْنَ	مُحْتَوِيَانِ	مُحْتَوَا
--------------	---------------	-----------

اِنَّعَى - اِنَّعَى اسليدا اِنَّعَى - اِنَّعَى - اِنَّعَى

اِنَّعَى (يا) مۇتاھاررىك مو قابلى ماфтۇخ (يا) نى (الف) گا قالمب قىلدىك اِنَّعَى بۇلدى. اِنْتَعَال (واو) بوبىنىنگ (فا) باروبارىدا वोқеъ бۇлгани учун (واو) نى "то" گا قالمب قىلدىك. اِنْتَعَى ئىككى ھارفى بىر جىنىسدىن بىر كالىماда پايدو بۇلدى. (تا) نى (تا) گا ئىدھوم قىلدىك اِنَّعَى بۇلدى. موزورەف فەئلى ھام шу қоида билан эълол қилинади. Охириги ھарфи замма (يا)га оғирлиги сабаб сокин қилинди холос.

Иштиқоқлари

اِنَّعَى мозий, اِنَّعَى мוזорەф, اِنْتَعَاءَ парҳез қилмоқ ва Аллоҳдан қўрқмоқ маъносидаги масдар. اِنَّعَى фозилнинг исми, اِنَّعَى мафъулнинг исми, اِنَّعَى жамъ фەъли, اِنَّعَى لا нафий фەъли, اِنَّعَى ломсиз амр, اِنَّعَى ломли амр, اِنَّعَى لا наҳий ҳозир, اِنَّعَى замон ва макон исмлари ва اِنَّعَى лик масдар.

Маълум мозийнинг сарфи:

اِنَّعَى	اِنَّعَى	اِنَّعَى	اِنَّعَى	اِنَّعَى	اِنَّعَى
اِنَّعَى	اِنَّعَى	اِنَّعَى	اِنَّعَى	اِنَّعَى	اِنَّعَى
				اِنَّعَى	اِنَّعَى

اِنَّعَى аслида اِنَّعَى эди, (يا) мұтаҳаррик мо قابلى мафтۇخ (يا) نى (الف) گا قالمب قىلدىك ئىككى сокин жаъм келди (الف) نى ھазф қилدىк

بۇلدى. اَتَّقَتْ اسليدا اَتَّقَيْتُ Эди (يا) мутахаррик мо қабли мафтух (يا) ни (ألف) га қалб қилдик ва (ألف) ҳазф қилдик بۇلدى. اَتَّقْنَا ҳам шу кабидир. اَتَّقِينَ дан бошлаб охиригача қўшилган бориз замир мо қаблини сокин бўлишини тақозо қилади.

Мажхул мозийнинг сарфи:

اَتَّقِينَ	اَتَّقِينَا	اَتَّقَيْتُ	اَتَّقُوا	اَتَّقِيَا	اَتَّقِي
اَتَّقِيَنَّ	اَتَّقِيْتِمَا	اَتَّقَيْتِ	اَتَّقِيْتُمْ	اَتَّقِيْتِمَا	اَتَّقَيْتِ
				اَتَّقِينَا	اَتَّقَيْتُ

اَتَّقِي اسлида اَتَّقِي Эди мо қабли охирни касра қилдик ва биринчи ҳарфга замма бердик اَتَّقِي بۇлди. اَتَّقُوا اسлида اَتَّقُوا бу ҳам ати мо қабли охирини касра қилдик اَتَّقِي بۇлди, (واو) ни "то"га қалб қилдик ва биринчи ҳарфни замма қилдик اَتَّقِي заммали ҳамроҳлигида фатҳали учинчи ҳарф (تا) ҳам заммали бўлди ва (تا) ни (تا) га идғом қилдик اَتَّقِي Бۇлди. اَتَّقُوا اسлида اَتَّقِيُوا Эди, замма (يا) га оғир бўлгани учун заммани ташладик اَتَّقِيُوا икки сокин бир жойда келгани учун (يا)ни ҳазф қиламиз اَتَّقُوا Бۇлди.

Маълум музореънинг сарфи:

يَتَّقِينَ	يَتَّقِيَانِ	يَتَّقِي	يَتَّقُونَ	يَتَّقِيَانِ	يَتَّقِي
يَتَّقِيَنَّ	يَتَّقِيَانِ	يَتَّقِيَنَّ	يَتَّقُونَ	يَتَّقِيَانِ	يَتَّقِي
				يَتَّقِي	يَتَّقِي

Мажхул музореънинг сарфи:

يَتَّقِينَ	تَتَّقِيَانِ	تَتَّقِي	يَتَّقُونَ	يَتَّقِيَانِ	يَتَّقِي
تَتَّقِينَ	تَتَّقِيَانِ	تَتَّقِينَ	تَتَّقُونَ	تَتَّقِيَانِ	تَتَّقِي
				نَتَّقِي	أَتَّقِي

يَتَّقِي ни يَتَّقِي ни мажхул қилиш билан бошланади. Аввал мо қаблини фатҳа қилдик يَتَّقِي бўлади, музораъат ҳарфини замма қилинса تَتَّقِي бўлади. Сийғаларни охиригача шу қоида давом этади.

Фобил исмининг сарфи:

مُتَّقِيَاتٍ	مُتَّقِيَاتِنِ	مُتَّقِيَةٍ	مُتَّقُونَ	مُتَّقِيَانِ	مُتَّقِي
--------------	----------------	-------------	------------	--------------	----------

Мафъул исмининг сарфи:

مُتَّقِيَاتٍ	مُتَّقِيَاتِنِ	مُتَّقِيَةٍ	مُتَّقُونَ	مُتَّقِيَانِ	مُتَّقَا
--------------	----------------	-------------	------------	--------------	----------

Фобилнинг исми маълум музореъдан ва мафъулнинг исми мажхул музореъдан мо қабли охирини касра ва фатҳа ва музораъат ҳарфи ўрнига мазмума (ميم) келтириш билан олинади.

Маълум жаҳднинг сарфи:

لَمْ يَتَّقِينَ	لَمْ تَتَّقِيَا	لَمْ تَتَّقِي	لَمْ يَتَّقُوا	لَمْ يَتَّقِيَا	لَمْ يَتَّقِي
لَمْ تَتَّقِينَ	لَمْ تَتَّقِيَا	لَمْ تَتَّقِي	لَمْ تَتَّقُوا	لَمْ تَتَّقِيَا	لَمْ تَتَّقِي
				لَمْ نَتَّقِي	لَمْ أَتَّقِي

Мажхул жаҳднинг сарфи:

لَمْ يُتَّقِ	لَمْ يُتَّقِيَا	لَمْ يُتَّقُوا	لَمْ يُتَّقِيَا	لَمْ يُتَّقِيَا	لَمْ يُتَّقِيَا
لَمْ تُتَّقِ	لَمْ تُتَّقِيَا	لَمْ تُتَّقُوا	لَمْ تُتَّقِيَا	لَمْ تُتَّقِيَا	لَمْ تُتَّقِيَا
				لَمْ تُتَّقِيَا	لَمْ تُتَّقِيَا

Ушбу феълнинг маълум ва мажхулининг охиридаги эъроб нунлар ва муътал ҳарфлар жозима **لَمْ** киргани учун ташланади.

Маълум билан мажхулнинг яна бир фарқлари шуки мо қабли охирлари маълумда касра ва мажхулда фатҳа ва шу билан бирга маълумда музораъат ҳарфи фатҳа ва мажхулида замма бўлади.

Маълум нафийнинг сарфи:

لَا يُتَّقِي	لَا يُتَّقِيَانِ	لَا يُتَّقُونَ	لَا يُتَّقِيَانِ	لَا يُتَّقِيَانِ	لَا يُتَّقِيَانِ
لَا تُتَّقِي	لَا تُتَّقِيَانِ	لَا تُتَّقُونَ	لَا تُتَّقِيَانِ	لَا تُتَّقِيَانِ	لَا تُتَّقِيَانِ
				لَا تُتَّقِيَانِ	لَا تُتَّقِيَانِ

Мажхул нафийнинг сарфи:

لَا يُتَّقِي	لَا يُتَّقِيَانِ	لَا يُتَّقُونَ	لَا يُتَّقِيَانِ	لَا يُتَّقِيَانِ	لَا يُتَّقِيَانِ
لَا تُتَّقِي	لَا تُتَّقِيَانِ	لَا تُتَّقُونَ	لَا تُتَّقِيَانِ	لَا تُتَّقِيَانِ	لَا تُتَّقِيَانِ
				لَا تُتَّقِيَانِ	لَا تُتَّقِيَانِ

Ломсиз амрнинг сарфи:

إِتَّقِي	إِتَّقِيَا	إِتَّقُوا	إِتَّقِيَا	إِتَّقِيَا	إِتَّقِيَا
----------	------------	-----------	------------	------------	------------

Ломли амрнинг сарфи:

لِيَتَّقِينَ	لِيَتَّقِيَا	لِيَتَّقِ	لِيَتَّقُوا	لِيَتَّقِيَا	لِيَتَّقِ
				لِيَتَّقِ	لَا يُتَّقِ

Ломли амрнинг мажхули сарфи:

لِيَتَّقِينَ	لِيَتَّقِيَا	لِيَتَّقِي	لِيَتَّقُوا	لِيَتَّقِيَا	لِيَتَّقِ
لِيَتَّقِينَ	لِيَتَّقِيَا	لِيَتَّقِي	لِيَتَّقُوا	لِيَتَّقِيَا	لِيَتَّقِ
				لِيَتَّقِ	لَا يُتَّقِ

Маълум наҳийнинг сарфи:

لَا تَتَّقِينَ	لَا تَتَّقِيَا	لَا تَتَّقِي	لَا تَتَّقُوا	لَا تَتَّقِيَا	لَا تَتَّقِ
لَا يَتَّقِينَ	لَا يَتَّقِيَا	لَا يَتَّقِي	لَا يَتَّقُوا	لَا يَتَّقِيَا	لَا يَتَّقِ
				لَا تَتَّقِ	لَا أُتَّقِ

Мажхул наҳийнинг сарфи:

لَا تُتَّقِينَ	لَا تُتَّقِيَا	لَا تُتَّقِي	لَا تُتَّقُوا	لَا تُتَّقِيَا	لَا تُتَّقِ
لَا يُتَّقِينَ	لَا يُتَّقِيَا	لَا يُتَّقِ	لَا يُتَّقُوا	لَا يُتَّقِيَا	لَا يُتَّقِ
				لَا تُتَّقِ	لَا أُتَّقِ

Замон ва макон исмларининг сарфи:

مُتَّقُونَ	مُتَّقِيَانِ	مُتَّقَا
------------	--------------	----------

Замон ва макон исмлари, мафъул исмлари билан муштақдир.

Эслатма: **يُفَعِّلُ** бобидаги **يُفَعِّلُ** аслида **يُفَعِّلُ** эди. Бунда **أ** ҳамза қатъия эди. Аммо сарф олимлар сийғани охиригача **نُفَعِّلُ** **يُفَعِّلُ**...**يُفَعِّلُ** деб айтмоқни қарих кўрдилар. Ушбу бобнинг ҳамзасини қатъийлигига далил арабларнинг сўзлашувида **الرَّجُلُ** **أَكْرَمَنِي** дир.

Аммо **يُفَعِّلُ** бобидаги **يُفَعِّلُ** – **يُفَعِّلُ** бобидаги **يُفَعِّلُ** феълининг (أ) ҳамзаси қатъийя эмас, васлийядир. Бунинг далили арабларнинг сўзлашувида **الرَّجُلُ** **اِحْتَسَبَ** дир.

Сулосий мужарраднинг бешинчи боби

يُنْسَحِبُ – **اِنْسَحَبَ** дир. Бунинг саҳих мисоли **يُنْسَحِبُ** – **اِنْسَحَبَ** дир.

يُنْسَحِبُ – **اِنْسَحَبَ**

Иштиқоклари

اِنْسَحَبَ мозий, **يُنْسَحِبُ** музореъ, **اِنْسَحَابًا** мажлисдан бир ҳожат билан ёки ғазаб билан чиқмоқ маъносидаги масдар. **مُنْسَحِبٌ** фобилнинг исми, **يُنْسَحِبُ** мафъулнинг исми, **يُنْسَحِبُ** жаҳд феъли, **لَا**

يُنْسَجِبُ нафий феъли, اُنْسَجِبْ ломсиз амр, لِيُنْحَسِبْ замон ва макон исмлари ва (ميم) лик масдар.

Маълум мозийнинг сарфи:

اُنْسَجِبْ	اُنْسَجِبْنَا	اُنْسَجِبْتِ	اُنْسَجِبُوا	اُنْسَجِبَا	اُنْسَجِبْ
اُنْسَجِبْتِ	اُنْسَجِبْتُمَا	اُنْسَجِبْتِ	اُنْسَجِبْتُمْ	اُنْسَجِبْتُمَا	اُنْسَجِبْتِ
				اُنْسَجِبْنَا	اُنْسَجِبْتِ

Мажхул мозийнинг сарфи:

اُنْسَجِبْ	اُنْسَجِبْنَا	اُنْسَجِبْتِ	اُنْسَجِبُوا	اُنْسَجِبَا	اُنْسَجِبْ
اُنْسَجِبْتِ	اُنْسَجِبْتُمَا	اُنْسَجِبْتِ	اُنْسَجِبْتُمْ	اُنْسَجِبْتُمَا	اُنْسَجِبْتِ
				اُنْسَجِبْنَا	اُنْسَجِبْتِ

Маълум музорейнинг сарфи:

يُنْسَجِبُ	تُنْسَجِبَانِ	تُنْسَجِبُ	يُنْسَجِبُونَ	يُنْسَجِبَانِ	يُنْسَجِبُ
تُنْسَجِبُ	تُنْسَجِبَانِ	تُنْسَجِبِينَ	تُنْسَجِبُونَ	تُنْسَجِبَانِ	تُنْسَجِبُ
				نُنْسَجِبُ	اُنْسَجِبُ

Мажхул музорейнинг сарфи:

يُنْسَجِبُ	تُنْسَجِبَانِ	تُنْسَجِبُ	يُنْسَجِبُونَ	يُنْسَجِبَانِ	يُنْسَجِبُ
تُنْسَجِبُ	تُنْسَجِبَانِ	تُنْسَجِبِينَ	تُنْسَجِبُونَ	تُنْسَجِبَانِ	تُنْسَجِبُ
				نُنْسَجِبُ	اُنْسَجِبُ

Фoъил исмининг сарфи:

مُنْسَحِبَاتٌ	مُنْسَحِبَاتَانِ	مُنْسَحِبَةٌ	مُنْسَحِبُونَ	مُنْسَحِبَانِ	مُنْسَحِبٌ
---------------	------------------	--------------	---------------	---------------	------------

Мафъул исмининг сарфи:

مُنْسَحِبَاتٌ	مُنْسَحِبَاتَانِ	مُنْسَحِبَةٌ	مُنْسَحِبُونَ	مُنْسَحِبَانِ	مُنْسَحِبٌ
---------------	------------------	--------------	---------------	---------------	------------

Маълум жаҳднинг сарфи:

لَمْ يَنْسَحِبْ	لَمْ تَنْسَحِبْ	لَمْ نَنْسَحِبْ	لَمْ يَنْسَحِبُوا	لَمْ يَنْسَحِبَا	لَمْ يَنْسَحِبَا
لَمْ تَنْسَحِبْ	لَمْ تَنْسَحِبَا	لَمْ تَنْسَحِبِي	لَمْ تَنْسَحِبُوا	لَمْ تَنْسَحِبَا	لَمْ تَنْسَحِبَا
				لَمْ نَنْسَحِبْ	لَمْ أَنْسَحِبْ

Мажхул жаҳднинг сарфи:

لَمْ يَنْسَحِبْ	لَمْ تَنْسَحِبْ	لَمْ نَنْسَحِبْ	لَمْ يَنْسَحِبُوا	لَمْ يَنْسَحِبَا	لَمْ يَنْسَحِبَا
لَمْ تَنْسَحِبْ	لَمْ تَنْسَحِبَا	لَمْ تَنْسَحِبِي	لَمْ تَنْسَحِبُوا	لَمْ تَنْسَحِبَا	لَمْ تَنْسَحِبَا
				لَمْ نَنْسَحِبْ	لَمْ أَنْسَحِبْ

Ломсиз амрнинг сарфи:

اَنْسَحِبْ	اَنْسَحِبَا	اَنْسَحِبِي	اَنْسَحِبُوا	اَنْسَحِبَا	اَنْسَحِبْ
------------	-------------	-------------	--------------	-------------	------------

Ломли амрнинг сарфи:

لِيَنْسَحِبْ	لِيَنْسَحِبَا	لِيَنْسَحِبْ	لِيَنْسَحِبُوا	لِيَنْسَحِبَا	لِيَنْسَحِبْ
				لِيَنْسَحِبْ	لَاَنْسَحِبْ

Ломли амрнинг мажхулини сарфи:

لُتْسَحِبْنَ	لُتْسَحِبَا	لُتْسَحِي	لُتْسَحِبُوا	لُتْسَحِبَا	لُتْسَحِبْ
لِيُتْسَحِبْنَ	لِيُتْسَحِبَا	لِيُتْسَحِبْ	لِيُتْسَحِبُوا	لِيُتْسَحِبَا	لِيُتْسَحِبْ
				لِيُتْسَحِبْ	لَا تُتْسَحِبْ

Маълум наҳийнинг сарфи:

لَا تُتْسَحِبْنَ	لَا تُتْسَحِبَا	لَا تُتْسَحِي	لَا تُتْسَحِبُوا	لَا تُتْسَحِبَا	لَا تُتْسَحِبْ
لَا يُتْسَحِبْنَ	لَا يُتْسَحِبَا	لَا يُتْسَحِبْ	لَا يُتْسَحِبُوا	لَا يُتْسَحِبَا	لَا يُتْسَحِبْ
				لَا تُتْسَحِبْ	لَا أُتْسَحِبْ

Мажхул наҳийнинг сарфи:

لَا تُتْسَحِبْنَ	لَا تُتْسَحِبَا	لَا تُتْسَحِي	لَا تُتْسَحِبُوا	لَا تُتْسَحِبَا	لَا تُتْسَحِبْ
لَا يُتْسَحِبْنَ	لَا يُتْسَحِبَا	لَا يُتْسَحِبْ	لَا يُتْسَحِبُوا	لَا يُتْسَحِبَا	لَا يُتْسَحِبْ
				لَا تُتْسَحِبْ	لَا أُتْسَحِبْ

Замон ва макон исмларининг сарфи:

مُنْسَحِبُونَ	مُنْسَحِبَانِ	مُنْسَحِبٌ
---------------	---------------	------------

يَنْقُضُ – اِنْقَضَ шу бобнинг музоъафини мисолидир.

يَنْقُضُ – اِنْقَضَ

Иштиқоклари

إِنْقَضَ мозий, يَنْقُضُ музореъ, اِنْقِضَاً таҳорат ҳақида, ботил бўлмоқ, ҳукм ҳақида фосид бўлмоқ, қушлар ҳақида ўлжасини қўлга киритмоқ учун шиддат билан пастга шўнғимоқ маъносидаги масдар.

لَا تَنْقُضُ фоъил ва мафъулнинг исми, لَمْ يَنْقُضْ жаҳд феъли, لَا تَنْقُضُ нафий феъли, اِنْقِضْ ломсиз амр, لِيَنْقُضْ ломли амр, مُتَنَقِّضٌ замон ва макон исмлари ва مِمّ лик масдар.

Маълум мозийнинг сарфи:

اِنْقِضَ	اِنْقِضَاً	اِنْقِضْتِ	اِنْقِضُوا	اِنْقِضَا	اِنْقِضْ
اِنْقِضْتِ	اِنْقِضْتُمَا	اِنْقِضْتِ	اِنْقِضْتُمْ	اِنْقِضْتُمَا	اِنْقِضْتِ
				اِنْقِضْنَا	اِنْقِضْتِ

Мажхул мозийнинг сарфи:

اِنْقِضَ	اِنْقِضَاً	اِنْقِضْتِ	اِنْقِضُوا	اِنْقِضَا	اِنْقِضْ
اِنْقِضْتِ	اِنْقِضْتُمَا	اِنْقِضْتِ	اِنْقِضْتُمْ	اِنْقِضْتُمَا	اِنْقِضْتِ
				اِنْقِضْنَا	اِنْقِضْتِ

Маълум музореънинг сарфи:

يَنْقُضُ	تَنْقِضَانِ	تَنْقِضُ	يَنْقُضُونَ	يَنْقِضَانِ	يَنْقُضُ
تَنْقِضُ	تَنْقِضَانِ	تَنْقِضِينَ	تَنْقِضُونَ	تَنْقِضَانِ	تَنْقِضُ
				تَنْقِضُ	اَنْقِضُ

Мажхул музореънинг сарфи:

يُنْقَضُ	يُنْقَضَانِ	يُنْقَضُ	يُنْقَضُونَ	يُنْقَضَانِ	يُنْقَضُ
تُنْقَضُ	تُنْقَضَانِ	تُنْقَضِينَ	تُنْقَضُونَ	تُنْقَضَانِ	تُنْقَضُ
				تُنْقَضُ	أُنْقَضُ

Фoъил ва мафъул исмларининг сарфи:

مُنْقَضَاتٌ	مُنْقَضَاتَانِ	مُنْقَضَةٌ	مُنْقَضُونَ	مُنْقَضَانِ	مُنْقَضٌ
-------------	----------------	------------	-------------	-------------	----------

Маълум жаҳднинг сарфи:

لَمْ يَنْقَضِ	لَمْ يَنْقَضَا	لَمْ يَنْقَضِ	لَمْ يَنْقَضُوا	لَمْ يَنْقَضَا	لَمْ يَنْقَضِ
لَمْ تَنْقَضِ	لَمْ تَنْقَضَا	لَمْ تَنْقَضِي	لَمْ تَنْقَضُوا	لَمْ تَنْقَضَا	لَمْ تَنْقَضِ
				لَمْ يَنْقَضِ	لَمْ أَنْقَضِ

Мажхул жаҳднинг сарфи:

لَمْ يَنْقَضِ	لَمْ يَنْقَضَا	لَمْ يَنْقَضِ	لَمْ يَنْقَضُوا	لَمْ يَنْقَضَا	لَمْ يَنْقَضِ
لَمْ تَنْقَضِ	لَمْ تَنْقَضَا	لَمْ تَنْقَضِي	لَمْ تَنْقَضُوا	لَمْ تَنْقَضَا	لَمْ تَنْقَضِ
				لَمْ يَنْقَضِ	لَمْ أَنْقَضِ

Маълум нафийнинг сарфи:

لَا يَنْقَضِ	لَا يَنْقَضَانِ	لَا يَنْقَضُ	لَا يَنْقَضُونَ	لَا يَنْقَضَانِ	لَا يَنْقَضُ
لَا تَنْقَضِ	لَا تَنْقَضَانِ	لَا تَنْقَضِينَ	لَا تَنْقَضُونَ	لَا تَنْقَضَانِ	لَا تَنْقَضُ
				لَا يَنْقَضُ	لَا أَنْقَضُ

Мажхул нафийнинг сарфи:

لَا يُنْقَضُ	لَا يُنْقَضَانِ	لَا تُنْقَضُ	لَا يُنْقَضُونَ	لَا يُنْقَضَانِ	لَا يُنْقَضُ
لَا تُنْقَضُ	لَا تُنْقَضَانِ	لَا تُنْقَضِينَ	لَا تُنْقَضُونَ	لَا تُنْقَضَانِ	لَا تُنْقَضُ
				لَا تُنْقَضُ	لَا تُنْقَضُ

Ломсиз амрнинг сарфи:

انْقَضَ	انْقَضَا	انْقَضِي	انْقَضُوا	انْقَضَا	انْقَضَ
---------	----------	----------	-----------	----------	---------

Ломли амрнинг сарфи:

لَيُنْقَضُ	لَيُنْقَضَا	لَيُنْقَضَنَّ	لَيُنْقَضُوا	لَيُنْقَضَا	لَيُنْقَضُ
				لَيُنْقَضَنَّ	لَيُنْقَضَنَّ

Ломли амрнинг мажҳули сарфи:

لَيُنْقَضُ	لَيُنْقَضَا	لَيُنْقَضِي	لَيُنْقَضُوا	لَيُنْقَضَا	لَيُنْقَضُ
لَيُنْقَضُ	لَيُنْقَضَا	لَيُنْقَضَنَّ	لَيُنْقَضُوا	لَيُنْقَضَا	لَيُنْقَضُ
				لَيُنْقَضَنَّ	لَيُنْقَضَنَّ

Маълум наҳийнинг сарфи:

لَا تُنْقَضُ	لَا تُنْقَضَانِ	لَا تُنْقَضِي	لَا تُنْقَضُونَ	لَا تُنْقَضَانِ	لَا تُنْقَضُ
لَا يُنْقَضُ	لَا يُنْقَضَانِ	لَا تُنْقَضَنَّ	لَا يُنْقَضُونَ	لَا يُنْقَضَانِ	لَا يُنْقَضُ
				لَا تُنْقَضُ	لَا تُنْقَضُ

Мажҳул наҳийнинг сарфи:

لَا تُنْقَضُ	لَا تُنْقَضَا	لَا تُنْقَضِي	لَا تُنْقَضُوا	لَا تُنْقَضَا	لَا تُنْقَضُ
--------------	---------------	---------------	----------------	---------------	--------------

لَا يُنْقَضَنَّ	لَا تُنْقَضَا	لَا تُنْقَضَنَّ	لَا يُنْقَضُوا	لَا يُنْقَضَنَّ	لَا يُنْقَضَنَّ
				لَا تُنْقَضَنَّ	لَا تُنْقَضَنَّ

Замон ва макон исмларининг сарфи:

مُنْقَضُونَ	مُنْقَضَانِ	مُنْقَضٌ
-------------	-------------	----------

يَنْقَادُ – اِنْقَادَ

اِنْقَادَ – يَنْقَادُ шу бобнинг (واو) лик ажвафига мисолдир. Аслида اِنْقَادَ – эди. Иккаласила ҳам бир қоидадир, у ҳам бўлса (واو) мутаҳаррик мо қабли мафтух (واو) ни (الف)га қалб қилинган.

Иштиқоқлари

اِنْقَادَ мозий, يَنْقَادُ музореъ, اِنْقِيَادًا тортилмоқ, ром бўлмоқ, фармонбардор маъносидаги масдар, اِنْقَادًا фоъил ва мафъулнинг исмлари, لَمْ يَنْقَدْ жаҳд феъли, لَا يَنْقَادُ нафий феъли, اِنْقَدَ ломсиз амр, اِنْقَدَ ломли амр, لَا تَنْقَدُ наҳий ҳозир, اِنْقَادَ замон ва макон исмлари ва (ميم) лик масдар.

Маълум мозийнинг сарфи:

اِنْقَدَنَّ	اِنْقَادَاتَا	اِنْقَادَاتِ	اِنْقَادُوا	اِنْقَادَا	اِنْقَادَ
اِنْقَدْتُنَّ	اِنْقَدْتُمَا	اِنْقَدْتِ	اِنْقَدْتُمْ	اِنْقَدْتُمَا	اِنْقَدْتِ

				إِنْقَدْنَا	إِنْقَدْتُ
--	--	--	--	-------------	------------

إِنْقَدَنَّ аслида إِنْقَادَنَّ эди, икки сокин ёнма-ён келди (ألف) ни ҳазф қиламиз إِنْقَدَنَّ бўлди. Сийғани охиригача шу қоида амал қилади.

Мажхул мозийнинг сарфи:

أُنْقِدَنَّ	أُنْقِدِنَا	أُنْقِدْتِ	أُنْقِدُوا	أُنْقِدَا	أُنْقِدَ
أُنْقِدْتُنَّ	أُنْقِدْتُمَا	أُنْقِدْتِ	أُنْقِدْتُمْ	أُنْقِدْتُمَا	أُنْقِدْتِ
				أُنْقِدْنَا	أُنْقِدْتُ

أُنْقِدَنَّ ни إِنْقَادَ дан олдик. إِنْقَادَ аслида إِنْقَوَدَ эди, мо қаблини касра қилдик إِنْقَوَدَ бўлди, аввалини замма қилдик, шуни ҳамроҳлигида (ق) ҳам замма бўлди. أُنْقَوَدَ касра (واو) га оғир бўлгани учун касрани мо қаблига бердик (واو) أُنْقَوَدَ сокин мо қабли касра (واو) ни (يا) га қалб қилдик أُنْقِيَدَ бўлди.

Маълум музореънинг сарфи:

يُنْقَدَنَّ	تُنْقَادَانِ	تُنْقَادُ	يُنْقَادُونَ	يُنْقَادَانِ	يُنْقَادُ
تُنْقَدَنَّ	تُنْقَادَانِ	تُنْقَادِيْنَ	تُنْقَادُونَ	تُنْقَادَانِ	تُنْقَادُ
				نُنْقَادُ	أُنْقَادُ

Мажхул музореънинг сарфи:

يُنْقَدَنَّ	تُنْقَادَانِ	تُنْقَادُ	يُنْقَادُونَ	يُنْقَادَانِ	يُنْقَادُ
-------------	--------------	-----------	--------------	--------------	-----------

تُنْقَدَنَّ	تُنْقَادَانِ	تُنْقَادِيْنَ	تُنْقَادُوْنَ	تُنْقَادَانِ	تُنْقَادُ
				تُنْقَادُ	أُنْقَادُ

Фoъил ва мафъул исмларининг сарфи:

Булар муштаракдирлар

مُنْقَادَاتُ	مُنْقَادَاتَانِ	مُنْقَادَةٌ	مُنْقَادُونَ	مُنْقَادَانِ	مُنْقَادٌ
--------------	-----------------	-------------	--------------	--------------	-----------

Маълум жаҳднинг сарфи:

لَمْ يَنْقَدَنَّ	لَمْ تَنْقَدَا	لَمْ تَنْقَدْ	لَمْ يَنْقَدُوا	لَمْ يَنْقَدَا	لَمْ يَنْقَدْ
لَمْ تَنْقَدَنَّ	لَمْ تَنْقَدَا	لَمْ تَنْقَدِي	لَمْ تَنْقَدُوا	لَمْ تَنْقَدَا	لَمْ تَنْقَدْ
				لَمْ نَنْقَدْ	لَمْ أَنْقَدْ

Мажхул жаҳднинг сарфи:

لَمْ يَنْقَدَنَّ	لَمْ تَنْقَدَا	لَمْ تَنْقَدْ	لَمْ يَنْقَدُوا	لَمْ يَنْقَدَا	لَمْ يَنْقَدْ
لَمْ تَنْقَدَنَّ	لَمْ تَنْقَدَا	لَمْ تَنْقَدِي	لَمْ تَنْقَدُوا	لَمْ تَنْقَدَا	لَمْ تَنْقَدْ
				لَمْ نَنْقَدْ	لَمْ أَنْقَدْ

Маълум нафийнинг сарфи:

لَا يَنْقَدَنَّ	لَا تَنْقَادَانِ	لَا تَنْقَادُ	لَا يَنْقَادُونَ	لَا يَنْقَادَانِ	لَا يَنْقَادُ
لَا تَنْقَدَنَّ	لَا تَنْقَادَانِ	لَا تَنْقَادِيْنَ	لَا تَنْقَادُونَ	لَا تَنْقَادَانِ	لَا تَنْقَادُ
				لَا نَنْقَادُ	لَا أَنْقَادُ

Мажхул нафийнинг сарфи:

لَا يُنْقَدَنَّ	لَا تُنْقَادَانِ	لَا تُنْقَادُ	لَا يُنْقَادُونَ	لَا يُنْقَادَانِ	لَا يُنْقَادُ
لَا تُنْقَدَنَّ	لَا تُنْقَادَانِ	لَا تُنْقَادِينَ	لَا تُنْقَادُونَ	لَا تُنْقَادَانِ	لَا تُنْقَادُ
				لَا تُنْقَادُ	لَا تُنْقَادُ

Ломсиз амрнинг сарфи:

انْقَدَنَّ	انْقَادَا	انْقَادِي	انْقَادُوا	انْقَادَا	انْقَدُ
------------	-----------	-----------	------------	-----------	---------

Ломли амрнинг сарфи:

لِيُنْقَدَنَّ	لِيُنْقَادَا	لِيُنْقَدِي	لِيُنْقَادُوا	لِيُنْقَادَا	لِيُنْقَدُ
				لِيُنْقَدُ	لَا يُنْقَدُ

Ломли амрнинг мажҳули сарфи:

لِيُنْقَدَنَّ	لِيُنْقَادَا	لِيُنْقَادِي	لِيُنْقَادُوا	لِيُنْقَادَا	لِيُنْقَدُ
لِيُنْقَدَنَّ	لِيُنْقَادَا	لِيُنْقَدِي	لِيُنْقَادُوا	لِيُنْقَادَا	لِيُنْقَدُ
				لِيُنْقَدُ	لَا يُنْقَدُ

Маълум наҳийнинг сарфи:

لَا تُنْقَدَنَّ	لَا تُنْقَادَا	لَا تُنْقَادِي	لَا تُنْقَادُوا	لَا تُنْقَادَا	لَا تُنْقَدُ
لَا يُنْقَدَنَّ	لَا تُنْقَادَا	لَا تُنْقَدُ	لَا يُنْقَادُوا	لَا يُنْقَادَا	لَا يُنْقَدُ
				لَا تُنْقَدُ	لَا تُنْقَدُ

Мажҳул наҳийнинг сарфи:

لَا تُنْقَدَنَّ	لَا تُنْقَادَا	لَا تُنْقَادِي	لَا تُنْقَادُوا	لَا تُنْقَادَا	لَا تُنْقَدُ
-----------------	----------------	----------------	-----------------	----------------	--------------

لَا يُنْقَدَنَّ	لَا تُنْقَادَا	لَا تُنْقَدُ	لَا يُنْقَادُوا	لَا يُنْقَادَا	لَا يُنْقَدُ
				لَا تُنْقَدُ	لَا أُنْقَدُ

Замон ва макон исмларининг сарфи:

مُنْقَادُونَ	مُنْقَادَانِ	مُنْقَادٌ
--------------	--------------	-----------

Худди шунингдек $اِنْقَاسَ$ – $يُنْقَاسُ$ ушбу бобнинг (يا) лик ажвафини мисолидир. Аслида $اِنْقَاسَ$ – $يُنْقَاسُ$ эди. Иккаласида бир қоида ишлатилади. (يا) мутаҳаррик мо қабли мафтуҳ (يا) алифга қалб қилинади шу билан $اِنْقَاسَ$ – $يُنْقَاسُ$ бўлади.

“Иштиқоқлари”

$اِنْقَاسَ$ мозий, $يُنْقَاسُ$ музореъ, $اِنْقِياسًا$ бир нарсани бошқа нарса билан қиёслаш маъносидаги масдар. $مُنْقَاسٌ$ фоъил ва мафъулнинг сарфи, $يُنْقَسُ$ жажд феъли, $لَا يُنْقَاسُ$ нафий феъли, $اِنْقَسَ$ ломсиз амр, $لَا يُنْقَسُ$ ломли амр, $لَا تُنْقَسُ$ нахий ҳозир, $مُنْقَاسٌ$ замон ва макон исмлари ва (ميم) лик масдар.

Мозий маълум:

اِنْقَسَ	اِنْقَاسًا	اِنْقَاسُوا	اِنْقَاسَتْ	اِنْقَاسَتَا	اِنْقَسَنَّ
اِنْقَسَتْ	اِنْقَسْتُمَا	اِنْقَسْتُمْ	اِنْقَسَتْ	اِنْقَسْتُمَا	اِنْقَسْتُنَّ

				انْقَسْنَا	انْقَسْتُ
--	--	--	--	------------	-----------

Мозий мажхул:

انْقَسِنَ	انْقَسَيْتَا	انْقَسَيْتُ	انْقَسُوا	انْقَسَا	انْقَسِ
انْقَسْتُمْ	انْقَسْتُمَا	انْقَسْتِ	انْقَسْتُمْ	انْقَسْتُمَا	انْقَسْتِ
				انْقَسْنَا	انْقَسْتُ

Музореъ маълум:

يَنْقَسِنَ	تَنْقَاسَانِ	تَنْقَاسُ	يَنْقَاسُونَ	يَنْقَاسَانِ	يَنْقَاسُ
تَنْقَسْنَ	تَنْقَاسَانِ	تَنْقَاسِيْنَ	تَنْقَاسُونَ	تَنْقَاسَانِ	تَنْقَاسُ
				نَنْقَاسُ	انْقَاسُ

Музореъ мажхул:

يُنْقَسِنَ	تُنْقَاسَانِ	تُنْقَاسُ	يُنْقَاسُونَ	يُنْقَاسَانِ	يُنْقَاسُ
تُنْقَسْنَ	تُنْقَاسَانِ	تُنْقَاسِيْنَ	تُنْقَاسُونَ	تُنْقَاسَانِ	تُنْقَاسُ
				نُنْقَاسُ	انْقَاسُ

انْقَسِ نИ МОЗИЙ МАЪЛУМДАН МО ҚАБЛИ ОХИРНИ КАСРА ВА АВВАЛГИ ҲАРФНИ ЗАММА ҚИЛДИК, ШУ БИЛАН БИРГА УЧИНЧИ ҲАРФ ҲАМ ЗАММА БЎЛДИ. ШУНДА انْقَسِ БЎЛАДИ.

يُنْقَسِ نИ يُنْقَاسُ ДАН, У ҲАМ АСЛИДА يَنْقَسِ ЭДИ, МО ҚАБЛИ ОХИРНИ ФАТҲА ҚИЛДИК يَنْقَسِ БЎЛДИ, (يا) МУТАҲАРРИК МО ҚАБЛИ МАФТУҲ (يا) НИ (الف)ГА ҚАЛБ ҚИЛДИК يُنْقَاسُ БЎЛДИ, МУЗОРАЪАТ ҲАРФИНИ ЗАММА ҚИЛДИК يُنْقَاسُ БЎЛДИ.

Фoъил ва мафъул исмлар муштаракдирлар:

مُنْقَاسَاتُ	مُنْقَاسَاتَانِ	مُنْقَاسَةٌ	مُنْقَاسُونَ	مُنْقَاسَانِ	مُنْقَاسٌ
--------------	-----------------	-------------	--------------	--------------	-----------

Жаҳднинг маълуми:

لَمْ يَنْقَسْ	لَمْ تَنْقَسَا	لَمْ تَنْقَسِ	لَمْ يَنْقَسُوا	لَمْ يَنْقَسَا	لَمْ يَنْقَسْ
لَمْ تَنْقَسَنَّ	لَمْ تَنْقَسَا	لَمْ تَنْقَسِي	لَمْ تَنْقَسُوا	لَمْ تَنْقَسَا	لَمْ تَنْقَسْ
				لَمْ نَنْقَسْ	لَمْ أَنْقَسْ

Жаҳднинг мажҳули:

لَمْ يَنْقَسْ	لَمْ تَنْقَسَا	لَمْ تَنْقَسِ	لَمْ يَنْقَسُوا	لَمْ يَنْقَسَا	لَمْ يَنْقَسْ
لَمْ تَنْقَسَنَّ	لَمْ تَنْقَسَا	لَمْ تَنْقَسِي	لَمْ تَنْقَسُوا	لَمْ تَنْقَسَا	لَمْ تَنْقَسْ
				لَمْ نَنْقَسْ	لَمْ أَنْقَسْ

Нафийнинг маълуми:

لَا يَنْقَسُ	لَا تَنْقَسَانِ	لَا تَنْقَسُ	لَا يَنْقَسُونَ	لَا يَنْقَسَانِ	لَا يَنْقَسُ
لَا تَنْقَسَنَّ	لَا تَنْقَسَانِ	لَا تَنْقَسِينَ	لَا تَنْقَسُونَ	لَا تَنْقَسَانِ	لَا تَنْقَسُ
				لَا نَنْقَسُ	لَا أَنْقَسُ

Нафийнинг мажҳули:

لَا يَنْقَسُ	لَا تَنْقَسَانِ	لَا تَنْقَسُ	لَا يَنْقَسُونَ	لَا يَنْقَسَانِ	لَا يَنْقَسُ
لَا تَنْقَسَنَّ	لَا تَنْقَسَانِ	لَا تَنْقَسِينَ	لَا تَنْقَسُونَ	لَا تَنْقَسَانِ	لَا تَنْقَسُ
				لَا نَنْقَسُ	لَا أَنْقَسُ

Ломсиз амр:

انْقَسَا	انْقَاسُوا	انْقَاسِي	انْقَاسَا	انْقَسَا	انْقَسَا
----------	------------	-----------	-----------	----------	----------

Ломли амр:

لِيُنْقَسَا	لِيُنْقَاسُوا	لِيُنْقَاسِي	لِيُنْقَاسُوا	لِيُنْقَاسَا	لِيُنْقَسَا
				لِيُنْقَسَا	لَا يُنْقَسَا

Ломли амрнинг мажхули:

لِيُنْقَسَا	لِيُنْقَاسَا	لِيُنْقَاسِي	لِيُنْقَاسُوا	لِيُنْقَاسَا	لِيُنْقَسَا
لِيُنْقَسَا	لِيُنْقَاسَا	لِيُنْقَسَا	لِيُنْقَاسُوا	لِيُنْقَاسَا	لِيُنْقَسَا
				لِيُنْقَسَا	لَا يُنْقَسَا

Наҳийнинг маълуми:

لَا تُنْقَسَا	لَا تُنْقَاسَا	لَا تُنْقَاسِي	لَا تُنْقَاسُوا	لَا تُنْقَاسَا	لَا تُنْقَسَا
لَا يُنْقَسَا	لَا تُنْقَاسَا	لَا تُنْقَسَا	لَا يُنْقَاسُوا	لَا يُنْقَاسَا	لَا يُنْقَسَا
				لَا تُنْقَسَا	لَا تُنْقَسَا

Наҳийнинг мажхули:

لَا تُنْقَسَا	لَا تُنْقَاسَا	لَا تُنْقَاسِي	لَا تُنْقَاسُوا	لَا تُنْقَاسَا	لَا تُنْقَسَا
لَا يُنْقَسَا	لَا تُنْقَاسَا	لَا تُنْقَسَا	لَا يُنْقَاسُوا	لَا يُنْقَاسَا	لَا يُنْقَسَا
				لَا تُنْقَسَا	لَا تُنْقَسَا

Замон ва макон исмлари:

مُنْقَاسُونَ	مُنْقَاسَانِ	مُنْقَاسٍ
--------------	--------------	-----------

يَنْجَلِي - اِنْجَلَى

يَنْجَلِي - اِنْجَلَى Эди, اِنْجَلَى - اِنْجَلَى шу бобнинг ноқиси бўлиб,

Мозийси (يا) мутаҳаррик мо қабли мафтух (يا) ни (الف)га қалб қилдик اِنْجَلَى бўлди, музореъи замма (يا)га оғир бўлгани учун уни сокин қилдик يَنْجَلِي бўлди.

“Иштиқоклари”

اِنْجَلَى мозий, يَنْجَلِي музореъ, اِنْجَلَاءً равшан бўлмоқ ва очилмоқ маъносидаги масдар. مُنَجَلٌ фобилнинг исми, مُنَجَلًا мафъулнинг исми, لَمْ يُنَجَلْ жаҳд феъли, لَا يُنَجَلِي нафий феъли, اِنْجَلْ ломсиз амр, لِيُنَجَلْ ломли амр, لَا تَنْجَلْ нахий ҳозир, مُنَجَلًا замон ва макон исмлари ва (ميم)лик масдар.

Мозийнинг маълуми:

اِنْجَلَيْنَ	اِنْجَلَتْنَا	اِنْجَلْتِ	اِنْجَلُوا	اِنْجَلِيَا	اِنْجَلَى
اِنْجَلَيْتُنَّ	اِنْجَلَيْتُمَا	اِنْجَلَيْتِ	اِنْجَلَيْتُمْ	اِنْجَلَيْتُمَا	اِنْجَلَيْتَ
				اِنْجَلَيْنَا	اِنْجَلَيْتُ

اِنْجَلُوا аслида اِنْجَلُوا Эди, (يا) мутаҳаррик мо қабли мафтух (يا)ни (الف)га қалб қилдик ижтимоъи сокинайн сабабли (الف) ни ҳазф

қилдик. اِنْجَلَيْنَ дан бошлаб охиригача, ҳаракатли замирлар (يا) ни сокин бўлишини тақозо қилади.

Мозийнинг мажҳули:

اِنْجَلَيْنَ	اِنْجَلَيْتَا	اِنْجَلَيْتِ	اِنْجَلُوا	اِنْجَلِيَا	اِنْجَلِيْ
اِنْجَلَيْتُمْ	اِنْجَلَيْتِمَا	اِنْجَلَيْتِ	اِنْجَلَيْتُمْ	اِنْجَلَيْتِمَا	اِنْجَلَيْتِ
				اِنْجَلَيْنَا	اِنْجَلَيْتُ

اِنْجَلُوا аслида اِنْجَلِيُوْا эди. Замма (يا)га оғир бўлгани учун (يا) ни заммасини мо қаблига бердик اِنْجَلِيُوْа ижтимоъи сокинайн бўлди, (يا) ни ҳазф қилдик اِنْجَلُوا бўлди.

Музорейнинг маълуми:

يَنْجَلِيْنَ	تَنْجَلِيَانِ	تَنْجَلِيْ	يَنْجَلُوْنَ	يَنْجَلِيَانِ	يَنْجَلِيْ
تَنْجَلِيْنَ	تَنْجَلِيَانِ	تَنْجَلِيْنَ	تَنْجَلُوْنَ	تَنْجَلِيَانِ	تَنْجَلِيْ
				نَنْجَلِيْ	اَنْجَلِيْ

Музорейнинг мажҳули:

يُنْجَلِيْنَ	تُنْجَلِيَانِ	تُنْجَلِيْ	يُنْجَلُوْنَ	يُنْجَلِيَانِ	يُنْجَلِيْ
تُنْجَلِيْنَ	تُنْجَلِيَانِ	تُنْجَلِيْنَ	تُنْجَلُوْنَ	تُنْجَلِيَانِ	تُنْجَلِيْ
				نُنْجَلِيْ	اُنْجَلِيْ

Фобилнинг исми:

مُنْجَلَاتُ	مُنْجَلِيَانِ	مُنْجَلَاتُ	مُنْجَلُوْنَ	مُنْجَلِيَانِ	مُنْجَلِيْ
-------------	---------------	-------------	--------------	---------------	------------

Мафъулнинг исми:

مُنَجَّلَاتٌ	مُنَجَّلَاتَانِ	مُنَجَّلَاتٌ	مُنَجَّلُونَ	مُنَجَّلِيَانِ	مُنَجَّلًا
--------------	-----------------	--------------	--------------	----------------	------------

Жаҳднинг маълуми:

لَمْ يُنَجِّلِيَنَّ	لَمْ تُنَجِّلِيَا	لَمْ تُنَجِّلِ	لَمْ يُنَجَّلُوا	لَمْ يُنَجِّلِيَا	لَمْ يُنَجِّلِ
لَمْ تُنَجِّلِيَنَّ	لَمْ تُنَجِّلِيَا	لَمْ تُنَجِّلِي	لَمْ تُنَجَّلُوا	لَمْ تُنَجِّلِيَا	لَمْ تُنَجِّلِ
				لَمْ نُنَجِّلِ	لَمْ أُجِّلِ

Жаҳднинг мажҳули:

لَمْ يُنَجِّلِيَنَّ	لَمْ تُنَجِّلِيَا	لَمْ تُنَجِّلِ	لَمْ يُنَجَّلُوا	لَمْ يُنَجِّلِيَا	لَمْ يُنَجِّلِ
لَمْ تُنَجِّلِيَنَّ	لَمْ تُنَجِّلِيَا	لَمْ تُنَجِّلِي	لَمْ تُنَجَّلُوا	لَمْ تُنَجِّلِيَا	لَمْ تُنَجِّلِ
				لَمْ نُنَجِّلِ	لَمْ أُجِّلِ

Нафийнинг маълуми:

لَا يُنَجِّلِيَنَّ	لَا تُنَجِّلِيَانِ	لَا تُنَجِّلِي	لَا يُنَجَّلُونَ	لَا يُنَجِّلِيَانِ	لَا يُنَجِّلِي
لَا تُنَجِّلِيَنَّ	لَا تُنَجِّلِيَانِ	لَا تُنَجِّلِيَنَّ	لَا تُنَجَّلُونَ	لَا تُنَجِّلِيَانِ	لَا تُنَجِّلِي
				لَا نُنَجِّلِي	لَا أُجِّلِي

Нафийнинг мажҳули:

لَا يُنَجِّلِيَنَّ	لَا تُنَجِّلِيَانِ	لَا تُنَجِّلِي	لَا يُنَجَّلُونَ	لَا يُنَجِّلِيَانِ	لَا يُنَجِّلِي
لَا تُنَجِّلِيَنَّ	لَا تُنَجِّلِيَانِ	لَا تُنَجِّلِيَنَّ	لَا تُنَجَّلُونَ	لَا تُنَجِّلِيَانِ	لَا تُنَجِّلِي
				لَا نُنَجِّلِي	لَا أُجِّلِي

Ломсиз амр:

اِجْلِيْنَ	اِجْلِيَا	اِجْلِي	اِجْلُوْا	اِجْلِيَا	اِجْلِ
------------	-----------	---------	-----------	-----------	--------

Ломли амр:

لِيُنْجَلِيْنَ	لِيُنْجَلِيَا	لِيُنْجَلِ	لِيُنْجَلُوْا	لِيُنْجَلِيَا	لِيُنْجَلِ
				لِنُنْجَلِ	لَا أُجْلِ

Ломли амрнинг мажхули:

لِيُنْجَلِيْنَ	لِيُنْجَلِيَا	لِيُنْجَلِ	لِيُنْجَلُوْا	لِيُنْجَلِيَا	لِيُنْجَلِ
لِيُنْجَلِيْنَ	لِيُنْجَلِيَا	لِيُنْجَلِ	لِيُنْجَلُوْا	لِيُنْجَلِيَا	لِيُنْجَلِ
				لِنُنْجَلِ	لَا أُجْلِ

Наҳийнинг маълуми:

لَا تُنْجَلِيْنَ	لَا تُنْجَلِيَا	لَا تُنْجَلِ	لَا تُنْجَلُوْا	لَا تُنْجَلِيَا	لَا تُنْجَلِ
لَا يُنْجَلِيْنَ	لَا تُنْجَلِيَا	لَا تُنْجَلِ	لَا يُنْجَلُوْا	لَا يُنْجَلِيَا	لَا يُنْجَلِ
				لَا نُنْجَلِ	لَا أُجْلِ

Наҳийнинг мажхули:

لَا تُنْجَلِيْنَ	لَا تُنْجَلِيَا	لَا تُنْجَلِ	لَا تُنْجَلُوْا	لَا تُنْجَلِيَا	لَا تُنْجَلِ
لَا يُنْجَلِيْنَ	لَا تُنْجَلِيَا	لَا تُنْجَلِ	لَا يُنْجَلُوْا	لَا يُنْجَلِيَا	لَا يُنْجَلِ
				لَا نُنْجَلِ	لَا أُجْلِ

Замон ва макон исмлари:

مُنْجَلُوْنَ	مُنْجَلِيَانِ	مُنْجَلًا
--------------	---------------	-----------

اِنْزَوِي - اِنْزَوِي шу бобнинг лафифи бўлиб, аслида اِنْزَوِي - اِنْزَوِي Эди.
 Мозийси (يا) мутаҳаррик мо қабли мафтүх (يا)ни (الف)га қалб қилдик اِنْزَوِي бўлди. Музореъда замма (يا) га оғир бўлгани учун заммани ташладик اِنْزَوِي бўлди.

“Иштиқоқлари”

اِنْزَوِي мозий, اِنْزَوِي музореъ, اِنْزَوَاءٌ терини шилмоқ маъносидаги масдар, اِنْزَوِي фобилнинг исми, اِنْزَوِي мафъулнинг исми, اِنْزَوِي жамъ феъли, اِنْزَوِي нафий феъли, اِنْزَوِي ломсиз амр, اِنْزَوِي ломли амр, اِنْزَوِي наҳий ҳозир, اِنْزَوِي замон ва макон исмлари ва (ميم)лик масдар.

Мозийнинг маълуми:

اِنْزَوِي	اِنْزَوِي	اِنْزَوِي	اِنْزَوِي	اِنْزَوِي	اِنْزَوِي
اِنْزَوِي	اِنْزَوِي	اِنْزَوِي	اِنْزَوِي	اِنْزَوِي	اِنْزَوِي
				اِنْزَوِي	اِنْزَوِي

اِنْزَوِي аслида اِنْزَوِي Эди, (يا) матахиррик мо қабли мафтүх (يا)ни (الف) га қалб қилиниб, сўнг ҳазф қилинди аِنْزَوِي бўлди.

Мозийнинг мажҳули:

اِنْزَوِي	اِنْزَوِي	اِنْزَوِي	اِنْزَوِي	اِنْزَوِي	اِنْزَوِي
اِنْزَوِي	اِنْزَوِي	اِنْزَوِي	اِنْزَوِي	اِنْزَوِي	اِنْزَوِي

				أَنْزَوِينَا	أَنْزَوِيْتُ
--	--	--	--	--------------	--------------

أَنْزَوِيُّ ни أَنْزَوِيَّ=أَنْزَوَىٰ ни мажхул қилиш билан олинди. Мо қабли касра қилдик أَنْزَوِيَّ бўлди, биринчи ҳарф (ألف) ни замма қилдик, учинчи ҳарф (ن) ҳам биринчи ҳарф ҳамроҳлигида замма бўлади яъни أَنْزَوِيَّ.

Музореънинг маълуми:

يَنْزَوِي	يَنْزَوِيَانِ	يَنْزَوِي	يَنْزَوُونَ	يَنْزَوِيَانِ	يَنْزَوِي
تَنْزَوِي	تَنْزَوِيَانِ	تَنْزَوِي	تَنْزَوُونَ	تَنْزَوِيَانِ	تَنْزَوِي
				نَنْزَوِي	أَنْزَوِي

Музореънинг мажхули:

يُنْزَوِي	يُنْزَوِيَانِ	يُنْزَوِي	يُنْزَوُونَ	يُنْزَوِيَانِ	يُنْزَوِي
تُنْزَوِي	تُنْزَوِيَانِ	تُنْزَوِي	تُنْزَوُونَ	تُنْزَوِيَانِ	تُنْزَوِي
				نُنْزَوِي	أُنْزَوِي

Музореъ маълум يَنْزَوُونَ аслида يَنْزَوِيُونَ эди, замма (يا) га оғир бўлгани учун заммани мо қаблига бердик يَنْزَوِيُونَ ижтимоъи сокинайн бўлди, (يا) ҳазф қилдик يَنْزَوُونَ бўлди. Музореъ мажхул يَنْزَوُونَ аслида يُنْزَوِيُونَ мутаҳаррик мо қабли мафтух (يا)ни (ألف)га қалб қилдик ижтимоъи сокинайн бўлди (ألف)ни ҳазф қилдик يُنْزَوُونَ бўлди.

Фoъилнинг исми:

مُنزَوَاتٌ	مُنزَوَاتَانِ	مُنزَوَاتٌ	مُنزَوُونَ	مُنزَوِيَانِ	مُنزَوٍ
------------	---------------	------------	------------	--------------	---------

Мафъулнинг исми:

مُنزَوَاتٌ	مُنزَوَاتَانِ	مُنزَوَاتٌ	مُنزَوُونَ	مُنزَوِيَانِ	مُنزَوًا
------------	---------------	------------	------------	--------------	----------

Жаҳднинг маълуми:

مَ يَنْزَوِيَانِ	مَ تَنْزَوِيَا	مَ تَنْزَوِي	مَ يَنْزَوُوَا	مَ يَنْزَوِيَا	مَ يَنْزَوِي
مَ تَنْزَوِيَانِ	مَ تَنْزَوِيَا	مَ تَنْزَوِي	مَ تَنْزَوُوَا	مَ تَنْزَوِيَا	مَ تَنْزَوِي
				مَ نَنْزَوِي	مَ أَنْزَوِي

Жаҳднинг мажҳули:

مَ يَنْزَوِيَانِ	مَ تَنْزَوِيَا	مَ تَنْزَوِي	مَ يَنْزَوُوَا	مَ يَنْزَوِيَا	مَ يَنْزَوِي
مَ تَنْزَوِيَانِ	مَ تَنْزَوِيَا	مَ تَنْزَوِي	مَ تَنْزَوُوَا	مَ تَنْزَوِيَا	مَ تَنْزَوِي
				مَ نَنْزَوِي	مَ أَنْزَوِي

Нафийнинг маълуми:

لَا يَنْزَوِيَانِ	لَا تَنْزَوِيَانِ	لَا تَنْزَوِي	لَا يَنْزَوُونَ	لَا يَنْزَوِيَانِ	لَا يَنْزَوِي
لَا تَنْزَوِيَانِ	لَا تَنْزَوِيَانِ	لَا تَنْزَوِيَانِ	لَا تَنْزَوُونَ	لَا تَنْزَوِيَانِ	لَا تَنْزَوِي
				لَا نَنْزَوِي	لَا أَنْزَوِي

Нафийнинг мажҳули:

لَا يَنْزَوِيَانِ	لَا تَنْزَوِيَانِ	لَا تَنْزَوِي	لَا يَنْزَوُونَ	لَا يَنْزَوِيَانِ	لَا يَنْزَوِي
لَا تَنْزَوِيَانِ	لَا تَنْزَوِيَانِ	لَا تَنْزَوِيَانِ	لَا تَنْزَوُونَ	لَا تَنْزَوِيَانِ	لَا تَنْزَوِي

				لَا تُنْزَوِي	لَا أَنْزَوِي
--	--	--	--	---------------	---------------

Ломсиз амр:

انْزَوِي	انْزَوِيَا	انْزَوِي	انْزَوُوا	انْزَوِيَا	انْزَوِي
----------	------------	----------	-----------	------------	----------

Ломли амр:

لِيُنْزَوِيَنَّ	لِيُنْزَوِيَا	لِيُنْزَوِي	لِيُنْزَوُوا	لِيُنْزَوِيَا	لِيُنْزَوِي
				لِيُنْزَوِي	لِيُنْزَوِي

Ломли амрнинг мажхули:

لِيُنْزَوِيَنَّ	لِيُنْزَوِيَا	لِيُنْزَوِي	لِيُنْزَوُوا	لِيُنْزَوِيَا	لِيُنْزَوِي
لِيُنْزَوِيَنَّ	لِيُنْزَوِيَا	لِيُنْزَوِي	لِيُنْزَوُوا	لِيُنْزَوِيَا	لِيُنْزَوِي
				لِيُنْزَوِي	لِيُنْزَوِي

Наҳийнинг маълуми:

لَا تُنْزَوِيَنَّ	لَا تُنْزَوِيَا	لَا تُنْزَوِي	لَا تُنْزَوُوا	لَا تُنْزَوِيَا	لَا تُنْزَوِي
لَا يُنْزَوِيَنَّ	لَا تُنْزَوِيَا	لَا تُنْزَوِي	لَا يُنْزَوُوا	لَا يُنْزَوِيَا	لَا يُنْزَوِي
				لَا تُنْزَوِي	لَا أَنْزَوِي

Наҳийнинг мажхули:

لَا تُنْزَوِيَنَّ	لَا تُنْزَوِيَا	لَا تُنْزَوِي	لَا تُنْزَوُوا	لَا تُنْزَوِيَا	لَا تُنْزَوِي
لَا يُنْزَوِيَنَّ	لَا تُنْزَوِيَا	لَا تُنْزَوِي	لَا يُنْزَوُوا	لَا يُنْزَوِيَا	لَا يُنْزَوِي
				لَا تُنْزَوِي	لَا أَنْزَوِي

Замон ва макон исмлари:

مُنزَوُونَ	مُنزَوِيَانِ	مُنزَوًا
------------	--------------	----------

يَحْمَرُّ - أَحْمَرُّ

Сулосий мазиднинг олтинчи боби اِفْعَلٌ - يَفْعَلُ бўлиб, аслида اِفْعَلٌ - يَفْعَلُ эди. Бунинг саҳиҳ мисоли اِحْمَرُّ - يَحْمَرُّ дир.

“Иштиқоклари”

اِحْمَرُّ мозий, يَحْمَرُّ музореъ, اِحْمَرًا қизил бўлмоқ маъносидаги масдар. اِحْمَرٌ фоъил ва мафъул исмлари, لَمْ يَحْمَرَّ жаҳд феъли, لَا يَحْمَرُّ нафий феъли, اِحْمَرِ ломсиз амр, لِيَحْمَرَ ломли амр, لَا تَحْمَرَّ нахий ҳозир, اِحْمَرٌ замон ва макон исмлари ва (ميم) лик масдар.

Мозийнинг маълуми:

اِحْمَرُونَ	اِحْمَرَاتًا	اِحْمَرْتِ	اِحْمَرُوا	اِحْمَرًا	اِحْمَرٌ
اِحْمَرُونَ	اِحْمَرَاتِمَا	اِحْمَرْتِ	اِحْمَرْتُمْ	اِحْمَرْتُمَا	اِحْمَرْتِ
				اِحْمَرْنَ	اِحْمَرْتُ

Мозийнинг мажҳули:

اِحْمَرُونَ	اِحْمَرَاتًا	اِحْمَرْتِ	اِحْمَرُوا	اِحْمَرًا	اِحْمَرٌ
اِحْمَرُونَ	اِحْمَرَاتِمَا	اِحْمَرْتِ	اِحْمَرْتُمْ	اِحْمَرْتُمَا	اِحْمَرْتِ
				اِحْمَرْنَا	اِحْمَرْتُ

يَحْمَرُّ сийғасини маълум أَحْمَرَّни мажҳул қилиш билан олинади. أَحْمَرَّ аслида إِحْمَرَّ эди, мо қаблини касра қилдик إِحْمَرَّ бўлди. Биринчи ҳарфни замма қилдик إِحْمَرَّ бўлди, биринчи ҳарфни ҳамроҳлигида учинчи (ميم) ҳарфи ҳам заммага айланди шунда أَحْمَرَّ бўлди. Икки бир жинсли ҳарф бир калимада ёнма-ён келгани боис биринчи "ро"ни ҳаракатини ташладик идғом шарти ҳосил бўлди, биринчи "ро"ни иккинчи "ро"га идғом қилдик أَحْمَرَّ бўлди.

Музорейнинг маълуми:

يَحْمَرُّ	يَحْمَرَانِ	يَحْمَرُونَ	يَحْمَرُونَ	يَحْمَرَانِ	يَحْمَرُ
يَحْمَرُونَ	يَحْمَرَانِ	يَحْمَرِينَ	يَحْمَرُونَ	يَحْمَرَانِ	يَحْمَرُ
				يَحْمَرُ	أَحْمَرُ

Музорейнинг мажҳули:

يُحْمَرُّ	يُحْمَرَانِ	يُحْمَرُونَ	يُحْمَرُونَ	يُحْمَرَانِ	يُحْمَرُ
يُحْمَرُونَ	يُحْمَرَانِ	يُحْمَرِينَ	يُحْمَرُونَ	يُحْمَرَانِ	يُحْمَرُ
				يُحْمَرُ	أُحْمَرُ

Фойил ва мафъул исмлари муштаракдир:

يُحْمَرَاتُ	يُحْمَرَاتَانِ	يُحْمَرَةٌ	يُحْمَرُونَ	يُحْمَرَانِ	يُحْمَرُ
-------------	----------------	------------	-------------	-------------	----------

Жаҳднинг маълуми:

أَمْ يَحْمَرُونَ	أَمْ يَحْمَرَانِ	أَمْ يَحْمَرُونَ	أَمْ يَحْمَرُونَ	أَمْ يَحْمَرَانِ	أَمْ يَحْمَرُ
أَمْ يَحْمَرُونَ	أَمْ يَحْمَرَانِ	أَمْ يَحْمَرِينَ	أَمْ يَحْمَرُونَ	أَمْ يَحْمَرَانِ	أَمْ يَحْمَرُ
				أَمْ يَحْمَرُ	أَمْ أَحْمَرُ

Жаҳднинг мажҳули:

مَ يُحْمَرُونَ	مَ تُحْمَرًا	مَ تُحْمَرِ	مَ يُحْمَرُوا	مَ يُحْمَرًا	مَ يُحْمَرِ
مَ تُحْمَرُونَ	مَ تُحْمَرًا	مَ تُحْمَرِي	مَ تُحْمَرُوا	مَ تُحْمَرًا	مَ تُحْمَرِ
				مَ تُحْمَرِ	مَ أُحْمَرِ

Ломсиз амр:

اِحْمَرُونَ	اِحْمَرًا	اِحْمَرِي	اِحْمَرُوا	اِحْمَرًا	اِحْمَرِ
-------------	-----------	-----------	------------	-----------	----------

Ломли амр:

لِيَحْمَرُونَ	لِيَحْمَرًا	لِيَحْمَرِ	لِيَحْمَرُوا	لِيَحْمَرًا	لِيَحْمَرِ
				لِيَحْمَرِ	لِأَحْمَرِ

Ломли амрнинг мажҳули:

لِيُحْمَرُونَ	لِيُحْمَرًا	لِيُحْمَرِي	لِيُحْمَرُوا	لِيُحْمَرًا	لِيُحْمَرِ
لِيُحْمَرُونَ	لِيُحْمَرًا	لِيُحْمَرِ	لِيُحْمَرُوا	لِيُحْمَرًا	لِيُحْمَرِ
				لِيُحْمَرِ	لِأَحْمَرِ

Наҳийнинг маълуми:

لَا تُحْمَرُونَ	لَا تُحْمَرًا	لَا تُحْمَرِي	لَا تُحْمَرُوا	لَا تُحْمَرًا	لَا تُحْمَرِ
لَا يَحْمَرُونَ	لَا يَحْمَرًا	لَا يَحْمَرِ	لَا يَحْمَرُوا	لَا يَحْمَرًا	لَا يَحْمَرِ
				لَا يَحْمَرِ	لَا أَحْمَرِ

Наҳийнинг мажҳули:

لَا تُحْمَرْنَ	لَا تُحْمَرَا	لَا تُحْمَرِي	لَا تُحْمَرُوا	لَا تُحْمَرَا	لَا تُحْمَرَنَّ
لَا يُحْمَرْنَ	لَا تُحْمَرَا	لَا تُحْمَرَنَّ	لَا يُحْمَرُوا	لَا يُحْمَرَا	لَا يُحْمَرَنَّ
				لَا تُحْمَرَنَّ	لَا أُحْمَرَنَّ

Замон ва макон исмлари:

مُحْمَرُونَ	مُحْمَرَانِ	مُحْمَرٌ
-------------	-------------	----------

يَسْوَدُّ - اِسْوَدَّ

يَسْوَدُّ - اِسْوَدَّ шу бобнинг (واو) лик мисолидир. Аслида اِسْوَدَّ - يَسْوَدُّ ЭДИ.

“Иштиқоқлари”

اِسْوَدَّ мозий, يَسْوَدُّ музореъ, اِسْوَدَّادًا қораймоқ маъносидаги масдар. لَا يَسْوَدُّ фобил ва мафъулнинг исмлари, لَمْ يَسْوَدَّ жаҳд феъли, لَا يَسْوَدُّ нафий феъли, اِسْوَدَّ ломсиз амр, لَيْسْوَدَّ ломли амр, لَا تَسْوَدَّ наҳий ҳозир, اِسْوَدَّ замон ва макон исмлари ва (ميم) лик масдар.

Мозийнинг маълуми:

اِسْوَدَدَنَّ	اِسْوَدَدَتَا	اِسْوَدَدَتِ	اِسْوَدَدُوا	اِسْوَدَدَا	اِسْوَدَدَنَّ
اِسْوَدَدَتُنَّ	اِسْوَدَدَتُمَا	اِسْوَدَدَتِ	اِسْوَدَدْتُمْ	اِسْوَدَدْتُمَا	اِسْوَدَدَتَتْ
				اِسْوَدَدَنَا	اِسْوَدَدَتُنَّ

Мозийнинг мажхули:

أُسُوْدٌ	أُسُوْدَاتَا	أُسُوْدَاتِ	أُسُوْدُوا	أُسُوْدَا	أُسُوْدٌ
أُسُوْدَاتٌ	أُسُوْدَاتِمَا	أُسُوْدَاتِ	أُسُوْدَاتِم	أُسُوْدَاتِمَا	أُسُوْدَاتِ
				أُسُوْدَاتَنَا	أُسُوْدَاتِ

أُسُوْدٌ ни маълум إِسُوْدَدَ дан мо қабли охири касра إِسُوْدَدَ ва биринчи ҳарфга замма берамиз, учинчи ҳарф ҳам заммага эга бўлади. أُسُوْدِدَ биринчи (دال) ни касрасини ташлаймиз أُسُوْدِدَ шарти пайдо бўлади أُسُوْدٌ бўлди.

Музореънинг маълуми:

يُسُوْدٌ	تُسُوْدَانِ	تُسُوْدٌ	يُسُوْدُونَ	يُسُوْدَانِ	يُسُوْدٌ
تُسُوْدَانِ	تُسُوْدَانِ	تُسُوْدِيْنَ	تُسُوْدُونَ	تُسُوْدَانِ	تُسُوْدٌ
				نُسُوْدٌ	أُسُوْدٌ

Музореънинг мажҳули:

يُسُوْدٌ	تُسُوْدَانِ	تُسُوْدٌ	يُسُوْدُونَ	يُسُوْدَانِ	يُسُوْدٌ
تُسُوْدَانِ	تُسُوْدَانِ	تُسُوْدِيْنَ	تُسُوْدُونَ	تُسُوْدَانِ	تُسُوْدٌ
				نُسُوْدٌ	أُسُوْدٌ

Фозил ва мафъул исмлари:

مُسُوْدَاتٌ	مُسُوْدَاتَانِ	مُسُوْدَةٌ	مُسُوْدُونَ	مُسُوْدَانِ	مُسُوْدٌ
-------------	----------------	------------	-------------	-------------	----------

Жаҳднинг маълуми:

لَمْ يَسُوْدُوا	لَمْ يَسُوْدَا	لَمْ يَسُوْدَ	لَمْ يَسُوْدُوا	لَمْ يَسُوْدَا	لَمْ يَسُوْدَ
-----------------	----------------	---------------	-----------------	----------------	---------------

لَمْ تَسْوَدِّدَنَّ	لَمْ تَسْوَدَّا	لَمْ تَسْوَدِّي	لَمْ تَسْوَدُّوا	لَمْ تَسْوَدَّا	لَمْ تَسْوَدَّ
				لَمْ نَسْوَدَّ	لَمْ أَسْوَدَّ

Жаҳднинг мажҳули:

لَمْ يُسْوَدِّدَنَّ	لَمْ تُسْوَدَّا	لَمْ تُسْوَدِّي	لَمْ يُسْوَدُّوا	لَمْ يُسْوَدَّا	لَمْ يُسْوَدَّ
لَمْ تُسْوَدِّدَنَّ	لَمْ تُسْوَدَّا	لَمْ تُسْوَدِّي	لَمْ تُسْوَدُّوا	لَمْ تُسْوَدَّا	لَمْ تُسْوَدَّ
				لَمْ نُسْوَدَّ	لَمْ أُسْوَدَّ

Нафийнинг маълуми:

لَا يُسْوَدِّدَنَّ	لَا تَسْوَدَّانِ	لَا تَسْوَدِّي	لَا يُسْوَدُّونَ	لَا يُسْوَدَّانِ	لَا يُسْوَدُّ
لَا تُسْوَدِّدَنَّ	لَا تُسْوَدَّانِ	لَا تُسْوَدِّيْنَ	لَا تُسْوَدُّونَ	لَا تُسْوَدَّانِ	لَا تُسْوَدُّ
				لَا نَسْوَدُّ	لَا أُسْوَدُّ

Нафийнинг мажҳули:

لَا يُسْوَدِّدَنَّ	لَا تُسْوَدَّانِ	لَا تُسْوَدِّي	لَا يُسْوَدُّونَ	لَا يُسْوَدَّانِ	لَا يُسْوَدُّ
لَا تُسْوَدِّدَنَّ	لَا تُسْوَدَّانِ	لَا تُسْوَدِّيْنَ	لَا تُسْوَدُّونَ	لَا تُسْوَدَّانِ	لَا تُسْوَدُّ
				لَا نُسْوَدُّ	لَا أُسْوَدُّ

Ломсиз амр:

إِسْوَدِّدَنَّ	إِسْوَدَّا	إِسْوَدِّي	إِسْوَدُّوا	إِسْوَدَّا	إِسْوَدَّ
----------------	------------	------------	-------------	------------	-----------

Ломли амр:

لَيْسْوَدِّدَنَّ	لَيْسْوَدَّا	لَيْسْوَدِّي	لَيْسْوَدُّوا	لَيْسْوَدَّا	لَيْسْوَدَّ
				لَيْنَسْوَدَّ	لَا سْوَدَّ

Ломли амрнинг мажхули:

لُتْسُوْدَدَنَّ	لُتْسُوْدَا	لُتْسُوْدِي	لُتْسُوْدُوَا	لُتْسُوْدَا	لُتْسُوْدَ
لُتْسُوْدَدَنَّ	لُتْسُوْدَا	لُتْسُوْدَ	لُتْسُوْدُوَا	لُتْسُوْدَا	لُتْسُوْدَ
				لُنْسُوْدَ	لَأْسُوْدَ

Наҳийнинг маълуми:

لَا تَسُوْدَدَنَّ	لَا تَسُوْدَا	لَا تَسُوْدِي	لَا تَسُوْدُوَا	لَا تَسُوْدَا	لَا تَسُوْدَ
لَا يَسُوْدَدَنَّ	لَا تَسُوْدَا	لَا تَسُوْدَ	لَا يَسُوْدُوَا	لَا يَسُوْدَا	لَا يَسُوْدَ
				لَا نَسُوْدَ	لَا أَسُوْدَ

Наҳийнинг мажхули:

لَا تَسُوْدَدَنَّ	لَا تَسُوْدَا	لَا تَسُوْدِي	لَا تَسُوْدُوَا	لَا تَسُوْدَا	لَا تَسُوْدَ
لَا تَسُوْدَدَنَّ	لَا تَسُوْدَا	لَا تَسُوْدَ	لَا يَسُوْدُوَا	لَا يَسُوْدَا	لَا يَسُوْدَ
				لَا نَسُوْدَ	لَا أَسُوْدَ

Замон ва макон исмлари:

مُسُوْدُوْنَ	مُسُوْدَانِ	مُسُوْدٌ
--------------	-------------	----------

يَبِيضٌ - اِبْيَضٌ

Худди шунингдек اِبْيَضٌ - يَبِيضٌ шу бобнинг (يا) лик мисолидир. Аслида اِبْيَضٌ - يَبِيضٌ эди. Иккаласида ҳам икки ҳарф бир жинсдан бир калимада келган, ҳар иккаласида ҳам биринчи (ضاد)

ни сокин қиламиз, идғом шарти пайд т бўлгани сабаб, идғом қилинган.

“Иштиқоқлари”

إِبْيَضٌ мозий, مَبْيُضٌ музореъ, اِبْيَاضًا оқармоқ маъносидаги масдар. فَوْبِلٌ ва مَا فَبُولٌ исмлари, لَمْ يَبْيُضْ жаҳд феъли, لَا يَبْيُضُ нафий феъли, لَمْ يَبْيُضْ ломсиз амр, لَمْ يَبْيُضْ ломли амр, لَا يَبْيُضُ наҳий ҳозир, مَبْيُضٌ замон ва макон исмлари ва (ميم) лик масдар.

Мозийнинг маълуми:

إِبْيَضٌ	إِبْيَاضًا	أَبْيَضْتِ	أَبْيَضُوا	أَبْيَضًا	أَبْيَضٌ
إِبْيَضْتِ	أَبْيَضْتُمَا	أَبْيَضْتِ	أَبْيَضْتُمْ	أَبْيَضْتُمَا	أَبْيَضْتِ
				أَبْيَضْنَا	أَبْيَضْتُمْ

Мозийнинг мажҳули:

أَبْيَضٌ	أَبْيَاضًا	أَبْيَضْتِ	أَبْيَضُوا	أَبْيَضًا	أَبْيَضٌ
أَبْيَضْتِ	أَبْيَضْتُمَا	أَبْيَضْتِ	أَبْيَضْتُمْ	أَبْيَضْتُمَا	أَبْيَضْتِ
				أَبْيَضْنَا	أَبْيَضْتُمْ

Музореънинг маълуми:

يَبْيُضُ	تَبْيَضَانِ	تَبْيَضُ	يَبْيَضُونَ	يَبْيَضَانِ	يَبْيُضُ
تَبْيَضُ	تَبْيَضَانِ	تَبْيَضِينَ	تَبْيَضُونَ	تَبْيَضَانِ	تَبْيَضُ
				نَبْيَضُ	أَبْيَضُ

Музорёнинг мажҳули:

يُبَيِّضُ	يُبَيِّضَانِ	يُبَيِّضُ	يُبَيِّضُونَ	يُبَيِّضَانِ	يُبَيِّضُ
يُبَيِّضُ	يُبَيِّضَانِ	يُبَيِّضِينَ	يُبَيِّضُونَ	يُبَيِّضَانِ	يُبَيِّضُ
				يُبَيِّضُ	أُبَيِّضُ

Фойил ва мафъулнинг исмлари:

مُبَيِّضَاتٌ	مُبَيِّضَاتَانِ	مُبَيِّضَةٌ	مُبَيِّضُونَ	مُبَيِّضَانِ	مُبَيِّضٌ
--------------	-----------------	-------------	--------------	--------------	-----------

Жаҳднинг маълуми:

أَمْ يَبَيِّضُ	أَمْ تَبَيِّضُ	أَمْ تَبَيِّضُ	أَمْ يَبَيِّضُوا	أَمْ يَبَيِّضُ	أَمْ يَبَيِّضُ
أَمْ تَبَيِّضُ	أَمْ تَبَيِّضُ	أَمْ تَبَيِّضِي	أَمْ تَبَيِّضُوا	أَمْ تَبَيِّضُ	أَمْ تَبَيِّضُ
				أَمْ نَبَيِّضُ	أَمْ أُبَيِّضُ

Жаҳднинг мажҳули:

أَمْ يَبَيِّضُ	أَمْ تَبَيِّضُ	أَمْ تَبَيِّضُ	أَمْ يَبَيِّضُوا	أَمْ يَبَيِّضُ	أَمْ يَبَيِّضُ
أَمْ تَبَيِّضُ	أَمْ تَبَيِّضُ	أَمْ تَبَيِّضِي	أَمْ تَبَيِّضُوا	أَمْ تَبَيِّضُ	أَمْ تَبَيِّضُ
				أَمْ نَبَيِّضُ	أَمْ أُبَيِّضُ

Нафийнинг маълуми:

لَا يَبَيِّضُ	لَا تَبَيِّضُ	لَا تَبَيِّضُ	لَا يَبَيِّضُونَ	لَا يَبَيِّضَانِ	لَا يَبَيِّضُ
لَا تَبَيِّضُ	لَا تَبَيِّضُ	لَا تَبَيِّضِينَ	لَا تَبَيِّضُونَ	لَا تَبَيِّضَانِ	لَا تَبَيِّضُ
				لَا نَبَيِّضُ	لَا أُبَيِّضُ

Нафийнинг мажҳули:

لَا يُبَيِّضُ	لَا يُبَيِّضَانِ	لَا يُبَيِّضُونَ	لَا يُبَيِّضُونَ	لَا يُبَيِّضَانِ	لَا يُبَيِّضُنَّ
لَا تُبَيِّضُ	لَا تُبَيِّضَانِ	لَا تُبَيِّضِينَ	لَا تُبَيِّضُونَ	لَا تُبَيِّضَانِ	لَا تُبَيِّضُنَّ
				لَا تُبَيِّضُ	لَا أُبَيِّضُ

Ломсиз амр:

إِبْيَضًا	إِبْيَضًا	إِبْيَضِي	إِبْيَضُوا	إِبْيَضًا	إِبْيَضًا
-----------	-----------	-----------	------------	-----------	-----------

Ломли амр:

لِيُبَيِّضَ	لِيُبَيِّضَا	لِيُبَيِّضَ	لِيُبَيِّضُوا	لِيُبَيِّضَا	لِيُبَيِّضَ
				لِنُبَيِّضَ	لَأُبَيِّضَ

Ломли амрнинг мажхули:

لِيُبَيِّضَ	لِيُبَيِّضَا	لِيُبَيِّضِي	لِيُبَيِّضُوا	لِيُبَيِّضَا	لِيُبَيِّضَ
لِيُبَيِّضَ	لِيُبَيِّضَا	لِيُبَيِّضَ	لِيُبَيِّضُوا	لِيُبَيِّضَا	لِيُبَيِّضَ
				لِنُبَيِّضَ	لَأُبَيِّضَ

Наҳийнинг маълуми:

لَا تُبَيِّضُ	لَا تُبَيِّضَانِ	لَا تُبَيِّضِينَ	لَا تُبَيِّضُونَ	لَا تُبَيِّضَانِ	لَا تُبَيِّضُنَّ
لَا يُبَيِّضُ	لَا يُبَيِّضَانِ	لَا يُبَيِّضِينَ	لَا يُبَيِّضُونَ	لَا يُبَيِّضَانِ	لَا يُبَيِّضُنَّ
				لَا تُبَيِّضُ	لَا أُبَيِّضُ

Наҳийнинг мажхули:

لَا تُبَيِّضُ	لَا تُبَيِّضَا	لَا تُبَيِّضِي	لَا تُبَيِّضُوا	لَا تُبَيِّضَا	لَا تُبَيِّضَ
لَا يُبَيِّضُ	لَا يُبَيِّضَا	لَا يُبَيِّضَ	لَا يُبَيِّضُوا	لَا يُبَيِّضَا	لَا يُبَيِّضَ

				لَا نُبَيْضُ	لَا أُبَيْضُ
--	--	--	--	--------------	--------------

Замон ва макон исмлари:

مُبَيْضُونَ	مُبَيْضَانِ	مُبَيْضٌ
-------------	-------------	----------

إِرْعَوَى - يُرْعَوُ - إِرْعَوَوُ - يُرْعَوِي - шу бобнинг ноқиси бўлиб аслида ЭДИ. Иккала сийғани идғом қилишни тарк этдилар ва إِرْعَوَى вазнига солиш учун мозийдаги иккинчи (واو) ни (الف)га ва музореъдаги иккинчи (واو)ни (يا)га қалб қилдилар.

“Иштиқоклари”

إِرْعَوَى мозий, يُرْعَوِي музореъ, مُرْعَوٌ фобилнинг исми, مُرْعَوًا мафъулнинг исми, لَمْ يُرْعَوِ жаҳд феъли, لَا يُرْعَوِي нафий феъли, إِرْعَوِ ломсиз амр, لِيُرْعَوِ ломли амр, لَا تَرْعَوِ нахий ҳозир, مُرْعَوًا замон ва макон исмлари ва (ميم)лик масдар.

Мозийнинг маълуми:

إِرْعَوَيْنِ	إِرْعَوَاتَا	إِرْعَوَاتِ	إِرْعَوُوا	إِرْعَوِيَا	إِرْعَوَى
إِرْعَوِيْنَّ	إِرْعَوِيْتُمَا	إِرْعَوِيْتِ	إِرْعَوِيْتُمْ	إِرْعَوِيْتُمَا	إِرْعَوِيْتِ
				إِرْعَوِينَا	إِرْعَوِيْتُ

Мозийнинг мажҳули:

أَرْعَوِينَ	أَرْعَوَيْتَا	أَرْعَوَيْتَ	أَرْعَوْوَا	أَرْعَوِيَا	أَرْعَوِي
أَرْعَوِيَّتَيْنِ	أَرْعَوَيْتُمَا	أَرْعَوَيْتِ	أَرْعَوَيْتُمْ	أَرْعَوَيْتُمَا	أَرْعَوَيْتَ
				أَرْعَوِينَا	أَرْعَوَيْتُ

Музорёънинг маълуми:

يَرْعَوِينَ	تَرْعَوِيَانِ	تَرْعَوِي	يَرْعَوُونَ	يَرْعَوِيَانِ	يَرْعَوِي
تَرْعَوِيَيْنِ	تَرْعَوِيَانِ	تَرْعَوِيْنَ	تَرْعَوُونَ	تَرْعَوِيَانِ	تَرْعَوِي
				نَرْعَوِي	أَرْعَوِي

Музорёънинг мажҳули:

يُرْعَوِينَ	تُرْعَوِيَانِ	تُرْعَوِي	يُرْعَوُونَ	يُرْعَوِيَانِ	يُرْعَوِي
تُرْعَوِيَيْنِ	تُرْعَوِيَانِ	تُرْعَوِيْنَ	تُرْعَوُونَ	تُرْعَوِيَانِ	تُرْعَوِي
				نُرْعَوِي	أُرْعَوِي

Фобилнинг исми:

مُرْعَوِيَاتٍ	مُرْعَوِيَّتَانِ	مُرْعَوِيَّةٌ	مُرْعَوُونَ	مُرْعَوِيَانِ	مُرْعَوٍ
---------------	------------------	---------------	-------------	---------------	----------

Мафъулнинг исми:

مُرْعَوِيَاتٍ	مُرْعَوِيَّتَانِ	مُرْعَوِيَّةٌ	مُرْعَوُونَ	مُرْعَوِيَانِ	مُرْعَوًا
---------------	------------------	---------------	-------------	---------------	-----------

Жаҳднинг маълуми:

لَمْ يَرْعَوِينَ	لَمْ تَرْعَوِيَا	لَمْ تَرْعَوِي	لَمْ يَرْعَوْوَا	لَمْ يَرْعَوِيَا	لَمْ يَرْعَوِي
لَمْ تَرْعَوِيَيْنِ	لَمْ تَرْعَوِيَا	لَمْ تَرْعَوِي	لَمْ تَرْعَوْوَا	لَمْ تَرْعَوِيَا	لَمْ تَرْعَوِي
				لَمْ نَرْعَوِي	لَمْ أَرْعَوِي

Жаҳднинг мажҳули:

لَمْ يُرْعَوِينَ	لَمْ تُرْعَوِيَا	لَمْ تُرْعَوِ	لَمْ يُرْعَوْوَا	لَمْ يُرْعَوِيَا	لَمْ يُرْعَوِ
لَمْ تُرْعَوِينَ	لَمْ تُرْعَوِيَا	لَمْ تُرْعَوِي	لَمْ تُرْعَوْوَا	لَمْ تُرْعَوِيَا	لَمْ تُرْعَوِ
				لَمْ تُرْعَوِ	لَمْ أُرْعَوِ

Нафийнинг маълуми:

لَا يُرْعَوِينَ	لَا تُرْعَوِيَانِ	لَا تُرْعَوِي	لَا يُرْعَوْوَنَ	لَا يُرْعَوِيَانِ	لَا يُرْعَوِي
لَا تُرْعَوِينَ	لَا تُرْعَوِيَانِ	لَا تُرْعَوِينَ	لَا تُرْعَوْوَنَ	لَا تُرْعَوِيَانِ	لَا تُرْعَوِي
				لَا نُرْعَوِي	لَا أُرْعَوِي

Нафийнинг мажҳули:

لَا يُرْعَوِينَ	لَا تُرْعَوِيَانِ	لَا تُرْعَوِي	لَا يُرْعَوْوَنَ	لَا يُرْعَوِيَانِ	لَا يُرْعَوِي
لَا تُرْعَوِينَ	لَا تُرْعَوِيَانِ	لَا تُرْعَوِينَ	لَا تُرْعَوْوَنَ	لَا تُرْعَوِيَانِ	لَا تُرْعَوِي
				لَا تُرْعَوِي	لَا أُرْعَوِي

Ломсиз амр:

ارْعَوِينَ	ارْعَوِيَا	ارْعَوِي	ارْعَوْوَا	ارْعَوِيَا	ارْعَوِ
------------	------------	----------	------------	------------	---------

Ломли амр:

لِيُرْعَوِينَ	لِيُرْعَوِيَا	لِيُرْعَوِ	لِيُرْعَوْوَا	لِيُرْعَوِيَا	لِيُرْعَوِ
				لِنُرْعَوِ	لَأُرْعَوِ

Ломли амрнинг мажҳули:

لُتْرَعَوِيْنَ	لُتْرَعَوِيَا	لُتْرَعَوِي	لُتْرَعَوُوا	لُتْرَعَوِيَا	لُتْرَعَو
لُيْرَعَوِيْنَ	لُيْرَعَوِيَا	لُيْرَعَو	لُيْرَعَوُوا	لُيْرَعَوِيَا	لُيْرَعَو
				لُنْرَعَو	لَأْرَعَو

Наҳийнинг маълуми:

لَا تُرْعَوِيْنَ	لَا تُرْعَوِيَا	لَا تُرْعَوِي	لَا تُرْعَوُوا	لَا تُرْعَوِيَا	لَا تُرْعَو
لَا يُرْعَوِيْنَ	لَا يُرْعَوِيَا	لَا يُرْعَو	لَا يُرْعَوُوا	لَا يُرْعَوِيَا	لَا يُرْعَو
				لَا نْرَعَو	لَا أْرَعَو

Наҳийнинг мажҳули:

لَا تُرْعَوِيْنَ	لَا تُرْعَوِيَا	لَا تُرْعَوِي	لَا تُرْعَوُوا	لَا تُرْعَوِيَا	لَا تُرْعَو
لَا يُرْعَوِيْنَ	لَا يُرْعَوِيَا	لَا يُرْعَو	لَا يُرْعَوُوا	لَا يُرْعَوِيَا	لَا يُرْعَو
				لَا نْرَعَو	لَا أْرَعَو

Замон ва макон исмлари:

مُرْعَوُونَ	مُرْعَوِيَانِ	مُرْعَوًا
-------------	---------------	-----------

Сулосий мазиднинг еттинчиси اِفْعَالٌ - يَفْعَالٌ бобининг саҳиҳ мисоли اِحْمَارٌ - يَحْمَارُ дир. Бу аслида اِحْمَارٌ - يَحْمَارُ ЭДИ.

“Иштиқоклари”

اِحْمَارٌ мозий, يَحْمَارٌ музореъ, اِحْمِيْرًا яхшигина кизармоқ маъносидаги масдар. مَحْمَارٌ фозил ва мафъул исмлари, مَحْمَارٌ жад

فءلى, لآ يءمارٌ ناфий фءلى, لومسيز امр, لوملي امр, لآ
 ناхий хозир, ءمارٌ замон ва макон исмлари ва (ميم) лик масдар

Мозийнинг маълуми:

إءمارنَ	إءمارتَا	إءمارتِ	إءماروا	إءمارَا	إءمارَ
إءمارنَ	إءمارتَا	إءمارتِ	إءمارؤمَ	إءمارتَمَا	إءمارتَ
				إءمارنَا	إءمارتُ

Мозийнинг мажхули:

أءمورنَ	أءمورتَا	أءمورتِ	أءموروا	أءمورَا	أءمورَ
أءمورنَ	أءمورتَا	أءمورتِ	أءمورؤمَ	أءمورتَمَا	أءمورتَ
				أءمورنَا	أءمورتُ

أءمورٌ ни мозий маълумдан олдик, мо қаблини касра қилдик ва биринчи ҳарфга замма берганимизда учинчи ҳарф (ميم) ҳам заммали бўлади, яъни أءمارٌ бўлди. Алиф сокин мо қабли замма (ألف) ни (واو)га қалб қиламиз أءمورٌ бўлади.

Музорееънинг маълуми:

يءمارنَ	تءمارانَ	تءمارُ	يءمارونَ	يءمارانَ	يءمارُ
تءمارنَ	تءمارانَ	تءمارينَ	تءمارونَ	تءمارانَ	تءمارُ
				نءمارُ	أءمارُ

Музорееънинг мажхули:

يُحْمَارُونَ	يُحْمَارَانِ	يُحْمَارٌ	يُحْمَارُونَ	يُحْمَارَانِ	يُحْمَارٌ
تُحْمَارُونَ	تُحْمَارَانِ	تُحْمَارَيْنِ	تُحْمَارُونَ	تُحْمَارَانِ	تُحْمَارٌ
				تُحْمَارٌ	أَحْمَارٌ

Фoбил ва мафбул муштаракдурлар:

مُحْمَارَاتٌ	مُحْمَارَاتَانِ	مُحْمَارَةٌ	مُحْمَارُونَ	مُحْمَارَانِ	مُحْمَارٌ
--------------	-----------------	-------------	--------------	--------------	-----------

Жаҳднинг маълуми:

لَمْ يَحْمَارُوا	لَمْ يَحْمَارَا	لَمْ يَحْمَارَ	لَمْ يَحْمَارُوا	لَمْ يَحْمَارَا	لَمْ يَحْمَارَ
لَمْ تَحْمَارُوا	لَمْ تَحْمَارَا	لَمْ تَحْمَارِي	لَمْ تَحْمَارُوا	لَمْ تَحْمَارَا	لَمْ تَحْمَارَ
				لَمْ نَحْمَارَ	لَمْ أَحْمَارَ

Жаҳднинг мажҳули:

لَمْ يُحْمَارُوا	لَمْ يُحْمَارَا	لَمْ يُحْمَارَ	لَمْ يُحْمَارُوا	لَمْ يُحْمَارَا	لَمْ يُحْمَارَ
لَمْ تُحْمَارُوا	لَمْ تُحْمَارَا	لَمْ تُحْمَارِي	لَمْ تُحْمَارُوا	لَمْ تُحْمَارَا	لَمْ تُحْمَارَ
				لَمْ نُحْمَارَ	لَمْ أَحْمَارَ

Нафийнинг маълуми:

لَا يَحْمَارُونَ	لَا يَحْمَارَانِ	لَا يَحْمَارُ	لَا يَحْمَارُونَ	لَا يَحْمَارَانِ	لَا يَحْمَارُ
لَا تَحْمَارُونَ	لَا تَحْمَارَانِ	لَا تَحْمَارَيْنِ	لَا تَحْمَارُونَ	لَا تَحْمَارَانِ	لَا تَحْمَارُ
				لَا نَحْمَارُ	لَا أَحْمَارُ

Нафийнинг мажҳули:

لَا يُحْمَارُونَ	لَا يُحْمَارَانِ	لَا يُحْمَارُ	لَا يُحْمَارُونَ	لَا يُحْمَارَانِ	لَا يُحْمَارُ
------------------	------------------	---------------	------------------	------------------	---------------

لَا تُحْمَرُونَ	لَا تُحْمَرَانِ	لَا تُحْمَرَيْنِ	لَا تُحْمَرُونَ	لَا تُحْمَرَانِ	لَا تُحْمَرُ
				لَا تُحْمَرُ	لَا أُحْمَرُ

Ломсиз амр:

إِحْمَارِنَ	إِحْمَارًا	إِحْمَارِي	إِحْمَارُوا	إِحْمَارًا	إِحْمَارًا
-------------	------------	------------	-------------	------------	------------

Ломли амр:

لِيُحْمَرُونَ	لِتُحْمَرَا	لِتُحْمَرَا	لِيُحْمَرُوا	لِيُحْمَرَا	لِيُحْمَرَا
				لِنُحْمَرَا	لَأُحْمَرَا

Ломли амрнинг мажхули:

لِتُحْمَرُونَ	لِتُحْمَرَا	لِتُحْمَرِي	لِتُحْمَرُوا	لِتُحْمَرَا	لِتُحْمَرَا
لِيُحْمَرُونَ	لِيُحْمَرَا	لِيُحْمَرَا	لِيُحْمَرُوا	لِيُحْمَرَا	لِيُحْمَرَا
				لِنُحْمَرَا	لَأُحْمَرَا

Наҳийнинг маълуми:

لَا تُحْمَرُونَ	لَا تُحْمَرَا	لَا تُحْمَرِي	لَا تُحْمَرُوا	لَا تُحْمَرَا	لَا تُحْمَرَا
لَا يُحْمَرُونَ	لَا يُحْمَرَا	لَا يُحْمَرَا	لَا يُحْمَرُوا	لَا يُحْمَرَا	لَا يُحْمَرَا
				لَا نُحْمَرَا	لَا أُحْمَرَا

Наҳийнинг мажхули:

لَا تُحْمَرُونَ	لَا تُحْمَرَا	لَا تُحْمَرِي	لَا تُحْمَرُوا	لَا تُحْمَرَا	لَا تُحْمَرَا
لَا يُحْمَرُونَ	لَا يُحْمَرَا	لَا يُحْمَرَا	لَا يُحْمَرُوا	لَا يُحْمَرَا	لَا يُحْمَرَا
				لَا نُحْمَرَا	لَا أُحْمَرَا

Замон ва макон исмлари:

مُحَمَّرُونَ	مُحَمَّرَانِ	مُحَمَّرًا
--------------	--------------	------------

يَسْوَادٌ - إِسْوَادٌ

يَسْوَادٌ - إِسْوَادٌ шу бобнинг (واو)лик ноқиси бўлиб, аслида бу يَسْوَادٌ - إِسْوَادٌ эди. Биринчи жиндан бўлган икки ҳарф бир калимада келгани боис биринчи "дол"ни ҳаракатини ташладик يَسْوَادٌ - إِسْوَادٌ бўлди ва идғом шарти ҳосил бўлди. Идғом қилдик يَسْوَادٌ - إِسْوَادٌ бўлди.

يَسْوَادٌ мозий, يَسْوَادٌ музореъ, إِسْوَادًا қоп-қораймоқ маъносидаги масдар, مَسْوَادٌ фоъил ва мафъулнинг исмлари, لَمْ يَسْوَدْ жажд феъли, لَا يَسْوَدُ нафий феъли, إِسْوَادٌ ломсиз амр, لَيْسْوَادٌ ломли амр, لَا تَسْوَدُ наҳий ҳозир, مَسْوَادٌ замон ва макон исмлари ва (ميم)лик масдар.

Мозийнинг маълуми:

إِسْوَادَدَنْ	إِسْوَادَاتَا	إِسْوَادَاتِ	إِسْوَادُوا	إِسْوَادًا	إِسْوَادٌ
إِسْوَادَدْتَنَّ	إِسْوَادَدْتُمَا	إِسْوَادَدْتِ	إِسْوَادَدْتُمْ	إِسْوَادَدْتُمَا	إِسْوَادَدْتِ
				إِسْوَادَدْتَنَا	إِسْوَادَدْتِ

Мозийнинг мажхули:

أَسْوَوِدَدَنْ	أَسْوَوِدَدَاتَا	أَسْوَوِدَدَاتِ	أَسْوَوِدَدُوا	أَسْوَوِدَدًا	أَسْوَوِدَدٌ
أَسْوَوِدَدْتَنَّ	أَسْوَوِدَدْتُمَا	أَسْوَوِدَدْتِ	أَسْوَوِدَدْتُمْ	أَسْوَوِدَدْتُمَا	أَسْوَوِدَدْتِ

				أُسُوودِنَا	أُسُوودِنْتُ
--	--	--	--	-------------	--------------

أُسُوودُ сийғасини маълум мозийдан олдик. Биринчи амал мо қаблини касра қилдик, иккинчи амал биринчи ҳарфга замма берамиз, биринчи ҳарф билан учинчи ҳарф ҳам заммалик أُسُوَادُ бўлади. (ألف) сокин мо қабли замма бўлгани сабаб (ألف) ни (واو)га қалб қиламиз أُسُوُودُ бўлади.

Музореънинг маълуми:

يُسُوَادِن	تَسُوَادَانِ	تَسُوَادُ	يُسُوَادُونَ	يُسُوَادَانِ	يُسُوَادُ
تَسُوَادِن	تَسُوَادَانِ	تَسُوَادِيْنَ	تَسُوَادُونَ	تَسُوَادَانِ	تَسُوَادُ
				نَسُوَادُ	أَسُوَادُ

Музореънинг мажҳули:

يُسُوَادِن	تُسُوَادَانِ	تُسُوَادُ	يُسُوَادُونَ	يُسُوَادَانِ	يُسُوَادُ
تُسُوَادِن	تُسُوَادَانِ	تُسُوَادِيْنَ	تُسُوَادُونَ	تُسُوَادَانِ	تُسُوَادُ
				نُسُوَادُ	أُسُوَادُ

Муштарак фойил ва мафъул:

مُسُوَادَاتُ	مُسُوَادَاتَانِ	مُسُوَادَةٌ	مُسُوَادُونَ	مُسُوَادَانِ	مُسُوَادُ
--------------	-----------------	-------------	--------------	--------------	-----------

Жаҳднинг маълуми:

لَمْ يَسُوَادِن	لَمْ تَسُوَادَا	لَمْ تَسُوَادِ	لَمْ يَسُوَادُوا	لَمْ يَسُوَادَا	لَمْ يَسُوَادِ
لَمْ تَسُوَادِن	لَمْ تَسُوَادَا	لَمْ تَسُوَادِي	لَمْ تَسُوَادُوا	لَمْ تَسُوَادَا	لَمْ تَسُوَادِ

				مَمْ نَسْوَادٌ	مَمْ أَسْوَادٌ
--	--	--	--	----------------	----------------

Жаҳднинг мажҳули:

مَمْ يُسْوَادُ	مَمْ تُسْوَادَا	مَمْ تُسْوَادُ	مَمْ يُسْوَادُوا	مَمْ يُسْوَادَا	مَمْ يُسْوَادُ
مَمْ تُسْوَادِذَنْ	مَمْ تُسْوَادَا	مَمْ تُسْوَادِي	مَمْ تُسْوَادُوا	مَمْ تُسْوَادَا	مَمْ تُسْوَادُ
				مَمْ نَسْوَادٌ	مَمْ أَسْوَادٌ

Нафийнин маълуми:

لَا يُسْوَادِذَنْ	لَا تُسْوَادَانِ	لَا تُسْوَادُ	لَا يُسْوَادُونَ	لَا يُسْوَادَانِ	لَا يُسْوَادُ
لَا تُسْوَادِذَنْ	لَا تُسْوَادَانِ	لَا تُسْوَادِي	لَا تُسْوَادُونَ	لَا تُسْوَادَانِ	لَا تُسْوَادُ
				لَا نَسْوَادٌ	لَا أَسْوَادٌ

Нафийнинг мажҳули:

لَا يُسْوَادِذَنْ	لَا تُسْوَادَانِ	لَا تُسْوَادُ	لَا يُسْوَادُونَ	لَا يُسْوَادَانِ	لَا يُسْوَادُ
لَا تُسْوَادِذَنْ	لَا تُسْوَادَانِ	لَا تُسْوَادِي	لَا تُسْوَادُونَ	لَا تُسْوَادَانِ	لَا تُسْوَادُ
				لَا نَسْوَادٌ	لَا أَسْوَادٌ

Ломсиз амр:

إِسْوَادِذَنْ	إِسْوَادَا	إِسْوَادِي	إِسْوَادُوا	إِسْوَادَا	إِسْوَادُ
---------------	------------	------------	-------------	------------	-----------

Ломли амр:

لَيْسْوَادِذَنْ	لَيْسْوَادَا	لَيْسْوَادُ	لَيْسْوَادُوا	لَيْسْوَادَا	لَيْسْوَادُ
				لَيْسْوَادٌ	لَا سْوَادٌ

Ломли амрнинг мажҳули:

لِئْسَوَادِدَنْ	لِئْسَوَادًا	لِئْسَوَادِي	لِئْسَوَادُوا	لِئْسَوَادًا	لِئْسَوَادٌ
لِئْسَوَادِدَنْ	لِئْسَوَادًا	لِئْسَوَادٌ	لِئْسَوَادُوا	لِئْسَوَادًا	لِئْسَوَادٌ
				لِئْسَوَادٌ	لِئْسَوَادٌ

Наҳийнинг маълуми:

لَا تَسْوَادِدَنْ	لَا تَسْوَادًا	لَا تَسْوَادِي	لَا تَسْوَادُوا	لَا تَسْوَادًا	لَا تَسْوَادٌ
لَا يَسْوَادِدَنْ	لَا تَسْوَادًا	لَا تَسْوَادٌ	لَا يَسْوَادُوا	لَا يَسْوَادًا	لَا يَسْوَادٌ
				لَا نَسْوَادٌ	لَا أَسْوَادٌ

Наҳийнинг мажҳули:

لَا تُسْوَادِدَنْ	لَا تُسْوَادًا	لَا تُسْوَادِي	لَا تُسْوَادُوا	لَا تُسْوَادًا	لَا تُسْوَادٌ
لَا يُسْوَادِدَنْ	لَا تُسْوَادًا	لَا تُسْوَادٌ	لَا يُسْوَادُوا	لَا يُسْوَادًا	لَا يُسْوَادٌ
				لَا نُسْوَادٌ	لَا أُسْوَادٌ

Замон ва макон исмлари:

مُسْوَادُونَ	مُسْوَادَانِ	مُسْوَادٌ
--------------	--------------	-----------

يَبْيَاضٌ - اِبْيَاضٌ

Худди шунингдек шу бобнинг (я)лик мисоли اِبْيَاضٌ - يَبْيَاضٌ бўлиб аслида اِبْيَاضٌ - يَبْيَاضٌ эди.

“Иштиқоқлари”

إِبْيَاضٌ MOZIЙ, مَبْيَاضٌ музореъ, اِبْيَاضًا оппоқ бўлмоқ маъносидаги масдар, مَبْيَاضٌ фоъил ва мафъулнинг исмлари, لَمْ يَبْيَاضْ жаҳд феъли, لَا يَبْيَاضُ нафий феъли, اِبْيَاضٌ ломсиз амр, لَيَبْيَاضُ ломли амр, لَا تَبْيَاضُ наҳий ҳозир, مَبْيَاضٌ замон ва макон исмлари ва (ميم)лик масдар.

Мозийнинг маълуми:

اِبْيَاضٌ	اِبْيَاضًا	اِبْيَاضَتْ	اِبْيَاضُوا	اِبْيَاضًا	اِبْيَاضٌ
اِبْيَاضُتُمْ	اِبْيَاضْتُمْ	اِبْيَاضْتِ	اِبْيَاضْتُمْ	اِبْيَاضْتُمْ	اِبْيَاضْتِ
				اِبْيَاضْنَا	اِبْيَاضْتِ

Мозийнинг мажҳули:

اَبْيُوضِضَ	اَبْيُوضِضَا	اَبْيُوضِضَتْ	اَبْيُوضِضُوا	اَبْيُوضِضَا	اَبْيُوضِضٌ
اَبْيُوضِضْتُمْ	اَبْيُوضِضْتُمْ	اَبْيُوضِضْتِ	اَبْيُوضِضْتُمْ	اَبْيُوضِضْتُمْ	اَبْيُوضِضْتِ
				اَبْيُوضِضْنَا	اَبْيُوضِضْتِ

Музореънинг маълуми:

يَبْيَاضُ	يَبْيَاضَانِ	يَبْيَاضُ	يَبْيَاضُونَ	يَبْيَاضَانِ	يَبْيَاضٌ
يَبْيَاضُتُمْ	يَبْيَاضَانِ	يَبْيَاضِينَ	يَبْيَاضُونَ	يَبْيَاضَانِ	يَبْيَاضُ
				يَبْيَاضُ	اَبْيَاضٌ

Музореънинг мажҳули:

يُبْيَاضُ	يُبْيَاضَانِ	يُبْيَاضُ	يُبْيَاضُونَ	يُبْيَاضَانِ	يُبْيَاضٌ
يُبْيَاضُتُمْ	يُبْيَاضَانِ	يُبْيَاضِينَ	يُبْيَاضُونَ	يُبْيَاضَانِ	يُبْيَاضُ
				يُبْيَاضُ	اَبْيَاضٌ

Мозийнинг **أَبْيُوضٌ** сийғасини мозийнинг маълумидан олинди. Биринчи ҳарфга замма бердик, учинчи ҳарф ҳам биринчи ҳарфнинг заммасини олади, яъни **أَبْيَاضٌ** бўлади. **ألف** сокин мо қабли замма (واو)га қалб қилинди **أَبْيُوضٌ** бўлди.

Фозил ва мафъулнинг исмлари муштаракдир:

مُبَيَّضَاتٌ	مُبَيَّضَاتٍ	مُبَيَّضَةٌ	مُبَيَّضُونَ	مُبَيَّضَانِ	مُبَيَّضٌ
--------------	--------------	-------------	--------------	--------------	-----------

Жаҳднинг маълуми:

مُتَبَيِّضِينَ	مُتَبَيِّضًا	مُتَبَيِّضٌ	مُتَبَيِّضُوا	مُتَبَيِّضًا	مُتَبَيِّضٌ
مُتَبَيِّضِينَ	مُتَبَيِّضًا	مُتَبَيِّضِي	مُتَبَيِّضُوا	مُتَبَيِّضًا	مُتَبَيِّضٌ
				مُتَبَيِّضٌ	مُتَبَيِّضٌ

Жаҳднинг мажҳули:

مُتَبَيِّضِينَ	مُتَبَيِّضًا	مُتَبَيِّضٌ	مُتَبَيِّضُوا	مُتَبَيِّضًا	مُتَبَيِّضٌ
مُتَبَيِّضِينَ	مُتَبَيِّضًا	مُتَبَيِّضِي	مُتَبَيِّضُوا	مُتَبَيِّضًا	مُتَبَيِّضٌ
				مُتَبَيِّضٌ	مُتَبَيِّضٌ

Нафийнинг маълуми:

لَا مُتَبَيِّضِينَ	لَا مُتَبَيِّضَانِ	لَا مُتَبَيِّضٌ	لَا مُتَبَيِّضُونَ	لَا مُتَبَيِّضَانِ	لَا مُتَبَيِّضٌ
لَا مُتَبَيِّضِينَ	لَا مُتَبَيِّضَانِ	لَا مُتَبَيِّضِينَ	لَا مُتَبَيِّضُونَ	لَا مُتَبَيِّضَانِ	لَا مُتَبَيِّضٌ
				لَا مُتَبَيِّضٌ	لَا مُتَبَيِّضٌ

Нафийнинг мажхули:

لَا يُبَيِّضُ	لَا تُبَيِّضَانِ	لَا تُبَيِّضُ	لَا يُبَيِّضُونَ	لَا يُبَيِّضَانِ	لَا يُبَيِّضُ
لَا تُبَيِّضُ	لَا تُبَيِّضَانِ	لَا تُبَيِّضِينَ	لَا تُبَيِّضُونَ	لَا تُبَيِّضَانِ	لَا تُبَيِّضُ
				لَا تُبَيِّضُ	لَا أُبَيِّضُ

Ломсиз амр:

إِبْيَاضُ	إِبْيَاضًا	إِبْيَاضِي	إِبْيَاضُوا	إِبْيَاضًا	إِبْيَاضٌ
-----------	------------	------------	-------------	------------	-----------

Ломли амр:

لِيُبَيِّضَ	لَتُبَيِّضَا	لَتُبَيِّضِي	لِيُبَيِّضُوا	لِيُبَيِّضَا	لِيُبَيِّضَ
				لِنُبَيِّضَ	لَأُبَيِّضَ

Ломли амрнинг мажхули:

لَتُبَيِّضَ	لَتُبَيِّضَا	لَتُبَيِّضِي	لَتُبَيِّضُوا	لَتُبَيِّضَا	لَتُبَيِّضَ
لِيُبَيِّضَ	لِيُبَيِّضَا	لِيُبَيِّضِي	لِيُبَيِّضُوا	لِيُبَيِّضَا	لِيُبَيِّضَ
				لِنُبَيِّضَ	لَأُبَيِّضَ

Наҳийнинг маълуми:

لَا تَبَيِّضُ	لَا تَبَيِّضَانِ	لَا تَبَيِّضِي	لَا تَبَيِّضُوا	لَا تَبَيِّضَانِ	لَا تَبَيِّضُ
لَا يُبَيِّضُ	لَا يُبَيِّضَانِ	لَا يُبَيِّضِي	لَا يُبَيِّضُونَ	لَا يُبَيِّضَانِ	لَا يُبَيِّضُ
				لَا تُبَيِّضُ	لَا أُبَيِّضُ

Наҳийнинг мажхули:

لَا تُبَيِّضُ	لَا تُبَيِّضَانِ	لَا تُبَيِّضِي	لَا تُبَيِّضُونَ	لَا تُبَيِّضَانِ	لَا تُبَيِّضُ
---------------	------------------	----------------	------------------	------------------	---------------

لَا يُبْيَضُّنَّ	لَا تُبْيَضُّنَّ	لَا تُبْيَضُّنَّ	لَا يُبْيَضُّوْا	لَا يُبْيَضُّنَّ	لَا يُبْيَضُّنَّ
				لَا نُبْيَضُّنَّ	لَا أُبْيَضُّنَّ

Замон ва макон исмлари:

مُبْيَضُّونَ	مُبْيَضُّانِ	مُبْيَضُّنَّ
--------------	--------------	--------------

Юқорида ўтган уч боб мутаъаддий бўлмай, балки фақат лозим бўлади.

Сулосий мазиднинг саккизинчи боби تَفَعَّلَ - يَتَفَعَّلُ дир. Бунинг мисоли تَفَصَّحَ - يَتَفَصَّحُ бўлиб, аслида تَفَصَّحَ - يَتَفَصَّحُ ЭДИ.

“Иштиқоқлари”

تَفَصَّحَ мозий, يَتَفَصَّحُ музореъ, تَفَصُّحًا нотик бўлмоқ маъносидаги масдар, تَفَصَّحَ фобилнинг исми, تَفَصَّحَ мафъулнинг исми, لَمْ يَتَفَصَّحْ жаҳд феъли, تَفَصَّحَ لَا нафий феъли, تَفَصَّحَ ломсиз амр, لِيَتَفَصَّحْ ломли амр, تَفَصَّحَ لَا наҳий ҳозир, تَفَصَّحَ замон ва макон исмлари ва (ميم)лик масдар.

Мозийнинг маълуми:

تَفَصَّحْنَ	تَفَصَّحْنَا	تَفَصَّحْتِ	تَفَصَّحُوا	تَفَصَّحَا	تَفَصَّحَ
تَفَصَّحْنَ	تَفَصَّحْنَا	تَفَصَّحْتِ	تَفَصَّحْتُمْ	تَفَصَّحْتُمَا	تَفَصَّحْتِ
				تَفَصَّحْنَا	تَفَصَّحْتِ

Мозийнинг мажхули:

تُفَصِّحْنَ	تُفَصِّحَتَا	تُفَصِّحَتِ	تُفَصِّحُوا	تُفَصِّحَا	تُفَصِّحُ
تُفَصِّحْنَ	تُفَصِّحَتُمَا	تُفَصِّحَتِ	تُفَصِّحْتُمْ	تُفَصِّحْتُمَا	تُفَصِّحَتِ
				تُفَصِّحْنَا	تُفَصِّحْتُ

Музорейнинг маълуми:

يُتَفَصِّحْنَ	تَتَفَصِّحَانِ	تَتَفَصِّحُ	يَتَفَصِّحُونَ	يَتَفَصِّحَانِ	يَتَفَصِّحُ
تَتَفَصِّحْنَ	تَتَفَصِّحَانِ	تَتَفَصِّحِينَ	تَتَفَصِّحُونَ	تَتَفَصِّحَانِ	تَتَفَصِّحُ
				نَتَفَصِّحُ	أَتَفَصِّحُ

Музорейнинг мажхули:

يُتَفَصِّحْنَ	تَتَفَصِّحَانِ	تَتَفَصِّحُ	يَتَفَصِّحُونَ	يَتَفَصِّحَانِ	يَتَفَصِّحُ
تَتَفَصِّحْنَ	تَتَفَصِّحَانِ	تَتَفَصِّحِينَ	تَتَفَصِّحُونَ	تَتَفَصِّحَانِ	تَتَفَصِّحُ
				نَتَفَصِّحُ	أَتَفَصِّحُ

Фобилнинг исми:

مُتَفَصِّحَاتٌ	مُتَفَصِّحَاتَانِ	مُتَفَصِّحَةٌ	مُتَفَصِّحُونَ	مُتَفَصِّحَانِ	مُتَفَصِّحٌ
----------------	-------------------	---------------	----------------	----------------	-------------

Мафълнинг исми:

مُتَفَصِّحَاتٌ	مُتَفَصِّحَاتَانِ	مُتَفَصِّحَةٌ	مُتَفَصِّحُونَ	مُتَفَصِّحَانِ	مُتَفَصِّحٌ
----------------	-------------------	---------------	----------------	----------------	-------------

Жахднинг маълуми:

لَمْ يَتَفَصِّحْنَ	لَمْ تَتَفَصِّحَا	لَمْ تَتَفَصِّحِ	لَمْ يَتَفَصِّحُوا	لَمْ يَتَفَصِّحَا	لَمْ يَتَفَصِّحُ
--------------------	-------------------	------------------	--------------------	-------------------	------------------

لَمْ تُتَفَصَّحْ	لَمْ تُتَفَصَّحَا	لَمْ تُتَفَصَّحِي	لَمْ يُتَفَصَّحُوا	لَمْ يُتَفَصَّحَا	لَمْ تُتَفَصَّحْ
				لَمْ تُتَفَصَّحْ	لَمْ أُتَفَصَّحْ

Жаҳднинг мажҳули:

لَمْ يُتَفَصَّحْ	لَمْ تُتَفَصَّحَا	لَمْ تُتَفَصَّحِي	لَمْ يُتَفَصَّحُوا	لَمْ يُتَفَصَّحَا	لَمْ تُتَفَصَّحْ
لَمْ تُتَفَصَّحْ	لَمْ تُتَفَصَّحَا	لَمْ تُتَفَصَّحِي	لَمْ تُتَفَصَّحُوا	لَمْ تُتَفَصَّحَا	لَمْ تُتَفَصَّحْ
				لَمْ تُتَفَصَّحْ	لَمْ أُتَفَصَّحْ

Ломсиз амр:

تَفَصَّحْ	تَفَصَّحَا	تَفَصَّحِي	تَفَصَّحُوا	تَفَصَّحَا	تَفَصَّحْ
-----------	------------	------------	-------------	------------	-----------

Ломли амр:

لِيَتَفَصَّحْ	لِيَتَفَصَّحَا	لِيَتَفَصَّحِي	لِيَتَفَصَّحُوا	لِيَتَفَصَّحَا	لِيَتَفَصَّحْ
				لِيَتَفَصَّحْ	لَا تُتَفَصَّحْ

Ломли амрнинг мажҳули:

لِيَتَفَصَّحْ	لِيَتَفَصَّحَا	لِيَتَفَصَّحِي	لِيَتَفَصَّحُوا	لِيَتَفَصَّحَا	لِيَتَفَصَّحْ
لِيَتَفَصَّحْ	لِيَتَفَصَّحَا	لِيَتَفَصَّحِي	لِيَتَفَصَّحُوا	لِيَتَفَصَّحَا	لِيَتَفَصَّحْ
				لِيَتَفَصَّحْ	لَا تُتَفَصَّحْ

Наҳийнинг маълуми:

لَا تُتَفَصَّحْ	لَا تُتَفَصَّحَا	لَا تُتَفَصَّحِي	لَا تُتَفَصَّحُوا	لَا تُتَفَصَّحَا	لَا تُتَفَصَّحْ
لَا يُتَفَصَّحْ	لَا يُتَفَصَّحَا	لَا يُتَفَصَّحِي	لَا يُتَفَصَّحُوا	لَا يُتَفَصَّحَا	لَا يُتَفَصَّحْ
				لَا تُتَفَصَّحْ	لَا أُتَفَصَّحْ

Наҳийнинг мажҳули:

لَا تُتَفَصَّحْنَ	لَا تُتَفَصَّحَا	لَا تُتَفَصَّحِي	لَا تُتَفَصَّحُوا	لَا تُتَفَصَّحَا	لَا تُتَفَصَّحْ
لَا يُتَفَصَّحْنَ	لَا يُتَفَصَّحَا	لَا تُتَفَصَّحْ	لَا يُتَفَصَّحُوا	لَا يُتَفَصَّحَا	لَا يُتَفَصَّحْ
				لَا تُتَفَصَّحْ	لَا أُتَفَصَّحْ

Замон ва макон исмлари:

مُتَفَصَّحُونَ	مُتَفَصَّحَانِ	مُتَفَصَّحٌ
----------------	----------------	-------------

يَتَجَدَّدُ - جَدَّدَ

يَتَجَدَّدُ - جَدَّدَ шу бобнинг музоъафига мисол бўлиб, аслида جَدَّدَ ва يَتَجَدَّدُ эди.

“Иштиқоклари”

جَدَّدَ мозий, يَتَجَدَّدُ музореъ, جَدَّدَا янгиланмоқ маъносидаги масдар, مُتَجَدِّدٌ фобилнинг исми, مُتَجَدِّدٌ мафъулнинг исми, لَمْ يَتَجَدَّدْ жаҳд феъли, لَا يَتَجَدَّدُ нафий феъли, جَدَّدَ ломсиз амр, لِيَتَجَدَّدَ ломли амр, لَا تَتَجَدَّدُ наҳий ҳозир, مُتَجَدِّدٌ замон ва макон исмлари ва (ميم)лик масдар.

Мозийнинг маълуми:

بُجِدِّدَنَّ	بُجِدِّدَنَا	بُجِدِّدْتِ	بُجِدِّدُوا	بُجِدِّدَا	بُجِدِّدْ
بُجِدِّدْنِي	بُجِدِّدْنَا	بُجِدِّدْتِ	بُجِدِّدْتُمْ	بُجِدِّدْتُمَا	بُجِدِّدْتِ
				بُجِدِّدْنَا	بُجِدِّدْتِ

Мозийнинг мажҳули:

بُجِدِّدَنَّ	بُجِدِّدَنَا	بُجِدِّدْتِ	بُجِدِّدُوا	بُجِدِّدَا	بُجِدِّدْ
بُجِدِّدْنِي	بُجِدِّدْنَا	بُجِدِّدْتِ	بُجِدِّدْتُمْ	بُجِدِّدْتُمَا	بُجِدِّدْتِ
				بُجِدِّدْنَا	بُجِدِّدْتِ

Музорейнинг маълуми:

يُتَجَدَّدَنَّ	يُتَجَدَّدَانِ	يُتَجَدَّدُ	يُتَجَدَّدُونَ	يُتَجَدَّدَانِ	يُتَجَدَّدُ
يُتَجَدَّدَنَّ	يُتَجَدَّدَانِ	يُتَجَدَّدِينَ	يُتَجَدَّدُونَ	يُتَجَدَّدَانِ	يُتَجَدَّدُ
				يُتَجَدَّدُ	أُتَجَدَّدُ

Музорейнинг мажҳули:

يُتَجَدَّدَنَّ	يُتَجَدَّدَانِ	يُتَجَدَّدُ	يُتَجَدَّدُونَ	يُتَجَدَّدَانِ	يُتَجَدَّدُ
يُتَجَدَّدَنَّ	يُتَجَدَّدَانِ	يُتَجَدَّدِينَ	يُتَجَدَّدُونَ	يُتَجَدَّدَانِ	يُتَجَدَّدُ
				يُتَجَدَّدُ	أُتَجَدَّدُ

Фобилнинг исми:

مُتَجَدِّدَاتٌ	مُتَجَدِّدَاتَانِ	مُتَجَدِّدَةٌ	مُتَجَدِّدُونَ	مُتَجَدِّدَانِ	مُتَجَدِّدٌ
----------------	-------------------	---------------	----------------	----------------	-------------

Мафбулнинг исми:

مُتَجَدِّدَاتٌ	مُتَجَدِّدَاتَانِ	مُتَجَدِّدَةٌ	مُتَجَدِّدُونَ	مُتَجَدِّدَانِ	مُتَجَدِّدٌ
----------------	-------------------	---------------	----------------	----------------	-------------

Жаҳднинг маълуми:

لَمْ يَتَّجِدْ	لَمْ يَتَّجِدَا	لَمْ يَتَّجِدْ	لَمْ يَتَّجِدُوا	لَمْ يَتَّجِدَا	لَمْ يَتَّجِدْ
لَمْ تَتَّجِدْ	لَمْ تَتَّجِدَا	لَمْ تَتَّجِدِي	لَمْ تَتَّجِدُوا	لَمْ تَتَّجِدَا	لَمْ تَتَّجِدْ
				لَمْ نَتَّجِدْ	لَمْ أَتَّجِدْ

Жаҳднинг мажҳули:

لَمْ يُتَّجِدْ	لَمْ تُتَّجِدَا	لَمْ تُتَّجِدْ	لَمْ يُتَّجِدُوا	لَمْ يُتَّجِدَا	لَمْ يُتَّجِدْ
لَمْ تُتَّجِدْ	لَمْ تُتَّجِدَا	لَمْ تُتَّجِدِي	لَمْ تُتَّجِدُوا	لَمْ تُتَّجِدَا	لَمْ تُتَّجِدْ
				لَمْ نُتَّجِدْ	لَمْ أُتَّجِدْ

Нафийнинг маълуми:

لَا يَتَّجِدْ	لَا تَتَّجِدَانِ	لَا تَتَّجِدُ	لَا يَتَّجِدُونَ	لَا يَتَّجِدَانِ	لَا يَتَّجِدُ
لَا تَتَّجِدْ	لَا تَتَّجِدَانِ	لَا تَتَّجِدِينَ	لَا تَتَّجِدُونَ	لَا تَتَّجِدَانِ	لَا تَتَّجِدُ
				لَا نَتَّجِدُ	لَا أَتَّجِدُ

Нафийнинг мажҳули:

لَا يُتَّجِدْ	لَا تُتَّجِدَانِ	لَا تُتَّجِدُ	لَا يُتَّجِدُونَ	لَا يُتَّجِدَانِ	لَا يُتَّجِدُ
لَا تُتَّجِدْ	لَا تُتَّجِدَانِ	لَا تُتَّجِدِينَ	لَا تُتَّجِدُونَ	لَا تُتَّجِدَانِ	لَا تُتَّجِدُ
				لَا نُتَّجِدُ	لَا أُتَّجِدُ

Ломсиз амр:

بِحَدِّ	بِحَدَّ	بِحَدِّ	بِحَدُّو	بِحَدَّ	بِحَدِّ
---------	---------	---------	----------	---------	---------

Ломли амр:

لِيَتَّجِدَنَّ	لِيَتَّجِدَا	لِيَتَّجِدَا	لِيَتَّجِدُوا	لِيَتَّجِدَا	لِيَتَّجِدَا
				لِيَتَّجِدَا	لَا يُتَّجِدُ

Ломли амрнинг мажхули:

لِيَتَّجِدَنَّ	لِيَتَّجِدَا	لِيَتَّجِدَا	لِيَتَّجِدُوا	لِيَتَّجِدَا	لِيَتَّجِدَا
لِيَتَّجِدَنَّ	لِيَتَّجِدَا	لِيَتَّجِدَا	لِيَتَّجِدُوا	لِيَتَّجِدَا	لِيَتَّجِدَا
				لِيَتَّجِدَا	لَا يُتَّجِدُ

Наҳийнинг маълуми:

لَا تَتَّجِدَنَّ	لَا تَتَّجِدَا	لَا تَتَّجِدَا	لَا تَتَّجِدُوا	لَا تَتَّجِدَا	لَا تَتَّجِدَا
لَا يَتَّجِدَنَّ	لَا تَتَّجِدَا	لَا تَتَّجِدَا	لَا يَتَّجِدُوا	لَا يَتَّجِدَا	لَا يَتَّجِدَا
				لَا تَتَّجِدَا	لَا أُتَّجِدُ

Наҳийнинг мажхули:

لَا تُتَّجِدَنَّ	لَا تُتَّجِدَا	لَا تُتَّجِدَا	لَا تُتَّجِدُوا	لَا تُتَّجِدَا	لَا تُتَّجِدَا
لَا يُتَّجِدَنَّ	لَا تُتَّجِدَا	لَا تُتَّجِدَا	لَا يُتَّجِدُوا	لَا يُتَّجِدَا	لَا يُتَّجِدَا
				لَا تُتَّجِدَا	لَا أُتَّجِدُ

Замон ва макон исмлари:

مُتَّجِدُونَ	مُتَّجِدَاتَانِ	مُتَّجِدٌ
--------------	-----------------	-----------

بِتَوْرَدُ - تَوْرَدُ

تَوَرَّدَ - يَتَوَرَّدُ шу бобнинг (واو) лик мисолидир.

“Иштиқоқлари”

تَوَرَّدَ мозий, يَتَوَرَّدُ музореъ, تَوَرَّدًا қизармоқ, ёноқлари гул каби лов-лов ёнмоқ маъносидаги масдар, مُوَرَّدٌ фоъилнинг исми, مُوَرَّدٌ мафъулнинг исми, لَمْ يَتَوَرَّدْ жажд феъли, لَا يَتَوَرَّدُ нафий феъли, تَوَرَّدَ ломсиз амр, لِيَتَوَرَّدَ ломли амр, لَا تَتَوَرَّدُ нахий ҳозир, مُتَوَرَّدٌ замон ва макон исмлари ва (ميم) лик масдар.

Мозийнинг маълуми:

تَوَرَّدَ	تَوَرَّدَتَا	تَوَرَّدَتِ	تَوَرَّدُوا	تَوَرَّدَا	تَوَرَّدَ
تَوَرَّدْتَنِ	تَوَرَّدْتُمَا	تَوَرَّدَتِ	تَوَرَّدْتُمْ	تَوَرَّدْتُمَا	تَوَرَّدَتِ
				تَوَرَّدْنَا	تَوَرَّدْتُ

Мозийнинг мажҳули:

تَوَرَّدَ	تَوَرَّدَتَا	تَوَرَّدَتِ	تَوَرَّدُوا	تَوَرَّدَا	تَوَرَّدَ
تَوَرَّدْتَنِ	تَوَرَّدْتُمَا	تَوَرَّدَتِ	تَوَرَّدْتُمْ	تَوَرَّدْتُمَا	تَوَرَّدَتِ
				تَوَرَّدْنَا	تَوَرَّدْتُ

Музореънинг маълуми:

يَتَوَرَّدَ	يَتَوَرَّدَانِ	يَتَوَرَّدُ	يَتَوَرَّدُونَ	يَتَوَرَّدَانِ	يَتَوَرَّدُ
يَتَوَرَّدَنَّ	يَتَوَرَّدَانِ	يَتَوَرَّدِينَ	يَتَوَرَّدُونَ	يَتَوَرَّدَانِ	يَتَوَرَّدُ

				نَتَوَرَّدُ	أَتَوَرَّدُ
--	--	--	--	-------------	-------------

Музорейнинг мажҳули:

يَتَوَرَّدَنَّ	تَتَوَرَّدَانِ	تَتَوَرَّدُ	يَتَوَرَّدُونَ	يَتَوَرَّدَانِ	يَتَوَرَّدُ
تَتَوَرَّدَنَّ	تَتَوَرَّدَانِ	تَتَوَرَّدِينَ	تَتَوَرَّدُونَ	تَتَوَرَّدَانِ	تَتَوَرَّدُ
				نَتَوَرَّدُ	أَتَوَرَّدُ

Фобилнинг исми:

مُتَوَرِّدَاتٌ	مُتَوَرِّدَاتَانِ	مُتَوَرِّدَةٌ	مُتَوَرِّدُونَ	مُتَوَرِّدَانِ	مُتَوَرِّدٌ
----------------	-------------------	---------------	----------------	----------------	-------------

Мафъулнинг исми:

مُتَوَرِّدَاتٌ	مُتَوَرِّدَاتَانِ	مُتَوَرِّدَةٌ	مُتَوَرِّدُونَ	مُتَوَرِّدَانِ	مُتَوَرِّدٌ
----------------	-------------------	---------------	----------------	----------------	-------------

Жаҳднинг маълуми:

مَمَّ يَتَوَرَّدَنَّ	مَمَّ تَتَوَرَّدَا	مَمَّ تَتَوَرَّدُ	مَمَّ يَتَوَرَّدُوا	مَمَّ يَتَوَرَّدَا	مَمَّ يَتَوَرَّدُ
مَمَّ تَتَوَرَّدَنَّ	مَمَّ تَتَوَرَّدَا	مَمَّ تَتَوَرَّدِي	مَمَّ تَتَوَرَّدُوا	مَمَّ تَتَوَرَّدَا	مَمَّ تَتَوَرَّدُ
				مَمَّ نَتَوَرَّدُ	مَمَّ أَتَوَرَّدُ

Жаҳднинг мажҳули:

مَمَّ يَتَوَرَّدَنَّ	مَمَّ تَتَوَرَّدَا	مَمَّ تَتَوَرَّدُ	مَمَّ يَتَوَرَّدُوا	مَمَّ يَتَوَرَّدَا	مَمَّ يَتَوَرَّدُ
مَمَّ تَتَوَرَّدَنَّ	مَمَّ تَتَوَرَّدَا	مَمَّ تَتَوَرَّدِي	مَمَّ تَتَوَرَّدُوا	مَمَّ تَتَوَرَّدَا	مَمَّ تَتَوَرَّدُ
				مَمَّ نَتَوَرَّدُ	مَمَّ أَتَوَرَّدُ

Нафийнинг маълуми:

لَا يَتَوَرَّدَنَّ	لَا تَتَوَرَّدَانِ	لَا تَتَوَرَّدُ	لَا يَتَوَرَّدُونَ	لَا يَتَوَرَّدَانِ	لَا يَتَوَرَّدُ
لَا تَتَوَرَّدَنَّ	لَا تَتَوَرَّدَانِ	لَا تَتَوَرَّدِينَ	لَا تَتَوَرَّدُونَ	لَا تَتَوَرَّدَانِ	لَا تَتَوَرَّدُ
				لَا نَتَوَرَّدُ	لَا أَتَوَرَّدُ

Нафийнинг мажҳули:

لَا يُتَوَرَّدَنَّ	لَا تُتَوَرَّدَانِ	لَا تُتَوَرَّدُ	لَا يُتَوَرَّدُونَ	لَا يُتَوَرَّدَانِ	لَا يُتَوَرَّدُ
لَا تُتَوَرَّدَنَّ	لَا تُتَوَرَّدَانِ	لَا تُتَوَرَّدِينَ	لَا تُتَوَرَّدُونَ	لَا تُتَوَرَّدَانِ	لَا تُتَوَرَّدُ
				لَا نُتَوَرَّدُ	لَا أَتَوَرَّدُ

Ломсиз амр:

تَوَرَّدَنَّ	تَوَرَّدَا	تَوَرَّدِي	تَوَرَّدُوا	تَوَرَّدَا	تَوَرَّدُ
--------------	------------	------------	-------------	------------	-----------

Ломли амр:

لِيَتَوَرَّدَنَّ	لِيَتَوَرَّدَا	لِيَتَوَرَّدُ	لِيَتَوَرَّدُوا	لِيَتَوَرَّدَا	لِيَتَوَرَّدُ
				لِيَتَوَرَّدُ	لَا تَوَرَّدُ

Ломли амрнинг мажҳули:

لِيَتَوَرَّدَنَّ	لِيَتَوَرَّدَا	لِيَتَوَرَّدِي	لِيَتَوَرَّدُوا	لِيَتَوَرَّدَا	لِيَتَوَرَّدُ
لِيَتَوَرَّدَنَّ	لِيَتَوَرَّدَا	لِيَتَوَرَّدُ	لِيَتَوَرَّدُوا	لِيَتَوَرَّدَا	لِيَتَوَرَّدُ
				لِيَتَوَرَّدُ	لَا تَوَرَّدُ

Наҳийнинг маълуми:

لَا تَتَوَرَّدَنَّ	لَا تَتَوَرَّدَا	لَا تَتَوَرَّدِي	لَا تَتَوَرَّدُوا	لَا تَتَوَرَّدَا	لَا تَتَوَرَّدُ
لَا يَتَوَرَّدَنَّ	لَا تَتَوَرَّدَا	لَا تَتَوَرَّدُ	لَا يَتَوَرَّدُوا	لَا يَتَوَرَّدَا	لَا يَتَوَرَّدُ

				لَا نَتَوَرَّدُ	لَا أَتَوَرَّدُ
--	--	--	--	-----------------	-----------------

Наҳийнинг мажҳули:

لَا تُتَوَرَّدَنَّ	لَا تُتَوَرَّدَا	لَا تُتَوَرَّدِي	لَا تُتَوَرَّدُوا	لَا تُتَوَرَّدَا	لَا تُتَوَرَّدُ
لَا يُتَوَرَّدَنَّ	لَا تُتَوَرَّدَا	لَا تُتَوَرَّدُ	لَا يُتَوَرَّدُوا	لَا يُتَوَرَّدَا	لَا يُتَوَرَّدُ
				لَا نَتَوَرَّدُ	لَا أَتَوَرَّدُ

Замон ва макон исмлари:

مُتَوَرِّدُونَ	مُتَوَرِّدَانِ	مُتَوَرِّدٌ
----------------	----------------	-------------

يَتَيَسَّرُ - تَيَسَّرَ

Худди шунингдек шу бобнинг (يا)лик мисоли تَيَسَّرُ - يَتَيَسَّرُ дир.

“Иштиқоклари”

تَيَسَّرَ мозий, يَتَيَسَّرُ музореъ, تَيَسَّرًا осон бўлмоқ ва муҳайё бўлмоқ маъносидаги масдар, مُتَيَسَّرٌ фобилнинг исми, مُتَيَسَّرٌ мафъулнинг исми, لَمْ يَتَيَسَّرْ жаҳд феъли, لَا يَتَيَسَّرُ нафий феъли, تَيَسَّرَ ломсиз амр, لَيَتَيَسَّرُ ломли амр, لَا تَتَيَسَّرُ наҳий ҳозир, مُتَيَسَّرٌ замон ва макон исмлари ва (ميم)лик масдар.

Мозийнинг маълуми:

تَيْسِرُونَ	تَيْسِرَتَا	تَيْسِرَتُ	تَيْسِرُوا	تَيْسِرَا	تَيْسِرَ
تَيْسِرُونَنَّ	تَيْسِرَتُمَا	تَيْسِرَتِ	تَيْسِرُوهُمْ	تَيْسِرْتُمَا	تَيْسِرَتْ
				تَيْسِرْنَا	تَيْسِرْتُ

Мозийнинг мажҳули:

تَيْسِرُونَ	تَيْسِرَتَا	تَيْسِرَتُ	تَيْسِرُوا	تَيْسِرَا	تَيْسِرَ
تَيْسِرُونَنَّ	تَيْسِرَتُمَا	تَيْسِرَتِ	تَيْسِرُوهُمْ	تَيْسِرْتُمَا	تَيْسِرَتْ
				تَيْسِرْنَا	تَيْسِرْتُ

Музорейнинг маълуми:

يَتَيْسِرُونَ	يَتَيْسِرَانِ	يَتَيْسِرُ	يَتَيْسِرُونَ	يَتَيْسِرَانِ	يَتَيْسِرُ
يَتَيْسِرُونَ	يَتَيْسِرَانِ	يَتَيْسِرِينَ	يَتَيْسِرُونَ	يَتَيْسِرَانِ	يَتَيْسِرُ
				يَتَيْسِرُو	أَتَيْسِرُ

Музорейнинг мажҳули:

يَتَيْسِرُونَ	يَتَيْسِرَانِ	يَتَيْسِرُ	يَتَيْسِرُونَ	يَتَيْسِرَانِ	يَتَيْسِرُ
يَتَيْسِرُونَ	يَتَيْسِرَانِ	يَتَيْسِرِينَ	يَتَيْسِرُونَ	يَتَيْسِرَانِ	يَتَيْسِرُ
				يَتَيْسِرُو	أَتَيْسِرُ

Фoйилнинг исми:

مُتَيْسِرَاتٌ	مُتَيْسِرَاتَانِ	مُتَيْسِرَةٌ	مُتَيْسِرُونَ	مُتَيْسِرَانِ	مُتَيْسِرٌ
---------------	------------------	--------------	---------------	---------------	------------

Мафъулнинг исми:

مُتَيْسِرَاتٌ	مُتَيْسِرَاتَانِ	مُتَيْسِرَةٌ	مُتَيْسِرُونَ	مُتَيْسِرَانِ	مُتَيْسِرٌ
---------------	------------------	--------------	---------------	---------------	------------

Жаҳднинг маълуми:

لَمْ يُتَيَسَّرْنَ	لَمْ تُتَيَسَّرَا	لَمْ تُتَيَسَّرْ	لَمْ يُتَيَسَّرُوا	لَمْ يُتَيَسَّرَا	لَمْ يُتَيَسَّرْ
لَمْ تُتَيَسَّرْنَ	لَمْ تُتَيَسَّرَا	لَمْ تُتَيَسَّرِي	لَمْ تُتَيَسَّرُوا	لَمْ تُتَيَسَّرَا	لَمْ تُتَيَسَّرْ
				لَمْ نُتَيَسَّرْ	لَمْ أُتَيَسَّرْ

Жаҳднинг мажҳули:

لَمْ يُتَيَسَّرْنَ	لَمْ تُتَيَسَّرَا	لَمْ تُتَيَسَّرْ	لَمْ يُتَيَسَّرُوا	لَمْ يُتَيَسَّرَا	لَمْ يُتَيَسَّرْ
لَمْ تُتَيَسَّرْنَ	لَمْ تُتَيَسَّرَا	لَمْ تُتَيَسَّرِي	لَمْ تُتَيَسَّرُوا	لَمْ تُتَيَسَّرَا	لَمْ تُتَيَسَّرْ
				لَمْ نُتَيَسَّرْ	لَمْ أُتَيَسَّرْ

Нафийнинг маълуми:

لَا يُتَيَسَّرْنَ	لَا تُتَيَسَّرَانِ	لَا تُتَيَسَّرُ	لَا يُتَيَسَّرُونَ	لَا يُتَيَسَّرَانِ	لَا يُتَيَسَّرُ
لَا تُتَيَسَّرْنَ	لَا تُتَيَسَّرَانِ	لَا تُتَيَسَّرِينَ	لَا تُتَيَسَّرُونَ	لَا تُتَيَسَّرَانِ	لَا تُتَيَسَّرُ
				لَا نُتَيَسَّرُ	لَا أُتَيَسَّرُ

Нафийнинг мажҳули:

لَا يُتَيَسَّرْنَ	لَا تُتَيَسَّرَانِ	لَا تُتَيَسَّرُ	لَا يُتَيَسَّرُونَ	لَا يُتَيَسَّرَانِ	لَا يُتَيَسَّرُ
لَا تُتَيَسَّرْنَ	لَا تُتَيَسَّرَانِ	لَا تُتَيَسَّرِينَ	لَا تُتَيَسَّرُونَ	لَا تُتَيَسَّرَانِ	لَا تُتَيَسَّرُ
				لَا نُتَيَسَّرُ	لَا أُتَيَسَّرُ

Ломсиз амр:

تَيَسَّرْ	تَيَسَّرَا	تَيَسَّرِي	تَيَسَّرُوا	تَيَسَّرَا	تَيَسَّرْ
-----------	------------	------------	-------------	------------	-----------

Ломли амр:

لَيْتَيْسَرْنَ	لَيْتَيْسَرَا	لَيْتَيْسَرُ	لَيْتَيْسَرُوا	لَيْتَيْسَرَا	لَيْتَيْسَرُ
				لَيْتَيْسَرُ	لَا تَيْسَرُ

Ломли амрнинг мажхули:

لَيْتَيْسَرْنَ	لَيْتَيْسَرَا	لَيْتَيْسَرِي	لَيْتَيْسَرُوا	لَيْتَيْسَرَا	لَيْتَيْسَرُ
لَيْتَيْسَرْنَ	لَيْتَيْسَرَا	لَيْتَيْسَرُ	لَيْتَيْسَرُوا	لَيْتَيْسَرَا	لَيْتَيْسَرُ
				لَيْتَيْسَرُ	لَا تَيْسَرُ

Наҳийнинг маълуми:

لَا تَيْسَرْنَ	لَا تَيْسَرَا	لَا تَيْسَرِي	لَا تَيْسَرُوا	لَا تَيْسَرَا	لَا تَيْسَرُ
لَا يَيْسَرْنَ	لَا يَيْسَرَا	لَا يَيْسَرُ	لَا يَيْسَرُوا	لَا يَيْسَرَا	لَا يَيْسَرُ
				لَا نَيْسَرُ	لَا أَتَيْسَرُ

Наҳийнинг мажхули:

لَا تُتَيْسَرْنَ	لَا تُتَيْسَرَا	لَا تُتَيْسَرِي	لَا تُتَيْسَرُوا	لَا تُتَيْسَرَا	لَا تُتَيْسَرُ
لَا يُتَيْسَرْنَ	لَا يُتَيْسَرَا	لَا يُتَيْسَرُ	لَا يُتَيْسَرُوا	لَا يُتَيْسَرَا	لَا يُتَيْسَرُ
				لَا نَيْسَرُ	لَا أَتَيْسَرُ

Замон ва макон исмлари:

مُتَيْسِرُونَ	مُتَيْسِرَانِ	مُتَيْسِرٌ
---------------	---------------	------------

يَتَصَوَّرُ - تَصَوَّرَ

يَتَصَوَّرُ - تَصَوَّرَ шу бобнинг (ва)лик атвафидир.

“Иштиқоқлари”

تَصَوَّرَ MOZIЙ, يَتَصَوَّرُ музореъ, تَصَوَّرًا тасаввур қилмоқ маъносидаги масдар, تَصَوَّرَ ФОБИЛНИНГ исми, مُتَصَوِّرٌ мафъулнинг исми, لَمْ يَتَصَوَّرْ жад феъли, لَا يَتَصَوَّرُ нафий феъли, تَصَوَّرَ ломсиз амр, لِيَتَصَوَّرَ ломли амр, لَا تَتَصَوَّرُ нахий ҳозир, مُتَصَوِّرٌ замон ва макон исмлари ва (ميم)лик масдар.

Мозийнинг маълуми:

تَصَوَّرَ	تَصَوَّرَتَا	تَصَوَّرْتِ	تَصَوَّرُوا	تَصَوَّرَا	تَصَوَّرَ
تَصَوَّرْتُنَّ	تَصَوَّرْتُمَا	تَصَوَّرْتِ	تَصَوَّرْتُمْ	تَصَوَّرْتُمَا	تَصَوَّرْتِ
				تَصَوَّرْنَا	تَصَوَّرْتُ

Мозийнинг мажхули:

تُصَوِّرُ	تُصَوِّرَتَا	تُصَوِّرْتِ	تُصَوِّرُوا	تُصَوِّرَا	تُصَوِّرَ
تُصَوِّرْتُنَّ	تُصَوِّرْتُمَا	تُصَوِّرْتِ	تُصَوِّرْتُمْ	تُصَوِّرْتُمَا	تُصَوِّرْتِ
				تُصَوِّرْنَا	تُصَوِّرْتُ

Музореънинг маълуми:

يَتَصَوَّرُ	يَتَصَوَّرَانِ	يَتَصَوَّرُ	يَتَصَوَّرُونَ	يَتَصَوَّرَانِ	يَتَصَوَّرُ
يَتَصَوَّرُونَ	يَتَصَوَّرَانِ	يَتَصَوَّرِينَ	يَتَصَوَّرُونَ	يَتَصَوَّرَانِ	يَتَصَوَّرُ
				يَتَصَوَّرُ	أَتَصَوَّرُ

Музорёнинг мажҳули:

يُتَصَوَّرْنَ	تُتَصَوَّرَانِ	تُتَصَوَّرُ	يُتَصَوَّرُونَ	يُتَصَوَّرَانِ	يُتَصَوَّرُ
تُتَصَوَّرْنَ	تُتَصَوَّرَانِ	تُتَصَوَّرِينَ	تُتَصَوَّرُونَ	تُتَصَوَّرَانِ	تُتَصَوَّرُ
				تُتَصَوَّرُ	أُتَصَوَّرُ

Фобилнинг исми:

مُتَصَوِّرَاتٌ	مُتَصَوِّرَاتَانِ	مُتَصَوِّرَةٌ	مُتَصَوِّرُونَ	مُتَصَوِّرَانِ	مُتَصَوِّرٌ
----------------	-------------------	---------------	----------------	----------------	-------------

Мафъулнинг исми:

مُتَصَوِّرَاتٌ	مُتَصَوِّرَاتَانِ	مُتَصَوِّرَةٌ	مُتَصَوِّرُونَ	مُتَصَوِّرَانِ	مُتَصَوِّرٌ
----------------	-------------------	---------------	----------------	----------------	-------------

Жаҳднинг маълуми:

لَمْ يَتَصَوَّرْنَ	لَمْ تَتَصَوَّرَا	لَمْ تَتَصَوَّرِ	لَمْ يَتَصَوَّرُوا	لَمْ يَتَصَوَّرَا	لَمْ يَتَصَوَّرْ
لَمْ تَتَصَوَّرْنَ	لَمْ تَتَصَوَّرَا	لَمْ تَتَصَوَّرِي	لَمْ تَتَصَوَّرُوا	لَمْ تَتَصَوَّرَا	لَمْ تَتَصَوَّرْ
				لَمْ نَتَصَوَّرْ	لَمْ أَتَصَوَّرْ

Жаҳднинг мажҳули:

لَمْ يَتَصَوَّرْنَ	لَمْ تَتَصَوَّرَا	لَمْ تَتَصَوَّرِ	لَمْ يَتَصَوَّرُوا	لَمْ يَتَصَوَّرَا	لَمْ يَتَصَوَّرْ
لَمْ تَتَصَوَّرْنَ	لَمْ تَتَصَوَّرَا	لَمْ تَتَصَوَّرِي	لَمْ تَتَصَوَّرُوا	لَمْ تَتَصَوَّرَا	لَمْ تَتَصَوَّرْ
				لَمْ نَتَصَوَّرْ	لَمْ أَتَصَوَّرْ

Нафийнинг маълуми:

لَا يَتَصَوَّرْنَ	لَا تَتَصَوَّرَانِ	لَا تَتَصَوَّرُ	لَا يَتَصَوَّرُونَ	لَا يَتَصَوَّرَانِ	لَا يَتَصَوَّرُ
لَا تَتَصَوَّرْنَ	لَا تَتَصَوَّرَانِ	لَا تَتَصَوَّرِينَ	لَا تَتَصَوَّرُونَ	لَا تَتَصَوَّرَانِ	لَا تَتَصَوَّرُ

				لَا نَتَّصَوَّرُ	لَا أَتَّصَوَّرُ
--	--	--	--	------------------	------------------

Нафийнинг мажҳули:

لَا يُتَّصَوَّرُ	لَا تُتَّصَوَّرَانِ	لَا تُتَّصَوَّرُ	لَا يُتَّصَوَّرُونَ	لَا يُتَّصَوَّرَانِ	لَا يُتَّصَوَّرُ
لَا تُتَّصَوَّرَنَّ	لَا تُتَّصَوَّرَانِ	لَا تُتَّصَوَّرِينَ	لَا تُتَّصَوَّرُونَ	لَا تُتَّصَوَّرَانِ	لَا تُتَّصَوَّرُ
				لَا نُتَّصَوَّرُ	لَا أُتَّصَوَّرُ

Ломсиз амр:

تَصَوَّرَ	تَصَوَّرَا	تَصَوَّرِي	تَصَوَّرُوا	تَصَوَّرَا	تَصَوَّرَ
-----------	------------	------------	-------------	------------	-----------

Ломли амр:

لِيَتَّصَوَّرَنَّ	لِيَتَّصَوَّرَا	لِيَتَّصَوَّرِي	لِيَتَّصَوَّرُوا	لِيَتَّصَوَّرَا	لِيَتَّصَوَّرَ
				لِيَتَّصَوَّرَنَّ	لِيَتَّصَوَّرَنَّ

Ломли амрнинг мажҳули:

لِيَتَّصَوَّرَنَّ	لِيَتَّصَوَّرَا	لِيَتَّصَوَّرِي	لِيَتَّصَوَّرُوا	لِيَتَّصَوَّرَا	لِيَتَّصَوَّرَ
لِيَتَّصَوَّرَنَّ	لِيَتَّصَوَّرَا	لِيَتَّصَوَّرَ	لِيَتَّصَوَّرُوا	لِيَتَّصَوَّرَا	لِيَتَّصَوَّرَ
				لِيَتَّصَوَّرَنَّ	لِيَتَّصَوَّرَنَّ

Наҳийнинг маълуми:

لَا تَتَّصَوَّرَنَّ	لَا تَتَّصَوَّرَا	لَا تَتَّصَوَّرِي	لَا تَتَّصَوَّرُوا	لَا تَتَّصَوَّرَا	لَا تَتَّصَوَّرَ
لَا يَتَّصَوَّرَنَّ	لَا يَتَّصَوَّرَا	لَا يَتَّصَوَّرَ	لَا يَتَّصَوَّرُوا	لَا يَتَّصَوَّرَا	لَا يَتَّصَوَّرَ
				لَا نَتَّصَوَّرُ	لَا أُتَّصَوَّرُ

Наҳийнинг мажҳули:

لَا تُتَّصَوَّرَنَّ	لَا تُتَّصَوَّرَا	لَا تُتَّصَوَّرِي	لَا تُتَّصَوَّرُوا	لَا تُتَّصَوَّرَا	لَا تُتَّصَوَّرَنَّ
لَا يُتَّصَوَّرَنَّ	لَا تُتَّصَوَّرَا	لَا تُتَّصَوَّرُ	لَا يُتَّصَوَّرَا	لَا يُتَّصَوَّرَا	لَا يُتَّصَوَّرَنَّ
				لَا تُتَّصَوَّرُ	لَا أُتَّصَوَّرُ

Замон ва макон исмлари:

مُتَّصَوَّرُونَ	مُتَّصَوَّرَانِ	مُتَّصَوَّرٌ
-----------------	-----------------	--------------

يَتَحَيَّرُ - تَحَيَّرَ

يَتَحَيَّرُ - تَحَيَّرَ шу бобнинг (يا)лик ажвафи бўлиб, барча сийғаларда каби сарфланади. تَقْضَى - يَقْضَى шу бобнинг ноқиси бўлиб, аслида يَقْضِي - تَقْضِي эди. Иккаласида ҳам бир қоида ишлатилади. (يا) мутахаррик мо қабли мафтух (يا) ни (الف)га қалб қилинган.

“Иштиқоклари”

تَقْضَى мозий, يَقْضَى музореъ, تَقْضِيًا тугамоқ маъносидаги масдар. فَؤَيْلнинг исми, مُتَّقِضًا мафъулнинг исми, لَمْ يَتَّقِضْ жаҳд феъли, لَا يَتَّقِضِي нафий феъли, نَقَضَ ломсиз амр, لَيَنْقُضُ ломли амр, لَا تَنْقُضُ наҳий ҳозир, مُتَّقِضًا замон ва макон исмлари ва (ميم)лик масдар.

Мозийнинг маълуми:

تَقْضِيْنَ	تَقْضَا	تَقْضَتْ	تَقْضُوا	تَقْضِيَا	تَقْضَى
تَقْضِيْنَ	تَقْضِيْمَا	تَقْضِيْتِ	تَقْضِيْمُ	تَقْضِيْمَا	تَقْضِيْتِ
				تَقْضِيْنَا	تَقْضِيْتُ

تَقْضُوا аслида تَقْضِيُوْا эди, (يا) мутахаррик мо қабли мафтух (الف)ни (يا) га қалб қилинди ва ижтимоъи сокинайн туфайли (الف) ҳазф қилинди ва تَقْضُوا бўлди. تَقْضَتْ аслида تَقْضِيْتِ эди, (يا) мутахаррик мо қабли мафтух бўлгани учун юқоридаги қоида билан (الف) ҳазф қилинди ва تَقْضَتْ бўлди. تَقْضِيْنَ дан бошлаб охиригача ҳеч қандай эълол қоидаси йўқ.

Мозийнинг мажҳули:

تَقْضِيْنَ	تَقْضِيْنَا	تَقْضِيْتِ	تَقْضُوا	تَقْضِيَا	تَقْضَى
تَقْضِيْنَ	تَقْضِيْمَا	تَقْضِيْتِ	تَقْضِيْمُ	تَقْضِيْمَا	تَقْضِيْتِ
				تَقْضِيْنَا	تَقْضِيْتُ

Музорейнинг маълуми:

يَتَقْضِيْنَ	يَتَقْضِيَانِ	تَقْضَى	يَتَقْضَوْنَ	يَتَقْضِيَانِ	يَتَقْضَى
يَتَقْضِيْنَ	يَتَقْضِيَانِ	تَقْضِيْنَ	تَقْضَوْنَ	تَقْضِيَانِ	تَقْضَى
				نَتَقْضَى	أَتَقْضَى

Музорейнинг мажҳули:

يَتَقْضِيْنَ	يَتَقْضِيَانِ	تَقْضَى	يَتَقْضَوْنَ	يَتَقْضِيَانِ	يَتَقْضَى
يَتَقْضِيْنَ	يَتَقْضِيَانِ	تَقْضِيْنَ	تَقْضَوْنَ	تَقْضِيَانِ	تَقْضَى

				تَقْضَى	أَتَقْضَى
--	--	--	--	---------	-----------

Мозийнинг мажҳули نُقْضِي ни маълум تَقْضَى дан олинди.
Биринчи амал мо қаблини касра қилдик تَقْضِي бўлди.

Иккинчи амал биринчи ҳарфга замма бердик, (قا)
баробаридаги (ف) ҳам заммали бўлади. Шунда نُقْضِي бўлади.

Фoъилнинг исми:

مُتَقَضِّياتٌ	مُتَقَضِّياتٍ	مُتَقَضِّيةٌ	مُتَقَضِّونَ	مُتَقَضِّيانِ	مُتَقَضٍِّ
---------------	---------------	--------------	--------------	---------------	------------

Мафъулнинг исми:

مُتَقَضِّياتٌ	مُتَقَضِّياتٍ	مُتَقَضِّيةٌ	مُتَقَضِّونَ	مُتَقَضِّيانِ	مُتَقَضًِّا
---------------	---------------	--------------	--------------	---------------	-------------

Жаҳднинг маълуми:

مَ تَقْضِيَنَّ	مَ تَقْضِيَا	مَ تَقْضَى	مَ تَقْضُوا	مَ تَقْضِيَا	مَ يَتَقَضَّ
مَ تَقْضِيَنَّ	مَ تَقْضِيَا	مَ تَقْضَى	مَ تَقْضُوا	مَ تَقْضِيَا	مَ تَقْضَى
				مَ نَقْضَ	مَ أَتَقَضَّ

Жаҳднинг мажҳули:

مَ يُتَقَضِّينَ	مَ يُتَقَضِّيا	مَ تُتَقَضِّى	مَ يُتَقَضِّوا	مَ يُتَقَضِّيا	مَ يُتَقَضِّى
مَ يُتَقَضِّينَ	مَ يُتَقَضِّيا	مَ تُتَقَضِّى	مَ يُتَقَضِّوا	مَ يُتَقَضِّيا	مَ يُتَقَضِّى
				مَ نَقْضَ	مَ أَتَقَضَّ

Нафийнинг маълуми:

لَا يُتَّقَصَّى	لَا يُتَّقَصِّيَانِ	لَا تُتَّقَصَّى	لَا يُتَّقَصُّونَ	لَا يُتَّقَصِّيَانِ	لَا يُتَّقَصَّى
لَا تُتَّقَصَّى	لَا تُتَّقَصِّيَانِ	لَا تُتَّقَصَّى	لَا تُتَّقَصُّونَ	لَا تُتَّقَصِّيَانِ	لَا تُتَّقَصَّى
				لَا تُتَّقَصَّى	لَا أُتَّقَصَّى

Нафийнинг мажхули:

لَا يُتَّقَصَّى	لَا تُتَّقَصِّيَانِ	لَا تُتَّقَصَّى	لَا يُتَّقَصُّونَ	لَا يُتَّقَصِّيَانِ	لَا يُتَّقَصَّى
لَا تُتَّقَصَّى	لَا تُتَّقَصِّيَانِ	لَا تُتَّقَصَّى	لَا تُتَّقَصُّونَ	لَا تُتَّقَصِّيَانِ	لَا تُتَّقَصَّى
				لَا تُتَّقَصَّى	لَا أُتَّقَصَّى

Ломсиз амр:

تَقَّصَّ	تَقَّصَّيَا	تَقَّصَّى	تَقَّصُّوا	تَقَّصِّيَا	تَقَّصَّى
----------	-------------	-----------	------------	-------------	-----------

Ломли амр:

لِيَتَّقَصَّى	لِيَتَّقَصِّيَا	لِيَتَّقَصَّى	لِيَتَّقَصُّوا	لِيَتَّقَصِّيَا	لِيَتَّقَصَّى
				لِيَتَّقَصَّى	لَا تُتَّقَصَّى

Ломли амрнинг мажхули:

لِيَتَّقَصَّى	لِيَتَّقَصِّيَا	لِيَتَّقَصَّى	لِيَتَّقَصُّوا	لِيَتَّقَصِّيَا	لِيَتَّقَصَّى
لِيَتَّقَصَّى	لِيَتَّقَصِّيَا	لِيَتَّقَصَّى	لِيَتَّقَصُّوا	لِيَتَّقَصِّيَا	لِيَتَّقَصَّى
				لِيَتَّقَصَّى	لَا تُتَّقَصَّى

Наҳийнинг маълуми:

لَا تُتَّقَصَّى	لَا تُتَّقَصِّيَا	لَا تُتَّقَصَّى	لَا تُتَّقَصُّوا	لَا تُتَّقَصِّيَا	لَا تُتَّقَصَّى
لَا يُتَّقَصَّى	لَا يُتَّقَصِّيَانِ	لَا تُتَّقَصَّى	لَا يُتَّقَصُّونَ	لَا يُتَّقَصِّيَانِ	لَا يُتَّقَصَّى

				لَا نَتَقَضُّ	لَا أَتَقَضُّ
--	--	--	--	---------------	---------------

Наҳийнинг мажҳули:

لَا تُتَقَضِّينَ	لَا تُتَقَضِّيَا	لَا تُتَقَضِّي	لَا تُتَقَضُّوْا	لَا تُتَقَضِّيَا	لَا تُتَقَضُّ
لَا يُتَقَضِّينَ	لَا يُتَقَضِّيَا	لَا يُتَقَضِّ	لَا يُتَقَضُّوْا	لَا يُتَقَضِّيَا	لَا يُتَقَضُّ
				لَا نَتَقَضُّ	لَا أَتَقَضُّ

Замон ва макон исмлари:

مَتَقَضُّونَ	مُتَقَضِّينَ	مُتَقَضِّ
--------------	--------------	-----------

يَتَرَوَّى - تَرَوَّى

تَرَوَّى - يَتَرَوَّى шу бобнинг (واو) лик лафифидир.

“Иштиқоқлари”

تَرَوَّى мозий, يَتَرَوَّى музореъ, تَرَوَّى сероб бўлмоқ маъносидаги масдар. مُتَرَوَّى фоъилнинг исми, مُتَرَوَّى мафъулнинг исми, لَمْ يَتَرَوَّى жаҳд феъли, لَا يَتَرَوَّى нафий феъли, تَرَوَّى ломсиз амр, لِيَتَرَوَّى ломли амр, لَا تَتَرَوَّى наҳий ҳозир, مُتَرَوَّى замон ва макон исмлари ва (ميم) лик масдар.

Мозийнинг маълуми:

تَرَوَّيْنَ	تَرَوْنَا	تَرَوْتِ	تَرَوُّوْا	تَرَوَّيَا	تَرَوَّى
-------------	-----------	----------	------------	------------	----------

تَرْوَيْتَ	تَرْوَيْتُمَا	تَرْوَيْتِ	تَرْوَيْتُمْ	تَرْوَيْتُمَا	تَرْوَيْتَ
				تَرْوَيْنَا	تَرْوَيْتُ

Мозийнинг мажхули:

تُرْوِيَنَّ	تُرْوِيَتَا	تُرْوِيْتِ	تُرْوِيْتُمْ	تُرْوِيَتَا	تُرْوِيْتِ
تُرْوِيَنَّ	تُرْوِيَتَا	تُرْوِيْتِ	تُرْوِيْتُمْ	تُرْوِيَتَا	تُرْوِيْتِ
				تُرْوَيْنَا	تُرْوِيْتُ

Музорёнинг маълуми:

يَتْرَوِيَنَّ	يَتْرَوِيَانِ	يَتْرَوِيْ	يَتْرَوُوْنَ	يَتْرَوِيَانِ	يَتْرَوِيْ
يَتْرَوِيَنَّ	يَتْرَوِيَانِ	يَتْرَوِيَنَّ	يَتْرَوُوْنَ	يَتْرَوِيَانِ	يَتْرَوِيْ
				نَتْرَوِيْ	أَتْرَوِيْ

Музорёнинг мажхули:

يُتْرَوِيَنَّ	يُتْرَوِيَانِ	يُتْرَوِيْ	يُتْرَوُوْنَ	يُتْرَوِيَانِ	يُتْرَوِيْ
يُتْرَوِيَنَّ	يُتْرَوِيَانِ	يُتْرَوِيَنَّ	يُتْرَوُوْنَ	يُتْرَوِيَانِ	يُتْرَوِيْ
				نُتْرَوِيْ	أُتْرَوِيْ

Фобилнинг исми:

مُتْرَوِيَاتٌ	مُتْرَوِيَتَانِ	مُتْرَوِيَةٌ	مُتْرَوُونَ	مُتْرَوِيَانِ	مُتْرَوٍ
---------------	-----------------	--------------	-------------	---------------	----------

Мафъулнинг исми:

مُتْرَوِيَاتٌ	مُتْرَوِيَتَانِ	مُتْرَوِيَةٌ	مُتْرَوُونَ	مُتْرَوِيَانِ	مُتْرَوًا
---------------	-----------------	--------------	-------------	---------------	-----------

Жаҳднинг маълуми:

مَ يَتَرَوْنَ	مَ تَتَرَوْنَ	مَ تَتَرَوْنَ	مَ يَتَرَوْنَ	مَ يَتَرَوْنَ	مَ يَتَرَوْنَ
مَ تَتَرَوْنَ	مَ تَتَرَوْنَ	مَ تَتَرَوْنَ	مَ تَتَرَوْنَ	مَ تَتَرَوْنَ	مَ تَتَرَوْنَ
				مَ تَتَرَوْنَ	مَ تَتَرَوْنَ

Жаҳднинг мажҳули:

مَ يُتَرَوْنَ	مَ تُتَرَوْنَ	مَ تُتَرَوْنَ	مَ يُتَرَوْنَ	مَ يُتَرَوْنَ	مَ يُتَرَوْنَ
مَ تُتَرَوْنَ	مَ تُتَرَوْنَ	مَ تُتَرَوْنَ	مَ تُتَرَوْنَ	مَ تُتَرَوْنَ	مَ تُتَرَوْنَ
				مَ تُتَرَوْنَ	مَ تُتَرَوْنَ

Нафийнинг маълуми:

لَا يَتَرَوْنَ	لَا تَتَرَوْنَ	لَا تَتَرَوْنَ	لَا يَتَرَوْنَ	لَا يَتَرَوْنَ	لَا يَتَرَوْنَ
لَا تَتَرَوْنَ	لَا تَتَرَوْنَ	لَا تَتَرَوْنَ	لَا تَتَرَوْنَ	لَا تَتَرَوْنَ	لَا تَتَرَوْنَ
				لَا تَتَرَوْنَ	لَا تَتَرَوْنَ

Нафийнинг мажҳули:

لَا يُتَرَوْنَ	لَا تُتَرَوْنَ	لَا تُتَرَوْنَ	لَا يُتَرَوْنَ	لَا يُتَرَوْنَ	لَا يُتَرَوْنَ
لَا تُتَرَوْنَ	لَا تُتَرَوْنَ	لَا تُتَرَوْنَ	لَا تُتَرَوْنَ	لَا تُتَرَوْنَ	لَا تُتَرَوْنَ
				لَا تُتَرَوْنَ	لَا تُتَرَوْنَ

Ломсиз амр:

تَرَوْنَ	تَرَوْنَ	تَرَوْنَ	تَرَوْنَ	تَرَوْنَ	تَرَوْنَ
----------	----------	----------	----------	----------	----------

Ломли амр:

لِتَرْوِيْنَ	لِتَرْوِيَا	لِتَرْوِي	لِيَتَرْوُوا	لِيَتَرْوِيَا	لِيَتَرْوِي
				لِنَتَرْوِي	لَأَتَرْوِي

Ломли амрнинг мажхули:

لِتَرْوِيْنَ	لِتَرْوِيَا	لِتَرْوِي	لِيَتَرْوُوا	لِيَتَرْوِيَا	لِيَتَرْوِي
لِتَرْوِيْنَ	لِتَرْوِيَا	لِتَرْوِي	لِيَتَرْوُوا	لِيَتَرْوِيَا	لِيَتَرْوِي
				لِنَتَرْوِي	لَأَتَرْوِي

Наҳийнинг маълуми:

لَا تَتَرْوِيْنَ	لَا تَتَرْوِيَا	لَا تَتَرْوِي	لَا تَتَرْوُوا	لَا تَتَرْوِيَا	لَا تَتَرْوِي
لَا يَتَرْوِيْنَ	لَا يَتَرْوِيَا	لَا يَتَرْوِي	لَا يَتَرْوُوا	لَا يَتَرْوِيَا	لَا يَتَرْوِي
				لَا نَتَرْوِي	لَا أَتَرْوِي

Наҳийнинг мажхули:

لَا تُتَرْوِيْنَ	لَا تُتَرْوِيَا	لَا تُتَرْوِي	لَا تُتَرْوُوا	لَا تُتَرْوِيَا	لَا تُتَرْوِي
لَا يُتَرْوِيْنَ	لَا يُتَرْوِيَا	لَا يُتَرْوِي	لَا يُتَرْوُوا	لَا يُتَرْوِيَا	لَا يُتَرْوِي
				لَا نَتَرْوِي	لَا أَتَرْوِي

Замон ва макон исмлари:

مُتَرْوُونَ	مُتَرْوِيَانِ	مُتَرْوَا
-------------	---------------	-----------

يَتَرْوِي - تَرْوِي

تَرْوِي - يَتَرْوِي шу бобнинг (я) лик мисолидир.

“Иштиқоқлари”

تَرْبِيٍّ мозий, يَتَرَّبِيٍّ музореъ, تَرْبِيًّا тарбияланмоқ, ўсмоқ ва суғорилмоқ маъноларини англатувчи масдар, مُتَرَبٍِّ фобилнинг исми, مُتَرَبِّئًا мафъулнинг исми, لَمْ يَتَرَبَّ жажд феъли, لَا يَتَرَّبِيٍّ нафий феъли, تَرَبَّ ломсиз амр, لِيَتَرَبَّ ломли амр, لَا تَتَرَبَّ наҳий ҳозир, مُتَرَبِّئًا замон ва макон исмлари.

Масдар تَرْبِيًّا вазнидан олинди. Фоил исми مُتَفَعَّلٌ дан олинди, яъни مُتَرَبِّئٌ замма (يا)га оғир бўлгани учун заммани ташладик مُتَرَبِّئٌ ижтимоъи сокинайн бўлди (يا) ни ҳазф қилдик مُتَرَبِّئٌ бўлди. Мафъул исмини مُتَفَعَّلٌ дан олинди, яъни مُتَرَبِّئٌ (يا) мутаҳаррик мо қабли мафтуҳ (يا) ни (الف) га қалб қилдик ва ижтимоъи сокинайн билан ҳазф қилдик مُتَرَبِّئًا бўлди. Замон ва макон исмлари мафъул исми билан муштаракдир.

Мозийнинг маълуми:

تَرْبِيٍّ	تَرَبَّنَا	تَرَبَّتْ	تَرَبُّوا	تَرَبِّيَا	تَرَبِّيَّ
تَرَبِّئِينَ	تَرَبِّئِمَا	تَرَبِّئَتْ	تَرَبِّئِمُ	تَرَبِّئِمَا	تَرَبِّئِيَّ
				تَرَبِّئَنَا	تَرَبِّئِيَّ

Мозийнинг мажҳули:

تَرْبِيٍّ	تَرْبِيئَا	تَرْبِيئَتْ	تَرْبِيئُوا	تَرْبِيئَا	تَرْبِيئِيَّ
تَرْبِيئِينَ	تَرْبِيئِمَا	تَرْبِيئَتْ	تَرْبِيئِمُ	تَرْبِيئِمَا	تَرْبِيئِيَّ

				تُرْبِينَا	تُرْبِيَّتْ
--	--	--	--	------------	-------------

Музорёнинг маълуми:

يَتْرَبْنَ	تَتْرَبَانِ	تَتْرَبِيَّ	يَتْرَبُونَ	يَتْرَبِيَانِ	يَتْرَبِيَّ
تَتْرَبِينَ	تَتْرَبِيَانِ	تَتْرَبِينَ	تَتْرَبُونَ	تَتْرَبِيَانِ	تَتْرَبِيَّ
				نَتْرَبِيَّ	أَتْرَبِيَّ

Музорёнинг мажҳули:

يُتْرَبْنَ	تُتْرَبَانِ	تُتْرَبِيَّ	يُتْرَبُونَ	يُتْرَبِيَانِ	يُتْرَبِيَّ
تُتْرَبِينَ	تُتْرَبِيَانِ	تُتْرَبِينَ	تُتْرَبُونَ	تُتْرَبِيَانِ	تُتْرَبِيَّ
				نُتْرَبِيَّ	أُتْرَبِيَّ

Фoъилнинг исми:

مُتْرَبِيَاتٌ	مُتْرَبِيَانِ	مُتْرَبِيَّةٌ	مُتْرَبُونَ	مُتْرَبِيَانِ	مُتْرَبِيَّ
---------------	---------------	---------------	-------------	---------------	-------------

Мафъулнинг исми:

مُتْرَبِيَاتٌ	مُتْرَبِيَانِ	مُتْرَبِيَّةٌ	مُتْرَبُونَ	مُتْرَبِيَانِ	مُتْرَبِيَّ
---------------	---------------	---------------	-------------	---------------	-------------

Жаҳднинг маълуми:

أَمْ يَتْرَبْنَ	أَمْ تَتْرَبَانِ	أَمْ تَتْرَبِيَّ	أَمْ يَتْرَبُونَ	أَمْ يَتْرَبِيَانِ	أَمْ يَتْرَبِيَّ
أَمْ تَتْرَبِينَ	أَمْ تَتْرَبِيَانِ	أَمْ تَتْرَبِيَّ	أَمْ تَتْرَبُونَ	أَمْ تَتْرَبِيَانِ	أَمْ تَتْرَبِيَّ
				أَمْ نَتْرَبِيَّ	أَمْ أَتْرَبِيَّ

Жаҳднинг мажҳули:

مَ يُتْرَبَنَّ	مَ تُتْرَبَا	مَ تُتْرَبَنَّ	مَ يُتْرَبُوا	مَ يُتْرَبِيَا	مَ يُتْرَبَنَّ
مَ تُتْرَبَنَّ	مَ تُتْرَبِيَا	مَ تُتْرَبِيَّ	مَ تُتْرَبُوا	مَ تُتْرَبِيَا	مَ تُتْرَبَنَّ
				مَ تُتْرَبَنَّ	مَ أُتْرَبَنَّ

Нафийнинг маълуми:

لَا يُتْرَبَنَّ	لَا تُتْرَبَانِ	لَا تُتْرَبِيَّ	لَا يُتْرَبُونَ	لَا يُتْرَبِيَانِ	لَا يُتْرَبَنَّ
لَا تُتْرَبَنَّ	لَا تُتْرَبِيَانِ	لَا تُتْرَبِيَنَّ	لَا تُتْرَبُونَ	لَا تُتْرَبِيَانِ	لَا تُتْرَبَنَّ
				لَا تُتْرَبِيَّ	لَا أُتْرَبِيَّ

Нафийнинг мажҳули:

لَا يُتْرَبَنَّ	لَا تُتْرَبَانِ	لَا تُتْرَبِيَّ	لَا يُتْرَبُونَ	لَا يُتْرَبِيَانِ	لَا يُتْرَبَنَّ
لَا تُتْرَبَنَّ	لَا تُتْرَبِيَانِ	لَا تُتْرَبِيَنَّ	لَا تُتْرَبُونَ	لَا تُتْرَبِيَانِ	لَا تُتْرَبَنَّ
				لَا تُتْرَبِيَّ	لَا أُتْرَبِيَّ

Ломсиз амр:

تُرَبَّنْ	تُرَبِيَا	تُرَبِيَّ	تُرَبُوا	تُرَبِيَا	تُرَبَنَّ
-----------	-----------	-----------	----------	-----------	-----------

Ломли амр:

لِيُتْرَبَنَّ	لِيُتْرَبِيَا	لِيُتْرَبِيَّ	لِيُتْرَبُوا	لِيُتْرَبِيَا	لِيُتْرَبَنَّ
				لِيُتْرَبِيَّ	لِيُتْرَبِيَّ

Ломли амрнинг мажҳули:

لِيُتْرَبَنَّ	لِيُتْرَبِيَا	لِيُتْرَبِيَّ	لِيُتْرَبُوا	لِيُتْرَبِيَا	لِيُتْرَبَنَّ
لِيُتْرَبَنَّ	لِيُتْرَبِيَا	لِيُتْرَبَنَّ	لِيُتْرَبُوا	لِيُتْرَبِيَا	لِيُتْرَبَنَّ

				لَتُتْرَبَّ	لَا تُتْرَبُ
--	--	--	--	-------------	--------------

Наҳийнинг маълуми:

لَا تُتْرَبَنَّ	لَا تُتْرَبِيَا	لَا تُتْرَبِيَّ	لَا تُتْرَبُوا	لَا تُتْرَبِيَا	لَا تُتْرَبُ
لَا يُتْرَبِينَ	لَا تُتْرَبِيَا	لَا تُتْرَبُ	لَا يُتْرَبُوا	لَا يُتْرَبِيَا	لَا يُتْرَبُ
				لَا نُتْرَبُ	لَا أُتْرَبُ

Наҳийнинг мажҳули:

لَا تُتْرَبِينَ	لَا تُتْرَبِيَا	لَا تُتْرَبِيَّ	لَا تُتْرَبُوا	لَا تُتْرَبِيَا	لَا تُتْرَبُ
لَا تُتْرَبِينَ	لَا تُتْرَبِيَا	لَا تُتْرَبُ	لَا يُتْرَبُوا	لَا يُتْرَبِيَا	لَا يُتْرَبُ
				لَا نُتْرَبُ	لَا أُتْرَبُ

Замон ва макон исмлари:

مُتْرَبُونَ	مُتْرَبِيَانِ	مُتْرَبًا
-------------	---------------	-----------

يَتَوَفَّى - تَوَفَّى

تَوَفَّى - يَتَوَفَّى шу бобнинг мултавийсига мисолдир.

“Иштиқоқлари”

تَوَفَّى мозий, يَتَوَفَّى музореъ, تَوَفَّى ўлмоқ, ўлдирмоқ, вафот этмоқ ва руҳи қабз қилинмоқ маъносидаги масдар, مُتَوَفِّفٌ фобилнинг исми,

تَوْفٌ мафбулнинг исми, لَمْ يَتَوْفَ жаҳд феъли, لَا يَتَوْفَى нафий феъли, تَوْفٌ ломсиз амр, لِيَتَوْفَ ломли амр, لَا تَتَوْفَ наҳий ҳозир, تَوْفًا замон ва макон исмлари ва (ميم) лик масдар.

Мозийнинг маълуми:

تَوْفِي	تَوْفِيَا	تَوْفِيَا	تَوْفِيَا	تَوْفِيَا	تَوْفِيَا
تَوْفِيَت	تَوْفِيَتَا	تَوْفِيَتَا	تَوْفِيَتَا	تَوْفِيَتَا	تَوْفِيَتَا
				تَوْفِيْنَا	تَوْفِيْتُ

Мозийнинг мажҳули:

تَوْفِي	تَوْفِيَا	تَوْفِيَت	تَوْفِيَا	تَوْفِيَا	تَوْفِيَا
تَوْفِيَت	تَوْفِيَتَا	تَوْفِيَتَا	تَوْفِيَتَا	تَوْفِيَتَا	تَوْفِيَتَا
				تَوْفِيْنَا	تَوْفِيْتُ

Музореънинг маълуми:

يَتَوْفِي	يَتَوْفِيَانِ	يَتَوْفِي	يَتَوْفَوْنَ	يَتَوْفِيَانِ	يَتَوْفِي
يَتَوْفِي	يَتَوْفِيَانِ	يَتَوْفِي	يَتَوْفَوْنَ	يَتَوْفِيَانِ	يَتَوْفِي
				يَتَوْفِي	يَتَوْفِي

Музореънинг мажҳули:

يَتَوْفِي	يَتَوْفِيَانِ	يَتَوْفِي	يَتَوْفَوْنَ	يَتَوْفِيَانِ	يَتَوْفِي
يَتَوْفِي	يَتَوْفِيَانِ	يَتَوْفِي	يَتَوْفَوْنَ	يَتَوْفِيَانِ	يَتَوْفِي
				يَتَوْفِي	يَتَوْفِي

Фoъилнинг исми:

مُتَوَفِّيَاتٌ	مُتَوَفِّيَاتَانِ	مُتَوَفِّيَةٌ	مُتَوَفُّونَ	مُتَوَفِّيَانِ	مُتَوَفِّ
----------------	-------------------	---------------	--------------	----------------	-----------

Мафъулнинг исми:

مُتَوَفِّيَاتٌ	مُتَوَفِّيَاتَانِ	مُتَوَفِّيَةٌ	مُتَوَفُّونَ	مُتَوَفِّيَانِ	مُتَوَفِّا
----------------	-------------------	---------------	--------------	----------------	------------

Жаҳднинг маълуми:

مَ يَتَوَفِّ	مَ تَتَوَفِّيَا	مَ تَتَوَفِّ	مَ يَتَوَفُّوْا	مَ يَتَوَفِّيَا	مَ يَتَوَفِّ
مَ تَتَوَفِّينَ	مَ تَتَوَفِّيَا	مَ تَتَوَفِّي	مَ تَتَوَفُّوْا	مَ تَتَوَفِّيَا	مَ تَتَوَفِّ
				مَ نَتَوَفِّ	مَ أَتَوَفِّ

Жаҳднинг мажҳули:

مَ يُتَوَفِّينَ	مَ تُتَوَفِّيَا	مَ تُتَوَفِّ	مَ يُتَوَفُّوْا	مَ يُتَوَفِّيَا	مَ يُتَوَفِّ
مَ تُتَوَفِّينَ	مَ تُتَوَفِّيَا	مَ تُتَوَفِّي	مَ تُتَوَفُّوْا	مَ تُتَوَفِّيَا	مَ تُتَوَفِّ
				مَ نُتَوَفِّ	مَ أَتَوَفِّ

Нафийнинг маълуми:

لَا يَتَوَفِّينَ	لَا تَتَوَفِّيَانِ	لَا تَتَوَفِّي	لَا يَتَوَفُّونَ	لَا يَتَوَفِّيَانِ	لَا يَتَوَفِّ
لَا تَتَوَفِّينَ	لَا تَتَوَفِّيَانِ	لَا تَتَوَفِّينَ	لَا تَتَوَفُّونَ	لَا تَتَوَفِّيَانِ	لَا تَتَوَفِّ
				لَا نَتَوَفِّ	لَا أَتَوَفِّ

Нафийнинг мажҳули:

لَا يُتَوَفِّينَ	لَا تُتَوَفِّيَانِ	لَا تُتَوَفِّي	لَا يُتَوَفُّونَ	لَا يُتَوَفِّيَانِ	لَا يُتَوَفِّ
لَا تُتَوَفِّينَ	لَا تُتَوَفِّيَانِ	لَا تُتَوَفِّينَ	لَا تُتَوَفُّونَ	لَا تُتَوَفِّيَانِ	لَا تُتَوَفِّ

				لَا تُتَوَفَّى	لَا أُتَوَفَّى
--	--	--	--	----------------	----------------

Ломсиз амр:

تَوَفَّى	تَوَفَّيَا	تَوَفَّيْ	تَوَفَّوْا	تَوَفَّيَا	تَوَفَّى
----------	------------	-----------	------------	------------	----------

Ломли амр:

لِيَتَوَفَّى	لِيَتَوَفَّيَا	لِيَتَوَفَّ	لِيَتَوَفَّوْا	لِيَتَوَفَّيَا	لِيَتَوَفَّى
				لِيَتَوَفَّ	لِيَتَوَفَّى

Ломли амрнинг мажхули:

لِيَتَوَفَّيَنَّ	لِيَتَوَفَّيَا	لِيَتَوَفَّيْ	لِيَتَوَفَّوْا	لِيَتَوَفَّيَا	لِيَتَوَفَّ
لِيَتَوَفَّيَنَّ	لِيَتَوَفَّيَا	لِيَتَوَفَّيْ	لِيَتَوَفَّوْا	لِيَتَوَفَّيَا	لِيَتَوَفَّ
				لِيَتَوَفَّ	لِيَتَوَفَّى

Наҳийнинг маълуми:

لَا تُتَوَفَّيَنَّ	لَا تُتَوَفَّيَا	لَا تُتَوَفَّيْ	لَا تُتَوَفَّوْا	لَا تُتَوَفَّيَا	لَا تُتَوَفَّى
لَا يُتَوَفَّيَنَّ	لَا يُتَوَفَّيَا	لَا يُتَوَفَّ	لَا يُتَوَفَّوْا	لَا يُتَوَفَّيَا	لَا يُتَوَفَّى
				لَا تُتَوَفَّى	لَا أُتَوَفَّى

Наҳийнинг мажхули:

لَا يُتَوَفَّيَنَّ	لَا يُتَوَفَّيَا	لَا يُتَوَفَّيْ	لَا يُتَوَفَّوْا	لَا يُتَوَفَّيَا	لَا يُتَوَفَّى
لَا يُتَوَفَّيَنَّ	لَا يُتَوَفَّيَا	لَا يُتَوَفَّ	لَا يُتَوَفَّوْا	لَا يُتَوَفَّيَا	لَا يُتَوَفَّى
				لَا يُتَوَفَّى	لَا أُتَوَفَّى

Замон ва макон исмлари:

مُتَوَفِّوْنَ	مُتَوَفِّيَانِ	مُتَوَفِّئًا
---------------	----------------	--------------

يَتَدَارَكُ - تَدَارَكَ

Сулосий мазиднинг тўққизинчи боби تَفَاعُل - يَتَفَاعَلُ нинг мисоли تَدَارَكَ - يَتَدَارَكُ.

“Иштиқоклари”

تَدَارَكَ мозий, يَتَدَارَكُ музореъ, تَدَارَكًا бир-бирига етишмоқ, хатони ўнгламоқ маъносидаги масдар. مُتَدَارِكُ фобилнинг исми, مُتَدَارِكُ мафъулнинг исми, تَدَارَكَ لَمْ يَتَدَارَكَ жад феъли, لَا يَتَدَارَكَ нафий феъли, تَدَارَكَ ломсиз амр, لِيَتَدَارَكَ ломли амр, لَا تَتَدَارَكَ наҳий ҳозир, مُتَدَارِكُ замон ва макон исмлари ва (ميم) лик масдар.

Мозийнинг маълуми:

تَدَارَكْنَ	تَدَارَكْنَا	تَدَارَكْتِ	تَدَارَكُوا	تَدَارَكَا	تَدَارَكَ
تَدَارَكْنَ	تَدَارَكْنَا	تَدَارَكْتِ	تَدَارَكْتُمْ	تَدَارَكْتُمَا	تَدَارَكْتِ
				تَدَارَكْنَا	تَدَارَكْتِ

Мозийнинг мажхули:

تُدَوِّرْكْنَ	تُدَوِّرْكْنَا	تُدَوِّرْكْتِ	تُدَوِّرْكُوا	تُدَوِّرْكَا	تُدَوِّرَكَ
تُدَوِّرْكْنَ	تُدَوِّرْكْنَا	تُدَوِّرْكْتِ	تُدَوِّرْكْتُمْ	تُدَوِّرْكْتُمَا	تُدَوِّرْكْتِ

				تُدَوِّرُكُنَا	تُدَوِّرُكُتْ
--	--	--	--	----------------	---------------

تُدَوِّرُكُتْ сийғасини تَدَارِكُ дан олинди. Биринчи мо қабли охирни касра қилдик تَدَارِكُ бўлди, сўнг биринчи ҳарфни замма қилдик, иккинчи ҳарф (دال) ҳам заммани қабул қилиб تَدَارِكُ бўлди. (ألف) сокин мо қабли заммалиги туфайли (واو) га қалб қилинди, шунда تَدَوِّرُكُ бўлди.

Музореънинг маълуми:

يَتَدَارِكُنْ	تَتَدَارِكَانِ	تَتَدَارِكُ	يَتَدَارِكُونَ	يَتَدَارِكَانِ	يَتَدَارِكُ
تَتَدَارِكُنْ	تَتَدَارِكَانِ	تَتَدَارِكِينَ	تَتَدَارِكُونَ	تَتَدَارِكَانِ	تَتَدَارِكُ
				نَتَدَارِكُ	أَتَدَارِكُ

Музореънинг мажҳули:

يُتَدَارِكُنْ	تُتَدَارِكَانِ	تُتَدَارِكُ	يُتَدَارِكُونَ	يُتَدَارِكَانِ	يُتَدَارِكُ
تُتَدَارِكُنْ	تُتَدَارِكَانِ	تُتَدَارِكِينَ	تُتَدَارِكُونَ	تُتَدَارِكَانِ	تُتَدَارِكُ
				نُتَدَارِكُ	أُتَدَارِكُ

Фобилнинг исми:

مُتَدَارِكَاتُ	مُتَدَارِكَاتَانِ	مُتَدَارِكَةٌ	مُتَدَارِكُونَ	مُتَدَارِكَانِ	مُتَدَارِكُ
----------------	-------------------	---------------	----------------	----------------	-------------

Мафъулнинг исми:

مُتَدَارِكَاتُ	مُتَدَارِكَاتَانِ	مُتَدَارِكَةٌ	مُتَدَارِكُونَ	مُتَدَارِكَانِ	مُتَدَارِكُ
----------------	-------------------	---------------	----------------	----------------	-------------

Жаҳднинг маълуми:

لَمْ يَتَدَارَكْنَ	لَمْ تَتَدَارَكَا	لَمْ تَتَدَارَكْ	لَمْ يَتَدَارَكُوا	لَمْ يَتَدَارَكَا	لَمْ يَتَدَارَكْ
لَمْ تَتَدَارَكْنَ	لَمْ تَتَدَارَكَا	لَمْ تَتَدَارَكِي	لَمْ تَتَدَارَكُوا	لَمْ تَتَدَارَكَا	لَمْ تَتَدَارَكْ
				لَمْ نَتَدَارَكْ	لَمْ أَتَدَارَكْ

Жаҳднинг мажҳули:

لَمْ يُتَدَارَكْنَ	لَمْ تُتَدَارَكَا	لَمْ تُتَدَارَكْ	لَمْ يُتَدَارَكُوا	لَمْ يُتَدَارَكَا	لَمْ يُتَدَارَكْ
لَمْ تُتَدَارَكْنَ	لَمْ تُتَدَارَكَا	لَمْ تُتَدَارَكِي	لَمْ تُتَدَارَكُوا	لَمْ تُتَدَارَكَا	لَمْ تُتَدَارَكْ
				لَمْ نُتَدَارَكْ	لَمْ أَتَدَارَكْ

Нафийнинг маълуми:

لَا يَتَدَارَكْنَ	لَا تَتَدَارَكَا	لَا تَتَدَارَكْ	لَا يَتَدَارَكُونَ	لَا يَتَدَارَكَا	لَا يَتَدَارَكْ
لَا تَتَدَارَكْنَ	لَا تَتَدَارَكَا	لَا تَتَدَارَكِي	لَا تَتَدَارَكُونَ	لَا تَتَدَارَكَا	لَا تَتَدَارَكْ
				لَا نَتَدَارَكْ	لَا أَتَدَارَكْ

Нафийнинг мажҳули:

لَا يُتَدَارَكْنَ	لَا تُتَدَارَكَا	لَا تُتَدَارَكْ	لَا يُتَدَارَكُونَ	لَا يُتَدَارَكَا	لَا يُتَدَارَكْ
لَا تُتَدَارَكْنَ	لَا تُتَدَارَكَا	لَا تُتَدَارَكِي	لَا تُتَدَارَكُونَ	لَا تُتَدَارَكَا	لَا تُتَدَارَكْ
				لَا نُتَدَارَكْ	لَا أَتَدَارَكْ

Ломсиз амр:

تَدَارَكْنَ	تَدَارَكَا	تَدَارَكِي	تَدَارَكُوا	تَدَارَكَا	تَدَارَكْ
-------------	------------	------------	-------------	------------	-----------

Ломли амр:

لَيْتَدَارِكُنْ	لَيْتَدَارِكَا	لَيْتَدَارِكُ	لَيْتَدَارِكُوا	لَيْتَدَارِكَا	لَيْتَدَارِكُ
				لَيْتَدَارِكُ	لَا تُتَدَارِكُ

Ломли амрнинг мажхули:

لَيْتَدَارِكُنْ	لَيْتَدَارِكَا	لَيْتَدَارِكِي	لَيْتَدَارِكُوا	لَيْتَدَارِكَا	لَيْتَدَارِكُ
لَيْتَدَارِكُنْ	لَيْتَدَارِكَا	لَيْتَدَارِكُ	لَيْتَدَارِكُوا	لَيْتَدَارِكَا	لَيْتَدَارِكُ
				لَيْتَدَارِكُ	لَا تُتَدَارِكُ

Наҳийнинг маълуми:

لَا تُتَدَارِكُنْ	لَا تُتَدَارِكَا	لَا تُتَدَارِكِي	لَا تُتَدَارِكُوا	لَا تُتَدَارِكَا	لَا تُتَدَارِكُ
لَا يُتَدَارِكُنْ	لَا يُتَدَارِكَا	لَا يُتَدَارِكُ	لَا يُتَدَارِكُوا	لَا يُتَدَارِكَا	لَا يُتَدَارِكُ
				لَا تُتَدَارِكُ	لَا أُتَدَارِكُ

Наҳийнинг мажхули:

لَا تُتَدَارِكُنْ	لَا تُتَدَارِكَا	لَا تُتَدَارِكِي	لَا تُتَدَارِكُوا	لَا تُتَدَارِكَا	لَا تُتَدَارِكُ
لَا يُتَدَارِكُنْ	لَا يُتَدَارِكَا	لَا يُتَدَارِكُ	لَا يُتَدَارِكُوا	لَا يُتَدَارِكَا	لَا يُتَدَارِكُ
				لَا تُتَدَارِكُ	لَا أُتَدَارِكُ

Замон ва макон исмлари:

مُتَدَارِكُونَ	مُتَدَارِكَانِ	مُتَدَارِكٌ
----------------	----------------	-------------

يَتَصَامٌ - تَصَامٌ

يَتَصَامَمُ - تَصَامَمَ - تَصَامَمَ шу бобнинг музоаъафи бўлиб, аслида تَصَامَمَ - تَصَامَمَ - تَصَامَمَ бўлган. Феълнинг (عين) ва (لام) баробарида икки ҳарф бир жинсдан келгани ва идғом шарти ҳосил бўлгани боис идғом қилинди.

“Иштиқоклари”

يَتَصَامَمُ мозий, يَتَصَامَمُ музореъ, تَصَامَمًا рўза тутмоқ маъносидаги масдар, تَصَامَمًا, تَصَامَمًا, تَصَامَمًا фозил ва мафъулнинг исмлари, لَمْ يَتَصَامَمَ жаҳд феъли, لَا يَتَصَامَمُ нафий феъли, تَصَامَمَ ломсиз амр, لِيَتَصَامَمَ ломли амр, لِيَتَصَامَمَ наҳий ҳозир, تَصَامَمًا замон ва макон исмлари ва (ميم) лик масдар.

Мозийнинг маълуми:

تَصَامَمَنَّ	تَصَامَمَتَا	تَصَامَمْتِ	تَصَامَمُوا	تَصَامَمَا	تَصَامَمَ
تَصَامَمْتَنَّ	تَصَامَمْتَمَا	تَصَامَمْتِ	تَصَامَمْتُمْ	تَصَامَمْتَمَا	تَصَامَمْتَمَ
				تَصَامَمْنَا	تَصَامَمْتُ

Мозийнинг мажхули:

تُصَوِّمَنَّ	تُصَوِّمَتَا	تُصَوِّمْتِ	تُصَوِّمُوا	تُصَوِّمَا	تُصَوِّمَ
تُصَوِّمْتَنَّ	تُصَوِّمْتَمَا	تُصَوِّمْتِ	تُصَوِّمْتُمْ	تُصَوِّمْتَمَا	تُصَوِّمْتَمَ
				تُصَوِّمْنَا	تُصَوِّمْتُ

Музореънинг маълуми:

يَتَصَامَمَنَّ	يَتَصَامَمَانِ	يَتَصَامَمُ	يَتَصَامَمُونَ	يَتَصَامَمَانِ	يَتَصَامَمُ
يَتَصَامَمْتَنَّ	يَتَصَامَمَانِ	يَتَصَامَمِينَ	يَتَصَامَمُونَ	يَتَصَامَمَانِ	يَتَصَامَمُ
				نَتَصَامَمُ	أَتَصَامَمُ

Музорёнинг мажҳули:

يُتَصَامِنَ	تُتَصَامَانِ	تُتَصَامُ	يُتَصَامُونَ	يُتَصَامَانِ	يُتَصَامُ
تُتَصَامِنَ	تُتَصَامَانِ	تُتَصَامِينَ	تُتَصَامُونَ	تُتَصَامَانِ	تُتَصَامُ
				نُتَصَامُ	أُتَصَامُ

Фобил ва мафбулнинг исмлари:

مُتَصَامَاتٌ	مُتَصَامَاتَانِ	مُتَصَامَةٌ	مُتَصَامُونَ	مُتَصَامَانِ	مُتَصَامٌ
--------------	-----------------	-------------	--------------	--------------	-----------

Жаҳднинг маълуми:

لَمْ يَتَصَامِنَ	لَمْ تَتَصَامَا	لَمْ تَتَصَامِ	لَمْ يَتَصَامُوا	لَمْ يَتَصَامَا	لَمْ يَتَصَامِ
لَمْ تَتَصَامِنَ	لَمْ تَتَصَامَا	لَمْ تَتَصَامِي	لَمْ تَتَصَامُوا	لَمْ تَتَصَامَا	لَمْ تَتَصَامِ
				لَمْ نَتَصَامِ	لَمْ أَتَصَامِ

Жаҳднинг мажҳули:

لَمْ يَتَصَامِنَ	لَمْ تَتَصَامَا	لَمْ تَتَصَامِ	لَمْ يَتَصَامُوا	لَمْ يَتَصَامَا	لَمْ يَتَصَامِ
لَمْ تَتَصَامِنَ	لَمْ تَتَصَامَا	لَمْ تَتَصَامِي	لَمْ تَتَصَامُوا	لَمْ تَتَصَامَا	لَمْ تَتَصَامِ
				لَمْ نَتَصَامِ	لَمْ أَتَصَامِ

Нафийнинг маълуми:

لَا يَتَصَامِنَ	لَا تَتَصَامَانِ	لَا تَتَصَامُ	لَا يَتَصَامُونَ	لَا يَتَصَامَانِ	لَا يَتَصَامُ
لَا تَتَصَامِنَ	لَا تَتَصَامَانِ	لَا تَتَصَامِينَ	لَا تَتَصَامُونَ	لَا تَتَصَامَانِ	لَا تَتَصَامُ
				لَا نَتَصَامُ	لَا أَتَصَامُ

Нафийнинг мажҳули:

لَا يُتَّصَمَنَّ	لَا تُتَّصَمَانِ	لَا تُتَّصَمُ	لَا يُتَّصَمُونَ	لَا يُتَّصَمَانِ	لَا يُتَّصَمُ
لَا تُتَّصَمَنَّ	لَا تُتَّصَمَانِ	لَا تُتَّصَمَيْنِ	لَا تُتَّصَمُونَ	لَا تُتَّصَمَانِ	لَا تُتَّصَمُ
				لَا تُتَّصَمُ	لَا أُتَّصَمُ

Ломсиз амр:

تَصَامَنَّ	تَصَامَا	تَصَامِي	تَصَامُوا	تَصَامَا	تَصَامَ
------------	----------	----------	-----------	----------	---------

Ломли амр:

لِيَتَّصَمَنَّ	لِيَتَّصَمَا	لِيَتَّصَمِي	لِيَتَّصَمُوا	لِيَتَّصَمَا	لِيَتَّصَمَ
				لِيَتَّصَمَ	لَا تُتَّصَمُ

Ломли амрнинг мажхули:

لِيَتَّصَمَنَّ	لِيَتَّصَمَا	لِيَتَّصَمِي	لِيَتَّصَمُوا	لِيَتَّصَمَا	لِيَتَّصَمَ
لِيَتَّصَمَنَّ	لِيَتَّصَمَا	لِيَتَّصَمَ	لِيَتَّصَمُوا	لِيَتَّصَمَا	لِيَتَّصَمَ
				لِيَتَّصَمَ	لَا تُتَّصَمُ

Наҳийнинг маълуми:

لَا تَتَّصَمَنَّ	لَا تَتَّصَمَا	لَا تَتَّصَمِي	لَا تَتَّصَمُوا	لَا تَتَّصَمَا	لَا تَتَّصَمَ
لَا يَتَّصَمَنَّ	لَا تَتَّصَمَا	لَا تَتَّصَمَ	لَا يَتَّصَمُوا	لَا يَتَّصَمَا	لَا يَتَّصَمَ
				لَا نَتَّصَمَ	لَا أُتَّصَمُ

Наҳийнинг мажхули:

لَا تُتَّصَمَنَّ	لَا تُتَّصَمَا	لَا تُتَّصَمِي	لَا تُتَّصَمُوا	لَا تُتَّصَمَانِ	لَا تُتَّصَمُ
لَا يُتَّصَمَنَّ	لَا تُتَّصَمَا	لَا تُتَّصَمَ	لَا يُتَّصَمُوا	لَا يُتَّصَمَانِ	لَا يُتَّصَمُ

				لَا تُنْصَمَّ	لَا أُتْصَمَّ
--	--	--	--	---------------	---------------

Замон ва макон исмлари:

مُتَّصِمُونَ	مُتَّصِمَانِ	مُتَّصِمٌ
--------------	--------------	-----------

يَتَوَارَثُ – تَوَارَثَ

تَوَارَثَ – يَتَوَارَثُ шу бобнинг (واو) лик мисолидир.

“Иштиқоқлари”

تَوَارَثَ мозий, يَتَوَارَثُ музореъ, تَوَارَثًا мерос олмоқ маъносидаги масдар, مَتَوَارَثَ фобилнинг исми, مَتَوَارَثَ мафъулнинг исми, لَمْ يَتَوَارَثْ жаҳд феъли, لَمْ يَتَوَارَثْ нафий феъли, تَوَارَثَ ломсиз амр, لِيَتَوَارَثَ ломли амр, لَمْ يَتَوَارَثْ наҳий ҳозир, يَتَوَارَثُ замон ва макон исмлари ва (ميم) лик масдар.

Мозийнинг маълуми:

تَوَارَثَ	تَوَارَثْنَا	تَوَارَثْتِ	تَوَارَثُوا	تَوَارَثْنَا	تَوَارَثَ
تَوَارَثْتِ	تَوَارَثْتُمَا	تَوَارَثْتِ	تَوَارَثْتُمْ	تَوَارَثْتُمَا	تَوَارَثْتِ
				تَوَارَثْنَا	تَوَارَثْتِ

Мозийнинг мажхули:

تُوورِنَ	تُوورِنَتَا	تُوورِنَت	تُوورِنُوَا	تُوورِنَا	تُوورِنَت
تُوورِنَش	تُوورِنَتِمَا	تُوورِنَت	تُوورِنَتِم	تُوورِنَتِمَا	تُوورِنَت
				تُوورِنَا	تُوورِنَت

Музореънинг маълуми:

يَتَوَارِنَ	تَتَوَارِنَانِ	تَتَوَارِنُ	يَتَوَارِنُونُ	يَتَوَارِنَانِ	يَتَوَارِنُ
تَتَوَارِنَ	تَتَوَارِنَانِ	تَتَوَارِنِينَ	تَتَوَارِنُونُ	تَتَوَارِنَانِ	تَتَوَارِنُ
				نَتَوَارِنُ	أَتَوَارِنُ

Музореънинг мажҳули:

يُتَوَارِنُ	تُتَوَارِنَانِ	تُتَوَارِنُ	يُتَوَارِنُونُ	يُتَوَارِنَانِ	يُتَوَارِنُ
تُتَوَارِنُ	تُتَوَارِنَانِ	تُتَوَارِنِينَ	تُتَوَارِنُونُ	تُتَوَارِنَانِ	تُتَوَارِنُ
				نُتَوَارِنُ	أُتَوَارِنُ

Фoъилнинг исми:

مُتَوَارِنَات	مُتَوَارِنَاتِنِ	مُتَوَارِنَةٌ	مُتَوَارِنُونُ	مُتَوَارِنَانِ	مُتَوَارِنُ
---------------	------------------	---------------	----------------	----------------	-------------

Мафъулнинг исми:

مُتَوَارِنَات	مُتَوَارِنَاتِنِ	مُتَوَارِنَةٌ	مُتَوَارِنُونُ	مُتَوَارِنَانِ	مُتَوَارِنُ
---------------	------------------	---------------	----------------	----------------	-------------

Жаҳднинг маълуми:

لَمْ يَتَوَارِنَ	لَمْ تَتَوَارِنَا	لَمْ تَتَوَارِنُ	لَمْ يَتَوَارِنُونَا	لَمْ يَتَوَارِنَانَا	لَمْ يَتَوَارِنُ
لَمْ تَتَوَارِنَ	لَمْ تَتَوَارِنَا	لَمْ تَتَوَارِنِي	لَمْ تَتَوَارِنُونَا	لَمْ تَتَوَارِنَانَا	لَمْ تَتَوَارِنُ
				لَمْ نَتَوَارِنُ	لَمْ أَتَوَارِنُ

Жаҳднинг мажҳули:

مَ يُتَوَارِثُ	مَ تُتَوَارِثَا	مَ تُتَوَارِثُ	مَ يُتَوَارِثُوا	مَ يُتَوَارِثَانِ	مَ يُتَوَارِثُ
مَ تُتَوَارِثَنَّ	مَ تُتَوَارِثَا	مَ تُتَوَارِثِي	مَ تُتَوَارِثُوا	مَ تُتَوَارِثَانِ	مَ تُتَوَارِثُ
				مَ نُّتَوَارِثُ	مَ أَتَوَارِثُ

Нафийнинг маълуми:

لَا يُتَوَارِثَنَّ	لَا تُتَوَارِثَانِ	لَا تُتَوَارِثُ	لَا يُتَوَارِثُونَ	لَا يُتَوَارِثَانِ	لَا يُتَوَارِثُ
لَا تُتَوَارِثَنَّ	لَا تُتَوَارِثَانِ	لَا تُتَوَارِثِي	لَا تُتَوَارِثُونَ	لَا تُتَوَارِثَانِ	لَا تُتَوَارِثُ
				لَا نُّتَوَارِثُ	لَا أَتَوَارِثُ

Нафийнинг мажҳули:

لَا يُتَوَارِثَنَّ	لَا تُتَوَارِثَانِ	لَا تُتَوَارِثُ	لَا يُتَوَارِثُونَ	لَا يُتَوَارِثَانِ	لَا يُتَوَارِثُ
لَا تُتَوَارِثَنَّ	لَا تُتَوَارِثَانِ	لَا تُتَوَارِثِي	لَا تُتَوَارِثُونَ	لَا تُتَوَارِثَانِ	لَا تُتَوَارِثُ
				لَا نُّتَوَارِثُ	لَا أَتَوَارِثُ

Ломсиз амр:

تَوَارِثَنَّ	تَوَارِثَا	تَوَارِثِي	تَوَارِثُوا	تَوَارِثَانِ	تَوَارِثُ
--------------	------------	------------	-------------	--------------	-----------

Ломли амр:

لِيَتَوَارِثَنَّ	لِيَتَوَارِثَا	لِيَتَوَارِثُ	لِيَتَوَارِثُوا	لِيَتَوَارِثَانِ	لِيَتَوَارِثُ
				لِيَتَوَارِثُ	لِيَتَوَارِثُ

Ломли амрнинг мажҳули:

لِيَتَوَارِثَنَّ	لِيَتَوَارِثَا	لِيَتَوَارِثِي	لِيَتَوَارِثُوا	لِيَتَوَارِثَانِ	لِيَتَوَارِثُ
------------------	----------------	----------------	-----------------	------------------	---------------

لِئْتَوَارَتْ	لِئْتَوَارَتْ	لِئْتَوَارَتْ	لِئْتَوَارَتْ	لِئْتَوَارَتْ	لِئْتَوَارَتْ
				لِئْتَوَارَتْ	لِئْتَوَارَتْ

Наҳийнинг маълуми:

لَا تَتَوَارَتْ	لَا تَتَوَارَتْ	لَا تَتَوَارَتْ	لَا تَتَوَارَتْ	لَا تَتَوَارَتْ	لَا تَتَوَارَتْ
لَا يَتَوَارَتْ	لَا يَتَوَارَتْ	لَا يَتَوَارَتْ	لَا يَتَوَارَتْ	لَا يَتَوَارَتْ	لَا يَتَوَارَتْ
				لَا نَتَوَارَتْ	لَا نَتَوَارَتْ

Наҳийнинг мажҳули:

لَا تُتَوَارَتْ	لَا تُتَوَارَتْ	لَا تُتَوَارَتْ	لَا تُتَوَارَتْ	لَا تُتَوَارَتْ	لَا تُتَوَارَتْ
لَا يُتَوَارَتْ	لَا يُتَوَارَتْ	لَا يُتَوَارَتْ	لَا يُتَوَارَتْ	لَا يُتَوَارَتْ	لَا يُتَوَارَتْ
				لَا نَتَوَارَتْ	لَا نَتَوَارَتْ

Замон ва макон исмлари:

مُتَوَارِتُونَ	مُتَوَارِتَانِ	مُتَوَارِتٌ
----------------	----------------	-------------

يَتَيَّاسِرُ - تَيَّاسِرَ

يَتَيَّاسِرُ - تَيَّاسِرَ шу бобнинг (يا) лик мисолидир.

“Иштиқоклари”

يَتَيَّاسِرُ мозий, يَتَيَّاسِرُ музореъ, تَيَّاسِرًا чап томонга юрмоқ, осон қилмоқ, ўзаро қимор ўйнамоқ маъносидаги масдар. مُتَيَّاسِرٌ

фобилнинг исми, مُتَيَّاسِرٌ мафъулнинг исми, لَمْ يَتَيَّاسِرْ жаҳд феъли, لَا تَيَّاسِرُ нафий феъли, تَيَّاسِرٌ ломсиз амр, لِيَتَيَّاسِرْ ломли амр, لَا تَتَيَّاسِرُ нахий ҳозир, مُتَيَّاسِرٌ замон ва макон исмлари ва (ميم) лик масдар.

Мозийнинг маълуми:

تَيَّاسِرَنَّ	تَيَّاسِرْنَا	تَيَّاسِرْتِ	تَيَّاسِرُوا	تَيَّاسِرَا	تَيَّاسِرَ
تَيَّاسِرْتَنِّ	تَيَّاسِرْتُمَا	تَيَّاسِرْتِ	تَيَّاسِرْتُمْ	تَيَّاسِرْتُمَا	تَيَّاسِرْتِ
				تَيَّاسِرْنَا	تَيَّاسِرْتُ

Мозийнинг мажҳули:

تَيَّاسِرَنَّ	تَيَّاسِرْنَا	تَيَّاسِرْتِ	تَيَّاسِرُوا	تَيَّاسِرَا	تَيَّاسِرَ
تَيَّاسِرْتَنِّ	تَيَّاسِرْتُمَا	تَيَّاسِرْتِ	تَيَّاسِرْتُمْ	تَيَّاسِرْتُمَا	تَيَّاسِرْتِ
				تَيَّاسِرْنَا	تَيَّاسِرْتُ

Музорейнинг маълуми:

يَتَيَّاسِرَنَّ	يَتَيَّاسِرَانِ	يَتَيَّاسِرُ	يَتَيَّاسِرُونَ	يَتَيَّاسِرَانِ	يَتَيَّاسِرُ
يَتَيَّاسِرَنَّ	يَتَيَّاسِرَانِ	يَتَيَّاسِرِينَ	يَتَيَّاسِرُونَ	يَتَيَّاسِرَانِ	يَتَيَّاسِرُ
				يَتَيَّاسِرُ	أَتَيَّاسِرُ

Музорейнинг мажҳули:

يَتَيَّاسِرَنَّ	يَتَيَّاسِرَانِ	يَتَيَّاسِرُ	يَتَيَّاسِرُونَ	يَتَيَّاسِرَانِ	يَتَيَّاسِرُ
يَتَيَّاسِرَنَّ	يَتَيَّاسِرَانِ	يَتَيَّاسِرِينَ	يَتَيَّاسِرُونَ	يَتَيَّاسِرَانِ	يَتَيَّاسِرُ
				يَتَيَّاسِرُ	أَتَيَّاسِرُ

Қолган сийғалар ҳам шунга қиёс.

Шу бобнинг (واو) лик ажвафи تَجَاوَبٌ - بَجَاوَبٌ бўлиб, маъноси ўзаро жавоб бермоқ.

(با) лик ажвафи تَزَايَدٌ - زَايَدٌ зиёда бўлмоқ маъносидаги масдарларнинг ҳам иштиқоқлари, яъни эълоллари ҳам юқоридаги феъллар кабидир. Аммо шу бобнинг ноқиси бўлмиш تَصَابِي - تَصَابِي ноқисини сарфини кўриб чиқамиз.

“Иштиқоқлари”

تَصَابِي мозий, يَتَصَابِي музореъ, تَصَابِيًا ошиқ бўлмоқ ва ошиқлигини кўрсатмоқ маъносидаги масдар, مُتَصَابٍ фозилнинг исми, مُتَصَابًا мафъулнинг исми, لَمْ يَتَصَابْ жаҳд феъли, لَا يَتَصَابِي нафий феъли, تَصَابْ ломсиз амр, لِيَتَصَابْ ломли амр, لَا تَتَصَابْ наҳий ҳозир, مُتَصَابًا замон ва макон исми ва (ميم) лик масдар.

Мозийнинг маълуми:

تَصَابِيْنَ	تَصَابِيْنَا	تَصَابِيْتُ	تَصَابُوا	تَصَابِيَا	تَصَابِي
تَصَابِيْنَنَّ	تَصَابِيْنِنَّمَا	تَصَابِيْتِ	تَصَابِيْتُمْ	تَصَابِيْتُمَا	تَصَابِيْتِ
				تَصَابِيْنَا	تَصَابِيْتُ

Мозийнинг мажхули:

تُصَابِيْنَ	تُصَابِيْنَا	تُصَابِيْتِ	تُصَابُوا	تُصَابِيَا	تُصَابِي
تُصَابِيْنَنَّ	تُصَابِيْنِنَّمَا	تُصَابِيْتِ	تُصَابِيْتُمْ	تُصَابِيْتُمَا	تُصَابِيْتِ

				تُصَوِّبُنَا	تُصَوِّبُتُ
--	--	--	--	--------------	-------------

Музорейнинг маълуми:

يُتَصَابِئُ	تُتَصَابِئَانِ	تُتَصَابِئُ	يُتَصَابِئُونَ	يُتَصَابِئَانِ	يُتَصَابِئُ
تُتَصَابِئُ	تُتَصَابِئَانِ	تُتَصَابِئُ	تُتَصَابِئُونَ	تُتَصَابِئَانِ	تُتَصَابِئُ
				نُتَصَابِئُ	أُتَصَابِئُ

Мозийнинг мажҳули **تُصَوِّبُ** сийғасини мозий маълум **تَصَابِئُ** дан олинди. Аввал мо қабли охирни касра қиламиз **تَصَابِئُ** бўлади, сўнг биринчи ҳарфга замма берамиз, биринчи ҳарфнинг заммаси баробарида иккинчи ҳарф (صاد) ҳам заммали **تُصَوِّبُ** бўлади. Музорейнинг музаккарини жамъи **تَصَابِئُ** аслида **تَصَابِئُ** эди. (يا) мутаҳаррик мо қабли мафтух (يا) ни (ألف) га қалб қиламиз ва ҳазф қиламиз **تَصَابِئُ** бўлади.

Музорейнинг мажҳули:

يُتَصَابِئُ	تُتَصَابِئَانِ	تُتَصَابِئُ	يُتَصَابِئُونَ	يُتَصَابِئَانِ	يُتَصَابِئُ
تُتَصَابِئُ	تُتَصَابِئَانِ	تُتَصَابِئُ	تُتَصَابِئُونَ	تُتَصَابِئَانِ	تُتَصَابِئُ
				نُتَصَابِئُ	أُتَصَابِئُ

Фозилнинг исми:

مُتَصَابِئَاتٌ	مُتَصَابِئَاتَانِ	مُتَصَابِئَةٌ	مُتَصَابِئُونَ	مُتَصَابِئَانِ	مُتَصَابِئٌ
----------------	-------------------	---------------	----------------	----------------	-------------

Мафъулнинг исми:

لَا يُتَّصَبِينَ	لَا تُتَّصَبِيَانِ	لَا تُتَّصَبِي	لَا يُتَّصَبُونَ	لَا يُتَّصَبِيَانِ	لَا يُتَّصَبَانِ
------------------	--------------------	----------------	------------------	--------------------	------------------

مُتَّصَبَاتٌ	مُتَّصَبَاتَانِ	مُتَّصَبَاتٌ	مُتَّصَبُونَ	مُتَّصَبِيَانِ	مُتَّصَبَانِ
--------------	-----------------	--------------	--------------	----------------	--------------

Жаҳднинг маълуми:

لَمْ يُتَّصَبِينَ	لَمْ تُتَّصَبِيَا	لَمْ تُتَّصَبِ	لَمْ يُتَّصَبُوا	لَمْ يُتَّصَبِيَا	لَمْ يُتَّصَبَا
لَمْ تُتَّصَبِينَ	لَمْ تُتَّصَبِيَا	لَمْ تُتَّصَبِي	لَمْ تُتَّصَبُوا	لَمْ تُتَّصَبِيَا	لَمْ تُتَّصَبَا
				لَمْ نُتَّصَبِي	لَمْ أَتَّصَبِي

Жаҳднинг мажҳули:

لَمْ يُتَّصَبِينَ	لَمْ تُتَّصَبِيَا	لَمْ تُتَّصَبِ	لَمْ يُتَّصَبُوا	لَمْ يُتَّصَبِيَا	لَمْ يُتَّصَبَا
لَمْ تُتَّصَبِينَ	لَمْ تُتَّصَبِيَا	لَمْ تُتَّصَبِي	لَمْ تُتَّصَبُوا	لَمْ تُتَّصَبِيَا	لَمْ تُتَّصَبَا
				لَمْ نُتَّصَبِي	لَمْ أَتَّصَبِي

Нафийнинг маълуми:

لَا يُتَّصَبِينَ	لَا تُتَّصَبِيَانِ	لَا تُتَّصَبِي	لَا يُتَّصَبُونَ	لَا يُتَّصَبِيَانِ	لَا يُتَّصَبَانِ
لَا تُتَّصَبِينَ	لَا تُتَّصَبِيَانِ	لَا تُتَّصَبِي	لَا تُتَّصَبُونَ	لَا تُتَّصَبِيَانِ	لَا تُتَّصَبَانِ
				لَا نُتَّصَبِي	لَا أَتَّصَبِي

Нафийнинг мажҳули:

لَا تُتَّصَابِينَ	لَا تُتَّصَابِيَانِ	لَا تُتَّصَابِيْنَ	لَا تُتَّصَابُوْنَ	لَا تُتَّصَابِيَانِ	لَا تُتَّصَابِيْ
				لَا تُتَّصَابِيْ	لَا أُتَّصَابِيْ

Ломсиз амр:

تَصَابِيْنَ	تَصَابِيَا	تَصَابِيْ	تَصَابُوا	تَصَابِيَا	تَصَابَ
-------------	------------	-----------	-----------	------------	---------

Ломли амр:

لِيُتَّصَابِيْنَ	لِيُتَّصَابِيَا	لِيُتَّصَابَ	لِيُتَّصَابُوا	لِيُتَّصَابِيَا	لِيُتَّصَابَ
				لِيُتَّصَابَ	لَا تُتَّصَابَ

Ломсиз амрнинг мажҳули:

لِيُتَّصَابِيْنَ	لِيُتَّصَابِيَا	لِيُتَّصَابِيْ	لِيُتَّصَابُوا	لِيُتَّصَابِيَا	لِيُتَّصَابَ
لِيُتَّصَابِيْنَ	لِيُتَّصَابِيَا	لِيُتَّصَابَ	لِيُتَّصَابُوا	لِيُتَّصَابِيَا	لِيُتَّصَابَ
				لِيُتَّصَابَ	لَا تُتَّصَابَ

Наҳийнинг маълуми:

لَا تُتَّصَابِيْنَ	لَا تُتَّصَابِيَا	لَا تُتَّصَابِيْ	لَا تُتَّصَابُوا	لَا تُتَّصَابِيَا	لَا تُتَّصَابَ
لَا يُتَّصَابِيْنَ	لَا يُتَّصَابِيَا	لَا يُتَّصَابَ	لَا يُتَّصَابُوا	لَا يُتَّصَابِيَا	لَا يُتَّصَابَ
				لَا تُتَّصَابَ	لَا أُتَّصَابَ

Наҳийнинг мажҳули:

لَا تُتَّصَابِيْنَ	لَا تُتَّصَابِيَا	لَا تُتَّصَابِيْ	لَا تُتَّصَابُوا	لَا تُتَّصَابِيَا	لَا تُتَّصَابَ
لَا يُتَّصَابِيْنَ	لَا يُتَّصَابِيَا	لَا يُتَّصَابَ	لَا يُتَّصَابُوا	لَا يُتَّصَابِيَا	لَا يُتَّصَابَ
				لَا تُتَّصَابَ	لَا أُتَّصَابَ

Замон ва макон исмлари:

مُتَصَابُونَ	مُتَصَابِيَانِ	مُتَصَابًا
--------------	----------------	------------

يَتَدَاوَى - تَدَاوَى

تَدَاوَى - يَتَدَاوَى шу бобнинг лафифидир.

“Иштиқоқлари”

تَدَاوَى мозий, يَتَدَاوَى музореъ, تَدَاوِيًا ўзига-ўзи дору-дармон қилмоқ маъносидаги масдар, مُتَدَاوٍ фобилнинг исми, مُتَدَاوًا мафъулнинг исми, لَمْ يَتَدَاوْ жабд феъли, لَا يَتَدَاوَى нафий феъли, تَدَاوْ ломсиз амр, لِيَتَدَاوْ ломли амр, لَا تَتَدَاوْ нахий ҳозир, مُتَدَاوًا замон ва макон исмлари ва (ميم) лик масдар.

Мозийнинг маълуми:

تَدَاوِيْنَ	تَدَاوَاتَا	تَدَاوَتْ	تَدَاوُوا	تَدَاوِيَا	تَدَاوَى
تَدَاوِيُنَّ	تَدَاوِيْتُمَا	تَدَاوِيْتِ	تَدَاوِيْتُمْ	تَدَاوِيْتُمَا	تَدَاوِيْتِ
				تَدَاوِيْنَا	تَدَاوِيْتُ

Мозийнинг мажҳули:

تُدَوِيْنَ	تُدَوِيْتَا	تُدَوِيْتِ	تُدَوُوا	تُدَوِيَا	تُدَوَى
تُدَوِيُنَّ	تُدَوِيْتُمَا	تُدَوِيْتِ	تُدَوِيْتُمْ	تُدَوِيْتُمَا	تُدَوِيْتِ

				تُدَوِينَا	تُدَوِيْتُ
--	--	--	--	------------	------------

تُدَوِيْ سийғасини маълум تَدَاوِيْ سийғанинг мо қабли охирини касра қиламиз تَدَاوِيْ бўлади, сўнг биринчи ҳарфни замма қиламиз تَدَاوِيْ бўлади. Биринчи ҳарф (ت) га замма берганимизда (دال) ҳарфи ҳам заммани қабул қилади. Шунда (ألف) تَدَاوِيْ сокин мо қабли замма (ألف) ни (واو) га қалб қиламиз تَدُوِيْ бўлади ва идғом шарти хосил бўлгани боис (واو) ни (واو) га идғом қиламиз تَدُوِيْ бўлади.

Музорейнинг маълуми:

يَتَدَاوِينَ	تَتَدَاوِيَانِ	تَتَدَاوِيْ	يَتَدَاوُونَ	يَتَدَاوِيَانِ	يَتَدَاوِيْ
تَتَدَاوِينَ	تَتَدَاوِيَانِ	تَتَدَاوِينَ	تَتَدَاوُونَ	تَتَدَاوِيَانِ	تَتَدَاوِيْ
				نَتَدَاوِيْ	أَتَدَاوِيْ

Музорейнинг мажҳули:

يُتَدَاوِينَ	تُتَدَاوِيَانِ	تُتَدَاوِيْ	يُتَدَاوُونَ	يُتَدَاوِيَانِ	يُتَدَاوِيْ
تُتَدَاوِينَ	تُتَدَاوِيَانِ	تُتَدَاوِينَ	تُتَدَاوُونَ	تُتَدَاوِيَانِ	تُتَدَاوِيْ
				نُتَدَاوِيْ	أُتَدَاوِيْ

Фоъилнинг исми:

مُتَدَاوِيَاتٌ	مُتَدَاوِيَاتَانِ	مُتَدَاوِيَةٌ	مُتَدَاوُونَ	مُتَدَاوِيَانِ	مُتَدَاوٍ
----------------	-------------------	---------------	--------------	----------------	-----------

Мафъулнинг исми:

مُتَدَاوَاتٌ	مُتَدَاوَاتَانِ	مُتَدَاوَةٌ	مُتَدَاوُونَ	مُتَدَاوِيَانِ	مُتَدَاوًا
--------------	-----------------	-------------	--------------	----------------	------------

Фoбил исми, مُتَّفَاعِلٌ вазни билан олинади, яъни مُتَدَاوِينَ замма (يا) га танвин (ن) ни билан ижтимоъи сокинайн бўлади, (يا) ни ҳазф қиламиз مُتَدَوٍ бўлади.

Мафъул исмини مُتَّفَاعِلٌ вазнидан олинади. Шунда مُتَدَوِينَ бўлади, (يا) мутаҳаррик мо қабли мафтуҳ (يا) ни (ألف) га қалб қиламиз ижтимоъи сокинайн бўлади (ألف) ни ҳазф қиламиз مُتَدَاوًا бўлади.

Жаҳднинг маълуми:

لَمْ يَتَدَاوِينَ	لَمْ تَتَدَاوِيَا	لَمْ تَتَدَاوِ	لَمْ يَتَدَاوُوا	لَمْ يَتَدَاوِيَا	لَمْ يَتَدَاوِ
لَمْ تَتَدَاوِينَ	لَمْ تَتَدَاوِيَا	لَمْ تَتَدَاوِي	لَمْ تَتَدَاوُوا	لَمْ تَتَدَاوِيَا	لَمْ تَتَدَاوِ
				لَمْ تَتَدَاوِ	لَمْ أَتَدَاوِ

Жаҳднинг мажҳули:

لَمْ يُتَدَاوِينَ	لَمْ تُتَدَاوِيَا	لَمْ تُتَدَاوِ	لَمْ يُتَدَاوُوا	لَمْ يُتَدَاوِيَا	لَمْ يُتَدَاوِ
لَمْ تُتَدَاوِينَ	لَمْ تُتَدَاوِيَا	لَمْ تُتَدَاوِي	لَمْ تُتَدَاوُوا	لَمْ تُتَدَاوِيَا	لَمْ تُتَدَاوِ
				لَمْ تُتَدَاوِ	لَمْ أَتَدَاوِ

Нафийнинг маълуми:

لَا يَتَدَاوِينَ	لَا تَتَدَاوِيَانِ	لَا تَتَدَاوِي	لَا يَتَدَاوُونَ	لَا يَتَدَاوِيَانِ	لَا يَتَدَاوِي
لَا تُتَدَاوِينَ	لَا تُتَدَاوِيَانِ	لَا تُتَدَاوِيْنَ	لَا تُتَدَاوُونَ	لَا تُتَدَاوِيَانِ	لَا تُتَدَاوِي
				لَا تُتَدَاوِي	لَا أَتَدَاوِي

Нафийнинг мажҳули:

لَا يُتَدَاوِي	لَا تُتَدَاوِيَانِ	لَا تُتَدَاوِي	لَا يُتَدَاوُونَ	لَا يُتَدَاوِيَانِ	لَا يُتَدَاوِي
لَا تُتَدَاوِيَانِ	لَا تُتَدَاوِيَانِ	لَا تُتَدَاوِيَانِ	لَا تُتَدَاوُونَ	لَا تُتَدَاوِيَانِ	لَا تُتَدَاوِي
				لَا تُتَدَاوِي	لَا أُتَدَاوِي

Ломсиз амр:

تَدَاوِيَانِ	تَدَاوِيَا	تَدَاوِي	تَدَاوُوا	تَدَاوِيَا	تَدَاوِ
--------------	------------	----------	-----------	------------	---------

Ломли амр:

لِيَتَدَاوِيَانِ	لِيَتَدَاوِيَا	لِيَتَدَاوِ	لِيَتَدَاوُوا	لِيَتَدَاوِيَا	لِيَتَدَاوِ
				لِيَتَدَاوِ	لَا تُتَدَاوِ

Ломли амрнинг мажхули:

لِيَتَدَاوِيَانِ	لِيَتَدَاوِيَا	لِيَتَدَاوِي	لِيَتَدَاوُوا	لِيَتَدَاوِيَا	لِيَتَدَاوِ
لِيَتَدَاوِيَانِ	لِيَتَدَاوِيَا	لِيَتَدَاوِ	لِيَتَدَاوُوا	لِيَتَدَاوِيَا	لِيَتَدَاوِ
				لِيَتَدَاوِ	لَا تُتَدَاوِ

Наҳийнинг маълуми:

لَا تُتَدَاوِيَانِ	لَا تُتَدَاوِيَا	لَا تُتَدَاوِي	لَا تُتَدَاوُوا	لَا تُتَدَاوِيَا	لَا تُتَدَاوِ
لَا يُتَدَاوِيَانِ	لَا يُتَدَاوِيَا	لَا يُتَدَاوِ	لَا يُتَدَاوُوا	لَا يُتَدَاوِيَا	لَا يُتَدَاوِ
				لَا تُتَدَاوِ	لَا أُتَدَاوِ

Наҳийнинг мажхули:

لَا تُتَدَاوِيَانِ	لَا تُتَدَاوِيَا	لَا تُتَدَاوِي	لَا تُتَدَاوُوا	لَا تُتَدَاوِيَا	لَا تُتَدَاوِ
لَا يُتَدَاوِيَانِ	لَا يُتَدَاوِيَا	لَا يُتَدَاوِ	لَا يُتَدَاوُوا	لَا يُتَدَاوِيَا	لَا يُتَدَاوِ

				لَا تُتَدَاوُ	لَا أُتَدَاوُ
--	--	--	--	---------------	---------------

Замон ва макон исмлари:

مُتَدَاوُونَ	مُتَدَاوِيَانِ	مُتَدَاوًا
--------------	----------------	------------

Замон ва макон исмлари, мафъул исми билан муштаракдир.

يَتَوَارَى - تَوَارَى

يَتَوَارَى - تَوَارَى шу бобнинг мултавийсидир.

“Иштиқоқлари”

تَوَارَى мозий, يَتَوَارَى музореъ, تَوَارًا яширинмоқ маъносидаги масдар, مُتَوَارٍ фобилнинг исми, مُتَوَارًا мафъулнинг исми, لَمْ يَتَوَارَ жаҳд феъли, يَتَوَارَى لَا нафий феъли, تَوَارَ ломсиз амр, لِيَتَوَارَ ломли амр, لَا تَتَوَارَ наҳий ҳозир, مُتَوَارًا замон ва макон исмлари ва (ميم) лик масдар.

Мозийнинг маълуми:

تَوَارَى	تَوَارَتَا	تَوَارَتُ	تَوَارُوا	تَوَارِيَا	تَوَارَى
تَوَارَيْتُ	تَوَارَيْتُمَا	تَوَارَيْتُ	تَوَارَيْتُمْ	تَوَارَيْتُمَا	تَوَارَيْتُ
				تَوَارَيْنَا	تَوَارَيْتُ

Мозийнинг мажхули:

تُوورِي	تُوورِيَا	تُووري	تُووروا	تُوورِيَا	تُوورِي
تُوورِيَت	تُوورِيَتَا	تُوورِيَت	تُوورِيَتَم	تُوورِيَتَمَا	تُوورِيَت
				تُوورِيَنَا	تُوورِيَتُ

Музорейнинг маълуми:

يَتُوورِي	يَتُوورِيَانِ	يَتُوورِي	يَتُوورِيَوْنَ	يَتُوورِيَانِ	يَتُوورِي
يَتُوورِيَن	يَتُوورِيَانِ	يَتُوورِيَن	يَتُوورِيَوْنَ	يَتُوورِيَانِ	يَتُوورِي
				يَتُوورِي	أَتُوورِي

Музорейнинг мажхули:

يَتُوورِي	يَتُوورِيَانِ	يَتُوورِي	يَتُوورِيَوْنَ	يَتُوورِيَانِ	يَتُوورِي
يَتُوورِيَن	يَتُوورِيَانِ	يَتُوورِيَن	يَتُوورِيَوْنَ	يَتُوورِيَانِ	يَتُوورِي
				يَتُوورِي	أَتُوورِي

Фобилнинг исми:

مُتُوورِيَات	مُتُوورِيَاتَانِ	مُتُوورِيَاتَةٌ	مُتُوورِيَاوْنَ	مُتُوورِيَاتَانِ	مُتُوورِيَاتٍ
--------------	------------------	-----------------	-----------------	------------------	---------------

Мафълнинг исми:

مُتُوورِيَات	مُتُوورِيَاتَانِ	مُتُوورِيَاتَةٌ	مُتُوورِيَاوْنَ	مُتُوورِيَاتَانِ	مُتُوورِيَاتًا
--------------	------------------	-----------------	-----------------	------------------	----------------

Жахднинг маълуми:

لَمْ يَتُوورِي	لَمْ يَتُوورِيَا	لَمْ يَتُوورِي	لَمْ يَتُوورِيَاوْ	لَمْ يَتُوورِيَا	لَمْ يَتُوورِي
----------------	------------------	----------------	--------------------	------------------	----------------

مَ تَتَوَارِيْنَ	مَ تَتَوَارِيَا	مَ تَتَوَارِي	مَ تَتَوَارُوا	مَ تَتَوَارِيَا	مَ تَتَوَارَ
				مَ نَتَوَارَ	مَ أَتَوَارَ

Жаҳднинг мажҳули:

مَ يُتَوَارِيْنَ	مَ تُتَوَارِيَا	مَ تُتَوَارِ	مَ يُتَوَارُوا	مَ يُتَوَارِيَا	مَ يُتَوَارَ
مَ تُتَوَارِيْنَ	مَ تُتَوَارِيَا	مَ تُتَوَارِي	مَ تُتَوَارُوا	مَ تُتَوَارِيَا	مَ تُتَوَارَ
				مَ نَتَوَارَ	مَ أَتَوَارَ

Ломсиз амр:

تَوَارِيْنَ	تَوَارِيَا	تَوَارِي	تَوَارُوا	تَوَارِيَا	تَوَارَ
-------------	------------	----------	-----------	------------	---------

Ломли амр:

لِيَتَوَارِيْنَ	لِيَتَوَارِيَا	لِيَتَوَارِ	لِيَتَوَارُوا	لِيَتَوَارِيَا	لِيَتَوَارَ
				لِنَتَوَارَ	لَأَتَوَارَ

Ломли амрнинг мажҳули:

لِيَتَوَارِيْنَ	لِيَتَوَارِيَا	لِيَتَوَارِي	لِيَتَوَارُوا	لِيَتَوَارِيَا	لِيَتَوَارَ
لِيَتَوَارِيْنَ	لِيَتَوَارِيَا	لِيَتَوَارِ	لِيَتَوَارُوا	لِيَتَوَارِيَا	لِيَتَوَارَ
				لِنَتَوَارَ	لَأَتَوَارَ

Наҳийнинг маълуми:

لَا تَتَوَارِيْنَ	لَا تَتَوَارِيَا	لَا تَتَوَارِي	لَا تَتَوَارُوا	لَا تَتَوَارِيَا	لَا تَتَوَارَ
لَا يَتَوَارِيْنَ	لَا يَتَوَارِيَا	لَا يَتَوَارِ	لَا يَتَوَارُوا	لَا يَتَوَارِيَا	لَا يَتَوَارَ
				لَا نَتَوَارَ	لَا أَتَوَارَ

Наҳийнинг мажҳули:

لَا تُتَوَارِينِ	لَا تُتَوَارِيَا	لَا تُتَوَارِي	لَا تُتَوَارُوا	لَا تُتَوَارِيَا	لَا تُتَوَارَ
لَا يُتَوَارِينَ	لَا يُتَوَارِيَا	لَا تُتَوَارَ	لَا يُتَوَارُوا	لَا يُتَوَارِيَا	لَا يُتَوَارَ
				لَا تُتَوَارَ	لَا أُتَوَارَ

Замон ва макон исмлари:

مُتَوَارُونَ	مُتَوَارِيَانِ	مُتَوَارًا
--------------	----------------	------------

إِسْتَنْسَخَ - يَسْتَنْسِخُ

إِسْتَفْعَلَ - يَسْتَفْعِلُ сулосий мазиднинг ўнинчи боби бўлиб, унинг мисоли **إِسْتَنْسَخَ - يَسْتَنْسِخُ** дир.

“Иштиқоқлари”

إِسْتَنْسَخَ мозий, يَسْتَنْسِخُ музореъ, **إِسْتَنْسَخَا** нусха олмоқ ва собит қилмоқ маъносидаги масдар, **مُسْتَنْسَخٌ** фобилнинг исми **مُسْتَنْسَخٌ** мафъулнинг исмлари муштарақдир, **لَمْ يَسْتَنْسِخْ** жаҳд феъли, **يَسْتَنْسِخُ** нафий феъли, **إِسْتَنْسِخْ** ломсиз амр, **لِيَسْتَنْسِخْ** ломли амр, **لَا تَسْتَنْسِخْ** наҳий ҳозир, **مُسْتَنْسَخٌ** замон ва макон исмлари ва (ميم) лик масдар.

Мозийнинг маълуми:

إِسْتَنْسَخْنِ	إِسْتَنْسَخْنَا	إِسْتَنْسَخْتِ	إِسْتَنْسَخُوا	إِسْتَنْسَخَا	إِسْتَنْسَخَ
إِسْتَنْسَخْنِي	إِسْتَنْسَخْنَا	إِسْتَنْسَخْتِ	إِسْتَنْسَخْتُمْ	إِسْتَنْسَخْتُمَا	إِسْتَنْسَخْتِ

				اِسْتَنْسَخْنَا	اِسْتَنْسَخْتُ
--	--	--	--	-----------------	----------------

Мозийнинг мажҳули:

اِسْتَنْسَخْنَا	اِسْتَنْسَخْتَا	اِسْتَنْسَخْتُمْ	اِسْتَنْسَخُوا	اِسْتَنْسَخَا	اِسْتَنْسَخُ
اِسْتَنْسَخْتُمْ	اِسْتَنْسَخْتُمَا	اِسْتَنْسَخْتِ	اِسْتَنْسَخْتُمْ	اِسْتَنْسَخْتُمَا	اِسْتَنْسَخْتِ
				اِسْتَنْسَخْنَا	اِسْتَنْسَخْتُ

Музорейнинг маълуми:

يَسْتَنْسَخُ	تَسْتَنْسَخَانِ	تَسْتَنْسَخُ	يَسْتَنْسَخُونَ	يَسْتَنْسَخَانِ	يَسْتَنْسَخُ
تَسْتَنْسَخُ	تَسْتَنْسَخَانِ	تَسْتَنْسَخِينَ	تَسْتَنْسَخُونَ	تَسْتَنْسَخَانِ	تَسْتَنْسَخُ
				نَسْتَنْسَخُ	اَسْتَنْسَخُ

Музорейнинг мажҳули:

يُسْتَنْسَخُ	تُسْتَنْسَخَانِ	تُسْتَنْسَخُ	يُسْتَنْسَخُونَ	يُسْتَنْسَخَانِ	يُسْتَنْسَخُ
تُسْتَنْسَخُ	تُسْتَنْسَخَانِ	تُسْتَنْسَخِينَ	تُسْتَنْسَخُونَ	تُسْتَنْسَخَانِ	تُسْتَنْسَخُ
				نُسْتَنْسَخُ	اُسْتَنْسَخُ

Фобилнинг исми:

مُسْتَنْسَخَاتُ	مُسْتَنْسَخَاتَانِ	مُسْتَنْسَخَةٌ	مُسْتَنْسَخُونَ	مُسْتَنْسَخَانِ	مُسْتَنْسَخُ
-----------------	--------------------	----------------	-----------------	-----------------	--------------

Мафъулнинг исми:

مُسْتَنْسَخَاتُ	مُسْتَنْسَخَاتَانِ	مُسْتَنْسَخَةٌ	مُسْتَنْسَخُونَ	مُسْتَنْسَخَانِ	مُسْتَنْسَخُ
-----------------	--------------------	----------------	-----------------	-----------------	--------------

Жаҳднинг маълуми:

مَ يَسْتَنْسِخْنَ	مَ تَسْتَنْسِخَا	مَ تَسْتَنْسِخُ	مَ يَسْتَنْسِخُوا	مَ يَسْتَنْسِخَا	مَ يَسْتَنْسِخُ
مَ تَسْتَنْسِخْنَ	مَ تَسْتَنْسِخَا	مَ تَسْتَنْسِخِي	مَ تَسْتَنْسِخُوا	مَ تَسْتَنْسِخَا	مَ تَسْتَنْسِخُ
				مَ نَسْتَنْسِخُ	مَ نَسْتَنْسِخُ

Жаҳднинг мажҳули:

مَ يُسْتَنْسِخْنَ	مَ تُسْتَنْسِخَا	مَ تُسْتَنْسِخُ	مَ يُسْتَنْسِخُوا	مَ يُسْتَنْسِخَا	مَ يُسْتَنْسِخُ
مَ تُسْتَنْسِخْنَ	مَ تُسْتَنْسِخَا	مَ تُسْتَنْسِخِي	مَ تُسْتَنْسِخُوا	مَ تُسْتَنْسِخَا	مَ تُسْتَنْسِخُ
				مَ نَسْتَنْسِخُ	مَ نَسْتَنْسِخُ

Нафийнинг маълуми:

لَا يُسْتَنْسِخْنَ	لَا تُسْتَنْسِخَانِ	لَا تُسْتَنْسِخُ	لَا يُسْتَنْسِخُونَ	لَا يُسْتَنْسِخَانِ	لَا يُسْتَنْسِخُ
لَا تُسْتَنْسِخْنَ	لَا تُسْتَنْسِخَانِ	لَا تُسْتَنْسِخِينَ	لَا تُسْتَنْسِخُونَ	لَا تُسْتَنْسِخَانِ	لَا تُسْتَنْسِخُ
				لَا نَسْتَنْسِخُ	لَا نَسْتَنْسِخُ

Нафийнинг мажҳули:

لَا يُسْتَنْسِخْنَ	لَا تُسْتَنْسِخَانِ	لَا تُسْتَنْسِخُ	لَا يُسْتَنْسِخُونَ	لَا يُسْتَنْسِخَانِ	لَا يُسْتَنْسِخُ
لَا تُسْتَنْسِخْنَ	لَا تُسْتَنْسِخَانِ	لَا تُسْتَنْسِخِينَ	لَا تُسْتَنْسِخُونَ	لَا تُسْتَنْسِخَانِ	لَا تُسْتَنْسِخُ
				لَا نَسْتَنْسِخُ	لَا نَسْتَنْسِخُ

Ломсиз амр:

اسْتَنْسِخْنَ	اسْتَنْسِخَا	اسْتَنْسِخِي	اسْتَنْسِخُوا	اسْتَنْسِخَا	اسْتَنْسِخُ
---------------	--------------	--------------	---------------	--------------	-------------

Ломли амр:

لَيْسَتَنْسِخَنَّ	لَيْسَتَنْسِخَا	لَيْسَتَنْسِخِ	لَيْسَتَنْسِخُوا	لَيْسَتَنْسِخَا	لَيْسَتَنْسِخِ
				لَيْسَتَنْسِخِ	لَا سَتَنْسِخِ

Ломли амрнинг мажхули:

لَيْسَتَنْسِخَنَّ	لَيْسَتَنْسِخَا	لَيْسَتَنْسِخِي	لَيْسَتَنْسِخُوا	لَيْسَتَنْسِخَا	لَيْسَتَنْسِخِ
لَيْسَتَنْسِخَنَّ	لَيْسَتَنْسِخَا	لَيْسَتَنْسِخِ	لَيْسَتَنْسِخُوا	لَيْسَتَنْسِخَا	لَيْسَتَنْسِخِ
				لَيْسَتَنْسِخِ	لَا سَتَنْسِخِ

Наҳийнинг маълуми:

لَا تَسْتَنْسِخَنَّ	لَا تَسْتَنْسِخَا	لَا تَسْتَنْسِخِي	لَا تَسْتَنْسِخُوا	لَا تَسْتَنْسِخَا	لَا تَسْتَنْسِخِ
لَا يَسْتَنْسِخَنَّ	لَا تَسْتَنْسِخَا	لَا تَسْتَنْسِخِ	لَا يَسْتَنْسِخُوا	لَا يَسْتَنْسِخَا	لَا يَسْتَنْسِخِ
				لَا تَسْتَنْسِخِ	لَا أَسْتَنْسِخِ

Наҳийнинг мажхули:

لَا تَسْتَنْسِخَنَّ	لَا تَسْتَنْسِخَا	لَا تَسْتَنْسِخِي	لَا تَسْتَنْسِخُوا	لَا تَسْتَنْسِخَا	لَا تَسْتَنْسِخِ
لَا يَسْتَنْسِخَنَّ	لَا تَسْتَنْسِخَا	لَا تَسْتَنْسِخِ	لَا يَسْتَنْسِخُوا	لَا يَسْتَنْسِخَا	لَا يَسْتَنْسِخِ
				لَا تَسْتَنْسِخِ	لَا أَسْتَنْسِخِ

Замон ва макон исмлари:

مُسْتَنْسِخُونَ	مُسْتَنْسِخَانِ	مُسْتَنْسِخٌ
-----------------	-----------------	--------------

يَسْتَحِبُّ - اسْتَحَبَّ

إِسْتَحَبَّ - يَسْتَحِبُّ шу бобнинг музоъафига мисол.

“Иштиқоклари”

إِسْتَحَبَّ мозий, يَسْتَحِبُّ музореъ, اسْتَحْبَابًا дўст тутмоқ ва танламоқ маъносидаги масдар, مُسْتَحَبُّ фоъил ва мафъул исмлари, لَمْ يَسْتَحِبَّ жаҳд феъли, لَا يَسْتَحِبُّ нафий феъли, اسْتَحَبَّ ломсиз амр, لِيَسْتَحِبَّ ломли амр, لَا تَسْتَحِبَّ наҳий ҳозир, مُسْتَحَبُّ замон ва макон исмлари ва (ميم) лик масдар.

Мозийнинг маълуми:

إِسْتَحْبَبَ	اسْتَحْبَابًا	اسْتَحْبَبْتُ	اسْتَحْبَبُوا	اسْتَحْبَبْنَا	اسْتَحْبَبْتُمْ
اسْتَحْبَبْتُمْ	اسْتَحْبَبْتُمْ	اسْتَحْبَبْتِ	اسْتَحْبَبْتُمْ	اسْتَحْبَبْتُمَا	اسْتَحْبَبْتُمْ
				اسْتَحْبَبْنَا	اسْتَحْبَبْتُمْ

Мозийнинг мажхули:

أَسْتَحْبِبُ	أَسْتَحْبِبْنَا	أَسْتَحْبِبْتِ	أَسْتَحْبِبُوا	أَسْتَحْبِبْنَا	أَسْتَحْبِبْتُمْ
أَسْتَحْبِبْتُمْ	أَسْتَحْبِبْتُمْ	أَسْتَحْبِبْتِ	أَسْتَحْبِبْتُمْ	أَسْتَحْبِبْتُمَا	أَسْتَحْبِبْتُمْ
				أَسْتَحْبِبْنَا	أَسْتَحْبِبْتُمْ

Музореънинг маълуми:

يَسْتَحْبِبُونَ	يَسْتَحْبِبَانِ	تَسْتَحْبِبُ	يَسْتَحْبِبُونَ	يَسْتَحْبِبَانِ	يَسْتَحْبِبُ
تَسْتَحْبِبُونَ	تَسْتَحْبِبَانِ	تَسْتَحْبِبِينَ	تَسْتَحْبِبُونَ	تَسْتَحْبِبَانِ	تَسْتَحْبِبُ
				نَسْتَحْبِبُ	أَسْتَحْبِبُ

Музорёнинг мажҳули:

يُسْتَحَبُّ	يُسْتَحَبُّ	يُسْتَحَبُّ	يُسْتَحَبُّونَ	يُسْتَحَبُّانِ	يُسْتَحَبُّانِ
يُسْتَحَبُّ	يُسْتَحَبُّانِ	يُسْتَحَبُّانِ	يُسْتَحَبُّونَ	يُسْتَحَبُّانِ	يُسْتَحَبُّانِ
				يُسْتَحَبُّانِ	يُسْتَحَبُّانِ

Фобил ва мафъул исмлари муштаракдир:

مُسْتَحَبَّاتٌ	مُسْتَحَبَّاتَانِ	مُسْتَحَبَّةٌ	مُسْتَحَبُّونَ	مُسْتَحَبَّانِ	مُسْتَحَبُّانِ
----------------	-------------------	---------------	----------------	----------------	----------------

Жаҳднинг маълуми:

لَمْ يَسْتَحِبَّ	لَمْ يَسْتَحِبَّا	لَمْ يَسْتَحِبَّ	لَمْ يَسْتَحِبُّوا	لَمْ يَسْتَحِبَّا	لَمْ يَسْتَحِبَّ
لَمْ يَسْتَحِبَّ	لَمْ يَسْتَحِبَّا	لَمْ يَسْتَحِبِّي	لَمْ يَسْتَحِبُّوا	لَمْ يَسْتَحِبَّا	لَمْ يَسْتَحِبَّ
				لَمْ يَسْتَحِبَّ	لَمْ يَسْتَحِبَّ

Жаҳднинг мажҳули:

لَمْ يَسْتَحِبَّ	لَمْ يَسْتَحِبَّا	لَمْ يَسْتَحِبَّ	لَمْ يَسْتَحِبُّوا	لَمْ يَسْتَحِبَّا	لَمْ يَسْتَحِبَّ
لَمْ يَسْتَحِبَّ	لَمْ يَسْتَحِبَّا	لَمْ يَسْتَحِبِّي	لَمْ يَسْتَحِبُّوا	لَمْ يَسْتَحِبَّا	لَمْ يَسْتَحِبَّ
				لَمْ يَسْتَحِبَّ	لَمْ يَسْتَحِبَّ

Нафийнинг маълуми:

لَا يَسْتَحِبُّ	لَا يَسْتَحِبُّانِ	لَا يَسْتَحِبُّ	لَا يَسْتَحِبُّونَ	لَا يَسْتَحِبُّانِ	لَا يَسْتَحِبُّانِ
لَا يَسْتَحِبُّ	لَا يَسْتَحِبُّانِ	لَا يَسْتَحِبُّانِ	لَا يَسْتَحِبُّونَ	لَا يَسْتَحِبُّانِ	لَا يَسْتَحِبُّانِ
				لَا يَسْتَحِبُّانِ	لَا يَسْتَحِبُّانِ

Нафийнинг мажҳули:

لَا يُسْتَحَبُّ	لَا يُسْتَحَبُّ	لَا يُسْتَحَبُّ	لَا يُسْتَحَبُّ	لَا يُسْتَحَبُّ	لَا يُسْتَحَبُّ
لَا يُسْتَحَبُّ	لَا يُسْتَحَبُّ	لَا يُسْتَحَبُّ	لَا يُسْتَحَبُّ	لَا يُسْتَحَبُّ	لَا يُسْتَحَبُّ
				لَا يُسْتَحَبُّ	لَا أُسْتَحَبُّ

Ломсиз амр:

إِسْتَحَبَّ	إِسْتَحَبَّا	إِسْتَحَبِّي	إِسْتَحَبُّوا	إِسْتَحَبَّا	إِسْتَحَبَّ
-------------	--------------	--------------	---------------	--------------	-------------

Ломли амр:

لَيْسَتْحَبُّ	لَيْسَتْحَبَّا	لَيْسَتْحَبِّي	لَيْسَتْحَبُّوا	لَيْسَتْحَبَّا	لَيْسَتْحَبَّ
				لَيْسَتْحَبَّ	لَا أُسْتَحَبَّ

Ломли амрнинг мажхули:

لَيْسَتْحَبُّ	لَيْسَتْحَبَّا	لَيْسَتْحَبِّي	لَيْسَتْحَبُّوا	لَيْسَتْحَبَّا	لَيْسَتْحَبَّ
لَيْسَتْحَبُّ	لَيْسَتْحَبَّا	لَيْسَتْحَبَّ	لَيْسَتْحَبُّوا	لَيْسَتْحَبَّا	لَيْسَتْحَبَّ
				لَيْسَتْحَبَّ	لَا أُسْتَحَبَّ

Наҳийнинг маълуми:

لَا يُسْتَحَبُّ	لَا يُسْتَحَبُّ	لَا يُسْتَحَبُّ	لَا يُسْتَحَبُّ	لَا يُسْتَحَبُّ	لَا يُسْتَحَبُّ
لَا يُسْتَحَبُّ	لَا يُسْتَحَبُّ	لَا يُسْتَحَبُّ	لَا يُسْتَحَبُّ	لَا يُسْتَحَبُّ	لَا يُسْتَحَبُّ
				لَا يُسْتَحَبُّ	لَا أُسْتَحَبُّ

Наҳийнинг мажхули:

لَا يُسْتَحَبُّ	لَا يُسْتَحَبُّ	لَا يُسْتَحَبُّ	لَا يُسْتَحَبُّ	لَا يُسْتَحَبُّ	لَا يُسْتَحَبُّ
لَا يُسْتَحَبُّ	لَا يُسْتَحَبُّ	لَا يُسْتَحَبُّ	لَا يُسْتَحَبُّ	لَا يُسْتَحَبُّ	لَا يُسْتَحَبُّ

				لَا نُسْتَحَبُّ	لَا أُسْتَحَبُّ
--	--	--	--	-----------------	-----------------

Замон ва макон исмлари:

مُسْتَحَبُّونَ	مُسْتَحَبَّانِ	مُسْتَحَبُّ
----------------	----------------	-------------

يَسْتَوْجِبُ - اسْتَوْجِبَ

اسْتَوْجِبَ - يَسْتَوْجِبُ шу бобнинг (مثال) га мисолидир.

“Иштиқоклари”

اسْتَوْجِبَ мозий, يَسْتَوْجِبُ музореъ, اسْتَيْجَابًا вожиб санамоқ ва жазони муқаррар санамоқ маъносидаги масдар, مُسْتَوْجِبٌ фобилнинг исми, مُسْتَوْجِبٌ мафъулнинг исми, لَمْ يَسْتَوْجِبْ жаҳд феъли, لَا يَسْتَوْجِبُ нафий феъли, اسْتَوْجِبْ ломсиз амр, لَيْسَتْوَجِبْ ломли амр, تَسْتَوْجِبْ наҳий ҳозир, مُسْتَوْجِبٌ замон ва макон исмлари ва (ميم) лик масдар.

Мозийнинг маълуми:

اسْتَوْجِبَنَّ	اسْتَوْجِبْنَا	اسْتَوْجِبْتِ	اسْتَوْجِبُوا	اسْتَوْجِبَا	اسْتَوْجِبْ
اسْتَوْجِبْنِي	اسْتَوْجِبْتُمَا	اسْتَوْجِبْتِ	اسْتَوْجِبْتُمْ	اسْتَوْجِبْتُمَا	اسْتَوْجِبْتِ
				اسْتَوْجِبْنَا	اسْتَوْجِبْتِ

Мозийнинг мажхули:

أُسْتَوْجِبَنَّ	أُسْتَوْجِبْنَا	أُسْتَوْجِبْتِ	أُسْتَوْجِبُوا	أُسْتَوْجِبَا	أُسْتَوْجِبْ
أُسْتَوْجِبُنَّ	أُسْتَوْجِبْنَمَا	أُسْتَوْجِبْتِ	أُسْتَوْجِبْتُمْ	أُسْتَوْجِبْتُمَا	أُسْتَوْجِبْتِ
				أُسْتَوْجِبْنَا	أُسْتَوْجِبْتُ

Музореънинг маълуми:

يُسْتَوْجِبَنَّ	تُسْتَوْجِبَانِ	تُسْتَوْجِبُ	يُسْتَوْجِبُونَ	يُسْتَوْجِبَانِ	يُسْتَوْجِبُ
تُسْتَوْجِبَنَّ	تُسْتَوْجِبَانِ	تُسْتَوْجِبِينَ	تُسْتَوْجِبُونَ	تُسْتَوْجِبَانِ	تُسْتَوْجِبُ
				نُسْتَوْجِبُ	أُسْتَوْجِبُ

Музореънинг мажҳули:

يُسْتَوْجِبَنَّ	تُسْتَوْجِبَانِ	تُسْتَوْجِبُ	يُسْتَوْجِبُونَ	يُسْتَوْجِبَانِ	يُسْتَوْجِبُ
تُسْتَوْجِبَنَّ	تُسْتَوْجِبَانِ	تُسْتَوْجِبِينَ	تُسْتَوْجِبُونَ	تُسْتَوْجِبَانِ	تُسْتَوْجِبُ
				نُسْتَوْجِبُ	أُسْتَوْجِبُ

Фoъилнинг исми:

مُسْتَوْجِبَاتٌ	مُسْتَوْجِبَاتَانِ	مُسْتَوْجِبَةٌ	مُسْتَوْجِبُونَ	مُسْتَوْجِبَاتَانِ	مُسْتَوْجِبَانِ
-----------------	--------------------	----------------	-----------------	--------------------	-----------------

Мафъулнинг исми:

مُسْتَوْجِبَاتٌ	مُسْتَوْجِبَاتَانِ	مُسْتَوْجِبَةٌ	مُسْتَوْجِبُونَ	مُسْتَوْجِبَانِ	مُسْتَوْجِبُ
-----------------	--------------------	----------------	-----------------	-----------------	--------------

Жаҳднинг маълуми:

لَمْ يَسْتَوْجِبَنَّ	لَمْ تَسْتَوْجِبَا	لَمْ تَسْتَوْجِبِ	لَمْ يَسْتَوْجِبُوا	لَمْ يَسْتَوْجِبَا	لَمْ يَسْتَوْجِبْ
لَمْ تَسْتَوْجِبَنَّ	لَمْ تَسْتَوْجِبَا	لَمْ تَسْتَوْجِبِي	لَمْ تَسْتَوْجِبُوا	لَمْ تَسْتَوْجِبَا	لَمْ تَسْتَوْجِبْ
				لَمْ نَسْتَوْجِبْ	لَمْ أَسْتَوْجِبْ

Жаҳднинг мажҳули:

لَمْ يُسْتَوْجَبْ	لَمْ يُسْتَوْجَبَا	لَمْ يُسْتَوْجَبُوا	لَمْ يُسْتَوْجَبُوا	لَمْ يُسْتَوْجَبَا	لَمْ يُسْتَوْجَبْنَ
لَمْ يُسْتَوْجَبْ	لَمْ يُسْتَوْجَبَا	لَمْ يُسْتَوْجَبِي	لَمْ يُسْتَوْجَبُوا	لَمْ يُسْتَوْجَبَا	لَمْ يُسْتَوْجَبْنَ
				لَمْ يُسْتَوْجَبْ	لَمْ أُسْتَوْجَبْ

Нафийнинг маълуми:

لَا يُسْتَوْجَبُ	لَا يُسْتَوْجَبَانِ	لَا يُسْتَوْجَبُونَ	لَا يُسْتَوْجَبُونَ	لَا يُسْتَوْجَبَانِ	لَا يُسْتَوْجَبْنَ
لَا يُسْتَوْجَبُ	لَا يُسْتَوْجَبَانِ	لَا يُسْتَوْجَبِينَ	لَا يُسْتَوْجَبُونَ	لَا يُسْتَوْجَبَانِ	لَا يُسْتَوْجَبْنَ
				لَا يُسْتَوْجَبُ	لَا أُسْتَوْجَبُ

Нафийнинг мажҳули:

لَا يُسْتَوْجَبُ	لَا يُسْتَوْجَبَانِ	لَا يُسْتَوْجَبُونَ	لَا يُسْتَوْجَبُونَ	لَا يُسْتَوْجَبَانِ	لَا يُسْتَوْجَبْنَ
لَا يُسْتَوْجَبُ	لَا يُسْتَوْجَبَانِ	لَا يُسْتَوْجَبِينَ	لَا يُسْتَوْجَبُونَ	لَا يُسْتَوْجَبَانِ	لَا يُسْتَوْجَبْنَ
				لَا يُسْتَوْجَبُ	لَا أُسْتَوْجَبُ

Ломсиз амр:

اسْتَوْجَبْ	اسْتَوْجَبَا	اسْتَوْجَبِي	اسْتَوْجَبُوا	اسْتَوْجَبَا	اسْتَوْجَبْنَ
-------------	--------------	--------------	---------------	--------------	---------------

Ломли амр:

لَيْسَتْوَجِبُ	لَيْسَتْوَجِبَا	لَيْسَتْوَجِبْ	لَيْسَتْوَجِبُوا	لَيْسَتْوَجِبَا	لَيْسَتْوَجِبْنَ
				لَيْسَتْوَجِبْ	لَا أُسْتَوْجَبُ

Ломли амрнинг мажҳули:

لَيْسَتْوَجِبْ	لَيْسَتْوَجِبَا	لَيْسَتْوَجِبِي	لَيْسَتْوَجِبُوا	لَيْسَتْوَجِبَا	لَيْسَتْوَجِبْنَ
----------------	-----------------	-----------------	------------------	-----------------	------------------

لِئَسْتَوْجِبَنَّ	لِئَسْتَوْجِبَا	لِئَسْتَوْجِبْ	لِئَسْتَوْجِبُوا	لِئَسْتَوْجِبَا	لِئَسْتَوْجِبْ
				لِئَسْتَوْجِبْ	لِئَسْتَوْجِبْ

Наҳийнинг маълуми:

لَا تَسْتَوْجِبَنَّ	لَا تَسْتَوْجِبَا	لَا تَسْتَوْجِبِي	لَا تَسْتَوْجِبُوا	لَا تَسْتَوْجِبَا	لَا تَسْتَوْجِبْ
لَا يَسْتَوْجِبَنَّ	لَا يَسْتَوْجِبَا	لَا يَسْتَوْجِبْ	لَا يَسْتَوْجِبُوا	لَا يَسْتَوْجِبَا	لَا يَسْتَوْجِبْ
				لَا نَسْتَوْجِبْ	لَا أَسْتَوْجِبْ

Наҳийнинг мажҳули:

لَا تُسْتَوْجِبَنَّ	لَا تُسْتَوْجِبَا	لَا تُسْتَوْجِبِي	لَا تُسْتَوْجِبُوا	لَا تُسْتَوْجِبَا	لَا تُسْتَوْجِبْ
لَا يُسْتَوْجِبَنَّ	لَا يُسْتَوْجِبَا	لَا يُسْتَوْجِبْ	لَا يُسْتَوْجِبُوا	لَا يُسْتَوْجِبَا	لَا يُسْتَوْجِبْ
				لَا نُسْتَوْجِبْ	لَا أُسْتَوْجِبْ

Замон ва макон исмлари:

مُسْتَوْجِبُونَ	مُسْتَوْجِبَانِ	مُسْتَوْجِبٌ
-----------------	-----------------	--------------

يَسْتَيْسِرُ - اسْتَيْسَرَ - шу бобнинг (يا) лик мисолидир. Бу бобнинг барча сийғалари, ўтган اسْتَوْجِبْ сийғалари каби сарфланади. Энди эса шу бобнинг ноқиси бўлган اسْتَجُوبَ феълини сарфлаймиз.

اسْتَجَابَ - يَسْتَجِيبُ

“Иштиқоқлари”

اِسْتَجَابَ MOZIЙ, يَسْتَجِيبُ музореъ, اِسْتِجَابَةٌ даъватни ижобат қилмоқ маъносидаги масдар, مُسْتَجِيبٌ фобилнинг исми, مُسْتَجَابٌ мафъулнинг исми, لَمْ يَسْتَجِبْ жажд феъли, لَا يَسْتَجِيبُ нафий феъли, اِسْتَجِبْ ломсиз амр, لِيَسْتَجِبْ ломли амр, لَا تَسْتَجِبْ нахий ҳозир, مُسْتَجَابٌ замон ва макон исмлари ва (ميم) лик масдар.

Мозийнинг маълуми:

اِسْتَجَبْنَا	اِسْتَجَابْتَا	اِسْتَجَابْتُ	اِسْتَجَابُوا	اِسْتَجَابَا	اِسْتَجَابَ
اِسْتَجَبْنَا	اِسْتَجَبْتُمَا	اِسْتَجَبْتِ	اِسْتَجَبْتُمْ	اِسْتَجَبْتُمَا	اِسْتَجَبْتَ
				اِسْتَجَبْنَا	اِسْتَجَبْتُ

Мозийнинг мажҳули:

اِسْتَجِبْنَا	اِسْتَجِيبْنَا	اِسْتَجِيبْتِ	اِسْتَجِيبُوا	اِسْتَجِيبَا	اِسْتَجِيبَ
اِسْتَجِبْنَا	اِسْتَجِيبْتُمَا	اِسْتَجِيبْتِ	اِسْتَجِيبْتُمْ	اِسْتَجِيبْتُمَا	اِسْتَجِيبْتَ
				اِسْتَجِيبْنَا	اِسْتَجِيبْتُ

Музореънинг маълуми:

يَسْتَجِبْنَ	تَسْتَجِيبَانِ	تَسْتَجِيبُ	يَسْتَجِيبُونَ	يَسْتَجِيبَانِ	يَسْتَجِيبُ
تَسْتَجِبْنَ	تَسْتَجِيبَانِ	تَسْتَجِيبِينَ	تَسْتَجِيبُونَ	تَسْتَجِيبَانِ	تَسْتَجِيبُ
				نَسْتَجِيبُ	اَسْتَجِيبُ

Музореънинг мажҳули:

يُسْتَجِبْنَ	تُسْتَجِيبَانِ	تُسْتَجِيبُ	يُسْتَجِيبُونَ	يُسْتَجِيبَانِ	يُسْتَجِيبُ
--------------	----------------	-------------	----------------	----------------	-------------

تُسْتَجَابُ	تُسْتَجَابَانِ	تُسْتَجَابِينَ	تُسْتَجَابُونَ	تُسْتَجَابَانِ	تُسْتَجَابُ
				تُسْتَجَابُ	أُسْتَجَابُ

Фoъилнинг исми:

مُسْتَجِيبَاتٌ	مُسْتَجِيبَاتَانِ	مُسْتَجِيبَاتٌ	مُسْتَجِيبُونَ	مُسْتَجِيبَانِ	مُسْتَجِيبٌ
----------------	-------------------	----------------	----------------	----------------	-------------

Мафъулнинг исми:

مُسْتَجَابَاتٌ	مُسْتَجَابَاتَانِ	مُسْتَجَابَاتٌ	مُسْتَجَابُونَ	مُسْتَجَابَانِ	مُسْتَجَابٌ
----------------	-------------------	----------------	----------------	----------------	-------------

Жаҳднинг маълуми:

لَمْ يَسْتَجِبْ	لَمْ تَسْتَجِبَا	لَمْ تَسْتَجِبْ	لَمْ يَسْتَجِيبُوا	لَمْ يَسْتَجِبَا	لَمْ يَسْتَجِبْ
لَمْ تَسْتَجِبْنَ	لَمْ تَسْتَجِبَا	لَمْ تَسْتَجِي	لَمْ تَسْتَجِيبُوا	لَمْ تَسْتَجِبَا	لَمْ تَسْتَجِبْ
				لَمْ نَسْتَجِبْ	لَمْ أُسْتَجِبْ

Жаҳднинг мажҳули:

لَمْ يُسْتَجِبْ	لَمْ تُسْتَجِبَا	لَمْ تُسْتَجِبْ	لَمْ يُسْتَجِيبُوا	لَمْ يُسْتَجِبَا	لَمْ يُسْتَجِبْ
لَمْ تُسْتَجِبْنَ	لَمْ تُسْتَجِبَا	لَمْ تُسْتَجِي	لَمْ تُسْتَجِيبُوا	لَمْ تُسْتَجِبَا	لَمْ تُسْتَجِبْ
				لَمْ نُسْتَجِبْ	لَمْ أُسْتَجِبْ

Нафийнинг маълуми:

لَا يَسْتَجِيبُ	لَا تَسْتَجِيبَانِ	لَا تَسْتَجِيبُ	لَا يَسْتَجِيبُونَ	لَا يَسْتَجِيبَانِ	لَا يَسْتَجِيبُ
لَا تَسْتَجِيبْنَ	لَا تَسْتَجِيبَانِ	لَا تَسْتَجِيبِينَ	لَا تَسْتَجِيبُونَ	لَا تَسْتَجِيبَانِ	لَا تَسْتَجِيبُ
				لَا نَسْتَجِيبُ	لَا أُسْتَجِيبُ

Нафийнинг мажхули:

لَا يُسْتَجَابُ	لَا يُسْتَجَابَانِ	لَا تُسْتَجَابُ	لَا يُسْتَجَابُونَ	لَا يُسْتَجَابَانِ	لَا يُسْتَجَابُ
لَا تُسْتَجَابُ	لَا تُسْتَجَابَانِ	لَا تُسْتَجَابِينَ	لَا تُسْتَجَابُونَ	لَا تُسْتَجَابَانِ	لَا تُسْتَجَابُ
				لَا تُسْتَجَابُ	لَا أُسْتَجَابُ

Ломсиз амр:

اسْتَجِبْ	اسْتَجِيبَا	اسْتَجِيبِي	اسْتَجِيبُوا	اسْتَجِيبَا	اسْتَجِبْ
-----------	-------------	-------------	--------------	-------------	-----------

Ломли амр:

لِاسْتَجِبْ	لِاسْتَجِيبَا	لِاسْتَجِبْ	لِاسْتَجِيبُوا	لِاسْتَجِيبَا	لِاسْتَجِبْ
				لِاسْتَجِبْ	لِاسْتَجِبْ

Ломли амрнинг мажхули:

لِاسْتَجِبْ	لِاسْتَجِيبَا	لِاسْتَجِيبِي	لِاسْتَجِيبُوا	لِاسْتَجِيبَا	لِاسْتَجِبْ
لِاسْتَجِبْ	لِاسْتَجِيبَا	لِاسْتَجِبْ	لِاسْتَجِيبُوا	لِاسْتَجِيبَا	لِاسْتَجِبْ
				لِاسْتَجِبْ	لِاسْتَجِبْ

Наҳийнинг маълуми:

لَا تَسْتَجِبْ	لَا تَسْتَجِيبَا	لَا تَسْتَجِيبِي	لَا تَسْتَجِيبُوا	لَا تَسْتَجِيبَا	لَا تَسْتَجِبْ
لَا يَسْتَجِبْ	لَا تَسْتَجِيبَا	لَا تَسْتَجِبْ	لَا يَسْتَجِيبُوا	لَا يَسْتَجِيبَا	لَا يَسْتَجِبْ
				لَا نَسْتَجِبْ	لَا أُسْتَجِبْ

Наҳийнинг мажхули:

لَا تُسْتَجِبْ	لَا تُسْتَجَابَا	لَا تُسْتَجَابِي	لَا تُسْتَجَابُونَ	لَا تُسْتَجَابَا	لَا تُسْتَجِبْ
----------------	------------------	------------------	--------------------	------------------	----------------

لَا يُسْتَجَبْنَ	لَا تُسْتَجَابَا	لَا تُسْتَجَبْ	لَا يُسْتَجَابُوا	لَا يُسْتَجَابَا	لَا يُسْتَجَبْ
				لَا تُسْتَجَبْ	لَا أُسْتَجَبْ

Замон ва макон исмлари:

مُسْتَجَابُونَ	مُسْتَجَابَانِ	مُسْتَجَابٌ
----------------	----------------	-------------

Шу бобнинг баъзи эълоллари ҳақида, масалан мозийнинг мажҳули **اُسْتَجِيبَ** ни унинг маълуми **اِسْتَجَابَ** дан олинди. Бу аслида **اِسْتَجُوبَ** эди, мо қаблини касра қилдик **اِسْتَجُوبَ** бўлди, биринчи харфга замма бердик **اُسْتَجُوبَ** бўлди, биринчи харф замма олиши билан бирга учинчи харф (تا) ҳам заммали бўлади, яъни **اُسْتَجُوبَ** (واو) касрали мо қабли замма эмас, шунинг учун (يا) га қалб қилинди. **اُسْتَجِيبَ** бўлди.

Мозийнинг маълуми **اِسْتَجَابَ** аслида **اِسْتَجُوبَ** эди. Мозийда ғойибани жамъигача (ألف) сақланди ва ундан сўнг охиригача ҳазф бўлади. Мозийнинг мажҳулида ғойибани жамъигача (ألف) (يا) га қалб бўлган бўлади, сўнг охиригача (يا) ҳам ҳазф қилинади.

اِسْتَبَاعَ – **يَسْتَبِيعُ** шу бобнинг (يا) лик ажвафидир. Бу боб ҳам барча эълоллари **اِسْتَجَابَ** нинг эълоллари кабидир. Унинг масдари **اِسْتَبَاعَهُ** бўлиб, маъноси савдо сотиқни талаб қилмоқдир.

يَسْتَهْدِي - اِسْتَهْدَى

يَسْتَهْدِي - اِسْتَهْدَى Шу бобнинг ноқисидир.

“Иштиқоқлари”

اِسْتَهْدَى мозий, يَسْتَهْدِي музореъ, اِسْتَهْدَاءٌ ҳидоят талаб қилмоқ, йўл кўрсатмоқ ва йўл сўрамоқ маъносидаги масдар, مُسْتَهْدٍ фобилнинг исми, مُسْتَهْدًا мафъулнинг исми, لَمْ يَسْتَهْدِ жаҳд феъли, لَا يَسْتَهْدِي нафий феъли, اِسْتَهْدِ ломсиз амр, لَيْسْتَهْدِ ломли амр, لَا تَسْتَهْدِ наҳий ҳозир, مُسْتَهْدًا замон ва макон исмлари.

Мозийнинг маълуми:

اِسْتَهْدَى	اِسْتَهْدِيَا	اِسْتَهْدُوا	اِسْتَهْدَتْ	اِسْتَهْدْنَا	اِسْتَهْدَيْنَ
اِسْتَهْدَيْتَ	اِسْتَهْدَيْتُمَا	اِسْتَهْدَيْتُمْ	اِسْتَهْدَيْتِ	اِسْتَهْدَيْتُمَا	اِسْتَهْدَيْتُنَّ
اِسْتَهْدَيْتُ	اِسْتَهْدَيْنَا				

Мозийнинг мажҳули:

اِسْتَهْدِي	اِسْتَهْدِيَا	اِسْتَهْدُوا	اِسْتَهْدَيْتِ	اِسْتَهْدَيْنَا	اِسْتَهْدَيْنَ
اِسْتَهْدَيْتِ	اِسْتَهْدَيْتُمَا	اِسْتَهْدَيْتُمْ	اِسْتَهْدَيْتِ	اِسْتَهْدَيْتُمَا	اِسْتَهْدَيْتُنَّ
اِسْتَهْدَيْتُ	اِسْتَهْدَيْنَا				

Музореънинг маълуми:

يَسْتَهْدِي	يَسْتَهْدِيَانِ	يَسْتَهْدُونَ	تَسْتَهْدِي	تَسْتَهْدِيَانِ	تَسْتَهْدُونَ
تَسْتَهْدِي	تَسْتَهْدِيَانِ	تَسْتَهْدُونَ	تَسْتَهْدِي	تَسْتَهْدِيَانِ	تَسْتَهْدُونَ
اَسْتَهْدِي	اَسْتَهْدِيَانِ				

Музоренинг мажхули:

يُسْتَهْدِيْنَ	تُسْتَهْدِيَانِ	تُسْتَهْدِيْ	يُسْتَهْدُوْنَ	يُسْتَهْدِيَانِ	يُسْتَهْدِيْ
تُسْتَهْدِيْنَ	تُسْتَهْدِيَانِ	تُسْتَهْدِيْنَ	تُسْتَهْدُوْنَ	تُسْتَهْدِيَانِ	تُسْتَهْدِيْ
				تُسْتَهْدِيْ	أُسْتَهْدِيْ

Фобилнинг исми:

مُسْتَهْدِيَاتٌ	مُسْتَهْدِيَاتَانِ	مُسْتَهْدِيَةٌ	مُسْتَهْدُونَ	مُسْتَهْدِيَانِ	مُسْتَهْدٍ
-----------------	--------------------	----------------	---------------	-----------------	------------

Мафъулнинг исми:

مُسْتَهْدِيَاتٌ	مُسْتَهْدِيَاتَانِ	مُسْتَهْدِيَةٌ	مُسْتَهْدُونَ	مُسْتَهْدِيَانِ	مُسْتَهْدًا
-----------------	--------------------	----------------	---------------	-----------------	-------------

Жахднинг маълуми:

لَمْ يَسْتَهْدِيْنَ	لَمْ تَسْتَهْدِيَا	لَمْ تَسْتَهْدِ	لَمْ يَسْتَهْدُوا	لَمْ يَسْتَهْدِيَا	لَمْ يَسْتَهْدِ
لَمْ تَسْتَهْدِيْنَ	لَمْ تَسْتَهْدِيَا	لَمْ تَسْتَهْدِيْ	لَمْ تَسْتَهْدُوا	لَمْ تَسْتَهْدِيَا	لَمْ تَسْتَهْدِ
				لَمْ نَسْتَهْدِ	لَمْ أَسْتَهْدِ

Жахднинг мажхули:

لَمْ يَسْتَهْدِيْنَ	لَمْ تَسْتَهْدِيَا	لَمْ تَسْتَهْدِ	لَمْ يَسْتَهْدُوا	لَمْ يَسْتَهْدِيَا	لَمْ يَسْتَهْدِ
لَمْ تَسْتَهْدِيْنَ	لَمْ تَسْتَهْدِيَا	لَمْ تَسْتَهْدِيْ	لَمْ تَسْتَهْدُوا	لَمْ تَسْتَهْدِيَا	لَمْ تَسْتَهْدِ
				لَمْ نَسْتَهْدِ	لَمْ أَسْتَهْدِ

Нафийнинг маълуми:

لَا يَسْتَهْدِيْنَ	لَا تَسْتَهْدِيَانِ	لَا تَسْتَهْدِيْ	لَا يَسْتَهْدُوْنَ	لَا يَسْتَهْدِيَانِ	لَا يَسْتَهْدِيْ
--------------------	---------------------	------------------	--------------------	---------------------	------------------

لَا تُسْتَهْدِينَ	لَا تُسْتَهْدِيَانِ	لَا تُسْتَهْدِينَ	لَا تُسْتَهْدُونَ	لَا تُسْتَهْدِيَانِ	لَا تُسْتَهْدِي
				لَا تُسْتَهْدِي	لَا أُسْتَهْدِي

Нафийнинг мажхули:

لَا يُسْتَهْدِينَ	لَا تُسْتَهْدِيَانِ	لَا تُسْتَهْدِي	لَا يُسْتَهْدُونَ	لَا يُسْتَهْدِيَانِ	لَا يُسْتَهْدِي
لَا تُسْتَهْدِينَ	لَا تُسْتَهْدِيَانِ	لَا تُسْتَهْدِينَ	لَا تُسْتَهْدُونَ	لَا تُسْتَهْدِيَانِ	لَا تُسْتَهْدِي
				لَا تُسْتَهْدِي	لَا أُسْتَهْدِي

Ломсиз амр:

اِسْتَهْدِيْنَ	اِسْتَهْدِيَا	اِسْتَهْدِي	اِسْتَهْدُوْا	اِسْتَهْدِيَا	اِسْتَهْدِ
----------------	---------------	-------------	---------------	---------------	------------

Ломли амр:

لَيْسَتْهْدِيْنَ	لَيْسَتْهْدِيَا	لَيْسَتْهْدِي	لَيْسَتْهْدُوْا	لَيْسَتْهْدِيَا	لَيْسَتْهْدِ
				لَيْسَتْهْدِ	لَاُسْتَهْدِ

Ломли амрнинг мажхули:

لَيْسَتْهْدِيْنَ	لَيْسَتْهْدِيَا	لَيْسَتْهْدِي	لَيْسَتْهْدُوْا	لَيْسَتْهْدِيَا	لَيْسَتْهْدِ
لَيْسَتْهْدِيْنَ	لَيْسَتْهْدِيَا	لَيْسَتْهْدِ	لَيْسَتْهْدُوْا	لَيْسَتْهْدِيَا	لَيْسَتْهْدِ
				لَيْسَتْهْدِ	لَاُسْتَهْدِ

Наҳийнинг маълуми:

لَا تُسْتَهْدِيْنَ	لَا تُسْتَهْدِيَا	لَا تُسْتَهْدِي	لَا تُسْتَهْدُوْا	لَا تُسْتَهْدِيَا	لَا تُسْتَهْدِ
لَا يُسْتَهْدِيْنَ	لَا تُسْتَهْدِيَا	لَا تُسْتَهْدِ	لَا يُسْتَهْدُوْا	لَا يُسْتَهْدِيَا	لَا يُسْتَهْدِ
				لَا تُسْتَهْدِ	لَا أُسْتَهْدِ

Наҳийнинг мажҳули:

لَا تُسْتَهْدِينَ	لَا تُسْتَهْدِيَا	لَا تُسْتَهْدِي	لَا تُسْتَهْدُوا	لَا تُسْتَهْدِيَا	لَا تُسْتَهْدَ
لَا يُسْتَهْدِينَ	لَا يُسْتَهْدِيَا	لَا يُسْتَهْدَ	لَا يُسْتَهْدُوا	لَا يُسْتَهْدِيَا	لَا يُسْتَهْدَ
				لَا تُسْتَهْدَ	لَا أُسْتَهْدَ

Замон ва макон исмлари:

مُسْتَهْدُونَ	مُسْتَهْدِيَانِ	مُسْتَهْدًا
---------------	-----------------	-------------

يَسْتَهْوِي - اِسْتَهْوَى

يَسْتَهْوِي - اِسْتَهْوَى шу бобнинг лафифига мисолдир.

“Иштиқоклари”

اِسْتَهْوَى мозий, يَسْتَهْوِي музореъ, اِسْتَهْوَاءَ мафтун қилмоқ, ҳайратга солмоқ ва сақламоқ маъносидаги масдар.

مُسْتَهْوٍ фоъилнинг исми, مُسْتَهْوًا мафъулнинг исми, لَمْ يَسْتَهْوِ жаҳд феъли, يَسْتَهْوِي لَا нафий феъли, اِسْتَهْوِ ломсиз амр, لِيَسْتَهْوِ ломли амр, لَا наҳий ҳозир, مُسْتَهْوًا замон ва макон исмлари ва (ميم) лик масдар.

Мозийнинг маълуми:

اِسْتَهْوِيْنَ	اِسْتَهْوَانَا	اِسْتَهْوَتْ	اِسْتَهْوَوْا	اِسْتَهْوِيَا	اِسْتَهْوَى
اِسْتَهْوِيْنَّ	اِسْتَهْوِيْتُمَا	اِسْتَهْوَيْتِ	اِسْتَهْوَيْتُمْ	اِسْتَهْوَيْتُمَا	اِسْتَهْوَيْتَ
				اِسْتَهْوَيْنَا	اِسْتَهْوَيْتُ

Мозийнинг мажҳули:

اِسْتَهْوِيْنَ	اِسْتَهْوِيْتَا	اِسْتَهْوَيْتِ	اِسْتَهْوَوْا	اِسْتَهْوِيَا	اِسْتَهْوَى
اِسْتَهْوِيْنَّ	اِسْتَهْوِيْتُمَا	اِسْتَهْوَيْتِ	اِسْتَهْوَيْتُمْ	اِسْتَهْوَيْتُمَا	اِسْتَهْوَيْتَ
				اِسْتَهْوَيْنَا	اِسْتَهْوَيْتُ

Музореънинг маълуми:

يَسْتَهْوِيْنَ	يَسْتَهْوِيَانِ	يَسْتَهْوِي	يَسْتَهْوُوْنَ	يَسْتَهْوِيَانِ	يَسْتَهْوَى
يَسْتَهْوِيْنَ	يَسْتَهْوِيَانِ	يَسْتَهْوِيْنَ	يَسْتَهْوُوْنَ	يَسْتَهْوِيَانِ	يَسْتَهْوَى
				يَسْتَهْوِيَانِ	يَسْتَهْوَى

Музореънинг мажҳули:

يُسْتَهْوِيْنَ	يُسْتَهْوِيَانِ	يُسْتَهْوِي	يُسْتَهْوُوْنَ	يُسْتَهْوِيَانِ	يُسْتَهْوَى
يُسْتَهْوِيْنَ	يُسْتَهْوِيَانِ	يُسْتَهْوِيْنَ	يُسْتَهْوُوْنَ	يُسْتَهْوِيَانِ	يُسْتَهْوَى
				يُسْتَهْوِيَانِ	يُسْتَهْوَى

Фобилнинг исми:

مُسْتَهْوِيَاتٌ	مُسْتَهْوِيَاتَانِ	مُسْتَهْوِيَةٌ	مُسْتَهْوُونَ	مُسْتَهْوِيَانِ	مُسْتَهْوٍ
-----------------	--------------------	----------------	---------------	-----------------	------------

Мафъулнинг исми:

مُسْتَهْوِيَاتٌ	مُسْتَهْوِيَاتَانِ	مُسْتَهْوِيَةٌ	مُسْتَهْوُونَ	مُسْتَهْوِيَانِ	مُسْتَهْوٍ
-----------------	--------------------	----------------	---------------	-----------------	------------

Жаҳднинг маълуми:

لَمْ يَسْتَهْوِيَنَّ	لَمْ تَسْتَهْوِيَا	لَمْ تَسْتَهْوِ	لَمْ يَسْتَهْوُوا	لَمْ يَسْتَهْوِيَا	لَمْ يَسْتَهْوِ
لَمْ تَسْتَهْوِيَنَّ	لَمْ تَسْتَهْوِيَا	لَمْ تَسْتَهْوِي	لَمْ تَسْتَهْوُوا	لَمْ تَسْتَهْوِيَا	لَمْ تَسْتَهْوِ
				لَمْ نَسْتَهْوِ	لَمْ أَتَسْتَهْوِ

Жаҳднинг мажҳули:

لَمْ يُسْتَهْوِيَنَّ	لَمْ تُسْتَهْوِيَا	لَمْ تُسْتَهْوِ	لَمْ يُسْتَهْوُوا	لَمْ يُسْتَهْوِيَا	لَمْ يُسْتَهْوِ
لَمْ تُسْتَهْوِيَنَّ	لَمْ تُسْتَهْوِيَا	لَمْ تُسْتَهْوِي	لَمْ تُسْتَهْوُوا	لَمْ تُسْتَهْوِيَا	لَمْ تُسْتَهْوِ
				لَمْ نُسْتَهْوِ	لَمْ أُسْتَهْوِ

Нафийнинг маълуми:

لَا يَسْتَهْوِيَنَّ	لَا تَسْتَهْوِيَانِ	لَا تَسْتَهْوِي	لَا يَسْتَهْوُونَ	لَا يَسْتَهْوِيَانِ	لَا يَسْتَهْوِي
لَا تَسْتَهْوِيَنَّ	لَا تَسْتَهْوِيَانِ	لَا تَسْتَهْوِيَنَّ	لَا تَسْتَهْوُونَ	لَا تَسْتَهْوِيَانِ	لَا تَسْتَهْوِي
				لَا نَسْتَهْوِي	لَا أُسْتَهْوِي

Нафийнинг мажҳули:

لَا يُسْتَهْوِيَنَّ	لَا تُسْتَهْوِيَانِ	لَا تُسْتَهْوِي	لَا يُسْتَهْوُونَ	لَا يُسْتَهْوِيَانِ	لَا يُسْتَهْوِي
لَا تُسْتَهْوِيَنَّ	لَا تُسْتَهْوِيَانِ	لَا تُسْتَهْوِيَنَّ	لَا تُسْتَهْوُونَ	لَا تُسْتَهْوِيَانِ	لَا تُسْتَهْوِي
				لَا نُسْتَهْوِي	لَا أُسْتَهْوِي

Ломсиз амр:

اسْتَهْوِيَنَّ	اسْتَهْوِيَا	اسْتَهْوِي	اسْتَهْوُوا	اسْتَهْوِيَا	اسْتَهْوِ
----------------	--------------	------------	-------------	--------------	-----------

Ломли амр:

لِئْسْتَهْوِيْنَ	لِئْسْتَهْوِيَا	لِئْسْتَهْوِ	لِئْسْتَهْوُوا	لِئْسْتَهْوِيَا	لِئْسْتَهْوِ
				لِنْسْتَهْوِ	لَأْسْتَهْوِ

Ломли амрнинг мажхули:

لِئْسْتَهْوِيْنَ	لِئْسْتَهْوِيَا	لِئْسْتَهْوِ	لِئْسْتَهْوُوا	لِئْسْتَهْوِيَا	لِئْسْتَهْوِ
لِئْسْتَهْوِيْنَ	لِئْسْتَهْوِيَا	لِئْسْتَهْوِ	لِئْسْتَهْوُوا	لِئْسْتَهْوِيَا	لِئْسْتَهْوِ
				لِنْسْتَهْوِ	لَأْسْتَهْوِ

Наҳийнинг маълуми:

لَا تَسْتَهْوِيْنَ	لَا تَسْتَهْوِيَا	لَا تَسْتَهْوِ	لَا تَسْتَهْوُوا	لَا تَسْتَهْوِيَا	لَا تَسْتَهْوِ
لَا يَسْتَهْوِيْنَ	لَا تَسْتَهْوِيَا	لَا تَسْتَهْوِ	لَا يَسْتَهْوُوا	لَا يَسْتَهْوِيَا	لَا يَسْتَهْوِ
				لَا نَسْتَهْوِ	لَا أَسْتَهْوِ

Наҳийнинг мажхули:

لَا تُسْتَهْوِيْنَ	لَا تُسْتَهْوِيَا	لَا تُسْتَهْوِي	لَا تُسْتَهْوُوا	لَا تُسْتَهْوِيَا	لَا تُسْتَهْوِ
لَا يُسْتَهْوِيْنَ	لَا تُسْتَهْوِيَا	لَا تُسْتَهْوِ	لَا يُسْتَهْوُوا	لَا يُسْتَهْوِيَا	لَا يُسْتَهْوِ
				لَا نُسْتَهْوِ	لَا أُسْتَهْوِ

Замон ва макон исмлари:

مُسْتَهْوُونَ	مُسْتَهْوِيَانِ	مُسْتَهْوًا
---------------	-----------------	-------------

يَسْتَحِي - اسْتَحِيَا

Худди шунингдек шу бобнинг (يا) лик лафифига мисол. يَسْتَحِي
 اِسْتَحْيَا – бўлиб, аслида اِسْتَحْيِي – ЭДИ.

“Иштиқоқлари”

اِسْتَحْيَا мозий, يَسْتَحْيِي музореъ, اِسْتَحْيَاءٌ тирик қолдирмоқ ва уялмоқ,
 яъни ҳаёли бўлмоқ маъносидаги масдар, مُسْتَحْيٍ фобилнинг исми,
 مُسْتَحْيَا мафъулнинг исми, لَمْ يَسْتَحْيِ жаҳд феъли, لَا يَسْتَحْيِي нафий
 феъли, اِسْتَحْيِ ломсиз амр, لِيَسْتَحْيِ ломли амр, لَا تَسْتَحْيِ наҳий ҳозир,
 مُسْتَحْيَا замон ва макон исмлари ва (ميم) лик масдар. Ушбу
 феълларнинг барча тасарруфотлари ва барча аҳкомлари – يَسْتَهْوِي
 اِسْتَهْوَى кабидир.

يَسْتَوْفِي – اِسْتَوْفَى

اِسْتَوْفَى – يَسْتَوْفِي шу бобнинг мултавийсига мисолдир.

“Иштиқоқлари”

اِسْتَوْفَى мозий, يَسْتَوْفِي музореъ, اِسْتِيفَاءٌ ўз ҳаққини бус-бутун олмоқ
 маъносидаги масдар, مُسْتَوْفٍ фобилнинг исми مُسْتَوْفًا мафъулнинг
 исми, لَمْ يَسْتَوْفِ жаҳд феъли, لَا يَسْتَوْفِي нафий феъли, اِسْتَوْفِ ломсиз амр,
 لِيَسْتَوْفِ ломли амр, لَا تَسْتَوْفِ наҳий ҳозир, مُسْتَوْفًا замон ва макон
 исмлари ва (ميم) лик масдар.

Мозийнинг маълуми:

اِسْتَوْفِيْنَ	اِسْتَوْفَتَا	اِسْتَوْفَتُ	اِسْتَوْفُوا	اِسْتَوْفِيَا	اِسْتَوْفِيْ
اِسْتَوْفِيْنَّ	اِسْتَوْفِيْتُمَا	اِسْتَوْفِيْتِ	اِسْتَوْفِيْتُمْ	اِسْتَوْفِيْتُمَا	اِسْتَوْفِيْتِ
				اِسْتَوْفِيْنَا	اِسْتَوْفِيْتُ

Мозийнинг мажҳули:

اِسْتَوْفِيْنَ	اِسْتَوْفِيْتَا	اِسْتَوْفِيْتِ	اِسْتَوْفُوْا	اِسْتَوْفِيَا	اِسْتَوْفِيْ
اِسْتَوْفِيْنَّ	اِسْتَوْفِيْتُمَا	اِسْتَوْفِيْتِ	اِسْتَوْفِيْتُمْ	اِسْتَوْفِيْتُمَا	اِسْتَوْفِيْتِ
				اِسْتَوْفِيْنَا	اِسْتَوْفِيْتُ

Музорейнинг маълуми:

تَسْتَوْفِيْنَ	تَسْتَوْفِيَانِ	يَسْتَوْفِيْ	يَسْتَوْفُوْنَ	يَسْتَوْفِيَانِ	يَسْتَوْفِيْ
تَسْتَوْفِيْنَّ	تَسْتَوْفِيَانِ	تَسْتَوْفِيْنَ	تَسْتَوْفُوْنَ	تَسْتَوْفِيَانِ	تَسْتَوْفِيْ
				نَسْتَوْفِيْ	اَسْتَوْفِيْ

Музорейнинг мажҳули:

يُسْتَوْفِيْنَ	يُسْتَوْفِيَانِ	يُسْتَوْفِيْ	يُسْتَوْفُوْنَ	يُسْتَوْفِيَانِ	يُسْتَوْفِيْ
يُسْتَوْفِيْنَّ	يُسْتَوْفِيَانِ	يُسْتَوْفِيْنَ	يُسْتَوْفُوْنَ	يُسْتَوْفِيَانِ	يُسْتَوْفِيْ
				نُسْتَوْفِيْ	اُسْتَوْفِيْ

Фобилнинг исми:

مُسْتَوْفِيَاتٍ	مُسْتَوْفِيَانِ	مُسْتَوْفِيَةٍ	مُسْتَوْفُوْنَ	مُسْتَوْفِيَانِ	مُسْتَوْفِيْ
-----------------	-----------------	----------------	----------------	-----------------	--------------

Мафъулнинг исми:

مُسْتَوْفَاً	مُسْتَوْفِيَانِ	مُسْتَوْفِيَةً	مُسْتَوْفُونَ	مُسْتَوْفِيَانِ	مُسْتَوْفِيَاتُ
--------------	-----------------	----------------	---------------	-----------------	-----------------

Жаҳднинг маълуми:

مُسْتَوْفٍ	مُسْتَوْفِيَا	مُسْتَوْفِي	مُسْتَوْفُوا	مُسْتَوْفِيَا	مُسْتَوْفِيْنَ
مُسْتَوْفٍ	مُسْتَوْفِيَا	مُسْتَوْفِي	مُسْتَوْفُوا	مُسْتَوْفِيَا	مُسْتَوْفِيْنَ
				مُسْتَوْفٍ	مُسْتَوْفٍ

Жаҳднинг мажҳули:

مُسْتَوْفٍ	مُسْتَوْفِيَا	مُسْتَوْفٍ	مُسْتَوْفُوا	مُسْتَوْفِيَا	مُسْتَوْفٍ
مُسْتَوْفٍ	مُسْتَوْفِيَا	مُسْتَوْفٍ	مُسْتَوْفُوا	مُسْتَوْفِيَا	مُسْتَوْفٍ
				مُسْتَوْفٍ	مُسْتَوْفٍ

Нафийнинг маълуми:

لَا يُسْتَوْفِيْنَ	لَا تُسْتَوْفِيَانِ	لَا تُسْتَوْفِي	لَا يُسْتَوْفُونَ	لَا يُسْتَوْفِيَانِ	لَا يُسْتَوْفِيْنَ
لَا تُسْتَوْفِيْنَ	لَا تُسْتَوْفِيَانِ	لَا تُسْتَوْفِيْنَ	لَا تُسْتَوْفُونَ	لَا تُسْتَوْفِيَانِ	لَا تُسْتَوْفِيْنَ
				لَا تُسْتَوْفِي	لَا أُسْتَوْفِي

Нафийнинг мажҳули

لَا يُسْتَوْفِيْنَ	لَا تُسْتَوْفِيَانِ	لَا تُسْتَوْفِي	لَا يُسْتَوْفُونَ	لَا يُسْتَوْفِيَانِ	لَا يُسْتَوْفِيْنَ
لَا تُسْتَوْفِيْنَ	لَا تُسْتَوْفِيَانِ	لَا تُسْتَوْفِيْنَ	لَا تُسْتَوْفُونَ	لَا تُسْتَوْفِيَانِ	لَا تُسْتَوْفِيْنَ
				لَا تُسْتَوْفِي	لَا أُسْتَوْفِي

Ломсиз амр:

إِسْتَوْفِ	إِسْتَوْفِيَا	إِسْتَوْفِي	إِسْتَوْفُوا	إِسْتَوْفِيَا	إِسْتَوْفِ
------------	---------------	-------------	--------------	---------------	------------

Ломли амр:

لِإِسْتَوْفِيَنَّ	لِإِسْتَوْفِيَا	لِإِسْتَوْفِي	لِإِسْتَوْفُونَّ	لِإِسْتَوْفِيَا	لِإِسْتَوْفِ
				لِإِسْتَوْفِ	لِأَسْتَوْفِ

Ломли амрнинг мажхули:

لِإِسْتَوْفِيَنَّ	لِإِسْتَوْفِيَا	لِإِسْتَوْفِي	لِإِسْتَوْفُونَّ	لِإِسْتَوْفِيَا	لِإِسْتَوْفِ
لِإِسْتَوْفِيَنَّ	لِإِسْتَوْفِيَا	لِإِسْتَوْفِ	لِإِسْتَوْفُونَّ	لِإِسْتَوْفِيَا	لِإِسْتَوْفِ
				لِإِسْتَوْفِ	لِأَسْتَوْفِ

Наҳийнинг маълуми:

لَا تَسْتَوْفِيَنَّ	لَا تَسْتَوْفِيَا	لَا تَسْتَوْفِي	لَا تَسْتَوْفُونَّ	لَا تَسْتَوْفِيَا	لَا تَسْتَوْفِ
لَا يَسْتَوْفِيَنَّ	لَا تَسْتَوْفِيَا	لَا تَسْتَوْفِ	لَا يَسْتَوْفُونَّ	لَا يَسْتَوْفِيَا	لَا يَسْتَوْفِ
				لَا نَسْتَوْفِ	لَا أَسْتَوْفِ

Наҳийнинг мажхули:

لَا تُسْتَوْفِيَنَّ	لَا تُسْتَوْفِيَا	لَا تُسْتَوْفِي	لَا تُسْتَوْفُونَّ	لَا تُسْتَوْفِيَا	لَا تُسْتَوْفِ
لَا يُسْتَوْفِيَنَّ	لَا تُسْتَوْفِيَا	لَا تُسْتَوْفِ	لَا يُسْتَوْفُونَّ	لَا يُسْتَوْفِيَا	لَا يُسْتَوْفِ
				لَا نُسْتَوْفِ	لَا أُسْتَوْفِ

Замон ва макон исмлари

مُسْتَوْفُونَّ	مُسْتَوْفِيَانِ	مُسْتَوْفَا
----------------	-----------------	-------------

Сулосий мозийнинг ўн биринчи боби **أَفْعُولٌ - يُفْعَوْلٌ** бўлиб, унинг мисоли **إِخْدَوْدَبٌ - إِخْدَوْدَبٌ** дир.

Иштиқоқлари

إِخْدَوْدَبٌ мозий, **يُخْدَوْدَبٌ** музореъ, **إِخْدَوْدَبًا** букчаймоқ маъносидаги масдар, **مُخْدَوْدَبٌ** фобилнинг исми, **مُخْدَوْدَبٌ** мафъулнинг исми, **مُخْدَوْدَبٌ** жажд феъли, **لَا يَخْدَوْدَبُ** нафий феъли, **إِخْدَوْدَبٌ** ломсиз амр, **لِيَخْدَوْدَبُ** ломли амр, **لَا تَخْدَوْدَبُ** наҳий ҳозир, **مُخْدَوْدَبٌ** замон ва макон исмлари ва (ميم) лик масдар.

Мозийнинг маълуми:

إِخْدَوْدَبِنَ	إِخْدَوْدَبَتَا	إِخْدَوْدَبَتِ	إِخْدَوْدَبُوا	إِخْدَوْدَبَا	إِخْدَوْدَبَ
إِخْدَوْدَبِيْنَ	إِخْدَوْدَبْتِمَا	إِخْدَوْدَبْتِ	إِخْدَوْدَبْتُمْ	إِخْدَوْدَبْتِمَا	إِخْدَوْدَبْتِ
				إِخْدَوْدَبْنَا	إِخْدَوْدَبْتُ

Мозийнинг мажҳули:

أِخْدَوْدَبِنَ	أِخْدَوْدَبَتَا	أِخْدَوْدَبَتِ	أِخْدَوْدَبُوا	أِخْدَوْدَبَا	أِخْدَوْدَبَ
أِخْدَوْدَبِيْنَ	أِخْدَوْدَبْتِمَا	أِخْدَوْدَبْتِ	أِخْدَوْدَبْتُمْ	أِخْدَوْدَبْتِمَا	أِخْدَوْدَبْتِ
				أِخْدَوْدَبْنَا	أِخْدَوْدَبْتُ

Музореънинг маълуми:

يُخْدَوْدَبِنَ	يُخْدَوْدَبَانِ	يُخْدَوْدَبُ	يُخْدَوْدَبُونَ	يُخْدَوْدَبَانِ	يُخْدَوْدَبُ
----------------	-----------------	--------------	-----------------	-----------------	--------------

تَحْتَوِدْبُنَ	تَحْتَوِدْبَانَ	تَحْتَوِدْبَيْنَ	تَحْتَوِدْبُونَنَ	تَحْتَوِدْبَانَ	تَحْتَوِدْبُ
				تَحْتَوِدْبُ	أَحْتَوِدْبُ

Музорейнинг мажхули:

يُحَدَوِدْبُنَ	يُحَدَوِدْبَانَ	يُحَدَوِدْبُ	يُحَدَوِدْبُونَنَ	يُحَدَوِدْبَانَ	يُحَدَوِدْبُ
يُحَدَوِدْبُنَ	يُحَدَوِدْبَانَ	يُحَدَوِدْبَيْنَ	يُحَدَوِدْبُونَنَ	يُحَدَوِدْبَانَ	يُحَدَوِدْبُ
				يُحَدَوِدْبُ	أَحَدَوِدْبُ

Фойилнинг исми:

يُحَدَوِدْبَاتُ	يُحَدَوِدْبَتَانِ	يُحَدَوِدْبَةٌ	يُحَدَوِدْبُونَنَ	يُحَدَوِدْبَانَ	يُحَدَوِدْبُ
-----------------	-------------------	----------------	-------------------	-----------------	--------------

Мафъулнинг исми:

يُحَدَوِدْبَاتُ	يُحَدَوِدْبَتَانِ	يُحَدَوِدْبَةٌ	يُحَدَوِدْبُونَنَ	يُحَدَوِدْبَانَ	يُحَدَوِدْبُ
-----------------	-------------------	----------------	-------------------	-----------------	--------------

Жахднинг маълуми:

لَمْ يَحْتَوِدْبُنَ	لَمْ يَحْتَوِدْبَا	لَمْ يَحْتَوِدْبُ	لَمْ يَحْتَوِدْبُونَا	لَمْ يَحْتَوِدْبَا	لَمْ يَحْتَوِدْبُ
لَمْ يَحْتَوِدْبُنَ	لَمْ يَحْتَوِدْبَا	لَمْ يَحْتَوِدْبِي	لَمْ يَحْتَوِدْبُونَا	لَمْ يَحْتَوِدْبَا	لَمْ يَحْتَوِدْبُ
				لَمْ يَحْتَوِدْبُ	لَمْ أَحْتَوِدْبُ

Жахднинг мажхули:

لَمْ يُحَدَوِدْبُنَ	لَمْ يُحَدَوِدْبَا	لَمْ يُحَدَوِدْبُ	لَمْ يُحَدَوِدْبُونَا	لَمْ يُحَدَوِدْبَا	لَمْ يُحَدَوِدْبُ
لَمْ يُحَدَوِدْبُنَ	لَمْ يُحَدَوِدْبَا	لَمْ يُحَدَوِدْبِي	لَمْ يُحَدَوِدْبُونَا	لَمْ يُحَدَوِدْبَا	لَمْ يُحَدَوِدْبُ
				لَمْ يُحَدَوِدْبُ	لَمْ أَحَدَوِدْبُ

Нафийнинг маълуми:

لَا يَحْدُودِبْنَ	لَا تَحْدُودِبَانَ	لَا تَحْدُودِبُ	لَا يَحْدُودِبُونَ	لَا يَحْدُودِبَانَ	لَا يَحْدُودِبُ
لَا تَحْدُودِبْنَ	لَا تَحْدُودِبَانَ	لَا تَحْدُودِبِينَ	لَا تَحْدُودِبُونَ	لَا تَحْدُودِبَانَ	لَا تَحْدُودِبُ
				لَا تَحْدُودِبُ	لَا أَحْدُودِبُ

Нафийнинг мажхули:

لَا يَحْدُودِبْنَ	لَا تَحْدُودِبَانَ	لَا تَحْدُودِبُ	لَا يَحْدُودِبُونَ	لَا يَحْدُودِبَانَ	لَا يَحْدُودِبُ
لَا تَحْدُودِبْنَ	لَا تَحْدُودِبَانَ	لَا تَحْدُودِبِينَ	لَا تَحْدُودِبُونَ	لَا تَحْدُودِبَانَ	لَا تَحْدُودِبُ
				لَا تَحْدُودِبُ	لَا أَحْدُودِبُ

Ломсиз амр:

إِحْدُودِبْنَ	إِحْدُودِبَا	إِحْدُودِبِي	إِحْدُودِبُوا	إِحْدُودِبَا	إِحْدُودِبُ
---------------	--------------	--------------	---------------	--------------	-------------

Ломли амр:

لِيَحْدُودِبْنَ	لِتَحْدُودِبَا	لِتَحْدُودِبُ	لِيَحْدُودِبُوا	لِيَحْدُودِبَا	لِيَحْدُودِبُ
				لِنَحْدُودِبُ	لَأَحْدُودِبُ

Ломли амрнинг мажхули:

لِيُحْدُودِبْنَ	لِيُحْدُودِبَا	لِيُحْدُودِبِي	لِيُحْدُودِبُوا	لِيُحْدُودِبَا	لِيُحْدُودِبُ
لِيُحْدُودِبْنَ	لِيُحْدُودِبَا	لِيُحْدُودِبُ	لِيُحْدُودِبُوا	لِيُحْدُودِبَا	لِيُحْدُودِبُ
				لِيُحْدُودِبُ	لَأُحْدُودِبُ

Наҳийнинг маълуми:

لَا تُحَدِّدُ بَنَ	لَا تُحَدِّدُ بَا	لَا تُحَدِّدُ بِي	لَا تُحَدِّدُ بُوَا	لَا تُحَدِّدُ بَا	لَا تُحَدِّدُ بَ
لَا يُحَدِّدُ بَنَ	لَا يُحَدِّدُ بَا	لَا يُحَدِّدُ بَ	لَا يُحَدِّدُ بُوَا	لَا يُحَدِّدُ بَا	لَا يُحَدِّدُ بَ
				لَا تُحَدِّدُ بَ	لَا أُحَدِّدُ بَ

Наҳийнинг мажҳули:

لَا تُحَدِّدُ بَنَ	لَا تُحَدِّدُ بَا	لَا تُحَدِّدُ بِي	لَا تُحَدِّدُ بُوَا	لَا تُحَدِّدُ بَا	لَا تُحَدِّدُ بَ
لَا يُحَدِّدُ بَنَ	لَا يُحَدِّدُ بَا	لَا يُحَدِّدُ بَ	لَا يُحَدِّدُ بُوَا	لَا يُحَدِّدُ بَا	لَا يُحَدِّدُ بَ
				لَا تُحَدِّدُ بَ	لَا أُحَدِّدُ بَ

Замон ва макон исмлари:

مُحَدِّدُ بُونَ	مُحَدِّدُ بَانَ	مُحَدِّدُ بَ
-----------------	-----------------	--------------

إِعْرُورِي - يَعْرُورِي шу бобнинг ноқисига мисол бўлиб, аслида **إِعْرُورِي** **يَعْرُورِي** ЭДИ.

Иштиқоқлари

إِعْرُورِي МОЗИЙ, يَعْرُورِي МУЗОРЕЪ, إِعْرِيَاءَ ЯЛАНҒОЧ МАЪНОСИДАГИ МАСДАР, **لَا** ФОБИЛНИНГ ИСМИ, مَعْرُورًا МАФЪУЛНИНГ ИСМИ, **لَا** **يَعْرُور** ЖАҲД ФЕЪЛИ, **لَا** **يَعْرُورِي** НАФИЙ ФЕЪЛИ, **إِعْرُور** ЛОМСИЗ АМР, **لِيَعْرُور** ЛОМЛИ АМР, **لَا** **تَعْرُور** НАҲИЙ ҲОЗИР, **مَعْرُورًا** ЗАМОН ВА МАКОН ИСМЛАРИ ВА (ميم) ЛИК МАСДАР.

Мозийнинг маълуми:

اِعْرُوْرِي	اِعْرُوْرِيَا	اِعْرُوْرِيَا	اِعْرُوْرِيَا	اِعْرُوْرِيَا	اِعْرُوْرِيَا
اِعْرُوْرِيَت	اِعْرُوْرِيَتَا	اِعْرُوْرِيَتَا	اِعْرُوْرِيَتَا	اِعْرُوْرِيَتَا	اِعْرُوْرِيَتَا
اِعْرُوْرِيَتُ	اِعْرُوْرِيَتَا	اِعْرُوْرِيَتَا	اِعْرُوْرِيَتَا	اِعْرُوْرِيَتَا	اِعْرُوْرِيَتَا

Мозийнинг мажхули:

اِعْرُوْرِي	اِعْرُوْرِيَا	اِعْرُوْرِيَتَا	اِعْرُوْرِيَا	اِعْرُوْرِيَا	اِعْرُوْرِيَا
اِعْرُوْرِيَت	اِعْرُوْرِيَتَا	اِعْرُوْرِيَتَا	اِعْرُوْرِيَتَا	اِعْرُوْرِيَتَا	اِعْرُوْرِيَتَا
اِعْرُوْرِيَتُ	اِعْرُوْرِيَتَا	اِعْرُوْرِيَتَا	اِعْرُوْرِيَتَا	اِعْرُوْرِيَتَا	اِعْرُوْرِيَتَا

اِعْرُوْرِي сийғасини мозий маълум اِعْرُوْرِي дан олинди.

Биринчи, мо қаблини касра қилдик اِعْرُوْرِي бўлди.

Иккинчи, биринчи ҳарфга замма бердик, ўз-ўзидан учинчи ҳарф ҳам заммани қабул қилди اِعْرُوْرِي бўлди.

Музорейнинг маълуми:

يِعْرُوْرِي	يِعْرُوْرِيَان	يِعْرُوْرِيَان	يِعْرُوْرِيَان	يِعْرُوْرِيَان	يِعْرُوْرِيَان
يِعْرُوْرِيَت	يِعْرُوْرِيَتَان	يِعْرُوْرِيَتَان	يِعْرُوْرِيَتَان	يِعْرُوْرِيَتَان	يِعْرُوْرِيَتَان
يِعْرُوْرِيَتُ	يِعْرُوْرِيَتَان	يِعْرُوْرِيَتَان	يِعْرُوْرِيَتَان	يِعْرُوْرِيَتَان	يِعْرُوْرِيَتَان

يِعْرُوْرِي – аслида اِعْرُوْرُو – эди. Охирги (واو) тўртинчи ва ундан ортиқ ҳарф ўрнига қелган ва шу билан бирга ундан олдинги ҳарф замма эмас (واو) ни (يا) га қалб қилдик اِعْرُوْرُو бўлди.

Ёки мутахаррик мо қабли мафтух (واو) ни (ألف) га қалб қилдик

إِعْرُوزِي бўлди. Музореъда замма (واو) га оғир бўлгани учун энгиллаштириш мақсадида (واو) ни сокин қилдик إِعْرُوزُو бўлди, (واو) сокин мо қабли касра (واو) ни (يا) га қалб қилдик يِعْرُوزِي бўлди. Бунинг маъноси: "Отни эгарсиз минмоқ" дир.

Эслатма

1. أَفْعَلٌ да ортиқча (أ) ҳамза
2. فَعَّلٌ да баъзилар биринчи (عين) ортиқча деса, баъзилар иккинчи (عين) деганлар.
3. فَاعَلٌ да ҳам (ألف) ортиқча ҳарф
4. اِفْتَعَلَ (اِفْتَعَلَ) да (أ) ҳамза билан (تا) ортиқча
5. اِنْفَعَلَ да (أ) ва (نون) ортиқча
6. اَفْعَلٌ да (أ) ҳамза ва охирги (لام) ортиқча
7. اِنْفَعَالَ да (ألف) ва иккинчи (لام) ортиқча
8. تَفَعَّلٌ да (تا) ва иккинчи (عين) ортиқча
9. تَفَاعَلَ да (تا) билан (ألف) ортиқча
10. اِسْتَفْعَلَ да (أ) ҳамза (سين) ва (تا) ортиқча
11. اِفْعُوَعَلَ бу бобниг ортиқча (أ) ҳамза ва (واو) ва (عين) лардан бири
12. اِفْعُوَلٌ бу бобда (أ) ҳамза ва иккала (واو) дир

يَعْرُورُونَ аслида يَعْرُورِيُونَ эди, замма (يا) га оғир бўлгани учун заммани мо қаблига бердик, илтиқои сокинайн билан (يا) ни ҳазф қилдик يَعْرُورُونَ бўлди.

Музореънинг мажҳули:

يُعْرُورِينَ	تُعْرُورِيَانِ	تُعْرُورِي	يُعْرُورُونَ	يُعْرُورِيَانِ	يُعْرُورِي
تُعْرُورِينَ	تُعْرُورِيَانِ	تُعْرُورِينَ	تُعْرُورُونَ	تُعْرُورِيَانِ	تُعْرُورِي
				تُعْرُورِي	أُعْرُورِي

يَعْرُورُونَ сийғасини маълум мозий يُعْرُورِي دان олинди.

Биринчи мо қабли охирни фатҳа қилдик يُعْرُورِي бўлди, музораъат ҳарфини замма қилдик يُعْرُورِي бўлди, бунга (واو) жамъни қўшамиз يَعْرُورِيُونَ бўлади, (يا) мутаҳаррик мо қабли мафтүх (يا) ни (ألف) га қалб қилдик ва илтиқои сокинайн билан ҳазф қилинди, шунда يُعْرُورُونَ бўлди.

Фоъилнинг исми:

مُعْرُورِيَاتُ	مُعْرُورِيَاتَانِ	مُعْرُورِيَةٌ	مُعْرُورُونَ	مُعْرُورِيَانِ	مُعْرُورٍ
----------------	-------------------	---------------	--------------	----------------	-----------

Мафъулнинг исми:

مُعْرُورَاتُ	مُعْرُورَاتَانِ	مُعْرُورَةٌ	مُعْرُورُونَ	مُعْرُورِيَانِ	مُعْرُورًا
--------------	-----------------	-------------	--------------	----------------	------------

Жаҳднинг маълуми:

مَ يَعْرُورِينَ	مَ تَعْرُورِيَا	مَ تَعْرُورِ	مَ يَعْرُورُوا	مَ يَعْرُورِيَا	مَ يَعْرُورِ
مَ تَعْرُورِينَ	مَ تَعْرُورِيَا	مَ تَعْرُورِي	مَ تَعْرُورُوا	مَ تَعْرُورِيَا	مَ تَعْرُورِ
				مَ تَعْرُورِ	مَ أَعْرُورِ

Жаҳднинг мажҳули:

مَ يُعْرَوْنَ	مَ تُعْرَوِيَا	مَ تُعْرَوَر	مَ يُعْرَوُوا	مَ يُعْرَوِيَا	مَ يُعْرَوَر
مَ تُعْرَوِينَ	مَ تُعْرَوِيَا	مَ تُعْرَوِي	مَ تُعْرَوُوا	مَ تُعْرَوِيَا	مَ تُعْرَوَر
				مَ تُعْرَوَر	مَ أُعْرَوَر

Нафийнинг маълуми:

لَا يُعْرَوُونَ	لَا تُعْرَوِيَانِ	لَا تُعْرَوِي	لَا يُعْرَوُونَ	لَا يُعْرَوِيَانِ	لَا يُعْرَوِي
لَا تُعْرَوِينَ	لَا تُعْرَوِيَانِ	لَا تُعْرَوِينَ	لَا تُعْرَوُونَ	لَا تُعْرَوِيَانِ	لَا تُعْرَوِي
				لَا نُعْرَوِي	لَا أُعْرَوِي

Нафийнинг мажҳули:

لَا يُعْرَوِينَ	لَا تُعْرَوِيَانِ	لَا تُعْرَوِي	لَا يُعْرَوُونَ	لَا يُعْرَوِيَانِ	لَا يُعْرَوِي
لَا تُعْرَوِينَ	لَا تُعْرَوِيَانِ	لَا تُعْرَوِينَ	لَا تُعْرَوُونَ	لَا تُعْرَوِيَانِ	لَا تُعْرَوِي
				لَا نُعْرَوِي	لَا أُعْرَوِي

Ломсиз амр:

اِعْرَوِينَ	اِعْرَوِيَا	اِعْرَوِي	اِعْرَوُوا	اِعْرَوِيَا	اِعْرَوَر
-------------	-------------	-----------	------------	-------------	-----------

Ломли амр:

لِيُعْرَوِينَ	لِيُعْرَوِيَا	لِيُعْرَوِي	لِيُعْرَوُوا	لِيُعْرَوِيَا	لِيُعْرَوَر
				لِيُعْرَوَر	لِيُعْرَوَر

Ломли амрнинг мажҳули:

لِيُعْرَوِينَ	لِيُعْرَوِيَا	لِيُعْرَوِي	لِيُعْرَوُوا	لِيُعْرَوِيَا	لِيُعْرَوَر
لِيُعْرَوِينَ	لِيُعْرَوِيَا	لِيُعْرَوِي	لِيُعْرَوُوا	لِيُعْرَوِيَا	لِيُعْرَوَر

				لُعْرُورٌ	لَأُعْرُورٌ
--	--	--	--	-----------	-------------

Наҳийнинг маълуми:

لَا تُعْرُورِينَ	لَا تُعْرُورِيَا	لَا تُعْرُورِ	لَا تُعْرُورُوا	لَا تُعْرُورِيَا	لَا تُعْرُورِ
لَا يُعْرُورِينَ	لَا تُعْرُورِيَا	لَا تُعْرُورِ	لَا يُعْرُورُوا	لَا يُعْرُورِيَا	لَا يُعْرُورِ
				لَا نُعْرُورِ	لَا أُعْرُورِ

Наҳийнинг мажҳули:

لَا تُعْرُورِينَ	لَا تُعْرُورِيَا	لَا تُعْرُورِي	لَا تُعْرُورُوا	لَا تُعْرُورِيَا	لَا تُعْرُورِ
لَا تُعْرُورِينَ	لَا تُعْرُورِيَا	لَا تُعْرُورِ	لَا يُعْرُورِينَ	لَا يُعْرُورِيَا	لَا يُعْرُورِ
				لَا نُعْرُورِ	لَا أُعْرُورِ

Замон ва макон исмлари:

مُعْرُورُونَ	مُعْرُورِيَانِ	مُعْرُورًا
--------------	----------------	------------

Сулосий мазиднинг ўн иккинчи боби **يَفْعُولُ إِفْعُولُ** бўлиб, бу бобнинг зоида ҳарфлари ҳамза иккала (واو) дир. Бу бобнинг муболаға ва лозим учундир. Бу бобда мутаъаддий келмаган. Сулосий мужарради **جَلَزَ الْإِبِلُ** бўлиб **جَلَزَ الْإِبِلُ** туя сурат билан равона бўлди, дейилади.

Иштиқоқлари

اجْلَوْزَ мозий, يَجْلُوزُ музореъ, اجْلِوَا شиддат билан юрмоқ ва чўзилмоқ маъносидаги масдар, مَجْلُوزٌ фобилнинг исми, مَجْلُوزٌ мафъулнинг исми, لَمْ يَجْلُوزْ жаҳд феъли, لَا يَجْلُوزُ нафий феъли, اجْلُوزَ

ломсиз амр, لِجَلَوَزٍ ломли амр, لَا تَجَلَوَزُ ناҳий ҳозир, مُجَلَوَزٌ замон ва макон исмлари (ميم) лик масдар.

Мозийнинг маълуми:

إِجْلَوَزَ	إِجْلَوَزَتَا	إِجْلَوَزْتِ	إِجْلَوَزُوا	إِجْلَوَزَا	إِجْلَوَزَ
إِجْلَوَزْتِ	إِجْلَوَزْتُمَا	إِجْلَوَزْتِ	إِجْلَوَزْتُمْ	إِجْلَوَزْتُمَا	إِجْلَوَزْتِ
				إِجْلَوَزْنَا	إِجْلَوَزْتُ

Мозийнинг мажҳули:

أَجْلَوَزَ	أَجْلَوَزَتَا	أَجْلَوَزْتِ	أَجْلَوَزُوا	أَجْلَوَزَا	أَجْلَوَزَ
أَجْلَوَزْتِ	أَجْلَوَزْتُمَا	أَجْلَوَزْتِ	أَجْلَوَزْتُمْ	أَجْلَوَزْتُمَا	أَجْلَوَزْتِ
				أَجْلَوَزْنَا	أَجْلَوَزْتُ

Музореънинг маълуми:

يَجْلَوَزُ	يَجْلَوَزَانِ	يَجْلَوَزُ	يَجْلَوَزُونَ	يَجْلَوَزَانِ	يَجْلَوَزُ
يَجْلَوَزُ	يَجْلَوَزَانِ	يَجْلَوَزِينَ	يَجْلَوَزُونَ	يَجْلَوَزَانِ	يَجْلَوَزُ
				يَجْلَوَزُ	أَجْلَوَزُ

Музореънинг мажҳули:

يُجْلَوَزُ	يُجْلَوَزَانِ	يُجْلَوَزُ	يُجْلَوَزُونَ	يُجْلَوَزَانِ	يُجْلَوَزُ
يُجْلَوَزُ	يُجْلَوَزَانِ	يُجْلَوَزِينَ	يُجْلَوَزُونَ	يُجْلَوَزَانِ	يُجْلَوَزُ
				يُجْلَوَزُ	أَجْلَوَزُ

Фoъилнинг исми:

مُجْلَوَزَاتٌ	مُجْلَوَزَاتَانِ	مُجْلَوَزَةٌ	مُجْلَوَزُونَ	مُجْلَوَزَانِ	مُجْلَوَزٌ
---------------	------------------	--------------	---------------	---------------	------------

Мафъулнинг исми:

مَجْلُوزَاتٌ	مَجْلُوزَاتَانِ	مَجْلُوزَةٌ	مَجْلُوزُونَ	مَجْلُوزَانِ	مَجْلُوزٌ
--------------	-----------------	-------------	--------------	--------------	-----------

Жаҳднинг маълуми:

مَجْلُوزٌ	مَجْلُوزًا	مَجْلُوزِ	مَجْلُوزُوا	مَجْلُوزَا	مَجْلُوزِ
مَجْلُوزِ	مَجْلُوزَا	مَجْلُوزِي	مَجْلُوزُوا	مَجْلُوزَا	مَجْلُوزِ
				مَجْلُوزِ	مَجْلُوزِ

Жаҳднинг мажҳули:

مَجْلُوزٌ	مَجْلُوزَا	مَجْلُوزِ	مَجْلُوزُوا	مَجْلُوزَا	مَجْلُوزِ
مَجْلُوزِ	مَجْلُوزَا	مَجْلُوزِي	مَجْلُوزُوا	مَجْلُوزَا	مَجْلُوزِ
				مَجْلُوزِ	مَجْلُوزِ

Ломсиз амр:

اجْلُوزَنَّ	اجْلُوزَا	اجْلُوزِي	اجْلُوزُوا	اجْلُوزَا	اجْلُوزِ
-------------	-----------	-----------	------------	-----------	----------

Ломли амр:

لِيَجْلُوزَنَّ	لِيَجْلُوزَا	لِيَجْلُوزِ	لِيَجْلُوزُوا	لِيَجْلُوزَا	لِيَجْلُوزِ
				لِيَجْلُوزِ	لِيَجْلُوزِ

Ломли амрнинг мажҳули:

لِيَجْلُوزَنَّ	لِيَجْلُوزَا	لِيَجْلُوزِي	لِيَجْلُوزُوا	لِيَجْلُوزَا	لِيَجْلُوزِ
لِيَجْلُوزَنَّ	لِيَجْلُوزَا	لِيَجْلُوزِ	لِيَجْلُوزُوا	لِيَجْلُوزَا	لِيَجْلُوزِ
				لِيَجْلُوزِ	لِيَجْلُوزِ

Наҳийнинг маълуми:

لَا تَجْلُوزَنَّ	لَا تَجْلُوزَا	لَا تَجْلُوزِي	لَا تَجْلُوزُوا	لَا تَجْلُوزَا	لَا تَجْلُوزِ
------------------	----------------	----------------	-----------------	----------------	---------------

لَا يَجْلُوزَنَّ	لَا تَجْلُوزَا	لَا تَجْلُوزِي	لَا يَجْلُوزُوا	لَا تَجْلُوزَا	لَا يَجْلُوزُ
				لَا نَجْلُوزُ	لَا أَجْلُوزُ

Наҳийнинг мажҳули:

لَا تُجْلُوزَنَّ	لَا تُجْلُوزَا	لَا تُجْلُوزِي	لَا تُجْلُوزُوا	لَا تُجْلُوزَا	لَا تُجْلُوزُ
لَا يُجْلُوزَنَّ	لَا يُجْلُوزَا	لَا يُجْلُوزُ	لَا يُجْلُوزُوا	لَا يُجْلُوزَا	لَا يُجْلُوزُ
				لَا نُجْلُوزُ	لَا أَجْلُوزُ

Замон ва макон исмлари:

مُجْلُوزُونَ	مُجْلُوزَانِ	مُجْلُوزٌ
--------------	--------------	-----------

УЧИНЧИ МАРТАБА РУБОЪИЙ МУЖАРРАД

Бу фақат биргина бобдан иборат. У ҳам бўлса **فَعَلَلٌ - يُفَعِّلُ** бўлиб, мисоли **دَخَرَجٌ - يُدَخِرُجٌ** дир.

Иштиқоқлари

دَخَرَجٌ мозий, يُدَخِرُجٌ музореъ, دَخَرَجًا юмалатмоқ маъносидаги масдар, مُدَخِرُجٌ фобилнинг исми, مُدَخَرَجٌ мафъулнинг исми, لَمْ يُدَخِرُجٌ жаҳд феъли, لَمْ يُدَخِرُجٌ нафий феъли, دَخَرَجٌ ломсиз амр, لِيُدَخِرُجٌ ломли амр, لَمْ يُدَخِرُجٌ наҳий ҳозир, مُدَخَرَجٌ замон ва макон исмлари ва (ميم) лик масдар.

Мозийнинг маълуми:

دَحْرَجْنَ	دَحْرَجَتَا	دَحْرَجَتْ	دَحْرَجُوا	دَحْرَجَا	دَحْرَجَ
دَحْرَجْتَنَّ	دَحْرَجْتُمَا	دَحْرَجْتِ	دَحْرَجْتُمْ	دَحْرَجْتُمَا	دَحْرَجْتِ
				دَحْرَجْنَا	دَحْرَجْتُ

Мозийнинг мажҳули:

دُحْرَجْنَ	دُحْرَجَتَا	دُحْرَجَتْ	دُحْرَجُوا	دُحْرَجَا	دُحْرَجَ
دُحْرَجْتَنَّ	دُحْرَجْتُمَا	دُحْرَجْتِ	دُحْرَجْتُمْ	دُحْرَجْتُمَا	دُحْرَجْتِ
				دُحْرَجْنَا	دُحْرَجْتُ

Музорейнинг маълуми:

يُدْحَرِجْنَ	تُدْحَرِجَانِ	تُدْحَرِجُ	يُدْحَرِجُونَ	يُدْحَرِجَانِ	يُدْحَرِجُ
تُدْحَرِجَنَّ	تُدْحَرِجَانِ	تُدْحَرِجِينَ	تُدْحَرِجُونَ	تُدْحَرِجَانِ	تُدْحَرِجُ
				نُدْحَرِجُ	أُدْحَرِجُ

Музорейнинг мажҳули:

يُدْحَرِجْنَ	تُدْحَرِجَانِ	تُدْحَرِجُ	يُدْحَرِجُونَ	يُدْحَرِجَانِ	يُدْحَرِجُ
تُدْحَرِجَنَّ	تُدْحَرِجَانِ	تُدْحَرِجِينَ	تُدْحَرِجُونَ	تُدْحَرِجَانِ	تُدْحَرِجُ
				نُدْحَرِجُ	أُدْحَرِجُ

Фобилнинг исми:

مُدْحَرِجَاتُ	مُدْحَرِجَتَانِ	مُدْحَرِجَةٌ	مُدْحَرِجُونَ	مُدْحَرِجَانِ	مُدْحَرِجٌ
---------------	-----------------	--------------	---------------	---------------	------------

Мафьулнинг исми:

مُدَّحَرِّجَاتٌ	مُدَّحَرِّجَاتَانِ	مُدَّحَرِّجَةٌ	مُدَّحَرِّجُونَ	مُدَّحَرِّجَانِ	مُدَّحَرِّجٌ
-----------------	--------------------	----------------	-----------------	-----------------	--------------

Жаҳднинг маълуми:

لَمْ يُدَّحَرِّجَنَّ	لَمْ تُدَّحَرِّجَا	لَمْ تُدَّحَرِّجْ	لَمْ يُدَّحَرِّجُوا	لَمْ يُدَّحَرِّجَا	لَمْ يُدَّحَرِّجْ
لَمْ تُدَّحَرِّجَنَّ	لَمْ تُدَّحَرِّجَا	لَمْ تُدَّحَرِّجِي	لَمْ تُدَّحَرِّجُوا	لَمْ تُدَّحَرِّجَا	لَمْ تُدَّحَرِّجْ
				لَمْ نُدَّحَرِّجْ	لَمْ أُدَّحَرِّجْ

Жаҳднинг мажҳули:

لَمْ يُدَّحَرِّجَنَّ	لَمْ تُدَّحَرِّجَا	لَمْ تُدَّحَرِّجْ	لَمْ يُدَّحَرِّجُوا	لَمْ يُدَّحَرِّجَا	لَمْ يُدَّحَرِّجْ
لَمْ تُدَّحَرِّجَنَّ	لَمْ تُدَّحَرِّجَا	لَمْ تُدَّحَرِّجِي	لَمْ تُدَّحَرِّجُوا	لَمْ تُدَّحَرِّجَا	لَمْ تُدَّحَرِّجْ
				لَمْ نُدَّحَرِّجْ	لَمْ أُدَّحَرِّجْ

Нафийнинг маълуми:

لَا يُدَّحَرِّجَنَّ	لَا تُدَّحَرِّجَانِ	لَا تُدَّحَرِّجْ	لَا يُدَّحَرِّجُونَ	لَا يُدَّحَرِّجَانِ	لَا يُدَّحَرِّجْ
لَا تُدَّحَرِّجَنَّ	لَا تُدَّحَرِّجَانِ	لَا تُدَّحَرِّجِي	لَا تُدَّحَرِّجُونَ	لَا تُدَّحَرِّجَانِ	لَا تُدَّحَرِّجْ
				لَا نُدَّحَرِّجْ	لَا أُدَّحَرِّجْ

Нафийнинг мажҳули:

لَا يُدَّحَرِّجَنَّ	لَا تُدَّحَرِّجَانِ	لَا تُدَّحَرِّجْ	لَا يُدَّحَرِّجُونَ	لَا يُدَّحَرِّجَانِ	لَا يُدَّحَرِّجْ
لَا تُدَّحَرِّجَنَّ	لَا تُدَّحَرِّجَانِ	لَا تُدَّحَرِّجِي	لَا تُدَّحَرِّجُونَ	لَا تُدَّحَرِّجَانِ	لَا تُدَّحَرِّجْ
				لَا نُدَّحَرِّجْ	لَا أُدَّحَرِّجْ

Ломсиз амр:

دَخِرَجْنَ	دَخِرَجَا	دَخِرَجِي	دَخِرَجُوا	دَخِرَجَا	دَخِرَجْ
------------	-----------	-----------	------------	-----------	----------

Ломли амр:

لِيُدَخِرَجْنَ	لِيُدَخِرَجَا	لِيُدَخِرَجِي	لِيُدَخِرَجُوا	لِيُدَخِرَجَا	لِيُدَخِرَجْ
				لِيُدَخِرَجْ	لَا دَخِرَجْ

Ломли амрнинг мажхули:

لِيُدَخِرَجْنَ	لِيُدَخِرَجَا	لِيُدَخِرَجِي	لِيُدَخِرَجُوا	لِيُدَخِرَجَا	لِيُدَخِرَجْ
لِيُدَخِرَجْنَ	لِيُدَخِرَجَا	لِيُدَخِرَجْ	لِيُدَخِرَجُوا	لِيُدَخِرَجَا	لِيُدَخِرَجْ
				لِيُدَخِرَجْ	لَا دَخِرَجْ

Наҳийнинг маълуми:

لَا تُدَخِرَجْنَ	لَا تُدَخِرَجَا	لَا تُدَخِرَجِي	لَا تُدَخِرَجُوا	لَا تُدَخِرَجَا	لَا تُدَخِرَجْ
لَا يُدَخِرَجْنَ	لَا تُدَخِرَجَا	لَا تُدَخِرَجْ	لَا يُدَخِرَجُوا	لَا يُدَخِرَجَا	لَا يُدَخِرَجْ
				لَا تُدَخِرَجْ	لَا أُدَخِرَجْ

Наҳийнинг мажхули:

لَا تُدَخِرَجْنَ	لَا تُدَخِرَجَا	لَا تُدَخِرَجِي	لَا تُدَخِرَجُوا	لَا تُدَخِرَجَا	لَا تُدَخِرَجْ
لَا يُدَخِرَجْنَ	لَا تُدَخِرَجَا	لَا تُدَخِرَجْ	لَا يُدَخِرَجُوا	لَا يُدَخِرَجَا	لَا يُدَخِرَجْ
				لَا تُدَخِرَجْ	لَا أُدَخِرَجْ

Замон ва макон исмлари:

مُدَخِرَجُونَ	مُدَخِرَجَانِ	مُدَخِرَجٌ
---------------	---------------	------------

يُصَرِّصِرُ - صَرِّصِرَ

صَرِّصِرَ - يُصَرِّصِرُ шу бобнинг музоъафига мисолдир.

Иштиқоқлари

صَرِّصِرَ мозий, يُصَرِّصِرُ музореъ, صَرِّصِرَ кучли бонг (шамол) ҳақида, مُصَرِّصِرٌ фоъилнинг исми, مُصَرِّصِرٌ мафъулнинг исми, لَمْ يُصَرِّصِرْ жаҳд феъли, لَمْ يُصَرِّصِرْ мафъулнинг исми, لَمْ يُصَرِّصِرْ жаҳд феъли, لَمْ يُصَرِّصِرْ нафий феъли, صَرِّصِرَ ломсиз амр, لِيُصَرِّصِرَ ломли амр, لَمْ يُصَرِّصِرْ наҳий хозир, مُصَرِّصِرٌ замон ва макон исмлари ва (ميم) лик масдар.

Мозийнинг маълуми:

صَرِّصِرَ	صَرِّصِرَتَا	صَرِّصِرَتُ	صَرِّصِرُوا	صَرِّصِرَا	صَرِّصِرَ
صَرِّصِرْتُنَّ	صَرِّصِرْتُمَا	صَرِّصِرْتِ	صَرِّصِرْتُمْ	صَرِّصِرْتُمَا	صَرِّصِرْتِ
				صَرِّصِرْنَا	صَرِّصِرْتُ

Мозийнинг мажхули:

صُرِّصِرَ	صُرِّصِرَتَا	صُرِّصِرَتُ	صُرِّصِرُوا	صُرِّصِرَا	صُرِّصِرَ
صُرِّصِرْتُنَّ	صُرِّصِرْتُمَا	صُرِّصِرْتِ	صُرِّصِرْتُمْ	صُرِّصِرْتُمَا	صُرِّصِرْتِ
				صُرِّصِرْنَا	صُرِّصِرْتُ

Музорёнинг маълуми:

يُصْرِرُونَ	تُصْرِرَانِ	تُصْرِرُ	يُصْرِرُونَ	يُصْرِرَانِ	يُصْرِرُ
تُصْرِرُونَ	تُصْرِرَانِ	تُصْرِرِينَ	تُصْرِرُونَ	تُصْرِرَانِ	تُصْرِرُ
				نُصْرِرُ	أُصْرِرُ

Музорёнинг мажҳули:

يُصْرِرُونَ	تُصْرِرَانِ	تُصْرِرُ	يُصْرِرُونَ	يُصْرِرَانِ	يُصْرِرُ
تُصْرِرُونَ	تُصْرِرَانِ	تُصْرِرِينَ	تُصْرِرُونَ	تُصْرِرَانِ	تُصْرِرُ
				نُصْرِرُ	أُصْرِرُ

Фобилнинг исми:

مُصْرِرَاتٌ	مُصْرِرَاتَانِ	مُصْرِرَةٌ	مُصْرِرُونَ	مُصْرِرَانِ	مُصْرِرٌ
-------------	----------------	------------	-------------	-------------	----------

Мафьулнинг исми:

مُصْرِرَاتٌ	مُصْرِرَاتَانِ	مُصْرِرَةٌ	مُصْرِرُونَ	مُصْرِرَانِ	مُصْرِرٌ
-------------	----------------	------------	-------------	-------------	----------

Жаҳднинг маълуми:

مَمْ يُصْرِرُونَ	مَمْ تُصْرِرَانِ	مَمْ تُصْرِرُ	مَمْ يُصْرِرُونَ	مَمْ يُصْرِرَانِ	مَمْ يُصْرِرُ
مَمْ تُصْرِرُونَ	مَمْ تُصْرِرَانِ	مَمْ تُصْرِرِينَ	مَمْ تُصْرِرُونَ	مَمْ تُصْرِرَانِ	مَمْ تُصْرِرُ
				مَمْ نُصْرِرُ	مَمْ أُصْرِرُ

Жаҳднинг мажҳули:

مَمْ يُصْرِرُونَ	مَمْ تُصْرِرَانِ	مَمْ تُصْرِرُ	مَمْ يُصْرِرُونَ	مَمْ يُصْرِرَانِ	مَمْ يُصْرِرُ
------------------	------------------	---------------	------------------	------------------	---------------

مَمْ تُصْرَصِرْنَ	مَمْ تُصْرَصِرَا	مَمْ تُصْرَصِرِي	مَمْ تُصْرَصِرُوا	مَمْ تُصْرَصِرَا	مَمْ تُصْرَصِرْ
				مَمْ نُصْرَصِرْ	مَمْ أَصْرَصِرْ

Нафий феълининг маълуми:

لَا يُصْرَصِرْنَ	لَا تُصْرَصِرَانِ	لَا تُصْرَصِرِي	لَا يُصْرَصِرُونَ	لَا يُصْرَصِرَانِ	لَا يُصْرَصِرْ
لَا تُصْرَصِرْنَ	لَا تُصْرَصِرَانِ	لَا تُصْرَصِرِينَ	لَا تُصْرَصِرُونَ	لَا تُصْرَصِرَانِ	لَا تُصْرَصِرْ
				لَا نُصْرَصِرْ	لَا أَصْرَصِرْ

Нафий феълининг мажхули:

لَا يُصْرَصِرْنَ	لَا تُصْرَصِرَانِ	لَا تُصْرَصِرِي	لَا يُصْرَصِرُونَ	لَا يُصْرَصِرَانِ	لَا يُصْرَصِرْ
لَا تُصْرَصِرْنَ	لَا تُصْرَصِرَانِ	لَا تُصْرَصِرِينَ	لَا تُصْرَصِرُونَ	لَا تُصْرَصِرَانِ	لَا تُصْرَصِرْ
				لَا نُصْرَصِرْ	لَا أَصْرَصِرْ

Ломсиз амр:

صْرَصِرْنَ	صْرَصِرَا	صْرَصِرِي	صْرَصِرُوا	صْرَصِرَا	صْرَصِرْ
------------	-----------	-----------	------------	-----------	----------

Ломли амр:

لِيُصْرَصِرْنَ	لِيُصْرَصِرَا	لِيُصْرَصِرِي	لِيُصْرَصِرُوا	لِيُصْرَصِرَا	لِيُصْرَصِرْ
				لِيُصْرَصِرْ	لِيُصْرَصِرْ

Ломли амрнинг мажхули:

لِيُصْرَصِرْنَ	لِيُصْرَصِرَا	لِيُصْرَصِرِي	لِيُصْرَصِرُوا	لِيُصْرَصِرَا	لِيُصْرَصِرْ
لِيُصْرَصِرْنَ	لِيُصْرَصِرَا	لِيُصْرَصِرْ	لِيُصْرَصِرُوا	لِيُصْرَصِرَا	لِيُصْرَصِرْ

				لُنْصَرَصِرَ	لَأُصْرَصِرَ
--	--	--	--	--------------	--------------

Наҳийнинг маълуми:

لَأُصْرَصِرَ	لَأُصْرَصِرَا	لَأُصْرَصِرِي	لَأُصْرَصِرُوا	لَأُصْرَصِرَا	لَأُصْرَصِرَ
لَأُصْرَصِرَنَّ	لَأُصْرَصِرَا	لَأُصْرَصِرِ	لَأُصْرَصِرُوا	لَأُصْرَصِرَا	لَأُصْرَصِرَ
				لَأُصْرَصِرَ	لَأُصْرَصِرَ

Наҳийнинг мажҳули:

لَأُصْرَصِرَ	لَأُصْرَصِرَا	لَأُصْرَصِرِي	لَأُصْرَصِرُوا	لَأُصْرَصِرَا	لَأُصْرَصِرَ
لَأُصْرَصِرَنَّ	لَأُصْرَصِرَا	لَأُصْرَصِرِ	لَأُصْرَصِرُوا	لَأُصْرَصِرَا	لَأُصْرَصِرَ
				لَأُصْرَصِرَ	لَأُصْرَصِرَ

Замон ва макон исмлари:

مُصْرَصِرُونَ	مُصْرَصِرَانِ	مُصْرَصِرٌ
---------------	---------------	------------

يُونُسُ - وَسُوسَ

يُونُسُ - وَسُوسَ шу бобнинг мисол ва музоъафига мисол бўлиб келган.

Иштиқоқлари

مُوسَى موزий, مُوسَى музореъ, مَوْسَا ва مَوْسَا йўлдан оздирмоқ маъносидаги масдар, مَوْسَى фобилнинг исми, مَوْسَى мафъулнинг исми, مَوْسَى жамъ феъли, مَوْسَى لا нафий феъли, مَوْسَى ломсиз амр, مَوْسَى ломли амр, مَوْسَى لا наҳий ҳозир, مَوْسَى замон ва макон исмлари ва (ميم) лик масдар.

Мозийнинг маълуми:

مَوْسَى	مَوْسَا	مَوْسَتَا	مَوْسَتَا	مَوْسَا	مَوْسَى
مَوْسَتَا	مَوْسَتَا	مَوْسَتَا	مَوْسَتَا	مَوْسَتَا	مَوْسَتَا
				مَوْسَنَا	مَوْسَتُ

Мозийнинг мажҳули:

مَوْسَى	مَوْسَا	مَوْسَتَا	مَوْسَتَا	مَوْسَا	مَوْسَى
مَوْسَتَا	مَوْسَتَا	مَوْسَتَا	مَوْسَتَا	مَوْسَتَا	مَوْسَتَا
				مَوْسَنَا	مَوْسَتُ

Музореънинг маълуми:

مَوْسَى	مَوْسَانِ	مَوْسَى	مَوْسَوْنَ	مَوْسَانِ	مَوْسَى
مَوْسَى	مَوْسَانِ	مَوْسَيِّنَ	مَوْسَوْنَ	مَوْسَانِ	مَوْسَى
				مَوْسَى	مَوْسَى

Музореънинг мажҳули:

مَوْسَى	مَوْسَانِ	مَوْسَى	مَوْسَوْنَ	مَوْسَانِ	مَوْسَى
---------	-----------	---------	------------	-----------	---------

تُسَوِّسَنَّ	تُسَوِّسَانِ	تُسَوِّسِينَ	تُسَوِّسُونَ	تُسَوِّسَانِ	تُسَوِّسُ
				تُسَوِّسُ	أُسَوِّسُ

Фoъилнинг исми:

مُسَوِّسَاتٌ	مُسَوِّسَاتَانِ	مُسَوِّسَاتُهُ	مُسَوِّسُونَ	مُسَوِّسَانِ	مُسَوِّسُ
--------------	-----------------	----------------	--------------	--------------	-----------

Мафъулнинг исми:

مُسَوِّسَاتٌ	مُسَوِّسَاتَانِ	مُسَوِّسَاتُهُ	مُسَوِّسُونَ	مُسَوِّسَانِ	مُسَوِّسُ
--------------	-----------------	----------------	--------------	--------------	-----------

Жаҳднинг маълуми:

لَمْ يُسَوِّسَنَّ	لَمْ تُسَوِّسَا	لَمْ تُسَوِّسِي	لَمْ يُسَوِّسُوا	لَمْ يُسَوِّسَا	لَمْ يُسَوِّسُ
لَمْ تُسَوِّسَنَّ	لَمْ تُسَوِّسَا	لَمْ تُسَوِّسِي	لَمْ تُسَوِّسُوا	لَمْ تُسَوِّسَا	لَمْ تُسَوِّسُ
				لَمْ نُسَوِّسْ	لَمْ أُسَوِّسْ

Жаҳднинг мажҳули:

لَمْ يُسَوِّسَنَّ	لَمْ تُسَوِّسَا	لَمْ تُسَوِّسِي	لَمْ يُسَوِّسُوا	لَمْ يُسَوِّسَا	لَمْ يُسَوِّسُ
لَمْ تُسَوِّسَنَّ	لَمْ تُسَوِّسَا	لَمْ تُسَوِّسِي	لَمْ تُسَوِّسُوا	لَمْ تُسَوِّسَا	لَمْ تُسَوِّسُ
				لَمْ نُسَوِّسْ	لَمْ أُسَوِّسْ

Нафийнинг маълуми:

لَا يُسَوِّسَنَّ	لَا تُسَوِّسَانِ	لَا تُسَوِّسِي	لَا يُسَوِّسُونَ	لَا يُسَوِّسَانِ	لَا يُسَوِّسُ
لَا تُسَوِّسَنَّ	لَا تُسَوِّسَانِ	لَا تُسَوِّسِي	لَا تُسَوِّسُونَ	لَا تُسَوِّسَانِ	لَا تُسَوِّسُ
				لَا نُسَوِّسْ	لَا أُسَوِّسْ

Нафийнинг мажхули:

لَا يُوسُوسَنَّ	لَا تُوسُوسَانِ	لَا تُوسُوسُ	لَا يُوسُوسُونَ	لَا يُوسُوسَانِ	لَا يُوسُوسُ
لَا تُوسُوسَنَّ	لَا تُوسُوسَانِ	لَا تُوسُوسِينَ	لَا تُوسُوسُونَ	لَا تُوسُوسَانِ	لَا تُوسُوسُ
				لَا تُوسُوسُ	لَا أُوسُوسُ

Ломсиз амр:

وَسُوسَنَّ	وَسُوسَا	وَسُوسِي	وَسُوسُوا	وَسُوسَا	وَسُوسُ
------------	----------	----------	-----------	----------	---------

Ломли амр:

لِيُوسُوسَنَّ	لِيُوسُوسَا	لِيُوسُوسُ	لِيُوسُوسُوا	لِيُوسُوسَا	لِيُوسُوسُ
				لِيُوسُوسُ	لِأُوسُوسُ

Ломли амрнинг мажхули:

لِيُوسُوسَنَّ	لِيُوسُوسَا	لِيُوسُوسِي	لِيُوسُوسُوا	لِيُوسُوسَا	لِيُوسُوسُ
لِيُوسُوسَنَّ	لِيُوسُوسَا	لِيُوسُوسُ	لِيُوسُوسُوا	لِيُوسُوسَا	لِيُوسُوسُ
				لِيُوسُوسُ	لِأُوسُوسُ

Наҳийнинг маълуми:

لَا تُوسُوسَنَّ	لَا تُوسُوسَا	لَا تُوسُوسِي	لَا تُوسُوسُوا	لَا تُوسُوسَا	لَا تُوسُوسُ
لَا يُوسُوسَنَّ	لَا تُوسُوسَا	لَا تُوسُوسُ	لَا يُوسُوسُوا	لَا يُوسُوسَا	لَا يُوسُوسُ
				لَا تُوسُوسُ	لَا أُوسُوسُ

Наҳийнинг мажҳули:

لَا تُوسَّوَسَا	لَا تُوسَّوَسَا	لَا تُوسَّوَسِي	لَا تُوسَّوَسُوا	لَا تُوسَّوَسَا	لَا تُوسَّوَسَنَّ
لَا يُوسَّوَسَنَّ	لَا يُوسَّوَسَا	لَا يُوسَّوَسَنَّ	لَا يُوسَّوَسُوا	لَا يُوسَّوَسَا	لَا يُوسَّوَسَنَّ
				لَا نُوسَّوَسَنَّ	لَا أُوسَّوَسَنَّ

Замон ва макон исмлари

مُوسَّوَسُونَ	مُوسَّوَسَانِ	مُوسَّوَسٌ
---------------	---------------	------------

يُجُورِبُ – جُورِبَ

يُجُورِبُ – جُورِبَ шу бобнинг ажвафига (واو) ли мисол бўлиб келган

Иштиқоклари

يُجُورِبُ мозий, جُورِبَ музореъ, جُورِبَةَ ва جِيرَابًا оёққа чорук киймок маъносидаги масдар, جُورِبُ фобилнинг исми, جُورِبُ мафъулнинг исми, جُورِبَ жухд феъли, لَمْ يُجُورِبْ нафий феъли, جُورِبَ ломсиз амр, لِيُجُورِبَ ломли амр, لَمْ يُجُورِبْ наҳий ҳозир, جُورِبُ замон ва макон исмлари ва (ميم) лик масдар.

Мозийнинг маълуми:

جُورِبَنَّ	جُورِبَتَا	جُورِبَتِ	جُورِبُوا	جُورِبَا	جُورِبَ
جُورِبَتُنَّ	جُورِبَتُمَا	جُورِبَتِ	جُورِبْتُمْ	جُورِبْتُمَا	جُورِبَتِ

				جُورِنَا	جُورِنْتُ
--	--	--	--	----------	-----------

Мозийнинг мажҳули:

جُورِنَنْ	جُورِنَانَا	جُورِنْتِ	جُورِنُونَا	جُورِنَا	جُورِبْ
جُورِنَانْ	جُورِنَانَمَا	جُورِنْتِ	جُورِنْتُمْ	جُورِنْتَمَا	جُورِنْتِ
				جُورِنَانَا	جُورِنْتِ

Музорейнинг маълуми:

يُجُورِنَنْ	يُجُورِنَانِ	يُجُورِبْ	يُجُورِنُونِ	يُجُورِنَانِ	يُجُورِبْ
يُجُورِنَانْ	يُجُورِنَانِ	يُجُورِيْنَ	يُجُورِنُونِ	يُجُورِنَانِ	يُجُورِبْ
				يُجُورِبْ	أُجُورِبْ

Музорейнинг мажҳули:

يُجُورِنَنْ	يُجُورِنَانِ	يُجُورِبْ	يُجُورِنُونِ	يُجُورِنَانِ	يُجُورِبْ
يُجُورِنَانْ	يُجُورِنَانِ	يُجُورِيْنَ	يُجُورِنُونِ	يُجُورِنَانِ	يُجُورِبْ
				يُجُورِبْ	أُجُورِبْ

Фобилнинг исми:

جُورِنَاتُ	جُورِنَاتِنِ	جُورِنَةٌ	جُورِنُونُ	جُورِنَانِ	جُورِبْ
------------	--------------	-----------	------------	------------	---------

Мафьулнинг исми:

جُورِنَاتُ	جُورِنَاتِنِ	جُورِنَةٌ	جُورِنُونُ	جُورِنَانِ	جُورِبْ
------------	--------------	-----------	------------	------------	---------

Жахднинг маълуми:

مَ يُجُورِبْنَ	مَ بُجُورِبَا	مَ بُجُورِبْ	مَ يُجُورِبُونَا	مَ يُجُورِبَا	مَ يُجُورِبْ
مَ بُجُورِبْنَ	مَ بُجُورِبَا	مَ بُجُورِبِي	مَ بُجُورِبُونَا	مَ بُجُورِبَا	مَ بُجُورِبْ
				مَ بُجُورِبْ	مَ أُجُورِبْ

Жахднинг мажҳули:

مَ يُجُورِبْنَ	مَ بُجُورِبَا	مَ بُجُورِبْ	مَ يُجُورِبُونَا	مَ يُجُورِبَا	مَ يُجُورِبْ
مَ بُجُورِبْنَ	مَ بُجُورِبَا	مَ بُجُورِبِي	مَ بُجُورِبُونَا	مَ بُجُورِبَا	مَ بُجُورِبْ
				مَ بُجُورِبْ	مَ أُجُورِبْ

Нафийнинг маълуми:

لَا يُجُورِبْنَ	لَا بُجُورِبَانِ	لَا بُجُورِبْ	لَا يُجُورِبُونَنَ	لَا يُجُورِبَانِ	لَا يُجُورِبْ
لَا بُجُورِبْنَ	لَا بُجُورِبَانِ	لَا بُجُورِبِيَنَّ	لَا بُجُورِبُونَنَ	لَا بُجُورِبَانِ	لَا بُجُورِبْ
				لَا بُجُورِبْ	لَا أُجُورِبْ

Нафийнинг мажҳули:

لَا يُجُورِبْنَ	لَا بُجُورِبَانِ	لَا بُجُورِبْ	لَا يُجُورِبُونَنَ	لَا يُجُورِبَانِ	لَا يُجُورِبْ
لَا بُجُورِبْنَ	لَا بُجُورِبَانِ	لَا بُجُورِبِيَنَّ	لَا بُجُورِبُونَنَ	لَا بُجُورِبَانِ	لَا بُجُورِبْ
				لَا بُجُورِبْ	لَا أُجُورِبْ

Ломсиз амр:

جُورِبْنَ	جُورِبَا	جُورِبِي	جُورِبُونَا	جُورِبَا	جُورِبْ
-----------	----------	----------	-------------	----------	---------

Ломли амр:

لِيُجَوِّرَنَّ	لِتُجَوِّرَنَا	لِتُجَوِّرَبِ	لِيُجَوِّرُنَا	لِيُجَوِّرَنَا	لِيُجَوِّرَبِ
				لِنُجَوِّرَبِ	لِأُجَوِّرَبِ

Ломли амрнинг мажхули:

لِيُجَوِّرَنَّ	لِتُجَوِّرَنَا	لِتُجَوِّرَبِ	لِيُجَوِّرُنَا	لِيُجَوِّرَنَا	لِيُجَوِّرَبِ
لِيُجَوِّرَنَّ	لِتُجَوِّرَنَا	لِتُجَوِّرَبِ	لِيُجَوِّرُنَا	لِيُجَوِّرَنَا	لِيُجَوِّرَبِ
				لِنُجَوِّرَبِ	لِأُجَوِّرَبِ

Наҳийнинг маълуми:

لَا يُجَوِّرَنَّ	لَا تُجَوِّرَنَا	لَا تُجَوِّرَبِ	لَا يُجَوِّرُنَا	لَا تُجَوِّرَنَا	لَا يُجَوِّرَبِ
لَا يُجَوِّرَنَّ	لَا تُجَوِّرَنَا	لَا تُجَوِّرَبِ	لَا يُجَوِّرُنَا	لَا يُجَوِّرَنَا	لَا يُجَوِّرَبِ
				لَا تُجَوِّرَبِ	لَا أُجَوِّرَبِ

Наҳийнинг мажхули:

لَا يُجَوِّرَنَّ	لَا تُجَوِّرَنَا	لَا تُجَوِّرَبِ	لَا يُجَوِّرُنَا	لَا تُجَوِّرَنَا	لَا يُجَوِّرَبِ
لَا يُجَوِّرَنَّ	لَا تُجَوِّرَنَا	لَا تُجَوِّرَبِ	لَا يُجَوِّرُنَا	لَا يُجَوِّرَنَا	لَا يُجَوِّرَبِ
				لَا تُجَوِّرَبِ	لَا أُجَوِّرَبِ

Замон ва макон исмлари:

مُجَوِّرُونَ	مُجَوِّرَانِ	مُجَوِّرَبٍ
--------------	--------------	-------------

يُشَيْطَنُ - شَيْطَانٌ

شَيْطَانٌ – شَيْطَانٌ шу бобнинг (يا) лик ажвафига мисол.

Иштиқоклари

شَيْطَانٌ мозий, شَيْطَانٌ музореъ, شَيْطَانًا шумлик қилмоқ, орқоқ боғламоқ маъносидаги масдар. مُشَيْطَانٌ фоъилнинг исми, مُشَيْطَانٌ мафъулнинг исми, لَمْ يُشَيْطِنِ жадҳ феъли, لَا يُشَيْطِنُ нафий феъли, شَيْطَانٌ ломсиз амр, لِيُشَيْطِنِ ломли амр, لَا تُشَيْطِنُ наҳий ҳозир, مُشَيْطَانٌ замон ва макон исмлари ва (ميم) лик масдар.

Мозийнинг маълуми:

شَيْطَانٌ	شَيْطَانًا	شَيْطَانَتٌ	شَيْطَانُونَ	شَيْطَانًا	شَيْطَانٌ
شَيْطَانٌ	شَيْطَانَتَا	شَيْطَانَتِ	شَيْطَانَتُمْ	شَيْطَانَتَا	شَيْطَانَتِ
				شَيْطَانًا	شَيْطَانَتُ

Мозийнинг мажҳули:

شُوطِنٌ	شُوطِنَاتَا	شُوطِنَتِ	شُوطِنُونَ	شُوطِنًا	شُوطِنٌ
شُوطِنٌ	شُوطِنَتَا	شُوطِنَتِ	شُوطِنَتُمْ	شُوطِنَتَا	شُوطِنَتِ
				شُوطِنًا	شُوطِنَتُ

Музореънинг маълуми:

يُشَيْطِنُ	يُشَيْطِنَانِ	يُشَيْطِنُ	يُشَيْطِنُونَ	يُشَيْطِنَانِ	يُشَيْطِنُ
يُشَيْطِنُ	يُشَيْطِنَانِ	يُشَيْطِنِينَ	يُشَيْطِنُونَ	يُشَيْطِنَانِ	يُشَيْطِنُ

				نُشَيْطٌ	أَشَيْطٌ
--	--	--	--	----------	----------

Музорёнинг мажҳули:

يُشَيْطَنَّ	تُشَيْطَنَانِ	تُشَيْطَنُ	يُشَيْطَنُونَ	يُشَيْطَنَانِ	يُشَيْطَنُ
تُشَيْطَنَنَّ	تُشَيْطَنَانِ	تُشَيْطَنِينَ	تُشَيْطَنُونَ	تُشَيْطَنَانِ	تُشَيْطَنُ
				نُشَيْطٌ	أَشَيْطٌ

Фобилнинг исми:

مُشَيْطَاتٌ	مُشَيْطَتَانِ	مُشَيْطَةٌ	مُشَيْطُونَ	مُشَيْطَانِ	مُشَيْطٌ
-------------	---------------	------------	-------------	-------------	----------

Мафъулнинг исми:

مُشَيْطَاتٌ	مُشَيْطَتَانِ	مُشَيْطَةٌ	مُشَيْطُونَ	مُشَيْطَانِ	مُشَيْطٌ
-------------	---------------	------------	-------------	-------------	----------

Жаҳднинг маълуми:

أَمْ يُشَيْطَنَنَّ	أَمْ تُشَيْطَنَانَا	أَمْ تُشَيْطَنُ	أَمْ يُشَيْطَنُونَ	أَمْ يُشَيْطَنَانَا	أَمْ يُشَيْطَنُ
أَمْ تُشَيْطَنَنَّ	أَمْ تُشَيْطَنَانَا	أَمْ تُشَيْطَنِينَ	أَمْ تُشَيْطَنُونَ	أَمْ تُشَيْطَنَانَا	أَمْ تُشَيْطَنُ
				أَمْ تُشَيْطَنُ	أَمْ أَشَيْطَنُ

Жаҳднинг мажҳули:

أَمْ يُشَيْطَنَنَّ	أَمْ تُشَيْطَنَانَا	أَمْ تُشَيْطَنُ	أَمْ يُشَيْطَنُونَ	أَمْ يُشَيْطَنَانَا	أَمْ يُشَيْطَنُ
أَمْ تُشَيْطَنَنَّ	أَمْ تُشَيْطَنَانَا	أَمْ تُشَيْطَنِينَ	أَمْ تُشَيْطَنُونَ	أَمْ تُشَيْطَنَانَا	أَمْ تُشَيْطَنُ
				أَمْ تُشَيْطَنُ	أَمْ أَشَيْطَنُ

Нафийнинг маълуми:

لَا يُشَيْطَنُ	لَا تُشَيْطَنَانِ	لَا تُشَيْطَنُ	لَا يُشَيْطَنُونَ	لَا يُشَيْطَنَانِ	لَا يُشَيْطَنُ
لَا تُشَيْطَنَنَّ	لَا تُشَيْطَنَانِ	لَا تُشَيْطَنِينَ	لَا تُشَيْطَنُونَ	لَا تُشَيْطَنَانِ	لَا تُشَيْطَنُ
				لَا تُشَيْطَنُ	لَا أُشَيْطَنُ

Нафийнинг мажҳули:

لَا يُشَيْطَنُ	لَا تُشَيْطَنَانِ	لَا تُشَيْطَنُ	لَا يُشَيْطَنُونَ	لَا يُشَيْطَنَانِ	لَا يُشَيْطَنُ
لَا تُشَيْطَنَنَّ	لَا تُشَيْطَنَانِ	لَا تُشَيْطَنِينَ	لَا تُشَيْطَنُونَ	لَا تُشَيْطَنَانِ	لَا تُشَيْطَنُ
				لَا تُشَيْطَنُ	لَا أُشَيْطَنُ

Ломсиз амр:

شَيْطَنٌ	شَيْطَانَا	شَيْطَانِي	شَيْطَانُوهَا	شَيْطَانَا	شَيْطَنُ
----------	------------	------------	---------------	------------	----------

Ломли амр:

لِيُشَيْطَنَ	لِتُشَيْطَنَانَا	لِتُشَيْطَنَ	لِيُشَيْطَنُوهَا	لِيُشَيْطَنَانَا	لِيُشَيْطَنَ
				لِنُشَيْطَنَ	لَاُشَيْطَنَ

Ломли амрнинг мажҳули

لِتُشَيْطَنَنَّ	لِتُشَيْطَنَانَا	لِتُشَيْطَنِي	لِتُشَيْطَنُوهَا	لِتُشَيْطَنَانَا	لِتُشَيْطَنَ
لِيُشَيْطَنَنَّ	لِيُشَيْطَنَانَا	لِيُشَيْطَنَنَّ	لِيُشَيْطَنُوهَا	لِيُشَيْطَنَانَا	لِيُشَيْطَنَ
				لِنُشَيْطَنَنَّ	لَاُشَيْطَنَنَّ

Наҳийнинг маълуми:

لَا تُشَيْطِنَنَّ	لَا تُشَيْطِنَانَا	لَا تُشَيْطِنِي	لَا تُشَيْطِنُونَا	لَا تُشَيْطِنَانَا	لَا تُشَيْطِنَنَّ
لَا يُشَيْطِنَنَّ	لَا تُشَيْطِنَانَا	لَا تُشَيْطِنَنَّ	لَا يُشَيْطِنُونَا	لَا يُشَيْطِنَانَا	لَا يُشَيْطِنَنَّ
				لَا تُشَيْطِنَنَّ	لَا تُشَيْطِنَنَّ

Наҳийнинг мажҳули:

لَا تُشَيْطِنَنَّ	لَا تُشَيْطِنَانَا	لَا تُشَيْطِنِي	لَا تُشَيْطِنُونَا	لَا تُشَيْطِنَانَا	لَا تُشَيْطِنَنَّ
لَا يُشَيْطِنَنَّ	لَا تُشَيْطِنَانَا	لَا تُشَيْطِنَنَّ	لَا يُشَيْطِنُونَا	لَا يُشَيْطِنَانَا	لَا يُشَيْطِنَنَّ
				لَا تُشَيْطِنَنَّ	لَا تُشَيْطِنَنَّ

Замон ва макон исмлари:

مُشَيْطِنُونَ	مُشَيْطِنَانِ	مُشَيْطِنٌ
---------------	---------------	------------

يُقَلِّسِي - قَلْسَى

قَلْسَى шу бобнинг ноқисига мисол бўлиб, аслида قَلْسَى - قَلْسَى Эди, мозийси (يا) мутаҳаррик мо қабли мафтуҳ (يا) ни (الف) га қалб қилдик бўлди, музореъда замма (يا) га оғир бўлгани боис енгиллик учун (يا) ни сокин қилдик бўлди.

қалсӣ музореъ, қалсӣ дўппи кийгизмоқ маъносидаги масдар муқлӣс фозилнинг исми, муқлӣс мафъулнинг исми, муқлӣс жамъи, муқлӣс нафий феъли, муқлӣс ломсиз амр, муқлӣс ломли амр, муқлӣс наҳий ҳозир, муқлӣс замон ва макон исмлари ва (ميم) лик масдар.

Мозийнинг маълуми:

قَلَسَيْنَ	قَلَسَتَا	قَلَسْتُ	قَلَسُوا	قَلَسِيَا	قَلَسِي
قَلَسِيْنَنَّ	قَلَسِيْتُمَا	قَلَسِيْتِ	قَلَسِيْتُمْ	قَلَسِيْتُمَا	قَلَسِيْتِ
				قَلَسِيْنَا	قَلَسِيْتُ

Мозий музаккарни жамъи **قَلَسُوا** аслида **قَلَسِي** эди, унинг жаъм сийғаси **قَلَسِيُوا** бўлади. (يا) мутаҳаррик мо қабли мафтух (ألف) га қалб қиламиз, **قَلَسُوا** бўлади. Албатта илтиқойи сокинайн билан (ألف) қилингандан сўнг **قَلَسْتُ** бўлди. **قَلَسَتَا** ҳам шу қоида билан эълол қилинади. **قَلَسَيْنَ** дан охирича (يا) собит қолади.

Мозийнинг мажҳули:

قُلَسَيْنَ	قُلَسِيْنَا	قُلَسِيْتِ	قُلَسُوا	قُلَسِيَا	قُلَسِي
قُلَسِيْنَنَّ	قُلَسِيْتُمَا	قُلَسِيْتِ	قُلَسِيْتُمْ	قُلَسِيْتُمَا	قُلَسِيْتِ
				قُلَسِيْنَا	قُلَسِيْتُ

Музаккар мозийнинг мажҳули **قُلَسِيُوا** аслида **قُلَسِيُوا** эди, замма (يا) га оғир бўлгани учун уни мо қаблига бердик, **قُلَسُوا** ижтимоъи сокинайн бўлди.

(يا) ни ҳазф қилдик **قُلَسُوا** бўлди. Шундан сўнг сийғани охирига (لام) баробаридаги (يا) барчасида сақланиб қолади.

Музорейнинг маълуми:

يُقْلِسِينَ	تُقْلِسِيَانِ	تُقْلِسِي	يُقْلِسُونَ	يُقْلِسِيَانِ	يُقْلِسِي
تُقْلِسِينَ	تُقْلِسِيَانِ	تُقْلِسِينَ	تُقْلِسُونَ	تُقْلِسِيَانِ	تُقْلِسِي
				نُقْلِسِي	أُقْلِسِي

Музорейнинг мажҳули:

يُقْلِسِينَ	تُقْلِسِيَانِ	تُقْلِسِي	يُقْلِسُونَ	يُقْلِسِيَانِ	يُقْلِسِي
تُقْلِسِينَ	تُقْلِسِيَانِ	تُقْلِسِينَ	تُقْلِسُونَ	تُقْلِسِيَانِ	تُقْلِسِي
				نُقْلِسِي	أُقْلِسِي

Фобилнинг исми:

مُقْلِسِيَاتُ	مُقْلِسِيَانِ	مُقْلِسِيَةٌ	مُقْلِسُونَ	مُقْلِسِيَانِ	مُقْلِسِي
---------------	---------------	--------------	-------------	---------------	-----------

Мафъулнинг исми:

مُقْلِسِيَاتُ	مُقْلِسَتَانِ	مُقْلِسَةٌ	مُقْلِسُونَ	مُقْلِسِيَانِ	مُقْلِسًا
---------------	---------------	------------	-------------	---------------	-----------

Фобилнинг жаъм $مُقْلِسُونَ$ аслида $مُقْلِسِيُونَ$ эди, замма (يا) га оғир бўлгани учун заммани мо қаблига бердик $مُقْلِسِيُونَ$ ижтимоъи сокинайн бўлди (يا)ни ҳазф қилдик $مُقْلِسُونَ$ бўлди.

Мафъул исмининг жамъи $مُقْلِسُونَ$ аслида $مُقْلِسِيُونَ$ эди, (يا) мутаҳаррик мо қабли мафтух (يا) ни (ألف) га қалб қилдик, сўнг ҳазф қилдик $مُقْلِسُونَ$ бўлди.

Жаҳднинг маълуми:

مَمْ يُقَلِّسِينَ	مَمْ تُقَلِّسِيَا	مَمْ تُقَلِّسِ	مَمْ يُقَلِّسُوا	مَمْ يُقَلِّسِيَا	مَمْ يُقَلِّسِ
مَمْ تُقَلِّسِينَ	مَمْ تُقَلِّسِيَا	مَمْ تُقَلِّسِي	مَمْ تُقَلِّسُوا	مَمْ تُقَلِّسِيَا	مَمْ تُقَلِّسِ
				مَمْ نُقَلِّسِ	مَمْ أَقَلِّسِ

Жахднинг мажхули:

مَمْ يُقَلِّسِينَ	مَمْ تُقَلِّسِيَا	مَمْ تُقَلِّسِ	مَمْ يُقَلِّسُوا	مَمْ يُقَلِّسِيَا	مَمْ يُقَلِّسِ
مَمْ تُقَلِّسِينَ	مَمْ تُقَلِّسِيَا	مَمْ تُقَلِّسِي	مَمْ تُقَلِّسُوا	مَمْ تُقَلِّسِيَا	مَمْ تُقَلِّسِ
				مَمْ نُقَلِّسِ	مَمْ أَقَلِّسِ

Нафийнинг маълуми:

لَا يُقَلِّسِينَ	لَا تُقَلِّسِيَانِ	لَا تُقَلِّسِي	لَا يُقَلِّسُونَ	لَا يُقَلِّسِيَانِ	لَا يُقَلِّسِي
لَا تُقَلِّسِينَ	لَا تُقَلِّسِيَانِ	لَا تُقَلِّسِينَ	لَا تُقَلِّسُونَ	لَا تُقَلِّسِيَانِ	لَا تُقَلِّسِي
				لَا نُقَلِّسِي	لَا أَقَلِّسِي

Нафийнинг мажхули:

لَا يُقَلِّسِينَ	لَا تُقَلِّسِيَانِ	لَا تُقَلِّسِي	لَا يُقَلِّسُونَ	لَا يُقَلِّسِيَانِ	لَا يُقَلِّسِي
لَا تُقَلِّسِينَ	لَا تُقَلِّسِيَانِ	لَا تُقَلِّسِينَ	لَا تُقَلِّسُونَ	لَا تُقَلِّسِيَانِ	لَا تُقَلِّسِي
				لَا نُقَلِّسِي	لَا أَقَلِّسِي

Ломсиз амр

قَلِّسِينَ	قَلِّسِيَا	قَلِّسِي	قَلِّسُوا	قَلِّسِيَا	قَلِّسِي
------------	------------	----------	-----------	------------	----------

Ломли амр

لِيُقَلِّسِينَ	لِتُقَلِّسِيَا	لِتُقَلِّسِي	لِيُقَلِّسُوا	لِيُقَلِّسِيَا	لِيُقَلِّسِ
				لِنُقَلِّسِ	لِأُقَلِّسِ

Ломли амрнинг мажхули:

لِيُقَلِّسِينَ	لِتُقَلِّسِيَا	لِتُقَلِّسِي	لِيُقَلِّسُوا	لِيُقَلِّسِيَا	لِيُقَلِّسِ
لِيُقَلِّسِينَ	لِتُقَلِّسِيَا	لِتُقَلِّسِ	لِيُقَلِّسُوا	لِيُقَلِّسِيَا	لِيُقَلِّسِ
				لِنُقَلِّسِ	لِأُقَلِّسِ

Наҳийнинг маълуми:

لَا تُقَلِّسِينَ	لَا تُقَلِّسِيَا	لَا تُقَلِّسِي	لَا تُقَلِّسُوا	لَا تُقَلِّسِيَا	لَا تُقَلِّسِ
لَا يُقَلِّسِينَ	لَا تُقَلِّسِيَا	لَا تُقَلِّسِ	لَا يُقَلِّسُوا	لَا يُقَلِّسِيَا	لَا يُقَلِّسِ
				لَا نُقَلِّسِ	لَا أُقَلِّسِ

Наҳийнинг мажхули:

لَا تُقَلِّسِينَ	لَا تُقَلِّسِيَا	لَا تُقَلِّسِي	لَا تُقَلِّسُوا	لَا تُقَلِّسِيَا	لَا تُقَلِّسِ
لَا يُقَلِّسِينَ	لَا تُقَلِّسِيَا	لَا تُقَلِّسِ	لَا يُقَلِّسُوا	لَا يُقَلِّسِيَا	لَا يُقَلِّسِ
				لَا نُقَلِّسِ	لَا أُقَلِّسِ

Замон ва макон исмилари:

مُقَلِّسُونَ	مُقَلِّسِيَانِ	مُقَلِّسًا
--------------	----------------	------------

يُضَوِّضِي - ضَوِّضِي

شۇ بوبنى لافىفغا مىسولدىر. - ضَوْضَى

Иштиқолари

ضَوْضَى мозий, يُضَوْضِي музореъ, مِضَاءٌ бонг урмоқ, шовқин қилмоқ маъносидаги масдар, مُضَوِّضٌ фобилнинг исми, مُضَوِّضًا мафъулнинг исми, لَمْ يُضَوِّضْ жад феъли, لَا يُضَوِّضِي нафий феъли, ضَوْضٌ ломсиз амр, لِضَوْضٍ ломли амр, لَا تُضَوِّضْ наҳий ҳозир, مُضَوِّضًا замон ва макон исмлари ва (ميم) лик масдар.

Мозийнинг маълуми:

ضَوْضِي	ضَوْضِيَا	ضَوْضِيَا	ضَوْضِيَا	ضَوْضِيَا	ضَوْضِيَا
ضَوْضِيَت	ضَوْضِيَتَا	ضَوْضِيَت	ضَوْضِيَتُمْ	ضَوْضِيَتُمَا	ضَوْضِيَتُمْ
				ضَوْضِيْنَا	ضَوْضِيْتُمْ

Мозийнинг мажҳули:

ضَوْضِي	ضَوْضِيَا	ضَوْضِيَت	ضَوْضِيَا	ضَوْضِيَا	ضَوْضِي
ضَوْضِيَت	ضَوْضِيَتَا	ضَوْضِيَت	ضَوْضِيَتُمْ	ضَوْضِيَتُمْ	ضَوْضِيَت
				ضَوْضِيْنَا	ضَوْضِيْتُمْ

Музореънинг маълуми:

يُضَوِّضِي	تُضَوِّضِيَانِ	تُضَوِّضِي	يُضَوِّضُونَ	يُضَوِّضِيَانِ	يُضَوِّضِي
تُضَوِّضِي	تُضَوِّضِيَانِ	تُضَوِّضِي	تُضَوِّضُونَ	تُضَوِّضِيَانِ	تُضَوِّضِي

				نُضَوِّضِي	أُضَوِّضِي
--	--	--	--	------------	------------

Музорейнинг мажҳули:

يُضَوِّضِي	تُضَوِّضِيَانِ	تُضَوِّضِي	يُضَوِّضُونَ	يُضَوِّضِيَانِ	يُضَوِّضِي
تُضَوِّضِيَانِ	تُضَوِّضِيَانِ	تُضَوِّضِيَانِ	تُضَوِّضُونَ	تُضَوِّضِيَانِ	تُضَوِّضِي
				نُضَوِّضِي	أُضَوِّضِي

Фобилнинг исми:

مُضَوِّضِيَاتٌ	مُضَوِّضِيَاتَانِ	مُضَوِّضِيَةٌ	مُضَوِّضُونَ	مُضَوِّضِيَانِ	مُضَوِّضٍ
----------------	-------------------	---------------	--------------	----------------	-----------

Мафьулнинг исми:

مُضَوِّضِيَاتٌ	مُضَوِّضِيَاتَانِ	مُضَوِّضِيَةٌ	مُضَوِّضُونَ	مُضَوِّضِيَانِ	مُضَوِّضًا
----------------	-------------------	---------------	--------------	----------------	------------

Жаҳднинг маълуми:

أَمْ يُضَوِّضِينَ	أَمْ تُضَوِّضِيَا	أَمْ تُضَوِّضِ	أَمْ يُضَوِّضُوا	أَمْ يُضَوِّضِيَا	أَمْ يُضَوِّضِ
أَمْ تُضَوِّضِينَ	أَمْ تُضَوِّضِيَا	أَمْ تُضَوِّضِي	أَمْ تُضَوِّضُوا	أَمْ تُضَوِّضِيَا	أَمْ تُضَوِّضِ
				أَمْ تُضَوِّضِ	أَمْ أُضَوِّضِ

Жаҳднинг мажҳули:

أَمْ يُضَوِّضِينَ	أَمْ تُضَوِّضِيَا	أَمْ تُضَوِّضِ	أَمْ يُضَوِّضُوا	أَمْ يُضَوِّضِيَا	أَمْ يُضَوِّضِ
أَمْ تُضَوِّضِينَ	أَمْ تُضَوِّضِيَا	أَمْ تُضَوِّضِي	أَمْ تُضَوِّضُوا	أَمْ تُضَوِّضِيَا	أَمْ تُضَوِّضِ
				أَمْ تُضَوِّضِ	أَمْ أُضَوِّضِ

Нафийнинг маълуми:

لَا يُضَوِّضِينَ	لَا تُضَوِّضِيَانِ	لَا تُضَوِّضِي	لَا يُضَوِّضُونَ	لَا يُضَوِّضِيَانِ	لَا يُضَوِّضِي
لَا تُضَوِّضِينَ	لَا تُضَوِّضِيَانِ	لَا تُضَوِّضِينَ	لَا تُضَوِّضُونَ	لَا تُضَوِّضِيَانِ	لَا تُضَوِّضِي
				لَا تُضَوِّضِي	لَا أُضَوِّضِي

Нафийнинг мажхули:

لَا يُضَوِّضِينَ	لَا تُضَوِّضِيَانِ	لَا تُضَوِّضِي	لَا يُضَوِّضُونَ	لَا يُضَوِّضِيَانِ	لَا يُضَوِّضِي
لَا تُضَوِّضِينَ	لَا تُضَوِّضِيَانِ	لَا تُضَوِّضِينَ	لَا تُضَوِّضُونَ	لَا تُضَوِّضِيَانِ	لَا تُضَوِّضِي
				لَا تُضَوِّضِي	لَا أُضَوِّضِي

Ломсиз амр:

ضَوِّضِينَ	ضَوِّضِيَا	ضَوِّضِي	ضَوِّضُوا	ضَوِّضِيَا	ضَوِّضِ
------------	------------	----------	-----------	------------	---------

Ломли амр:

لِيُضَوِّضِينَ	لِيُضَوِّضِيَا	لِيُضَوِّضِ	لِيُضَوِّضُوا	لِيُضَوِّضِيَا	لِيُضَوِّضِ
				لِيُضَوِّضِ	لَا تُضَوِّضِ

Ломли амрнинг мажхули:

لِيُضَوِّضِينَ	لِيُضَوِّضِيَا	لِيُضَوِّضِ	لِيُضَوِّضُوا	لِيُضَوِّضِيَا	لِيُضَوِّضِ
لِيُضَوِّضِينَ	لِيُضَوِّضِيَا	لِيُضَوِّضِ	لِيُضَوِّضُوا	لِيُضَوِّضِيَا	لِيُضَوِّضِ
				لِيُضَوِّضِ	لَا تُضَوِّضِ

Наҳийнинг маълуми:

تَدَخَّرَجَ мозий, يَتَدَخَّرَجُ музореъ, تَدَخَّرَجَا юмаламоқ маъносидаги масдар, مَدَخَّرَجُ фобилнинг исми, مَدَخَّرَجُ мафъулнинг исми, لَمْ يَدَخَّرَجْ жаҳд феъли, لَا يَدَخَّرَجُ нафий феъли, تَدَخَّرَجُ ломсиз амр, لِيَدَخَّرَجْ ломли амр, لَا تُدَخَّرَجُ наҳий ҳозир, مَدَخَّرَجُ замон ва макон исмлари ва (ميم) лик масдар.

Мозийнинг маълуми:

تَدَخَّرَجَنَّ	تَدَخَّرَجْنَا	تَدَخَّرَجْتِ	تَدَخَّرَجُوا	تَدَخَّرَجَا	تَدَخَّرَجَ
تَدَخَّرَجْنِيَّ	تَدَخَّرَجْتُمَا	تَدَخَّرَجْتِ	تَدَخَّرَجْتُمْ	تَدَخَّرَجْتُمَا	تَدَخَّرَجْتِ
				تَدَخَّرَجْنَا	تَدَخَّرَجْتُ

Мозийнинг мажҳули:

تُدَخَّرَجَنَّ	تُدَخَّرَجْنَا	تُدَخَّرَجْتِ	تُدَخَّرَجُوا	تُدَخَّرَجَا	تُدَخَّرَجَ
تُدَخَّرَجْنِيَّ	تُدَخَّرَجْتُمَا	تُدَخَّرَجْتِ	تُدَخَّرَجْتُمْ	تُدَخَّرَجْتُمَا	تُدَخَّرَجْتِ
				تُدَخَّرَجْنَا	تُدَخَّرَجْتُ

Музореънинг маълуми:

يَتَدَخَّرَجَنَّ	يَتَدَخَّرَجَانِ	يَتَدَخَّرَجُ	يَتَدَخَّرَجُونَ	يَتَدَخَّرَجَانِ	يَتَدَخَّرَجُ
يَتَدَخَّرَجَنَّ	يَتَدَخَّرَجَانِ	يَتَدَخَّرَجِينَ	يَتَدَخَّرَجُونَ	يَتَدَخَّرَجَانِ	يَتَدَخَّرَجُ
				يَتَدَخَّرَجُ	أَتَدَخَّرَجُ

Музореънинг мажҳули:

يُتَدَّ حَرْجَنَ	تُتَدَّ حَرْجَانِ	تُتَدَّ حَرْجٌ	يُتَدَّ حَرْجُونَ	يُتَدَّ حَرْجَانِ	يُتَدَّ حَرْجٌ
تُتَدَّ حَرْجَنَ	تُتَدَّ حَرْجَانِ	تُتَدَّ حَرْجِيْنَ	تُتَدَّ حَرْجُونَ	تُتَدَّ حَرْجَانِ	تُتَدَّ حَرْجٌ
				نُتَدَّ حَرْجٌ	أُنُتَدَّ حَرْجٌ

Фобилнинг исми:

مُتَدَّ حَرْجَاتٌ	مُتَدَّ حَرْجَتَانِ	مُتَدَّ حَرْجَةٌ	مُتَدَّ حَرْجُونَ	مُتَدَّ حَرْجَانِ	مُتَدَّ حَرْجٌ
-------------------	---------------------	------------------	-------------------	-------------------	----------------

Мафъулнинг исми:

مُتَدَّ حَرْجَاتٌ	مُتَدَّ حَرْجَتَانِ	مُتَدَّ حَرْجَةٌ	مُتَدَّ حَرْجُونَ	مُتَدَّ حَرْجَانِ	مُتَدَّ حَرْجٌ
-------------------	---------------------	------------------	-------------------	-------------------	----------------

Жаҳднинг маълуми:

لَمْ يَتَدَّ حَرْجَنَ	لَمْ تَتَدَّ حَرْجَا	لَمْ تَتَدَّ حَرْجٌ	لَمْ يَتَدَّ حَرْجُوا	لَمْ يَتَدَّ حَرْجَا	لَمْ يَتَدَّ حَرْجٌ
لَمْ تَتَدَّ حَرْجَنَ	لَمْ تَتَدَّ حَرْجَا	لَمْ تَتَدَّ حَرْجِي	لَمْ تَتَدَّ حَرْجُوا	لَمْ تَتَدَّ حَرْجَا	لَمْ تَتَدَّ حَرْجٌ
				لَمْ نَتَدَّ حَرْجٌ	لَمْ أُتَدَّ حَرْجٌ

Жаҳднинг мажҳули:

لَمْ يَتَدَّ حَرْجَنَ	لَمْ تُتَدَّ حَرْجَا	لَمْ تُتَدَّ حَرْجٌ	لَمْ يَتَدَّ حَرْجُوا	لَمْ يَتَدَّ حَرْجَا	لَمْ يَتَدَّ حَرْجٌ
لَمْ تُتَدَّ حَرْجَنَ	لَمْ تُتَدَّ حَرْجَا	لَمْ تُتَدَّ حَرْجِي	لَمْ تُتَدَّ حَرْجُوا	لَمْ تُتَدَّ حَرْجَا	لَمْ تُتَدَّ حَرْجٌ
				لَمْ نُتَدَّ حَرْجٌ	لَمْ أُتَدَّ حَرْجٌ

Нафийнинг маълуми:

لَا يَتَدَّ حَرْجَنَ	لَا تَتَدَّ حَرْجَانِ	لَا تَتَدَّ حَرْجٌ	لَا يَتَدَّ حَرْجُونَ	لَا يَتَدَّ حَرْجَانِ	لَا يَتَدَّ حَرْجٌ
لَا تَتَدَّ حَرْجَنَ	لَا تَتَدَّ حَرْجَانِ	لَا تَتَدَّ حَرْجِيْنَ	لَا تَتَدَّ حَرْجُونَ	لَا تَتَدَّ حَرْجَانِ	لَا تَتَدَّ حَرْجٌ

				لَا تُتَدَّخِرْجُ	لَا أُتَدَّخِرْجُ
--	--	--	--	-------------------	-------------------

Нафийнинг мажхули

لَا يُتَدَّخِرْجُ	لَا يُتَدَّخِرْجَانِ	لَا تُتَدَّخِرْجُ	لَا يُتَدَّخِرْجُونَ	لَا يُتَدَّخِرْجَانِ	لَا يُتَدَّخِرْجُ
لَا تُتَدَّخِرْجُ	لَا تُتَدَّخِرْجَانِ	لَا تُتَدَّخِرْجِينَ	لَا تُتَدَّخِرْجُونَ	لَا تُتَدَّخِرْجَانِ	لَا تُتَدَّخِرْجُ
				لَا تُتَدَّخِرْجُ	لَا أُتَدَّخِرْجُ

Ломсиз амр:

تَدَّخِرْجُ	تَدَّخِرْجَا	تَدَّخِرْجِي	تَدَّخِرْجُوا	تَدَّخِرْجَا	تَدَّخِرْجُ
-------------	--------------	--------------	---------------	--------------	-------------

Ломли амр:

لِيَتَدَّخِرْجَنَّ	لِيَتَدَّخِرْجَا	لِيَتَدَّخِرْجِي	لِيَتَدَّخِرْجُوا	لِيَتَدَّخِرْجَا	لِيَتَدَّخِرْجُ
				لِيَتَدَّخِرْجُ	لَا تُتَدَّخِرْجُ

Ломли амрнинг мажхули:

لِيَتَدَّخِرْجَنَّ	لِيَتَدَّخِرْجَا	لِيَتَدَّخِرْجِي	لِيَتَدَّخِرْجُوا	لِيَتَدَّخِرْجَا	لِيَتَدَّخِرْجُ
لِيَتَدَّخِرْجَنَّ	لِيَتَدَّخِرْجَا	لِيَتَدَّخِرْجِي	لِيَتَدَّخِرْجُوا	لِيَتَدَّخِرْجَا	لِيَتَدَّخِرْجُ
				لِيَتَدَّخِرْجُ	لَا تُتَدَّخِرْجُ

Нахийнинг маълуми:

لَا تُتَدَّخِرْجَنَّ	لَا تُتَدَّخِرْجَا	لَا تُتَدَّخِرْجِي	لَا تُتَدَّخِرْجُوا	لَا تُتَدَّخِرْجَا	لَا تُتَدَّخِرْجُ
لَا يُتَدَّخِرْجَنَّ	لَا يُتَدَّخِرْجَا	لَا يُتَدَّخِرْجِي	لَا يُتَدَّخِرْجُوا	لَا يُتَدَّخِرْجَا	لَا يُتَدَّخِرْجُ

				لَا تُتَدَخَّرُجَ	لَا أُتَدَخَّرُجَ
--	--	--	--	-------------------	-------------------

Наҳийнинг мажҳули:

لَا تُتَدَخَّرُجَنَ	لَا تُتَدَخَّرَجَا	لَا تُتَدَخَّرَجِي	لَا تُتَدَخَّرُجُوا	لَا تُتَدَخَّرَجَا	لَا تُتَدَخَّرُجَ
لَا يُتَدَخَّرُجَنَ	لَا يُتَدَخَّرَجَا	لَا يُتَدَخَّرُجَ	لَا يُتَدَخَّرُجُوا	لَا يُتَدَخَّرَجَا	لَا يُتَدَخَّرُجَ
				لَا تُتَدَخَّرُجَ	لَا أُتَدَخَّرُجَ

Замон ва макон исмлари

مُتَدَخَّرُجُونَ	مُتَدَخَّرَجَانِ	مُتَدَخَّرُجٌ
------------------	------------------	---------------

يَتَصَلِّصُ - تَصَلِّصُ

Иштиқоқлари

تَصَلِّصُ мозий, يَتَصَلِّصُ музореъ, تَصَلِّصًا масдар, маъноси темирнинг жаранглаган овози, مُتَصَلِّصٌ фобилнинг исми, مُتَصَلِّصَانِ мафъулнинг исми, لَمْ يَتَصَلِّصْ жажд феъли, لَا يَتَصَلِّصُ нафий феъли, مُتَصَلِّصٌ ломсиз амр, لِيَتَصَلِّصَ ломли амр, لَا تَصَلِّصْ наҳий ҳозир, مُتَصَلِّصٌ замон ва макон исмлари ва (ميم) лик масдар.

Ушбу боб ҳам худди تَدَخَّرُجُ каби сарф қилинади.

يَتَجَوَّرُ - تَجَوَّرُ

بَجُورَب - يَتَجَوَّرَبُ шу бобнинг ажвафига мисол бўлиб қолган.

Иштиқоклари

بَجُورَب мозий, يَتَجَوَّرَبُ музореъ, بَجُورَبًا чорук киймоқ маъносидаги масдар, لَمْ يَتَجَوَّرَبْ фоъилнинг исми, مُتَجَوَّرَبْ мафъулнинг исми, لَمْ يَتَجَوَّرَبْ жаҳд феъли, لَا يَتَجَوَّرَبُ нафий феъли, بَجُورَبْ ломсиз амр, لِيَتَجَوَّرَبْ ломли амр, لَا يَتَجَوَّرَبُ наҳий ҳозир, مُتَجَوَّرَبْ замон ва макон исмлари ва (ميم) лик масдар.

Бу боб ҳам худди تَدَخَّرَجَ ва تَصَلَّصَلَ каби сарф қилинади.

بَجُورَب каби сарфланади. يَتَشَيَّطُنْ - تَشَيَّطُنْ шу бобнинг (يا) лик ажвафи бўлиб, بَجُورَب каби сарфланади.

تَفَعَّلَلَ нинг ноқисидир. يَتَفَلَّسَى - تَفَلَّسَى

Иштиқоклари

تَفَلَّسَى мозий, يَتَفَلَّسَى музореъ, مُتَفَلَّسًا дўппи киймоқ маъносидаги масдар, مُتَفَلَّسٍ фоъилнинг исми, مُتَفَلَّسًا мафъулнинг исми, لَمْ يَتَفَلَّسْ жаҳд феъли, لَا يَتَفَلَّسَى нафий феъли, تَفَلَّسَ ломли амр, لَا تَتَفَلَّسْ наҳий ҳозир, مُتَفَلَّسًا замон ва макон исмлари, ва (ميم) лик масдар. Бу бобнинг сарфи юқорида ўтди.

Рубоъий мазийднинг иккинчи боби اِفْعَلَلَّ – يُفْعَلُّ بُўлиб, бунинг мисоли اِبْرَنْشَقْ – يَبْرَنْشِقُ дир.

Иштиқоқлари

اِبْرَنْشَقْ мозий, يَبْرَنْشِقُ музореъ, اِبْرَنْشَقًا дарахтларнинг ғунчаланиши маъносидаги масдар, مُبْرَنْشِقُ фобилнинг исми, مُبْرَنْشِقُ мафъулнинг исми, اِبْرَنْشِقُ ЛМ жаҳд феъли, اِبْرَنْشِقُ لَا нафий феъли, اِبْرَنْشِقُ ломсиз амр, اِبْرَنْشِقُ ломли амр, تَبْرَنْشِقُ لَا наҳий ҳозир, مُبْرَنْشِقُ замон ва макон исмлари ва (ميم) масдар.

Мозийнинг маълуми:

اِبْرَنْشَقَ	اِبْرَنْشَقَا	اِبْرَنْشَقْتَا	اِبْرَنْشَقُوا	اِبْرَنْشَقْنَا	اِبْرَنْشَقْنَا
اِبْرَنْشَقْتَا	اِبْرَنْشَقْتُمَا	اِبْرَنْشَقْتُمْ	اِبْرَنْشَقْتُمْ	اِبْرَنْشَقْتُمْ	اِبْرَنْشَقْتُمْ
				اِبْرَنْشَقْنَا	اِبْرَنْشَقْنَا

Мозийнинг мажҳули:

اِبْرَنْشَقَ	اِبْرَنْشَقَا	اِبْرَنْشَقْتَا	اِبْرَنْشَقُوا	اِبْرَنْشَقْنَا	اِبْرَنْشَقْنَا
اِبْرَنْشَقْتَا	اِبْرَنْشَقْتُمَا	اِبْرَنْشَقْتُمْ	اِبْرَنْشَقْتُمْ	اِبْرَنْشَقْتُمْ	اِبْرَنْشَقْتُمْ
				اِبْرَنْشَقْنَا	اِبْرَنْشَقْنَا

Музореънинг маълуми:

يَبْرَنْشِقُ	يَبْرَنْشِقَانِ	يَبْرَنْشِقُ	يَبْرَنْشِقُونَ	يَبْرَنْشِقَانِ	يَبْرَنْشِقُ
--------------	-----------------	--------------	-----------------	-----------------	--------------

تَبْرُنْشِقُ	تَبْرُنْشِقَانِ	تَبْرُنْشِقَيْنِ	تَبْرُنْشِقُونَ	تَبْرُنْشِقَانِ	تَبْرُنْشِقُ
				نَبْرُنْشِقُ	أَبْرُنْشِقُ

Музорейнинг мажҳули:

يُبْرُنْشِقُ	تُبْرُنْشِقَانِ	تُبْرُنْشِقُ	يُبْرُنْشِقُونَ	يُبْرُنْشِقَانِ	يُبْرُنْشِقُ
تُبْرُنْشِقُ	تُبْرُنْشِقَانِ	تُبْرُنْشِقَيْنِ	تُبْرُنْشِقُونَ	تُبْرُنْشِقَانِ	تُبْرُنْشِقُ
				نُبْرُنْشِقُ	أُبْرُنْشِقُ

Фойилнинг исми:

مُبْرُنْشِقَاتُ	مُبْرُنْشِقَاتَانِ	مُبْرُنْشِقَاتُهُ	مُبْرُنْشِقُونَ	مُبْرُنْشِقَانِ	مُبْرُنْشِقُ
-----------------	--------------------	-------------------	-----------------	-----------------	--------------

Мафъулнинг исми:

مُبْرُنْشِقَاتُ	مُبْرُنْشِقَاتَانِ	مُبْرُنْشِقَاتُهُ	مُبْرُنْشِقُونَ	مُبْرُنْشِقَانِ	مُبْرُنْشِقُ
-----------------	--------------------	-------------------	-----------------	-----------------	--------------

Жаҳднинг маълуми:

لَمْ يَبْرُنْشِقْ	لَمْ تَبْرُنْشِقَا	لَمْ تَبْرُنْشِقِي	لَمْ يَبْرُنْشِقُوا	لَمْ يَبْرُنْشِقَا	لَمْ يَبْرُنْشِقْ
لَمْ تَبْرُنْشِقْنَ	لَمْ تَبْرُنْشِقَا	لَمْ تَبْرُنْشِقِي	لَمْ تَبْرُنْشِقُوا	لَمْ تَبْرُنْشِقَا	لَمْ تَبْرُنْشِقْ
				لَمْ نَبْرُنْشِقْ	لَمْ أَبْرُنْشِقْ

Жаҳднинг мажҳули:

لَمْ يَبْرُنْشِقْ	لَمْ تَبْرُنْشِقَا	لَمْ تَبْرُنْشِقِي	لَمْ يَبْرُنْشِقُوا	لَمْ يَبْرُنْشِقَا	لَمْ يَبْرُنْشِقْ
لَمْ تَبْرُنْشِقْنَ	لَمْ تَبْرُنْشِقَا	لَمْ تَبْرُنْشِقِي	لَمْ تَبْرُنْشِقُوا	لَمْ تَبْرُنْشِقَا	لَمْ تَبْرُنْشِقْ
				لَمْ نَبْرُنْشِقْ	لَمْ أَبْرُنْشِقْ

Нафийнинг маълуми:

لَا يُبْرِنَشِقُ	لَا يُبْرِنَشَقَانِ	لَا يُبْرِنَشَقُونَ	لَا يُبْرِنَشَقَانِ	لَا يُبْرِنَشَقَانِ	لَا يُبْرِنَشَقَانِ
لَا تُبْرِنَشِقُ	لَا تُبْرِنَشَقَانِ	لَا تُبْرِنَشَقُونَ	لَا تُبْرِنَشَقَانِ	لَا تُبْرِنَشَقَانِ	لَا تُبْرِنَشَقَانِ
				لَا تُبْرِنَشِقُ	لَا أُبْرِنَشِقُ

Нафийнинг мажҳули:

لَا يُبْرِنَشِقُ	لَا يُبْرِنَشَقَانِ	لَا يُبْرِنَشَقُونَ	لَا يُبْرِنَشَقَانِ	لَا يُبْرِنَشَقَانِ	لَا يُبْرِنَشَقَانِ
لَا تُبْرِنَشِقُ	لَا تُبْرِنَشَقَانِ	لَا تُبْرِنَشَقُونَ	لَا تُبْرِنَشَقَانِ	لَا تُبْرِنَشَقَانِ	لَا تُبْرِنَشَقَانِ
				لَا تُبْرِنَشِقُ	لَا أُبْرِنَشِقُ

Ломсиз амр:

إِبْرِنَشِقُ	إِبْرِنَشَقَا	إِبْرِنَشَقِي	إِبْرِنَشَقُوا	إِبْرِنَشَقَا	إِبْرِنَشَقَا
--------------	---------------	---------------	----------------	---------------	---------------

Ломли амр:

لِيُبْرِنَشِقُ	لِيُبْرِنَشَقَا	لِيُبْرِنَشَقِي	لِيُبْرِنَشَقُوا	لِيُبْرِنَشَقَا	لِيُبْرِنَشَقَا
				لِيُبْرِنَشِقُ	لَا بُرِنَشِقُ

Ломли амрнинг мажҳули

لِيُبْرِنَشِقُ	لِيُبْرِنَشَقَا	لِيُبْرِنَشَقِي	لِيُبْرِنَشَقُوا	لِيُبْرِنَشَقَا	لِيُبْرِنَشَقَا
لِيُبْرِنَشِقُ	لِيُبْرِنَشَقَا	لِيُبْرِنَشَقِي	لِيُبْرِنَشَقُوا	لِيُبْرِنَشَقَا	لِيُبْرِنَشَقَا
				لِيُبْرِنَشِقُ	لَا بُرِنَشِقُ

Наҳийнинг маълуми:

لَا تَبْرُنْشِقْ	لَا تَبْرُنْشَقَا	لَا تَبْرُنْشَقِي	لَا تَبْرُنْشِقُوا	لَا تَبْرُنْشَقَا	لَا تَبْرُنْشِقْ
لَا يَبْرُنْشِقْ	لَا يَبْرُنْشَقَا	لَا يَبْرُنْشِقِ	لَا يَبْرُنْشِقُوا	لَا يَبْرُنْشَقَا	لَا يَبْرُنْشِقْ
				لَا نَبْرُنْشِقْ	لَا أَبْرُنْشِقْ

Наҳийнинг мажҳули:

لَا تُبْرُنْشِقْ	لَا تُبْرُنْشَقَا	لَا تُبْرُنْشَقِي	لَا تُبْرُنْشِقُوا	لَا تُبْرُنْشَقَا	لَا تُبْرُنْشِقْ
لَا يُبْرُنْشِقْ	لَا يُبْرُنْشَقَا	لَا يُبْرُنْشِقِ	لَا يُبْرُنْشِقُوا	لَا يُبْرُنْشَقَا	لَا يُبْرُنْشِقْ
				لَا نُبْرُنْشِقْ	لَا أَبْرُنْشِقْ

Замон ва макон исмлари:

مُبْرُنْشِقُونَ	مُبْرُنْشِقَانِ	مُبْرُنْشِقٌ
-----------------	-----------------	--------------

يَفْشَعِرُ - إِفْشَعَرَ

Рубоъий мазиднинг учинчи боби **إَفْعَلَّ - يَفْعَلُّ** бўлиб, бунинг мисоли **إَفْشَعَرَ - يَفْشَعِرُ** дир.

Иштиқоклари

إَفْشَعَرَ мозий, يَفْشَعِرُ музореъ, إِفْشَعَرَا бир жойга тўпланмоқ маъносидаги масдар, مُفْشَعِرٌ фоилнинг исми, مُعْشَعِرٌ мафъулнинг

исми, أَفْشَعِرَ لَا يَفْشَعِرُ жад феъли, أَفْشَعِرَ لَا يَفْشَعِرُ нафий феъли, لَمْ يَفْشَعِرْ ломсиз амр, لَمْ يَفْشَعِرْ ломли амр, لَمْ يَفْشَعِرْ нахий ҳозир, لَمْ يَفْشَعِرْ замон ва макон исмлари ва (ميم) лик масдар.

Мозийнинг маълуми:

أَفْشَعِرْتُ	أَفْشَعِرْنَا	أَفْشَعِرْتِ	أَفْشَعِرُوا	أَفْشَعِرَا	أَفْشَعِرَّ
أَفْشَعِرْتِ	أَفْشَعِرْنَا	أَفْشَعِرْتِ	أَفْشَعِرْتُمْ	أَفْشَعِرْتُمَا	أَفْشَعِرْتُ
				أَفْشَعِرْنَا	أَفْشَعِرْتُ

Мозийнинг мажҳули:

أَفْشَعِرْتُ	أَفْشَعِرْنَا	أَفْشَعِرْتِ	أَفْشَعِرُوا	أَفْشَعِرَا	أَفْشَعِرَّ
أَفْشَعِرْتِ	أَفْشَعِرْنَا	أَفْشَعِرْتِ	أَفْشَعِرْتُمْ	أَفْشَعِرْتُمَا	أَفْشَعِرْتُ
				أَفْشَعِرْنَا	أَفْشَعِرْتُ

Музорейнинг маълуми:

يَفْشَعِرُ	يَفْشَعِرَانِ	يَفْشَعِرُونَ	يَفْشَعِرُونَ	يَفْشَعِرَانِ	يَفْشَعِرُ
يَفْشَعِرُ	يَفْشَعِرَانِ	يَفْشَعِرُونَ	يَفْشَعِرُونَ	يَفْشَعِرَانِ	يَفْشَعِرُ
				يَفْشَعِرُونَ	يَفْشَعِرُ

Музорейнинг мажҳули:

يَفْشَعِرُ	يَفْشَعِرَانِ	يَفْشَعِرُونَ	يَفْشَعِرُونَ	يَفْشَعِرَانِ	يَفْشَعِرُ
يَفْشَعِرُ	يَفْشَعِرَانِ	يَفْشَعِرُونَ	يَفْشَعِرُونَ	يَفْشَعِرَانِ	يَفْشَعِرُ
				يَفْشَعِرُونَ	يَفْشَعِرُ

Қолган сийғалар ҳам юқоридагилар каби сарф қилинади.

Аллоҳнинг ёрдами билан китоб шу ерда ниҳосига етди.

سنة 1439 هجرية 13 شوال، الموافق: سنة 2018 ميلادية 27 يونيو